

İSPANYOL DİLİ VE GRAMERİ

İnci Kut

İNKILÂP

PRIMERA PARTE

Birinci Kısım

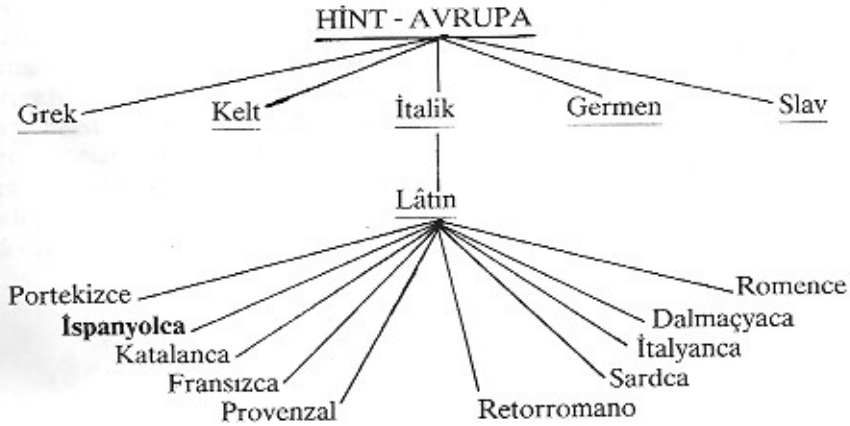
LA LENGUA ESPAÑOLA ENTRE LAS LENGUAS NEOLATINAS

Neo-Lâtin Diller Arasında İspanyolcanın Yeri

Roma İmparatorluğuna dahil eyaletlerin her birinde konuşulan Lâtin kökenli dillere "Neo-Lâtin" diller denir. Bu diller, doğudan batıya doğru şu şekilde sıralanabilir:

Romanya'da konuşulan Romence; eski Dalmaçya'da geçen yüzyıla kadar konuşulan Dalmaçya dili; İsviçre, Avusturya ve Kuzey İtalya'dan oluşan eski "Retia" bölgesinde konuşulan "retorromano"; İtalya yarımadasında konuşulan İtalyanca; Sardunya'da konuşulan Sardca; eski Gal ülkesinde, yani Fransa'da konuşulan Fransızca; Fransa'nın güneydoğusunda "Provenza" denilen Roma eyaletinde konuşulan "provenzal"; ve İberik yarımadasında konuşulan Kastilyaca (castellano), Galiçya dili-Portekizce ve Katalanca.

İspanyol dili, aşağıdaki şemadan da anlaşılacağı üzere, Hint-Avrupa dillerinin İtalik grubunun Lâtin koluna girmektedir:

İspanya'nın Kastilya (Castilla) bölgesinde doğmuş olduğundan Kastilyaca (**castellano**) adını alan İspanyol dili, zamanla yayılarak güneydeki Arap dialektlerini yok etmiş, sadece doğuda Katalanca (**catalán**) ile batıda Galiçya dili (**gallego**) birer dialekt olarak kalmışlardır.

Neo-Lâtin dillerin en önemlilerinden biri olan İspanyolca, çok zengin bir kelime hazinesine sahip olduktan başka, onüçüncü yüzyıldan bu yana Neo-Lâtin diller içinde en az değişiklik geçirmiş olanıdır.

Roma istilâsından önce İberik yarımadasında konuşulan çeşitli dillerden sadece bir tanesi Roma-öncesi İberik dilinin bir devamı olarak bugüne kadar gelmiştir: Baskça (**vascuence** veya **vasco**) denilen bu dil kuzeydoğudaki Bask bölgesinde konuşulmaktadır.

Amerika kıtasının keşfi ve Avrupa'daki İspanyol egemenliğinin bir sonucu olarak, İspanyolca beş yüzyıl içinde tüm dünyaya yayılmıştır. Avrupa'da, İberik yarımadası ve Balear adalarının dışında Yunanistan, Yugoslavya, Bulgaristan ve Türkiye'de İspanyolca konuşan topluluklar (Sefarditler) mevcuttur. Onbeş ve onaltıncı yüzyıllarda İspanya'dan göç eden Musevilerin bir kolu olan ve Avrupa'dan başka Orta Doğu'da Anadolu, Suriye ve Filistin'e yerleşen Sefarditler eski İspanyolcanın özelliklerini muhafaza etmişlerdir.

Amerika'da, Brezilya hariç, tüm güney ve orta Amerika ülkelerinin resmî dili İspanyolcadır; hattâ Kuzey Amerika'nın bir bölümünde (New Mexico ve California'da) İspanyolca konuşulur.

Uzak Doğu'da Filipinler'de, ayrıca İspanya'nın Afrika topraklarında (Kanarya Adaları, Ceuta, Melilla ve Sahara'da) konuşulan dil de İspanyolcadır.

Böylece bugün dünyada yaklaşık olarak ikiyüz milyondan fazla insan İspanyolca konuşmaktadır.

II

¿QUE ES GRAMATICA?

Dilbilgisi nedir?

Dilbilgisi, düşünceleri ifade yollarının incelenmesi üzerine kurulmuş bir sistemdir. Bu bakımdan dilbilgisi, düşünceleri ifade ederken kullanılan şekilleri (yani kelimeleri) ve bu şekillerin birbirleriyle olan ilişkilerini inceler. İşte bu görevleri açısından dilbilgisi şu iki konuya ayrılır:

- 1) **Morfología** (Morfoloji): Dilimeydana getiren çeşitli kelime sınıflarını (isim, fiil, zamir, v.b.) ve bunların aldıkları şekilleri (ismin halleri, fiil çekimi v.b.) inceler. Ayrıca, morfolojinin bir bölümünü oluşturan **Lexicología** (Leksikoloji veya Kelime Bilgisi) kelimeleri yapı, anlam ve köken açılarından ele alır.
- 2) **Sintaxis** (Sentaks veya Söz Dizimi): Morfolojinin kapsamına giren kelime sınıflarının cümle içindeki görevlerini ve birbirleriyle olan ilişkilerini inceler.

Dilbilgisi, düşünceleri konuşma yoluyla ifade etmenin bir teorisi demek olduğuna göre, konuşma dilini meydana getiren seslerin incelenmesi (**fonética**) ve düşünceleri yazıyla ifade etme kuralları, yani yazı dili (**ortografía**), aslında dilbilgisinin kapsamına girmez. Bununla beraber, dili oluşturan sesler ve şekiller de bir takım kurallara bağlıdır; ve bunlar, morfoloji ve sentaks kurallarıyla bir arada gelişerek dilbilgisini tamamlayan önemli birer sistem halini almışlardır. Bu yüzden, İspanyolcadaki kelime sınıflarının neler olduğunu, bunların aldıkları şekilleri, yapı, anlam veya kökenlerini, cümle içindeki görevlerini ve nihayet İspanyolca yazı dilini incelemekten önce, kelimeleri meydana getiren alfabe, hece ve sesli harf gruplarını, ayrıca İspanyolca telâfuz özelliklerini ve telâfuzun önemli bir unsuru olan vurguyu görelim.

III

EL ALFABETO ESPAÑOL

İspanyol Alfabeti

İspanyolcada yirmidört ses mevcuttur; bunlar, beşi sesli (a, e, i, o, u) ve yirmidördü sessiz olmak üzere yirmidokuz harfle yazılır. İspanyol alfabesini meydana getiren harfler, bunların İspanyolca adları ile Türkçe okunuşları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Letra (Harf)	Nombre (İspanyolca adı)	Türkçe okunuşu
A - a	a	a
B - b	be	b
C - c	ce	"th" veya k (Bkz. S. 10)
CH - ch	che	ç
D - d	de	d
E - e	e	e
F - f	efe	f
G - g	ge	h veya g (Bkz. S. 10)
H - h	hache	Okunmaz
I - i	i latina	i
J - j	jota	h
K - k	ka	k
L - l	ele	l
LL - ll	elle	ly (Bkz. S. 11)
M - m	eme	m
N - n	ene	n
Ñ - ñ	eñe	ny (Bkz. S. 12)
O - o	o	o
P - p	pe	p
Q - q	cu	k (Bkz. S. 8)
R - r	erre	r
S - s	ese	s
T - t	te	t
U - u	u	u
V - v	uve	b (Bkz. S. 8)
W - w	uve doble	v
X - x	equis	ks veya s
Y - y	i griega	i
Z - z	zeda, zeta	"th" (Bkz. S. 10)

Alfabeyi meydana getiren sesler, “sesli” ve “sessiz” (**vocales y consonantes**) olmak üzere iki gruba ayrılır. Ses tellerinde titreşim yapan havanın ağızda hiçbir engelle karşılaşmaksızın doğrudan doğruya çıkması sonucunda telâffuz edilen sesler “sesli harfler” (**las vocales**) dir. Ses tellerinde titreşim olsun veya olmasın, havanın ağızdan çıkarken herhangi bir engelle karşılaşp bir an duraklaması (p gibi), veya dar bir yoldan çıkması (f gibi), ya da yine bir engel dolayısıyla yolunu değiştirmesi (l gibi) sonucunda telâffuz edilen sesler ise “sessiz harfler” (**las consonantes**) dir.

İspanyolcadaki sesli harfler Türkçedekilerle aynı şekilde telâffuz edildiğinden Türk öğrencisi için hiçbir zorluk göstermez. İlâve edilmesi gereken yegâne husus, “e” sesinin Türkçedeki “ben” kelimesindeki açık e’nin aksine, “beş” kelimesindeki gibi kapalı bir şekilde telâffuz edilmesidir.

Sessiz harflere gelince, İspanyol alfabesindeki yirmidört sessiz harf aslında ondokuz sesi ifade etmekte kullanılır. Zira bir sesin değişik şekillerde yazıldığı, yani başka başka harflerle ifade edildiği görülür. Öte yandan “h” harfi sadece alfabede mevcut olup İspanyolcadaki seslerin hiçbirinin karşılığı değildir.

İspanyolcadaki sesler ve bu seslerin hangi harflerle yazıldığı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Sonido (Ses)	Türkçe okunuşu	Letra (Harf)
b	b	b, v
ch	ç	ch
d	d	d
f	f	f
g	g	{ g (a, o, u ve sessiz harflerden önce) gu (e ve i’den önce)
j	h	{ j g (e ve i’den önce)
k	k	{ c (a, o, u ve sessiz harflerden önce) qu (e ve i’den önce) k
l	l	l
ll	ly	ll
m	m	m
n	n	n
ñ	ny	ñ
p	p	p
r	r	r
rr	rr	{ r rr (iki sesli harf arasında)
s	s	{ s x (sessiz harflerden önce)
t	t	t
v	v	w (sadece yabancı kökenli kelimelerde)
y	y	y
z	peltek s	{ z c (e ve i’den önce)

X harfi k ve s seslerinin bir araya gelmiş şeklidir, ancak sessiz harflerden önce s gibi okunur.

H harfi ise yukarıdaki listeye dahil edilmemiştir, zira bu harf hiçbir sesin karşılığı olmayıp sadece yazı dilinde kullanılır.

Şimdi, İspanyol alfabesindeki sessiz harfleri meydana getiren sesleri etraflıca inceleyelim:

İspanyolcadaki sessiz harflerin hemen hepsi, ufak tefek değişikliklerle Avrupa'da konuşulan diğer dillerde de mevcuttur. Örneğin, J sesine Almancada (Bach), Z sesine İngilizcede (thank), CH sesine hem İtalyancada (dolce) hem Almancada (Deutsch) hem de İngilizcede (cherry), LL sesine Portekizcede (ilha) ve İtalyancada (gli), Ñ sesine Portekizcede (senhor), İtalyancada (ogni) ve Fransızcada (baigner) rastlamak mümkündür. Buna karşılık İspanyolcadaki bazı sesler diğer dillerde de bulunmakla beraber bunların İspanyolcaya özgü telâffuz şekilleri vardır:

K sesi

Bu ses, a, o ve u seslileri ve tüm sessiz harflerden önce C harfiyle; e ve i seslilerinden önce (U ile beraber olmak koşuluyla) Q harfiyle; ve daha az kullanılmakla beraber K harfiyle yazılır: (Vurgulu okunması gereken heceler Türkçesinde vurgu işaretiyle belirtilmiştir.)

casa	(kása)	- ev
comida	(komida)	- yemek
cura	(kúra)	- rahip
clima	(klíma)	- iklim
quitar	(kitár)	- bırakmak
querer	(kerér)	- sevmek, istemek
kilo	(kílo)	- kilo

K sesinin arkasından S sesi geldiği takdirde, bu iki sesin birleşimi olan X harfi kullanılır. Ancak, ks sesinden sonra başka bir sessiz harf varsa X harfi ks gibi değil, sadece s gibi telâffuz edilir:

examen	(eksámen)	- sınav
éxito	(éksito)	- başarı
experto	(espérto)	- eksper
extensión	(estensión)	- uzatma

B sesi

Bu sesin İspanyolcada kendine özgü bir telâffuz şekli olup bazı istisnâi hallerde diğer Avrupa dillerindeki B gibi okunur.

İspanyolcadaki B sesinin telâffuzunda dudaklar birbirlerine çok yaklaşmakla beraber hiçbir zaman tam olarak bitişmez; yani hava, çok dar bir aralıktan, fakat hiçbir engelle karşılaşmaksızın, devamlı olarak çıkar. Bu yüzden İspanyolcadaki B sesi Türkçedeki B ve V seslerinin bir karışımı olarak telâffuz edilir; dolayısıyla yazı dilinde de B veya V harfleriyle gösterilir. Bir başka deyişle, İspanyolcadaki B ve V harflerinin telâffuzunda hiçbir fark yoktur. Ancak B harfi cümlelerin başında (yani bir duraklamadan sonra) veya m veya n harflerinden sonra yer alıyorsa Türkçedeki B gibi, dudaklar tamamen bitiştirilmek suretiyle telâffuz edilir (örnek: también). Bunun dışında B sesi daima yukarıda açıklandığı şekilde telâffuz edilir.

B harfinden sonra S harfinin yer aldığı bazı kelimelerde b sesinin kaybolduğu görülür. Örneğin, subscripción (abone), substancia (madde), sustantivo (isim) gibi kelimeler bugün artık **suscripción, sustancia, sustantivo** şeklinde yazılmaktadır.

D sesi

Bu sesin telâffuzunda da B'ninkine benzer ve İspanyolcaya has bir özellik vardır. Şöyle ki, dilin ucu, üst dişlerin iç kısmına çok yaklaşmakla beraber tam olarak dişlere değmez; dolayısıyla hava, dil ile dişler arasındaki çok dar bir aralıktan geçerek çıkar.

D sesinin Türkçedeki D gibi, yani dilin dişlere dokundurulmasıyla telâffuz edilmesi ise sadece D'nin cümlelerin başında (yani bir duraklamadan sonra) veya l ve n seslerinden sonra yer aldığı hallerde görülür: **conde** (kont), **caldo** (et suyu) gibi. Bu yüzden ki D sesi halk ağzında çok zaman yutulur. Örneğin, "Madrid" ve "usted" (siz) kelimelerinin sonundaki D sesi kaybolarak "Madri" ve "usté" şeklinde telâffuz edilir. Ayrıca -ado ekiyle biten kelimelerdeki D sesi de yine halk ağzında kaybolarak -ao şeklini alır: **llegado** (varış), **buscado** (aranan) gibi kelimelerin "llegáo" ve "buscáo" olarak telâffuz edilmeleri buna örnektir. Ancak D'nin doğru telâffuz şekli yukarıda açıklandığı gibi olmalıdır.

G sesi

İspanyolcada G sesi a, o, u seslileri ve tüm sessiz harflerden önce G hartiyle; e ve i seslilerinden önce ise U ile beraber olmak üzere, yine G hartiyle yazılır:

gato	(gáto)	-kedi
gota	(góta)	- damla
gusto	(gústo)	- zevk
sangre	(sángre)	- kan
guerra	(gérra)	- savaş
guitarra	(gitárra)	- gitar

Normal olarak, "gue" ve "gui" hecelerindeki U harfi okunmak için değil, G harfinin e ve i seslilerinden önce Türkçedeki G gibi telâffuz edilmesini sağlamak için kullanılır; ancak bazı kelimelerde G'nin Türkçedeki gibi telâffuz edilmesi ve U'nun da okunması gerekebilir. Bu takdirde U harfi Türkçedeki U gibi iki noktayla yazılır ve U gibi okunur. Bu noktalama işaretinin İspanyolcadaki adı **diéresis**'dir:

yegüero	(yeguéro)	- kısırak besleyen kimse
cigüena	(siguénya)	- leylek

Y sesi

İspanyolcada Y sesi Türkçedeki gibi Y harfiyle ifade edilmekle beraber bazen, kelimenin başında ve bir sesli harften önce geldiği takdirde, Hİ şeklinde yazılır:

hierba	(yérba)	- ot
hierro	(yérro)	- demir
hielo	(yélo)	- buz

“Ve” anlamında tek başına kullanılan Y ise Türkçedeki i gibi telâffuz edilir:

pan y vino (pan i bino) - ekmek ve şarap

Z sesi (peltek S)

Yerine göre bazen C bazen da Z harfleriyle yazılan bu ses, Türkçe alfabede mevcut olmayan peltek bir S sesi gibidir; şöyle ki, dilin ucu dişlerin arasında olmak üzere havanın çıkışı için çok dar bir aralık bırakılır (İngilizcedeki th gibi). Bu ses, e ve i seslilerinden önce C harfiyle, tüm diğer hallerde de Z harfiyle gösterilir: (Türkçede bu ses mevcut olmadığına göre biz bunu kalın s şeklinde yazalım.)

cena	(séna)	akşam yemeği
cesto	(sésto)	sepet
cine	(sine)	sinema
cien	(sién)	yüz sayısı
zapato	(sapáto)	ayakkabı
zoco	(sóko)	solak
zumo	(súmo)	meyve v.b. suyu
azul	(asúl)	mavi
luz	(lus)	ışık
paz	(pas)	barış

İspanyol alfabesinin yabancılar için en zor seslerinden biri olan Z (peltek s) sesi, İspanyolca konuşulan bölgelerin birçoğunda yerini normal S sesine bırakmıştır. Z'nin S şeklinde telâffuz edilmesi demek olan sesco, İspanya'nın daha çok Endülüs bölgesindeki bazı illerden başka Kanarya adaları ve bilhassa Güney Amerika ülkelerinde yaygın bir özelliktir. Güney Amerika ülkeleri için normal sayılan bu husus, İspanya'nın Cataluña, Galicia, Valencia gibi bazı bölgelerinde makbûl olmayan bir özellik addedilir.

J sesi

Türkçedeki H sesi İspanyolcada J harfiyle veya e ve i seslilerinden önce G harfiyle yazılır:

caja	(káha)	kutu
joven	(hóven)	genç
justo	(hústo)	tam, âdil
jefe	(héfe)	şef
jirafa	(hiráfa)	zûrafa
boj	(boh)	şimşir ağacı
gemelo	(hemélo)	ikiz
gitano	(hitáno)	çingene
ligero	(lihéro)	hafif
jengibre	(hénhibre)	zencefil

İspanyolcada J ve G harfleriyle ifade edilen H sesi, diğer dillerdeki h sesine benzemekle beraber, İspanya'nın Kastilya bölgesinde konuşulan ve İspanyolcanın en makbûl şekli sayılan Kastilyacada, normal H'dan çok daha sert ve gırtlaktan çıkan bir sestir.

R ve RR sesleri

Türkçedeki gibi R harfiyle gösterilen R sesini, iki R ile yazılan RR sesinden ayırt etmek gerekir. R sesi n, l ve s harflerinden sonra gelmemek koşuluyla daima kelimenin ortasında yer alır. Normal R'den daha kuvvetli olan RR sesi ise, kelimelerin başında veya n, l ve s harflerinden sonra telâffuz edilir. Kuvvetli R sesi, iki sesli harf arasındaysa RR olarak yazılır:

lira	(líra)	lira
mar	(mar)	deniz
broma	(bróma)	şaka
oro	(óro)	altın
rosa	(rrósa)	gül
Enrique	(enrrike)	erkek adı
malrotar	(málrrotar)	boşuna harcamak
Israel	(Ísrráel)	İsrail
perro	(pérro)	köpek
arroz	(arrós)	pirinç

LL sesi

İspanyol alfabesinde başlı başına bir harf oluşturan ve çift L harfiyle yazılan LL sesi, Y sesine benzemekle beraber, bu sesin telâffuzunda dilin orta kısmı damakla tamamen birleşir ve sadece kenarlarda havanın çıkması için dar aralıklar bırakılır.

Kendi dillerinde mevcut olmadığı için bu harfi okumakta güçlük çeken yabancılar, LL sesini l ve y harflerinin karışımı olarak telâffuz etmek eğilimindedirler. Telâffuzda böyle bir hatâyâ düşmektense LL'nin tamamen Y gibi okunması yeğdir. Tüm İspanyolca konuşulan ülkelerde ve bilhassa büyük şehirlerde çok yaygın olan bu özelliğe **yeísmo** denir.

Ñ sesi

Bu ses, yukarıda bahsi geçen LL sesiyle aynı şekilde telâffuz edilmekle beraber, hava dilin kenarlarındaki dar aralıklardan değil burundan çıkar.

CH sesi

C ve H harfleriyle yazılan ve Türkçedeki Ç gibi telâffuz edilen bu ses, İspanyol alfabesinde başlı başına bir harf oluşturur.

Yukarıda incelenen seslerin dışında kalan diğer sessiz harfler (f, l, m, n, p, s, t) aynı Türkçedeki gibi okunduğundan incelenmeğe değer özellikler göstermemektedir.

Bu konuyu kapatmadan önce şunu da belirtelim ki, İspanyol alfabesini oluşturan harflerin bir kısmı (a, b, d, f, m, n, o, p, r, s, t, z) Lâtince telâffuz şekillerini muhafaza etmişlerdir; bazıları (c, g, l, r) iki ayrı şekilde telâffuz edilir (*cienve caja, general ve goma, lomo ve llama, pero ve perro* gibi); bazılarının da (x, j) görevleri değişmiş, örneğin Don Kişot eskiden Don Quixote iken bugün Don Quijote olmuştur.

ber,

iyol

s, t)
iek-

stu-
nu-
eral
de-
uş-

IV

LA SILABA

Hece

Konuşmanın bölünebileceği en küçük fonetik birime **la silaba** (hece) denir. Heceler mutlaka bir sesli harften meydana gelir; bu seslinin yanında bir veya daha fazla sessiz harf de bulunabilir; o halde hecenin temel unsuru sesli harftir. (Hecenin bazan birden fazla sesli harften meydana geldiği de olur; bu hususu ilerde "Diptongos y Triptongos" bahsinde inceleyeceğiz.)

İspanyolcada başlıca iki tür hece vardır:

1) **Silaba libre** (Serbest hece): Sesli harfle biten hecedir.

a) Tek sesli harf hecesi:

ala	(a-la)	kanat
uva	(u-va)	üzüm

b) Çift sesli harf hecesi (diptongo):

sueño	(sue-ño)	uyku, rüya
vuelo	(vue-lo)	uçuş

c) Bir sessiz ve bir sesli harf hecesi:

mesa	(me-sa)	masa
casa	(ca-sa)	ev

2) **Silaba trabada** (Bileşik hece): Sessiz harfle biten hecedir.

gordo	(gor-do)	şişman
calor	(ca-lor)	ısı
constante	(cons-tan-te)	devamlı

Serbest heceye "açık hece" (silaba abierta), bileşik heceye "kapalı hece" (silaba cerrada) da denir.

Silabeo

Heceleme

Heceler çok zaman bir sesli harf ile (yani hecenin esas unsuruyla) bir veya daha fazla sessiz harften meydana gelir. Bu sessiz harf hangi sesli harfle birleşip hece

oluşturur? Kendinden öncekiyle mi yoksa sonrakiyle mi? Yazı dilini olduğu kadar telâffuzu da etkileyen bu hususu, yani kelimelerin ne şekilde hecelere bölüneceğini, İspanyolcada **silabeo** denilen kurallar belirler. Şöyle ki:

1) İki sesli arasındaki tek sessiz harf, ikinci sesliyle birleşir:

mano	(ma-no)	el
ama	(a-ma)	efendi, sahip

2) İki sesli arasındaki iki aynı veya iki ayrı sessiz harften birincisi öndeki sesliyle, ikincisi de sonraki sesliyle birleşir:

inventar	(in-ven-tar)	icat etmek
desmayar	(des-ma-yar)	kendinden geçmek

Ancak, iki sesli arasındaki **pr, pl, br, bl, fr, fl, tr, dr, cr, cl, gr, gl** sessizleri ikinci sesli harfle birleşir:

apróvechar	(a-pro-ve-char)	yararlanmak
abrazar	(a-bra-zar)	kucaklamak
atrás	(a-trás)	geri
aclarar	(a-cla-rar)	açıklamak
Africa	(A-fri-ca)	Afrika

3) İki sesli arasındaki üç sessiz harften ilk ikisi birinci sesliyle, üçüncüsü de ikinci sesliyle birleşir:

constante	(cons-tan-te)	devamlı
obstáculo	(obs-tá-cu-lo)	engel
transporte	(trans-por-te)	nakliye

Ancak, ikinci maddedeki sessiz harf grupları bu kurala da istisna oluşturur. Bu durumda, birinci sessiz harf ilk sesliyle, ikinci ve üçüncü sessiz harfler de sonraki sesliyle birleşir:

destruir	(des-tru-ir)	yıkmak
desprecio	(des-pre-cio)	değer vermeme
entre	(en-tre)	arasında

4) İki sesli arasında dört sessiz harf olduğu hallerde de bunlardan ikisi birinci sesliyle, ikisi de ikinci sesliyle birleşir:

construir	(cons-tru-ir)	inşa etmek
constreñir	(cons-tre-ñir)	zorlamak

Yazı dilinde kelimelerin hecelere bölünmesi konusu ayrıca bazı özel kurallara da bağlıdır. Bunların neler olduğunu "Ortografía" kısmında göreceğiz (Bkz. S.352).

Kelime bölünmesinin fonetik yönüne gelince, telâffuzda âhengın sağlanması bakımından şu hususa dikkat etmek gerekir: Sessiz harfle biten bir kelimenin arkasından sesli harfle başlayan bir kelime geliyorsa, birinci kelimenin sonundaki sessiz harf ikinci kelimenin başındaki sesliyle birleşir; şöyle ki, örneğin "el agua del Ebro" (Ebru'nun suyu) sözlerinin telâffuzu "e-lá-gua-de-lé-bro" şeklinde olmalıdır.

V

DIPTONGOS Y TRIPTONGOS İkili ve Üçlü Sesli Harf Grupları

Sesli harfler kuvvetli ve zayıf olmak üzere ikiye ayrılır:

a) **Vocales fuertes** (kuvvetli sesliler): a, e, o

b) **Vocales débiles** (zayıf sesliler): i, u

Diptongo

İkili Sesli Gruplaşması

Bir kuvvetli ve bir zayıf veya iki zayıf sesli harfin bir araya gelip tek hece olarak telâffuz edilmesi **diptongo** denilen sesli harf grubunu meydana getirir. Şöyle ki:

a	<	i	.....	ai	.....	baile	(bai-le)	— dans	} Kuvvetliden zayıfa inen: Diptongo decreciente
		u	.....	au	.....	jaula	(jau-la)	— kafes	
e	<	i	.....	ei	.....	deleite	(de-lei-te)	— zevk	
		u	.....	eu	.....	deuda	(deu-da)	— borç	
o	<	i	.....	oi	.....	sois	— sizsiniz	} Kuvvetliden zayıfa inen: Diptongo decreciente	
		u	.....	ou	.....	bou	— bir balık avlama yöntemi		
i	<	a	.....	ia	.....	patria	(pa-tria)	— vatan	} Zayıftan kuvvetliye çıkan Diptongo creciente
		e	.....	ie	.....	bien	(bien)	— iyi	
		o	.....	io	.....	odio	(o-dio)	— nefret	
u	<	a	.....	ua	.....	agua	(a-gua)	— su	
		e	.....	ue	.....	luego	(lue-go)	— sonra	} Zayıftan kuvvetliye çıkan Diptongo creciente
		o	.....	uo	.....	cuota	(cuo-ta)	— kota	
u	—	i	.....	ui	.....	cuidar	(cui-dar)	— dikkat etmek	} İki zayıf: Diptongo débil
i	—	u	.....	iu	.....	ciudad	(ciu-dad)	— şehir	

Yanyana gelen bir zayıf ve bir kuvvetli, veya iki zayıf sesli harfin daima "diptongo" meydana getireceğini düşünmek yanlış olur. Bazı kelimelerde yanyana gelen iki sesli harften zayıf olanı vurgu alıp kuvvetlenir. Bu durumda "diptongo" meydana gelmez; sesliler iki ayrı hece oluşturur. Bu tür hece bölünmesine **hiato** denir.

Örnek: periodo	(pe-rí-o-do)	süre
maíz	(ma-íz)	mısır
río	(rí-o)	nehir
día	(dí-a)	gün

Bazı kelimelerde ise yanyana gelen iki sesliden zayıfı vurgu taşımadığı halde, kelime vurgulu bir başka kelimeden türediği için sesli harfler iki ayrı hece oluşturur:

riada	(ri-a-da)	akarsu (río'dan türeme)
diario	(di-a-rio)	günlük (día'dan türeme)

Bunlardan başka, bazı kelimelerdeki sesli harfler etimolojik nedenlerden dolayı "diptongo" değildir.

Örnek: suave	(su-a-ve)	yumuşak
cruel	(cru-el)	zalim
triángulo	(tri-án-gu-lo)	üçgen
veintiocho	(ve-in-ti-o-cho)	yirmisekiz

Ayrıca, fastuoso (fas-tu-o-so) (gösterişli), conceptuoso (con-cep-tu-o-so) (anlamlı) gibi **-uoso** takısıyla biten sıfatlardaki sesliler de "diptongo" meydana getirmez.

Hangi kelimelerdeki yanyana iki seslinin "diptongo" oluşturduğunu ve hangilerinin ayrı heceler meydana getirdiğini kesin olarak söylemek güçtür. Zira içinde bir zayıf ve bir kuvvetli iki sesli harf yanyana geldiği halde telâffuz şeklinin belirsiz kaldığı birçok kelime mevcuttur.

Örnek: anual	(a-nu-al veya a-nual)	yıllık
piano	(pi-a-no veya pia-no)	piyano
viaje	(vi-a-je veya via-je)	yolculuk

Ote yandan, sadece bir zayıf seslinin kuvvetli veya zayıf bir başka sesliyle birleşmesi sonucu değil, iki kuvvetli seslinin yanyana gelmesi de "diptongo" yaratabilir. Bu durumda bunlardan bir tanesi biraz daha kısa telâffuz edilir. Bu gibi kelimelerin halk ağzında süratli telâffuz edilmesi halinde "diptongo" meydana gelmesi olağandır.

Örnek: Bilbao	(Bil-báo)	İspanya'nın kuzeyinde bir şehir
ahora	(áo-ra)	şimdi

Ayrıca "Alfabe" bahsinde de gördüğümüz gibi (Bkz. S. 9), **-ado** takısıyla biten kelimelerdeki D sesinin halk ağzında kaybolması sonucunda, -ado takısının -áo şeklinde bir "diptongo" gibi telâffuz edildiği de olur: llegado (lle-gáo) (varmış, ulaşmış) gibi.

Ancak, iki kuvvetli seslinin yanyana geldiği kelimelerin “doğru” telâffuzu, sesli-
lerin **ayrı** heceler meydana getirmesidir.

Triptongo

Üçlü Sesli Gruplaşması

İki zayıf seslinin bir kuvvetliyle birleşip tek hece olarak telâffuz edilmesi **trip-
tongo** denilen fonetik grubu meydana getirir. En çok kullanılan dört türü şunlardır:

- i-a-i ..... ciáis - geriliyorsunuz (ciar = gerilemek)
- u-a-i ..... santiguáis (san-ti-guáis) - kutsuyorsunuz (santiguar = kutsamak)
- i-e-i ..... preciáis (pre-ciáis) - değerlendirseniz (preciar = değerlendirmek)
- u-e-i ..... averigüéis (a-ve-ri-güéis) - sorup öğrenseniz (averiguar = sorup
öğrenmek)

“Diptongo”larda olduğu gibi “triptongo”larda da bazen yanyana gelen sesli
harflerden biri vurgu alıp kuvvetlenerek **ayrı** hece meydana getirir.

Örnek: conoccríais (co-no-ce-rí-ais) - tanırdınız (conocer = tanımak)

sesli-

trip-
lardır;

nak)

mek)

sorup

nmek)

sesli

VI

EL ACENTO

Vurgu

Çeşitli fonetik kurallarının bir sonucu olarak kelimelere bir ahenk kazandıran kuvvetli ses tonuna **el acento** (vurgu) denir.

Her kelimde belirli bir hece diğerlerinden daha kuvvetli veya daha uzun telâffuz edilir. İspanyolcada kuvvetli telâffuz edilen hecelere **tónica**, normal telâffuz edilenlere ise **átona** denir.

Vurgulu (tónica) hecelerin kelime içindeki yeri şöyledir:

a) Vurgulu hece kelimenin son hecesiyse bu kelimeye **aguda** denir:

mamá	(anne)
café	(kahve)

b) Vurgulu hece kelimenin sondan ikinci hecesiyse bu kelimeye **grave** veya **llana** denir:

casa	(kása)	ev
libro	(lîbro)	kitap

c) Vurgulu hece kelimenin sondan üçüncü hecesiyse bu kelimeye **esdrújula** denir:

minúscula	(küçük harf)
núcleo	(nüve)

İspanyolcada kelimelerin çoğunluğunu "grave" kelimeler oluşturur.

Genellikle fiil çekimlerinde olmak üzere, kelimelerin vurgulu heceleri bazen yer değiştirir:

cambio	(değiştiriyorum)
cambió	(değiştirdi)

Vurgu işaretinin (´) yazıda kullanılmasına gelince, aşağıdaki kelimeler vurgulu yazılır:

a) Sesli harf veya **n** ve **s** sessizleriyle biten "aguda" kelimeler:

mamá	(anne)
café	(kahve)
corazón	(kalp)
confección	(konfeksiyon)
más	(daha fazla)
jamás	(asla)

b) N ve S hariç, diğer sessiz harflerle biten "grave" kelimeler:

carácter	(karakter)
cárcel	(hapishane)

c) "Diptongo" olmayan iki sesliyle biten "grave" kelimeler:

alegría	(sevinç)
fantasía	(fantezi)

d) "Solo" (yalnız) sıfatı, yalnızca anlamında zarf olarak kullanıldığı zaman vurgu alıp **sólo** olur.

e) Tüm "esdrújula" kelimeler vurguyla yazılır:

música	(müzik)
teléfono	(telefon)

f) "Veya" anlamındaki o bağlacı iki rakam arasında kullanıldığı zaman, sıfırla karıştırılmaması için vurgulu yazılır:

3 6 4

g) Tú (sen) şahıs zamiri "tu" (senin) iyelik zamiriyle, él (o) şahıs zamiri "el" tanım edatıyla karıştırılmamak için; ésta (bu), ése (şu) zamirleri ve **quién** (kim), **dónde** (nerede) gibi soru zamirleri vurgu alır.

h) Bileşik kelimeler vurguyla yazılır:

ágilmente	(agil-mente)	(çevik bir şekilde)
-----------	--------------	---------------------

Bunların dışında kalan kelimeler yazıda vurgu almaz. Vurgusuz yazılan kelimeleri şöyle sıralayabiliriz:

a) Tüm belirli tanım edatları (Bkz. S. 64): **el, la, los**

b) Herhangi bir ismin önünde kullanılan iyelik zamirleri:

mi libro	(benim kitabım)
su casa	(onun evi)
vuestro padre	(sizin babanız)

c) Edatsız olarak kullanılan şahıs zamirleri:

me dijo	(bana dedi)
te vi	(seni gördüm)
os mandé	(size yolladım)

d) Özel isimlerin başında kullanılan isimler ve "santo", "santa" (aziz, azize) kelimeleri:

don Juan	(Bay Juan)
doña Teresa	(Bayan Teresa)
Santo Tomás	(Aziz Tomas)
Santa María	(Azize Meryem)

e) İlgili zamirleri:

que	(ki)
quien	(ki o)
cuyo	(ki onun)
cuanto	(ki o kadar)

f) İlgili zarfları:

como	(ki öyle)
donde	(ki orası)
cuanto	(ki o kadar)
cual	(ki o)

g) "Tan" (o kadar) zamiri.

h) "Aun" (bile) ve "medio" (yarı) zamirleri.

i) "Según" (göre) hariç tüm edatlar:

a Toledo	(Toledo'ya)
de Toledo	(Toledo'dan)
con cariño	(sevgi ile)

j) Bağlaçlar ve bağlaç görevi yapan ibareler:

pan y vino	(ekmek ve şarap)
------------	------------------

Acentuación de los Monosílabos

Tek Heceli Kelimelerde Vurgu

Tek heceli kelimeler (los monosílabos) iki ayrı anlamda kullanılabilirse, bundan biri vurgu alır:

él (tanım edatı)	él (şahıs zamiri: o)
mí, tu (iyelik sıfatları: benim, senin)	mí, tú (şahıs zamirleri: bana, beni, v.b. ve sen)
mas (bağlaç: fakat)	más (zarf: daha fazla)
si (bağlaç: eğer)	sí (zarf: evet)
de (edat: -nin)	dé ("dar" fiilinden: verin)
se (şahıs zamiri: ona)	sé ("saber" fiilinden: biliyorum)

Örnek: El libro pertenece a él.

(Kitap ona aittir.)

Tú debes limpiar tu habitación.

(Odanı temizlemelisin.)

İspanyolcada vurgunun yerinde kullanılması çok önemlidir, zira öyle kelimeler vardır ki vurgunun yer değiştirmesi anlam değişikliğine de yol açar:

cantará	(şarkı söyleyecek)
cantara	(şarkı söyleseydi)
cántara	(testi, ibrik)

EJERCICIOS :I

ALIŞTIRMALAR

1- Aşağıdaki kelimeleri okuyun:

ahorro	(tasarruf)
collar	(kolye)
círculo	(daire)
civilización	(uygarlık)
cuchara	(kaşık)
cigüeña	(leylek)
cuidadoso	(dikkatli)
ciudadano	(hemşehri)
cumbre	(zirve)
cuscurro	(ekmek kırıntısı)
gaceta	(gazete)
ganancia	(kazanç)
guardia	(bekçi)
guerrilla	(gerilla savaşı)
guía	(rehber)
girar	(döndürmek)
general	(genel; general)
gaucho	(sığır çobanı)
gigante	(dev)
higuera	(incir ağacı)
higiene	(sağlık bilgisi)
juguete	(oyuncak)
jijallo	(eğrelti otu)
llama	(alev)
lloviznar	(yağmur çiselemek)
químico	(kimyager)
quejido	(şikâyet)
quisquilloso	(huysuz)
vigilar	(gözlemek)
vivir	(yaşamak)
zaherir	(azarlamak, suçlamak)

2- Aşağıdaki kelimeleri hecelere ayırın:

lluvia	(yağmur)
aceite	(yağ)
tía	(teyze, hala)
encanto	(büyü, sihir)
despoblado	(terkedilmiş)
construcción	(inşaat)
emblanquecimiento	(beyazlatma)
instructor	(eğitmen)
mantequilla	(tereyağı)
mensual	(aylık)

núcleo	(nüve)
despreciar	(değer vermemek)
agradecer	(takdir etmek)
odiar	(nefret etmek)
cuidadoso	(dikkatli)
bailarina:	(balerin)
diariamente	(gündelik olarak)
viajero	(yolcu)
ahorrar	(tasarruf etmek)
cambio	(değişiklik)

3- Aşağıdaki kelimelerde gereken yerlere vurgu işareti koyun:

frances	(Fransız)
comun	(genel)
nacion	(ulus)
lagrima	(gözyaşı)
jardin	(bahçe)
cadaver	(ceset)
jamás	(asla)
mayuscula	(büyük harf)
brujula	(pusula)
carniceria	(kasap dükkânı)
mas dulce	(daha tatlı)
tu tío	(senin amcan)
día	(gün)
lápiz	(kurşun kalem)
¿donde?	(nerede?)
frio	(soğuk)
después	(sonra)
autobus	(otobüs)
pantalón	(pantolon)
relampago	(şimşek)
millón	(milyon)
inglés	(İngiliz)

SEGUNDA PARTE
İkinci Kısım

MORFOLOGIA
Morfoloji

I

EL SUSTANTIVO

İsim

Varlıkları adlandırmaya yarayan kelimelere dilbilgisinde **el sustantivo** (isim) denir. İsimler, gerçekten var olup elle dokunabildiğimiz ve gözle görebildiğimiz varlıkları olduğu kadar, aslında var olmayıp sadece algıladığımız veya tasavvur ettiğimiz şeyleri de adlandıran kelimelerdir. İşte bu özellik, isimlerin sınıflandırılmasındaki esası meydana getirir.

Clases de Sustantivos

İsim Çeşitleri

Gerçekten var olan ve görüp dokunabildiğimiz varlıkların adlarına **sustantivos concretos** (somut isimler) denir.

Örnek: casa	(ev)	piedra	(taş)
mujer	(kadın)	plato	(tabak)
pájaro	(kuş)	silla	(iskemle)

Gerçekten var olmayıp algıladığımız veya zekâmızla kavradığımız şeylerin adlarına ise **sustantivos abstractos** (soyut isimler) denir.

Örnek: fortaleza	(güç, kuvvet)	misericordia	(merhamet)
bondad	(iyilik)	envidia	(kıskançlık)
reposo	(dinlenme)	pereza	(tembellik)

Somut isimler, nitelikleri açısından, kendi aralarında iki ana gruba ayrılır. Belirli bir bütün içinde tek olan varlıkların adları **sustantivos propios** (özel isimler), ortak bazı yönleriyle aynı cinsten olan varlıkların adları da **sustantivos comunes** (cins isimler) dir.

Örnek: Sustantivos propios	Sustantivos comunes
Barcelona	ciudad (şehir)
Juan	muchacho (çocuk)
Teresa	mujer (kadın)
Cleopatra	reina (kraliçe)
Turquía	país (ülke)

Yukarıdaki örneklerden Barcelona, "şehirler" grubunun içinde kendine has bazı özellikleriyle dünyada tek olan bir şehrin adıdır; aynı şekilde Juan ve Teresa, "insan" grubunun içinde kendi özellikleriyle tek olan, bir eşleri daha olmayan kimselerin adlarıdır; Cleopatra hem "insan" grubunun hem de "kraliçeler" grubunun içinde tektir; Turquía ise "ülkeler" grubundadır. Dolayısıyla tüm bu isimler **proprios** sınıfına girer. Öte yandan "ciudad", belirli bazı özellikleriyle diğer varlıklardan ayrılan bir grubun adıdır. Örneğin, "ciudad" denildiği zaman, evleri, sokakları, ağaçları, parkları, arabaları v.b. olan tüm şehirler bu cins ismin kapsamına girer. Aynı şekilde "muchacho", çocukluk ya da delikanlılık çağında ve erkek olan tüm insanlara, "mujer" de çocukluktan çıkmış ve dişi olan insanlara verilen isimlerdir. "Reina", tüm kadın hükümdarları, "país" de, kendi toprağı, insanları, dili v.b. olan belirli yerleri kapsar.

Başka özel isimlerden türeyen **sustantivos propios patronimicos** (ata isimleri) de Özel İsimler grubuna girer.

Örnek: Fernando ..... Fernández (Fernando - oğlu gibi)
 Ramiro ..... Ramírez
 Martín ..... Martínez

Sustantivos comunes, kendi arasında şu iki gruba ayrılır:

1) **Sustantivos genéricos** (genel cins isimler): Kendi özellikleriyle diğerlerinden ayrılan varlıkların adlarıdır.

Örnek: perro (köpek)
 libro (kitap)
 niño (çocuk)

2) **Sustantivos de materia** (madde isimleri): Herhangi bir varlığı meydana getiren maddelerin adlarıdır.

Örnek: madera (tahta)
 plata (gümüş)
 cristal (cam, kristal)

Madde isimleri, belirli bir varlığa atıfta bulunmayıp, miktar ve şekli belli olmayan ve bazı ortak özelliklere sahip olan bir bütünü adlandırır. Örneğin, "plata" denildiği zaman gümüşten yapılmış belirli bir madde değil, "sert, parlak, değerli" gibi özelliklere sahip dünyadaki tüm gümüşler bir bütün olarak kastedilir.

Sustantivos genéricos da kendi arasında üçe ayrılır:

1) **Sustantivos individuales** (bireysel isimler): Bir tek varlığı ifade eden isimlerdir.

Örnek: soldado (asker)
 árbol (ağaç)
 libro (kitap)

2) **Sustantivos colectivos** (kolektif isimler): Aynı cinsten çok sayıda varlıkları grup olarak ifade eden isimlerdir.

Örnek: ^{ejército} ejército (ordu)
arboleda (ağaçlık)
librería (kitaplık)

Bunlardan başka, **sustantivos gentilicios** (köken isimleri), özel isimlerden türeyen ve köken gösteren isimlerdir.

Örnek: español (İspanyol) (İspanya'dan türemiş)
catalán (Katalunyalı) (Cataluña'dan türemiş)
madrileno (Madridli) (Madrid'ten türemiş)

Öte yandan, **sustantivos abstractos** (soyut isimler), adlandırdıkları varlıkların özelliklerine göre gruplara ayrılır. Bir soyut isim, çeşitli cisimlere atfedilebilecek bir özelliğin adı olabilir. Örneğin, "blancura" (beyazlık), kar, süt, pamuk, bulut, kâğıt gibi birkaç varlıkta birden görülen bir özelliğin adıdır. Yani "blancura" bir varlığın adı değil, çeşitli varlıklara atfedilen bir özelliğin adıdır. Bu çeşit isimlere **sustantivos abstractos de cualidad** (niteleyen soyut isimler) denir. Varlıkları niteleyen özellikler sıfatlarla ifade edildiğinden, niteleyen soyut isimlerin çoğu sıfatlardan türemiş isimlerdir.

Örnek: blanco (beyaz) ..... blancura (beyazlık)
grande (büyük) ..... grandeza (büyüklik)
bueno (iyi) ..... bondad (iyilik)

Soyut isimler, bir hareketin veya bir olayın adı da olabilir. Örneğin, "movimiento" (hareket), çeşitli varlıklar tarafından gerçekleştirilebilecek bir hareketin adıdır. Bu tür isimlere **sustantivos abstractos de fenómeno** (olay bildiren soyut isimler) denir.

Ayrıca, tüm isimler, kelime yapısı bakımından iki grupta toplanır.

1) **Sustantivos primitivos** (basit isimler): Dilin kökeninde var olan veya başka isimlerden türemiş olmayan isimlerdir.

Örnek: zapato (ayakkabı)
pan (ekmek)

2) **Sustantivos derivados** (türemiş isimler): Basit isimlerden türemiş olan isimlerdir.

Örnek: zapatero (ayakkabıcı) (zapato'dan türemiş)
panadero (ekmekçi) (pan'dan türemiş)

Türemiş isimler de, ismin bir diğer isim veya bir fiilden türemesine göre ikiye ayrılır:

1) **Sustantivos nominales:** İsim veya sıfattan türemiş isimlerdir.

Örnek: jardín	(bahçe)	jardinero	(bahçıvan)
mar	(deniz)	marinero	(denizci)
azul	(mavi)	azulejo	(çini, fayans)
feliz	(mutlu)	felicidad	(mutluluk)

2) **Sustantivos verbales:** Fiilden türemiş isimlerdir.

Örnek: matar	(öldürmek)	matador	(öldüren, boğa güreşçisi)
comer	(yemek yemek)	comedor	(yemek odası)
bailar	(dans etmek)	bailarina	(balerin)
escribir	(yazmak)	escritorio	(yazıhane)

İsimleri, dilbilgisi bakımından, üç konuda incelemek gerekir:

A. **El género** (cins): **masculino** (eril) veya **femenino** (dişil) isimler.

B. **El número** (sayı): İsimlerin **singular** (tekil) veya **plural** (çoğul) halleri.

C. İsimlerin cümle içindeki görevleri ve kullanılış şekilleri, yani **sintaxis** (sentaks veya söz dizimi).

İsimlerin görev ve kullanılışları daha sonra "Sintaxis" bölümünde ele alınacağından, biz şimdi isimleri cins ve sayılarına göre inceleyelim.

EL GENERO

İsimlerin Cinsleri

"Gato" (kedi) ismi aynı zamanda "gata" şeklinde de görülebilir. Kelime yapısındaki bu değişiklik "gato"nun erkek kedi, "gata"nın ise dişi kedi olmasından ileri gelir. Bu iki hayvan arasındaki gerçek fark cinsiyetleridir; yukarıdaki iki isim arasındaki gramatikal fark ise **el género** (cins) tir. Başka bir deyişle "el género", varlıkların cinslerini gösteren bir dilbilgisi olayıdır.

İspanyolcada iki cins vardır: erkekler ve erkek hayvanlar için **el masculino** (eril), kadınlar ve dişi hayvanlar için de **el femenino** (dişil) cins. Bununla beraber, eşya isimleri veya soyut isimler gibi aslında cinsiyetleri olmayan varlıkların isimleri de dilbilgisinde bu iki cinsten birine sahiptir. Bütün "masculino" isimler **el**, bütün "femenino" isimler de **la** tanım edatlarıyla birlikte kullanılarak birbirlerinden ayrır-dedilir, yani edat, ismin cinsini tanımlar.

Örnek: el hombre	(erkek)	la mujer	(kadın)
el tío	(amca, dayı)	la tía	(teyze, hala)
el perro	(erkek köpek)	la perra	(dişi köpek)
el león	(erkek aslan)	la leona	(dişi aslan)
el libro	(kitap)	la biblioteca	(kütüphane)
el país	(ülke)	la nación	(ulus)
el malo	(kötü adam)	la bondad	(iyilik)

El Neutro

Cinssiz kelimeler

Lâtinedeki cinssiz isimler (el neutro) İspanyolcaya geçmemiştir. Cinssizlik sadece aşağıdaki kelimelerde bulunur:

a) İsim olarak kullanılan sıfatlar:

lo malo (kötülük) (mal = kötü)
lo tuyo (seninki) (tu = senin)

(Dikkat edileceği üzere, sıfatlar isim olarak kullanıldıkları zaman tanım edatı da değişir; lo edatı cinssizdir.)

b) İşaret zamirleri:

qu esto (bu)
aquello (şu)

c) Belgisiz zamirler:

qualcosa = algo (birşey)
nada (hiçbir şey)

d) Soru ve ünlem zamirleri:

cómo? (nasıl?)
cuánto! (ne kadar!)

El Género en Nombres de Personas y Animales

Şahıs ve Hayvan İsimlerinin Cinsleri

Şahıs ve hayvan isimleri "masculino" ve "femenino" olmak üzere genellikle iki şekilde görülür. Aşağıdaki örnekleri inceleyelim:

	Sustantivos masculinos (Eriş isimler)	Sustantivos femeninos (Dişil isimler)
a	el padre (baba) el hombre (adam) el varón (erkek)	la madre (anne) la mujer (kadın) la hembra (dişi)
b	el hermano (erkek kardeş) el gato (erkek kedi) el hijo (erkek evlât)	la hermana (kızkardeş) la gata (dişi kedi) la hija (kız evlât)
c	el doctor (erkek doktor) el profesor (erkek öğretmen) el autor (erkek yazar)	la doctora (kadın doktor) la profesora (kadın öğretmen) la autora (kadın yazar)

d	{ el barón	(baron)	la baronesa	(barones)
	{ el sacerdote	(rahip)	la sacerdotisa	(rahibe)
	{ el gallo	(horoz)	la gallina	(tavuk)
	{ el emperador	(imparator)	la emperatriz	(imparatoriçe)
e	{ el artista	(erkek sanatkar)	la artista	(kadın sanatkar)
	{ el periodista	(erkek gazeteci)	la periodista	(kadın gazeteci)

Yukarıdaki örnekleri incelediğimiz zaman, "masculino" isimlerin şu şekilde "femenino" yapıldığını görüyoruz:

a) Bazı isimlerin "masculino" şekilleri "femenino" şekillerinden tamamen farklıdır.

Örnek: el carnero	(koç)	la oveja	(koyun)
el toro	(boğa)	la vaca	(inek)
el caballo	(at)	la yegua	(kısırak)

b) -o ve -e ile biten "masculino" isimler "femenino" olunca -a ile biter.

Örnek: el abogado	(erkek avukat)	la abogada	(kadın avukat)
el sastre	(erkek terzi)	la sastra	(kadın terzi)
el muchacho	(delikanlı)	la muchacha	(genç kız)
el elefante	(erkek fil)	la elefanta	(dişi fil)

c) Sessiz harfle biten "masculino" şahıs isimleri, sona -a alır.

Örnek: el señor	(bay)	la señora	(bayan)
el pastor	(erkek çoban)	la pastora	(kadın çoban)
el pintor	(erkek ressam)	la pintora	(kadın ressam)

d) Daha az görülmele beraber, bazı "masculino" isimler "femenino" olunca sona -esa, -isa, -ina, -iz eklerini alır.

Örnek:

el duque	(dük)	la duquesa	(düşes)
el profeta	(erkek peygamber)	la profetisa	(kadın peygamber)
el jabalí	(erkek yaban domuzu)	la jabalina	(dişi yaban domuzu)
el institutor	(erkek bakıcı)	la institutriz	(kadın bakıcı)

e) Bazı isimler her iki cins için de aynen kullanılır, sadece tanım edatı değişir.

Örnek: el pianista	la pianista	(piyanist)
el joven	la joven	(genç)
el estudiante	la estudiante	(öğrenci)

El Género de los Nombres de Cosas

Diğer İsimlerin Cinsleri

Şahıs ve hayvan isimlerinin dışında kalan cins ve soyut isimler de dilbilgisinde “masculino” veya “femenino” bir cinse sahiptir; dolayısıyla, “el” veya “la” tanım edatlarıyla birlikte kullanılır. Hangi isimlerin “masculino”, hangilerinin “femenino” olması gerektiğini gösterecek belirli kurallar yoktur. Bununla beraber, aşağıdaki hususlar bu konuda bir dereceye kadar yardımcı olabilir:

a) Nehir, dağ, deniz, ada isimleri, ait oldukları cins isim grubuna uyar. Şöyle ki, *el río* (nehir) “masculino” olduğu için nehir isimleri de “masculino”dur: *el Guadalquivir*, *el Tajo* gibi. Aynı şekilde, *la isla* (ada) “femenino” olduğuna göre ada isimleri de “femenino”dur: *las Canarias* (Kanarya Adaları), *las Baleares* (Balear Adaları) gibi.

Diğer taraftan, yukarıdakine benzer bir nedenle, meyve ağaçlarının isimleri “masculino”, meyvelerin isimleri ise “femenino”dur (*el árbol* = ağaç; *la fruta* = meyve).

Örnek: <i>el almendro</i>	(badem ağacı)	<i>la almendra</i>	(badem)
<i>el manzano</i>	(elma ağacı)	<i>la manzana</i>	(elma)

Bu kuralın dışında kalan isimler de mevcuttur: *la higuera* (incir ağacı) ve *el higo* (incir) gibi.

b) Genel olarak -o ile biten isimler “masculino”, -a ile biten isimler de “femenino”dur. İspanyolcadaki Lâtin kökenli isimlerin büyük bir kısmı bu kurala uyar.

Örnek: <i>el camino</i>	(yol)	<i>la terraza</i>	(teras)
<i>el campo</i>	(kır)	<i>la cama</i>	(yatak)
<i>el viento</i>	(rüzgâr)	<i>la vida</i>	(yaşam)

Bu kuralın dışında kalan isimler de mevcut olup bunların en önemlileri *el día* (gün) ve *la mano* (el) dir. Ayrıca -ma ile biten isimlerin çoğu “masculino”dur.

Örnek: <i>el problema</i>	(problem)
<i>el fantasma</i>	(hayalet)
<i>el idioma</i>	(lisan)

c) -o ve -a ile biten isimlerin dışında kalan diğer isimler çoğunlukla “masculino” olmakla beraber bunda da istisnalar mevcuttur. Bilhassa -d ve -z ile biten isimlerin çoğu “femenino”dur.

Örnek: <i>la bondad</i>	(iyilik)
<i>la realidad</i>	(gerçek)
<i>la lealtad</i>	(sadakat)
<i>la paz</i>	(barış)
<i>la luz</i>	(ışık)
<i>la cruz</i>	(haç)

Öte yandan, **ambiguos** veya **dudosos** (belirsiz, şüpheli) denilen ve her iki cinsten de kullanılan bazı isimler de mevcuttur. Örneğin, “mar” (deniz) kelimesinin “el mar inmenso” (uçsuz bucaksız deniz) ve “la mar salada” (tuzlu deniz) şeklinde kullanıldığı olur; “color” (renk), “calor” (ısı), “puente” (köprü) kelimeleri de her iki cinsten kullanılan isimlere örnek oluşturmakla beraber bu kelimelerin belirsizliği yavaş yavaş kaybolmakta ve bugün artık “masculino” sayılmaktadır.

“El” ve “la” tanım edatlarıyla her iki cinsten birden kullanılan bazı kelimelerin ise yukarıda bahsi geçenlerle karıştırılmamaları gerekir, zira bazı kelimelerin “masculino” ve “femenino” şekilleri arasında anlam farkı vardır.

Örnek: el cólera	(kolera hastalığı)
la cólera	(öfke)
el tema	(tema, konu)
la tema	(kin, garaz)
el orden	(düzen)
la orden	(emir)

Género de los Nombres Compuestos

Bileşik İsimlerin Cinsleri

İki kelimenin birleşmesiyle meydana gelen bileşik isimler, bileşik kelimeye anlamını veren esas kelimenin cinsini alır. Şöyle ki:

- 1) Edat (preposición) ve isimden oluşan bileşik isimler ismin cinsindendir:
el conciudadano (hemşehri) (con-ciudadano)
- 2) İsim ve sıfatla yapılmış bileşik isimler ismin cinsini alır:
el camposanto (mezarlık) (campo-santo)
- 3) Fiil ve isimden meydana gelen bileşik isimler “masculino”dur:
el sacacorchos (tirbuşon) (sacar-corchos)
- 4) İki isimli bileşik isimler ikinci ismin cinsini alır:
el terremoto (deprem) (terre-moto)

EL NUMERO

İsimlerin Sayıları

“Gato” (kedi) ve “gatos” (kediler) kelimeleri arasında şekil olarak görünen fark, ikincisindeki S harfidir. Ancak anlam bakımından bu iki kelime arasındaki fark, birincisinin kendi cinsi içinde bir tek varlığı, ikincisinin ise aynı cinsten birçok

cinste
in "el
e kul-
er iki
sizliği

elerin
rin

ye an-

r:

ünen/
ndaki
irçok

varlığı ifade etmesidir. İşte kelimelerin bir varlığa mı, birden fazla varlığa mı atıfta bulunduklarını gösteren şekil değişikliğine **el número** (sayı) denir.

İsimlerin sayıları **singular** (tekil) ve **plural** (çoğul) olmak üzere iki türdür.

Aşağıdaki örnekleri inceleyerek isimlerin nasıl çoğul yapıldığını görelim:

Singular (Tekil)		Plural (Çoğul)	
1	caja (kutu)	cajas (kutular)	
	vaso (bardak)	vasos (bardaklar)	
	hombre (adam)	hombres (adamlar)	
	sofá (divan)	sofás (divanlar)	
	café (kahve)	cafés (kahveler)	
2	árbol (ağaç)	árboles (ağaçlar)	
	razón (sebepe)	razones (sebepler)	
	mujer (kadın)	mujeres (kadınlar)	
	borcegui (potin)	borceguíes (potinler)	
	marroquí (Fash)	marroquíes (Fashlar)	
	tisú (doku)	tisúes (dokular)	
3	crisis (buhran)	crisis (buhranlar)	
	lunes (Pazartesi)	lunes (Pazartesiler)	
	Carlos (Carlos)	Carlos (Carlos'lar)	

Yukardaki örneklerin incelenmesinden de anlaşılacağı gibi, isimler şu üç kurala göre çoğul yapılır:

1. **-S ekleyerek:** Vurgulu olmayan sesli harf veya vurgulu **-e** harfiyle biten isimlere **S** harfi eklenir: casa, casas; café, cafés gibi.

2. **-ES takısı ekleyerek:** Sessiz harfle veya vurgulu sesli harfle biten isimlere **-ES** takısı eklenir: nación, naciones; jabalí, jabalíes gibi. Ancak, papá, mamá, sofá gibi bazı kelimeler bu kurala istisna oluşturur (papás, mamás, sofás).

3. **Değişmeyenler:** **S** harfiyle biten "grave" veya "esdrújula" isimler çoğul olunca değişmezler. Kelimenin tekil mi çoğul mu olduğu başındaki tanım edatından anlaşılır: el martes, los martes (Salı, Salı günleri) gibi.

Bunlardan başka, eski bir İspanyol parası olan "maravedí" kelimesi değişik şekillerde çoğul yapılır: maravedís, maravedíes, maravedises.

Ayrıca, yabancı kökenli kelimeler belirli bir kurala bağlı olmayıp daha çok **-S** harfi alır.

Örnek: frac	(frak)	fracs
bikini	(bikini)	bikinis
penalty	(penaltı)	penaltys
club	(kulüp)	clubs
complot	(komplo)	complots

Ancak, -r, -l ve -n harfleriyle biten ve bu yüzden İspanyol fonolojisine uygun olan yabancı kökenli kelimelerin çoğul şekillerine -ES takısı eklenir.

Örnek: revólver	(tabanca)	revólveres
gol	(gol)	goles
chófer	(şoför)	choferes
líder	(lider)	líderes
bidón	(bidon)	bidones
mitin	(miting)	mítnes

İsimler çoğul oldukları zaman, vurgulu hece genellikle muhafaza edilir: la nación -las naciones gibi. Bu kelime vurgu, tekil halde de çoğul halde de -o- sesindedir. Tekil halde vurgu son heceye rastladığı için (aguda) yazıda da vurgu işareti kullanılmakta, çoğul halde vurgu sondan ikinci heceye rastladığı cihetle (llana) vurgu işaretine gerek kalmamaktadır (Bkz. S. 20).

Bazı isimler çoğul yapıldığı zaman vurgu bir sonraki heceye geçer: el régimen (rejim) - los regímenes gibi. Bu kelime vurgu tekil halde de çoğul halde de sondan üçüncü hecededir (esdrújula).

Plural de los Nombres Compuestos

Bileşik isimlerin Çoğul Şekilleri

Bileşik isimler çoğul oldukları zaman genellikle ikinci kelime çoğul yapılır.

Örnek: la bocamanga (kolağzı) - las bocamangas
el ferrocarril (demiryolu) - los ferrocarriles

Bazı bileşik isimlerde birinci kelimenin çoğul yapıldığı da olur.

Örnek: cualquiera (her hangi biri) - cualesquiera
hijodalgo (soylu) - hijosdalgo

Bileşik ismin iki unsuru birbirinden ayrılabilirse, her ikisi de çoğul yapılır.

Örnek: el guardia-civil (jandarma) - los guardias-civiles

Tekil ve çoğul şekilleri aynı olan bileşik isimler de vardır.

Örnek: cortaplumas (kalemtraş)
abrelatas (konserve açacağı)
sacacorchos (tirbuşon)

Nombres Empleados en un Solo Número

Hep Tekil Olan İsimler

Bazı isimlerin çoğul şekilleri kullanılmaz:

a) Özel isimler: María, Madrid, Canadá

Ancak özel isim bir cins isme atıfta bulunuyorsa çoğul halde kullanılabilir: dos Goyas (iki Goya tablosu) gibi.

Ayrıca bütün bir aileyi veya aynı nitelikte, birçok kişiyi ifade etmek üzere özel isimler yine çoğul olarak kullanılabilir.

Örnek: los Borbones (Borbon'lar, Borbon hanedanı)
Sénecas (Seneka'lar, Seneka gibi yazarlar)

b) Tek olan varlıklar: nada (hiç birşey)
la immortalidad (ölümsüzlük)
el cielo (gökyüzü)
el sol (güneş)

c) Soyut isimler: la blancura (beyazlık)
la felicidad (mutluluk)

d) Madde isimleri: la plata (gümüş)
el oro (altın)

Nombres Empleados en Plural

Çoğul Olarak Kullanılan İsimler

Bazı isimler daima çoğul olarak kullanılır. **Pluralia tantum** denilen bu kelimeler arasında en çok kullanılanlar şunlardır:

las tijeras (makas)
las gafas (gözlük)
los enseres (taşınabilir mal)
las nupcias (evlilik, nikâh ve düğün)
las enaguas (iç etekliği, jupon)

Teklik-çokluk konusunda İspanyolcaya özgü bir özellik de "masculino" bir ismin çoğul halinin her iki cinsi de kapsamasıdır.

Örnek: los pádres (ana baba)
los novios (nişanlılar veya sevgililer)
los hermanos (kız ve erkek kardeşler)
los hijos (kız ve erkek evlâtlar)
los reyes (kral ve kraliçe)
los señores de García (Bay ve Bayan García)
los duques (dük ve düşes)

LA GRADACION DE LOS SUSTANTIVOS

İsimlerin Dereceleri

Herhangi bir varlığın ya ebat ya da anlam bakımından büyüklük veya küçüklüğünü belirtmek, o varlığın ismine "büyük" veya "küçük" sıfatlarının eklenmesiyle olduğu gibi, belirli bazı takıların eklenmesiyle de yapılabilir.

Örnek: casa grande caserón	}	büyük ev
casa pequeña casita	}	küçük ev

İsimlerin sonuna eklenen **sufijos aumentativos** (büyültme takıları) şunlardır:

-azo	-aza
-ón	-ona
-ote	-ota

Örnek: perro (köpek) - perrazo (büyük köpek)
borracho (sarhoş) - borrachón (çok sarhoş)
cabeza (kafa) - cabezota (koca kafa)

Sufijos diminutivos (küçültme takıları) da şu üç grupta toplanır:

1. -ico, ica	-illo, illa	-ito, ita	-uelo, uela
2. -cico, cica	-cillo, cilla	-cito, cita	-zuelo, zuela
3. -ecico, ecica	-ecillo, ecilla	-ecito, ecita	-ezuelo, ezuela

Birinci gruptaki küçültme takıları genel olarak, **-o**, **-a** ve **-l** ile biten isimlerde kullanılır.

mesa (masa) - mesita
mano (el) - manito
pastel (pasta) - pastelito

İkinci gruptaki küçültme takıları **-n** ve **-r** ile biten ve son heceleri vurgulu olan (aguda) isimlerde veya **-n** ile biten ve sondan ikinci heceleri vurgulu olan (llana) isimlerde kullanılır:

león (aslan) - leoncillo
mujer (kadın) - mujercita
joven (delikanlı) - jovenzuelo

Üçüncü gruptaki küçültme takıları ise şu isimlerde kullanılır:

a) **-e** ile biten iki heceli kelimeler:

nube (bulut) - nubecilla

b) İki heceli olup birinci hecelerinde **ei**, **ie** ve **ue** sesleri (diptongos) bulunan isimler:

reina (kraliçe) - reinecita
puerta (kapı) - portezuela
hierba (ot) - hierbacilla

c) İki heceli olup ikinci hecelerinde **ia**, **io** ve **ua** sesleri (diptongos) bulunan isimler:

lengua (dil) - lengüecita

d) Sessiz harf veya **y** ile biten tek heceli isimler:

flor (çiçek) - florecilla
luz (ışık) - lucecita
rey (kral) - reyezuelo

-uelo, **-zuelo** ve **-ezuelo** takıları bazan küçük değil de küçümsenen, hor görülen varlıkları ifade etmekte kullanılır:

escritor (yazar) - escritorzuelo (kötü yazar)

Ayrıca, **-uca**, **-ucha**, **-ejo**, **-eja** takıları hem küçük hem nahoş kavramları ifade eder.

Örnek: casa (ev)
casucha (küçük ve konforsuz ev)
animal (hayvan)
animalejo (küçük ve nahoş bir hayvan)

NOMBRES PROPIOS

Özel Şahıs Adları

İspanyol ad ve soyadlarının, hem konuşma hem de yazı dilinde kullanış şekilleri, öğrenilmesi gerekli bir konudur.

Genellikle biri ad, diğerleri soyadı olmak üzere en az üç isimden oluşan şahıs adlarında, en sondaki annenin soyadı, ondan bir önceki de babanın soyadıdır; yani küçük isminden sonra babanın, ondan sonra da annenin soyadı (annenin, kendi babasından aldığı soyadı) eklenir. Bu bakımdan, bir kimseye hitap ederken, bizde ve diğer birçok ülkede olduğu gibi, en sondaki adın değil ondan bir öncekinin, yani baba adının kullanılması gerekir.

Örnek olarak "José Rodríguez López"i ele alalım. "José" adından sonraki "Rodríguez" babanın soyadı, onu izleyen "López" annenin soyadıdır. Bu kimseye, en sonraki adı alıp "Señor López" diye hitap etmek yanlıştır; "Señor Rodríguez" demek gerekir. Eğer küçük adıyla hitap edilecek bir durum varsa "don José" (kadın ise "doña") denir (bizdeki "bey" ve "hanım" gibi).

Bazı isimlerde baba adı ile anne adı arasına y bağlacı konur. Bu gibi isimlerde de aynı kural uygulanır. Yani adı "Enrique Bodalo y García" olan bir kimseye "Señor Bodalo" (veya "don Enrique" ya da "don Enrique Bodalo") diye hitap etmek gerekir.

Üçten fazla kelimeden meydana gelen isimlere rastlamak da mümkündür. Bunlarda da aynı yöntem uygulanır. Örneğin, adı "Juan Bernaldo de Pérez y Martínez" olan bir kimseye "Señor Bernaldo de Pérez" (veya "don Juan", yahut "don Juan Bernaldo de Pérez") diye hitap edilmelidir.

Kadın isimlerine gelince, evleninceye kadar aynı şekilde baba ve annenin soyadlarını kullanan kadın, evlendikten sonra annenin soyadını bırakıp bunun yerine kocasının soyadını alır. Örneğin, adı "Isabel Sánchez Gómez" olan bir kadın, "Antonio Ruiz Ramírez" ile evlendikten sonra "Isabel Sánchez Ruiz" veya "Isabel Sánchez de Ruiz" olur, yani annesinin soyadı olan Gómez'i bırakıp onun yerine kocasının baba adını alır. O zaman bu kadına "Señora Ruiz" veya "Señora de Ruiz" (daha teklifsiz konuşmada "doña Isabel" veya "doña Isabel Ruiz", yahut "doña Isabel de Ruiz") diye hitap etmek gerekir. Yani hiçbir suretle anneden alınan soyadı kullanılmaz.

Erkek isimlerinde de de bağlacına rastlanmakla beraber "señor" lâkabı kullanılmadığı hallerde soyadını "de" bağlacı ile birlikte kullanmak yanlıştır. Örneğin, adı "Francisco de Martínez y Gómez" olan bir kimseden bahsederken "de Martínez" değil sadece "Martínez" demek gerekir. Bu bakımdan, ünlü İspanyol bestecisi Manuel de Falla'dan söz ederken, çok zaman yapıldığı gibi "de Falla" demek doğru değildir; sadece "Falla" denmelidir.

EJERCICIOS : II

ALİŞTIRMALAR

1- Aşağıdaki "masculino" isimleri "femenino" yapın:

el hermano (erkek kardeş)	el duque (dük)
el artista (sanatkar)	el pintor (erkek ressam)
el elefante (erkek fil)	el príncipe (prens)
la Majestad (Majeste)	el autor (erkek yazar)
el gato (erkek kedi)	el padrino (vaftiz babası)
el gallo (horoz)	el chico (erkek çocuk)
el rey (kral)	el sobrino (erkek yeğen)
el profesor (öğretmen)	el hombre (erkek)
el tío (amca, davi)	el perro (erkek köpek)
el emperador (imparator)	el estudiante (erkek öğrenci)

2- Aşağıdaki "femenino" isimleri "masculino" yapın:

la poetisa (kadın şair)	la baronesa (barones)
la pastora (kadın çoban)	la hembra (dişi)
la yegua (kısırak)	la vaca (inek)
la mamá (anne)	la mujer (kadın)

de de
Señor
rekir.
Bun-
tinez”
n Ber-

la joven (gençkız)
la pianista (kadın piyanist)
la señora (bayan)
la marquesa (markiz)
la suegra (kaynana)
la manzana (elma)

la generala (general karısı)
la traductora (kadın çevirmen)
la pintora (kadın ressam)
la moza (gençkız)
la oveja (koyun)
la amiga (kız arkadaş)

dları-
ocasi-
Ruiz
Ruiz”
adını
ışma-
ap et-
kulla-
n, adı
z” de-
anuel
ğildir;

3- Aşağıdaki “singular” isimleri “plural” yapın:

el país (ülke)
la nación (ulus)
el pez (balık)
el abrelatas (kutu açacağı)
el lunes (pazartesi)
el inventor (mucit)
el álbum (albüm)
el guardia-civil (jandarma)
el carácter (karakter)
el bucy (öküz)

la voz (ses)
la cárcel (hapisane)
el inglés (İngiliz)
el rubí (yakut)
el jardín (bahçe)
la luz (ışık)
el profesor (öğretmen)
la habitación (oda)
el andaluz (Endülüslü)
el joven (genç, delikanlı)

4- Aşağıdaki “plural” isimleri “singular” yapın:

los ferrocarriles (demiryolları)
los iraquíes (Iraklılar)
los viernes (Cuma günleri)
los regímenes (rejimler)
las cruces (haçlar)
los andaluces (Endülüslüler)
los franceses (Fransızlar)
las tijeras (makaslar)
los albaricoques (kayısılar)
los bidones (bidonlar)

los mallorquines (Mayorkalılar)
los autobuses (otobüsler)
los relojes (saatler)
los tenedores (çatallar)
los almacenes (mağazalar)
los visitantes (ziyaretçiler)
las traducciones (çeviriler)
los paraguas (şemsiyeler)
los pies (ayaklar)

5- Aşağıdaki isimler hangi cinstendir?

broma (şaka)
problema (problem)
Ebro (Ebru nehri)
radio (radyo)
día (gün)
idioma (lisan)
tema (tema, konu)
canción (şarkı)
sal (tuz)
vejez (yaşlılık)

estación (mevsim)
conductor (kondüktör)
final (final)
billete (bilet)
pastel (pasta)
parque (park)
ciudad (şehir)
escaparate (vitrin)
cumpleaños (yaşgünü)
fiebre (vücut ısısı, ateş)

6- Aşağıdaki isimlere küçültme takıları ekleyin:

viejo (ihtiyar adam)
árbol (ağaç)
Juana (kadın ismi)
espía (casus)
pez (balık)

puerto (liman)
pie (ayak)
princesa (prenses)
buey (öküz)
autor (yazar)

7- Aşağıdaki isimlere büyültme takıları ekleyin:

hombre (adam)
cabeza (kafa)
papel (kâğıt)
león (aslan)
botella (şişe)

8- a) Küçük adı Esteban, baba adı Váldez, anne adı Morales olan bir kimseye resmî ve teklifsiz hitap şekilleri nelerdir?

b) Bu şahısla evlenen bir kadının küçük adı Julia, baba adı Narváez, anne adı Rojo'dur. Bu kadının evlenmeden önce ve evlendikten sonraki adları nelerdir? Bu kadına resmî ve teklifsiz olarak nasıl hitap edilir?

c) Bu çiftin "José Ignacio" adını verdikleri bir erkek çocukları olduğu takdirde, bu çocuğun ad ve soyadları nasıl olacaktır?

II

EL ADJETIVO

Sıfat

İsimler başlı başına kullanıldıkları zaman sınırsız bir anlam taşırlar. Örneğin, "hombre" kelimesi hangi adam veya nasıl bir adam olduğu belirsiz genel bir kavramı ifade eder. Bahis konusu adam kavramını daha belirli bir hale koymak istersek, örneğin "hombre gordo" (şişman adam), "hombre alto" (uzun boylu adam) veya "hombre rubio" (sarışın adam) diyerek bu adamın bazı özelliklerini açıklamamız gerekir. Bundan başka, "hombre pensativo" (düşünceli, dalgın adam), "hombre alegre" (neşeli adam) veya "hombre feliz" (mutlu adam) dersek bahis konusu kimsenin geçici bir niteliğini ortaya koymuş oluruz.

Öte yandan, "este hombre" (bu adam), "aquel hombre" (o adam) veya "cada hombre" (her adam) gibi kelimelerle, bahsettiğimiz kimsenin nasıl bir adam değil de hangi adam olduğunu belirtmek mümkündür.

O halde, varlıkları, herhangi bir özelliğini belirtmek suretiyle **niteleyen** veya kime ait olduğunu, yerini ya da sayısını göstermek suretiyle **belirten** kelimelere İspanyolcada **el adjetivo** (sıfat) denir.

Örnek: el hombre **alto** (uzun boylu adam)
el niño **asustado** (korkmuş çocuk)
mi libro (benim kitabım)
aquella mujer (o kadın)
dos niños (iki çocuk)

Bu örneklerdeki sıfatlar, bağlı bulundukları varlıkları, ya geçici ya da devamlı bir niteliğini göstererek **nitelemekte**, veya tamamladığı varlığın kendi cinsi içinde "hangisi" olduğunu göstererek **belirtmektedir**. İşte bu iki görevi bakımından İspanyolcada sıfatlar şu iki sınıfa ayrılır:

1) **Adjetivos calificativos** (Niteleme sıfatları): Bağlı oldukları ismin görünüş, renk, durum gibi herhangi bir niteliğini gösteren sıfatlardır.

Örnek: la casa **blanca** (beyaz ev)
el niño **pequeño** (küçük çocuk)
la mujer **celosa** (kıskanç kadın)

“Adjetivo calificativo”, bağlı olduğu ismin zaten bilinen bir özelliğini gösteriyorsa, yani o isme yeni bir nitelik kazandırmıyorsa, bu sığata **adjetivo epíteto** denir: *blanca* nieve (beyaz kar) gibi.

2) **Adjetivos determinativos** (Belirtme sıfatları): Bu sıfatlar bağlı oldukları isimlerin herhangi bir özelliğini göstermeyip sadece bu isimleri çeşitli yönlerden belirtir.

Örnek: **mi** silla (benim iskemlem)
esta casa (bu ev)
tres cajas (üç kutu)

İspanyolcada sıfatlar cins (masculino-femenino) bakımından bağlı oldukları isme uyurlar; yani eril bir ismi tamamlayan sıfat eril, dişil bir ismi tamamlayan sıfat da dişildir.

“Masculino” sıfatların “femenino” şekilleri şöyle yapılır:

1) **-o** ile biten sıfatlar **-a** harfi alır: hermoso, hermosa (güzel), negro, negra (siyah), roto, rota (kırık) gibi. Aynı şekilde, **-ote** ile biten sıfatlarda sondaki **-e** sesi **-a** olur: grandote, grandota (pek büyük) gibi.

2) **-an**, **-on** veya **-or** ile biten sıfatlara **-a** sesi eklenir: holgazán, holgazana (tembel, aylak), pelón, pelona (saçsız), traidor, traidora (hain) gibi. Sessiz harfle biten ve milliyet gösteren sıfatlara da aynı şekilde **-a** eklenir: inglés, inglesa (İngiliz), andaluz, andaluza (Endülüslü), escocés, escocesa (İskoçyalı) gibi. Bu kuralın dışında kalarak değişmeyen sıfatlar şunlardır: **exterior** (dış), **interior** (iç), **superior** (daha üstün), **inferior** (daha aşağı), **mejor** (daha iyi), **peor** (daha kötü), **mayor** (daha büyük), **menor** (daha küçük), **ulterior** (en son).

3) Bunların dışında kalan tüm sıfatlar “masculino” için de “femenino” için de aynıdır: verde (yeşil), feliz (mutlu), belga (Belçikalı), amable (nazik) gibi.

Sayı (singular-plural) bakımından da bağlı oldukları isme uyan sıfatların çoğul şekilleri için isimlerdeki kuralllar aynen uygulanır (Bkz. S. 35): malo, malos (kötü) verde, verdes (yeşil), gris, grises (gri), marroquí, marroquíes (Faslı) gibi.

Sıfatların, bağlı oldukları isim veya isimlere cins ve sayı bakımından uymalarını **concordancia** (uyum) denir.

Örnek: el libro rojo (kırmızı kitap)
la cortina roja (kırmızı perde)
los zapatos rojos (kırmızı ayakkabılar)
las alfombras rojas (kırmızı halılar)

el hombre feliz (mutlu adam)
la mujer feliz (mutlu kadın)
los hombres felices (mutlu adamlar)
las mujeres felices (mutlu kadınlar)

“Cada” (her) sıfatının değişmez bir yapısı vardır; her türlü isimle aynı şekilde kullanılır.

Örnek: cada día (her gün)
cada minuto (her dakika)
cada mujer (her kadın)
cada tres años (her üç yılda bir)

Colocación del Adjetivo

Sıfatın Yeri

İspanyolcada sıfatlar, normal olarak isimden sonra kullanılmakla beraber isimden önce de gelebilir; ancak sıfatın yerine göre anlam da değişir. Şöyle ki, sıfat ismin önündeyse, ismin o özelliği bilhassa belirtilmek isteniyor demektir. Örneğin, “casa grande” (büyük ev) yerine “grande casa” dediğimiz zaman evin büyüklüğüne dikkati çekmek isteriz.

Bazı sıfatların yeri, bağlı oldukları ismin anlamını tamamen değiştirir. Örneğin, “pobre” (zavallı, fakir) sıfatı “mujer” isminden önce geldiği zaman acıma gösterir (pobre mujer - zavallı kadın); aynı sıfat isimden sonra geldiği zaman ise yokluk gösterir (mujer pobre - fakir kadın).

“Triste” (kederli) ve “nuevo” (yeni) sıfatları da aynı şekilde anlam değişikliğine uğrayabilir. “Triste” sıfatı ismin önündeyse “alçakgönüllü” anlamına, ismin arkasındaysa “kederli, melânkolik” anlamına gelir. “Nuevo” sıfatı da isimden önce kullanılıyorsa “son zamanlarda alınmış veya kullanılmış” anlamına, isimden sonra kullanılıyorsa “yeni yapılmış” anlamına gelir.

Örnek: el triste hombre (alçakgönüllü adam)
el hombre triste (kederli adam)

el nuevo piso (yeni taşınan apartıman katı)
el piso nuevo (yeni yapılmış apartıman katı)

Sustantivación del Adjetivo

Sıfatın İsim Olarak Kullanılması

“El hombre ciego” (kör adam) ibaresinde “hombre” ismi “ciego” sıfatıyla nitelenmektedir. Ancak, ismi kaldırıp sadece “el ciego” (kör adam) dersek, hem “adam” kavramını hem de “körlük” niteliğini aynı kelimedede toplayarak “ciego” sıfatını isim gibi kullanmış oluruz.

Yukarıda verilen örnek, somut bir sıfatın isim olarak kullanılmış şeklidir. Soyut sıfatlar da aynı şekilde isim görevi yapabilir. Bu takdirde sıfat, cinsiz olan **lo** tanım edatı ile birlikte kullanılır: lo bueno (iyilik), lo malo (kötülük) gibi. (Soyut sıfatların **el** tanım edatıyla isimleştirilmeleri de mümkün olmakla beraber bu şekil daha az kullanılmaktadır.)

Apócope del Adjetivo

Sıfatın Kısaltılması

Bazı sıfatlar, “masculino” isimlerin önünde kullanıldıkları zaman sondan bir harf veya bir hece kalkar.

“Masculino” bir isimden önce gelince sondaki sesliyi kaybeden sıfatlar şunlardır:

primero (ilk)
tercero (üçüncü)
bueno (iyi)
malo (kötü)
alguno (bazı, herhangi bir)

Örnek: primer piso (birinci kat)
tercer premio (üçüncü ödül, üçüncülük ödülü)
buen nadador (iyi yüzücü)
mal hombre (kötü adam)
algún día (bir gün, günün birinde)

“Santo” (kutsal) sıfatı “aziz” anlamında lâkap olarak kullanıldığı zaman son heceyi kaybeder: San José gibi. Ancak, aynı sıfat To-, Do- ve An- heceleriyle başlayan isimlerden önce değişmez: Santo Tomás, Santo Angel, Santo Domingo gibi. Bu sıfat bazen de son heceyi kaybedip isimle birleşir: Santiago gibi.

“Grande” (büyük) sıfatı her iki halde de kullanılır.

Örnek: gran hombre } büyük adam
grande hombre }

LA GRADACION DE LOS ADJETIVOS

Sıfatların Karşılaştırma Dereceleri

"José es mejor" (José daha iyidir) dediğimiz zaman "mejor" sıfatının "José" adını tamamladığı, ancak anlamın eksik kaldığı görülür; zira "daha iyi" denilmekle José bir başka kimseyle iyilik konusunda karşılaştırılıyor demektir ve yukarıdaki cümlede bu başka kimse belirtilmemiştir. Cümlelerin tam olması için bu eksik unsurun da ifade edilerek "José es mejor que Juan" (José Juan'dan daha iyidir) denilmesi gerekir. Bu takdirde José ile Juan iyilik açısından karşılaştırılmakta ve birinci şahsın üstünlüğü belirtilmektedir. Böyle bir karşılaştırma yapıldığında "mejor" sıfatı bağlı olduğu isme hiçbir özellik kazandırmaz; zira José'nin Juan'dan daha iyi olması, José'nin "iyi" olması demek değildir; sadece Juan'ın daha kötü olduğu ve ona kıyasla José'nin daha iyi olduğu anlamı çıkar. O halde "bueno" (iyi) ile "mejor" (daha iyi) sıfatları arasında bir "derece" (grado) farkı vardır; "bueno" sıfatı "olumlu" derecede (**grado positivo**), "mejor" sıfatı ise "karşılaştırma" derecesindedir (**grado comparativo**):

Grado Comparativo

Karşılaştırma Derecesi

Üç çeşit karşılaştırma derecesi vardır:

- a) Igualdad (Eşitlik)
- b) Superioridad (Üstünlük)
- c) Inferioridad (Aşağılık)

a) Eşitlik derecesinde, her iki isme atfedilen özellik aynı derecededir. Bu tür karşılaştırmada sıfattan önce **tan** (o kadar), sıfattan sonra **como** (gibi) kelimeleri kullanılır.

Örnek: José es **tan alto como** Juan.

(José, Juan kadar uzun boyludur.)

b) Üstünlük derecesinde, bahis konusu özellik birinci isimde, karşılaştırıldığı isimdekinden daha fazladır. Bu tür karşılaştırmada sıfattan önce **mas** (daha fazla), sıfattan sonra **que** (ki) kelimeleri kullanılır (**mas que** = -den fazla).

Örnek: José es **mas alto que** Juan.

(José, Juan'dan daha uzun boyludur.)

c) Aşağılık derecesinde, bahis konusu özellik, birinci isimde, karşılaştırıldığı isimdekinden daha azdır. Bu tür karşılaştırmada ise sıfattan önce **menos** (daha az), sıfattan sonra yine **que** (ki) kelimeleri kullanılır (**menos que** = -den daha az).

Örnek: José es **menos alto** **que** Juan.
(José, Juan'dan daha az uzun boyludur.)

Yukarıdaki örneklerden de görüleceği gibi, İspanyolcada, Lâtince de olduğunun aksine, sıfatların karşılaştırma (comparativo) şekilleri bulunmayıp, karşılaştırma dereceleri **más**, **menos** ve **tan** zarfları ile, üstünlük ve aşağılık için sıfattan sonra **que** bağlacı, eşitlik için de sıfattan sonra **como** zarfı vasıtasıyla yapılır.

Sadece aşağıdaki sıfatlar bu kurala istisna oluşturur; zira bunların Lâtin kökenli "comparativo" şekilleri mevcuttur:

<u>Adjetivo</u>	<u>Grado comparativo</u>
grande (büyük)	mayor (daha büyük)
pequeño (küçük)	menor (daha küçük)
bueno (iyi)	mejor (daha iyi)
malo (kötü)	peor (daha kötü)
ante (önce)	anterior (daha önce)
pos-, post- (sonra)*	posterior (daha sonra)
alto (yüksek, üstün)	superior (daha üstün)
bajo (aşağı, geri)	inferior (daha aşağı)

Büyüklik, küçüklük, iyilik, kötülük bahis konusu olduğu zaman yukarıdaki sıfatların "comparativo" şekilleri ile **que** bağlacı; öncelik, sonralık, üstünlük, aşağılık bahis konusu olduğu zaman da yukarıdaki sıfatların "comparativo" şekilleri ile **a** edatı kullanılır.

O halde, şöyle özetleyebiliriz:

a) **Igualdad** (Eşitlik): **tan** ..... **como**

Örnek: María es **tan** guapa **como** Elena.
(María, Elena *kadar* güzeldir.)

b) **Superioridad** (Üstünlük): **más** ..... **que**
mejor **que**
mayor **que**
posterior **a**
superior **a**

*Lâtin kökenli öntakı

Örnek: María es **más** guapa **que** Elena.
(María, Elena'dan daha güzeldir.)

María es **superior a** Elena.
(María, Elena'dan daha üstündür.)

María es **mayor que** Elena.
(María, Elena'dan daha büyüktür.)

c) **Inferioridad** (Aşağılık): menos ..... que
peor que
menor que
anterior a
inferior a

Örnek: María es **menos** guapa **que** Elena.
(María, Elena'dan daha az güzeldir.)

María es **peor que** Elena.
(María, Elena'dan daha kötüdür.)

María es **inferior a** Elena.
(María, Elena'dan daha geridir.)

"Superioridad" derecesinde üstünlük rakamlarla ifade ediliyorsa, **que** bağlacı yerine **de** edatı kullanılır.

Örnek: Hay **más de** veinte casas.
(Yirmiden fazla ev var.)

Grado Superlativo En Üstünlük Derecesi

Olumlu derece (grado positivo) ve karşılaştırma derecesinden (grado comparativo) başka Lâtineden geçen üçüncü bir derece de **grado superlativo** (en üstünlük derecesi) dir. Bu derece iki türlü elde edilir:

a) Bir ismin özelliği başka bir isminkiyle karşılaştırılmadan belirtiliyor ve bu özelliğin, bağlı olduğu isimde en yüksek derecede olduğu anlatılıyorsa, buna **superlativo absoluto** (mutlak üstünlük) denir. Bu da iki türdür:

i) Sıfattan önce **muy** (çok) sıfatı konularak:

José es **muy alto**.
(José çok uzun boyludur.)

ii) Sıfata Lâtincedeki -issimus takısının İspanyolcaya geçmiş şekli olan -ísimo (masculino) veya -ísima (femenino) takıları eklenerek:

José es **altísimo**.
(José çok uzun boyludur.)

María es **guapísima**.
(María çok güzeldir.)

b) Bir ismin özelliği, kendi cinsinden diğer varlıklarinkiler arasında en üstün derecedeysen, buna **superlativo relativo** (göreceli üstünlük) denir. Bu da sıfattan önce **el más, lo más** (en fazla), **el menos, lo menos** (en az) sıfatları, ve sıfattan sonra **de** (-den) veya **entre** (arasında) edatları konulmak suretiyle yapılır.

Örnek: José es **el más alto de** los hermanos.
(José, kardeşlerin en uzun boylusudur.)

María es **la más guapa entre** las alumnas.
(María, kız öğrenciler arasında en güzeldir.)

Enrique es **el menos trabajador de** la fábrica.
(Enrique, fabrikanın en az çalışandır.)

Sıfatların "superlativo" dereceleri çok zaman -ísimo takısıyla yapıldığı halde (feo, feísimo; inteligente, inteligentísimo gibi) Lâtin kökenli kökleri alarak değişen sıfatlar da vardır. Bunlardan en önemlileri şunlardır:

bueno (iyi)	bonísimo (çok iyi)
fiel (sadık)	fidelísimo (çok sadık)
amigo (dost)	amicísimo (çok dost)
amable (nazik)	amabilísimo (çok nazik)
antiguo (eski)	antiquísimo (çok eski)
benévole (iyi kalpli)	benevolentísimo (çok iyi kalpli)
fuerte (güçlü)	fortísimo (çok güçlü)
frío (soğuk)	frigidísimo (çok soğuk)
nuevo (yeni)	novísimo (çok yeni)
sabio (bilgili)	sapientísimo (çok bilgili)

Bazı sıfatlar da etimolojik nedenlerle -érrimo takısını alarak "superlativo" olurlar.

Örnek: célebre (ünlü)	celebérrimo (çok ünlü)
pobre (yoksul)	paupérrimo (çok yoksul)
libre (serbest)	libérrimo (çok serbest)

Comparativos y Superlativos Especiales

Özel Bazı Karşılaştırma ve En Üstünlük Dereceleri

Bazı sıfatların kendilerine özgü "comparativo" şekilleri olduğunu daha önce görmüştük (Bkz. S. 48). Aynı sıfatların "superlativo" şekilleri de tamamen değişik olup yukarıdaki kuralların dışında kalır.

Adjetivo	Grado comparativo	Grado superlativo
grande	mayor	máximo
pequeno	menor	mínimo
bueno	mejor	óptimo
malo	peor	pésimo
alto	superior	supremo
bajo	inferior	ínfimo

Bazı sıfatlar hem normal hem de kuraldışı şekilde "superlativo" yapılabilir.

Örnek: pobre - pobrísimo, pulcrísimo, paupérrimo, pulquérrimo

Adjetivos Sin Superlativo

En Üstünlük Derecesi Olmayan Sıfatlar

Belirtme sıfatları (adjetivos determinativos) ve en yüksek derecede bir özelliği ifade eden sıfatlar "superlativo" yapılamaz.

"Superlativo" şekilleri olmayan niteleme sıfatlarının (adjetivos calificativos) ise en önemlileri şunlardır:

1) Bütün bir fikri ifade eden sıfatlar:

diario (günlük)
nocturno (geceyle ilgili)

2) Çok uzun oldukları için "superlativo" yapıldıkları takdirde telâffuzları güçleşecek olan sıfatlar:

combustible (yanıcı)

3) Özel isimlerden alınma sıfatlar:

francés (Fransız)

4) Bileşik sıfatlar:

barbilampiño (köse)

EJERCICIOS : III

ALIŞTIRMALAR

1- Aşağıdaki "masculino" sıfatları "femenino" yapın:

alto (uzun boylu)	viejo (eski, ihtiyar)
cansado (yorgun)	sucio (kirli)
blanco (beyaz)	mucho (çok)
negro (siyah)	encantador (büyüleyici)
azul (mavi)	cómodo (rahat)
frío (soğuk)	imposible (olanaksız)

2- Aşağıdaki sıfatları, bağlı oldukları isimlere göre doğru şekillerine koyun:

el (primero) día	(ilk gün)
un (grande) hombre	(büyük bir adam)
el agua (frío)	(soğuk su)
las hojas (amarillo)	(sarı yapraklar)
(bueno) tiempo	(iyi hava)
un carácter (alegre)	(neşeli bir karakter)
las mujeres (joven)	(genç kadınlar)
(ciento) kilómetros	(yüz kilometre)
una calle (estrecho)	(dar bir sokak)
(Santo) Juan	(Aziz Juan)

3- Aşağıdaki cümlelerdeki sıfatları tamamlayın:

1. Esta torre es alt...
(Bu kule yüksektir.)
2. Mi padre está muy cansad...
(Babam çok yorgun.)
3. He comprado dos camisas blanc... y dos de color amarill...
(İki tane beyaz, iki de sarı renkte gömlek satın aldım.)
4. Estas flores son hermos...
(Bu çiçekler güzel.)
5. Mis padres son ya viej...
(Annemle babam artık yaşlandılar.)
6. Este mantel está suci...
(Bu örtü kirli.)
7. Los catalanes son muy trabajador...
(Katalanlar çok çalışkandır.)
8. Las primeras lecciones son muy fácil...
(İlk dersler çok kolay.)
9. ¿Cuánt... hermanos tienes?
(Kaç kardeşin var?)
10. Tengo poc... suerte.
(Az şansım var.)

4- Aşağıdaki cümleleri tamamlayın:

1. Portugal es .... pequeño .... España.
(Portekiz İspanya'dan daha küçüktür.)
2. Barcelona es ..... verde .... Madrid.
(Barcelona Madrid'ten daha yeşildir.)
3. Andalucía es .... alegre.
(Endülüs çok neşelidir.)
4. El hierro es .... duro .... el cobre.
(Demir bakırdan daha serttir.)
5. Pedro es.... grande ..... mi hermano.
(Pedro benim erkek kardeşimden daha büyüktür.)
6. Mi coche es .... nuevo .... el tuyo.
(Benim arabam seninki kadar yenidir.)
7. Esta casa vale más .... un millón.
(Bu ev bir milyondan fazla eder.)
8. Pedro es .... trabajador ..... la clase.
(Pedro sınıfın en çalışkanıdır.)

5- Aşağıdaki sıfatların "superlativo absoluto" şekilleri nelerdir?

áspero (kuru)	malo (kötü)
feliz (mutlu)	sabio (bilgili)
antiguo (eski)	rico (zengin)
pobre (yoksul)	fácil (kolay)
libre (serbest, özgür)	nuevo (yeni)

6- Aşağıdaki cümlelerdeki sıfat derecelerini "superlativo absoluto"ya çevirin:

1. Este hombre es *muy rico*.
(Şu adam çok zengin.)
2. Es un poeta *muy célebre*.
(O, çok ünlü bir şairdir.)
3. El clima de nuestro país es *muy áspero*.
(Ülkemizin iklimi çok kurudur.)
4. La película que vimos ayer era *muy mala*.
(Dün gördüğümüz film çok kötüydü.)
5. Tu madre es *muy amable*.
(Annen çok nazik.)
6. La ciudad de Cádiz es *muy antigua*.
(Cádiz şehri çok eskidir.)
7. Esta calle es *muy larga*.
(Bu sokak çok uzun.)
8. Su hija es *muy bella*.
(Kızı çok güzel.)

7- Aşağıdaki cümlelerdeki sıfatları düzeltin:

1. Mi hermano *grande* es ingeniero y el *joven* es abogado.
(Büyük kardeşim mühendistir, küçüğü ise avukat.)
2. Para algunas personas el vino es *malo* que el agua.
(Bazı kimseler için şarap sudan daha kötüdür.)
3. El *grande* error de Napoleón fue invadir Rusia.
(Napolyon'un en büyük hatâsı Rusya'yı istilâ etmek olmuştur.)
4. Uso un número de zapatos *pequeño* que el de Pedro.
(Pedro'nunkinden daha küçük numara ayakkabı kullanıyorum.)

8- Aşağıdaki cümleleri şu sıfatlarla tamamlayın: **mayor, máximo, mínimo, superior, supremo, óptimo:**

1. Ese asunto no me importa lo más .....
(Bu mesele beni hiç ilgilendirmiyor.)
2. La máquina ha dado un resultado .....
(Makina çok iyi bir sonuç verdi.)
3. Hay que aprovechar hasta la .....
(Azamî yararlanmak lâzım.)
4. Este vino está .....
(Bu şarap çok iyi.)
5. En el piso ..... vive un pianista célebre.
(Üst katta ünlü bir piyanist oturuyor.)
6. Su tío tiene una posición ..... en la sociedad.
(Amcasının toplumda çok iyi bir pozisyonu var.)
7. El Tribunal ..... es el ..... órgano de justicia.
(Yüksek mahkeme en büyük adalet organıdır.)
8. La ..... oposición vino de los radicales.
(En büyük muhalefet radikallerden geldi.)

III

ADJETIVOS DETERMINATIVOS

Belirtme Sıfatları

Bağılı oldukları ismin anlamını sınırlandıran veya belirten sıfatlara **adjetivos determinativos** (belirtme sıfatları) denir.

Örnek: **esta** casa (bu ev)
aquella mujer (o kadın)
su libro (onun kitabı)

Yukarıdaki örneklerden de görüleceği gibi, belirtme sıfatları, bağlı oldukları varlığın, kendi cinsi içinde **hangisi** olduğunu belirtir.

"Adjetivos determinativos" beşe ayrılır:

- 1) **Adjetivos posesivos** (iyelik sıfatları)
- 2) **Adjetivos demostrativos** (işaret sıfatları)
- 3) **Adjetivos indefinidos** (belgisiz sıfatlar)
- 4) **Adjetivos numerales** (sayı sıfatları)
- 5) **Artículos** (belirtme sıfatı değeriindeki tanım edatları)

Adjetivos posesivos

İyelik sıfatları

Bu sıfatlar, bağlı oldukları ismin **kime veya neye ait** olduğunu, yani mülkiyeti gösterirler.

Niteleme sıfatlarında olduğu gibi cins ve sayı bakımından bağlı oldukları isme uyan iyelik sıfatları, ayrıca sahip olan kimsenin bir veya daha fazla olmasına da bağlıdır. O halde, sahip olanın teklik-çokluk ve sahip olunanın teklik-çokluk-erillik-dişillik durumlarına göre iyelik sıfatlarını şu şekilde sıralayabiliriz:

POSEEDOR

Sahip olan

OBJETO POSEIDO — Sahip olunan varlık

	<i>Singular</i>		<i>Plural</i>	
<i>Singular</i>	<i>Masculino</i>	<i>Femenino</i>	<i>Masculino</i>	<i>Femenino</i>
1. (benim)	mi, mío	mi, mía	mis, míos	mis, mías
2. (senin)	tu, tuyo	tu, tuya	tus, tuyos	tus, tuyas
3. (onun)	su, suyo	su, suya	sus, suyos	sus, suyas
<i>- Gözetimlerden önce -</i>				
<i>Plural</i>				
1. (bizim)	nuestro	nuestra	nuestros	nuestras
2. (sizin)	vuestro	vuestra	vuestros	vuestras
3. (onların)	su, suyo	su, suya	sus, suyos	sus, suyas

Tekil şahıslara ve üçüncü çoğul şahsa ait iyelik sıfatları, bağlı oldukları isimden önce geldikleri zaman, tablodaki birinci şekiller kullanılır; isimden sonra geldikleri zaman ise ikinci şekiller kullanılır ve ismin önüne kendi tanım edatı da konur.

Örnek: mi casa la casa mía	}	(benim evim)
tu reloj el reloj tuyo	}	(senin saatin)
su hermana la hermana suya	}	(onun kızkardeşi)
sus libros los libros suyos	}	(onun kitapları)
nuestro amigo el amigo nuestro	}	(bizim dostumuz)
nuestros lápices los lápices nuestros	}	(bizim kalemlerimiz)
vuestro padre el padre vuestro	}	(sizin babanız)
vuestras sillas las sillas vuestras	}	(sizin iskemleleriniz)
su jardín el jardín suyo	}	(onların bahçesi)
sus cuadernos los cuadernos suyos	}	(onların defterleri)

Adjetivos demostrativos

İşaret sıfatları

Bu sıfatlar, bağlı oldukları ismin **konusan kimseye olan uzaklığını** belirtirler. Bunlar da cins ve sayı bakımından bağlı oldukları isme uyarlar. En önemli üç işaret sıfatı şunlardır:

Singular			
Masculino	Femenino	Neutro	
este	esta	esto	(bu)
ese	esa	eso	(şu)
aquel	aquella	aquello	(o)
Plural			
Masculino	Femenino	Neutro	
estos	estas	—	(bunlar)
esos	esas	—	(şunlar)
aquellos	aquellas	—	(onlar)

Örnek: este hombre (bu adam)
esa casa (şu ev)
aquel árbol (o ağaç)

estos jardines (bu bahçeler)
esas chicas (şu kızlar)
aquellos coches (o arabalar)

Neutro (cinsiz) işaret sıfatları, tıpkı cinsiz tanım edatlarıyla kullanılan niteleme sıfatlarının isim olarak kullanılmaları gibi (Bkz. S. 46), herhangi bir varlığı tamamlamadan kendi başlarına isim görevi yüklenirler.

Örnek: Esto es difícil.
(Bu zordur.)

“Este” ve “ese” işaret sıfatları, bir şahıs ismini tamamlıyor ve tamamladığı ismin arkasından geliyorsa küçümseme ifade eder.

Örnek: la mujer esta (şu kötü v.b. kadın, şu karı)
el hombre ese (şu kötü v.b. adam, şu herif)

Adjetivos Indefinidos

Belgisiz sıfatlar

Bağlı oldukları ismi, gerek nicelik gerek nitelik itibarıyla **belirsiz bırakan** bu sıfatların da birçoğu cins ve sayı bakımından bağlı oldukları isme uyarlar. En çok kullanılanlar şunlardır:

Singular		Plural		
Masculino	Femenino	Masculino	Femenino	
uno	una	unos	unas	(bir)
alguno	alguna	algunos	algunas	(bir, bazı)
cierto	cierta	ciertos	ciertas	(bir, bazı)
cualquier	cualquiera	cualesquier	cualesquiera	(herhangi bir)
ninguno	ninguna	ningunos	ningunas	(hiçbir)
cada	cada	—	—	(her bir)
otro	otra	otros	otras	(diğer)
tal	tal	—	—	(böyle)
todo	toda	todos	todas	(her, bütün)
poco	poca	pocos	pocas	(az)
—	—	varios	varias	(birçok, çeşitli)

Alguno, ninguno, uno ve **cualquiera** sıfatları, “masculino” bir isimden önce kullanıldıkları zaman sondaki sesli harf düşer.

Örnek:

una mujer (bir kadın)	cada día (her gün)
un día (birgün)	otra chica (öteki kız)
algunos libros (bazı kitaplar)	tal cosa (böyle şey)
algún tiempo (bir süre)	todas las calles (bütün sokaklar)
cierto caso (belli bir durum)	poca gente (az kimse)
cualquier hombre (herhangi bir adam)	varios papeles (birçok kâğıtlar)
ninguna noche (hiçbir gece)	
ningún estudiante (hiçbir öğrenci)	

Adjetivos Numerales

Sayı sıfatları

Bağı oldukları ismi **miktar** bakımından tamamlayan sayı sıfatları beşe ayrılır:

- 1) **Cardinales** (asıl sayılar)
- 2) **Ordinales** (sıra sayılar)
- 3) **Multiplicativos** (katlama sayılar)
- 4) **Partitivos** (bölme sayılar)
- 5) **Distributivos** (dağıtma sayılar)

Asıl sayı sıfatları (**cardinales**), bir varlığın **miktarını**, sıra sayı sıfatları (**ordinales**) ise varlığın sıra sayısını, yani kendi cinsi içinde **kaçıncı** olduğunu gösterir:

Cardinales

uno (bir)
dos (iki)
tres (üç)
cuatro (dört)
cinco (beş)
seis (altı)
siete (yedi)
ocho (sekiz)
nueve (dokuz)
diez (on)
once (on bir)
doce (on iki)
trece (on üç)
catorce (on dört)
quince (on beş)
dieciséis (on altı)
diecisiete (on yedi)
dieciocho (on sekiz)
diecinueve (on dokuz)
veinte (yirmi)
veinticinco (yirmi beş)
treinta (otuz)
treinta y cinco (otuz beş)
cuarenta (kırk)
cincuenta (elli)
sesenta (altmış)
setenta (yetmiş)
ochenta (seksen)
noventa (doksan)
ciento (yüz)
doscientos (iki yüz)
trescientos (üç yüz)
cuatrocientos (dört yüz)
quinientos (beş yüz)
mil (bin)
dos mil (iki bin)
un millón (bir milyon)

Ordinales

primero, a (birinci)
segundo, a (ikinci)
tercero, a (üçüncü)
cuarto, a (dördüncü)
quinto, a (beşinci)
sexto, a (altıncı)
séptimo, a (yedinci)
octavo, a (sekizinci)
noveno, a (dokuzuncu)
décimo, a (onuncu)
undécimo, a (on birinci)
duodécimo, a (on ikinci)
décimotercero, a (on üçüncü)
décimocuarto, a (on dördüncü)
décimoquinto, a (on beşinci)
décimosexto, a (on altıncı)
décimoséptimo, a (on yedinci)
décimooctavo, a (on sekizinci)
décimonoveno, a (on dokuzuncu)
vigésimo, a (yirminci)
vigésimo quinto, a (yirmi beşinci)
trigésimo, a (otuzuncu)
trigésimo quinto, a (otuz beşinci)
cuadragésimo, a (kırkıncı)
quincuagésimo, a (ellinci)
sexagésimo, a (altmışıncı)
septuagésimo, a (yetmişinci)
octagésimo, a (sekseninci)
nonagésimo, a (doksanıncı)
centésimo, a (yüzüncü)
duocentésimo, a (iki yüzüncü)
tricentésimo, a (üç yüzüncü)
cuadringentésimo, a (dört yüzüncü)
quincentésimo, a (beş yüzüncü)
milésimo, a (bininci)
dosmilésimo, a (iki bininci)
millonésimo, a (bir milyonuncu)

Asıl sayılar içinde yalnız **uno** ile **cien** (ve içinde bu rakamlar bulunan sayılar) iki cinslidir: uno-una, ciento-cienta, veintiuno-veintiuna, quinientos-quinientas gibi. Sıra sayılarının ise hepsi iki cinslidir ve bağli oldukları ismin cinsine göre değişirler.

Örnek: una mujer (bir kadın)

quinientas: pesetas (beş yüz peseta)

segunda parte (ikinci kısım)

décimoquinto piso (on beşinci kat)

(ordina-
riler:

Asıl sayılardan **uno** ve **ciento**, "masculino" isimler önünde kısalıp **un** ve **cien** olur (un hombre, cien hombres); sıra sayılarından da **primero** ve **tercero**, "masculino" isimler önünde kısalıp **primer** ve **tercer** olur (primer piso, tercer día).

Asıl ve sıra sayı sıfatları bağlı oldukları ismin önünde veya arkasında kullanılabilir. Ancak Papa ve kralların sırası belirtiliyorsa isimden sonra gelir.

Örnek: día tercero (üçüncü gün)
tercer día

Alfonso Trece (Onüçüncü Alfons)

Katlama sayı sıfatları (**multiplicativos**), birşeyin kaç kat olduğunu ifade etmek için kullanılır:

doble (iki katı, çift)
triple (üç katı)
cuádruple (dört katı)
quíntuple (beş katı)

Örnek: doble ración (çift porsiyon)
triple cantidad (üç katı miktar)

Bölme sayı sıfatları (**partitivos**), bir varlığın bölünen parçalarını ifade etmekte kullanılır:

medio (yarım)
tercio (üçte bir)
cuarto (çeyrek)

Örnek: media luna (yarım ay)
cuarta parte (dörtte bir kısım)

Dağıtma sayı sıfatları (**distributivos**), bir varlığın unsurlarının dağılımını ifade etmekte kullanılır:

cada (her bir)	dos en dos (ikişer ikişer)
ambos (her ikisi)	cuatro en cuatro (dörder dörder)
sendos (her biri)	demás (diğerleri, geri kalanlar)

Örnek: cada día (her gün)
ambos hermanos (her iki kardeş de)
sendas mujeres (kadınların her biri)

EJERCICIOS : IV

ALİŞTIRMALAR

1- Aşağıdaki isimleri gereken iyelik sıfatlarıyla tamamlayın:

..... amigos (bizim dostlarımız)	..... libros ..... (senin kitapların)
..... novia (onun nişanlısı)	..... caballos (sizin atlarınız)
..... mujer (karım)	..... padre (onların babası)

2- Aşağıdaki ibareleri İspanyolcaya çevirin:

şu kutular	o adam
bu sokak	şu bahçeler
bu köpekler	o küçük ev

3- Aşağıdaki isimleri gereken belgisiz sıfatlarla tamamlayın:

..... mes (her ay)	..... pájaro (bir kuş)
..... día (herhangi bir gün)	..... los niños (bütün çocuklar)
..... dinero (az para)	..... mujer (öteki kadın)
..... amigos (bazı arkadaşlar)	..... ejemplos (çeşitli örnekler)

4- Aşağıdaki ibareleri okuyun ve yazın:

183 kilómetros (yüz seksen üç kilometre)
3,000 libros (üç bin kitap)
100 alumnos (yüz öğrenci)
Calle de Rafael Calvo, 20, piso 5º (Rafael Calvo sokağı, yirmi, beşinci kat)
el 3 er día (üçüncü gün)
el 13 de agosto (on üç Ağustos)
el año 1943 (bin dokuz yüz kırk üç yılı)
el siglo XIX (on dokuzuncu yüzyıl)
el 21. aniversario (yirmi birinci yıldönümü)
18,150 pesetas (on sekiz bin yüz elli peseta)
3,600,000 habitantes (üç milyon altı yüz bin nüfus)
16º bajo 0 (sıfırın altında on altı derece)
Son las 3.47 (Saat üç kırk yedi)
Enrique IV (Dördüncü Henri)
el Papa Juan XXIII (Papa yirmi üçüncü Jan)

5- Aşağıdaki rakamları okuyun ve yazın:

38 - 117 - 44 - 215 - 89 - 449 - 1938 - 8888 - 10090 - 11567 - 509 - 1567 - 723
1111

6- Aşağıdaki cümlelerdeki rakamları yazarak yerlerine koyun:

1. Antonio es el (1) ..... alumno de la clase, Pedro es el (2) .... y mi hermano, el (3) .....
(Antonio sınıfın birincisidir, Pedro ikincisi, erkek kardeşim de üçüncüsü.)
2. Carlos (1) ..... de España es conocido con el sobrenombre de "El Emperador".
(İspanya kralı I. Carlos "İmparator" lakabıyla tanınır.)
3. Yo vivo en el (1) .... piso, y mi hermana en el (8) ...
(Ben birinci katta oturuyorum, kızkardeşim sekizincide.)
4. He leído el capítulo (VII) ... de la novela por la (7) .... vez.
(Romanın yedinci bölümünü yedinci kez okudum.)
5. Alfonso (XIII).... fue el último rey de España.
(Onüçüncü Alfons İspanya'nın son kralıydı.)
6. En 1958 celebró Munich el (800)... aniversario de su fundación.
(1958'de Münih, kuruluşunun sekizyüzüncü yılını kutladı.)

7- Aşağıdaki asıl sayıları sıra sayılarına çevirerek yazın:

diez, sesenta, once, cuarenta, noventa, quinientos, treinta y uno, ocho

8- Aşağıdaki cümleleri gereken işaret sıfatlarıyla tamamlayın:

1. .... caballos no son purasangres.
(Bu atlar safkan değil.)
2. .... camisas son mejores que las mías.
(O gömlekler benimkilerden daha iyi.)
3. .... niños se creen muy listos.
(Şu çocuklar kendilerini çok akıllı sanıyorlar.)
4. No conozco a .....escritor.
(Bu yazarı tanımıyorum.)
5. .... opinión tuya es una impertinencia.
(Senin bu fikrin münasebetsizlik.)
6. .... chica es más atractiva que ésta.
(O kız bundan daha cazibeli.)

9- Aşağıdaki cümleleri gereken iyelik sıfatlarıyla tamamlayın:

1. Este amigo ..... sabe mucho de coches.
(Benim bu arkadaşım arabalardan çok iyi anlıyor.)
2. .... opiniones no son mías.
(Senin fikirlerin benimkiler değil.)

3. .... profesión es muy interesante.
(Onun mesleği çok ilginç.)
4. Ella cocina mejor que .... mujer.
(O, benim karımdan daha iyi yemek pişiriyor.)
5. .... amigos nos fastidian.
(Arkadaşlarınız canımızı sıkıyor.)
6. Aquella amiga .... es muy tonta.
(Senin o arkadaşın çok aptal.)
7. .... opiniones son idénticas.
(Fikirlerimiz benzer.)
8. Este primo .... es un hombre muy rico.
(Onun bu kuzeni çok zengin bir adam.)

IV EL ARTICULO

Tanım edatı

Başlıbaşına bir anlamı olmayıp isimlerin önüne gelerek bunların belirli ya da genel anlamda kullanıldıklarını gösteren kelimeciklere İspanyolcada **el artículo** (tanım edatı) denir.

Tanım edatlarını **determinado** (belirli) ve **indeterminado** veya **indefinido** (belgisiz) olmak üzere iki grupta toplayabiliriz.

1) **Artículo determinado** (belirli tanım edatı):

el (masculino, singular)
la (femenino, singular)
lo (neutro)
los (masculino, plural)
las (femenino, plural)

Belirli tanım edatı, bağlı olduğu ismin, benzerleri arasında hangisi olduğunu belirtir. Şöyle ki, "Dame libros" (Bana kitaplar ver) dediğimiz zaman kitapların hangi kitaplar olduğu belirtilmemektedir; halbuki "Dame **los** libros" (Bana kitapları ver) dediğimiz zaman belirli bazı kitaplar istenmektedir.

El tanım edatı, etimolojik yönden, Lâtince bir işaret sıfatıdır (İspanyolcadaki "aquel" gibi); ancak zamanla bu yer gösterme özelliğini kaybetmiştir.

Belirli tanım edatı, bağlı olduğu ismi şu şekilde belirler:

a) İsmi, benzerleri arasında hangisi olduğunu açıklar.

Örnek: el hombre de sombrero (şapkalı adam)
el calor del verano (yaz sıcaklığı)

b) Sadece bağlı olduğu ismi değil, bu ismin adlandırdığı bütün bir cinsi ifade eder.

Örnek: El perro es un animal útil.
(Köpek - yani bütün köpekler - yararlı bir hayvandır.)

c) Bağlı olduğu varlığı sadece belirtmekle kalmaz, aynı zamanda bu varlığı kendi cinsinin bir örneği olarak gösterir.

Örnek: El hombre es mortal.
(İnsan fânidir.)

2) Artículo indeterminado o indefinido (belgisiz tanım edatı):

un, uno	(masculino, singular)
una	(femenino, singular)
unos	(masculino, plural)
unas	(femenino, plural)

Belgisiz tanım edatı, bağlı bulunduğu ismin, benzerleri arasında herhangi biri olduğunu ya da ismin genel bir anlamda kullanıldığını gösterir. Yani "Dame un libro" (Bana bir kitap ver) dediğimiz zaman belirli bir kitap değil, herhangi bir kitap isteriz.

Örnek: Leo un libro.
(Kitap okuyorum.) (Belgisiz tanım edatı)

Tomo el libro.
(Kitabı alıyorum.) (Belirli tanım edatı)

Formas Contractas de los Artículos

Tanım Edatlarının Kısaltılmış Şekilleri

El tanım edatı, "a" (-ya) ve "de" (-nın, -dan) edatları ile beraber kullanıldığı zaman kısaltarak bu edatlarla birleşir: "a el" yerine **al** ve "de el" yerine **del** olarak kullanılır.

Örnek: Voy **al** mercado. el sombrero **del** hombre
(Pazara gidiyorum.) (adamın şapkası)

Vengo **del** mercado.
(Pazardan geliyorum.)

Ancak, el tanım edatı bir özel ismin parçasıysa, "a" ve "de" edatları ile birleşmez.

Örnek: el director **de** El Pueblo
(El Pueblo gazetesinin müdürü)

a- ve **ha-** ile başlayan "femenino" isimlerin önünde, kulağa hoş gelmediği için, **la** yerine **el** tanım edatı kullanılır; dolayısıyla, **a-** ile başlayan "femenino" isimlerin önünde **una** değil **un** tanım edatı kullanılır.

Örnek: el águila (kartal) - un águila (bir kartal)
el ala (kanat) - un ala (bir kanat)
el hacha (balta) - un hacha (bir balta)

Género y Número de los Artículos

Tanım Edatlarında Cins ve Sayı

Tanım edatları, tıpkı sıfatlar gibi gerek cins gerek sayı bakımından bağlı oldukları isme uyarlar.

Örnek: el toro (boğa)	un libro (bir kitap)
la vaca (inek)	unos libros (bazı kitaplar, birkaç kitap)
los hombres (erkekler)	una flor (bir çiçek)
las mujeres (kadınlar)	unas flores (bazı çiçekler, birkaç çiçek)

İsimlerin cinsiz (neutro) hali bulunmadığı için, cinsiz tanım edatı **lo** sadece sıfatların önünde kullanılır ve sıfatı isim şekline sokar (Bkz. S. 46).

Örnek: malo (kötü) - lo malo (kötülük)

No Uso del Artículo

Tanım Edatının Kullanılmadığı Haller

Özel isimlerin önünde genel olarak tanım edatı kullanılmaz, bununla beraber halk dilinde "femenino" özel isimlerin önüne tanım edatı konulduğu olur (la María, la Petra gibi). Ayrıca, özel isimle bir bütün belirtilmek isteniyorsa tanım edatı kullanılması gerekir: los Borbones (Borbonlar hanedanı) gibi.

Coğrafi isimlerde de tanım edatı kullanılmamakla birlikte, bazı yer isimlerinde edat ismin bir parçasını oluşturur: la Coruña (İspanya'nın Coruña şehri), la China (Çin) gibi.

Cümlede birkaç isim arka arkaya sıralandığı zaman, tanım edatlarının fazla tekrarlanmasını önlemek için, sadece ilk ismin önüne tanım edatı konur.

Örnek: los perros, gatos y pájaros
(köpekler, kediler ve kuşlar)

Herhangi bir maddenin miktarı belirtilmediği takdirde, isim edatsız kullanılır.

Örnek: Dame pan.
(Bana ekmek ver.)

Sírveme agua.
(Bana su koy.)

Algunas Observaciones Sobre el Uso de los Artículos

Tanım Edatlarının Kullanılışı Hakkında Birkaç Not

1) Özel isimlerle birlikte tanım edatı kullanılmamakla beraber, özel isim herhangi bir sıfatla tamamlanıyorsa tanım edatı kullanmak gerekir.

Örnek: Vive en España.
(İspanya'da yaşıyor.)

Antonio duerme.
(Antonio uyuyor.)

Estudia la España moderna.
(Modern İspanya'yı inceliyor.)

El joven Antonio duerme.
(Genç Antonio uyuyor.)

Aynı şekilde, herhangi bir lâkapla birlikte kullanılan özel şahıs isimleri de ta-
nim edatı gerektirir. Ancak, bu şahsa hitap ediliyorsa edat kullanılmaz.

Örnek: El señor Martínez está aquí.
(Bay Martínez burada.)

¿Cómo está usted, Señor Martínez?
(Nasılsınız Bay Martínez?)

2) **Hablar** (konuşmak) ve **en** (-de) kelimelerinden sonra **HARİÇ**, lisan isimle-
ri birlikte daima tanım edatı kullanılır.

Örnek: El alemán es difícil.
(Almanca zordur.)

Mi hermana habla alemán.
(Kızkardeşim Almanca konuşur.)

El programa está en alemán.
(Program Almanca.)

Sadece **castellano** (Kastilyaca yani İspanyolca) isminin başında **DAİMA** ta-
nim edatı bulunur.

Örnek: Mi hermana habla el castellano.
(Kızkardeşim İspanyolca konuşur.)

3) **Un** ve **una** belgisiz tanım edatları, hiçbir zaman **otro** (diğer, başka), **cierto**
(belli), **ciento** (yüz), **mil** (bin) ve **tal** (böyle) sıfatlarıyla birlikte kullanılmaz.

Örnek: Otro señor vive aquí.
(Burada başka bir bey oturuyor.)

Tengo mil libros.
(Bin tane kitabım var.)

4) Meslek ve milliyet gösteren isimlerden önce ve **SER** (-mek) ek-fiilinden
sonra belgisiz tanım edatları kullanılmaz. Ancak, bu isim, herhangi bir sıfatla ta-
nımlanıyorsa tanım edatı kullanmak gerekir.

Örnek: Mi padre es pintor.
(Babam ressamdır.)

Mi novio es italiano.
(Nişanlım İtalyandır.)

Mi padre es un pintor célebre.
(Babam ünlü bir ressamdır.)

Mi novio es un italiano rico.
(Nişanlım zengin bir İtalyandır.)

5) İsim olarak kullanılan mastar-fiiler daima "masculino"dur.

Örnek: el dormir poco (az uyuma veya az uyku)

6) Ülke isimleri tanım edatsız kullanılmakla beraber, ismin içinde bir sıfır varsa edat kullanmak gerekir.

Örnek: los Estados Unidos de América
(Amerika Birleşik Devletleri)

el Asia Menor
(Küçük Asya)

la Gran Bretaña
(Büyük Britanya)

Ancak, bu kuralın dışında kalan ülke isimleri de vardır: la China (Çin), el Japón (Japonya), el Brasil (Brezilya) gibi.

EJERCICIOS : V ALİŞTIRMALAR

1- Aşağıdaki cümlelerdeki boş yerleri gereken belirli veya belgisiz tanım edatlarıyla tamamlayın:

1. .... fútbol es muy popular en España.
(Futbol İspanya'da çok popülerdir.)
2. Necesito .... chófer experto.
(Usta bir şoföre ihtiyacım var.)
3. A mí me gusta .... dulce.
(Tatlı hoşuma gider.)
4. .... señor Martínez es .... gran hombre.
(Bay Martínez büyük bir insandır.)
5. .... doctor García es .... hombre muy ocupado.
(Doktor García çok meşgul bir adamdır.)
6. Tenemos .... coche, pero no lo usamos.
(Bir arabamız var, ama onu kullanmıyoruz.)
7. Mi amigo Enrique es .... Don Juan.
(Arkadaşım Enrique bir Don Juan'dır.)
8. Me gusta .... verde.
(Yeşil renk hoşuma gider, yeşili severim.)
9. Me duele .... cabeza.
(Başım ağrıyor.)
10. .... Madrid .... Siglo XIX era .... pueblo grande.
(XIX. yüzyılın Madrid'i büyük bir kasabaydı.)
11. ¿Dónde está .... cocina?
(Mutfak nerede?)

12. ¿Tienes ..... periódico de hoy?
(Bugünkü gazete sende mi?)

13. .... agua está fría.
(Su soğuk.)

14. .... arpa es un instrumento de música.
(Arp, bir müzik âletidir.)

15. .... Haya es ..... capital de Holanda.
(Lahey Hollanda'nın başkentidir.)

16. Voy a tomar ..... café con leche.
(Bir sütlü kahve içeceğim.)

17. ¿Hay un ....garaje por aquí cerca?
(Bu yakınlarda bir garaj var mı?)

18. Tengo .... hacha muy larga.
(Çok uzun bir baltam var.)

19. Inglaterra es ..... nación muy importante.
(İngiltere çok önemli bir ülkedir.)

20. ¿Tienes .... cigarrillo?
(Sigaran var mı?)

2- Aşağıdaki kelimeleri belirli tanım edatlarıyla ve parantez içinde Türkçeleri
yazılı sıfatlarla tamamlayın:

..... idioma ..... (Fransız dili)

..... agua ..... (soğuk su)

..... andén ..... (üçüncü peron)

..... leche ..... (ılık süt)

..... arte ..... (İslâm sanatı)

..... águila ..... (siyah kartal)

..... nación ..... (Türk ulusu)

..... liebre ..... (beyaz tavşan)

..... útil (yararlılık)

..... mano ..... (sol el)

..... color ..... (gri renk)

.... sociedad (yüksek sosyete)

V

EL PRONOMBRE

Zamir

Bundan önceki bölümlerde, varlıkları adlandıran kelimeler (el sustantivo) ile bu varlıkların özelliklerini belirten kelimeleri (el adjetivo) inceledik. Şimdi de varlıkların veya kavramların yerlerini tutan kelime türünü görelim.

Varlıkları veya kavramları adlandırmadan onların yerlerini tutan kelimeleri İspanyolcada **el pronombre** (zamir) denir.

Örnek: María es mi amiga, **ella** es muy guapa.
(María benim arkadaşımdır, o çok güzeldir.)

Bu cümledeki "ella" (o) kelimesi, María'nın, yani bir şahsın veya bir varlığın yerini tutan bir zamirdir. Ancak zamirler her zaman varlıkların veya isimlerin yerlerini almaz, bazan bir fiil yerine de kullanılabilir.

Örnek: Quiere regresar; yo **lo** sé.
(Geri dönmek istiyor; bunu-yani, geri dönmek istediğini- biliyorum.)

Bu cümledeki "lo" (bunu) kelimesi, "regresar" mastar-fiilinin yerine kullanılmış bir zamirdir.

CLASES DE PRONOMBRES

Zamir Türleri

İspanyolcada zamirler şu dört ana gruba ayrılır:

- 1) **Pronombres personales** (şahıs zamirleri)
- 2) **Pronombres posesivos** (iyelik zamirleri)
- 3) **Pronombres correlativos** (mütekabiliyet zamirleri)
- 4) **Pronombres indefinidos** (belgisiz zamirler)

Pronombres personales

Şahıs zamirleri

Cümlede şahıs isimlerinin yerine kullanılan şahıs zamirleri şunlardır:

	<u>Singular</u>	<u>Plural</u>
Birinci şahıs (Konuşan kimse veya kimseler)	yo (ben)	nosotros, nosotras (biz)
İkinci şahıs (Hitap edilen kimse veya kimseler)	tú (sen)	vosotros, vosotras (siz)
Üçüncü şahıs (Bahsedilen kimse veya kimseler)	él, ella, ello (o)	ellos, ellas (onlar)

Şahıs zamirleri belirli bir kavramı ifade etmez. Şöyle ki, "yo" (ben) zamiri belirli bir şahıs değildir. José de olabilir, Enrique de, María da. "Yo" zamiri ile ifade edilen ve konuşmakta olan kimseye karşılık, söylenilenleri dinleyen veya hitap edilen şahsın yerini de "tú" (sen) zamiri tutar. Konuşan veya düşüncelerini ifade eden şahıs (yo), konuşmanın merkez noktasını oluşturduğundan, buna "primera persona" (birinci şahıs), dinleyen şahsa da (tú) "segunda persona" (ikinci şahıs) denir. "Yo" ve "tú" nun dışında kalan ve konuşmada bahis konusu edilen diğer şahıs veya şeyler de "tercera persona" (üçüncü şahıs) demektir.

O halde, şahıs zamirleri, konuşma ile herhangi bir yönden ilişkileri olan şahısların yerlerini tutan kelimelerdir.

Konuşan, hitap edilen ve bahsedilen şahıslar birden fazla da olabileceği cihetle, şahıs zamirlerinin çoğul şekilleri bu şahısların yerlerini tutar.

Şahıs zamirlerinden birinci ve ikinci tekil şahıslar (yo, tú) cinsizdir. Üçüncü tekil şahıs için "masculino", "femenino" ve "neutro" olmak üzere üç şekil mevcuttur: él, ella, ello. "Ello" şahıs zamiri, hiçbir şahıs veya eşyaya atıfta bulunmadan genel anlamda kullanılır. (Örnek: No pienses en ello. = Bunu düşünme.) Şahıs zamirlerinin çoğul şekilleri ise "masculino" ve "femenino" olmak üzere iki türdür.

İspanyolcada şahıs zamirleri, Lâtince asıllarına sadık kalmış yegâne kelime grubudur. Bu bakımdan, yerlerini tuttukları isimlerin cümlede özne veya tümleç olarak kullanılmalarına göre değişik şekiller alırlar. Şahıs zamirlerinin tüm şekilleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

		SINGULAR Tekil	PLURAL Çoğul
Primera persona (Birinci şahıs)	<div> <div>da! meñfi! ben</div> <div>sonra</div> <div>p</div> </div> <div> <div>"tónica"</div> <div>"átona"</div> </div>	<div>yo (ben)</div> <div>mí (bana, beni, bende v.b.)</div> <div>conmigo (benimle)</div> <div>me (bana, beni)</div>	<div>nosotros, nosotras (biz, v.b.)</div> <div>nos (bize, bizi)</div>
Segunda persona (İkinci şahıs)	<div>"tónica"</div> <div>"átona"</div>	<div>tú (sen), usted (siz)</div> <div>ti (sana, seni, sende, v.b.)</div> <div>contigo (seninle)</div> <div>te (sana, seni)</div>	<div>ustedes (sizler)</div> <div>vosotros, vosotras (siz, v.b.)</div> <div>os (size, sizi)</div>
Tercera persona (Üçüncü şahıs)	<div>"tónica"</div> <div>"átona"</div>	<div>él, ella, ello (o)</div> <div>sí (ona, onu, onda, v.b.)</div> <div>consigo (onunla)</div> <div>le, lo (ona)</div> <div>le, la, lo (onu)</div> <div>se, (onu, ona)</div>	<div>ellos, ellas (onlar)</div> <div>sí (onlara, v.b.)</div> <div>consigo (onlarla)</div> <div>les (onlara)</div> <div>los, las (onları)</div> <div>se. (onları, onlara)</div>

Usos del Pronombre Personal

Şahıs Zamirlerinin Kullanılışı

Şahıs zamirlerinin halleri (los casos) ve kullanılış şekilleri ileride "Sintaxis" bahsinde etraflıca ele alınacağından (Bkz. S. 291), biz şimdilik genel bir bilgi ile yetinelim.

İspanyolcada, fiil çekimleri zaten öznenin kaçınıcı şahıs olduğunu belirttiği cihetle (Türkçedeki gibi), özne olan şahıs zamirleri (yaln hal -nominativo) genellikle kullanılmaz. Yani "yo vengo" (ben geliyorum) yerine sadece "vengo" (geliyorum), yahut "ellos vinieron" (onlar geldiler) yerine sadece "vinieron" (geldiler) demek mümkün ve yeterlidir.

Şahıs zamirlerinin edatlarla (preposiciones) birlikte kullanılan "tónica" şekilleri (mí, ti, usted, él, ella, nosotros, vosotros, ustedes, ellos, ellas; ayrıca conmigo, contigo, consigo) daima fiilden sonra; "átona" şekilleri (me, te, lo, la, le, se, nos, os, los, las, les) ise yerine göre fiilden önce veya sonra kullanılabilir. Şöyle ki, fiillerin emir (imperativo), ulaç (gerundio) ve mastar (infinitivo) şekilleri hariç, tüm çekimlerinde "átona" şahıs zamirleri fiilden önce kullanılır.

Örnek: Compró el libro **para mí.** (tónica)
(Kitabı benim için satın aldı.)

José habla **conmigo.** (tónica)
(José benimle konuşuyor.)

María viene **con nosotros**. (tónica)
(María bizimle beraber geliyor.)

b.)

José **me** habla. (átóna)
(José bana, yani benimle, konuşuyor.)

María **nos** acompaña. (átóna)
(María bize eşlik ediyor.)

b.)

Cümlede fiillerin emir, ulaç ve mastar şekilleri kullanıldığı zaman ise, "átóna" şahıs zamirleri fiilin sonuna eklenir.

Örnek: dime (di-me) (söyle bana) (di: decir fiilinden **emir**)
dándome (dando-me) (bana vererek) (dando: dar fiilinden **ulaç**)
quiero decirte (decir-te) (sana söylemek istiyorum) (decir: **mastar** fiil)

Ancak, edebî yazı dilinde "átóna" şahıs zamirlerinin, fiillerin normal çekimlerinde de sona geldiği görülür.

Örnek: dióme (dió-me) (bana verdi)

Bazen bir cümlemin hem öznesi, hem de tümleci veya tümleçleri birer şahıs zamiriyle ifade edilebilir; bu takdirde yine "átóna" şahıs zamirleri art arda fiilden önce yer alır.

Örnek: María compró flores **para mí**.
(María benim için çiçekler aldı.)

Ella **me las** compró.
(O, onları bana aldı.)

Bu cümlede "ella" zamiri, tekil-dişil bir isim olan "María"nın yerine; "me" zamiri, "para mí" zamininin "átóna" şekli olarak; "las" zamiri de çoğul-dişil bir isim olan "flores"ın yerine kullanılmıştır.

Aynı durum fiilin emir, ulaç veya mastar şekillerinde de bahis konusu olabilir. Bu takdirde şahıs zamirlerinin "átóna" şekilleri fiilin sonuna eklenir.

Örnek: Diga la verdad **a él**.
(Gerçeği ona söyleyin.)

Dígaselo. (diga-se-lo) (diga: decir fiilinden emir)
(Bunu ona söyleyin.)

diciendo la verdad **a él**
(gerçeği ona söyleyerek)
(diciendo: decir fiilinden ulaç)

diciéndoselo (diciendo-se-lo)
(bunu ona söyleyerek)

decir la verdad a él
(gerçeği ona söylemek)
(decir: mastar fiil)

decírselo (decir-se-lo)
(bunu ona söylemek)

İspanyolcada, **con** (ile, birlikte) edatı ile beraber kullanılan “tónica” tekil şahıs zamirleri bu edatla birleşerek özel bir şekil meydana getirir:

conmigo (benimle)
contigo (seninle)
consigo (onunla)

Şahıs zamirlerinden “el, la, lo, las”, şekil olarak belirli tanım edatlarıyla aynıdır. Aralarındaki fark şudur ki, şahıs zamirleri ismin yerini tutup fiille birlikte kullanılır; halbuki belirli tanım edatları bir ismi tamamlar. Ayrıca “el” kelimesi şahıs zamiri ise vurgu işareti alır, tanım edatı ise vurgusuz yazılır.

Örnek: el hombre (adam)
él viene (o geliyor)

lo malo (kötülük)
lo dije (bunu söyledim)

la casa (ev)
la vi (onu gördüm)

las mujeres (kadınlar)
las mandé (onları gönderdim)

Belirtilmesi gerekli bir diğer husus da, Türkçedeki resmiyet veya saygı ifade eden ikinci tekil şahıs “siz” şahıs zahirinin İspanyolcadaki karşılığıdır. Bir kişi için **usted**, birkaç kişi için de **ustedes** şahıs zamirleri kullanılır. (Bu zamirlerin yazı dilinde kısaltılmış şekilleri **Vd.** ve **Vds.** dir.) Daha ileride fiil bahsinde de göreceğimiz gibi, bu şahıs zamirleriyle fiillerin ikinci değil, **üçüncü** tekil ve çoğul şekilleri kullanılır.

Örnek: tú dices (sen diyorsun)
él dice (o diyor)
usted dice (siz diyorsunuz)

vosotros venís (siz geliyorsunuz)
ellos vienen (onlar geliyorlar)
ustedes vienen (sizler geliyorsunuz)

“Siz” diye hitap ettiğimiz şahsa ait birşeyden bahsederken de üçüncü şahıs iyelik sıfatı olan “su” kelimesi kullanılır. Ancak, “siz” ve “o” şahısları arasındaki farkı belirtmek için ismin arkasından kime ait olduğu da söylenir.

Örnek: su casa (onun evi)
su casa de usted (sizin eviniz)

El Pronombre Reflexivo

Dönüşlü Şahıs Zamiri

Cümlede fiilden önce gelen ve fiilin ifade ettiği eylemin bizzat özne tarafından yapıldığını gösteren, yani dönüşlü fiillerle (Bkz. S. 86) birlikte kullanılan şahıs zamirlerine **pronombres reflexivos** (dönüşlü şahıs zamirleri) denir. Dönüşlü fiillerin ayrılmaz bir parçasını oluşturan bu zamirler şunlardır:

<u>Singular</u>	<u>Plural</u>
me	nos
te	os
se	se

Örnek: Me casé. (Evlendim.) (casarse: evlenmek)
Nos vamos. (Gidiyoruz.) (irse: gitmek)
Te lavaste. (Yıkandın.) (lavarse: yıkanmak)
Se levantó. (Kalktı.) (levantarse: kalkmak)
Os despertasteis. (Uyandınız.) (despertarse: uyanmak)
Se peinaron (Saçlarını taradılar.) (peinarse: taramak)

Pronombres posesivos

İyelik zamirleri

Pronombres posesivos, bir kimseye veya birşeye ait olan varlığın yerini tutarak, tıpkı iyelik sıfatları (adjetivos posesivos) gibi, mülkiyet gösteren zamirlerdir. Şekil olarak da iyelik sıfatlarıyla aynı olan iyelik zamirleri (Bkz. S.56), iyelik sıfatlarının belirttiği isimlerin yerini alır; ancak, yine iyelik sıfatları gibi, yerini aldıkları isimlerin tanım edatlarını da muhafaza eder; yani, el mío (benimki), los suyos (onunkiler, onlarınkiler) gibi.

İyelik zamirleri, aynı iyelik sıfatlarında olduğu gibi, bir veya daha fazla sahip olan kimse ile sahip olunan varlık arasında bir mülkiyet ilişkisi kurar. Bu bakımdan iyelik zamirleri şu şekillerde görülür:

1) Bir sahip olan kimse ve bir sahip olunan varlık için:

	<u>Primera persona</u>	<u>Segunda persona</u>	<u>Tercera persona</u>
Masculino	mío (benimki)	tuyo (seninki)	suyo (onunki)
Femenino	mía	tuya	suya

2) Bir sahip olan kimse ve birden fazla sahip olunan varlık için:

	<u>Primera persona</u>	<u>Segunda persona</u>	<u>Tercera persona</u>
Masculino	míos (benimkiler)	tuyos (seninkiler)	suyos (onunkiler)
Femenino	mías	tuyas	suyas

3) Birden fazla sahip olan kimse ve bir sahip olunan varlık için:

	<i>Primera persona</i>	<i>Segunda persona</i>	<i>Tercera persona</i>
<i>Masculino</i>	nuestro (bizimki)	vuestro (sizinki)	suyo (onlarınki)
<i>Femenino</i>	nuestra	vuestra	suya

4) Birden fazla sahip olan kimse ve birden fazla sahip olunan varlık için:

	<i>Primera persona</i>	<i>Segunda persona</i>	<i>Tercera persona</i>
<i>Masculino</i>	nuestros (bizimkiler)	vuestros (sizinkiler)	suyos (onlarınkiler)
<i>Femenino</i>	nuestras	vuestras	suyas

Yukarıdaki şekilleri bir bütün olarak toplayacak olursak, iyelik zamirleri şu şekillerde kullanılır:

		<i>Un objeto poseído</i>		<i>Varios objetos poseídos</i>	
		<i>Singular</i>		<i>Plural</i>	
		<i>Masculino</i>	<i>Femenino</i>	<i>Masculino</i>	<i>Femenino</i>
UN POSEEDOR	1a persona	mío	mía	míos	mías
	2a persona	tuyo	tuya	tuyos	tuyas
	3a persona	suyo	suya	suyos	suyas
VARIOS POSEEDORES	1a persona	nuestro	nuestra	nuestros	nuestras
	2a persona	vuestro	vuestra	vuestros	vuestras
	3a persona	suyo	suya	suyos	suyas

Örnek: Tu libro es azul, **el mío** es rojo.
(Senin kitabın mavi, *benimki* kırmızı.)

Las tuyas son más bonitas.
(*Onunkiler* daha güzel.)

Hay dos sillan, pero **la tuya** está rota.
(İki iskemle var, fakat *seninki* kırık.)

Yukarıdaki tablonun incelenmesinden de görüleceği gibi, sahip olan kimsenin cinsiyeti bahis konusu değildir. Şöyle ki, yukarıdaki birinci örnekte "el mío" derken konuşan kimsenin kadın mı erkek mi olduğu belli değildir; şahıs zamirine şekil veren esas, yerini aldığı ismin (libro) masculino-singular olmasıdır.

Pronombres correlativos

Mütekabil zamirler

Birbirleriyle olan karşılıklı ilişkileri bakımından "correlativo" adı altında birleşen üç tür zamir vardır:

- 1) **Pronombres relativos** (ilgi zamirleri)
- 2) **Pronombres interrogativos** (soru zamirleri)
- 3) **Pronombres demostrativos** (işaret zamirleri)

Türkçe'deki "ki" bağlacının karşılığı olan **que, cual, quien, cuyo** gibi ilgi zamirleri, soru cümlelerinde aynen kullanılarak soru zamiri halini alır; işaret zamirleri de bu soruların cevaplarını oluşturur. İşte aralarındaki bu karşılıklı ilişkiden dolayı bu zamirlere **pronombres correlativos** (mütekabil zamirler) denmiştir. Aşağıdaki tablo bu karşılıklı ilişkiyi göstermektedir:

Relativos (ilgi)	Interrogativos (soru)	Demostrativos (işaret)
(ki) quien, quienes	¿quién? ¿quiénes? (kim? kimler?)	este, ese, aquel (bu, şu, o)
que	¿qué? (ne?)	esto, eso, aquello (bu,şu, o)
cual	¿cuál? (nasıl?)	tal (böyle)
cuanto	¿cuánto? (ne kadar?)	tanto (o kadar)

1) **Pronombres relativos** İlgi zamirleri

İlgi zamirleri, hiçbir zaman cümlede tek başlarına kullanılmaz; temel cümledeki bir ismi ima eder ve bu ismi açıklayan yan cümleyi temel cümleye bağlar. İlgi zamirinin atıfta bulunduğu isme **antecedente** (önceki, önce gelen) denir. İlgi zamirleri şunlardır:

Singular			Plural		
Masculino	Femenino		Masculino	Femenino	
que	que	(ki o)	que	que	(ki onlar)
cual	cual	(ki onu)	cuales	cuales	(ki onları)
quien	quien	(ki o)	quienes	quienes	(ki onlar)
cuyo	cuya	(ki onun)	cuyos	cuyas	(ki onların)
cuanto	cuanta	(ki o kadar)	cuantos	cuantas	(ki o kadar)

Yukarıdaki tablodan anlaşılacağı üzere:

- a) **Que** ilgi zamiri sayısız ve cinssizdir.
- b) **Cual** ve **quien** ilgi zamirleri sadece tekil ve çoğul olarak değişir. (*)

(*) **Cual** ilgi zamiri bugün sadece **el, la, lo, los, las** tanım edatlarıyla birlikte ve isim gibi kullanılmaktadır; ancak "todo" sıfatı dışında başka sıfat alamaz: *Le hice varias preguntas, a todas las cuales contestó.* - Ona çeşitli sorular sordum ki hep-
sine cevap verdi.

c) **Cuyo** ilgi zamiri, sıfatlar gibi, hem sayı hem de cins bakımından değişir ve atıfta bulunduğu isme uyar.

Ayrıca, **que**, **cual** ve **cuyo** şahıs için de eşya için de kullanılır; **quien** ise sadece şahıslar içindir.

Örnek: El libro **que** compré...

(Kitap ki satın aldım, yani satın aldığım kitap)

El hombre **que** vino...

(Adam ki geldi, yani gelen adam)

El hombre **quien** habla...

(Adam ki konuşuyor, yani konuşan adam)

La mujer **cuyo** vestido es rojo...

(Kadın ki onun elbisesi kırmızıdır, yani elbisesi kırmızı olan kadın)

La niña **cuyos** zapatos son negros...

(Çocuk ki onun ayakkabıları siyahtır, yani ayakkabıları siyah olan çocuk)

El cuarto **cuyas** alfombras son grandes...

(Oda ki onun halıları büyüktür, yani halıları büyük olan oda)

El vestido más hermoso de **cuantos** poseo...

(En güzel elbise ki sahip olduklarımın, yani sahip olduğum elbiselerin en güzeli)

Esa era su opinión, de la **cual** me hablaba siempre.

(Bu onun fikriydi ki ondan bana hep bahsedirdi.)

Cuyo zamiri, “de que, del cual, de quien” (ki ondan) anlamında ve edatlarla birlikte kullanılarak mülkiyet de gösterir.

Örnek: el libro **de cuyo** autor me hablas

(kitap ki onun yazarından bana bahsedersen, yani yazarından bana bahsettiğin kitap)

Concordancia de los Pronombres Relativos

İlgi zamirlerinde Uyum

İlgi zamirleri, genel olarak, bağlı bulundukları isme, yani “antecedente”ye sayı ve cins bakımından uyurlar.

Örnek: el hombre al **cual** (a quien) escribés

(mektup yazdığın adam)

la mujer a la **cual** (a quien) escribes

(mektup yazdığın kadın)

los hombres a los cuales (a quienes) escribes
(mektup yazdığın adamlar)

las mujeres a las cuales (a quienes) escribes
(mektup yazdığın kadınlar)

Ancak, **cuyo** zamiri sıfat değerinde olduğundan, “antecedente”ye değil kendinden sonraki isme uyar.

Örnek: la casa cuyo jardín es grande
(bahçesi büyük olan ev)

Bu örnekteki “cuyo” zamiri, “antecedente” olan “casa” ismine değil, kendinden sonraki “jardín” ismine uymaktadır; zira “ev ki onun bahçesi büyüktür” demildiği zaman, “cuyo” zamiri “jardín” ismini tamamlayan bir sıfat değerindedir.

2) Pronombres interrogativos

Soru zamirleri

Soru cümlelerinde kullanılan bu zamirler, şekil olarak aynen ilgi zamirleri gibidir; ancak “tónica”, yani vurguludur.

Örnek: ¿Quién vino? (Kim geldi?)
¿Qué dices? (Ne diyorsun?)
¿Cuál es el tuyo? (Hangisi seninki?)
¿Cuánto es? (Fiatı ne kadar?)

Yukarıdaki örneklerden de anlaşılacağı gibi, **¿quién?** soru zamiri şahısların kimliklerini, **¿qué?** soru zamiri eşyaların mahiyetini veya şahıs ve eşyaların bir özelliğini; **¿cuál?** soru zamiri şahıs veya eşyaların benzerleri arasında hangisi olduğunu; **¿cuánto?** soru zamiri de şahıs veya eşyaların kaç tane olduğunu sormakta kullanılır.

Mülkiyet bildiren **cuyo** zamirinin soru şekli bugün artık kullanılmaz olmuştur. Nitekim “¿Cuyo es esta casa?” yerine “¿De quién es esta casa?” (Bu ev kimin?) şekli kullanılmaktadır.

3) Pronombres demostrativos

İşaret zamirleri

Bahsedilen kimse veya şeyin yerini tutan ve konuşan kimseye olan uzaklığını belirten işaret zamirleri, işaret sıfatlarının aynısıdır, yalnız bunların eril ve dişilleri vurgulu yazılır:

Singular			Plural		
Masculino	Femenino	Neutro	Masculino	Femenino	
éste	ésta	esto (bu)	éstos	ésta	(bunlar)
ése	ésa	eso (şu)	ésos	ésa	(şunlar)
aquél	aquélla	aquello (o)	aquéllas	aquéllas	(onlar)

Örnek: **Esta** es mi casa. (Bu, benim evimdir.)
Esto es verdad. (Bu, gerçektir.)
Esos son los tuyos. (Şunlar seninkiler.)
Aquella es mi hermana. (O, benim kızkardeşimdir.)

4) Pronombres indefinidos

Belgisiz zamirler

Yerini aldıkları ismin nicelik veya niteliğine atıfta bulunmakla beraber bu ismi tam olarak açıklanmayan veya belirsiz bırakan belgisiz zamirler şunlardır:

alguien (biri, birisi, herhangi biri)
algo (birşey)
alguno (herhangi biri)
ninguno (hiçbir şey, hiçbirisi)
otro (başka birşey, diğeri)
nadie (hiç kimse)
nada (hiç, hiçbir şey)
varios (birçokları)
muchos (birçokları)
pocos (pek azı)
todos (hepsi, herşey)
cualquiera (herhangi biri)
cada (her biri)
uno (bir)
quienquiera (herhangi biri)

Örnek: **Alguien** llama a la puerta.

(Biri kapıyı çalıyor.)

Muchos piensan lo mismo

(Pekçokları aynı şeyi düşünüyor.)

Todos se fueron.

(Hepsi gittiler.)

No quiero ver a **nadie**.

(Hiç kimseyi görmek istemiyorum.)

Me dijo **algo** muy importante.

(Bana çok önemli birşey söyledi.)

No pasó **nada**.

(Hiç birşey olmadı.)

Belgisiz zamirler, tam olarak açıklanmayan bir varlığın yerini aldıkları gibi, mahiyeti bilindiği halde açıklanması gerekli olmayan varlıklara da atıfta bulunur. Örneğin, "Alguien llora" (Birisini ağlıyor) denildiği zaman, ağlayanın kim olduğu bilinmemektedir. Buna karşılık, "He leído algo sobre ti" (Senin hakkında birşey okudum) cümlesinde okunan şey bilinmekle beraber açıklanması o an için gerekli değildir.

Aslında sayı sıfatı olan **uno**, çoğul halde belgisiz zamir gibi kullanılabilir: Hay unos que no escuchan (Bazıları var ki dinlemiyorlar, yani dinlemeyenler var). Ancak, **uno** zamiri genel anlamda tekil halde de kullanılabilir: Aquí uno se descansa (İnsan burada dinleniyor).

Pronombres numerales

Sayı zamirleri

Yukarıda incelenen zamir çeşitlerinden başka, sayı sıfatları da (adjetivos numerales), varlıkların yerini tutarak zamir gibi kullanılabilir. Şahıs, mülkiyet ve durum gösteren diğer zamirlere karşılık, zamir değerindeki sayı sıfatları da miktar gösterir. Şöyle ki, örneğin bir dükkâna gittiğimiz zaman, almak istediğimiz şeyi gösterip "Póngame estos" (Bana bunlardan koyun) diyebileceğimiz gibi "Póngame tres" (Bana üç tane koyun) dememiz de mümkündür. Aldığımız şeyin yerini tutan ve ayrıca miktar gösteren bu sayı sıfatı (tres), bir zamir değerindedir.

Diğer sayı sıfatlarından örnekler vermek de mümkündür:

Cardinales: Han venido **dos** preguntando por ti.
(Seni soran iki kişi geldi.)

Ordinales: el **primero** que venga_
(ilk gelecek olan kimse)

Multiplicativos: el **doble** de gente
(halkın iki katı)

Partitivos: un **cuarto** de la población
(nüfusun dörtte biri)

Bu örneklerdeki sayı sıfatları zamir gibi değil de sıfat olarak kullanılsaydı, şöyle demek gerekecekti:

Cardinales: Han venido *dos personas*...
(İki kişi geldi)

Ordinales: el *primer alumno* que venga
(ilk gelecek olan öğrenci)

Multiplicativos: *doble cantidad* veya *parte doble*
(iki misli miktarda)

Partitivos: la *cuarta parte* de la población
(nüfusun dörtte bir parçası)

EJERCICIOS ALIŞTIRMALAR : VI

1- Aşağıdaki cümlelerdeki isimlerin yerine gerekli şahıs zamirlerini koyun:

1. Pedro estudia.
(Pedro çalışıyor.)
2. María y su hermano están aquí.
(María ve erkek kardeşi buradalar.)
3. Las alumnas están en la clase.
(Öğrenciler sınıftalar.)
4. He visto a Carlos.
(Carlos'u gördüm.)
5. Viajaré con Isabel.
(İsabel ile birlikte seyahat edeceğim.)
6. Mi madre y yo vivimos aquí.
(Annem ve ben burada oturuyoruz.)

2- Aşağıdaki cümlelerde italik harflerle yazılmış kelimelerin yerine şahıs zamirlerinin "átona" şekillerini koyun:

1. He visto *a él*.
(Onu gördüm.)
2. He traído *para vosotros*.
(Sizin için getirdim.)
3. Dejo mi diccionario *a ustedes*.
(Sözlüğümü sizlere bırakıyorum.)
4. ¿Conoces *a José Ignacio*?
(José Ignacio'yu tanıyor musun?)
5. Diga *la verdad a mí*.
(Bana gerçeği söyleyin.)
6. Esperamos *a mi padre*.
(Babamı bekliyoruz.)
7. Mandaré *las flores a esta señora*.
(Çiçekleri bu hanıma yollayacağım.)
8. Manda *las flores a esta señora*.
(Çiçekleri bu hanıma yolla.)
9. Explicaré *el asunto a mi padre*.
(Meseleyi babama açıklayacağım.)
10. Quiero dar *la noticia a mi madre*.
(Anneme haberi vermek istiyorum.)
11. La madre compró *unos libros para su hija*.
(Anne kızı için bazı kitaplar satın aldı.)

3- Aşağıdaki cümlelerde italik harflerle yazılmış kelimelerin yerine gerekli iyelik zamirlerini koyun:

1. Mi casa es más cómoda que *tu casa*.
(Benim evim senin evinden daha rahat.)
2. Mi padre es ingeniero, *su padre* es arquitecto.
(Benim babam mühendis, onun babası mimar.)
3. Tenemos dos libros, *su libro* es más interesante.
(İki tane kitabımız var, onun kitabı daha ilginç.)
4. Hay dos alcobas, *mi alcoba* está a la derecha.
(İki tane yatak odası var, benim yatak odam sağda.)
5. Nuestro profesor habla inglés, *vuestro profesor* habla inglés y alemán.
(Bizim öğretmenimiz İngilizce konuşur, sizin öğretmeniniz İngilizce ve Almanca konuşur.)
6. Mi hijo es inteligente, pero *tu hijo* es más inteligente que *mi hijo*.
(Benim oğlum zekidir, fakat senin oğlun benim oğlumdaki daha zeki.)

4- Aşağıdaki cümleleri ilgi zamirleriyle birleştirin:

1. Aquel señor es pintor. El es mi padre.
(O bey ressamdır. O benim babamdır.)
2. Compré un libro. El libro es muy interesante.
(Bir kitap satın aldım. Kitap çok ilginç.)
3. Esta mujer es mi vecina. Ella tiene tres hijas.
(Bu kadın benim komşum. Onun üç kızı var.)
4. Escribo a un amigo. El vive en París.
(Bir arkadaşına mektup yazıyorum. O Paris'te oturuyor.)
5. La casa tiene cuatro habitaciones. La casa es mía.
(Evin dört odası var. Ev benimdir.)
6. He visto a la mujer. Me hablaste de su hijo.
(Kadını gördüm. Onun oğlundan bana bahsetmiştin.)

5- Aşağıdaki cümlelerdeki boş yerlere gereken soru zamirlerini koyun:

1. ¿..... llama a la puerta? (Kapıyı kim çağırıyor?)	4. ¿..... es el tuyo? (Hangisi seninki?)
2. ¿De ..... me hablas? (Bana neden bahsediyorsun?)	5. ¿..... tonterías dices? (Ne saçmalıklar söylüyorsun?)
3. ¿A ..... escribes esta carta? (Bu mektubu kime yazıyorsun?)	6. ¿..... tiempo tenemos? (Ne kadar zamanımız var?)

6- Aşağıdaki cümleleri şahıs zamirleriyle tamamlayın:

1. Voy a terminar esta carta y luego ..... echaré en el buzón.
(Bu mektubu bitireceğim ve sonra onu kutuya atacağım.)

2. ¿Dónde está el perro? ..... no .... he visto.
(Köpek nerede? Ben onu görmedim.)
3. Carlos ha estudiado el inglés y .... habla muy bien.
(Carlos İngilizce öğrendi ve onu çok iyi konuşuyor.)
4. Esta película es muy buena y .... comentamos mucho.
(Bu film çok iyi ve onu çok tartıştık.)
5. Mi padre no comprende el problema. Mañana .... explicaré.
(Babam sorunu anlamıyor. Yarın onu ona açıklayacağım.)
6. ¿Dónde está Mérida? - No ... sé.
(Merida şehri nerededir? - (Onu) bilmiyorum.)
7. He comprado chocolate para la niña. Dá .... después.
(Çocuğa çikolata aldım. Sonra onu ona ver.)
8. Tengo una nueva secretaria, ... verás mañana.
(Yeni bir sekreterim var, yarın onu görürsün.)
9. Toma estos libros y guarda.... hasta que vuelva.
(Bu kitapları al ve ben dönünceye kadar onları sakla.)
10. Tus amigos tienen que salir. Díga ....
(Akradaşlarının çıkmaları gerekiyor. Bunu onlara söyle.)
11. No me has traído los periódicos; tendrás que mandár....
(Bana gazeteleri getirmedin; onları bana yollaman gerekecek.)
12. Me harías un favor quedándo... en casa.
(Evde kalmakla bana iyilik etmiş olurdun.)

7- Aşağıdaki cümleleri şu belgisiz zamirlerle tamamlayın:

algo, nada, cualquiera, alguien, ninguno, uno, nadie

1. Tiene un carácter muy abierto; hace amistad con .....
(Çok açık bir karakteri var; herhangi bir kimseyle dostluk kurar.)
2. ¿Hay ..... en el aseo?
(Tuvalette kimse var mı?)
3. No veo .....
(Hiç birşey görmüyorum.)
4. No invito a .....
(Hiç kimseyi davet etmiyorum.)
5. .... de estos libros me gusta.
(Bu kitaplardan hiçbiri hoşuma gitmiyor.)
6. El nuevo barrio tiene ..... mercado.
(Yeni mahallenin bir çarşısı var.)
7. Quiero confesarte .....
(Sana birşey itiraf etmek istiyorum.)
8. .... de nosotros dormimos.
(Hiçbirimiz uyumadık.)

VI

EL VERBO

Fiil

Nasıl ki isimler (sustantivos) varlıkları adlandırır, sıfatlar (adjetivos) bu varlıkları niteler veya belirtirse, fiiller de (verbos) bu varlıkların dış dünya ile olan ilişkilerindeki değişiklikleri, hareketleri veya durumları ifade eder.

Varlıkların var olduklarını veya herhangi bir özelliğini belirtmek yeterli değildir; zira varlıklarda devamlı bir hareket vardır ve bu, bizim için onların herhangi bir özelliğinden daha ilgi çekicidir. Örneğin, "el árbol crece, florece, fructifica, envejece, muere" (ağaç büyür, çiçek açar, meyve verir, yaşlanır, ölür) veya "el niño anda, come, bebe, habla, llora, corre, duerme" (çocuk yürür, yer, içer, konuşur, ağlar, koşar, uyur) dediğimiz zaman, tüm bu kelimeler "árbol" ve "niño" varlıklarının dış dünyalarıyla olan ilişkilerindeki değişiklikleri, hareketleri veya durumları belirtmektedir.

Ancak, "fiil" dediğimiz kelimede bir başka özellik daha göze çarpar. Şöyle ki, örneğin "leo" (okuyorum) fiili bir kimsenin yaptığı bir hareketi belirttikten başka bu hareketin kimin tarafından yapıldığını da göstermektedir (yo - ben). Aynı hareket birinci şahıs değil de ikinci şahıs tarafından yapıldığı takdirde "leo" yerine "lees" (okuyorsun) diyerek kelimenin şeklini değiştirmemiz gerekir.

Diğer taraftan, "leo" fiili belirli bir zamana da atıfta bulunmakta, yani birinci şahıs tarafından yapılan hareketin ne zaman yapıldığını da belirtmektedir (presente - şimdiki zaman). Bu hareket şimdi değil de geçmişte yapılmış olsaydı, yine kelimenin şeklini değiştirip "leo" yerine "leí" (okudum) dememiz gerekecekti.

O halde, bir hareketi, bir olayı veya bir durumu, zaman ve şahsa bağlayarak ifade eden kelimelere **el verbo** (fiil) denir. Lâtince "kelime" anlamındaki "verbum"dan gelen "verbo", diğer kelime sınıflarının aksine kendi başına cümle kurabildiği cihetle morfolojinin en önemli bölümü olduğu gibi, cümlelerin de en fazla değişen unsurudur.

A. CLASES DE VERBOS

Fiil Çeşitleri

İspanyolcada fiiller, anlamları veya kullanılış şekilleri itibariyle birçok gruba ayrılır. Bunları şöyle özetleyebiliriz:

1) **Verbos transitivos** (geçişli fiiller): İfade edilen eylemin tamamlayıcı bir unsuru gerektirdiği ve bu nedenle, eylemin öznenen başka bir şahıs veya şeye yöneldiği fiillerdir. Bu gibi fiillerde eylem öznenen başlar ve bir başka şahıs veya şeye sona erer. Eylemin başlangıç noktası olan özneye **agente** (fail), eylemin bitiş noktası olan kelimeye de **complemento directo** (düz tümleş) denir.

Örnek: Leo un libro.

(Kitap okuyorum.)

(Leer algo: birşey okumak)

Doy una limosna.

(Sadaka veriyorum.)

(dar algo: birşey vermek)

2) **Verbos intransitivos** (geçişsiz fiiller): İfade edilen eylemin öznenen başka bir şahıs veya şeye geçmediği fiillerdir. Bir başka deyişle, yapılan eylemin başka bir unsurla doğrudan doğruya ilişkisi yoktur.

Örnek: morir (ölmek)

dormir (uyumak)

Fiiller arasındaki geçişli-geçişsiz farkı, bazı hallerde, fiilin kullanılış şekline bağlıdır. Örneğin, “estudiar” (ders çalışmak) fiili, tümleş alıp almamasına göre geçişli veya geçişsiz olabilir.

Örnek: Estudié. (Ders çalıştım.) (Geçişsiz)

Estudié la lección. (Dersi çalıştım.) (Geçişli)

Bazı geçişsiz fiiller de, bir tümleş alıp anlamını kuvvetlendirerek geçişli fiil gibi kullanılabilir.

Örnek: Dormí. (Uyudum.) (Geçişsiz)

Dormí un sueño tranquilo.

(Sakin bir uyku uyudum.) (Geçişli)

3) **Verbos pronominales** (zamirli fiiller): Şahıs zamirlerinin “átona” şekilleriyle (me, te, se, nos, os) birlikte kullanılan bu fiiller iki türdür:

a) **Verbos reflexivos** (dönüşlü fiiller): “La mujer lava la ropa” (Kadın çamaşır yıkıyor) cümlesindeki “lava” fiili, özne (mujer) ile bir başka varlık (ropa) arasında ilişki kuran geçişli (transitivo) bir fiildir. Ancak, öznenin yaptığı eylem kendisine dönerse, yani hareketi yapan ve hareketin yöneldiği şahıs aynı olursa, “La mujer se lava” (Kadın yıkıyor) dememiz gerekir. Bu takdirde fiil artık “transitivo” değil “reflexivo”dur.

İspanyolcada birçok dönüşlü fiil bulunduğu gibi, fiillerin birçoğu da dönüşlü olarak kullanılabilir. Yani, bir fiilin anlamı, şahıs zamirleriyle birlikte kullanılıp kullanılmamasına göre değişir ve aynı fiil geçişli veya dönüşlü olabilir.

Örnek: casar (evlendirmek)
casarse (evlenmek)
despertar (uyandırmak)
despertarse (uyanmak)
levantar (kaldırmak)
levantarse (kalkmak)

b) **Verbos recíprocos** (işteşlik fiilleri): Eylemin iki veya daha fazla özne tarafından karşılıklı yapıldığını göstermek üzere şahıs zamirlerinin "átona" şekilleriyle beraber kullanılan fiillerdir.

Örnek: Los alumnos se saludaron.
(Öğrenciler selâmlaştılar.)
(saludarse: selâmlaşmak)
Los presidentes se odian.
(Başkanlar birbirlerinden nefret ediyorlar.)
(odiarse: birbirinden nefret etmek)
Los niños se pelearon.
(Çocuklar dövüştüler.)
(pelearse: dövüşmek)

Bunlardan başka, kullanılışları veya anlamları bakımından fiilleri şu gruplara ayırabiliriz:

a) **Verbos impersonales** (şahıssız fiiller): Öznesi belli olmayan fiillerdir.

Örnek: se dice (deniyor, derler ki, söylendiğine göre)

Se dice que vendrá.
(Geleceğini söylüyorlar.)

b) **Verbos unipersonales** (tek şahıslı fiiller): Sadece üçüncü tekil şahıslarda ve şahıssizlerde (mastar, ulaç ve ortaç, Bkz. S. 163) kullanılan fiillerdir.

Örnek: llover (yağmur yağmak)
nevar (kar yağmak)

c) **Verbos incoactivos** (başlama fiilleri): Başlamakta olan eylemleri ifade eden fiillerdir.

Örnek: amanecer (şafak sökmek)

d) **Verbos frequentativos** (tekrarlama fiiller): Tekrar edilen eylemleri ifade eden fiillerdir.

Örnek: balbucear (kekelemek)

c) **Verbos regulares** (kurallı fiiller): Zaman çekimlerinde kökleri değişmeyen ve normal zaman takılarını alan fiillerdir (Bkz. S. 184).

f) **Verbos irregulares** (kualsız fiiller): Zaman çekimlerinde kökleri herhangi bir değişikliğe uğrayan veya normal zaman takılarını almayan fiillerdir (Bkz. S.191).

g) **Verbos defectivos** (eksik fiiller): Bazı şekilleri kullanılmayan fiillerdir (Bkz. S. 221).

Verbos Auxiliares

Yardımcı Fiiller

"He invitado" (davet ettim) ve "estoy invitado" (davet edildim) fiillerinde yapılan eylem "invitar" (davet etmek) olmakla beraber, **haber** (malik olmak) ve **estar** (olmak, -imek) (bazı hallerde **ser**) fiillerinin "he" ve "estoy" şekillerine de rastlıyoruz. Bazı zaman ve şekillerin ifadesinde asıl fiili tamamlayan bu fiillere **verbos auxiliares** (yardımcı fiiller) denir.

Formas Simples y Formas Compuestas

Basit ve Bileşik Fiil Şekilleri

Yardımcı fiiller dolayısıyla, fiiller şekil bakımından da iki gruba ayrılır: **forma simple** (basit şekil), fiilin tek kelimeden ibaret olmasıdır (invité: davet ettim gibi); **forma compuesta** (bileşik şekil), fiilin yardımcı bir fiille birlikte kullanılmasıdır (he invitado: davet ettim; estoy invitado: davet edildim gibi).

Şahıs, zaman, etkenlik ve edilgenlik şartlarına bağlı olan fiiller bu yüzden büyük bir çeşitlilik gösterir. Basit ve bileşik şekilleri de dahil olmak üzere İspanyolcada her fiilin ikiyüz kadar şekli mevcuttur.

B. ELEMENTOS DE LA FORMA VERBAL

Fiili Meydana Getiren Unsurlar

Her fiil iki kısımdan meydana gelir:

a) **Raíz** (kök): Fiilin mahiyetini gösteren temel unsur olup bütün çekimlerde aynen veya fonetik kurallar bakımından bazı harf değişiklikleriyle görülen kısımdır.

Örnek: cantar (şarkı söylemek): infinitivo (mastar)
cant- (şarkı söyle-): raíz (kök)

b) **Desinencia** (takı): Fiilin zaman ve şahsını göstermek üzere kök'e eklenen takılardır.

Örnek: cantaré (şarkı söyleyeceğim)
cant-: raíz (kök)
-aré: desinencia (takı)

Fiil çekimlerinde fiilin köküne iki türlü takı eklenir:

i) **Desinencias temporales** (zaman takıları): Eylemin hangi zamanda yapıldığını gösteren takılardır. (Bu takıları fiil zamanlarında göreceğiz.)

ii) **Desinencias personales** (şahıs takıları): Eylemin kimin tarafından yapıldığını gösteren takılardır. Bunlar aşağıda gösterilmiştir.

	<u>Singular</u>	<u>Plural</u>
1.	—	mos
2.	s	is
3.	—	n

Örnek: comes (iyiyorsun): "comer" fiilinin şimdiki zaman, ikinci tekil şahıs şekli
com- : raiz
-e- : desinencia temporal
-s : desinencia personal

Bir fiilin master şeklinde (infinitivo) kök ayrıldıktan sonra geriye kalan sesli harfe **característica verbal** (fiilin özelliği), kök ayrıldıktan sonra geriye kalan takıya da **desinencia de infinitivo** (master takısı) denir.

İspanyolcada fiiller, fiil özelliği veya master takısı bakımından üç gruba ayrılır:

PRIMERA CONJUGACION : Fiil özelliği **-a-** ve master takısı **-AR** olan fiiller.
Örnek: hablar (konuşmak)

SEGUNDA CONJUGACION : Fiil özelliği **-e-** ve master takısı **-ER** olan fiiller.
Örnek: meter (koymak)

TERCERA CONJUGACION : Fiil özelliği **-i-** ve master takısı **-IR** olan fiiller.
Örnek: partir (ayrılmak)

C. NUMEROS DE LOS VERBOS

Fiillerde Sayı

Fiil çekimleri de diğer birçok kelime türü gibi, teklik ve çokluk gözönüne alınarak yapılır. Yani eylemi yapan kimsenin bir veya daha fazla olmasına göre fiil şekil değiştirir ve fiil çekimleri **singular** ve **plural** olarak ikiye ayrılır. Yukarıda gördüğümüz şahıs takıları (desinencias personales), bu şekil değişikliğinde kullanılan gerekli bir unsurdur.

Örnek: ama (seviyor)
aman (seviyorlar)

D. PERSONAS DE LOS VERBOS

Fiillerde Şahıs

Fiillerde sayı kuralının bir sonucu olarak, fiil çekimleri, tıpkı şahıs zamirleri gibi, üç tane tekil ve üç tane çoğul olmak üzere altı şekilde görülür.

Daha önce de belirtildiği gibi, İspanyolcada şahıs zamirleri fiille birlikte her zaman kullanılmaz; öznenin bilhassa belirtilmesi gerekmiyorsa şahıs zamininin kullanılmasına gerek yoktur, zira fiilin şahıs takısı eylemin kimin tarafından yapıldığını, yani özneyi zaten açıkça belirtmektedir.

E. CONJUGACION

Fiil Çekimi

Şahıs, sayı ve zaman gösteren çeşitli takılar vasıtasıyla bir fiilin girebileceği şekillerin tümüne İspanyolcada **conjugación** (çekim) denir.

F. VOCES VERBALES

Fiillerde Çatı

Eylemin özne tarafından mı yapıldığını, yoksa öznenin mi eylemden etkilendiğini gösteren duruma **la voz verbal** (fiil çatısı) denir. Fiilin özneye göre geçirdiği bu değişiklik şu iki çatıyı meydana getirir:

1) **La voz activa** (etken çatı): Fiilin normal şeklidir ve eylemin özne tarafından yapıldığını gösterir.

Örnek: invito (davet ediyorum)

2) **La voz pasiva** (edilgen çatı): Eylemin özne tarafından yapılmadığı, ancak öznenin eylemden etkilendiği bu durumda fiilin özel bir çekimi yoktur; yardımcı fiil ve asıl fiilin ortak şekli (participio) ile yapılır.

Örnek: estoy invitado (davet edildim, davetliyim)

G. MODOS VERBALES

Fiil kipleri

Fiiller, konuşan kimsenin görüş açısı bakımından değişik şekillerde kullanılabilir. Şöyle ki, "Pedro viene" (Pedro geliyor), "No creo que Pedro venga" (Pedro'nun geleceğini sanmıyorum) ve "Ven Pedro" (Gel Pedro) cümlelerinden birincisinde, konuşan kimse, fiilin ifade ettiği eyleme karışmadan sadece eylemin yapıldığını bildirmektedir; ikinci cümlede, eylemin gerçekten yapıp yapılmayacağı bilinmemekte ve konuşan kimsenin bu konudaki fikri belirtilmektedir; üçüncü cümlede ise, eylemin yapıp yapılmayacağı yine bilinmemekle beraber konuşan kimsenin bu konudaki emri ifade olunmaktadır.

İşte, fiillerin konuşan kimse açısından değişik şekillerde kullanılmasına **modo** (kip) denir. İspanyolcada fiil çekimleri dört kipe ayrılır:

1) **INDICATIVO** (Haber kipi): Fiilin gösterdiği eylem gerçekten yapılmış, yapılıyor veya yapılacaksa bu kip kullanılır. Bir başka deyişle, konuşan kimse eylemin yapıldığını, yapılmakta olduğunu veya yapılacağını "haber vermekte"dir.

Örnek: amo (seviyorum)
amé (sevdim)
amaré (seveceğim)

2) **SUBJUNTIVO** (Dilek kipi): Fiilin gösterdiği eylem henüz yapılmamış olup bir isteğe bağlıysa, yahut yapılması şüpheli ya da muhtemel ise bu kip kullanılır. Yani konuşan kimse, eylemin gerçekten yapıp yapılmayacağını bilmeden, bu konudaki fikir veya isteğini beyan ediyor demektir.

Örnek: venga (gelse, gelsin)
haya venido (gelmiş olsa, gelmiş olsun)
hubiera venido (gelmiş olsaydı)

3) **IMPERATIVO** (Emir kipi): Eylemin yapılmasını emretmek için bu kip kullanılır. Yani konuşan kimse, eylemin yapıp yapılmayacağını bilmemekte, ancak yapılmasını istemekte ve emretmektedir.

Örnek: ven (gel)

Bu üç esas kipi dışında, İspanyol Kraliyet Akademisinin (la Real Academia Española) tarafından kabul edilen bir kip daha vardır: **POTENCIAL** veya **CONDICIONAL** (şart kipi). 1917 yılına kadar Kraliyet Akademisi şart kipindeki zamanları dilek kipine dahil etmişti. Bu tarihten sonra şart kipi zamanlarını dilek kipinden ayırıp başlı başına bir kip olarak kabul etmiştir. Fiilin gösterdiği eylem şarta bağlı bir isteği ifade ediyorsa bu kip kullanılır.

Örnek: Si viniese, hablaríamos.
(Eğer gelseydi, konuşurduk.)
(Konuşma eylemi şart kipindedir.)

İspanyolcadaki dört kipi kısaca tanımlamasını yaptıktan sonra, şimdi bu kiplerin hangi zamanlardan oluştuğunu inceleyelim:

H. TIEMPOS VERBALES

Fiil Zamanları

Fiil çekimleri şu iki duruma göre saptanır:

1) Eylemin zamanı: Yani eylem geçmiş zamanda mı (pasado), şimdiki zamanda mı (presente), yoksa gelecek zamanda mı (futuro) meydana gelmektedir?

2) Eylemin bitip bitmediği: Yani geçmiş, şimdiki ve gelecek zamanlar içinde eylem devam ediyor mu (imperfecto), yoksa yapıp bitmiş midir (perfecto)?

Tamamlanmamış eylemler (imperfecto) basit zamanları (tiempos simples), tamamlanmış eylemler (perfecto) da bileşik zamanları (tiempos compuestos) meydana getirir.

O halde, İspanyolcadaki fiil çekimlerinin zamanlarını şu şemayla gösterebiliriz:

IMPERFECTOS (Tamamlanmamış)

PERFECTOS (Tamamlanmış)

I- INDICATIVO Haber Kipi

1. **Presente**
Şimdiki veya geniş zaman
2. **Pretérito imperfecto**
Şimdiki zamanın hikâyesi
3. **Futuro imperfecto**
Gelecek zaman

1. **Pretérito indefinido**
-di'li geçmiş zaman
2. **Pretérito perfecto**
Yakın geçmiş zaman
3. **Pretérito pluscuamperfecto**
-miş'li geçmişin hikâyesi
4. **Pretérito anterior**
-miş'li geçmişin hikâyesi
5. **Futuro perfecto**
Gelecekte geçmiş zaman

II- SUBJUNTIVO Dilek kipi

1. **Presente**
Şimdiki zaman
2. **Pretérito imperfecto**
Geçmiş zaman
3. **Futuro imperfecto**
Gelecek zaman

1. **Pretérito perfecto**
Hikâye
2. **Pretérito pluscuamperfecto**
Rivayet
3. **Futuro perfecto**
Gelecek zaman

III- IMPERATIVO Emir kipi

Presente
Şimdiki zaman

Singular Plural
(Tekil) (Çoğul)

IV- POTENCIAL Şart kipi

Potencial simple
Basit şart

Potencial compuesto
Bileşik şart

VII INDICATIVO Haber Kipi

PRESENTE

Şimdiki veya Geniş zaman

İspanyolcada **presente de indicativo**, genel olarak, hem konuşulduğu an yapılmakta olan eylemi, yani şimdiki zamanı, hem de her zaman yapılan eylemi, yani geniş zamanı ifade etmekte kullanılır.

Bütün çekimlerde olduğu gibi, bu zaman çekiminde de fiilin köküne eklenen zaman takıları, mastar takılarına (-ar, -er, -ir) göre değişir. Aşağıdaki zaman takıları ile birlikte şahıs takıları (Bkz. S. 89) da fiilin köküne eklenir:

Primera conjugación	Segunda conjugación	Tercera conjugación
-AR	-ER	-IR
o	o	o
a	e	e
a	e	e
a	e	i
a	e	i
a	e	e

Infinitivo : **hablar** (konuşmak)

Raíz : habl-

hablo (konuşuyorum, konuşurum)
hablas (konuşuyorsun, konuşursun)
habla (konuşuyor, konuşur)
hablamos (konuşuyoruz, konuşuruz)
habláis (konuşuyorsunuz, konuşursunuz)
hablan (konuşuyorlar, konuşurlar)

Infinitivo : **meter** (koymak)

Raíz : met-

meto (koyuyorum, koyarım)
metes (koyuyorsun, koyarsın)
mete (koyuyor, koyar)
metemos (koyuyoruz, koyarız)
metéis (koyuyorsunuz, koyarsınız)
meten (koyuyorlar, koyarlar)

Infinitivo : **partir** (ayrılmak, yola çıkmak)

Raíz : part-

parto (ayrılıyorum, ayrılıyorum)

partes (ayrılıyorsun, ayrılırsın)

parte (ayrılıyor, ayrılır)

partimos (ayrılıyoruz, ayrılıyoruz)

partís (ayrılıyorsunuz, ayrılırsınız)

parten (ayrılıyorlar, ayrılırlar)

Örnekler: La mujer canta. (Verbo: cantar)

(Kadın şarkı söylüyor.)

La tierra gira. (Verbo: girar)

(Dünya döner.)

Estudio mi lección. (Verbo: estudiar)

(Dersimi çalışıyorum.)

Comemos a la una. (Verbo: comer)

(Saat birde yemek yeriz.)

Los niños beben leche. (Verbo: beber)

(Çocuklar süt içer.)

Mi padre lee El Pueblo. (Verbo: leer)

(Babam El Pueblo gazetesini okur.)

Salimos esta noche. (Verbo: salir)

(Bu gece yola çıkıyoruz.)

Venimos del parque. (Verbo: venir)

(Parktan geliyoruz.)

Parten a las dos. (Verbo: partir)

(Saat ikide yola çıkıyorlar.)

Presente de Indicativo, aşağıdaki hallerde kullanılır:

a) **Presente actual**: Konuşma ânında devam etmekte olan eylem, yani şimdiki zaman.

Örnek: Veo. (Görüyorum, görmekteyim.)

b) **Presente habitual**: Konuşma ânında devam etmeyen, fakat yapılması âdet olan eylem, yani geniş zaman.

Örnek: Leo de noche.

(Geceleri okurum.)

c) **Presente histórico**: Tarihi bir olayı naklederken.

Örnek: Los árabes **conquistaron** Granada.

(Araplar Granada'yı *fethederler*.)

d) **Presente futuro:** Gelecekte yapılacak eylem.

Örnek: **Salgo** esta noche.

(Bu gece yola *çıktıyorum*.)

e) **Presente de mandato:** Yapılması istenen bir eylem.

Örnek: **Vas** a casa y **pides** la llave.

(Eve *gidersin* ve anahtarı *istersin*.)

Konuşma ânında devam eden eylemin de geniş bir anlamı vardır. Şöyle ki, örneğin "Pedro estudia para abogado" (Pedro avukat olmak için çalışıyor) dediğimiz zaman Pedro'nun o anda çalışmakta olduğu değil, şimdiki zamanı da içine alan geniş bir zaman içinde çalışmakta olduğu kastedilir. Bu bakımdan Presente de Indicativo, devamlı bazı durumları veya genel kavramları da ifade etmekte kullanılır.

Örnek: La luna **gira** alrededor de la tierra.

(Ay dünyanın çevresinde *döner*.)

En China **domina** la religión budista.

(Çin'de budizm dini *hâkimdir*.)

EJERCICIOS

ALİŞTIRMALAR : VII

1- Aşağıdaki fiilleri Presente de Indicativo olarak çekin:

leer (okumak)

cantar (şarkı söylemek)

estudiar (ders çalışmak)

comer (yemek yemek)

recibir (almak)

tomar (almak)

vender (satmak)

viajar (seyahat etmek)

escribir (yazmak)

trabajar (çalışmak)

dibujar (resim çizmek)

cenar (akşam yemeği yemek)

2- Aşağıdaki cümleleri, parantez içindeki fiillerin Presente de Indicativo şekilleriyle tamamlayın:

1. ¿Qué (desear) usted?

(Ne arzu ediyorsunuz?)

desear

O.

2. Mi padre no (fumar).

(Babam sigara içmez.)

fumar

a.S

3. Los niños (llegar) a las cinco.

(Çocuklar saat beşte gelirler.)

llegar

amos

4. Carmen (tocar) muy bien el piano.

(Carmen çok iyi piyano çalar.)

desear

5. ¿Cuántos idiomas (hablar) tú?

(Kaç dil konuşuyorsun?)

6. José y Pedro (estudiar) mucho.
(José ve Pedro çok çalışıyorlar.)
7. Nosotros (recibir) muchas cartas de España.
(Biz İspanya'dan çok mektup alıyoruz.)
8. Los españoles (beber) más vino que cerveza.
(İspanyollar biradan çok şarap içerler.)
9. Mis padres (vivir) en Roma.
(Annemle babam Roma'da oturuyorlar.)
10. La madre (lavar) la ropa de los niños.
(Anne çocukların çamaşırını yıkıyor.)
11. Los viajeros (subir) al tren.
(Yolcular trene biniyorlar.)
12. El sol (iluminar) la tierra.
(Güneş dünyayı aydınlatır.)
13. ¿Cuándo (llegar) el tren de Pamplona?
(Pamplona treni ne zaman varıyor?)
14. Mis hijos (gastar) mucho dinero.
(Çocuklarım çok para harcıyorlar.)
15. ¿A qué hora (marcharse) vosotros?
(Saat kaçta gidiyorsunuz?)
16. ¿(Hablar) Vd. español?
(İspanyolca konuşuyor musunuz?)
17. ¿Qué (opinar) Vd.?
(Ne düşünüyorsunuz?)
18. ¿Dónde (trabajar) Vd? - (Trabajar) en una fábrica.
(Nerede çalışıyorsunuz? - Bir fabrikada çalışıyorum.)

3- Aşağıdaki cümleleri çoğul yapın:

1. Leo el periódico.
(Gazeteyi okuyorum.)
2. ¿Por qué no trabajas hoy?
(Bugün neden çalışmıyorsun?)
3. Cantas muy bien.
(Çok güzel şarkı söylüyorsun.)
4. El alumno compra un cuaderno.
(Öğrenci bir defter satın alıyor.)
5. ¿Fuma Vd.?
(Sigara içiyor musunuz?)
6. Hoy como muy tarde.
(Bugün çok geç yemek yiyorum.)

4- Aşağıdaki cümleleri İspanyolcaya çevirin:

1. Almanlar çok bira içerler.	4. (Sen) çok yemek yiyorsun.
2. Çocuk bir mektup yazıyor.	5. Tren ne zaman varıyor?
3. Anne çamaşır yıkıyor.	6. Kızkardeşim Fransa'da yaşıyor.

5- Aşağıdaki kelimelerle cümleler kurun:

1. llegar (varmak), hoy (bugün), papá (baba), tarde (geç), muy (çok)
2. visita (ziyaret), esperar (beklemek), una (bir), el director (müdür)
3. explicar (açıklamak), el profesor (öğretmen), las dificultades (zorluklar)
4. español (İspanyolca), los alumnos (öğrenciler), estudiar (çalışıp öğrenmek)
5. profesor (öğretmen), hablar (konuşmak), nuestro (bizim), idiomas (diller),
varios (çeşitli)
6. europeos (Avrupalı), exportar (ihraç etmek), los países (ülkeler), industria-
les (sınai), productos (mallar)

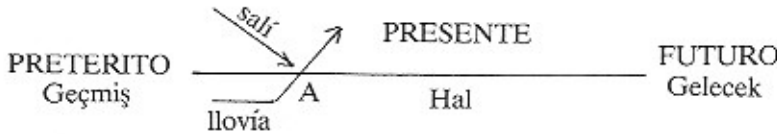
VIII

PRETERITO IMPERFECTO

Şimdiki Zamanın Hikâyesi

Preterito Imperfecto*, adından da anlaşılacağı gibi, geçmişte yapılan bir diğer eylemle aynı zamanda gerçekleşen, ancak tamamlanmamış bir eylemi ifade etmekte kullanılır. Bir başka deyişle, herhangi bir eylem geçmişte meydana geldiğinde sırada bir diğer eylem devam edebilmektedir. Örneğin, “Cuando salí, llovía” (Dışarı çıktığım zaman yağmur yağıyordu) dediğimiz zaman “salir” (dışarı çıkmak) ve “llover” (yağmur yağmak) eylemlerinin aynı anda meydana geldiği, ancak birincisi gerçekleştiği anda ikincisinin bir süredir devam etmekte olduğu anlaşılır.

Bahis konusu iki eylemin daha iyi açıklanabilmesi için, zaman’ı bir çizgi olarak gösterip bu çizginin ortasındaki bir yeri şimdiki zaman, bunun sol tarafını geçmiş zaman ve sağ tarafını da gelecek zaman olarak kabul edelim. Eylemleri oklarla gösterecek olursak, her iki eylem geçmiş zaman içindeki A noktasında birleşecektir:

Yukarıdaki grafikte de görüldüğü gibi, “llover” eyleminin ne zaman sona erdiği belirsizdir; yani eylem geçmiş zaman içinde devam etmektedir ve ne zaman sona erdiği bilinmemektedir, ya da önemli değildir. İşte bu zaman, **imperfecto** (tamamlanmamış) bir zamandır.

Preterito Imperfecto de Indicativo çekiminde, bildiğimiz şahıs takılarından başka, fiilin köküne eklenen zaman takıları şunlardır:

Primera conjugación

-AR

aba

Segunda conjugación

-ER

ía

Tercera conjugación

-IR

ía

* pretérito: geçmiş
imperfecto: tamamlanmamış

Infinitivo : **dejar** (bırakmak)

Raíz : dej-

dejaba (bırakıyordum)
dejabas (bırakıyordun)
dejaba (bırakıyordu)
dejábamos (bırakıyorduk)
dejabais (bırakıyordunuz)
dejaban (bırakıyorlardı)

Infinitivo : **crecer** (büyümek)

Raíz : crec-

crecía (büyüyordum)
crecías (büyüyordun)
crecía (büyüyordu)
crecíamos (büyüyorduk)
crecíais (büyüyordunuz)
crecían (büyüyorlardı)

Infinitivo : **salir** (dışarı çıkmak)

Raíz : sal-

salía (çıkıyordum)
salías (çıkıyordun)
salía (çıkıyordu)
salíamos (çıkıyorduk)
salíais (çıkıyordunuz)
salían (çıkıyorlardı)

Örnekler: Cuando llegó mi padre, nosotros cenábamos.
(Babam geldiği zaman biz akşam yemeği yiyorduk.)

El niño comía una manzana.
(Çocuk bir elma yiyordu.)

El gato dormía.
(Kedi uyuyordu.)

El niño decía la verdad.
(Çocuk gerçeği söylüyordu.)

Los alumnos estudiaban en el jardín.
(Öğrenciler bahçede çalışıyorlardı.)

La secretaria escribía una carta.
(Sekreter bir mektup yazıyordu.)

Pretérito Imperfecto, geçmişte başlayıp bitmemiş bir eylemi ifade ettiği cihetle, henüz başlamış veya başlatılması düşünülmüş eylemler için de kullanılır.

Örnek: Ahora me marchaba.
(Şimdi gidiyordum.)

Öte yandan, geçmişte tamamlanmamış eylemleri ifade eden **Pretérito Imperfecto**'nun, dilek bildiren nezaket cümlelerinde de kullanıldığı olur.

Örnek: Quería hablar con don Pedro.
(Bay Pedro ile konuşmak istiyordum.)

Venía a ver a don José.
(Bay José'yi görmeye gelmiştim.)

EJERCICIOS : VIII ALİŞTIRMALAR

1- Aşağıdaki fiilleri Pretérito Imperfecto de Indicativo olarak çekin:

marcharse (gitmek)
visitar (ziyaret etmek)
leer (okumak)
vivir (yaşamak)
perder (kaybetmek)
esperar (beklemek; ummak)
aprender (öğrenmek)
hacer (yapmak)
llamar (çağırarak)

2- Aşağıdaki cümleleri parantez içindeki fiillerin Pretérito Imperfecto de Indicativo şekilleriyle tamamlayın:

1. Anoche (hacer) mucho frío.
(Dün gece hava çok soğuktu.)
2. Yo (querer) tomar té con limón.
(Ben limonlu çay içmek istiyordum.)
3. No lo (saber).
(Bunu bilmiyordum.)
4. El año pasado mi hermano (trabajar) en una fábrica.
(Geçen sene erkek kardeşim bir fabrikada çalışıyordu.)
5. Antes de la guerra nosotros (vivir) en Berlín.
(Savaştan önce biz Berlin'de yaşıyorduk.)
6. Esta casa (pertenecer) a un hombre rico.
(Bu ev zengin bir adama aitti.)
7. Todas las tardes (reunirse) en el casino del pueblo.
(Her öğleden sonra köy kahvesinde toplanıyorlardı.)
8. En el verano, los alumnos (estudiar) en el jardín.
(Öğrenciler yazın bahçede çalışıyorlardı.)

9. Mi tío (tener) una finca en Valencia.
(Amcamın Valencia'da bir çiftliği vardı.)
10. Los niños (jugar) en el patio.
(Çocuklar avluda oynuyorlardı.)

3- Aşağıdaki cümleleri, parantez içindeki fiillerin Presente veya Pretérito Imperfecto de Indicativo şekilleriyle tamamlayın:

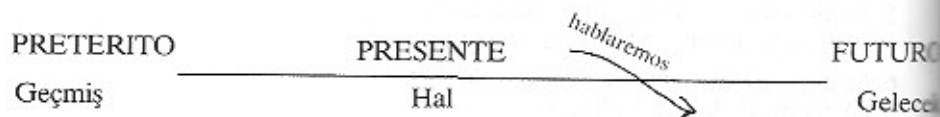
1. Mi padre (trabajar) ocho horas diarias.
(Babam günde sekiz saat çalışır.)
2. ¿Qué (desear) usted?
(Ne arzu ediyorsunuz?)
3. Nosotros (tomar) el té a las cinco.
(Biz saat beşte çay içeriz.)
4. ¿Cómo (llamarse) este niño?
(Bu çocuğun adı ne?)
5. El niño (escribir) una carta a su madre.
(Çocuk annesine mektup yazıyordu.)
6. Mi madre (tomar) el desayuno en la cama.
(Annem yatakta kahvaltı eder.)
7. El profesor (explicar) las dificultades de la lengua española.
(Öğretmen İspanyol dilinin zorluklarını açıklıyordu.)
8. Mi amigo (preguntar) por ti.
(Arkadaşım seni soruyordu.)
9. El barco de Mallorca (salir) por la tarde.
(Mayorka vapuru öğleden sonra yola çıkıyor.)
10. Mi madre (querer) comprar medicinas para la niña enferma.
(Annem hasta çocuk için ilaç almak istiyordu.)
11. Durante aquel año (él) (vivir) con su tía.
(O yıl teyzesiyle birlikte oturuyordu.)
12. Como (lover) no quisimos salir.
(Yağmur yağmakta olduğundan dışarı çıkmak istemedik.)

IX

FUTURO IMPERFECTO

Gelecek Zaman

Gelecekte yapılacak eylemleri ifade etmekte kullanılan bu zamanı çizgilerle şekilde göstermek mümkündür:

Yukarıdaki grafikte de görüldüğü gibi bu zaman, gelecek zaman içinde yapılacak olduğundan "bitmemiş" eylemleri ifade etmekte kullanılır.

Futuro Imperfecto de Indicativo çekiminde, aşağıdaki zaman takıları ile bildiğimiz şahıs takıları, fiilin köküne değil, doğrudan doğruya "mastar" şekline eklenir:

é, á, á, e, é, á

Infinitivo: **amar** (sevmek)

amaré (seveceğim)
amarás (seveceksin)
amará (sevecek)
amaremos (seveceğiz)
amaréis (seveceksiniz)
amarán (sevecekler)

Infinitivo: **beber** (içmek)

beberé (içeceğim)
beberás (içeceksin)
beberá (içecek)
beberemos (içeceğiz)
beberéis (içeceksiniz)
beberán (içecekler)

Infinitivo: **servir** (hizmet etmek)

serviré (hizmet edeceğim)
servirás (hizmet edeceksin)
servirá (hizmet edecek)
serviremos (hizmet edeceğiz)
serviréis (hizmet edeceksiniz)
servirán (hizmet edecekler)

Örnekler: Estudiaremos esta noche.

(Bu gece ders çalışacağız.)

Mañana comeremos en el campo.

(Yarın kırdta yemek yiyeceğiz.)

Hoy escribiré a mi madre.

(Bugün anneme yazacağım.)

El mes que viene viajaremos por España.

(Gelecek ay İspanya içinde seyahat edeceğiz.)

Mi hermano me esperará en la plaza.

(Erkek kardeşim beni meydanda bekliyecek.)

Nos veremos dentro de una semana.

(Bir haftaya kadar görüşeceğiz.)

Futuro Imperfecto, bir emir veya zorunluluğu ifade etmekte de kullanılır.

Örnek: Mañana me acompañarás.

(Yarın bana eşlik edeceksin.)

Futuro Imperfecto ile ifade edilen emir, soru cümlesi olduğu takdirde, bir rica cümlesi şekline girer.

Örnek: ¿Me acompañarás mañana?

(Yarın bana eşlik eder misin?)

Futuro Imperfecto, tahmin bildiren cümlelerde de kullanılır.

Örnek: Serán las doce. (ser: olmak, -imek)

(Saat oniki olacak, yani saat oniki olsa gerek.)

Usted recordará que...

(Hatırlayacaksınız ki..., yani herhalde hatırlarsınız)

EJERCICIOS : IX ALIŞTIRMALAR

1- Aşağıdaki fiilleri Futuro Imperfecto de Indicativo olarak çekin:

quedarse (kalmak)
quejarse (şikâyet etmek)
mandar (göndermek)
ver (görmek)
empezar (başlamak)

creer (inanmak)
ganar (kazanmak)
mirar (bakmak)
partir (ayrılmak)

2- Aşağıdaki Presente de Indicativo fiilleri Futuro Imperfecto de Indicativo şekline çevirin:

amo (seviyorum)
lee (okuyor)
esperamos (bekliyoruz)
coméis (yiyorsunuz)
ves (görüyorsunuz)

crece (büyüyor)
lloran (ağlıyorlar)
me gusta (hoşuma gider)
andamos (yürüyoruz)
preparo (hazırlıyorum)

esperaremos

3- Aşağıdaki cümleleri, parantez içindeki fiillerin Futuro Imperfecto de Indicativo şekilleriyle tamamlayın:

1. Os (esperar) (yo) en el casino.
(Sizleri gazonoda bekleyeceğim.)
2. (Tomar) (nosotros) café.
(Kahve içeceğiz.)
3. La criada (preparar) el desayuno.
(Hizmetçi kahvaltayı hazırlayacak.)
4. Mañana (hablar) (nosotros) sobre este asunto.
(Yarın bu mesele hakkında konuşacağız.)
5. Este mes (pagar) (yo) mis deudas.
(Bu ay borçlarımı ödeyeceğim.)

4- Aşağıdaki cümlelerdeki fiilleri Futuro Imperfecto de Indicativo'ya çevirin

1. Te esperamos aquí.
(Seni burada bekliyoruz.)
2. Trabajan todo el día.
(Bütün gün çalışıyorlar.)
3. Me levanto a las seis.
(Saat altıda kalkıyorum.)
4. Te escribo una carta.
(Sana mektup yazıyorum.)
5. Compramos un diccionario.
(Bir sözlük satın alıyoruz.)
6. Cenamos a las nueve.
(Saat dokuzda akşam yemeği yiyorlar.)
7. Habláis en voz baja.
(Alçak sesle konuşuyorsunuz.)
8. Cambio mi coche viejo.
(Eski arabamı değiştiriyorum.)
9. Merendamos en el campo.
(Kırda kahvaltı ediyoruz.)
10. Mi padre llega pronto.
(Babam birazdan geliyor.)
11. Tomo el tren de las ocho.
(Saat sekiz trenine biniyorum.)
12. Comes muy tarde.
(Çok geç yemek yiyorsun.)
13. Te veo mañana.
(Seni yarın görürüm.)
14. Llegan el próximo sábado.
(Önümüzdeki Cumartesi geliyorlar.)

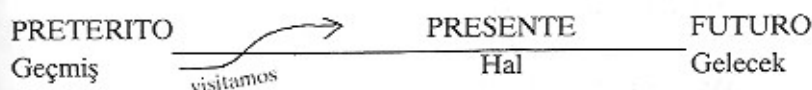
X

PRETERITO INDEFINIDO

-di'li Geçmiş Zaman

Pretérito Indefinido de Indicativo, geçmişteki bir eylemi, devam edip etmediğini belirtmeden ifade eden zamandır.

Bu zamanı yine bir grafikte gösterecek olursak, eylemin başlayış ve bitiş noktaları belirsiz kalacaktır:

Pretérito Indefinido çekiminde fiilin köküne şu zaman takıları eklenir:

Primera conjugación

-AR

é

a

ó

a

aste

aro

Segunda conjugación

-ER

í

i

ió

i

iste

iero

Tercera conjugación

-IR

í

i

ió

i

iste

iero

Bu zaman çekiminde normal şahıs takılarından ikinci tekil şahıs takısı **-s** değil **-ste**'dir.

Infinitivo : **visitar** (ziyaret etmek)

Raíz : visit-

visité (ziyaret ettim)

visitaste (ziyaret ettin)

visitó (ziyaret etti)

visitamos (ziyaret ettik)

visitasteis (ziyaret ettiniz)

visitaron (ziyaret ettiler)

Infinitivo : **vender** (satmak)

Raíz : vend-

vendí (sattım)
vendiste (sattın)
vendió (sattı)
vendimos (sattık)
vendisteis (sattınız)
vendieron (sattılar)

Infinitivo : **vivir** (yaşamak)

Raíz : viv-

viví (yaşadım)
viviste (yaşadın)
vivió (yaşadı)
vivimos (yaşadık)
vivisteis (yaşadınız)
vivieron (yaşadılar)

Örnekler: Hoy pasamos por tu calle.

(Bugün sizin sokaktan geçtik.)

La guerra terminó en 1945.

(Savaş 1945'te bitti.)

Nací en 1943.

(1943'te doğdum.)

Jamás vi tal cosa.

(Hiç böyle şey görmedim.)

Abrieron una ventana.

(Bir pencere açtılar.)

Ayer comimos en la terraza.

(Dün terasta yemek yedik.)

Ayer el barco de Barcelona llegó muy tarde.

(Dün Barselona vapuru çok geç geldi.)

Me compré dos periódicos en la estación.

(İstasyonda kendime iki gazete satın aldım.)

¿Por qué me dejaste solo?

(Neden beni yalnız bıraktın?)

EJERCICIOS

ALIŞTIRMALAR : X

1- Aşağıdaki fiilleri Pretérito Indefinido de Indicativo olarak çekin:

abrir (açmak)
terminar (bitirmek)
nacer (doğmak)
ver (görmek)
llegar (gelmek, varmak)
dejar (bırakmak)
salir (dışarı çıkmak)
saludar (selâmlamak)
regalar (hediye etmek)

abrir
terminar
nacer
ver
llegar
dejar
salir
saludar
regalar

2- Aşağıdaki cümleleri, parantez içindeki fiillerin Pretérito Indefinido de Indicativo şekilleriyle tamamlayın:

1. Ayer (llover) todo el día.
(Dün bütün gün yağmur yağdı.)
2. Este año los alumnos (trabajar) mucho.
(Bu yıl öğrenciler çok çalıştılar.)
3. El otro día (yo) (encontrar) a tu hermana en el teatro.
(Geçen gün tiyatrodaki kızkardeşimle karşılaştım.)
4. La segunda guerra mundial (terminar) en 1945.
(İkinci dünya savaşı 1945'te bitti.)
5. Juan (regresar) a casa después del concierto.
(Konserden sonra Juan eve döndü.)
6. Ayer (nosotros) te (esperar) todo el día.
(Dün bütün gün seni bekledik.)
7. El cazador (matar) dos jabalíes.
(Avcı iki yaban domuzu öldürdü.)
8. Anoche el tren de Madrid (llegar) muy tarde.
(Dün gece Madrid treni çok geç geldi.)
9. Anteayer un accidente (causar) la muerte de tres personas.
(Önceki gün bir kaza üç kişinin ölümüne neden oldu.)
10. Al salir de la clínica, el médico (lavarse) las manos.
(Klinikten çıkınca doktor ellerini yıkadı.)

3- Aşağıdaki cümleleri, parantez içindeki fiillerin gerekli zamanlarıyla tamamlayın:

1. Ayer (pasar) (yo) un día agradable.
(Dün hoş bir gün geçirdim.)
2. Cuando (llegar) tú a Madrid, (tener) dieciocho años.
(Madrid'e geldiğin zaman onsekiz yaşıydın.)
3. En aquel momento (comprender) (nosotros) la verdad.
(O anda gerçeği anladık.)
4. (Recibir) (ellos) muchos regalos aquella Navidad.
(O Noel pekçok hediye aldılar.)
5. Cervantes (publicar) la primera parte del Don Quijote en 1605.
(Cervantes Don Kişot'un birinci kısmını 1605'te yayımladı.)
6. Nos (dar) una paga extraordinaria para Navidad.
(Noel için bize ikramiye verdiler.)
7. En dos horas (terminar) el trabajo.
(İki saat içinde işi bitireceğiz.)
8. Los alumnos (llenar) los formularios.
(Öğrenciler formüllerini dolduruyorlardı.)

9. Al llegar a la oficina, (hablar) con tu jefe.
(Ofise varınca şefinle konuşacaksın.)
10. ¿Ayer (hablar) con tu jefe?
(Dün şefinle konuştun mu?)

4- Aşağıdaki metni, parantez içindeki fiillerden gerekli olanı ile tamamlayın:

Todas las tardes se (reunían, reunieron) en el casino del pueblo el cura, el juez y el administrador de correos. (Jugaban, jugaron) una partida de dominó. Aquella tarde el cura (llegaba, llegó) alterado; todos los demás le (preguntaban, preguntaron) qué (pasaba, pasó). El cura (contaba, contó) que habían robado un cepillo de limosnas de la iglesia. Sus amigos (quedaban, quedaron) muy afectados por el suceso.

Rahip, hâkim ve posta müdürü, hergün öğleden sonra köy kahvesinde (toplanmak). Bir parti domino (oynamak). O gün öğleden sonra rahip telâşla (gelmek); diğerleri ona ne olduğunu (sormak). Rahip, kilisenin sadaka kutusunun çalınmış olduğunu (anlatmak). Arkadaşları olaydan çok etkilenmiş (olmak).

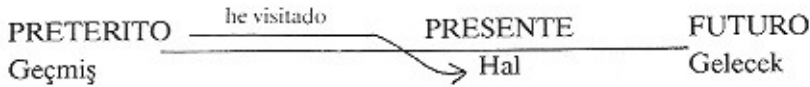
XI

PRETERITO PERFECTO

Yakın Geçmiş Zaman

Pretérito Perfecto de Indicativo, geçmişte gerçekleşip konuşulduğu an tamamlanan veya sonucunun şimdiki zamanla herhangi bir ilişkisi olan eylemleri ifade etmekte kullanılır.

Bu zamanı grafikte göstermek gerekirse, eylemi belirten okun başlangıcı belirsiz kalacak, bitiş noktası ise şimdiki zaman içine girecektir:

Pretérito Perfecto çekimi, **HABER** (malik olmak) yardımcı fiilinin Presente de Indicativo (Haber Kipi Şimdiki Zaman) çekimi ve asıl fiilin PARTICIPIO PASADO (Ortaç) şekli ile yapılır.

Daha ileride etraflıca inceleyeceğimiz ve kurlsız (irregular) bir fiil olan **haber** yardımcı fiilinin Presente de Indicativo çekimi şöyledir:

he
has
ha
hemos
habéis
han

Fiillerin, yine ilerideki derslerde incelenecek olan Participio Pasado (ortaç) şekilleri, yani fiilin sıfat hali ise, genel olarak, -ar ile biten fiillerin köküne -ado, -er ve -ir ile biten fiillerin köküne de -ido takılarının eklenmesiyle yapılır.

Örnek: Infinitivo : terminar (bitirmek)

Raíz : termin-

Participio: terminado (bitirilmiş, bitmiş)

O halde **Pretérito Perfecto de Indicativo** zamanın çekimi şöyle olacaktır:

Infinitivo: **contar** (anlatmak)

he contado (anlattım)
has contado (anlattın)
ha contado (anlattı)
hemos contado (anlattık)
habéis contado (anlattınız)
han contado (anlattılar)

Infinitivo: **aprender** (öğrenmek)

he aprendido (öğrendim)
has aprendido (öğrendin)
ha aprendido (öğrendi)
hemos aprendido (öğrendik)
habéis aprendido (öğrendiniz)
han aprendido (öğrendiler)

Infinitivo: **recibir** (mektup v.b. almak)

he recibido (aldım)
has recibido (aldın)
ha recibido (aldı)
hemos recibido (aldık)
habéis recibido (aldınız)
han recibido (aldılar)

Örnekler: He visitado hoy a tu abuelo.
(Bugün büyükbabanı ziyaret ettim.)

Juan me ha contado de su familia.
(Juan bana ailesini anlattı.)

Esta mañana ha llovido.
(Bu sabah yağmur yağdı.)

Hemos perdido la confianza.
(Güvenimizi kaybettik.)

Hemos recibido muchas invitaciones.
(Pekçok davetiye aldık.)

Los romanos nos han dejado muchos monumentos.
(Romalılar bize birçok anıt bıraktılar.)

Yukarıda son cümledeki eylem uzak bir geçmişe ait olduğu halde Pretérito Perfecto kullanılmıştır, zira eylemin etkisi şimdiki zamanda devam etmektedir.

Pretérito Indefinido ve **Pretérito Perfecto** zamanlarının her ikisi de geçmişteki eylemleri belirtmekle beraber, aralarındaki fark birinin diğerinden daha eski bir eylemi ifade etmesi değil, eylemin şimdiki zamanla olan ilişkisidir. Şöyle ki, "Pasamos por tu calle" ve "Hemos pasado por tu calle" (Sizin sokaktan geçtik) cümleleri arasındaki fark, yapılan eylemle şimdiki zaman arasında bir ilişki olup olmamasındadır. Bu eylemin şimdiki zamanla herhangi bir bağlantısı varsa Pretérito Perfecto, bunun aksine olarak eylem "psikolojik" diyebileceğimiz şimdiki zamanın içine girmiyorsa (presente psicológico), Pretérito Indefinido kullanılacaktır. Öte yandan, "presente psicológico", konuşan kimsenin görüş açısına göre değişebilir. Örneğin, "Esta mañana ha llovido" (Bu sabah yağmur yağdı) cümlesindeki "presente psicológico", "hoy" (bugün)'dür; buna karşılık "Esta mañana llovió" cümlesindeki "presente psicológico", "esta tarde" (bu öğleden sonra)'dır.

EJERCICIOS

ALİŞTIRMALAR : XI

1- Aşağıdaki fiilleri Pretérito Perfecto de Indicativo olarak çekin:

matar (öldürmek)	recibir (almak)
contar (anlatmak)	correr (koşmak)
salir (dışarı çıkmak)	separar (ayırarak)
guardar (korumak, muhafaza etmek)	mover (hareket ettirmek)

2- Aşağıdaki cümleleri, parantez içindeki fiillerin Pretérito Perfecto de Indicativo şekilleriyle tamamlayın:

- Hoy (nosotros) (comer) muy tarde.
(Bugün çok geç yemek yedik.)
- Esta mañana los niños (levantarse) temprano.
(Bu sabah çocuklar erken kalktılar.)
- El reloj de la catedral (dar) las doce.
(Katedralin saati onikiyi vurdu.)
- Hoy el profesor (llegar) muy tarde.
(Bugün öğretmen çok geç geldi.)
- Mi padre se (comprar) un sombrero.
(Babam kendine bir şapka satın aldı.)
- ¿Quién (cerrar) la puerta?
(Kapıyı kim kapattı?)
- Esta tarde (perder) (yo) las llaves de mi coche.
(Bugün öğleden sonra arabamın anahtarlarımı kaybettim.)
- ¿Por qué no (aceptar) (vosotros) mi propuesta?
(Teklifimi neden kabul etmediniz?)
- El profesor (preguntar) por ti.
(Öğretmen seni sordu.)

10. ¿(Recibir) (tú) mi carta?
(Mektubumu aldın mı?)
11. ¿A qué hora (salir) ustedes?
(Saat kaçta çıktınız?)
12. ¿Dónde (aprender) (tú) el castellano?
(İspanyolcayı nerede öğrendin?)

3- Aşağıdaki cümlelerin fiillerini Pretérito Perfecto de Indicativo'ya çevirin:

1. Llegáis muy tarde. (Çok geç geliyorsunuz.)	5. Me lavo las manos. (Ellerimi yıkıyorum.)
2. Bebo mucho vino español. (Çok İspanyol şarabı içerim.)	6. ¿Vende usted la casa? (Evi satıyor musunuz?)
3. Mi hermana se levanta a las ocho. (Kızkardeşim saat sekizde kalkar.)	7. Trabajamos muy poco. (Çok az çalışıyoruz.)
4. Comes mucho. (Çok yiyorsun.)	8. El tren de Madrid llega muy tarde. (Madrid treni çok geç geliyor.)

4- Aşağıdaki cümlelerde parantez içindeki fiilleri gerekli zamanlarında kullanın:

1. Ayer, el Primer Ministro (presidir) el Consejo de Ministros.
Başbakanı dün Bakanlar Konseyine (başkanlık etmek).
2. Esta mañana (ocurrir) algo grave.
Bu sabah vahim birşey (olmak).
3. Ayer (ver) a tu padre; (andar) buscando el periódico de anteaer.
Dün babanı (görmek); önceki günkü gazeteyi (aramak).
4. El lunes, el Papa (recibir) el príncipe de Monaco.
Pazartesi günü Papa, Monako Prensini (kabul etmek).
5. El príncipe heredero (casarse) pronto.
Veliaht prens yakında (evlenmek).
6. Las deudas públicas (ascender) a 32 mil millones.
Kamu borçları 32 milyara (yükselmek).
7. ¿Cómo (llover)!
Nasıl yağmur (yağmak)!
8. El Ebro (nacer) en la provincia de Santander.
Ebru nehri Santander ilinde (doğmak).
9. Mi hermano menor (nacer) en 1945.
Küçük kardeşim 1945'te (doğmak).
10. ¿(Saber) (tú) que mi madre está enferma?
Annemin hasta olduğunu (bilmek)?
11. La morena es un pez de mar que (vivir) en los fondos rocosos.
Müren balığı, kayalık diplerde (yaşamak) bir deniz balığıdır.

12. (Tú) (cometer) un error.
(Sen) Hata (işlemek).
13. Anoche el sereno (coger) a un ladrón.
Dün gece bekçi bir hırsız (yakalamak).
14. El domingo próximo (celebrarse) una corrida de toros en Huelva.
Gelecek pazar Huelva'da bir boğa güreşi (yapılmak).
15. Ya (nosotros) (tomar) una decisión.
(Biz) Bir karara (varmak) bile.
16. ¿(Vd.) Qué me (decir)?
Bana ne diyordunuz?
17. (Nosotros) (encontrar) la película muy aburrida.
(Biz) Filmi çok sıkıcı (bulmak).
18. El ladrón (ver) al policía y (echar) a correr.
Hırsız polisi (görmek) ve koşmaya (başlamak).
19. El tiempo (cambiar) desde ayer.
Dünden beri hava (değişmek).
20. El tiempo (borrar) todo.
Zaman herşeyi (silme).

5- Aşağıdaki cümleleri İspanyolcaya çevirin:

1. Bugün bütün gün yağmur yağdı.	4. Savaş 1945'te bitti.
2. Bu yıl erkek kardeşim çok çalıştı.	5. Bu sabah bir telgraf aldık.
3. Yemek yediniz mi?	6. Babam bir kitap yazdı.

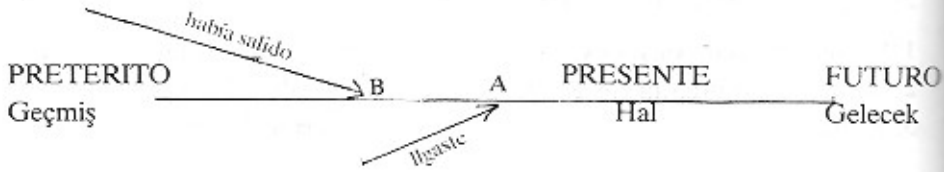
XII

PRETERITO PLUSCUAMPERFECTO

-miş'li Geçmişin Hikâyesi

Bu zaman, geçmişte tamamlanmış bir eylemden önce gerçekleşmiş başka bir eylemi ifade etmekte kullanılır. Örneğin, "Cuando tú llegaste, ya **había salido** él" (Sen geldiğin zaman, o *çıkmıştı* bile) cümlesinde "salır" eylemi, geçmişte tamamlanmış olan "llegar" eyleminden daha önce olup bitmiş bir eylemdir.

Bu zamanı da grafikte gösterecek olursak, "salır" eylemi, "llegar" eyleminin bitiş noktası olan A'dan daha önce B noktasında sona ermiş olacaktır:

Pretérito Pluscuamperfecto de Indicativo çekimi, HABER (malik olmak) yardımcı fiilin Pretérito Imperfecto de Indicativo (Haber Kipi Şimdiki Zamanın Hikâyesi) çekimi ve asıl fiilin PARTICIPIO PASADO (Ortaç) şekli ile yapılır.

İlerideki derslerde etraflıca inceleyeceğimiz ve kuralsız (irregular) bir fiil olan "haber" yardımcı fiilin Pretérito Imperfecto de Indicativo çekimi şöyledir:

había
habías
había
habíamos
habíais
habían

Fiillerin Participio Pasado şekillerinin nasıl yapıldığını bir önceki derste kısaca görmüştük. (Bkz. S. 109). O halde, **Pretérito Pluscuamperfecto de Indicativo** çekimi şöyle olacaktır:

Infinitivo: **terminar** (bitirmek)

había terminado (bitirmiştım)
habías terminado (bitirmiştın)
había terminado (bitirmiştı)
habíamos terminado (bitirmiştık)
habíais terminado (bitirmiştiniz)
habían terminado (bitirmişlerdi)

Infinitivo: **conocer** (tanımak)

había conocido (tanımıştım)
habías conocido (tanımıştın)
había conocido (tanımıştı)
habíamos conocido (tanımıştık)
habíais conocido (tanımıştınız)
habían conocido (tanımışlardı)

Infinitivo: **venir** (gelmek)

había venido (gelmiştım)
habías venido (gelmiştın)
había venido (gelmiştı)
habíamos venido (gelmiştık)
habíais venido (gelmiştiniz)
habían venido (gelmişlerdi)

Örnekler: El hombre contó que le **habían robado** el reloj.

(Adam anlattı ki saatini *çalmışlardı*, yani Adam, saatini *çalmış olduklarını* anlattı.)

Cuando salió, **había nevado**.
(Dışarı çıktığı zaman *kar yağmıştı*.)

Cuando llegó el tren de Barcelona, ya **había salido** el de Madrid.
(Barcelona treni geldiği zaman Madrid'inki *gitmişti* bile.)

Nos **habíamos conocido** antes de la guerra.
(Savaştan önce *tanışmıştık*.)

Nos **habían visitado** una vez el año pasado.
(Geçen yıl bizi bir kez *ziyaret etmişlerdi*.)

Cuando llegó mi amiga, nosotros **habíamos comido**.
(Arkadaşım geldiği zaman biz *yemek yemiştik*.)

EJERCICIOS ALİŞTİRMALAR : XII

1- Aşağıdaki fiilleri Pretérito Pluscuamperfecto de Indicativo olarak çekin:

amar (sevmek)	preparar (hazırlamak)
estudiar (çalışmak)	defender (savunmak)
dar (vermek)	entender (anlamak)
gastar (harcamak)	buscar (aramak)
perder (kaybetmek)	vencer (yenmek)

2- Aşağıdaki cümleleri, parantez içindeki fiillerin Pretérito Pluscuamperfecto de Indicativo şekilleriyle tamamlayın:

1. El chico (arrepentirse).
(Çocuk pişman olmuştu.)
2. Los niños (comer) temprano.
(Çocuklar erken yemek yemişlerdi.)
3. El profesor (explicar) la lección.
(Öğretmen dersi açıklamıştı.)
4. Cuando se acabó la película, Juan (marcharse).
(Filim bittiği zaman Juan gitmişti.)
5. En este castillo (yo) (pasar) gran parte de mi niñez.
(Çocukluğumun büyük bir kısmını bu şatoda geçirmiştım.)
6. Cuando sonó el teléfono, mi madre ya (levantarse).
(Telefon çaldığı zaman annem kalkmıştı bile.)

3- Aşağıdaki cümlelerde parantez içindeki fiilleri gereken zamanlarda tamamlayın:

1. El otro día (yo) (encontrar) a nuestro antiguo vecino.
Geçen gün eski komşumuza (rastlamak).
2. Cuando (nosotros) (salir), el viento (soplar) muy fuerte.
(Biz) (dışarı çıkmak), rüzgâr çok şiddetli (esmek).
3. Cuando (yo) (despertarse) y (mirar) por la ventana, (hacer) un día muy hermoso.
(Ben) (uyanmak) ve pencereden (bakmak) zaman, hava çok güzel (olmak).
4. (Yo) (querer) ir a pescar cuando (llegar) una visita inesperada.
(Ben) Balığa çıkmak (istemek) ki beklenmedik bir ziyaretçi (gelmek).
5. Cuando Juan (regresar) a casa no (saber) que su mujer (estar) enferma.
Juan eve (dönmek) zaman, karısının hasta (olmak) (bilmemek).
6. Cuando el cazador (matar) ocho perdices, (volver) a su casa.
Avcı sekiz tane keklik (vurmak), evine (dönmek).

7. Cuando las vacaciones (terminar), (nosotros) (regresar) a casa.
Tatil (bitmek), (biz) eve (dönmek).

8. Todavía (yo) no (leer) este artículo.
Bu makaleyi henüz (ben) (okumamak).

9. Cervantes (nacer) en 1547.
Cervantes 1547'de (doğmak).

10. (Nevar) toda la noche.
Bütün gece kar (yağmak).

11. ¿Por qué (tú) no me (explicar) este asunto?
Neden bu meseleyi bana (sen) (açıklamamak)?

12. (Yo) te (hablar) de que (yo) (llegar) hoy.
Bugün (ben) (gelmek) ten sana (ben) (bahsetmek.)

XIII

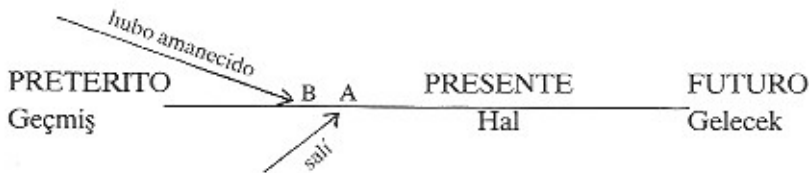
PRETERITO ANTERIOR

-miş'li Geçmişin Hikâyesi

Geçmişte tamamlanmış bir eylemden hemen önce olup bitmiş bir diğer eylemi ifade etmekte kullanılan bu zaman, gerek yazı gerek konuşma dilinde artık önemini kaybetmiş ve yerini **Indefinido** ve **Pluscuamperfecto** zamanlarına bırakmıştır.

Pretérito Anterior ile ifade edilen eylemler çok defa “tan pronto como”, “no bien” (olur olmaz), “luego que” (hemen sonra), “apenas” (henüz) gibi zarflarla birlikte kullanılır.

Bu zamana örnek teşkil eden “Luego que **hubo amanecido**, salió” (Şafak söker sökmez yola çıktım) cümlesinde, “amanecer” (şafak sökmek) ve “salir” (çıkma) eylemleri çok az arayla birbirlerini izleyen ve geçmişte tamamlanan iki eylemdir. Bu eylemleri yine grafikte ifade edecek olursak, her iki eylemin bitiş noktalarını gösteren A ve B birbirlerine çok yakın olacaktır:

Pretérito Anterior de Indicativo çekimi, **HABER** (malik olmak) yardımcı fiilinin Pretérito Indefinido de Indicativo (Haber Kipi Di'li Geçmiş Zaman) çekimi ve asıl fiilin **PARTICIPIO PASADO** (Ortaç) şekli ile yapılır.

Kuralsız (irregular) bir fiil olan “haber” yardımcı fiilinin Pretérito Indefinido de Indicativo çekimi şöyledir:

hube
hubiste
hubo
hubimos
hubisteis
hubieron

O halde **Pretérito Anterior de Indicativo** çekimi şöyle olacaktır:

Infinitivo: **pasar** (geçmek)

hube pasado (geçmiştim ki)
hubiste pasado (geçmiştin ki)
hubo pasado (geçmişti ki)
hubimos pasado (geçmiştik ki)
hubisteis pasado (geçmiştiniz ki)
hubieron pasado (geçmişlerdi ki)

Infinitivo: **comer** (yemek)

hube comido (yemiştim ki)
hubiste comido (yemiştin ki)
hubo comido (yemişti ki)
hubimos comido (yemiştik ki)
hubisteis comido (yemiştiniz ki)
hubieron comido (yemişlerdi ki)

Infinitivo: **teñir** (boyamak)

hube teñido (boyamıştım ki)
hubiste teñido (boyamıştın ki)
hubo teñido (boyamıştı ki)
hubimos teñido (boyamıştık ki)
hubisteis teñido (boyamıştınız ki)
hubieron teñido (boyamışlardı ki)

Örnekler: Apenas **hubo empezado** la conferencia, llegó Juan.
(Konferans henüz başlamıştı ki Juan geldi.)

Cuando **hube recibido** tu carta, salí.
(Mektubunu henüz almıştım ki yola çıktım.)

Tan pronto como **hubimos terminado** la cena, empezamos a estudiar.
(Akşam yemeğini bitirir bitirmez çalışmaya başladık.)

No bien **hubieron salido**, me acosté.
(Onlar çıkar çıkmaz yattım.)

EJERCICIOS ALIŞTIRMALAR : XIII

1- Aşağıdaki fiilleri Pretérito Anterior de Indicativo olarak çekin:

servir (hizmet etmek)	seguir (devam etmek)
dormir (uyumak)	preguntar (sormak)
acabar (bitirmek)	responder (cevaplamak)
limpiar (temizlemek)	cojer (almak, tutmak, yakalamak)
mandar (emretmek)	llenar (doldurmak)

2- Aşağıdaki cümleleri, parantez içindeki fiillerin Pretérito Anterior ve Pretérito Indefinido de Indicativo şekilleriyle tamamlayın:

1. Apenas (amanecer), los viajeros (salir).
(Henüz şafak sökmüştü ki yolcular yola çıktılar.)
2. Luego que (comer), (tomar) el café (nosotros).
(Yemek yedikten sonra kahve içtik.)
3. Los alumnos (empezar) a gritar tan pronto como (salir) el profesor.
(Öğretmen çıkar çıkmaz öğrenciler bağırmağa başladılar.)
4. Apenas (entrar) (yo), (empezar) a llover.
(Henüz içeri girmiştim ki yağmur yağmaya başladı.)
5. No bien (acostarse) (tú), los invitados (llegar).
(Sen yatıktan hemen sonra misafirler geldiler.)
6. Apenas (apagar) (yo) las luces, alguien (llamar) a la puerta.
(Henüz ışıkları söndürmüştüm ki birisi kapıyı çaldı.)

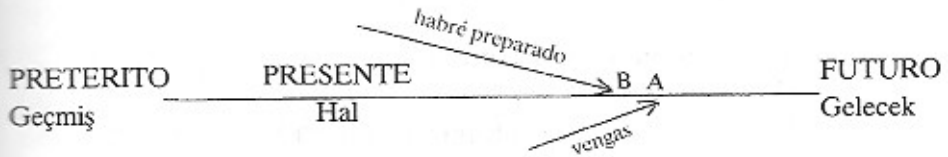
XIV

FUTURO PERFECTO

Gelecekte Geçmiş Zaman

Futuro Perfecto de Indicativo, adından da anlaşılacağı gibi, gelecekte yapılacak olan bir eylemden önce bitmiş olacak bir diğer eylemi ifade etmekte kullanılır. Örneğin, "Cuando vengas, **habré preparado** la comida" (Geldiğin zaman yemeği *hazırlamış olacağım*) cümlesinde "preparar" (hazırlamak) eylemi, gelecekte yapılacak olan "venir" (gelmek) eyleminden önce tamamlanmış olacaktır.

Bu iki eylemi grafikte gösterecek olursak, "preparar" eyleminin bitiş noktası B, "venir" eyleminin oluş noktası A'dan önce yer alacaktır:

Futuro Perfecto de Indicativo çekimi, bundan önce gördüğümüz bileşik çekimlerde olduğu gibi (conjugación compuesta, Bkz. S. 88), kuralsız (irregular) HABER yardımcı fiilinin Futuro Imperfecto de Indicativo (Haber Kipi Gelecek Zaman) çekimi ve asıl fiilin PARTICIPIO PASADO (Ortaç) şekliyle yapılır.

"Haber" yardımcı fiilinin Futuro Imperfecto de Indicativo çekimi şöyledir:

habré
habrás
habrá
habremos
habréis
habrán

O halde **Futuro Perfecto de Indicativo** çekimi şöyle olacaktır:

Infinitivo: **preparar** (hazırlamak)

habré preparado (hazırlamış olacağım)
habrás preparado (hazırlamış olacaksın)
habrá preparado (hazırlamış olacak)
habremos preparado (hazırlamış olacağız)
habréis preparado (hazırlamış olacaksınız)
habrán preparado (hazırlamış olacaklar)

Infinitivo: **leer** (okumak)

habré leído (okumuş olacağım)
habrás leído (okumuş olacaksın)
habrá leído (okumuş olacak)
habremos leído (okumuş olacağız)
habréis leído (okumuş olacaksınız)
habrán leído (okumuş olacaklar)

Infinitivo: **conseguir** (elde etmek)

habré conseguido (elde etmiş olacağım)
habrás conseguido (elde etmiş olacaksın)
habrá conseguido (elde etmiş olacak)
habremos conseguido (elde etmiş olacağız)
habréis conseguido (elde etmiş olacaksınız)
habrán conseguido (elde etmiş olacaklar)

Örnekler: Mañana habré terminado mi trabajo.
(Yarın işimi bitirmiş olacağım.)

La semana que viene nos habremos marchado de vacaciones.
(Gelecek hafta tatile çıkmış olacağız.)

Después de la cena habrá oscurecido.
(Akşam yemeğinden sonra hava kararmış olacak.)

Futuro Perfecto de Indicativo ile ifade edilen eylemden sonra gelecek zaman içinde vuku bulacak olan ikinci eylem, henüz gerçekleşmediği ve gerçekleşmesi bir dilek veya ihtimale bağlı olduğu için, Futuro Imperfecto ile değil, daha ileride etraflica inceleyeceğimiz **Presente de Subjuntivo** (Dilek Kipi Şimdiki Zaman) ile belirtilir.

Örnek: Cuando **vengas**, habré preparado la comida.
(Ne zaman ki *gelsesin*, yani geldiğin zaman, yemeği hazırlamış olacağım.)

Cuando **lleguen** los invitados, habrán dormido los niños.
(Ne zaman ki davetliler *gelsin*, yani davetliler geldikleri zaman, çocuklar uyumuş olacaklar.)

Cuando **llegues**, habrá amanecido.
(Ne zaman ki *gelesin*, yani geldiğin zaman, şafak sökmüş olacak.)

Futuro Perfecto, bitmiş olduğu tahmin edilen eylemler için, yani bir “olasılık” bildirmekte de kullanılır.

Örnek: Habrá empezado la conferencia.
(Konferans başlamış olacak, yani başlamış olsa gerek.)

EJERCICIOS ALİŞTIRMALAR : XIV

1. Aşağıdaki fiilleri Futuro Perfecto de Indicativo olarak çekin:

pagar (ödemek)
discutir (tartışmak)
comprender (anlamak)
llevar (götürmek, taşımak)
quitar (çıkarmak, bırakmak)
casarse (evlenmek)
comprar (satın almak)
despertarse (uyanmak)
conquistar (fethetmek)
cenar (akşam yemeği yemek)

2- Aşağıdaki cümleleri, parantez içindeki fiillerin Futuro Perfecto de Indicativo şekilleriyle tamamlayın:

1. Cuando me marche a España, (aprender) el español.
(İspanya'ya gittiğim zaman İspanyolca'yı öğrenmiş olacağım.)
2. (Equivocarse) (tú).
(Yanılmış olsan gerek.)
3. Cuando regreses, tu madre (vender) la casa.
(Sen döndüğün zaman annen evi satmış olacak.)
4. Mañana (hablar) (yo) con tu jefe.
(Yarın şefinle konuşmuş olacağım.)
5. (Llegar) el tren de Valencia.
(Valencia treni gelmiş olsa gerek.)
6. Cuando reciban mi carta, (salir) (yo).
(Mektubumu aldıkları zaman ben yola çıkmış olacağım.)

3- Aşağıdaki cümleleri, parantez içindeki fiillerin gerekli şekilleriyle tamamlayın:

1. Ayer el Presidente (recibir) al Príncipe de Inglaterra.
Dün. Cumhurbaşkanı İngiltere prensini (kabul etmek).
2. El Guadalquivir (nacer) en nuestra provincia.
Guadalquivir nehri bizim ilimizde (doğmak).
3. (Cometer) (yo) un error.
(Ben) Hata (işlemek).
4. Este año los alumnos no (trabajar) nada.
Bu yıl öğrenciler hiç (çalışmamak).
5. (Yo) (querer) ir al cine, pero (llegar) una visita inesperada.
(Ben) sinemaya gitmek (istemek), fakat beklenmedik bir ziyaretçi (gelmek).
6. Mañana (tomar) (nosotros) el tren de las ocho.
Yarın sekiz trenine (biz) (binmek).
7. ¿(Recibir) (tú) la invitación?
(Sen) Davetiyeyi (almak)?
8. Cuando (salir) (nosotros) (nevar).
(Biz) Dışarı (çıkma), (kar yağmak).
9. (Marcharse) (ellos) de vacaciones porque la casa (parecer) cerrada.
Tatile (gitmek) (onlar) gerek, zira ev kapalıya (benzemek).
10. El año pasado (vivir) (él) con su tía.
Geçen yıl (o) teyzesiyle beraber (oturmak).
11. Por tu culpa (llegar) (nosotros) tarde al teatro.
Senin yüzünden tiyatroya (biz) (geç kalmak).
12. El ladrón (escaparse) por la escalera de servicio.
Hırsız servis merdiveninden (kaçmak).
13. El niño (empezar) a llorar tan pronto como (llegar) su mamá.
Annesi (gelmek), çocuk ağlamaya (başlamak).
14. Este año (celebrar) (nosotros) el tercer aniversario de nuestra boda.
Bu yıl evliliğimizin üçüncü yıldönümünü (kutlamak) (biz).
15. No me (gustar) las gafas de sol.
Güneş gözlükleri hoşuma (gitmemek).
16. Por aquella época (él) (escribir) sus memorias.
O sıralarda anılarını (yazmak) (o).
17. El domingo a estas horas (nosotros) (pasear) por el parque.
Pazar günü bu saatlerde parkta (dolaşmak) (biz).
18. (Nevar) toda la mañana y luego (salir) el sol.
Bütün sabah kar (yağmak) ve sonra güneş (çıkma).

XV

SUBJUNTIVO

Dilek Kipi

Dilek Kipinde kullanılan fiillerin, henüz yapılmamış ve yapılması bir isteğe bağlı, yahut şüpheli ya da muhtemel eylemleri ifade ettiğini, yani eylemin, konuşan kimsenin subjektif görüşüne bağlı olduğunu belirtmiştik. Bu yüzden, Dilek Kipi zamanları, adlarının taşıdığı anlamla çok zaman bağdaşmaz. Örneğin, *Presente de Subjuntivo* (Dilek Kipi Şimdiki Zaman), sadece şimdiki zamana değil gelecek zamana da atıfta bulunabilir.

Dilek Kipine bağlı zamanlar, daha ileride etraflıca inceleyeceğimiz gibi, Emir Kipi (*Imperativo*) dışında, hiçbir zaman temel cümlede kullanılmaz. Bir başka deyişle, dilek, istek, amaç, şüphe, sevinç, korku, üzüntü, ümit veya şaşkınlık gibi gerçek değil duygusal olayları bildiren eylemler, *QUE* (ki) bağlacı ve bazı zarf, edat ve deyimler vasıtasıyla temel cümleye bağlanan yan cümleler içinde kullanılırlar. Yan cümleler, temel cümledeki eylemi tamamlayan, yani yerine göre ne istendiğini, ne beklendiğini, neden korkulduğunu, neye sevinildiğini, v.b. bildiren cümleciktir. Örneğin, "*Espero que escribas*" (Mektup yazacağımı umarım) cümlesinde temel cümle "*espero*", yan cümle de "*escribas*"dır; yan cümle neyin ümit edildiğini göstermek suretiyle temel cümledeki eylemi tamamlamakta ve "*que*" bağlacıyla temel cümleye bağlanmaktadır.

Temel cümle ile yan cümleler arasındaki ilişkiler "*Sintaxis*" (Söz Dizimi) kısmında etraflıca inceleneceğinden, biz burada Dilek Kipini meydana getiren zamanların neler olduğunu ve bunların şekillerini görelim.

PRESENTE

Şimdiki Zaman

Şimdiki veya gelecek zamanlar içinde yapılması arzu edilen veya gerçekleşmesi şüpheli ya da muhtemel olan bir eylemi ifade etmek için *Presente de Subjuntivo* kullanılır.

Presente de Subjuntivo çekiminde, -ar ile biten fiillerde -a- zaman takısı -E-, -er ve -ir ile biten fiillerde ise -e- ve -i- zaman takıları -A- şekline dönüşür; bu çekimde fiilin kökü *Presente de Indicativo* birinci tekil şahıs şeklindeki kökün aynıdır.

Infinitivo : **continuar** (devam etmek)

Raíz : **continú-** (continúo: devam ediyorum)

continúe (devam edeyim, etsem)

continúes (devam edesin, etsen)

continúe (devam ede, etse)

continuemnos (devam edelim, etsek)

continúéis (devam edesiniz, etseniz)

continúen (devam etsinler, etseler)

Infinitivo : **ver** (görmek)

Raíz : **ve-** (veo: görüyorum)

vea (göreyim, görsem)

veas (göresin, görsen)

vea (göre, görse)

veamos (görelim, görsek)

veáis (göresiniz, görseñiz)

vean (görelen, görseler)

Infinitivo : **escribir** (yazmak)

Raíz : **escrib-** (escribo: yazıyorum)

escriba (yazayım, yazsam)

escribas (yazasın, yazsan)

escriba (yaza, yazsa)

escribamos (yazalım, yazalım)

escribáis (yazasınız, yazasınız)

escriban (yazalar, yazalar)

Örnekler: Quiero que **hables** con el profesor.

(İstiyorum ki öğretmenle *konusasın*, yani

Öğretmenle konuşmanı istiyorum.)

No creo que **comamos** antes de la una.

(Sanmıyorum ki saat birden önce *yemek yiyelim*, yani

Saat birden önce yemek yiyeceğimizi sanmıyorum.)

Temo que **tarde** mucho.

(Korkarım ki çok *geciksın*, yani

Çok gecikeceğinden korkuyorum.)

Es preciso que **hablemos** en voz baja.

(Gereklidir ki alçak sesle *konusalım*, yani

Alçak sesle konuşmamız gerekli.)

Espero que nos **ayuden**.

(Umarım ki bize *yardım etsinler*, yani

Bize yardım edeceklerini umarım.)

Es necesario que **comprendan** ustedes la lección.

(Gereklidir ki dersi *anlayasınız*, yani

Dersi anlamanız gerekli.)

Te prohibo que **fumes**.

(Sana yasaklıyorum ki sigara *içesin*, yani

Sigara içmeni yasaklıyorum.)

No os aconsejamos que os **bañéis** en el río.

(Size tavsiye etmeyiz ki nehirde *yıkanasınız*, yani

Nehirde yıkanmanızı - yüzmenizi - tavsiye etmeyiz.)

No permitiré que **habléis** mal de mis amigos.
(İzin vermeyeceğim ki arkadaşlarımın aleyhinde *konusasınız*, yani
Arkadaşlarımın aleyhinde konuşmanıza izin vermeyeceğim.)

Es raro que no **conteste**.
(Tuhaf ki *cevap vermesin*, yani
Cevap vermemesi tuhaf.)

Yukarıdaki örneklerden de anlaşılacağı gibi, İspanyolcada çok önemli bir yer
olan ve gerek konuşma gerek yazı dilinde çok sık kullanılan Dilek Kipinin bu
derste incelediğimiz Şimdiki Zaman, çok defa temel cümledeki bir fiile bağlıdır.
Bu fiil, yerine göre Presente (Şimdiki), Pretérito Perfecto (Yakın Geçmiş) veya
Futuro (Gelecek) zamanlarda olabilir.

Örnek: Te **prohibo** que fumes.
(Sigara içmeni yasaklıyorum.)
(Presente)

Te **he prohibido** que fumes.
(Sigara içmeni yasakladım.)
(Pretérito Perfecto)

Te **prohibiré** que fumes.
(Sigara içmeni yasaklayacağım.)
(Futuro Imperfecto)

Te **habré prohibido** que fumes.
(Sigara içmeni yasaklamış olacağım.)
(Futuro Perfecto)

Görüldüğü gibi, **Presente de Subjuntivo** sadece şimdiki zaman içinde değil,
geçmiş veya gelecek zamanlar içinde de yapılması istenen veya muhtemel olan
bir eylemi ifade etmekte kullanılabilir.

Fiillerin **Presente de Subjuntivo** şekilleri, istek, dilek veya şüphe bildiren hal-
lerde yan cümleler içinde değil, tek başlarına da kullanılabilir.

Örnek: ¡Cállese!
(Susun!)

¡Viva España!
(Yaşasın İspanya!)

Quizá tengas razón.
(Belki de hakkın var.)

Aslında bu tür cümlelerde temel cümle yok değil gizlidir, yani söylenmemek-
tedir. Örneğin, "Cállese" denirken, "Quiero que Vd. se calle" (İstiyorum ki susa-
sınız, susmanızı istiyorum) demek istenmektedir.

(**Not:** Yukarıda son örnekteki "tengas", daha ileride "Kuralsız Fiiller" bahsin-
de inceleyeceğimiz **tener** (malik olmak) fiilinin Presente de Subjuntivo şeklidir.
Bu fiilin Presente de Indicativo birinci tekil şahıs şekli "tengo" olduğundan, Pre-
sente de Subjuntivo çekimi "tenga, tengas, tenga" v.b. şeklinde yapılır.)

EJERCICIOS : XV

ALIŞTIRMALAR

1- Aşağıdaki fiilleri Presente de Subjuntivo olarak çekin:

- amar (sevmek)
- venir (gelmek) (*)
- prometer (söz vermek)
- ayudar (yardım etmek)
- pasar (geçmek)
- correr (koşmak)
- leer (okumak)
- mandar (emretmek)
- esperar (beklemek)
- dejar (bırakmak)

2- Aşağıdaki cümleleri, parantez içindeki fiillerin Presente de Subjuntivo şekilleriyle tamamlayın:

1. Nos aconseja que (nosotros) (estudiar) mucho.
(Çok çalışmamızı öneriyor.)
2. Es necesario que (tú) (comprar) ese libro.
(Şu kitabı satın alman gerekli.)
3. Espero que (vosotros) (recibir) noticias muy pronto.
(Çok yakında haber alacağımızı ümit ederim.)
4. No creo que mi madre (aceptar) esta propuesta.
(Annemin bu teklifi kabul edeceğini sanmıyorum.)
5. ¿Que (venir) el camarero!
(Garson gelsin!)
6. No dudo que (tú) (ganar) el primer premio.
(Birinciliği kazanacağından şüphe etmiyorum.)
7. Temo que (nosotros) (quedarse) sin dinero.
(Parasız kalacağımızdan korkuyorum.)
8. Espero que (tú) (mejorarse).
(İyileşeceğini umarım.)
9. Es preciso que (vosotros) (esperar).
(Beklemeniz gerekiyor.)
10. Te aconsejo que (tomar) el tren de las ocho.
(Sekiz trenine binmeni tavsiye ederim.)

3- Aşağıdaki cümleleri, mastar (infinitivo) fiillerin Presente de Subjuntivo şekilleriyle yeniden kurun:

1. Necesitas estudiar. - Es necesario que...
(Çalışman gerekli.)

(*) Kuralsız fiil. Presente de Indicativo, birinci tekil şahıs şekli: vengo.

2. La madre prohíbe fumar a su hija. - La madre prohíbe que...
(Anne kızının sigara içmesini yasaklıyor.)
3. No es necesario insistir más. - No es necesario que...
(Daha fazla ısrar etmemiz gereksiz.)
4. Le es preciso esperar. - Es preciso que...
(Beklemesi gerekiyor.)
5. Te permito venir a las doce. - Te permito que...
(Saat onikide gelmene izin veriyorum.)

4- Aşağıdaki cümleleri İspanyolcaya çevirin:

1. Babam çalışmama izin veriyor.
2. Meseleyi iyi anlamanız gerekli.
3. Annem geç gelmemi yasakladı.
4. Öğretmen çok çalışmamızı tavsiye ediyor.
5. Bana bir masa ayırın. (masa ayırmak: reservar una mesa)

5- Aşağıdaki cümleleri Türkçeye çevirin:

1. No os aconsejamos que os bañéis en el río.
2. No te permitiré que hables mal de mis amigos.
3. Espero que regresen antes del jueves.
4. No es lógico que aceptes esta propuesta.
5. Pase lo que pase, te ayudaremos.

XVI

PRETERITO IMPERFECTO

Geçmiş Zaman

Pretérito Imperfecto de Subjuntivo, şimdiki, geçmiş veya gelecek zaman içinde yapılması arzu edilen veya gerçekleşmesi şüpheli olan eylemleri ifade etmekte kullanılır. Şöyle ki, "Te dije que vinieses" (Gelmeni söyledim) cümlesine göre "Te dije que vinieses ayer" (Dün gelmeni söyledim), "Te dije que vinieses hoy" (Bugün gelmeni söyledim) veya "Te dije que vinieses mañana" (Yarın gelmeni söyledim) şeklinde kullanılabilir. Her üç halde de eylem, dilek kipinin özelliğine uygun olarak, henüz tamamlanmamış bir eylemdir.

Pretérito Imperfecto de Subjuntivo çekimi, Pretérito Indefinido de Indicativo (Haber Kipi -di'li Geçmiş Zaman) çekimindeki üçüncü çoğul şahıs şeklinin -ra takısı çıkarılmak ve yerine -RA veya -SE zaman takıları eklenmek suretiyle yapılır.

Infinitivo: **tomar** (almak)

Pretérito Indefinido de Indicativo,

tercera persona, plural: tomaron (aldılar)

tomara o tomase (alsaydım, alaydım)

tomaras o tomases (alsaydın, alaydın)

tomara o tomase (alsaydı, alaydı)

tomáramos o tomásemos (alsaydık, alaydık)

tomarais o tomaseis (alsaydınız, alaydınız)

tomaran o tomasen (alsaydılar, alaydılar)

Infinitivo: **volver** (geri dönmek)

Pretérito Indefinido de Indicativo,

tercera persona, plural: volvieron (geri döndüler)

volviera o volviese (dönseydim, döneydim)

volvieras o volvieses (dönseydin, döneydin)

volviera o volviese (dönseydi, döneydi)

volviéramos o volviésemos (dönseydik, döneydik)

volvierais o volvieses (dönseydiniz, döneydiniz)

volvieran o volviesen (dönseydiler, döneydiler)

Infinitivo: **venir** (gelmek)

Pretérito Indefinido de Indicativo,

tercera persona, plural: **vinieron** (geldiler) (kuralsız)

viniera o **viniese** (geyseydim, geleydim)

vinieras o **vinieses** (gelseydin, geleydin)

viniera o **viniese** (gelseydi, geleydi)

viniéramos o **viniésemos** (gelseydik, geleydik)

vinierais o **vinieseis** (gelseydiniz, geleydiniz)

vinieran o **viniesen** (gelseydiler, geleydiler)

Yan cümlede **Pretérito Imperfecto de Subjuntivo** ile ifade edilen eylem, çok defa, temel cümlede Pretérito Indefinido, Imperfecto, Pluscuamperfecto de Indicativo (Haber Kipi, -di'li Geçmiş, Şimdiki Zamanın Hikâyesi, -miş'li Geçmişin Hikâyesi), yahut Condicional Simple o Compuesta (Basit veya Bileşik Şart Kipi, Bkz. S. 158) zamanlarında bir fiile bağlıdır.

Örnek: **Te dije** que escribieses.

(Mektup yazmanı *söyledim*.)

(Pretérito Indefinido de Indicativo)

La madre **decía** a su hija que escribiese.

(Anne kızına mektup yazmasını *söylüyordu*.)

(Pretérito Imperfecto de Indicativo)

Mi padre me **había dicho** que escribiese.

(Babam mektup yazmamı *söylemişti*.)

(Pretérito Pluscuamperfecto de Indicativo)

Os **diría** que escribieseis.

(Mektup yazmanızı *söyledim*.)

(Condicional Simple)

Nos **habrían dicho** que escribiésemos.

(Mektup yazmamızı *söylemiş olurlardı*.)

(Condicional Compuesta)

Yukardaki örneklerden de görüleceği gibi, yan cümlelerde **Pretérito Imperfecto de Subjuntivo** ile ifade edilen eylemler tamamlanmamış olup, geçmiş, şimdiki veya gelecek zamanlar içinde gerçekleşmesi istenmektedir. (Not: Temel cümlelerdeki "dicho", ileride "Verbos Irregulares" bahsinde incelenecek olan kuralsız "decir" (söylemek) fiilinin participio pasado (ortaç) şeklidir.)

Pretérito Indefinido de Indicativo, Pretérito Imperfecto de Indicativo ve Potencial Simple zamanlarında ifade edilen "gerçek" (real) bir eylemin, "gerçek olmayan" (irreal) bir eylem olarak ifadesi yine **Pretérito Imperfecto de Subjuntivo** ile yapılır. Şöyle ki:

REAL (Gerçek)	IRREAL (Gerçek olmayan)
Llegó Juan. (Juan <i>geldi</i> .)	No creo que llegase (llegara) Juan. (Sanmıyorum ki Juan <i>gelmiş olsun</i> , yani Juan'ın <i>gelmiş olduğunu</i> sanmıyorum.)
Vivía bien. (İyi <i>yaşıyordu</i> .)	No creo que viviese (viviera) bien. (Sanmıyorum ki iyi <i>yaşamış olsun</i> , yani İyi <i>yaşadığını</i> sanmıyorum.)
José me escribiría. (José bana <i>yazardı</i> .)	No creo que José me escribiese (escribiera). (Sanmıyorum ki José bana <i>yazmış olsun</i> , yani José'nin bana <i>yazmış olduğunu</i> sanmıyorum.)

Pretérito Imperfecto de Subjuntivo'nun her iki çekimi de, yukarıda görüldüğü gibi, çok zaman aynı anlamda kullanılmakla beraber, ikinci şekil bazan bir tür "potencial" (şart) anlamında da kullanılabilir.

Örnek: ¡Nadie lo creyera!
(Buna hiç kimse inanmazdı!)
¡Si lo supiera!
(Bunu bileydim!)

EJERCICIOS ALİŞTIRMALAR : XVI

1- Aşağıdaki fiilleri Pretérito Imperfecto de Subjuntivo olarak çekin:

encontrar (bulmak)
invitar (davet etmek)
salir (dışarı çıkmak)¹
abandonar (terk etmek)
oir (duymak)²
vivir (yaşamak)
comer (yemek)
regresar (geri dönmek)
escuchar (dinlemek)
arreglar (düzenlemek, ayarlamak)

(1) Pretérito Indefinido de Indicativo, tercera persona, plural: salieron

(2) Pretérito Indefinido de Indicativo, tercera persona, plural: oyeron

2- Aşağıdaki cümleleri, parantez içindeki fiillerin Pretérito Imperfecto de Subjuntivo şekilleriyle tamamlayın:

1. Mi madre quería que yo (estudiar) latín.
(Annem Lâtince öğrenmemi istiyordu.)
2. Me gustaría que (tú) (conocer) a mi hermana.
(Kızkardeşimi tanımanı isterdim.)
3. Temía que mi padre (llegar) tarde.
(Babamın geç gelmesinden korkuyordum.)
4. Nos aconsejó que (nosotros) (estudiar) mucho.
(Çok çalışmamızı tavsiye etti.)
5. Me pidió que (yo) le (reservar) una mesa.
(Kendisine bir masa ayırmamı istedi.)
6. César ordenó que las tropas (atravesar) el río.
(Sezar birliklerin nehri geçmelerini emretti.)
7. ¿Quién lo (creer)!
(Buna kim inanır ki!)
8. Desearía que usted (conocer) a mi profesor.
(Öğretmenimi tanımanızı arzu ederdim.)
9. Pensaba que (él) me (escribir).
(Bana mektup yazacağını düşünüyordum.)
10. Temí que los niños no (llegar) a tiempo para la comida.
(Çocukların yemeğe vaktinde gelmeyeceklerinden korktum.)
11. Temía que la situación (cambiar).
(Durumun değişeceğinden korkuyordum.)
12. No me permitieron que (fumar) en la sala.
(Salonda sigara içmeme izin vermediler.)
13. Le rogué que (subirme) el sueldo.
(Maaşımı artırmasını rica ettim.)
14. Había pensado que os (venir) a casa a tomar una copa.
(Bir kadeh içki içmeye eve geleceğinizi düşünmüştüm.)
15. Preferiría que (él) no (comer) tanto.
(Bu kadar çok yememesini tercih ederdim.)
16. Dudaba que el doctor (llegar) a tiempo.
(Doktorun vaktinde geleceğinden şüpheliydim.)
17. Compré el coche para que los niños (disfrutar) del campo.
(Çocukların kırdan yararlanmaları için arabayı satın aldım.)
18. No creo que (él) (ganar) lo suficiente.
(Yeteri kadar kazandığını zannetmiyorum.)
19. Le habíamos dicho que (escribir) a sus tíos.
(Amcalarına mektup yazmasını söylemiştik.)
20. Transcurrió la jornada sin que (ocurrir) ningún incidente.
(Hiçbir olay olmadan gün geçti.)

3- Aşağıdaki cümlelerde parantez içindeki fiilleri gereken zamanlarda tamamlayın:

1. María (querer) que yo le (indicar) un buen peluquero.
(María kendisine iyi bir kuaför göstermemi istiyordu.)
2. María (marcharse), así que Vd. (terminar) el trabajo.
(María gidecek, onun için işi siz bitirin.)
3. No dudo que (ganar) (tú) el concurso.
(Yarışmayı senin kazanacağından şüphe etmiyorum.)
4. (Yo) (desear) que Vd. (hablar) con mi profesor.
(Öğretmenimle konuşmanızı istiyordum.)
5. (Yo) no (creer) que me (llamar) (él) por teléfono.
(Beni telefonla arayacağını sanmıyordum.)
6. (Yo) (temer) que (nosotros) (quedarse) sin dinero.
(Parasız kalacağımızdan korkuyordum.)

XVII

FUTURO IMPERFECTO

Gelecek Zaman

Futuro Imperfecto de Subjuntivo, şimdiki veya gelecek zamanlar içinde yapılması istenen veya şüpheli ya da mümkün olan eylemleri ifade etmekte kullanılır. Örneğin, "Si alguien **dudare** del cumplimiento de esta promesa, yo le convenceré" (Eğer herhangi bir kimse bu sözün yerine getirileceğinden *şüphe edecek olursa*, ben onu ikna ederim) cümlesinde "dudar" (şüphe etmek) eylemi, yerine göre, şimdiki veya gelecek zamana atıfta bulunuyor demektir.

Futuro Imperfecto de Subjuntivo çekimi, Pretérito Imperfecto de Subjuntivo'da olduğu gibi, Pretérito Indefinido de Indicativo üçüncü çoğul şahıs şeklinin -ron takısı çıkarılmak ve yerine -RE zaman takısı eklenmek suretiyle yapılır.

Infinitivo: **dudar** (şüphe etmek)

Pretérito Indefinido de Indicativo,

tercera persona, plural: dudaron (şüphelendiler)

dudare (şüphelenecek olsam)

dudares (şüphelenecek olsan)

dudare (şüphelenecek olsa)

dudáremos (şüphelenecek olsak)

dudareis (şüphelenecek olsanız)

dudaren (şüphelenecek olsalar)

Infinitivo: **traer** (getirmek)

Pretérito Indefinido de Indicativo,

tercera persona, plural: trayeron (getirdiler)

trayere (getirecek olsam)

trayeres (getirecek olsan)

trayere (getirecek olsa)

trayéremos (getirecek olsak)

trayeréis (getirecek olsanız)

trayeren (getirecek olsalar)

Infinitivo: **asistir** (bir yerde bulunmak; yardım etmek)

Pretérito Indefinido de Indicativo,
tercera persona, plural: **asistieron** (bulundular)

asistiere (bulunacak olsam)
asistieres (bulunacak olsan)
asistiere (bulunacak olsa)
asistiéremos (bulunacak olsak)
asistiereis (bulunacak olsanız)
asistieren (bulunacak olsalar)

Örnekler: Deseo que **visitares** a mi tío.

(Amcamı ziyaret etmeni istiyorum.)

Si tu hermana me **escribiere**, se lo agradeceré mucho.

(Eğer kızkardeşin bana mektup yazacak olursa, çok minnettar kalacağım.)

El profesor se enfadará mucho, si **insistiéremos** más.

(Eğer daha fazla ısrar edecek olursak öğretmen çok kızacak.)

Dilek kipinin bütün zamanları _ yapılması istenen veya şüpheli olan cümleleri belirtmekle zaten gelecek zamanı ima ettiğinden, **Futuro Imperfecto de Subjuntivo** bugün artık pek kullanılmaz olmuş ve yerini Haber veya Dilek Kiplerinin Şimdiki Zamanlarına bırakmıştır.

Örnek: si alguien **dudare**-si alguien **duda**

(eğer herhangi biri *şüphe* edecek olursa-eğer herhangi biri *şüphe* ederse)
(Presente de Indicativo)

cuando **regresares** - cuando **regreses**

(*dönmüş olacağın zaman-döndüğün zaman*)
(Presente de Subjuntivo)

EJERCICIOS ALIŞTIRMALAR : XVII

Aşağıdaki fiilleri Futuro Imperfecto de Subjuntivo olarak çekin:

conquistar (fethetmek)
llevar (taşımak)
decidir (karar vermek)
mostrar (göstermek)
luchar (mücadele etmek)

permitir (izin vermek)
contar (anlatmak; saymak)
castigar (cezalandırmak)
vender (satmak)
discutir (tartışmak)

XVIII

PRETERITO PERFECTO

Yakın Geçmiş Zaman

Pretérito Perfecto de Subjuntivo, geçmişte tamamlanmış olması istenen veya şüpheli ya da muhtemel olan cümleleri ifade etmekte kullanılır. Örneğin, "No creo que Pedro **lea** este artículo" (Pedro'nun bu makaleyi *okuyacağını* sanmıyorum) ve "No creo que Pedro **haya leído** este artículo" (Pedro'nun bu makaleyi *okumuş olduğunu* sanmıyorum) cümlelerini karşılaştıracak olursak, birinci cümledeki "leer" eylemi, bilindiği gibi, şimdiki veya gelecek zamanlara atıfta bulunan "tamamlanmamış" bir eylemdir; oysa ki ikinci cümlede, "leer" eyleminin yakın bir geçmişte "tamamlanmış olması ihtimali" bahis konusudur. Öte yandan, "Espero que **haya venido** Pedro cuando yo vuelva" (Umit ederim ki ben döndüğüm zaman Pedro *gelmiş olsun*) cümlesindeki "venir" eylemi, aslında gelecek zamana atıfta olmakla beraber, yine gelecek zamana atıfta bulunan "volver" eylemine kıyasla, gelecekte "tamamlanmış olacak" bir eylemi ifade etmektedir.

Pretérito Perfecto de Subjuntivo çekimi, kuralsız (irregular) HABER yardımcı fiilinin Presente de Subjuntivo çekimi ve asıl fiilin PARTICIPIO PASADO (Ortaç) şekli ile yapılır.

"Haber" yardımcı fiilinin Presente de Subjuntivo çekimi şöyledir:

haya
hayas
haya
hayamos
hayáis
hayan

Fiillerin Participio Pasado şekillerinin nasıl yapıldığını geçmiş derslerimizde kısaca görmüştük. O halde **Pretérito Perfecto de Subjuntivo** çekimi şöyle olacaktır:

Infinitivo: **dibujar** (resmini çizmek)

haya dibujado (çizmiş olayım, olsam)
hayas dibujado (çizmiş olasan, olsan)
haya dibujado (çizmiş ola, olsa)
hayamos dibujado (çizmiş olalım, olsak)
hayáis dibujado (çizmiş olasınız, olsanız)
hayan dibujado (çizmiş olalar, olsalar)

Infinitivo: **creer** (inanmak)

haya creído (inanmış olayım, olsam)
hayas creído (inanmış olasan, olsan)
haya creído (inanmış ola, olsa)
hayamos creído (inanmış olalım, olsak)
hayáis creído (inanmış olasınız, olsanız)
hayan creído (inanmış olalar, olsalar)

Infinitivo: **decir** (söylemek)

haya dicho (söylemiş olayım, olsam)
hayas dicho (söylemiş olasan, olsan)
haya dicho (söylemiş ola, olsa)
hayamos dicho (söylemiş olalım, olsak)
hayáis dicho (söylemiş olasınız, olsanız)
hayan dicho (söylemiş olalar, olsalar)

Örnekler: No creo que los niños **hayan comido**.

(Çocukların yemek *yemiş olduklarını* sanmıyorum.)

Espero que **haya recibido** mi carta.

(Mektubumu *almış olduğunu* umarım.)

Es posible que el niño **haya dicho** la verdad.

(Çocuğun gerçeği *söylemiş olması* mümkün.)

Espero que mi madre te **haya explicado** todo.

(Annemin sana her şeyi *açıklamış olduğunu* umarım.)

Me alegro de que **hayas terminado** el trabajo.

(İşi *bitirmiş olmana* seviniyorum.)

Espero que el camarero nos **haya reservado** una mesa.

(Garsonun bize bir masa *ayırması* *olduğunu* umarım.)

No creo que los invitados se **hayan marchado** tan pronto.

(Misafirlerin bu kadar erken *gittiğini* *olduklarını* sanmıyorum.)

Adından da anlaşılacağı gibi, **Pretérito Perfecto de Subjuntivo**, Pretérito Perfecto de Indicativo (Haber Kipi Yakın Geçmiş) ve Futuro Perfecto de Indicativo (Haber Kipi Gelecekte Geçmiş) zamanların karşılığıdır. Şöyle ki:

REAL (Gerçek)

Creo que José **ha leído** este artículo.
(José'nin bu makaleyi *okumuş olduğunu* sanıyorum.)

Pedro **habrá leído** este artículo.
(Pedro bu makaleyi *okumuş olacak - okumuş* olsa gerek.)

IRREAL (Gerçek olmayan)

No creo que José **haya leído** este artículo.
(José'nin bu makaleyi *okumuş olduğunu* sanmıyorum.)

Espero que Pedro **haya leído** este artículo.
(Pedro'nun bu makaleyi *okumuş olacağını* umuyorum.)

EJERCICIOS : XVIII
ALİŞTIRMALAR

Aşağıdaki fiilleri, Pretérito Imperfecto de Subjuntivo olarak çekin:

bajar (inmek)
participar (katılmak)
limpiar (temizlemek)
querer (istemek; sevmek)
sospechar (şüphelenmek)

obedecer (itaat etmek)
lanzar (fırlatmak)
equivocarse (yanılmak)
cambiar (değiştirmek)
perder (kaybetmek)

2- Aşağıdaki cümleleri, parantez içindeki fiillerin Pretérito Perfecto de Subjuntivo şekilleriyle tamamlayın:

1. Dudo que mi padre (terminar) el trabajo.
(Babamın işi bitirmiş olduğundan şüpheliyim.)
2. Temo que (nosotros) (llegar) tarde.
(Gecikmiş olmamızdan korkuyorum.)
3. Es posible que (nevar) en la sierra.
(Dağda kar yağmış olması mümkün.)
4. Me alegro de que (tú) (recibir) noticias tan pronto.
(Bu kadar erken haber almış olmana sevindim.)
5. No creo que mi hermano (ganar) el primer premio.
(Erkek kardeşimin birinciliği kazanmış olduğunu sanmıyorum.)
6. Siento que usted no (leer) los periódicos de hoy.
(Bugünkü gazeteleri okumamış olmanıza üzüldüm.)
7. No creo que tu amigo (venir).
(Arkadaşının gelmiş olduğunu sanmıyorum.)
8. Es muy raro que tu amigo no (contestar).
(Arkadaşının cevap vermemiş olması çok tuhaf.)
9. Espero que (vosotros) (terminar) la comida.
(Yemeği bitirmiş olduğunuzu umarım.)
10. Espero que ustedes (recibir) mis cartas.
(Mektuplarımı almış olduğunuzu umarım.)

3- Aşağıdaki cümleleri İspanyolcaya çevirin:

1. Dersi anlamış olduğunuzu umarım.
2. Kardeşlerimin eve dönmüş olduklarından şüpheliyim.
3. Treni kaçırmış olmamızdan korkarım.
4. Çocuğun bu kadar yemek yemiş olduğunu sanmıyorum.
5. Pedro'nun sana yardım etmiş olması mümkün değil.
6. Birinciliği kazanmış olduğundan şüpheliyim.

4- Aşağıdaki cümleleri parantez içindeki fiillerin gerekli zamanlarıyla tamamlayın:

1. Cuando (tú) (recibir) esta carta, ya (yo) (estar) en América.
(Bu mektubu almış olduğun zaman ben Amerika'da olacağım.)
2. El otro día me (operar) del estómago.
(Geçen gün beni midemden ameliyat ettiler.)
3. El otro día por poco me (matar).
(Geçen gün az kalsın ölüyordum.)
4. (Yo) te (hablar) de este asunto.
(Sana bu meseleden bahsetmiştim.)
5. Esta mañana (yo) (dar) dinero al niño para que (comprar) un juguete.
(Oyuncak alması için bu sabah çocuğa para verdim.)
6. Lo mejor es que Vd. (hablar) con el jefe.
(En iyisi siz şefle konuşun.)
7. (Yo) no (creer) que tu amigo (venir).
(Arkadaşının gelmiş olduğunu sanmıyordum.)
8. Vd. (escribir) lo que yo le (dictar).
(Size dikte edeceğimi yazacaksınız.)

5- Aşağıdaki ikinci cümleleri, birincilerdeki mastarlarla aynı anlama gelecek şekilde tamamlayın:

1. Te conviene estudiar. - Es conveniente que...
(Ders çalışmak senin için uygun olur.)
2. Necesitamos trabajar. - Es necesario que...
(Çalışmamız gerekiyor.)
3. Nos era imposible mandar el paquete. - Era imposible que...
(Paketi göndermemiz imkânsızdı.)
4. Me mandó escribir una carta. - Me mandó que...
(Bir mektup yazmamı emretti.)
5. Me aconsejó comer una manzana. - Me aconsejó que...
(Elma yememi tavsiye etti.)
6. No te permito leer este libro. - No te permito que...
(Bu kitabı okumana izin vermiyorum.)
7. Le recomendé tomar el tren de las ocho. - Le recomendé que...
(Saat sekiz trenine binmesini tavsiye ettim.)
8. No nos fue necesario insistir más. - No fue necesario que...
(Daha fazla ısrar etmemiz gereksizdi.)

XIX

PRETERITO PLUSCUAMPERFECTO

-miş'li Geçmişin Hikâyesi

Pretérito Pluscuamperfecto de Subjuntivo, geçmişte tamamlanmış bir eylemden önce "bitmiş olması" istenen veya şüpheli ya da mutemel olan bir diğer eylemi ifade etmekte kullanılır. Örneğin, "No sabía Pedro que María **hubiera (hubiese) ganado el premio**" (Pedro María'nın ödülü *kazanmış olduğunu* bilmiyordu) cümlesinde "ganar" (kazanmak) eylemi, geçmişte tamamlanmış olan "saber" (bilmek) eyleminden önce "olup bitmiş olması muhtemel" bir eylemdir. Bir diğer deyişle, Pedro'nun bilmek eylemi tamamlandığında, María'nın kazanmak eyleminin bitmiş olması muhtemeldir.

Pretérito Pluscuamperfecto de Subjuntivo çekimi, kuralsız (irregular) HABER yardımcı fiilinin **Prétérito Imperfecto de Subjuntivo** çekimi ve tüm bileşik çekimlerde olduğu gibi, asıl fiilin **PARTICIPIO PASADO** (Ortaç) şekli ile yapılır.

"Haber" yardımcı fiilinin **Prétérito Imperfecto de Subjuntivo** çekimi şöyledir:

hubiera o hubiese
hubieras o hubieses
hubiera o hubiese
hubiéramos o hubiésemos
hubierais o hubieseis
hubieran o hubiesen

O halde **Pretérito Pluscuamperfecto de Subjuntivo** çekimi şöyle olacaktır:

Infinitivo: **ganar** (kazanmak)

hubiera o hubiese ganado (kazanmış olaydım, olsaydım)
hubieras o hubieses ganado (kazanmış olaydın, olsaydın)
hubiera o hubiese ganado (kazanmış olaydı, olsaydı)
hubiéramos o hubiésemos ganado (kazanmış olaydık, olsaydık)
hubierais o hubieseis ganado (kazanmış olaydınız, olsaydınız)
hubieran o hubiesen ganado (kazanmış olaydılar, olsaydılar)

Infinitivo: **cometer** (yapmak, ifa etmek)

hubiera o hubiese cometido (yapmış olaydım, olsaydım)

hubieras o hubieses cometido (yapmış olaydın, olsaydın)

hubiera o hubiese cometido (yapmış olaydı, olsaydı)

hubiéramos o hubiésemos cometido (yapmış olaydık, olsaydık)

hubierais o hubieseis cometido (yapmış olaydınız, olsaydınız)

hubieran o hubiesen cometido (yapmış olaydılar, olsaydılar)

Infinitivo: **deducir** (çıkarmak, azaltmak, indirmek)

hubiera o hubiese deducido (çıkarmış olaydım, olsaydım)

hubieras o hubieses deducido (çıkarmış olaydın, olsaydın)

hubiera o hubiese deducido (çıkarmış olaydı, olsaydı)

hubiéramos o hubiésemos deducido (çıkarmış olaydık, olsaydık)

hubierais o hubieseis deducido (çıkarmış olaydınız, olsaydınız)

hubieran o hubiesen deducido (çıkarmış olaydılar, olsaydılar)

Örnekler: No sabía que José me **hubiera (hubiese) invitado** a la cena.

(José'nin beni akşam yemeğine *davet etmiş olduğunu* bilmiyordum.)

No creí que María **hubiera (hubiese) aceptado** esa propuesta.

(María'nın o teklifi *kabul etmiş olduğuna* inanmadım.)

Mi padre no sabía que mi hermano **hubiera (hubiese) ganado** el primer premio.

(Babam erkek kardeşimin birincilik *kazanmış olduğunu* bilmiyordu.)

Los profesores no esperaban que los alumnos **hubieran (hubiesen) estudiado** tanto.

(Öğretmenler öğrencilerin bu kadar *çalışmış olduklarını* ummuyorlardı.)

Pedro negó que le **hubieran (hubiesen) insultado**.

(Pedro kendisine *hakaret etmiş olduklarını* inkâr etti.)

Yukarıdaki örneklerden de görüleceği gibi, geçmişte tamamlanmış bir eylemden önce bitmiş olması istenen veya şüpheli ya da muhtemel olan bir diğer eylemi belirten **Pretérito Pluscuamperfecto de Subjuntivo**, bazen tek başına ve geçmişte olup bitmesi şüpheli veya muhtemel olan bir eylemi ifade etmekte de kullanılır.

Örnek: Nadie lo **hubiera (hubiese) creído**.

(Buna hiç kimse *inanmazdı*.)

Pretérito Pluscuamperfecto de Subjuntivo, **Pretérito Pluscuamperfecto de Indicativo** ve **Condicional Compuesto**'nun karşılığıdır. Şöyle ki:

REAL (Gerçek)

Sabía que José **había ganado**.
(José'nin *kazanmış olduğunu* biliyordum.)

Creí que José **habría ganado**.
(José'nin *kazanmış olacağını* sandım.)

IRREAL (Gerçek olmayan)

No sabía que José **hubiera (hubiese) ganado**.
(José'nin *kazanmış olduğunu* bilmiyordum.)

No creí que José **hubiera (hubiese) ganado**.
(José'nin *kazanmış olacağına* inanmadım.)

Yan cümledeki **Pretérito Pluscuamperfecto de Subjuntivo** fiilin, temel cümlede bağlı olduğu fiil çok zaman Haber Kipinin bir geçmiş zamanında, Basit veya Birleşik Şart Kipinde veya bir diğer Pluscuamperfecto de Subjuntivo zamanındadır.

Örnek: **Negó** que hubiera (hubiese) robado.
(Çalmış olduğunu *inkâr etti*).
(**Pretérito Indefinido de Indicativo**)

Negaba que hubiera (hubiese) robado.
(Çalmış olduğunu *inkâr ediyordu*).
(**Pretérito Imperfecto de Indicativo**)

Había negado que hubiera (hubiese) robado.
(Çalmış olduğunu *inkâr etmişti*).
(**Pretérito Pluscuamperfecto de Indicativo**)

Negaría que hubiera (hubiese) robado.
(Çalmış olduğunu *inkâr ederdi*).
(**Potencial Simple**)

Habría negado que hubiera (hubiese) robado.
(Çalmış olduğunu *inkâr etmiş olurdu*).
(**Potencial Compuesto**)

Hubiera negado que hubiera (hubiese) robado.
(Çalmış olduğunu *inkâr etmiş olurdu*).
(**Pretérito Pluscuamperfecto de Subjuntivo**)

EJERCICIOS

ALİŞTIRMALAR

∴ XIX

1- Aşağıdaki fiilleri **Pretérito Pluscuamperfecto de Subjuntivo** olarak çekin:

avisar (haber vermek)	désunir (ayırarak)
comprimir (sıkıştırmak)	entrar (girmek)
confesar (itiraf etmek)	referir (değinmek)
declarar (açıklamak, beyan etmek)	prometer (söz vermek)
dar (vermek)	instalar (kurmak)

2- Aşağıdaki cümleleri, parantez içindeki fiillerin Pretérito Pluscuamperfecto de Subjuntivo şekilleriyle tamamlayın:

1. No sabía que tu hermana (visitar) a mi padre.
(Kızkardeşinin babamı ziyaret etmiş olduğunu bilmiyordum.)
2. El niño negaba que (comer) el pastel.
(Çocuk pastayı yemiş olduğunu inkâr ediyordu.)
3. No creía que Isabel (decir) tal cosa.
(İsabel'in böyle birşey söylemiş olduğunu sanmıyordum.)
4. Esperábamos que (vosotros) (decir) la verdad.
(Gerçeği söylemiş olduğunuzu umuyorduk.)
5. No me di cuenta de que (cometer) algunas injusticias.
(Bazı haksızlıklar yapmış olduğumun farkına varmadım.)
(darse cuenta de: farkına varmak)
6. María no sabía que (casarse) con un hombre tan rico.
(María bu kadar zengin bir adamla evlenmiş olduğunu bilmiyordu.)
7. No creía que Juan (abandonar) a su mujer.
(Juan'ın karısını terketmiş olduğuna inanmıyordum.)
8. No sabía que mis amigos (reunirse) en la sala.
(Arkadaşlarımın salonda toplanmış olduklarını bilmiyordum.)

3- Aşağıdaki cümleleri, parantez içindeki fiillerin gerekli zamanlarıyla tamamlayın:

1. Es fundamental que cada uno de vosotros (comprender) bien la lección.
(Herbirinizin dersi iyi anlaması esastır.)
2. Mi padre me (mandar) que (estudiar) latín.
(Babam Lâtince öğrenmemi emretti.)
3. (Nosotros) (temer) que (nosotros) (llegar) demasiado tarde.
(Çok geç kalmış olduğumuzdan korkuyorduk.)
4. (El) nos (aconsejar) que (nosotros) (estudiar) todos los días.
(Hergün çalışmamızı tavsiye etti.)
5. César (ordenar) que las tropas (atravesar) el río.
(Sezar orduların nehri geçmelerini emretti.)
6. (Yo) (esperar) que el autobús no (llegar) todavía.
(Otobüsün henüz varmamış olduğunu umarım.)
7. No es necesario que (tú) (comprar) este libro.
(Bu kitabı satın alman gerekli değil.)
8. No es fácil que mi padre (regresar) antes del martes.
(Babamın salı gününden önce dönmesi kolay değil.)
9. No me (extrañar) que (tú) (recibir) noticias tan pronto.
(Bu kadar erken haber almış olman beni şaşırtmıyor.)
10. ¿Es posible que (tú) me (prestar) dinero sin interés alguno?
(Bana hiç faizsiz borç vermen mümkün mü?)

XX

FUTURO PERFECTO Gelecekte Geçmiş Zaman

Futuro Perfecto de Subjuntivo, gelecekte yapılacak olan bir eylemden önce olup bitmesi istenen veya şüpheli ya da muhtemel olan bir diğer eylemi ifade etmekte kullanılır. Örneğin, "Si no **hubiere vuelto** hasta las doce, no me esperéis" (Eğer saat onikiye kadar *dönmüş olmazsam*, beni beklemeyin) cümlesinde "volver" (dönmek) eylemi, gelecekte yapılacak olan "esperar" (beklemek) eyleminden önce yapılmış olması muhtemel veya şüpheli olan bir eylemdir.

Futuro Perfecto de Subjuntivo çekimi, kuralsız (irregular) HABER yardımcı fiilinin Futuro Imperfecto de Subjuntivo çekimi ve asıl fiilin PARTICIPIO PASADO (Ortaç) şekli ile yapılır.

"Haber" yardımcı fiilinin Futuro Imperfecto de Subjuntivo çekimi şöyledir:

hubiere
hubieres
hubiere
hubiéremos
hubiereis
hubieren

O halde **Futuro Perfecto de Subjuntivo** çekimi şöyle olacaktır:

Infinitivo: **confesar** (itiraf etmek)

hubiere confesado (itiraf etmiş olacaksam)
hubieres confesado (itiraf etmiş olaksan)
hubiere confesado (itiraf etmiş olacaksın)
hubiéremos confesado (itiraf etmiş olacaksak)
hubiereis confesado (itiraf etmiş olaksanız)
hubieren confesado (itiraf etmiş olaklarsa)

Infinitivo: **prometer** (söz vermek)

hubiere prometido (söz vermiş olacaksam)
hubieres prometido (söz vermiş olacaksan)
hubiere prometido (söz vermiş olacaksın)
hubiéremos prometido (söz vermiş olacaksak)
hubiereis prometido (söz vermiş olacaksınız)
hubieren prometido (söz vermiş olacaklarsa)

Infinitivo: **oír** (duymak)

hubiere oído (duymuş olacaksam)
hubieres oído (duymuş olacaksan)
hubiere oído (duymuş olacaksın)
hubiéremos oído (duymuş olacaksak)
hubiereis oído (duymuş olacaksınız)
hubieren oído (duymuş olacaklarsa)

Örnekler: Si para Navidad no **hubiere recibido** cartas, yo le escribiré.
(Eğer Noel'e kadar mektup *almamış olursam*, ben ona yazacağım.)

Si **hubiereis terminado** el trabajo antes de la una, me aviséis.
(Eğer saat birden önce işi *bitirmiş olursanız*, bana haber verin.)

Si los niños no **hubieren vuelto** para la cena, llamaré al colegio.
(Eğer çocuklar akşam yemeğine kadar *dönmüş olmazlarsa*, okula telefon edeceğim.)

Futuro Imperfecto de Subjuntivo gibi, onsekizinci yüzyıla kadar kullanılmış olan ve bugün artık gerek konuşma gerek yazı dilinde hemen hemen hiç kullanılmayan **Futuro Perfecto de Subjuntivo**, yerini Pretérito Indicativo (Haber Kipi Yakın Geçmiş zamanına bırakmıştır.

Örnek: si para Navidad no **hubiere vuelto**
(eğer Noel'e kadar *dönmüş olmazsam*)

yerine

si para Navidad no **he vuelto**
(eğer Noel'e kadar *dönmemişsem*)

EJERCICIOS ALIŞTIRMALAR : XX

1- Aşağıdaki fiilleri Futuro Perfecto de Subjuntivo olarak çekin:

ocultar (gizlemek)
preparar (hazırlamak)
fatigarse (yorulmak)
engañar (aldatmak)
despachar (göndermek)

cortar (kesmek)
progresar (ilerlemek, gelişmek)
perseguir (kovalamak)
lograr (başarmak)
utilizar (kullanmak)

XXI

EL USO DEL MODO SUBJUNTIVO

Dilek Kipinin Kullanılışı

Haber Kipinin aksine, henüz gerçekleşmemiş ve gerçekleşmesi geçmiş, şimdiki veya gelecek zamanlar içinde arzu edilen ya da muhtemel olan eylemleri ifade eden **Subjuntivo** (Dilek Kipi) bahsinin başından beri gördüğümüz örneklerden de anlaşılacağı gibi, Dilek Kipi İspanyolca dilbilgisinde çok geniş ve önemli bir yer tutar. Dilek Kipinin ne şekilde ve hangi hallerde kullanıldığını bir kere daha toplu olarak gözden geçirelim:

Dilek Kipine bağlı zamanlar, **Imperativo** (Emir kipi) dışında, hiçbir zaman temel cümlede kullanılmazlar; ya **QUE** (ki) bağlacı, ya da herhangi bir ibareyle temel cümleye bağlanan yan cümlelerde yer alırlar.

Örnek: ¡**Cómprelo!**
(Bunu satın alın!)

No lo **compres.**
(Bunu satın alma.)

No es necesario **que lo compres.**
(Bunu satın alman gerekli değil.)

Dilek Kipi zamanlarında Haber Kipine nazaran bir azalma mevcuttur; şöyle ki, Dilek Kipinin gelecek zamanları (Futuro Imperfecto ve Futuro Perfecto de Subjuntivo) artık kullanılmadıklarına göre, Haber Kipinin sekiz zamanına karşılık Dilek Kipinde sadece dört zaman vardır. Bu bakımdan Dilek Kipinin her bir zamanı Haber Kipinin iki zamanının karşılığıdır. Örneğin, “Creo que habla” (Sanıyorum ki konuşuyor) ve “Creo que hablará” (Sanıyorum ki konuşacak) şeklindeki iki Haber Kipi cümlesi, Dilek Kipinde tek şekilde ifade edilir: “No creo que hable” (Sanmıyorum ki konuşsun). Bu ifade şekli yerine göre şimdiki veya gelecek zamanı kapsar.

Aşağıdaki tabloda, Dilek Kipinin kullanılmakta olan dört zamanı, bu zamanların özellikleri ve Haber Kipindeki karşılıkları gösterilmiştir:

Subjuntivo Dilek Kipi	Característico Eylemin özelliği	Tiempo Eylemin zamanı	Indicativo Haber Kipindeki karşılığı
--------------------------	------------------------------------	--------------------------	---

1. PRESENTE

estudie (çalışsam, çalışayım)	Imperfecto (Tamamlanmamış)	Presente (Şimdiki z.)	estudio (çalışıyorum) estudiaré (çalışacağım)
--	-------------------------------	--------------------------	--

2. PRETERITO IMPERFECTO

estudiare estudiese (çalışsaydım)	Imperfecto (Tamamlanmamış)	Pretérito (Geçmiş z.)	estudiaba (çalışıyordum) estudié (çalıştım)
		Futuro (Gelecek z.)	estudiaría* (çalışırdım)

3. PRETERITO PERFECTO

haya estudiado (çalışmış olayım)	Perfecto (Tamamlanmış)	Pretérito (Geçmiş z.)	he estudiado (çalıştım)
		Futuro (Gelecek z.)	habré estudiado (çalışmış olacağım)

4. PRETERITO PLUSCUAM- PERFECTO

hubiera/hubiese estudiado (çalışmış olsaydım)	Perfecto (Tamamlanmış)	Pretérito (Geçmiş z.)	había estudiado (çalışmıştım)
		Futuro (Gelecek z.)	habría estudiado** (çalışmış olurdum)

* Potencial Simple (Basit Şart, Bkz. S. 158)

** Potencial Compuesto (Bileşik Şart, Bkz. S. 160)

NOT: Daha önce de belirtildiği gibi, Dilek Kipinin gelecek zamanları artık kullanılmadığından, yukarıdaki tabloya dahil edilmemiştir. Haber Kipinin Pretérito Anterior (-miş'li Geçmişin Hikâyesinin manının ise Dilek Kipinde karşılığı yoktur.

Dilek Kipinin kullanıldığı halleri dokuz grupta toplayıp özetleyelim:

1. DİLEK VE İSTEK gösteren haller:

Örnek: Quiero que **estudies**.
(Çalışmam istiyorum.)

Le dije que **viniese** temprano.*
(Ona erken gelmesini söyledim.)

Temel cümlenin öznesiyle yan cümlenin öznesi aynıysa Dilek Kipi kullanmaya lüzum yoktur; bu takdirde yan cümlede tulin **mastar** şekli kullanılır.

Örnek: Quiero **estudiar**.
(Çalışmak istiyorum.)

Bu cümlede, temel cümlenin fiili olan "querer" (istemek) ve yan cümlenin fiili olan "estudiar" (çalışmak) aynı özneye (yo - ben) sahip olduklarından, yan cümle fiili mastar olarak kullanılmıştır.

Ayrıca, Türkçedeki "inşallah" veya "keşke"nin karşılığı olan "ojalá (que)" terimi bir dilek ifade ettiği için, bundan sonra gelen yan cümle fiili yine Dilek Kipi olarak kullanılır.

Örnek: Ojalá que venga.
(Inşallah gelir.
Keşke gelse.)

2. ŞÜPHE VE İNKÂR ifade eden eylemler; SORU cümleleri; OLUMSUZ fikir beyanları:

Örnek: Sospecho que nos **haya visto**.
(Bizi görmüş olmasından şüpheleniyorum.)

Niega que nos **haya visto**.
(Bizi görmüş olduğunu inkâr ediyor.)

¿Cree usted que nos **haya visto**?
(Bizi görmüş olduğunu sanıyor musunuz?)

No creo que nos **haya visto**.
(Bizi görmüş olduğunu sanmıyorum.)

Bu son cümle olumlu olsaydı, yan cümlede Dilek Kipi kullanılmasına gerek kalmayacak ve "Creo que nos **ha visto**" (Bizi görmüş olduğunu sanıyorum) denilecekti (Bkz. S. 139).

3. Sevinç, korku, üzüntü, ümit, şaşkınlık gibi DUYGUSAL DURUMLARI gösteren eylemler:

(Bu tip cümlelerde de temel cümleyle yan cümlenin öznelere farklı olması gereklidir.)

Örnek: Me alegre de que **venga**.
(Geleceğine sevindim.)

Temía que **tardase** mucho.
(Çok gecikeceğinden korkuyordum.)

Siento que **estés** enfermo.
(Hasta olmana üzuldüm.)

Esperaba que me **escribieras**.
(Bana yazacağını ümit ediyordum.)

Me sorprende que no **venga**.
(Gelmemesine şaşırdım.)

Temel ve yan cümlelerin öznelere **aynı** ise, yine mastar kullanmak gerekir.

Örnek: Me alegre de **aprender** que vendrá.
(Geleceğini *öğrenmek* beni sevindirdi.
Geleceğini öğrendiğime sevindim.)

4. Olmuş bir eylem değil de GEREKLİLİK gösteren şahıssız fiiller:

Örnek: Es necesario que **estudie**.
(Çalışması gerekli.)

Es preciso que **hables** más despacio.
(Daha yavaş konuşman gerekli.)

Eğer cümledeki gereklilik genel bir nitelik taşıyorsa, Dilek Kipi yerine **mastar** kullanılır.

Örnek: Es necesario **hablar** despacio.
(Yavaş konuşmak gerek.)

Cümlede olmuş bir eylem bildiriliyorsa, Dilek Kipi değil Haber Kipi kullanılır.

Örnek: Es verdad que lo hizo.
(Bunu yaptığı gerçek.)

5. GELECEK zaman gösteren YAN CÜMLELER:

Aşağıdaki zaman zarfları vasıtasıyla temel cümleye bağlanan yan cümlelerde Dilek Kipi kullanılır:

cuando (ki o zaman)
hasta que (-ceye kadar)
luego que (-den sonra)
tan pronto como (olur olmaz)
mientras que (esnasında, -iken)
después de que (-den sonra)
antes de que (-den önce)

Örnek: Cuando **venga**, hablaré con él.
(Geldiği zaman onunla konuşacağım.)
Mientras que **duerma** el niño, iré al mercado.
(Çocuk uyurken pazara gideceğim.)

Cümlede geçmiş zaman, yani olup bitmiş bir eylem belirtiliyorsa, Dilek Kipi kullanmaya gerek kalmaz.

Örnek: Mientras que **dormía** el niño, fui al mercado.
(Çocuk uyurken pazara gittim.)

Ancak, **antes de que** zarfıyla temel cümleye bağlanan yan cümlelerde, eylemin zamanı ne olursa olsun Dilek Kipi kullanılır.

Örnek: Lo **terminaré** antes de que **venga** él.
(O gelmeden önce bunu bitireceğim.)
Lo **terminé** antes de que **viniese** él.
(O gelmeden önce bunu bitirdim.)

6. Olup bitmiş bir eylem göstermeden, AMAÇ belirten edatlardan sonra:

Bu edatlar şunlardır:

para que (-ması için)
con tal que (-ması şartıyla)
sin que (-madan)
a fin de que (üzere)
a condición de que (şartıyla)
dado que (şartıyla)
de modo que (üzere, suretiyle)
de manera que (üzere, suretiyle)

Örnek: Gritó para que le oyéramos.
(Kendisini duymamız için bağırdı.)

Te lo daré a condición de que no llores.
(Ağlamaman şartıyla onu sana vereceğim.)

Bu tip edatların belki de en önemlisi olan **aunque** (-diği halde, -mekle beraber), olup bitmiş bir eylem gösteriyorsa Dilek Kipi kullanılmaz.

Örnek: Aunque **buscase** mucho tiempo, no lo **hallaría**. (Irreal)
(Uzun zaman *arardım* bile onu *bulamazdım*.)

Aunque **busqué** mucho tiempo, no lo **descubrí**. (Real)
(Uzun zaman *aradığım* halde onu *bulamadım*.)

7. BELİRSİZ bir şahıs veya eşyayı tamamlayan yan cümlelerde veya OLUMSUZ bir İHTİMAL bildiren cümlelerde:

Örnek: Busco una mujer que **tenga** un vestido negro. (Irreal)
(Siyah elbiseli bir kadın arıyorum.
Bir kadın arıyorum ki siyah elbisesi *olsun*.)

Bu cümlede belirli bir kadın değil, siyah elbiseli herhangi bir kadın söz konusu olduğundan Dilek Kipi kullanılmaktadır. Aksi halde cümle şöyle olacaktı:

Busco a una mujer que **tiene** un vestido negro. (Real)
(Siyah elbiseli bir kadını arıyorum.
Bir kadını arıyorum ki siyah elbissi *var*.)

Olumsuz ihtimal bildiren cümle:

No hay nadie que **sepa** esto.
(Hiç kimse yok ki bunu *bilsin*.
Bunu bilen hiç kimse yok.)

Bu cümle olumsuz olduğundan ve bir gerçeği değil bir ihtimali belirttiğinden Dilek Kipi kullanılmaktadır.

Not: "Sepa", kuralsız "saber" (bilmek) fiilinin Presente de Subjuntivo şeklidir.

8. Aşağıdaki BELİRSİZ DEYİMLERDEN sonra Dilek Kipi kullanılır:

quienquiera que (kim olursa olsun)
cualquiera que (ne zaman olursa olsun)
dondequiera que (nerede olursa olsun)
comoquiera que (nasıl olursa olsun)
cualquiera que, cualesquiera que (hangisi, hangileri olursa olsun)

Örnek: Hablaré con **quienquiera que sea**.

(Kiminle olursa *olsun* konuşacağım.)

("Sea", kuralsız "ser" (olmak, -mek) fiilinin Presente de Subjuntivo şeklidir.)

Estoy de acuerdo, **cualquiera que sea** tu opinión.

(Fikrin ne olursa *olsun* seninle hemfikirim.)

Olup bitmiş bir eylem belirtiliyorsa Dilek Kipi değil Haber Kipi kullanılır.

Örnek: Cuandoquiera que **venía** aquí, yo le esperaba.

(Ne zaman ki buraya *geliyordu*, ben onu bekliyordum.

Ne zaman buraya gelse ben onu bekledim.)

9. ŞART cümleleri:

Şart cümlelerinde temel ve yan cümleler fiillerinin her ikisi de Dilek Kipinde olabileceği gibi, temel cümlelerin fiili Potencial (Şart Kipinde) de olabilir. Ancak şart cümlelerinde hiçbir zaman Presente de Subjuntivo kullanılmaz.

Örnek: Si **tuviese** tiempo, **estudiaría**.

(Vaktim olsaydı çalışırdım.)

(Temel cümlede Şart Kipi, yan cümlede Dilek Kipi)

Si **tuviera** tiempo, **estudiera**.

(Vaktim olsaydı çalışırdım.)

(Her iki cümlede de Dilek Kipi)

Si **hubiese** **tenido** tiempo, **habría** **estudiado**.

(Vaktim olmuş olsaydı çalışmış olurdum.)

(Temel cümlede Şart Kipi, yan cümlede Dilek Kipi)

Si **hubiera** **tenido** tiempo, **hubiera** **estudiado**.

(Vaktim olmuş olsaydı çalışmış olurdum.)

(Her iki cümlede de Dilek Kipi)

Not: Yukardaki örneklerde kullanılan "tuviera, tuviese", kuralsız "tener" (maklik olmak) fiilinin Pretérito Imperfecto de Subjuntivo şekilleridir.

EJERCICIOS ALIŞTIRMALAR : XXI

1- Aşağıdaki fiil şekilleri, hangi kipin hangi zamanına aittir; fiilin mastar şekli nedir?

anunciaron
hemos alquilado
perdone
hubieran llegado
habíais conocido
fumabas
insiste
vivirá
subían
habrá dormido
volviésemos
hayas terminado

2- Aşağıdaki cümleleri, parantez içindeki fiillerin gerekli şekilleriyle tamamlayın:

1. ¿(Venir) usted en seguida! Le (llamar) por teléfono.
(Hemen gelin! Sizi telefondan arıyorlar.)
2. Antes de que ellos (llegar), (avisarme) (usted).
(Onlar gelmeden bana haber verin.)
3. ¿Quieres que (yo) (llevar) a la ópera?
(Seni operaya götürmemi ister misin?)
4. Todos (temer) que la situación (cambiar).
(Hepimiz durumun değişeceğinden korkuyorduk.)
5. No me (permitir) que (fumar) en la sala.
(Salonda sigara içmeme izin vermediler.)
6. (Pensar) (yo) que María (escribirme).
(María'nın bana mektup yazacağını düşünmüştüm.)
7. Durante aquel año (él) (vivir) con su tía.
(O yıl teyzesiyle birlikte oturuyordu.)
8. No le (dejar) (tú) que (tomar) los papeles.
(Kâğıtları almasına izin verme.)
9. Nos (aconsejar) (él) que (nosotros) (estudiar) mucho.
(Çok çalışmamızı tavsiye etti.)
10. (Negar) (él) que me (llamar) por teléfono.
(Beni telefonla aramış olduğunu inkâr etti.)
11. Estoy convencido de que Carlos (triunfar).
(Carlos'un galip geleceğinden eminim.)

12. Mientras yo (vivir) no (olvidar) este incidente.
(Yaşadığım sürece bu olayı unutmayacağım.)
13. Mi madre (prohibir) que (nosotros) (comer) este pastel.
(Annem bu pastayı yememizi yasakladı.)
14. Hasta que (tú) (arreglar) este asunto, (yo) no te (dirigir) la palabra.
(Bu meseleyi halledinceye kadar seninle konuşmayacağım.)
15. Quizá (tú) (creer) que (yo) te (engañar).
(Belki seni aldattığımı sanıyorsun.)
16. (Yo) (temer) que el doctor no (llegar) a tiempo.
(Doktorun zamanında gelmeyeceğinden korkuyordum.)

3- Aşağıdaki cümleleri İspanyolcaya çevirin:

1. Başarmanı diliyorum.
2. Öğretmenle konuşman gerekli değil.
3. Öğretmenle konuşurken seni beklerim.
4. Ad ve soyadlarınızı yazmanız zorunlu.
5. Çocuklar yararlansınlar diye arabayı satın aldım.

4- Aşağıdaki Indicativo cümleleri Subjuntivo ile ifade edin:

Örnek: No comeremos antes de la una.
(Saat birden önce yemek yemeyeceğiz.)
No creo que comamos antes de la una.
(Saat birden önce yemek yiyeceğimizi sanmıyorum.)

1. Tardarán mucho. - Temo que...
(Çok gecikecekler.)
2. Ayer Pedro nos ha visto en el cine. - No creo que...
(Dün Pedro bizi sinemada gördü.)
3. Escribe a tu padre. - Quiero que...
(Babama mektup yaz.)
4. Llegaron los niños. - No creí que...
(Çocuklar geldiler.)
5. Juan ha terminado su trabajo. - No creo que...
(Juan işini bitirdi.)
6. Mi marido sabía que la vecina nos había invitado a cenar. - Mi marido no sabía que...
(Kocam, komşunun bizi akşam yemeğine davet etmiş olduğunu biliyordu.)

XXII

IMPERATIVO

Emir Kipi

İspanyolcada Emir Kipi, yani yapılması istenilen veya emredilen eylemi gösteren kip, yalnız şimdiki zamanda ve tekil-çoğul olmak üzere ikinci şahıslar (sen ve siz) için mevcuttur.

İkinci tekil şahıs için Emir Kipinde, fiilin şimdiki zaman üçüncü tekil şahıs şekli kullanılır; ikinci çoğul şahıs için de fiilin köküne **-ad**, **-ed** ve **-id** takıları eklenir. Şöyle ki:

Infinitivo: hablar (konuşmak)
habla (konuş)
hablad (konuşun)

Infinitivo: creer (inanmak)
cree (inan)
creed (inanın)

Infinitivo: escribir (yazmak)
escribe (yaz)
escribid (yazın)

Bazı kurlsız (irregular) fiillerin ikinci tekil şahıs Emir Kipi şekilleri bu kuralın dışında kalır.

Örnek: salir - sal (dışarı çık)
poner - pon (koy)
hacer - haz (yap)
venir - ven (gel)
tener - ten (al)
decir - di (söyle)
ir - ve (git)

Konuşma dilinde, fiilin mastar şeklinin (bazen 'a edatı ile birlikte) emir olarak kullanıldığı da olur.

Örnek: ¡escuchar! (dinleyin, dinleyelim!)
¡a callar! (susun, susalım!)

İspanyolcada Emir Kipi pek fazla kullanılmaz; emir veya istek, özellikle ikinci şahıslardan başka bir şahsa yöneldiği zaman, bundan önceki derslerimizde de görüldüğü gibi, Subjuntivo (Dilek Kipi) kullanılır.

Örnek: ¡cállense! (susun!) (ikinci çoğul şahıs, resmî hitap şekli)
¡venga! (gelin!) (ikinci tekil şahıs, resmî hitap şekli)
¡tome! (alın!)
¡oiga! (dinleyin!)
Digamos la verdad. (Gerçeği söyleyelim.)

EJERCICIOS : XXII

ALİŞTIRMALAR

1- Aşağıdaki cümlelerde parantez içindeki fiilleri Emir Kipi olarak kullanın:

1. ¡(Comer) un poco, niño!
(Biraz yesene, çocuk!)
2. ¡No (beber) Vd. tanta agua fría!
(Bu kadar soğuk su içmeyin!)
3. ¡Niños, (cantar) en voz alta!
(Çocuklar, yüksek sesle şarkı söyleyin!)
4. ¡(Tener) (tú) un poco de paciencia!
(Biraz sabırlı ol!)
5. ¡No (trabajar) (vosotros) tanto!
(Bu kadar çalışmayın!)
6. ¡(Llamar) Vd. al médico!
(Doktoru çağırın!)

2- Aşağıdaki emir cümlelerini olumsuz yapın:

1. ¡Trabaja! (Çalışın!)	4. ¡Bebed leche! (Süt için!)
2. ¡Levántate! (Kalk!)	5. ¡Escribe! (Yaz!)
3. ¡Dame el libro! (Bana kitabı ver!)	6. ¡Llámadme! (Beni çağırın!)

XXIII

POTENCIAL O CONDICIONAL

Şart Kipi

Geçmişte yapılmış bir eyleme nispetle gelecekte yapılması ihtimali olan veya yapılması bir şarta bağlı bulunan bir diğer eylemi ifade etmek için kullanılan **Modo Potencial o Condicional** (Şart Kipi), iki zamanı kapsar:

POTENCIAL SIMPLE

Basit Şart

Potencial Simple, gelecekte yapılması muhtemel olan bir eylemi, geçmiş zamana atıfta bulunarak ifade eder. Örneğin, “Dijeron que **llegarían** a las tres” (Saat üçte *geleceklerini* söylediler) cümlesinde, “llegar” eylemi, geçmişte tamamlanmış olan “decir” eylemine nispetle, gelecekte yapılması muhtemel bir eylemdir. “Decir” eylemi geçmişte değil de şimdiki zamanda yapılsaydı, “llegar” eyleminin Potencial Simple değil Futuro Imperfecto de Indicativo şekli kullanılacaktı: “Dicen que **llegarán** a las tres” (Saat üçte geleceklerini söylüyorlar).

Potencial Simple çekimi, her üç çekim için de (-ar, -er, -ir) fiilin Futuro Imperfecto de Indicativo (Haber Kipi Gelecek Zaman) köküne -ía- zaman takısının eklemesi suretiyle yapılır. Şöyle ki:

Infinitivo: **aconsejar** (tavsiye etmek)

Futuro Imperfecto de Indicativo: aconsejaré... (tavsiye edeceğim...)

Raíz: aconsejar-

aconsejaría (tavsiye ederdim)

aconsejarías (tavsiye ederdin)

aconsejaría (tavsiye ederdi)

aconsejaríamos (tavsiye ederdik)

aconsejaríais (tavsiye ederdiniz)

aconsejarían (tavsiye ederlerdi)

Infinitivo: **hacer** (yapmak)

Futuro Imperfecto de Indicativo: haré... (yapacağım...)(irregular)

Raíz: har-

haría (yapardım)

harías (yapardın)

haría (yapardı)

haríamos (yapardık)

haríais (yapardınız)

harían (yaparlardı)

Infinitivo: **elegir** (seçmek)

Futuro Imperfecto de Indicativo: elegiré... (seçeceğim...)

Raíz: elegir-

elegiría (seçerdim)

elegirías (seçerdin)

elegiría (seçerdi)

elegiríamos (seçerdik)

elegiríais (seçerdiniz)

elegirían (seçerlerdi)

Örnekler: Mi amiga dijo que me **escribiría** en seguida.

(Arkadaşım dedi ki bana hemen *yazardı*, yani
Arkadaşım bana hemen mektup yazacağını söyledi.)

Sabía que **elegirías** a Juan.

(Biliyordum ki Juan'ı *seçerdin*, yani
Juan'ı seçeceğini biliyordum.)

Los invitados no sabían que **comeríamos** en un restaurante.

(Misafirler bilmiyorlardı ki restoranda *yerdik*, yani
Misafirler restoranda yiyeceğimizi bilmiyorlardı.)

Si vinieses temprano, **hablaríamos** sobre este asunto.

(Eğer erken gelseydin bu mesele hakkında *konuşurduk*.)

Potencial Simple, geçmiş zaman içinde ileriye atıfta bulunması nedeniyle, Futuro Imperfecto de Indicativo'daki gibi, gerçekleşmesi tahmin edilen eylemleri de belirtir (Bkz. S. 103). Ancak, bu çeşit cümleler bütünüyle gelecek zamanı ima ediyor olabilir.

Örnek: **Serían** las doce cuando acabó de llover.

(Yağmur durduğu zaman saat oniki olsa gerekti.)
(Geçmişe ait tahmin)

Si tuviera tiempo **iría** al teatro.

(Eğer vaktim olsaydı tiyatroya giderdim.)
(Geleceğe ait tahmin.)

POTENCIAL COMPUESTO

Bileşik Şart

Potencial Compuesto da, Potencial Simple gibi, gelecekte yapılması muhtemel olan bir eylemi, geçmiş zamana atıfta bulunarak ifade eder; ancak bu eylem gelecekteki başka bir eyleme veya gelecek zaman içindeki bir âna kıyasla "olup bitmiştir". Örneğin, "Me dijo que para el mes próximo ya **habría terminado** el trabajo" (Bana, gelecek ay işi *bitirmiş olacağını* söyledi) cümlesinde, "terminar" eylemi, "decir" eylemine kıyasla gelecek zamanda yapılacak bir eylemdir; bununla beraber, gelecek zaman içindeki "el mes próximo" (gelecek ay) noktasına kıyasla olup bitmiş bir eylemdir.

Potencial Compuesto çekimi, adından da anlaşılacağı gibi (compuesto = bileşik), kuralsız HABER yardımcı fiilinin Potencial Simple çekimi ve asıl fiilin PARTICIPIO PASADO (Ortaç) şekli ile yapılır.

"Haber" yardımcı fiilinin Potencial Simple çekimi şöyledir:

habría
habrías
habría
habríamos
habríaís
habrían

O halde **Potencial Compuesto** çekimi şöyle olacaktır:

Infinitivo: anunciar (ilân etmek)

habría anunciado (ilân etmiş olurdum)
habrías anunciado (ilân etmiş olurdun)
habría anunciado (ilân etmiş olurdu)
habríamos anunciado (ilân etmiş olurduk)
habríaís anunciado (ilân etmiş olurdunuz)
habrían anunciado (ilân etmiş olurlardı)

Infinitivo: crecer (büyümek)

habría crecido (büyümüş olurdum)
habrías crecido (büyümüş olurdun)
habría crecido (büyümüş olurdu)
habríamos crecido (büyümüş olurduk)
habríaís crecido (büyümüş olurdunuz)
habrían crecido (büyümüş olurlardı)

Infinitivo: **insistir** (ısrar etmek)

habría insistido (ısrar etmiş olurdum)
habrías insistido (ısrar etmiş olurdun)
habría insistido (ısrar etmiş olurdu)
habríamos insistido (ısrar etmiş olurduk)
habríais insistido (ısrar etmiş olurdunuz)
habrían insistido (ısrar etmiş olurlardı)

Örnekler: Sabía que **habrías llegado** hasta las doce.
(Saat onikiye kadar *gelmiş olacağını* biliyordum.)

Me dijeron que ya **habría empezado** la conferencia a las tres.
(Konferansın saat üçte *başlamış olacağını* söylediler.)

María me dijo que **habría terminado** el libro para la Navidad.
(María bana, Noel'e kadar kitabı *bitirmiş olacağını* söyledi.)

Si hubiera tenido tiempo, **habría ido** al teatro.
(Eğer vaktim olmuş olsaydı, tiyatroya *gitmiş olurdum*.)

Potencial Compuesto da, Potencial Simple gibi, gelecekte gerçekleşmesi tahmin edilen eylemleri belirtir.

Örnek: Me habría gustado verte.
(Seni görmek hoşuma giderdi veya gidecekti.)

EJERCICIOS : XXIII

ALIŞTIRMALAR

1- Aşağıdaki fiilleri Potencial Simple olarak çekin:

despertarse (uyanmak)
gastar (harcamak)
tirar (atmak)

probar (denemek).
insultar (hakaret etmek)

2- Aşağıdaki fiilleri Potencial Compuesto olarak çekin:

formar (şekil vermek)
echar (fırlatıp atmak)
dar (vermek)

llenar (doldurmak)
convertir (çevirmek, başka şekle sokmak)

3- Aşağıdaki cümleleri, parantez içindeki fiillerin gerekli Potencial şekilleriyle tamamlayın:

1. Juan dijo que ya (marcharse) para la Semana Santa.
(Juan, Paskalya'ya kadar gitmiş olacağını söyledi.)
2. Me (gustar) conocer a tu tío.
(Amcamı tanımak hoşuma gidecekti.)
3. Si tuviera tiempo (preparar) la mesa.
(Eğer vaktim olsaydı masayı hazırlardım.)
4. Si hubieras llegado más temprano, (salir) con mi hermana.
(Eğer daha erken gelmiş olsaydın, kızkardeşimle beraber çıkacaktın.)
5. (Ser) las dos cuando llamaron a la puerta.
(Kapıyı çaldıkları zaman saat iki olsa gerekti.)
6. Nos dijeron que (enviar) una tarjeta postal.
(Bir kart postal yollayacaklarını söylediler.)

4- Aşağıdaki cümlelerde parantez içindeki fiilleri gerekli zamanlarda kullanın:

1. María (prometer) que nos (pagar) en cuanto (cobrar).
(María, parasını alır almaz bize ödeyeceğine dair söz verdi.)
2. ¿Qué (tú) (hacer) sin mí?
(Bensiz ne yapardın?)
3. Me (casar) si (tener) dinero.
(Param olsaydı evlenirdim.)
4. Me (fastidiar) que (vosotros) (llegar) tarde.
(Geç gelmeniz canımı sıkardı.)
5. (Pasar) dos horas cuando (sonar) la sirena de alarma.
(Alarm düdüğü çaldığı zaman iki saat geçmiş olsa gerekti.)
6. (Yo) (quedar) te muy agradecido por esta información.
(Bu bilgiden dolayı sana çok müteşekkir kalırdım.)

XXIV

LAS FORMAS NO PERSONALES DEL VERBO

Fiilin Şahıssız Şekilleri: Fiilimsiler

Fiillerin çekimi olmayan ve kendi başlarına cümle kuramayıp cümle içinde tıpkı isim, sıfat veya zarf gibi kullanılan bazı şekillerine **formas no personales** (şahıssız şekiller veya fiilimsiler) denir. Fiilimsileri üç grup altında inceleyelim:

INFINITIVO

Mastar

İspanyolcada fiillerin **-ar**, **-er**, ve **-ir** takılarıyla biten mastar şekilleri, aslında olayların veya eylemlerin adlarıdır. Mastarlar, aynen isimlerde olduğu gibi, tanım edatları, sıfatlar veya zarflarla birlikte kullanılarak cümle içinde isim görevi yaparlar.

Örnek: hablar (konuşmak)
el hablar (konuşma)
hablar mucho (çok konuşma)
hablar constantemente (devamlı konuşma)
Quiero hablar. (Konuşmak istiyorum.)

Son örnekteki mastar (hablar), cümlenin yüklemi olan "quiero" fiilini tamamlayan ve "ne istenildiğini" gösteren bir isimdir. Bu şekilde kullanılan mastarlar çok defa cümlenin tümleçleri (complementos) olan zamirlerle birleşirler.

Örnek: Quiero verte. (ver-te)   No quiero decírtelo. (decir-te-lo)
(Seni görmek istiyorum.)   (Bunu sana söylemek istemiyorum.)

Fiillerin, "haber" yardımcı fiilinin mastar şekliyle birlikte kullanılan Participio Pasado (Ortaç) şekilleri, geçmiş zaman bildiren mastar yerine geçer. Mastarın bu şekline **forma compuesta** denir.

Örnek: trabajar (çalışmak)
haber trabajado (çalışmış olmak)
Perdóname por no haber trabajado.
(Çalışmamış olduğum için beni bağışla.)

Fiillerin, kuralı "ser" (olmak, -imek) yardımcı fiilinin mastar şekliyle birlikte kullanılan Participio Pasado (Ortaç) şekilleri ise "edilgen" (**pasivo**) bir anlam taşır.

Örnek: **apreciar** (takdir etmek)
ser **apreciado** (takdir edilmek)

GERUNDIO

Ulaç

Cümle içinde bir tür zarf (adverbio) görevi yapan, yani "nasıl?" sorusunu cevaplandırarak fiili tamamlayan ulaçlar iki çeşittir:

1. Gerundio Simple

Basit Ulaç

Birinci çekim fiillerin köküne **-ando**, ikinci ve üçüncü çekim fiillerin köküne **-iendo** takılarının eklenmesiyle yapılır.

Örnek: Infinitivo : **llorar** (ağlamak)
Raíz : **llor-**
Gerundio : **llorando** (ağlayarak)
María me dijo **llorando**:
(María ağlayarak bana dedi ki:)

Infinitivo : **comer** (yemek)
Raíz : **com-**
Gerundio : **comiendo** (yiyerek)
El niño jugaba **comiendo** una manzana.
(Çocuk elma yiyerek oyun oynuyordu.)

Infinitivo : **discutir** (tartışmak)
Raíz : **discut-**
Gerundio : **discutiendo** (tartışarak)
Los alumnos leían el libro **discutiendo** sobre los puntos importantes.
(Öğrenciler, önemli noktalar üzerinde tartışarak kitabı okuyorlardı.)

Gerundio Simple, devam etmekte olan bir eylemi gösterdiğinden, "estar" (olmak -imek) yardımcı fiiliyle birlikte, devam etmekte olan zamanı belirtmekte kullanılır ("Estar" fiilinin çekimi için Bkz. S. 176).

Örnek: Estoy esperando. (Beklemekteyim, bekliyorum.)	Estaba discutiendo. (Tartışmaktaydım, tartışıyordum.)
Estamos estudiando. (Ders çalışmaktayız, çalışıyoruz.)	Estuve trabajando. (Çalışmakta idim, çalışıyor idim.)
Están comiendo. (Yemek yemekteler, yiyorlar.)	

Estaré viajando.
(Seyahat etmekte olacağım, ediyor olacağım.)

Gerundio Simple, herhangi bir eylem olduğu sırada devam etmekte olan başka bir eylemi ifade etmekte de kullanılır.

Örnek: **Estando** en el parque, vi a tu padre.
(Parktayken babanı gördüm.)

Viajando por España estuve tres días en Barcelona.
(İspanya içinde seyahat ederken üç gün Barselona'da bulundum.)

En (içinde, -de) edatı ile birlikte kullanılan **Gerundio Simple**, hemen sona erecek olan bir eylemi ifade eder.

Örnek: **En acabando** de comer, trabajaré.
(Yemeği bitirince, bitirir bitirmez, çalışacağım.)

Masterlarda olduğu gibi, fiillerin **Gerundio Simple** şekillerinde de şahıs zamirleri sona eklenir.

Örnek: escuchándote (escuchando-te)
(seni dinleyerek, seni dinlerken)
Están esperándonos. (esperando-nos)
(Bizi bekliyorlar.)

Görüldüğü gibi, birleşerek yazıda tek kelime meydana getiren kelimeler, vurgulu hecelerini aynen muhafaza ederler. Bu yüzden yazıda da vurgu işaretine gerek doğar. Aksi takdirde sondan ikinci hecenin vurgulu okunması gerekir; bu da yanlış bir telâffuz şekli olur.

2. Gerundio Compuesto

Bileşik Ulaç

Sona ermiş bir eylemi ifade etmekte kullanılan bu çeşit ulaç, "haber" yardımcı fiilinin ulaç şekli ve asıl fiilin Participio Pasivo (Ortaç) şekli ile yapılır.

Örnek: Infinitivo: descansar (dinlenmek)
Gerundio compuesto: habiendo descansado
(dinlenmiş olarak)

Habiendo descansado, empezó a trabajar.
(Dinlenmiş olarak çalışmaya başladı.)

PARTICIPIO

Ortaç veya Sıfat-Fiil

Fiilin sıfatlaşmış şekli olan **Participio** iki gruba ayrılır:

1. **Participio Activo** (-en yapılı ortaç)
2. **Participio Pasivo** (-miş yapılı ortaç)

Participio Activo o de Presente

-en yapılı ortaç

Birinci çekimdeki fiillerin köküne **-ante**, ikinci ve üçüncü çekimdeki fiillerin köküne **-ente** veya **-iente** takılarının eklenmesiyle yapılan **Participio Activo**, fiilin belirttiği eylemin “kimin tarafından” yapıldığını gösteren ve şimdiki zamana atıfta bulunan bir tür sıfattır.

Örnek: amar (sevmek)
amante (seven)
arder (yanmak, parlamak)
ardiente (yanan, parlayan)
bullir (kaynamak, köpürmek)
bullente (kaynayan, köpüren)

İspanyolcada bu çeşit Participio'su olan fiiller fazla değildir; zira Lâtince'den İspanyolcaya geçen -en yapılı ortaçların çoğu, fiilden türemiş sıfatlar olarak kabul edilir.

Örnek: obedecer (itaat etmek)
obediente (itaatkâr)

Participio Pasivo o de Pretérito

-miş yapılı ortaç

Fiilin belirttiği eylemden kimin veya neyin etkilendiğini gösteren ve edilgen (pasivo) bir anlam taşıyarak geçmiş zamana atıfta bulunan **Participio Pasivo** (veya sadece **participio**), fiillere uygun olarak iki türdür:

1. **Participio Regular** (Kurallı Ortaç): Birinci çekimdeki fiillerin köküne **-ado**, ikinci ve üçüncü çekimdeki fiillerin köküne de **-ido** takılarının eklenmesiyle yapılır.

Örnek: amar (sevmek)   elegir (seçmek)
amado (sevilmiş)   elegido (seçilmiş)
querer (sevmek, istemek)
querido (sevilmiş, istenmiş)

2. **Participio Irregular** (Kuralsız Ortaç): Bazı kuralsız fiillerin köküne **-to, -so** ve **-cho** takılarının eklenmesiyle yapılır.

Örnek: romper (kırmak)
roto (kırılmış, kırık)
confesar (itiraf etmek)
confeso (itiraf edilmiş)
decir (söylemek)
dicho (söylenmiş)

Participio Pasivo'nun, cümle içinde tıpkı sıfat gibi kullanılmak ve "haber" (malik olmak) veya "ser" ve "estar" (olmak, -mek) yardımcı fiilleriyle birlikte bileşik (compuesta) çekimleri meydana getirmek gibi iki görevi vardır.

Sıfat gibi kullanılan **Participio Pasivo**, bağlı olduğu ismin cins ve sayısına uyar.

Örnek: la mujer amada (sevilmiş, sevilen kadın)
una casa quemada (yanmış bir ev)
un niño mimado (şımartılmış bir çocuk)
los vasos rotos (kırık bardaklar)

"Haber" yardımcı fiiliyle birlikte kullanılan **Participio Pasivo**, fiil çekimleri bahsinde de gördüğümüz gibi, bileşik (compuesta) çekimleri meydana getirir.

Örnek: he visitado (ziyaret ettim)
había dicho (söylemiştim)
hubo amanecido (şafak sökmüştü ki)
habré preparado (hazırlamış olacağım)
haya leído (okumuş olsam)
hubiera ganado (kazanmış olsaydım)

"Ser" ve "estar" yardımcı fiilleriyle birlikte kullanılan **Participio Pasivo** ise edilgen (pasiva) fiil çekimlerini meydana getirir (Bkz. S. 210).

Örnek: fue avisado (haber verilmişti, haberdar edilmişti)
estoy invitado (davet edildim, davetliyim)

Verbos Con Dos Participios

Çift Ortaçlı Fiiller

İspanyolcada, biri kurallı, diğeri kuralsız olmak üzere çift ortaçlı pekçok fiil mevcuttur. Bunlardan kurallı ortaç, "haber" yardımcı fiiliyle birlikte bileşik zamanların çekiminde kullanılır; kuralsız ortaç ise herhangi bir ismi tamamlayarak sıfat görevi yapar.

Çift ortaçlı fiillerin bazıları aşağıda gösterilmiştir:

Participio Pasivo

Verbo	Regular	Irregular
abstraer (çıkarmak)	abstraído	abstracto
absorber (içine çekmek, içmek)	absorbido	absorto
atender (bakmak, ilgilenmek)	atendido	atento
concluir (sonuçlandırmak)	concluido	concluso
confesar (itiraf etmek)	confesado	confeso
confundir (şaşırtmak)	confundido	confuso
despertar (uyandırmak)	despertado	despierto
elegir (seçmek)	elegido	electo
excluir (çıkarmak, dışında tutmak)	excluido	excluso
freír (yağda kızartmak)	freído	frito
incluir (dahil etmek)	incluido	incluso
maldecir (lânetlemek)	maldecido	maldito
poseer (sahip olmak)	poseído	poseso
proveer (öngörmek)	proveído	provisto
suspender (kaldırmak, askıya almak)	suspendido	suspenso

Verbos Con Participios Irregulares Kuralsız Ortaçlı Fiiller

Bazı fiiller de sadece bir kuralsız ortaça sahiptir. Bunlardan en önemlileri aşağıda gösterilmiştir:

abrir (açmak)	abierto
cubrir (örtmek)	cubierto
decir (söylemek)	dicho
morir (ölmek)	muerto
poner (koymak)	puesto
resolver (halletmek)	resuelto
escribir (yazmak)	escrito
hacer (yapmak)	hecho
imprimir (yayınlamak)	impreso
ver (görmek)	visto
volver (geri dönmek)	vuelto

Bazı ortaçlar, Lâtinedeki -ariu takısından İspanyolcaya geçen -era takısı yapıdır. Ancak bunlar gelecek zaman bildirir.

Örnek: pagadero (ödenecek olan)
venidero (gelecek olan)

EJERCICIOS ALİŞTIRMALAR : XXIV

1- Aşağıdaki fiillerin Gerundio Simple ve Gerundio Compuesto şekilleri nelerdir?

escuchar (dinlemek)
esperar (beklemek)
salir (çıkma)
amar (sevmek)
confesar (itiraf etmek)

hacer (yapmak)
agradecer (minnettar olmak)
querer (sevmek, istemek)
elegir (seçmek)
escribir (yazmak)

2- Aşağıdaki cümleleri, parantez içindeki fiillerin Gerundio şekilleriyle tamamlayın:

1. La madre está (lavar) la ropa.
(Anne çamaşırları yıkıyor.)
2. Los niños están (comer).
(Çocuklar yemek yiyorlar.)
3. La secretaria está (escribir) una carta.
(Sekreter bir mektup yazıyor.)
4. Me voy (correr).
(Koşarak gidiyorum.)
5. Estoy (traducir) un texto difícil.
(Zor bir metin tercüme ediyorum.)
6. La criada está (preparar) el desayuno.
(Hizmetçi kahvaltayı hazırlıyor.)
7. El barco está (salir) del puerto.
(Gemi limandan çıkıyor.)
8. Está (llover).
(Yağmur yağıyor.)

3- Aşağıdaki cümleleri, parantez içindeki fiillerin, yerine göre, Infinitivo, Gerundio veya Participio şekilleriyle tamamlayın:

1. Por (llegar) tarde se quedó sin entradas.
(Geç geldiği için biletsiz kaldı.)
2. (Trabajar), ganaremos mucho.
(Çalışarak çok kazanacağız.)
3. Al (volver) de Barcelona hablaremos.
(Barselona'dan dönünce konuşuruz.)
4. (Hablar) con ella no solucionas nada, es mejor (dejar) lo.
(Onunla konuşarak hiçbir şey halledemezsin, bırakmak daha iyi.)
5. Dicen que está (preparar) una conferencia.
(Bir konferans hazırlamakta olduğunu söylüyorlar.)
6. Sigue (nevar).
(Kar yağmaya devam ediyor.)

7. Está (retirar) de la vida social.
(Sosyal hayattan çekilmiş.)
8. Ultimamente la prensa está (criticar) mucho el gobierno.
(Son zamanlarda basın hükümeti çok eleştiriyor.)
9. Era un asunto muy (discutir) en aquellos días.
(O günlerde üzerinde çok tartışılan bir konuydu.)
10. Hay corriente, porque las ventanas están (abrir).
(Cereyan var, zira pencereler açık.)
11. Hoy, (pasear), vi a tu madre.
(Bugün dolaşırken anneni gördüm.)
12. ¿Te gustan las patatas (freír)?
(Kızarmış patates sever misin?)

4- Aşağıdaki fiillerin Participio Pasivo şekilleri nelerdir?

hacer (yapmak)	ver (görmek)
conocer (tanımak)	abrir (açmak)
caer (düşmek)	morir (ölmek)
cubrir (örtmek)	romper (kırmak)
decir (söylemek)	poner (koymak)
querer (istemek)	imprimir (basmak, yayımlamak)
escribir (yazmak)	freír (yağda kızartmak)
volver (geri dönmek)	

XXV

VERBOS AUXILIARES

Yardımcı Fiiller

Bazı zaman çekimlerinde yardımcı rol oynayan fiillerle bunların özel çekimleri, İspanyolca dilbilgisinde önemli bir yer tutar. **Verbos auxiliares** (yardımcı fiiller veya ek-fiiller) dediğimiz bu fiillerin en önemlileri **HABER** (malik olmak), **SER** ve **ESTAR** (olmak, -imek) fiilleridir.

HABER

Fiillerin Participio Pasivo (Ortaç) şekilleriyle birleşip bileşik (compuesta) zaman çekimlerini meydana getiren bu yardımcı fiilin tüm zamanlardaki çekimleri aşağıda gösterilmiştir:

FORMAS NO PERSONALES

SIMPLES

Infinitivo : **haber**
Gerundio: **habiendo**
Participio: **habido**

COMPUESTAS

haber habido
habiendo habido

MODO INDICATIVO

TIEMPOS SIMPLES

Presente
he
has
ha (o hay)
hemos
habéis
han

TIEMPOS COMPUESTOS

Pretérito Perfecto
he habido
has habido
ha habido
hemos habido
habéis habido
han habido

Pretérito Imperfecto

había
habías
había
habíamos
habíais
habían

Pretérito Indefinido

hube
hubiste
hubo
hubimos
hubisteis
hubieron

Futuro Imperfecto

habré
habrás
habrá
habremos
habréis
habrán

Pretérito Pluscuamperfecto

había habido
habías habido
había habido
habíamos habido
habíais habido
habían habido

Pretérito Anterior

hube habido
hubiste habido
hubo habido
hubimos habido
hubisteis habido
hubieron habido

Futuro Perfecto

habré habido
habrás habido
habrá habido
habremos habido
habréis habido
habrán habido

MODO SUBJUNTIVO**TIEMPOS SIMPLES****Presente**

haya
hayas
haya
hayamos
hayáis
hayan

Pretérito Imperfecto

hubiera o hubiese
hubieras o hubieses
hubiera o hubiese
hubiéramos o hubiésemos
hubierais o hubieseis
hubieran o hubiesen

TIEMPOS COMPUESTOS**Pretérito Perfecto**

haya habido
hayas habido
haya habido
hayamos habido
hayáis habido
hayan habido

Pretérito Pluscuamperfecto

hubiera o hubiese habido
hubieras o hubieses habido
hubiera o hubiese habido
hubiéramos o hubiésemos habido
hubierais o hubieseis habido
hubieran o hubiesen habido

Futuro Imperfecto

hubiere
hubieres
hubiere
hubiéremos
hubiereis
hubieren

Futuro Perfecto

hubiere habido
hubieres habido
hubiere habido
hubiéremos habido
hubiereis habido
hubieren habido

MODO IMPERATIVO**Presente**

he habed

MODO POTENCIAL**Simple**

habría
habrías
habría
habríamos
habríaís
habrían

Compuesto

habría habido
habrías habido
habría habido
habríamos habido
habríaís habido
habrían habido

Haber fiili şahıssız fiil (verbo impersonal) olarak da kullanılabilir. Bu takdirde Presente de Indicativo şekli **ha** yerine **hay** olur.

Örnek: En el jardín **hay** una higuera.
(Bahçede bir incir ağacı *var*.)

En la calle **había** mucha gente.
(Sokakta çok insan *vardı*.)

SER

Fiillerin Participio Pasivo (Ortaç) şekilleriyle birleşip edilgen (pasiva) çekimleri meydana getiren bu yardımcı fiilin tüm zamanlardaki çekimleri aşağıda gösterilmiştir.

FORMAS NO PERSONALES**SIMPLES**

Infinitivo : ser
Gerundio: siendo
Participio: sido

COMPUESTAS

haber sido
habiendo sido

MODO INDICATIVO

TIEMPOS SIMPLES

Presente

soy
eres
es
somos
sois
son

Pretérito Imperfecto

era
eras
era
éramos
erais
eran

Pretérito Indefinido

fui
fuiste
fue
fuimos
fuisteis
fueron

Futuro Imperfecto

seré
serás
será
seremos
seréis
serán

TIEMPOS COMPUESTOS

Pretérito Perfecto

he sido
has sido
ha sido
hemos sido
habéis sido
han sido

Pretérito Pluscuamperfecto

había sido
habías sido
había sido
habíamos sido
habíais sido
habían sido

Pretérito Anterior

hube sido
hubiste sido
hubo sido
hubimos sido
hubisteis sido
hubieron sido

Futuro Perfecto

habré sido
habrás sido
habrá sido
habremos sido
habréis sido
habrán sido

MODO SUBJUNTIVO

TIEMPOS SIMPLES

Presente

sea
seas
sea
seamos
seáis
sean

TIEMPOS COMPUESTOS

Pretérito Perfecto

haya sido
hayas sido
haya sido
hayamos sido
hayáis sido
hayan sido

Pretérito Imperfecto

fuera o fuese
 fueras o fueses
 fuera o fuese
 fuéramos o fuésemos
 fuerais o fueseis
 fueran o fuesen

Pretérito Pluscuamperfecto

hubiera o hubiese sido
 hubieras o hubieses sido
 hubiera o hubiese sido
 hubiéramos o hubiésemos sido
 hubierais o hubieseis sido
 hubieran o hubiesen sido

Futuro Imperfecto

fuere
 fueres
 fuere
 fuéremos
 fuereis
 fueren

Futuro Perfecto

hubiere sido
 hubieres sido
 hubiere sido
 hubiéremos sido
 hubiereis sido
 hubieren sido

MODO IMPERATIVO**Presente**

sé   sed

MODO POTENCIAL**Simple**

sería
 serías
 sería
 seríamos
 seríais
 serían

Compuesto

habría sido
 habrías sido
 habría sido
 habríamos sido
 habríais sido
 habrían sido

Ser fiili, edilgen çekimlerden başka (bu çekimleri ilerideki derslerimizde etrafıca göreceğiz), sıfatlarla birlikte kullanılmak suretiyle sıfatların yüklem olmalarını sağlayan ek-fiil görevi de yapar; ayrıca, tek başına kullanılıp "var oluş" bildirir.

Örnek: María **es** guapa.

(María güzel*dir*.)

Estos libros **son** muy caros.

(Bu kitaplar çok pahalı*dır*.)

Dios **es**.

(Tanrı *vardır*.)

ESTAR

Fiillerin Gerundio (Ulaç) şekilleriyle birleşip Haber Kipinin Şimdiki Zamanını (Presente de Indicativo) meydana getiren bu yardımcı fiilin tüm zamanlardaki çekimleri aşağıda gösterilmiştir:

FORMAS NO PERSONALES

SIMPLES

Infinitivo : **estar**
Gerundio : **estando**
Participio : **estado**

COMPUESTAS

haber estado
habiendo estado

MODO INDICATIVO

TIEMPOS SIMPLES

Presente

estoy
estás
está
estamos
estáis
están

Pretérito Imperfecto

estaba
estabas
estaba
estábamos
estabais
estaban

Pretérito Indefinido

estuve
estuviste
estuvo
estuvimos
estuvisteis
estuvieron

Futuro Imperfecto

estaré
estarás
estará
estaremos
estaréis
estarán

TIEMPOS COMPUESTOS

Pretérito Perfecto

he estado
has estado
ha estado
hemos estado
habéis estado
han estado

Pretérito Pluscuamperfecto

había estado
habías estado
había estado
habíamos estado
habíais estado
habían estado

Pretérito Anterior

hube estado
hubiste estado
hubo estado
hubimos estado
hubisteis estado
hubieron estado

Futuro Perfecto

habré estado
habrás estado
habrá estado
habremos estado
habréis estado
habrán estado

MODO SUBJUNTIVO

TIEMPOS SIMPLES

Presente

esté
estés
esté
estemos
estéis
estén

Pretérito Imperfecto

estuviera o estuviese
estuvieras o estuvieses
estuviera o estuviese
estuviéramos o estuviésemos
estuvierais o estuvieseis
estuvieran o estuviesen

Futuro Imperfecto

estuviere
estuvieres
estuviere
estuviéremos
estuviereis
estuvieren

TIEMPOS COMPUESTOS

Pretérito Perfecto

haya estado
hayas estado
haya estado
hayamos estado
hayáis estado
hayan estado

Pretérito Pluscuamperfecto

hubiera o hubiese estado
hubieras o hubieses estado
hubiera o hubiese estado
hubiéramos o hubiésemos estado
hubierais o hubieseis estado
hubieran o hubiesen estado

Futuro Perfecto

hubiere estado
hubieres estado
hubiere estado
hubiéremos estado
hubiereis estado
hubieren estado

MODO IMPERATIVO

Presente

está   estad

MODO POTENCIAL

Simple

estaría
estarías
estaría
estaríamos
estaríais
estarían

Compuesto

habría estado
habrías estado
habría estado
habríamos estado
habríais estado
habrían estado

Estar fiili de, **ser** fiili gibi, sıfatlarla birlikte kullanılarak sıfatların yüklem olmalarını sağlayan bir ek-fiildir; ayrıca yer ve durum bildirir.

Örnek: **Estoy** cansado.
(Yorgunum.)

El niño **estaba** en su cama.
(Çocuk yatağındaydı.)

Nunca **estuve** en Barcelona.
(Barselona'da hiç bulunmadım.)

Diferencias Entre SER y ESTAR

SER ve ESTAR Arasındaki Fark

Cümle içindeki görevleri bakımından aynı nitelikte olan **ser** ve **estar** yardımcı fiillerinin kullanıldıkları yerler farklıdır. Bu kullanım yerleri aşağıdaki tabloda özetlenmiştir:

ESTAR

1. **¿DÓNDE?** (nerede?) sorusuna cevaben yer gösteren cümlelerde:

Mi casa está en aquella calle.
(Evim şu sokaktadır.)

SER

1. **¿CUÁNDO?** (ne zaman?) sorusuna cevaben zaman gösteren cümlelerde:

Hoy es fiesta.
(Bugün bayramdır.)
Son las cinco.
(Saat beş.)

2. SIFATLARLA BERABER KULLANILDIKLARI ZAMAN

GEÇİCİ durumları belirten cümlelerde:

Mi madre está enferma.
(Annem hasta.)

El cuarto está limpio.
(Oda temiz.)

La sopa está caliente.
(Çorba sıcak.)

DEVAMLI durumları belirten cümlelerde:

La nieve es blanca.
(Kar beyazdır.)

Mi dueño es inglés.
(Ev sahibim İngilizdir.)

Su madre es muy pobre.
(Annesi çok yoksuldur.)

Not: **Feliz** (mutlu), **rico** (zengin), **pobre** (fakir), **viejo** (ihtiyar) ve **joven** (genci) sıfatlarıyla istisnai olarak **ser** yardımcı fiili kullanılır.

3. -MİŞ YAPILI ORTAÇLARLA (PARTICIPIO PASIVO) BERABER KULLANILDIKLARI ZAMAN

Hareket değil DURUM bildiren edilgen cümlelerde:

La carta está escrita con tinta roja.
(Mektup kırmızı mürekkeple yazılmış.)

Durum değil HAREKET bildiren edilgen cümlelerde:

La carta fue escrita por él.
(Mektup onun tarafından yazılmıştı.)

4. ULAÇLARLA (GERUNDIO) BERABER KULLANILDIKLARI ZAMAN

Ulaçlarla beraber kullanılan **estar** fiili,
Haber Kipinin Şimdiki Zamanını
(Presente de Indicativo) meydana getirir:

Ser fiili hiçbir zaman ulaçlarla
beraber kullanılmaz.

Estoy estudiando.
(Ders çalışmaktayım, çalışıyorum.)

5. İSİMLERLE BERABER

Estar fiili hiçbir zaman bir ismi
tamamlayıp onu cümlelerin yüklemi
haline getirmez.

Ser fiili isimlerle birleşip onları cümlelerin
yüklemi haline getirir:

Soy estudiante.
(Ben öğrenciyim.)

Madrid es una ciudad grande.
(Madrid büyük bir şehirdir.)

6. NİTELEME SIFATLARIYLA BERABER

Estar fiili sadece **bien** (iyi) sıfatıyla
beraber kullanılarak "olur, iyi, tamam"
anlamına gelir (está bien). **Claro** (âşikâr)
sıfatıyla birlikte kullanıldığı da olur
(está claro).

Ser fiili, "bien" dışında tüm niteleme
sıfatlarıyla birlikte kullanılır:

Es difícil.
(Bu zordur.)

Es posible.
(Bu mümkündür.)

7. ŞAHIS ZAMİRLERİYLE BERABER

Şahıs zamirleriyle tek başına kullanılan
estar fiili yer gösterir:

Şahıs zamirleriyle tek başına kullanılan
ser fiili kimlik gösterir:

Estoy yo.
(Buradayım.)

Soy yo.
(Benim.)

LA HORA
Saat

İspanyolcada saatler, **ser** yardımcı fiili ile ifade edilir. ¿Qué hora es? (Saat kaç?) sorusunun cevabı, **ser** yardımcı fiilinin üçüncü şahıs tekil veya çoğul şekil-

leriyle verilir. Geçen saatler için saat ve dakikalar arasında **y** (ve) bağlacı, **kalm** saatler için ise **menos** (eksik) zarfı kullanılır.

Örnek: Son las cinco.
(Saat beş.)

Es la una.
(Saat bir.)

Son las tres y diez.
(Saat üçü on geçiyor.)

Es la una y veinte.
(Saat biri yirmi geçiyor.)

Son las siete menos cinco.
(Saat yediye beş var.)

Es la una menos cinco.
(Saat bire beş var.)

Yarım ve çeyrek saatler **media** ve **cuarto** kelimeleriyle ifade edilir.

Örnek: Son las diez y media.
(Saat on buçuk.)

Son las seis menos cuarto.
(Saat altıya çeyrek var.)

Son las dos y cuarto.
(Saat ikiyi çeyrek geçiyor.)

Es la una y media.
(Saat bir buçuk.)

Zaman bildiren kelimelerle birlikte kullanılan edatlar, saatin ifadesinde de yer alır.

Örnek: a las ocho y media
(saat sekiz buçukta)

desde las diez hasta las cuatro y media
(saat ondan dört buçuğa kadar)

Kesin saat ifadelerinde **en punto** (tam) deymi kullanılır.

Örnek: a las ocho en punto
(saat tam sekizde)

EJERCICIOS ALIŞTIRMALAR : XXV

1- Aşağıdaki cümleleri **ser** ve **estar** yardımcı fiillerinin gerekli şekilleriyle tamamlayın:

1. Mi compañero de oficina ..... italiano.
(Ofis arkadaşım İtalyandır.)
2. ¿Qué hora .....? ..... las dos y media.
(Saat kaç? Saat iki buçuk.)
3. ¿Qué día ..... mañana? Mañana ..... lunes.
(Yarın günlerden ne? Yarın Pazartesi.)
4. Muchos de mis amigos ..... estudiantes de esta facultad.
(Arkadaşlarımın çoğu bu fakültede öğrenci.)

5. (Yo) ..... muy contento de verte.
(Seni gördüğüme çok memnunum.)
6. Estas flores ..... para tí.
(Bu çiçekler senin için.)
7. ¿Me ..... usted escuchando?
(Beni dinliyor musunuz?)
8. ¿Quién .....? ..... el cobrador de la luz.
(Kim o? Elektrik tahsildarı.)
9. Las enfermedades infecciosas ..... corrientes en la Edad Media.
(Bulaşıcı hastalıklar Ortaçağ'da olağandı.)
10. No puedo ayudarte porque ..... muy cansado.
(Sana yardım edemem çünkü çok yorgunum.)
11. Los países latinos ..... en su mayoría, católicos.
(Lâtin ülkelerinin çoğu Katoliktir.)
12. (Yo) ..... muy orgulloso de ti.
(Seninle gurur duyuyorum.)
13. El salón ..... lleno de invitados.
(Salon davetlilerle dolu.)
14. La reunión ..... animadísima, todo el mundo hablaba en voz alta.
(Toplantı çok hareketliydi, herkes yüksek sesle konuşuyordu.)
15. La carrera ciclista .... el próximo domingo.
(Bisiklet yarışı gelecek Pazar olacak.)
16. No .... recomendable tomar esas medidas.
(Bu önlemleri almak şayanı tavsiye değil.)
17. Hoy .... domingo; las tiendas ..... cerradas.
(Bugün Pazar; dükkânlar kapalı.)
18. (Yo) ..... a su disposición.
(Emrinize âmadeyim.)
19. ¿Cómo ..... usted?
(Nasılsınız?)
20. ¿Cuántos ..... (vosotros)? ... cinco.
(Kaç kişisiniz? Beş kişiyiz.)
21. El clima de Mallorca .... muy suave.
(Mayorka'nın iklimi çok yumuşaktır.)
22. Ayer .... en casa todo el día.
(Dün bütün gün evdeydim.)
23. Ayer (nosotros) ..... en Zaragoza; hoy .... aquí; mañana ..... muy lejos.
(Dün Zaragoza'daydık; bugün buradayız; yarın çok uzaklarda olacağız.)
24. Si José no .... en el café, ... paseando por el parque.
(José kahvede değilse parkta dolaşıyordur.)
25. Después de .... un mes en la clínica, (yo) ..... aún muy débil.
(Bir ay klinikte kaldıktan sonra hâlâ çok güçsüzdüm.)

26. La corrida de hoy ..... muy buena.
(Bugünkü boğa güreşi çok iyiydi.)
27. Esta mañana no quería salir de casa porque ..... lloviendo.
(Bu sabah evden çıkmak istemiyordum çünkü yağmur yağıyordu.)
28. La muchacha .... muy elegante con su traje de noche.
(Genç kız gece elbisesiyle çok zarıftı.)

2- Aşağıdaki cümleleri İspanyolcaya çevirin:

1. Çok yorgunuz.
2. Öğrenciler çalışıyorlar.
3. Bay García İspanyoldur.
4. Çok geç oldu.
5. Annenle baban nasıllar?
6. Madrid İspanya'nın başkentidir.
7. Çok gençsin.
8. Su çok sıcak.
9. Biz beş kardeşiz.
10. Bugün Mayısın on beşi.
11. O zamanlar annem hastanedeydi.
12. Önceki gün Barselona'daydık.
13. Bu işte seninle beraberim.
14. Babamın ziyareti çok kısa oldu.
15. Makinaların bulunduğu oda çok karanlık.
16. Bu sabahki film çok iyiydi.
17. Çok müteşekkirim.
18. Endülüslüler çok neşelidirler.
19. Bugün çok neşelisin.
20. Ben Burgos'danım.

3- Aşağıdaki cümlelerde parantez içindeki fiilleri gerekli zamanlarda kullan ve boş yerleri **ser** veya **estar** ile tamamlayın:

1. No .... cierto que le (abandonar) (yo).
(Onu terketmiş olduğum doğru değil.)
2. Ayer tu respuesta ..... totalmente inesperada.
(Dün cevabın hiç beklenmedik bir şekilde oldu.)
3. (Yo) .... seguro de que lo (decir).
(Bunu söylemiş olduğumdan eminim.)
4. (Nosotros) ... siete para la cena.
(Akşam yemeğinde yedi kişi olacağız.)
5. ... en Madrid donde se (reunir) el congreso.
(Kongrenin toplandığı yer Madrid'tir.)
6. (Haber) un nuevo tipo de dentífrico en el mercado; .... muy bueno.
(Piyasada yeni tip bir diş macunu var; çok iyi.)

7. No (creer) (yo) que (ellos) ..... de nuestra parte.
(Onların bizden yana olduklarını sanmıyorum.)

8. ¿Qué cambiado .... (él)! Creo que no le (reconocer).
(Ne kadar değişmiş! Sanırım onu tanıyamazdım.)

9. La carta le .... devuelta sin (abrir).
(Mektup açılmadan ona iade edilmişti.)

10. Si (tú) me (hacer) ese favor, yo te .... sumamente agradecido.
(Bana bu iyiliği yaparsan sana çok minnettar kalırdım.)

XXVI

LAS TRES CONJUGACIONES REGULARES

Kurallı Çekimler

Çekim esnasında kökleri değişmeyen ve tüm zaman çekimlerinde normal zaman takılarını alan fiillere **verbos regulares** (kurallı fiiller) denir.

İspanyolcadaki fiil çekimlerinin **-ar**, **-er** ve **-ir** mastar takılarıyla biten fiiller açısından, birinci, ikinci ve üçüncü çekim olmak üzere üçe ayrıldığını biliyoruz. Bu üç çekime giren ve şimdiye kadar gördüğümüz kurallı fiillerden de anlaşılacağı gibi, ikinci ve üçüncü çekimdeki fiiller, Infinitivo, Presente de Indicativo'nun birinci çoğul şahıs ve Imperativo'nun ikinci çoğul şahıs şekilleri DIŞINDA, bütün çekimlerde birbirinin eşidir.

Daha önceki derslerde teker teker incelenen fiil çekimlerini bir araya toplamak ve kurallı çekimlere örnek oluşturmak amacıyla, her üç çekimden birer kurallı fiilin tüm zamanlardaki çekimleri aşağıda gösterilmiştir:

Modelo de un Verbo de la Primera Conjugación

Birinci Çekim Fiillere Örnek

AMAR (sevmek)

FORMAS NO PERSONALES

SIMPLES

Infinitivo : amar (sevmek)
Gerundio: amando (severek)
Participio: amado

COMPUESTAS

haber amado (sevmiş olmak)
habiendo amado (sevmiş olarak)

MODO INDICATIVO

Tiempos Simples

Presente

amo (severim, seviyorum)
amás
ama
amamos
amáis
aman

Pretérito Imperfecto

amaba (seviyordum)
amabas
amaba
amábamos
amabais
amaban

Pretérito Indefinido

amé (sevdim)
amaste
amó
amamos
amasteis
amaron

Futuro Imperfecto

amaré (seveceğim)
amarás
amará
amaremos
amaréis
amarán

Tiempos Compuestos

Pretérito Perfecto: he amado, etc. (sevdim)

Pretérito Anterior: hube amado, etc. (sevmiştim ki)

Pretérito Pluscuamperfecto: había amado, etc. (sevmiştim)

Futuro Perfecto: habré amado, etc. (sevmiş olacağım)

MODO SUBJUNTIVO

Tiempos Simples

Presente

ame (sevsem)
ames
ame
amemos
améis
amen

Pretérito Imperfecto

amara o amase (sevseydim)
amaras o amases
amara o amase
amáramos o amásemos
amarais o amaseis
amaran o amasen

Futuro Imperfecto

amare (sevecek olsam)
amares
amare
amáremos
amareis
amaren

Tiempos Compuestos

Pretérito Perfecto: haya amado, etc. (sevmiş olsam)

Pretérito Pluscuamperfecto: hubiera o hubiese amado, etc. (sevmiş olsaydım)

Futuro Perfecto: hubiere amado, etc. (sevmiş olacaksam)

MODO IMPERATIVO

Presente

ama (sev)

amad (seviniz)

MODO POTENCIAL

Simple

amaría (severdim)

amarías

amaría

amaríamos

amaríais

amarían

Compuesto

habría amado, etc.

(sevmiş olurdum)

Modelo de un Verbo de la Segunda Conjugación

İkinci Çekim Fiillere Örnek

METER (koymak)

FORMAS NO PERSONALES

Simples

Infinitivo : meter (koymak)

Gerundio: metiendo (koyarak)

Participio: metido (koymuş)

Compuestas

haber metido (koymuş olmak)

habiendo metido (koymuş olarak)

MODO INDICATIVO

Tiempos Simples

Presente

meto (koyarım, koyuyorum)

metes

mete

metemos

metéis

meten

Pretérito Imperfecto

metía (koyuyordum)

metías

metía

metíamos

metíais

metían

Pretérito Indefinido

metí (koydum)

metiste

metió

metimos

metisteis

metieron

Futuro Imperfecto

meteré (koyacağım)

meterás

meterá

meteremos

meteréis

meterán

Tiempos Compuestos

Pretérito Perfecto: he metido, etc. (koydum)

Pretérito Anterior: hube metido, etc. (koymuştum ki)

Pretérito Pluscuamperfecto: había metido, etc. (koymuştum)

Futuro Perfecto: habré metido, etc. (koymuş olacağım)

MODO SUBJUNTIVO

Tiempos Simples

Presente

meta (koysam)

metas

meta

metamos

metáis

metan

Pretérito Imperfecto

metiera o metiese (koysaydım)

metieras o metieses

metiera o metiese

metiéramos o metiésemos

metierais o metieseis

metieran o metiesen

Futuro Imperfecto

metiere (koyacak olsam)

metieres

metiere

metiéremos

metiereis

metieren

Tiempos Compuestos

Pretérito Perfecto: haya metido, etc. (koymuş olsam)

Pretérito Pluscuamperfecto: hubiera o hubiese metido, etc. (koymuş olsaydım)

Futuro Perfecto: hubiere metido, etc. (koyacak olsam)

MODO IMPERATIVO

Presente

mete (koy)

meted (koyunuz)

MODO POTENCIAL

Simple

metería (koyardım)

meterías

metería

meteríamos

meteríais

meterían

Compuesto

habría metido, etc.

(koymuş olurdum)

Modelo de un Verbo de la Tercera Conjugación
Üçüncü Çekim Fiillere Örnek

PARTIR (ayrılmak, gitmek)

FORMAS NO PERSONALES

Simples

Infinitivo : partir (ayrılmak)
Gerundio: partiendo (ayrılarak)
Participio: partido (ayrılmış)

Compuestas

haber partido (ayrılmış olmak)
habiendo partido (ayrılmış olmak)

MODO INDICATIVO

Tiempos Simples

Presente

parto (ayrılıyorum, ayrılıyorum)
partes
parte
partimos
partís
parten

Pretérito Imperfecto

partía (ayrılıyordum)
partías
partía
partíamos
partíais
partían

Pretérito Indefinido

partí (ayrıldım)
partiste
partió
partimos
partisteis
partieron

Futuro Imperfecto

partiré (ayrılacağım)
partirás
partirá
partiremos
partiréis
partirán

Tiempos Compuestos

Pretérito Perfecto: he partido, etc. (ayrıldım)

Pretérito Anterior: hube partido, etc. (ayrılmıştım ki)

Pretérito Pluscuamperfecto: había partido, etc. (ayrılmıştım)

Futuro Perfecto: habré partido, etc. (ayrılmış olacağım)

MODO SUBJUNTIVO

Tiempos Simples

Presente	Pretérito Imperfecto	Futuro Imperfecto
parta (ayrılısam)	partiera o partiese (ayrılısaydım)	partiere (ayrılacak olsam)
partas	partieras o partieses	partieres
parta	partiera o partiese	partiere
partamos	partiéramos o partiésemos	partiéremos
partáis	partierais o partieseis	partiereis
partan	partieran o partiesen	partieren

Tiempos Compuestos

Pretérito Perfecto: haya partido, etc. (ayrılmış olsam)

Pretérito Pluscuamperfecto: hubiera o hubiese partido, etc. (ayrılmış olsaydım)

Futuro Perfecto: hubiere partido, etc. (ayrılacak olsam)

MODO IMPERATIVO

Presente

parte (ayrıl)   partid (ayrılın)

MODO POTENCIAL

Simple

partiría (ayrılırdım)
partirías
partiría
partiríamos
partiríais
partirían

Compuesto

habría partido, etc.
(ayrılmış olurdu)

EJERCICIOS ALIŞTIRMALAR

Aşağıdaki kurallı fiilleri öğrenin:

deber (mecbur olmak, -mak zorunda olmak)
llevar (taşımak, götürmek)
subir (yukarı çıkmak)
desayunar (kahvaltı etmek)
gustar (hoşa gitmek)
mirar (bakmak)

descansar (dinlenmek)
bajar (aşağı inmek)
entregar (vermek, teslim etmek)
chocar (çarpmak)
sufrir (acı çekmek)
ayudar (yardım etmek)
contestar (cevap vermek)
esconder (saklamak)
escaparse (kaçmak)
necesitar (gereksinim duymak)
gastar (harcamak)
molestar (rahatsız etmek)
encargar (istemek, ısmarlamak)
enseñar (öğretmek)
reprender (azarlamak)
acabar (bitirmek)
amueblar (mobilyalarla döşemek)
cambiar (değiştirmek)
mojar (ıslatmak)
gritar (bağırarak)
curar (tedavi etmek)
equivocarse (yanılmak)
añadir (eklemek)
completar (tamamlamak)
ocupar (meşgul etmek; istilâ etmek)
conversar (sohbet etmek)
acercar (yaklaştırmak)
cansar (yormak)
acostumbrar (alıştırmak)
probar (denemek)
parar (durdurmak)
continuar (devam etmek)
colocar (yerleştirmek)
buscar (aramak)
faltar (eksik olmak)
alquilar (kiralamak)
bastar (yeterli olmak)
preguntar (sormak)
aprovechar (yararlanmak)
escuchar (dinlemek)
saludar (selâmlamak)
dañar (zarar vermek)
vender (satmak)
correr (koşmak)
aceptar (kabul etmek)
cortar (kesmek)

XXVII

VERBOS IRREGULARES

Kuralsız Fiiller

Çekim esnasında kökleri değişmeyen ve çekimlerin gerektirdiği zaman takılarını aynen alan fiillere “verbos regulares” (kurallı fiiller) denildiğini biliyoruz (hablar, comer, partir gibi). O halde, çekim sırasında **kökleri değişen** veya çekimlerin bilinen zaman takılarını değil, **değişik takılar alan** fiiller de **verbos irregulares** (kuralsız fiiller)dir.

Bazı fiillerin köklerinde çekim esnasında harf değişiklikleri olur; ancak bu fiiller Kuralsız Fiil grubuna girmez; zira köklerdeki harf değişiklikleri, mastardaki telâffuzu korumak amacıyla ve telâffuzda değil yazıda yapılır, fiil yine normal zaman takılarını alır. Örneğin, “tocar” (dokunmak) fiilinin Pretérito Indefinido de Indicativo, birinci tekil şahıs şekli, fiilin kökündeki “k” sesini koruyabilmek için (“tocé” olamayacağı için) “toqué” olur.

Telâffuzu korumak üzere köklerinde harf değişiklikleri yapılan ve bu yüzden **kuralsız addedilmeyen** fiilleri şöyle sıralayabiliriz:

a) **-car, -cer, -cir, -gar, -ger, -gir, -quir ve -zar** ile biten fiiller.

Örnek: tocar (dokunmak) - toqué (“k” sesini korumak için c harfi q oluyor)

vencer (yenmek) - venzo (peltek “s” sesini korumak için c harfi z oluyor)

resarcir (telâfi etmek) - resarzo (peltek “s” sesini korumak için c harfi z oluyor)

pegar (yapıştırmak) - pegué (“g” sesini korumak için g harfi gu oluyor)

recoger (almak) - recojo (“h” sesini korumak için g harfi j oluyor)

dirigir (idare etmek) - dirijo (“h” sesini korumak için g harfi j oluyor)

delinquir (suç işlemek) - delinco (“k” sesini korumak için q harfi c oluyor)

empezar (başlamak) - empecé (peltek “s” sesini korumak için z harfi c oluyor)

b) **-aer, -eer ve -oer** ile biten fiillerde, zaman takısındaki “i” seslisi bir sonraki sesliyle birleşip tek hece meydana getirdiği zaman “y” olur.

Örnek: "leer" fiilinin Pretérito Indefinido de Indicativo, üçüncü tekil şahıs şekli: leyó (leíó yerine)

Kuralsız fiillere gelince, fiillerdeki kuralsız çekimler sadece basit zamanlarda görülür. Kuralsız fiillerin diğerlerinden kolayca ayırtedilebilmeleri için şu hususun gözönünde tutulması gereklidir: Fiil çekimlerindeki aykırılıklar aslında Presente, Pretérito Indefinido ve Futuro Imperfecto de Indicativo zamanlarında meydana gelir ve bu üç zamanda doğan aykırılıklar bazı başka zamanlara da akseder. Bahis konusu üç zamandan etkilenen diğer zamanlar şunlardır:

1. Presente de Indicativo	Presente de Subjuntivo Imperativo
2. Pretérito Indefinido de Indicativo	Pretérito Imperfecto de Subjuntivo Futuro Imperfecto de Subjuntivo (Gerundio)
3. Futuro Imperfecto de Indicativo	Potencial Simple

Demek oluyor ki, yukarıdaki üç esas zamandan herhangi birinde meydana gelen bir aykırılık (ki çok zaman tekil şahıslar ve üçüncü çoğul şahıstadır), bu zamandan etkilenen diğer zamanlarda aynen görülür. O halde, bir fiilin kuralsız olup olmadığını anlamak için Presente, Pretérito Indefinido ve Futuro Imperfecto de Indicativo çekimlerine bakmak yeterlidir.

Fiillerdeki kuralsız çekimler ya çeşitli fonetik kurallara bağlıdır, ya da fiil özel bir karaktere sahip olup kuraldışı çekilir. Fonetik kurallara göre kuralsız çekilen fiilleri şu dört grup içinde inceleyebiliriz:

BİRİNCİ GRUP: Fiilin kökündeki sesli harfin ikili ses gruplaşması (diptongo) haline gelmesi.

Köklerindeki son hecede **e**, **i** ve **o** seslileri bulunan fiillerin, Presente de Indicativo ve buna bağlı olarak Presente de Subjuntivo ile Imperativo zamanlarında bu sesliler "diptongo" haline gelerek **-ie-** ve **-ue-** olur.

Örnek: **COMENZAR** (başlamak)

<i>Presente de Indicativo</i>	<i>Presente de Subjuntivo</i>	<i>Imperativo</i>
comienzo (başlıyorum)	comience (başlasam)	comienza (tú) (başla)
comienzas	comiences	
comienza	comience	
(comenzamos)	(comencemos)	
(comenzáis)	(comencéis)	
comienzan	comiencen	

ADQUIRIR (elde etmek)

adquiero (elde ediyorum)	adquiera (elde etsem)	adquiere (tú) (elde et)
adquieres	adquieras	
adquiere	adquiera	
(adquirimos)	(adquiramos)	
(adquirís)	(adquiráis)	
adquieren	adquieran	

PODER (muktedir olmak, yapabilmek)

puedo (yapabiliyorum)	pueda (yapsam)	puede (tú)
puedes	puedas	(kullanılmaz)
puede	pueda	
(podemos)	(podamos)	
(podéis)	(podáis)	
pueden	puedan	

Bu sonuncu tip, yani kökteki **-o-** sesinin **-ue-** olduğu fiillerin bazıları, ikili ses gruplaşmasından önce yazıda bir de "h" harfi alır.

Örnek: oler (kokmak)

<i>Presente de Indicativo</i>	<i>Presente de Subjuntivo</i>	<i>Imperativo</i>
huelo (kokuyorum)	huela (koksam)	huele (tú) (kok)
huelas	huelas	
huele	huela	
(olemos)	(olamos)	
(oléis)	(oláis)	
huelen	huelan	

Birinci gruba giren fiillerden en önemlileri şunlardır:

E sesi IE olan fiiller

acertar (doğrulamak)	cegar (körletmek)
alentar (güçlendirmek, iyileştirmek)	cerrar (kapatmak)
apretar (basmak, sıkıştırmak)	concertar (uzlaştırmak)
arrendar (kiraya vermek)	confesar (itiraf etmek)
ascender (yükselmek)	defender (savunmak)
atravesar (karşıya geçmek)	descender (aşağı inmek, alçalmak)
calentar (ısıtmak)	despertar (uyandırmak)

desterrar (başka yere göndermek, sürmek)
empezar (başlamak)
encender (yakmak)
entender (anlamak)
enterrar (toprağa gömmek)
extender (uzatmak)
fregar (ovmak)
gobernar (idare etmek)
helar (donmak)
manifestar (göstermek, ortaya koymak)
merendar (akşamüstü kahvaltısı etmek)
mentir (yalan söylemek)
negar (inkâr etmek)

nevar (kar yağmak)
pensar (düşünmek)
querer (istemek, sevmek)
recomendar (tavsiye etmek)
regar (sulamak)
segar (hiçmek)
sembrar (ekmek)
sentar (oturmak)
serrar (testere ile kesmek)
temblar (titremek)
tender (yaymak, açmak)
tropezar (çarpmak)
ventar (koklamak, kokusunu almak)

İ sesi İE olan fiiller

adquirir (elde etmek) ve -irir ile biten tüm fiiller.

O sesi UE olan fiiller

acordar (uyum sağlamak)
almorzar (öğle yemeği yemek)
aprobar (doğrulamak)
avergonzar (utandırmak)
cocer (pişirmek)
colar (lütfetmek, vermek)
colgar (asmak, sallandırmak)
consolar (teselli etmek)
contar (anlatmak)
costar (malolmak)
demostrar (göstermek)
doler (ağrımak)
encontrar (bulmak)
forzar (zorlamak)
jugar (oynamak)
llover (yağmur yağmak)
morir (ölmek)
mostrar (göstermek)

morder (ısırmak)
mover (kımıldatmak, hareket ettirmek)
oler (kokmak)
probar (denemek)
recordar (hatırlatmak)
renovar (yenilemek)
resolver (sonuçlandırmak)
rodar (dönmek, yuvarlanmak)
rogar (rica etmek)
soler (alışkanlığında olmak)
soltar (atlamak, zıplamak)
sonar (zil v.b. çalmak)
soñar (rüya görmek)
tostar (kızartmak)
tronar (gürlemek)
volar (uçmak)
volver (geri dönmek)

İKİNCİ GRUP: Fiilin kökündeki sesli harfin zayıflaması

-ir ile biten fiillerin bazılarında, Presente ve Pretérito Indefinido de Indicativo ile bu iki esas zamandan etkilenen diğer zamanlarda (Bkz. S.192). kuvvetli olan **i** ve **u** seslilerine dönüşür. Genel olarak **-ebir, -edir, -eguir, -eir, -emir, -enchir, -endir, -eñir, -estir** ve **-etir** ile biten fiiller bu gruba girer.

Örnek: SEGUIR (izlemek; devam etmek)

*Presente
de Indicativo*

sigo (izliyorum)
sigues
sigue
seguimos)
seguís)
siguen

*Presente
de Subjuntivo*

siga (izlesem)
sigas
siga
sigamos
sigáis
sigan

Imperativo

sigue (tú) (izle)

*Pretérito
Indefinido
de Indicativo*

(seguí) (izledim)
(seguiste)
siguió
(seguimos)
(seguisteis)
siguieron

*Pretérito
Imperfecto
de Subjuntivo*

siguiera o siguiese (izleseymdim)
siguieras o siguieses
siguiera o siguiese
siguiéramos o siguiésemos
siguierais o siguieseis
siguieran o siguiesen

*Futuro
Imperfecto
de Subjuntivo*

siguiere (izleyecek olsam)
siguieres
siguiere
siguiéremos
siguiereis
siguieren

Gerundio

siguiendo (izleyerek)

Bu gruba giren kurlsız fiillerden en önemlileri şunlardır:

competir (karşılaşmak, yarışmak)
concebir (anlamak, fikir edinmek,
kavramak)
elegir (seçmek)
freir (kızartmak)
henchir (şişirmek)

medir (ölçmek)
pedir (istemek, talep etmek)
reír (gülmek)
repetir (tekrarlamak)
servir (hizmet etmek)
vestir (giydirmek)

ÜÇÜNCÜ GRUP: "i" seslisini kaybeden fiiller.

-er ve -ir ile biten ve köklerinin sonunda **ch**, **ll** ve **ñ** sessizleri bulunan fiillerin, Pretérito Indefinido de Indicativo üçüncü tekil ve çoğul şahıs şekillerindeki, Pretérito Imperfecto ve Futuro Imperfecto de Subjuntivo tüm şahıslarındaki ve "gerundio" şeklindeki -io- ve -ie- seslerinin "i" sesi düşer.

Örnek: TAÑER (çalmak, çınlatmak, tınlatmak)

<i>Preterito Indefinido de Indicativo</i>	<i>Preterito Imperfecto de Subjuntivo</i>	<i>Futuro Imperfecto de Subjuntivo</i>
(tañi) (çaldım)	tañera o tañese (çalsaydım)	tañere (çalacak olsam)
(tañiste)	tañeras o tañeses	tañeres
tañó	tañera o tañese	tañere
(tañimos)	tañéramos o tañésemos	tañéremos
(tañisteis)	tañerais o tañeseis	tañereis
tañeron	tañeran o tañesen	tañeren

Gerundio

tañendo (çalarak)

DÖRDÜNCÜ GRUP: Köklerine başka ses eklenen fiiller.

a) **-acer, -ecer, -ocer ve -ucir** ile biten fiillerde, Presente de Indicativo birinci tekil şahısta, Presente de Subjuntivo tüm şahıslarda, **c** sesinden önce **z** sesi eklenir.

Örnek: **NACER** (doğmak)   **AGRADECER** (müteşekkir olmak)   **CONOCER** (tanımak)   **CONDUCCIR** (araba v.b. sürmek)

Presente de Indicativo

nazco (doğuyorum)	agradezco (müteşekkiririm)	conozco (tanıyorum)	conduzco (sürüyorum)
----------------------	-------------------------------	------------------------	-------------------------

Presente de Subjuntivo

nazca (doğsam)	agradezca (müteşekkir olsam)	conozca (tanısam)	conduzca (sürsem)
nazcas	agradezcas	conozcas	conduzcas
nazca	agradezca	conozca	conduzca
nazcamos	agradezcamos	conozcamos	conduzcamos
nazcáis	agradezcáis	conozcáis	conduzcáis
nazcan	agradezca	conozcan	conduzcan

Bu gruba giren diğer fiiller şunlardır:

aborreceder (nefret etmek)
apareceder (görünmek)
apeteceder (arzu etmek, canı istemek)
compadeceder (acımak, merhamet etmek)
complacer (memnun etmek)
creceder (büyümek)
falleceder (vefat etmek)

favoreceder (lütüfta bulunmak)
mereceder (hak etmek)
obedecer (itaat etmek)
ofreceder (sunmak)
pareceder (görünmek)
pereceder (mahvolmak)
traducir (tercüme etmek)

-cer ile bittiği halde bu gruba girmeyen bazı fiillerden en önemlileri **(yapmak), remecer** (sallamak) ve **cocer** (yemek pişirmek) tir.

b) **-er** ve **-ir** ile biten fiillerden bazılarında, yine (a) fıkrasında gördüğümüz zaman ve şahıslarda, **g** sesi eklenir.

Örnek: PONER (koymak)	VALER (değerinde olmak, değmek)	SALIR (dışarı çıkarmak)	VENIR (gelmek)
--------------------------	---------------------------------------	-------------------------------	-------------------

Presente de Indicativo

pongo (koyuyorum)	valgo (değiştiriyorum)	salgo (çıkarıyorum)	vengo (gelirim)
-------------------	------------------------	---------------------	-----------------

Presente de Subjuntivo

ponga (koysam)	valga (değsem)	salga (çıksam)	venga (gelsem)
pongas	valgas	salgas	vengas
ponga	valga	salga	venga
pongamos	valgamos	salgamos	vengamos
pongáis	valgáis	salgáis	vengáis
pongan	valgan	salgan	vengan

c) Yine **-er** ve **-ir** ile biten fiillerden bazılarında, bundan önceki maddelerde gördüğümüz zaman ve şahıslarda, **ig** sesleri eklenir.

Örnek: TRAER (getirmek)	OIR (duymak)
----------------------------	-----------------

Presente de Indicativo

traigo (getiriyorum)	oigo (duyuyorum)
-------------------------	---------------------

Presente de Subjuntivo

traiga (getirsem)	oiga (duysam)
traigas	oigas
traiga	oiga
traigamos	oigamos
traigáis	oigáis
traigan	oigan

d) "Inmiscuir" (karıştırmak) dışında, **-uir** ile biten fiillerin Presente de Indicativo ve bundan etkilenen diğer zamanlarında, kuvvetli sesli harflerden (a,e,o) önce y sesi eklenir.

Örnek: ATRIBUIR (atfetmek)	CONCLUIR (sonuçlandırmak)
-------------------------------	------------------------------

Presente de Indicativo

atribuyo	concluyo
(atfediyorum)	(sonuçlandırıyorum)
atribuyes	concluyes
atribuye	concluye
atribuimos	concluimos
atribuís	concluís
atribuyen	concluyen

Presente de Subjuntivo

atribuya	concluya
(atfetsem)	(sonuçlandırırsam)
atribuyas	concluyas
atribuya	concluya
atribuyamos	concluyamos
atribuyáis	concluyáis
atribuyan	concluyan

Imperativo

atribuye (atfet)	concluye (sonuçlandır)
------------------	------------------------

Bu gruba giren fiillerden bazıları şunlardır: **disminuir** (azaltmak), **obstruir** (engellemek), **constituir** (teşkil etmek), **construir** (inşa etmek), **huir** (kaçmak), **destruir** (yıkma etmek) ve **influir** (etkilemek).

Not: Hangi fiillerin yukarıda gösterildiği şekillerde kuralı, hangilerinin kuralı olduğu hususu belirli bir kurala bağlı değildir; kuralı fiillerin anlamıyla öğrenilmesi veya ezberlenmesi gerekir.

EJERCICIOS
ALİŞTIRMALAR : XXVI

1- Aşağıdaki fiilleri Presente de Indicativo ve Presente de Subjuntivo zamanlarında çekin:

entender	consolar
confesar	pegar
empezar	encontrar
mentir	probar
cerrar	rogar
pensar	volver

2- Aşağıdaki fiilleri Pretérito Indefinido de Indicativo ve Pretérito Imperfecto de Subjuntivo zamanlarında çekin:

elegir	servir
pedir	repetir
reír	seguir

3- Aşağıdaki fiilleri Presente de Subjuntivo zamanında çekin:

conocer	hacer
conducir	traer
salir	huir
venir	concluir
poner	destruir

4- Aşağıdaki cümleleri parantez içindeki fiillerin gerekli şekilleriyle tamamlayın:

1. No (pensar) usted más en este asunto.
(Bu meseleyi daha fazla düşünmeyin.)
2. El festival (empezar) esta tarde.
(Festival bugün öğleden sonra başlıyor.)
3. ¿Porqué no (dormir) los niños?
(Çocuklar neden uyumuyorlar?)
4. (Yo) no (conocer) a este señor.
(Bu beyi tanımıyorum.)
5. (Yo) lo (sentir) mucho.
(Buna çok üzgünüm.)
6. Los niños (merendar) todos los días.
(Çocuklar hergün akşam üstü kahvaltı ederler.)
7. En Galicia (llover) mucho.
(Galizya'da çok yağmur yağar.)
8. ¿Qué (preferir) usted?
(Neyi tercih edersiniz?)
9. Mi padre (construir) una casa en el campo.
(Babam şehir dışında bir ev inşa ediyor.)
10. (Traducir) usted esta frase.
(Bu cümleyi tercüme edin.)
11. El profesor (corregir) los trabajos de los alumnos.
(Öğretmen öğrencilerin ödevlerini düzeltiyor.)
12. Hoy (yo) no (poder) salir de casa.
(Bugün evden çıkamam.)
13. Esta estufa no (calentar) mucho.
(Bu soba fazla ısıtmıyor.)
14. No (cerrar) (tú) la puerta.
(Kapıyı kapatma.)

15. (Yo) (confesar) que tienes razón.
(Haklı olduğunu itiraf ederim.)
16. (Yo) no (entender) lo que (tú) (decir).
(Ne dediğini anlamıyorum.)
17. Creo que el niño (mentir).
(Çocuğun yalan söylediğini sanıyorum.)
18. Tus palabras me (consolar) un poco.
(Sözlerin beni biraz teselli ediyor.)
19. Mi sueldo (ascender) a 1,500 dólares.
(Maaşım 1,500 dolara yükseldi.)
20. Hoy no (llover) mucho.
(Bugün çok yağmur yağmadı.)
21. En los Alpes (nevar) mucho.
(Alplerde çok kar yağar.)
22. ¿(Sentarse) Vd. al lado del Presidente!
(Siz Başkanın yanına oturun!)
23. (Nosotros) no (aprobar) tu conducta.
(Senin davranışını onaylamıyoruz.)
24. (Yo) (querer) que (tú) me lo (contar) todo.
(Bana herşeyi anlatmanı istiyorum.)
25. (Yo) le (recomendar) a Vd. que no (pensar) más en este asunto.
(Bu meseleyi daha fazla düşünmemenizi tavsiye ederim.)
26. ¿A qué hora (acostarse) Vd.?
(Saat kaçta yatarsınız?)
27. No creo que (halar) esta noche.
(Bu gece donacağını sanıyorum.)
28. Dudo que (valer) la pena molestarse por eso.
(Bunun için rahatsız olmaya değeceğini şüpheliyim.)
29. Deseo que (tú) no (envejecer) nunca.
(Hiç ihtiyarlamamamı dilerim.)
30. (Él) (devolver) el vaso para que lo (fregar) otra vez.
(Tekrar yıkaması için bardağı iade etti.)

XXVIII

IRREGULARIDADES ESPECIALES

Özel Kuralsız Fiiller

Bazı fiiller kendilerine özgü kuralsız bir çekime sahip olup daha önce gördüğümüz ve fonetik kurallara göre kuralsız olan fiil gruplarından hiçbirine girmez. Bu çeşit kuralsız fiilleri zamanlara göre inceleyelim:

1) **Presentes de Indicativo y Subjuntivo**

Haber ve Dilek Kiplerinin Şimdiki Zamanları

Daha önce gördüğümüz **haber** ve **ser** yardımcı fiillerinden başka, Haber ve Dilek Kiplerinin Şimdiki Zamanlarında kendilerine özgü kuralsız bir yapıya sahip olan bazı fiiller şunlardır:

caber (sıgmak)
dar (vermek)
decir (söylemek)

hacer (yapmak)
ir (gitmek)
saber (bilmek)

	<i>Presente de Indicativo</i>	<i>Presente de Subjuntivo</i>
CABER	quepo (sığıyorum) cables cabe cabemos cabéis caben	quepa (sığsam) quepas quepa quepamos quepáis quepan
DAR	doy (veriyorum) das da damos dais dan	dé (versem) des dé demos deis den

DECIR	digo (söylüyorum) dices dice decimos decís dicen	diga (söylesem) digas diga digamos digáis digan
HACER	hago (yapıyorum) haces hace hacemos hacéis hacen	haga (yapsam) hagas haga hagamos hagáis hagan
IR	voy (gidiyorum) vas va vamos vais van	vaya (gitsem) vayas vaya vayamos vayáis vayan
SABER	sé (biliyorum) sabes sabe sabemos sabéis saben	sepa (bilsem) sepas sepa sepamos sepáis sepan

2) Pretéritos

Geçmiş Zamanlar

Pretérito Imperfecto de Indicativo zamanında, kendilerine özgü kuralı bir yapıya sahip olan sadece üç fiil mevcuttur: **ser**, **ir** ve **ver**.

SER	IR	VER
era (idim)	iba (gidiyordum)	veía (görüyordum)
eras	ibas	veías
era	iba	veía
éramos	íbamos	veíamos
erais	ibais	veíais
eran	iban	veían

(Aslında, **ser** ve **ir** fiillerinin yukarıdaki şekilleri etimoloji yönünden kuralı sayılmaz; zira *era*, *eras*, *era* v.b. ve *iba*, *ibas*, *iba*, v.b., bu fiillerin Lâtince çekimleri olan *eram*, *eras*, *erat*, v.b. ve *ibam*, *ibas*, *ibat* v.b. şekillerinden gelmez.)

Pretérito Indefinido de Indicativo zamanındaki kuralı fiillere gelince, tüm kuralı fiillerde son hece vurguludur (*hablé*, *metí*, *surtí* gibi). Bazı fiillerin ise, Lâtince asıllarına uygun olarak, sondan ikinci heceleri vurgulu olup bu şekillere **pretéritos fuertes** (kuvvetli geçmişler) denir. Pretérito Indefinido de Indicativo şekilleri kuralı olan fiillerin, bu zamandan etkilenen Pretérito Imperfecto ve

Futuro Imperfecto de Subjuntivo şekilleri de aynı aykırılığa sahiptir. Bu fiiller aşağıda gösterilmiştir:

<i>Infinitivo</i>	<i>Preterito Indefinido de Indicativo</i>	<i>Preterito Imperfecto de Subjuntivo</i>	<i>Futuro Imperfecto de Subjuntivo</i>
andar	anduve	anduviera	anduviere
tener	tuve	tuviera	tuviere
estar	estuve	estuviera	estuviere
poder	pude	pudiera	pudiere
haber	hube	hubiera	hubiere
poner	puse	pusiera	pusiere
caber	cupe	cupiera	cupiere
saber	supe	supiera	supiere
venir	vine	viniera	viniere
querer	quise	quisiera	quisiere
traer	traje	trajera	trajere
conducir	conduje	condujera	condujere
decir	dije	dijera	dijere
hacer	hice	hiciera	hiciere

“Conducir” fiilinin yanı sıra tüm **-ducir** ile biten fiiller bu gruba girer.

3) Kurallı fiillerin Haber Kipi Gelecek Zaman şekilleri, mastar ile **haber** yardımcı fiilinin Haber Kipi Şimdiki Zaman şekillerinin birleştirilmesiyle meydana gelir. Örneğin, “cantar” mastarının, “haber” yardımcı fiilinin “he” şekliyle birleşmesi sonucu, fiilin Haber Kipi Gelecek Zaman birinci tekil şahıs şekli olan **cantaré** (cantar-he) meydana çıkar.

Bazı fiillerin **-er** ve **-ir** mastar takılarındaki **e** ve **i** seslileri, **haber** yardımcı fiiliyle birleşince düşer. Bu durum üç çeşit kuralsızlık yaratır:

a) “e” seslisinin düşmesi - Şu fiillerde görülür:

caber - cabré
poder - podré
saber - sabré
querer - querré
haber - habré

Aynı kuralsızlık bu fiillerin Şart Kipinde de (Potencial) devam eder: cabría, podría, sabría, querría, haría.

b) Çift harf düşmesi - Bazı fiillerde sesli harflerle beraber bir önceki sessiz harf de düşer:

hacer - haré
decir - diré

Bu fiillerin Şart Kipinde de (Potencial) aynı özellik mevcuttur: *haría, diría*.

c) **İkili kuralsızlık** - Aşağıdaki fiillerde, sesli harfin düşmesiyle meydana gelen telâffuz aksaklığı nedeniyle, zaman takısından önce **d** sesi eklenir:

poner - pondré

salir - saldré

tener - tendré

valer - valdré

venir - vendré.

Aynı kuralsız özellik, bu fiillerin Şart Kipinde de (Potencial) devam eder: *pondría, saldría, tendría, valdría, vendría*.

4) Imperativo, Singular

Emir Kipi, Tekil Şahıs

Bazı fiillerin Emir Kipi (Imperativo) ikinci tekil şahıs şekillerindeki **e** seslisinden önce **l** veya **n** sessizleri varsa, bu **e** seslisi düşer:

salir - sal

poner - pon

valer - val

hacer - haz

venir - ven

tener - ten

IR (gitmek) fiili

İspanyolcada en fazla kuraldışı özelliklere sahip olan fiil **ir** (gitmek) fiilidir; zira Lâtinedeki *ire, vadere* ve *esse* fiillerinden gelen üç ayrı kök ile çekilir: **i, va** ve **fu**.

Ir fiilinin çekimi aşağıda gösterilmiştir:

FORMAS NO PERSONALES

Simples

Infinitivo : *ir* (gitmek)

Gerundio: *yendo* (giderek)

Participio: *ido* (gitmiş)

Compuestas

haber ido (gitmiş olmak)

habiendo ido (gitmiş olarak)

MODO INDICATIVO

Tiempos Simples

Presente

voy (giderim, gidiyorum)

vas

va

vamos

vais

van

Pretérito Imperfecto

iba (gidiyordum)

ibas

iba

ibamos

ibais

iban

Pretérito Indefinido

fui (gittim)

fuiste

fue

fuimos

fuisteis

fueron

Futuro Imperfecto

iré (gideceğim)

irás

irá

iremos

iréis

irán

Tiempos Compuestos**Pretérito Perfecto:** he ido, etc. (gittim)**Pretérito Anterior:** hube ido, etc. (gitmiştim ki)**Pretérito Pluscuamperfecto:** había ido, etc. (gitmiştim)**Futuro Perfecto:** habré ido, etc. (gitmiş olacağım)**MODO SUBJUNTIVO****Tiempos Simples****Presente**

vaya (gitsem)

vayas

vaya

vayamos

vayáis

vayan

Pretérito Imperfecto

fuera o fuese (gitmişsem)

fueras o fueses

fuera o fuese

fuéramos o fuésemos

fuerais o fueseis

fueran o fuesen

Futuro Imperfecto

fuere (gideceksem)

fueres

fuere

fuéremos

fuereis

fueren

Tiempos Compuestos**Pretérito Perfecto:** haya ido, etc. (gitmiş olsam)**Pretérito Pluscuamperfecto:** hubiera o hubiese ido, etc. (gitmiş olsaydım)**Futuro Perfecto:** hubiere ido, etc. (gidecek olsaydım)**MODO IMPERATIVO****Presente**

ve (git)

id (gidin)

MODO POTENCIAL**Simple**

iría (giderdim)

irías

iría

iriámos

iríais

irían

Compuesto

habría ido, etc.

(gitmiş olurdum)

EJERCICIOS ALİŞTIRMALAR : XXVII

1- Aşağıdaki cümleleri, parantez içindeki fiillerin gerekli şekilleriyle tamamlayın:

1. (Yo) (ir) a casa.
(Eve gidiyorum.)
2. Este traje te (ir) muy bien.
(Bu elbise sana çok iyi gidiyor, yani çok yakışıyor.)
3. Los negocios (ir) muy mal.
(İşler çok kötü gidiyor.)
4. (Yo) te (dar) mi palabra de honor.
(Sana şeref sözü veriyorum.)
5. Los niños no (caber) en esta habitación tan pequeña.
(Çocuklar bu kadar küçük odaya sığmıyorlar.)
6. La criada no (decir) la verdad.
(Hizmetçi gerçeği söylemiyor.)
7. ¡(Ir) usted en seguida!
(Hemen gidin!)
8. El reloj (dar) las doce.
(Saat onikiyi vurdu.)
9. (Hacer) mucho frío.
(Hava çok soğuk.)
10. El año pasado nos (ver) muy a menudo.
(Geçen yıl çok sık görüşüyorduk.)
11. Mañana (nosotros) no (poder) salir de la casa.
(Yarın evden çıkmayacağız.)
12. Mañana mi padre (salir) a las seis.
(Babam yarın saat altıda yola çıkacak.)
13. ¡Juan, (venir) aquí en seguida!
(Juan, hemen buraya gel!)
14. ¡(Tener) (tú) cuidado!
(Dikkat et!)
15. Los niños (ir) al circo con el abuelo.
(Çocuklar büyükbabayla beraber sirke gittiler.)

2- Aşağıdaki fiilleri Futuro Imperfecto de Indicativo zamanına çevirin:

salgo	vienen
haces	dices
cabes	obtiene
tenéis	vale
voy	caemos
hay	sabes
ponen	huye

3- Aşağıdaki fiilleri Pretérito Indefinido de Indicativo zamanına çevirin:

voy	pongo
va	viene
hacéis	decís
tenemos	cae
estás	sabe
hay	traduce
cabe	

4- Aşağıdaki fiilleri Infinitivo şekline çevirin:

huye	duerme
pide	andamos
miente	doy
cuento	traduzco
muere	dicen
advierto	oigo
derrite	

5- Aşağıdaki fiilleri Presente de Indicativo zamanına çevirin:

hizo	propuso
murió	quería
dormía	dijo
saldré	disminuyo
empecé	vio

XXIX

CONJUGACION PERIFRASTICA

Dolaylı Çekimler

Yardımcı bir fiilin, **que** bağlacı veya bir edat vasıtasıyla bir mastar, bir ulaç veya bir ortaça birleşip çekilmesine **conjugación perifrástica** (dolaylı çekim) denir. Bu çekimler, içerdikleri unsurlar bakımından üç ana gruba ayrılırlar:

1. Verbo auxiliar + infinitivo

Yardımcı fiil + mastar

Bu tip dolaylı çekim, eylemin **yakın gelecekte** yapılacağını gösterir.

Örnek: Voy a estudiar.

(Çalışacağım - şimdi, birazdan çalışacağım - çalışmaya gidiyorum.)

Bu çeşit dolaylı çekimler içinde en önemlileri, **tiempos de obligación** (gereklik zamanları) denilen ve yapılması gerekli bir eylemi gösteren şu çekimlerdir:

a) haber de + infinitivo

Örnek: He de dormir.

(Uyumam lâzım.)

b) haber que + infinitivo

Örnek: Hay que dormir.

(Uyumak lâzım.)

c) tener de + infinitivo

Örnek: Tengo de dormir.

(Uyumam lâzım.)

d) tener que + infinitivo

Örnek: Tengo que dormir.

(Uyumam lâzım.)

Gereklik ifade eden bu çekimler içinde birinci ve üçüncü şekiller artık pek kullanılmaz olmuştur; şahıssız olan ikinci çekimle dördüncü çekim bugün en çok kullanılan gereklik zamanlarıdır.

2. Verbo auxiliar + gerundio

Yardımcı fiil + ufaç

Bu tip çekim, eylemin **devam etmekte** olduğunu gösterir. Yani Haber Kipinin Şimdiki Zamanının karşılığıdır (Bkz. S. 164).

Örnek: Estoy estudiando.

(Ders çalışıyorum, çalışmaktayım.)

Estamos cenando.

(Akşam yemeği yiyoruz, yemekteyiz.)

Los niños están jugando.

(Çocuklar oynuyorlar, oynamaktalar.)

3. Verbo auxiliar + participio

Yardımcı fiil + ortaç

"Participio" bahsinde de gördüğümüz gibi (Bkz. S. 167), **haber** yardımcı fiiliyle birleşen **participio pasivo**, bileşik (compuesta) zaman çekimlerini, **ser** veya **estar** yardımcı fiilleriyle birleşen **participio pasivo** ise, edilgen (pasiva) fiil çekimlerini meydana getirir.

Örnek: He avisado.

(Haber verdim.)

Estoy avisado.

(Haber verildim.)

LA VOZ PASIVA

Edilgen Çatı

Yukarıdaki üçüncü grup dolaylı çekimlere giren edilgen fiil çekimleri, yani öznenin eylemden etkilendiği çekimler, İspanyolcada iki sınıfa ayrılır:

A. Pasiva perifrástica

Dolaylı Edilgen Çekim

"El comerciante pagó la deuda" (Tüccar borcu ödedi) cümlesindeki "pagar" (ödemek) fiili, bir özne (el comerciante) tarafından yapılan ve bir nesneye (la

deuda) atıfta bulunan bir eylemi belirtmektedir. Aynı fikri özneye nesnenin yerlerini değiştirmek suretiyle de ifade etmek mümkündür. Şöyle ki, "La deuda fue pagada por el comerciante" (Borç tüccar tarafından ödendi). Bu durumda özne (la deuda), fiilin belirttiği eylemi ifa etmemekte, eylem öznede tamamlanmaktadır. Yukarıdaki iki cümlede, "pagar" fiilini "pagó" ve "fue pagada" olmak üzere iki şekilde görüyoruz. Bunlardan birincisi özne tarafından yapılmakta, ikincisi ise öznede tamamlanmaktadır. Dolayısıyla, birinci şekil "activa" (etken), ikinci şekil de "pasiva" (edilgen) çatıyı meydana getirmektedir.

Pasiva perifrástica, yukarıdaki örnekte de gördüğümüz gibi, **ser** yardımcı fiili ve asıl fiilin **participio pasivo** şekli ile yapılır. Örnek olarak "avisar" (haber vermek) fiilinin tüm zamanlardaki Pasiva Perifrástica çekimi aşağıda gösterilmiştir:

FORMAS NO PERSONALES

Simples

Infinitivo : ser avisado
(haber verilmiş olmak,
haberli olmak)
Gerundio: siendo avisado
(haber verilmiş olarak,
haberli olarak)
Participio: sido avisado
(haberli olmuş)

Compuestas

haber sido avisado
(haberli olmuş olmak)
habiendo sido avisado
(haberli olmuş olarak)

MODO INDICATIVO

Tiempos Simples

Presente

soy avisado (haber verilmişim,
haberliyim)
eres avisado
es avisado
somos avisados
sois avisados
son avisados

Pretérito Imperfecto

era avisado (haber verilmiştim,
haberliydim)
éras avisado
era avisado
éramos avisados
erais avisados
eran avisados

Pretérito Indefinido

fui avisado (haber verildim,
haberliydim)
fuieste avisado
fue avisado
fuimos avisados
fuisteis avisados
fueron avisados

Futuro Imperfecto

seré avisado (haber verilmiş
olacağım)
serás avisado
será avisado
seremos avisados
seréis avisados
serán avisados

Tiempos Compuestos

Pretérito Perfecto: he sido avisado, etc. (haber verildim)

Pretérito Anterior: hube sido avisado, etc. (haber verilmiştim ki)

Pretérito Pluscuamperfecto: había sido avisado, etc. (haber verilmiştim)

Futuro Perfecto: habré sido avisado, etc. (haber verilmiş olacağım)

MODO SUBJUNTIVO

Tiempos Simples

Presente

sea avisado (haber verilmiş olsam)

seas avisado

sea avisado

seamos avisados

seáis avisados

sean avisados

Pretérito Imperfecto

fuera o fuese avisado (haberli olmuşsam)

fueras o fueses avisado

fuera o fuese avisado

fuéramos o fuésemos avisados

fuerais o fueseis avisados

fueran o fuesen avisados

Futuro Imperfecto

fuere avisado (haberli olacaksam)

fueres avisado

fuere avisado

fuéremos avisados

fuereis avisados

fueren avisados

Tiempos Compuestos

Pretérito Perfecto: haya sido avisado, etc. (haber verilmişsem)

Pretérito Pluscuamperfecto: hubiera o hubiese sido avisado, etc. (haber verilmiş idiysem)

Futuro Perfecto: hubiere sido avisado, etc. (haber verilecek idiysem)

MODO IMPERATIVO

Presente

sé avisado
(haberli ol)

sed avisados
(haberli olun)

MODO POTENCIAL

Simple

sería avisado (haber verilirdim)

serías avisado

sería avisado

seríamos avisados

seríais avisados

serían avisados

Compuesto

habría sido avisado, etc.

(haber verilmiş olurum)

Pasiva Perifrástica'daki Participio Pasivo, aynen sıfatlardaki gibi, bağlı olduğu ismin cins ve sayısına uyar.

Örnek: El profesor fue avisado.
(Öğretmen haberdar edildi.)

Mi madre fue avisada.
(Annem haberdar edildi.)

Las casas fueron vendidas.
(Evler satıldı.)

Los libros fueron vendidos.
(Kitaplar satıldı.)

Etken bir cümlenin edilgen bir cümle şekline sokulmasında, etken cümlenin fiili ile edilgen cümlenin fiili (ser), zaman bakımından birbirine uyar. Şöyle ki:

Voz Activa (Etken Çatı)	Voz Pasiva (Edilgen Çatı)
miro (bakıyorum)	soy mirado (bakılıyorum)
vendía (satıyordum)	era vendido (satılıyordum)
habría dicho (söylemiş olurdu)	habría sido dicho (söylenmiş olurdu)
ha comprado (satın aldı)	ha sido comprado (satın alındı)
respeta (say, saygı duy)	sé respetado (sayıl)
esperaríamos (beklerdik)	seríamos esperados (beklenirdik)
escribiré (yazacağım)	seré escrito (yazılmış olacağım)

Pasiva Perifrástica İspanyolcada çok az kullanılır; günlük konuşma dilinde hemen hemen hiç kullanılmayan bu çatı, edebî yazı dilinde de belirli sınırlar içinde kalmıştır. Edilgen çatının en fazla kullanıldığı alan gazeteciliktir.

B. Pasiva Reflexiva

Dönüşlü Edilgen Çatı

İspanyolcada edilgen çekimin bir diğer şekli de, öznenin isim olduğu hallerde, fiilin etken (activo) şekli ve dönüşlü şahıs zamiri **se** ile yapılır. Şöyle ki, "La carta fue recibida" yerine "La carta se recibió" (Mektup alındı), veya "Hoy han sido cerradas las tiendas" yerine "Hoy se han cerrado las tiendas" (Bugün dükkânlar kapatıldı veya kapahydı) demek mümkündür.

Pasiva Perifrástica'ya oranla kullanıma alanı çok geniş olan **Pasiva Reflexiva** cümlelerde, eylemin kimin tarafından yapıldığı belirtilmeyebilir.

Örnek: Desde nuestra casa **se ve** la torre de la iglesia.
(Bizim evden kilisenin kulesi *görünüyor*.)

La proposición **se rechazó** por los profesores.
(Öneri öğretmenler tarafından *reddedildi*.)

Yukarıdaki örneklerden birincisinde eylemin kimin tarafından yapıldığı belirtilmemekte, ikincisinde ise eylemi kimin yaptığı açıklanmaktadır. Fiilin bu şahıssız özelliği, **Pasiva Reflexiva**'nın günlük konuşma dilinde çok sık kullanılmasına yol açmıştır.

Örnek: Se alquilan coches.
(Araba kiralanır.)

Se venden sellos.
(Pul satılır.)

ALGUNAS OBSERVACIONES

Birkaç Not

HABER y TENER

"Malik olmak" anlamındaki bu iki fiilin kullanıldığı yerler farklıdır. Bunları şu şekilde sıralayabiliriz:

Haber

1. Geçmiş zaman çekimlerinde yardımcı fiil olarak kullanılır.

Örnek: he visto (gördüm)
había visto (görmüştüm)

2. **Haber de + infinitivo** gereklilik gösterir.

Örnek: La conferencia ha de empezar a las tres.
(Konferansın: saat üçte başlaması gerek.)

Futuro Imperfecto de Indicativo çekimi de bu ibarenin birleşmesinden meydana gelmiştir.

empezar + he ..... empezaré (başlayacağım)
empezar + has ..... empezarás (başlayacaksın)

3. **Hay** (var), **había** (vardı) ve fiilin tüm üçüncü tekil şahıs şekilleri, şahıssız cümlelerde kullanılır.

Örnek: Hay dos alumnos en la clase.
(Sınıfta iki öğrenci var.)

Había un manzano en el jardín.
(Bahçede bir elma ağacı vardı.)

No hay noticias.
(Haber yok.)

Tener

1. Bu fiil "malik olmak" anlamında kullanılır.

Örnek: Tengo diez pesetas.
(On pesetam var.)

Mi padre tiene tres hermanas.
(Babamın üç kızkardeşi var.)

El hombre tenía un gato.
(Adamın bir kedisi vardı.)

2. Acıkmak, üşümek, susamak gibi fiiller, bu fiillerin isim şekilleri ve **tener** fiili ile ifade edilir.

Örnek: Tengo frío. (tener frío = üşümek)
(Üşüyorum.)

Tengo calor. (tener calor = sıcaklık duymak, ısınmak)
(Sıcak geldi, ısındım.)

Tengo hambre. (tener hambre = açlığı olmak, acıkmak)
(Acıktım, karnım aç.)

Tengo sed. (tener sed = susuzluğu olmak, susamak)
(Susadım, susuzluğum var.)

Tengo sueño. (tener sueño = uykusu olmak, uykusu gelmek)
(Uykum var, uykum geldi.)

3. **Tener que + infinitivo** gereklilik ifade eder.

Örnek: Tengo que dormir.
(Uyumam lâzım.)

HACER

Bu fiil, "yapmak" anlamında Türkçedeki gibi kullanıldıktan başka (hacer un retrato = portre yapmak; hacer un favor = lütuf yapmak; hacer una broma = şaka yapmak, v.b) aşağıda belirtilen bazı özel anlamlara da sahiptir:

1. Hava durumu bildirilirken **hacer** fiili kullanılır.

Örnek: Hace frío.
(Hava soğuk.)

Hace viento.
(Hava rüzgârlı.)

Hace mucho calor.
(Hava çok sıcak.)

2. "Yaptırmak" anlamında **hacer + infinitivo** ibaresi kullanılır.

Örnek: Voy a hacer reparar mis zapatos.
(Ayakkabılarımı tamir ettireceğim.)

3. **Hacer** fiilinin şahıssız şekli olan **hace** ile zaman gösteren kelimeler, cümlede belirtilen eylem yapıldığından beri ne kadar zaman geçtiğini gösterir.

Örnek: Se marchó hace dos horas.
(İki saat önce, iki saat oluyor ki, gitti.)

No nos vemos desde hace dos años.
(İki yıldan beri, iki yıldır, görüşmüyoruz.)

4. **Hace (hacia) + tiempo + que + Presente de Indicativo/Pretérito Imperfecto de Indicativo**, eylemin ne kadar zamandır devam etmekte olduğunu bildirir.

Örnek: Hace dos horas que estoy esperando.
(İki saattir, iki saat oluyor ki, beklemekteyim.)

Hacia dos horas que estaba esperando.
(İki saattir beklemekteydi.)

EJERCICIOS ALİŞTIRMALAR : XXVIII

1- Aşağıdaki cümleleri, **tener** veya **haber** fiillerinin gerçekli şekilleriyle tamamlayın:

1. Mi hermana ..... veinte años.
(Kızkardeşim yirmi yaşında.)
2. En este café ..... mucha gente.
(Bu kahvede çok kalabalık var.)
3. Hoy (nosotros) ..... trabajado mucho.
(Bugün çok çalıştık.)
4. ¿Cuántos años ..... (tú)?
(Kaç yaşındasın?)
5. .... que ..... mucha paciencia.
(Çok sabırlı olmak lâzım.)
6. Madrid ..... tres millones de habitantes.
(Madrid'in nüfusu üç milyondur.)
7. (Tú) ..... que esperar un poco.
(Biraz beklemen lâzım.)

8. ¿(Vosotros) .... mucho sueño?
(Çok mu uykunuz var?)
9. En Alemania .... muchos bosques.
(Almanya'da çok orman var.)
10. No .... usted derecho a hablar así.
(Böyle konuşmaya hakkınız yok.)
11. Cuando murió mi abuelo, ... noventa años.
(Büyükbabam öldüğü zaman doksan yaşındaydı.)
12. El año .... 365 días.
(Senede 365 gün vardır.)
13. ¿(Tú) .... visto esta película?
(Bu filmi gördün mü?)
14. No, no la .... visto todavía, pero .... que verla.
(Hayır, henüz görmedim, ama görmem lâzım.)

2- Aşağıdaki cümleleri **hacer** fiilinin gerekli şekilleriyle tamamlayın:

1. Mi hermano se marchó .... dos semanas.
(Erkek kardeşim iki hafta önce gitti.)
2. Hoy .... mucho sol.
(Bugün hava çok güneşli.)
3. .... tres horas que estoy estudiando.
(Üç saattir ders çalışıyorum.)
4. Ayer .... mucho calor.
(Dün hava çok sıcaktı.)
5. La herida me .... mucho daño.
(Yara çok canımı acıtıyor.)
6. Tienes que .... reparar tu reloj.
(Saatini tamir ettirmelisin.)

3- Aşağıdaki cümleleri Pasiva Perifrástica ve Pasiva Reflexiva'ya çevirin:

1. Dante escribió la Divina Comedia.
(Dante İlâhî Komedyâ'yı yazdı.)
2. Amílcar Barca fundó la ciudad de Barcelona.
(Barselona şehrini Amílcar Barca kurdu.)
3. Felipe II construyó el Escorial.
(II. Filip Escorial'i inşa ettirdi.)
4. Hernán Cortés conquistó a Méjico en 1521.
(Hernán Cortés 1521'de Meksika'yı fethetti.)
5. En el pueblo esperan con impaciencia la llegada del ministro.
(Bakanın gelişini köyde sabırsızlıkla bekliyorlar.)
6. El ingeniero estudió el proyecto.
(Mühendis projeyi inceledi.)

7. El fuego destruyó una gran cantidad de árboles.
(Yangın çok miktarda ağacı yok etti.)
8. Los ministros de asuntos exteriores firmaron el pacto.
(Dışişleri Bakanları anlaşmayı imzaladılar.)

4- Aşağıdaki edilgen cümleleri etken hale getirin:

1. Esta casa ha sido destruida por el fuego.
(Bu ev yangın tarafından tahrip edildi.)
2. El fugitivo ha sido capturado por la policía.
(Kaçak, polis tarafından yakalandı.)
3. El niño fue adoptado por unos vecinos.
(Çocuk, komşular tarafından evlât edinildi.)
4. La ley no había sido aprobada aún por el Parlamento.
(Yasa Parlamento tarafından henüz onaylanmamıştı.)
5. Este edificio fue construido en sólo cinco meses.
(Bu bina sadece beş ay içinde inşa edildi.)

5- Aşağıdaki Pasiva Perifrástica cümleleri Pasiva Reflexiva'ya çevirin:

1. Los planos han sido estudiados cuidadosamente.
(Plânlar dikkatli bir şekilde incelendi.)
2. La novela había sido escrita en sólo tres meses.
(Roman sadece üç ayda yazılmıştı.)
3. La manifestación fue disuelta en media hora.
(Gösteri yarım saatte dağıtıldı.)
4. El libro fue leído con mucho interés.
(Kitap büyük bir ilgiyle okundu.)
5. Esta torre fue construida en cinco años.
(Bu kule beş yılda inşa edildi.)
6. El ministro será recibido por el rey.
(Bakan kral tarafından kabul edilecek.)

XXX

CONJUGACION DE LOS VERBOS REFLEXIVOS

Dönüşlü Fiillerin Çekimleri

Yapılan eylemin özneye döndüğü **reflexivo** (dönüşlü) fiiller (Bkz. S. 86), şahıs zamirlerinin "átóna" şekilleriyle birlikte çekilir. Bu çekimlerde şahıs zamirleri çok zaman fiilden önce kullanılmakla beraber, fiilin sonuna eklenip tek kelime meydana getirdiği de olur. Ancak bu şekil, Emir Kipi dışında, pek fazla kullanılmaz; Emir Kipinde ise zorunludur (¡cállate! - sus! gibi).

Dönüşlü fiil çekimlerine örnek olarak "peinarse" (saçını taramak, taranmak) fiilinin tüm zamanlardaki çekimleri aşağıda gösterilmiştir:

FORMAS NO PERSONALES

Simples

Infinitivo : peinar-se (taranmak)
Gerundio: peinándose (taranarak)
Participio: peinado (taranmış)

Compuestas

haber-se peinado (taranmış olmak)
habiéndose peinado (taranmış olarak)

MODO INDICATIVO

Tiempos Simples

Presente

me peino (taranıyorum)
te peinas
se peina
nos peinamos
os peináis
se peinan

Pretérito Indefinido

me peiné (tarandım)
te peinaste
se peino
nos peinamos
os peinasteis
se peinaron

Pretérito Imperfecto

me peinaba (taranıyordum).
te peinabas
se peinaba
nos peinábamos
os peinabais
se peinaban

Futuro Imperfecto

me peinaré (taranacağım)
te peinarás
se peinará
nos peinaremos
os peinaréis
se peinarán

Tiempos Compuestos

Pretérito Perfecto: me he peinado, etc. (tarandım)

Pretérito Anterior: me hube peinado, etc. (taranmışım ki)

Pretérito Pluscuamperfecto: me había peinado, etc. (taranmışım)

Futuro Perfecto: me habré peinado, etc. (taranmış olacağım)

MODO SUBJUNTIVO

Tiempos Simples

Presente

me peine (taransam)
te peines
se peine
nos peinemos
os peinéis
se peinen

Pretérito Imperfecto

me peinara o me peinase (taransaydım)
te peinaras o te peinasas
se peinara o se peinasas
nos peináramos o nos peinásemos.
os peinarais u os peinasais
se peinaran o se peinasen

Futuro Imperfecto

me peinare (taranacaksam)
te peinares
se peinare
nos peináremos
os peinareis
se peinaren

Tiempos Compuestos

Pretérito Perfecto: me haya peinado, etc. (taranmış olsam)

Pretérito Pluscuamperfecto: me hubiera o hubiese peinado, etc. (taranmış olsaydım)

Futuro Perfecto: me hubiere peinado, etc. (taranmış olacağsam)

MODO IMPERATIVO

Presente

peínate	peinaos
(taran)	(taranın)

MODO POTENCIAL

Simple

me peinaría (taranırdım)
te peinarías
se peinaría
nos peinaríamos
os peinaríais
se peinarían

Compuesto

me habría peinado, etc.
(taranmış olurdum)

EJERCICIOS

ALIŞTIRMALAR : XXIX

1- Aşağıdaki cümleleri, parantez içindeki dönüşlü fiillerin gerekli şekilleriyle tamamlayın:

1. ¿Cómo (llamarse) (tú)? - (Llamarse) (yo) Juan.
(Senin adın ne? - Benim adım Juan.)
2. Los niños (levantarse) a las siete.
(Çocuklar saat yedide kalkıyorlar.)
3. ¿No (irse) (tú)?
(Gitme!)
4. Niños, tenéis que (lavarse).
(Çocuklar, yıkanmanız lâzım.)
5. ¿(Quedarse) (tú) en casa? - No, (yo) (marcharse) también.
(Sen evde mi kalıyorsun? - Hayır, ben de gidiyorum.)
6. Creo que (equivocarse) (vosotros).
(Yanıldığınızı sanıyorum.)
7. En este viaje (cansarse) (nosotros) mucho.
(Bu seyahatte çok yorulduk.)
8. No (enfadarse) (tú) conmigo.
(Bana kızma.)
9. Voy a (afeitarse).
(Traş olacağım.)
10. Lo mejor en este caso es (callarse).
(Bu durumda en iyisi susmak.)
11. (Nosotros) (irse) de excursión.
(Geziye çıkıyoruz.)
12. Tienes que (acostumbrarse) a las costumbres de este país.
(Bu ülkenin âdetlerine alışmalısın.)
13. Tu amigo (hallarse) en una situación muy difícil.
(Arkadaşın çok zor bir durumda bulunuyor.)
14. (Nosotros) (quedarse) en casa.
(Biz evde kalıyoruz.)

XXXI

VERBOS DEFECTIVOS

Eksik Fiiller

İspanyolcada bazı dilbilgisi kuralları gereğince çekimlerinde eksiklikler bulunan, yani her şekli kullanılmayan fiillere **verbos defectivos** (eksik fiiller) denir. Çekimdeki bu eksiklikler, bazen fiilin anlamından, bazen de fiilin çekimini zorlaştıran yapısından ya da telâffuz aksaklıklarından doğar. Bu tür fiiller arasında en önemlilerini gözden geçirelim:

— Hayvanlara ait hareketleri ifade eden fiiller daha çok üçüncü şahıslarda kullanılır. Örnek: ladrar (havlamak). Bu fiil ancak mecazî anlamda birinci ve ikinci şahıslar için kullanılabilir. "Pacer" (otlamak) fiili de bu tip fiillerden biridir.

— "Loar" (övmek) fiilinin Presente de Indicativo birinci tekil şahıs şekli (loo), kulağa hoş gelmediği için kullanılmaz.

— "Atañer" ve "concernir" (ait olmak, ilgilendirmek) fiilleri, anlamları bakımından, sadece üçüncü şahıslarda kullanılır (atañe, atañen; concierne, conciernen).

— "Soler" (alışkanlığında olmak) fiilinin Pretérito Indefinido de Indicativo (solí) ve Participio Pasivo (solido) şekilleri pek az, mastar şekli ise sadece isim olarak kullanılır.

— "Abolir" (feshetmek), "arrecirse" (sertleşmek), "aterirse" (uyuşmak), "despavorir" (korkmak), "garantir" (garanti etmek), "empedernir" (katılaşmak), "manir" (et v.b. ağırlaşmak, kokmak) ve "transgredir" (haddini aşmak) gibi **-ir** ile biten bazı fiillerin, kulağa hoş gelmediği için sadece **"i"** ile başlayan zaman takılarının bulunduğu şekilleri kullanılır. Örneğin, "abolir" fiilinin Presente de Indicativo çekimindeki tekil şahıslar ve üçüncü çoğul şahıs şekilleri (*abuelo, abueles, abuele* ve *abuelen*) kullanılmaz, sadece birinci ve ikinci çoğul şahıs şekilleri olan **abolimos** ve **abolís** kullanılır.

VERBOS DEFECTIVOS UNIPERSONALES

Tek Şahıslı Eksik Fiiller

Bazı fiiller, belirli bir öznesi bulunmadığı için sadece üçüncü tekil şahısta ve fiilin şahıssız şekillerinde (infinitivo, gerundio, participio) kullanılır. Bunlar "acacer", "acontecer" (olmak, vuku bulmak) fiilleri ile "llover" (yağmur yağmak), "amanecer" (şafak sökmek), "nevar" (kar yağmak) gibi doğa olaylarını gösteren bazı fiillerdir.

Tek şahıslı fiillere örnek olarak "llover" fiilinin tüm zamanlardaki şekilleri aşağıda gösterilmiştir:

FORMAS NO PERSONALES

Simple

Infinitivo : llover (yağmur yağmak)

Gerundio: lloviendo (y. yağarak)

Participio: llovido (y. yağmış)

Compuestas

haber llovido (yağmur yağmış olmak)

habiendo llovido (y. yağmış olarak)

MODO INDICATIVO

Tiempos Simple

Presente: llueve (yağmur yağıyor, yağar)

Pretérito Imperfecto: llovía (yağmur yağıyordu)

Pretérito Indefinido: llovió (yağmur yağdı)

Futuro Imperfecto: lloverá (yağmur yağacak)

Tiempos Compuestos

Pretérito Perfecto: ha llovido (yağmur yağdı)

Pretérito Anterior: hube llovido (yağmur yağmıştı ki)

Pretérito Pluscuamperfecto: había llovido (yağmur yağmıştı)

Futuro Perfecto: habrá llovido (yağmur yağmış olacak)

MODO SUBJUNTIVO

Tiempos Simple

Presente: llueva (yağmur yağsa)

Pretérito Imperfecto: lloviera o lloviese (yağmur yağmışsa)

Futuro Imperfecto: lloviere (yağmur yağacaksa)

Tiempos Compuestos

Pretérito Perfecto: haya llovido (yağmur yağmış olsa)

Pretérito Pluscuamperfecto: hubiera o hubiese llovido (yağmur yağmış olduysa)

Futuro Perfecto: hubiere llovido (yağmur yağacak olduysa)

MODO POTENCIAL

Simple: llovería (yağmur yağardı)

Compuesto: habría llovido (yağmur yağmış olurdu)

EJERCICIO
ALİŞTIRMA : XXX

"Amanecer" fiilini tüm zamanlarda çekin.

XXXII

EL ADVERBIO

Zarf

Şu iki cümleyi karşılaştıralım:

José llegó **bueno**.
(José iyi olarak geldi.)

José llegó **bien**.
(José iyi geldi.)

Bu cümlelerden birincisinde “bueno” kelimesi, José isminin bir özelliğini gösteren bir niteleme sıfatıdır; ikinci cümledeki “bien” kelimesi de aynı özelliği ifade etmekte, ancak José ismine değil “llegar” fiiline atıfta bulunmaktadır. Başka bir deyişle, birinci cümlede José’nin iyi olduğu, ikinci cümlede ise “llegar” eyleminin iyi yapıldığı anlatılmaktadır. O halde “bueno” ve “bien”, aynı özelliği belirten iki kelime olmakla beraber, birincisi bir isme, ikincisi ise bir fiile bağlıdır. “Bueno” kelimesinin bir niteleme sıfatı (adjetivo calificativo) olduğunu biliyoruz; “bien” kelimesi ise bir **adverbio** (zarf) dır.

Yukarıdaki örnekte “bien” zarfının bir fiile atıfta bulunduğunu gördük. Ancak zarflar bir sığata veya bir başka zarfa da bağılı olabilir. Örneğin, “un edificio bien construido” (iyi inşa edilmiş bir bina) ibaresinde “bien” zarfı “construido” sıfatına atıfta bulunmakta, veya “Pedro vive bien lejos” (Pedro çok uzakta oturuyor) cümlesinde “bien” zarfı bir başka zarf olan (yani “vivir” eylemine bağılı bir zarf olan) “lejos” zarfını tamamlamaktadır. Ancak bu son cümle diğerlerinden farklıdır. Şöyle ki, “José llegó bien” cümlesinde “bien” zarfı bir eylemi tamamlamakta, yani eylemin “nasıl?” yapıldığını göstermektedir. “Un edificio bien construido” ibaresindeki “bien” zarfı da “construido” sıfatının bir niteliğini belirtmekte, yani inşa edilen şeyin “nasıl inşa edildiği?”ni açıklamaktadır. Halbuki üçüncü cümledeki “bien” zarfı herhangi bir özellik değil **miktar** göstermektedir (ne kadar uzak? - çok uzak).

O halde, yukarıda anlatılanları şu şekilde özetleyebiliriz: Bir fiili, bir sıfatı veya bir başka zarfı niteleyen veya belirten kelimelere **adverbio** (zarf) denir. Fiilin,

sıfatın ve zarfın herhangi bir niteliğini gösteren zarflar **adverbios calificativos** (niteleme zarfları); fiile, sıfata veya zarfa bağlı özelliği belirten zarflar da **adverbios determinativos** (belirtme zarfları)dır.

CLASIFICACION DE LOS ADVERBIOS

Zarfların Sınıflandırılması

Zarfların **calificativos** ve **determinativos** olmak üzere iki ana kola ayrıldığını gördük. Örnek olarak, "bien, mal, mejor, peor, buenamente" (iyi, kötü, daha iyi, daha kötü, iyi bir şekilde) zarfları birinci gruba; "aquí, allí, hoy, ahora" (burada, orada, bugün, şimdi) zarfları da ikinci gruba girer.

Ancak, **adverbios determinativos** da kendi içinde iki büyük gruba ayrılır: **adverbios pronominales** ve **adverbios nominales** (zamirsel ve isimsel zarflar). Şöyle ki, "Pedro vive allí" (Pedro burada oturuyor) dediğimiz zaman "allí" zarfı bir yer belirtmektedir; fakat bu zarfın anlamı kesin olmayıp konuşan kimsenin bulunduğu yere göre değişen bir özellik taşımaktadır. Yani konuşan kimse Pedro'nun evinin yanına gelip aynı cümleyi söyleyecek olsa, artık "Pedro vive allí" değil "Pedro vive aquí" (Pedro burada oturuyor) demesi gerekir. O halde, "allí" ve "aquí", aynı yeri ima etmekle beraber konuşan kimseye göre kullanılan iki zarftır. Pedro'nun oturduğu yeri tam olarak belirtmek için, örneğin "Pedro vive en el hotel" (Pedro otelde oturuyor) diyebiliriz. Demek ki, "allí" ve "aquí" zarfları, tıpkı zamirler (pronombres) gibi, bir ismin yerine kullanılmaktadır. İşte bu tür zarflar **adverbios pronominales** adını alır.

Aynı şeyi "hoy" (bugün) zarfı için de söyleyebiliriz. Bu zarf herhangi bir günün yerine kullanılmaktadır. Örneğin, Haziran ayının sekizinde isek, o gün için "hoy" deriz; ama Haziranın dokuzu olduğu zaman o güne "hoy", bir önceki güne ise "ayer" (dün) dememiz gerekir. Haziranın onu olunca, o güne "hoy", dokuzuna "ayer", sekizine de "anteayer" (önceki gün) deriz. O halde, "hoy", "ayer" ve "anteayer" zarfları günlerin yerine kullanılan ve konuşan kimsenin bulunduğu zamana göre değişen **pronominal** zarflardır.

Öte yandan, "hablaba alto" (yüksek sesle konuşuyordu) veya "habló mucho" (çok konuştu) cümlelerindeki zarflar hiçbir ismin yerini almamakta, sadece eylemin nasıl yapıldığını belirtmektedir. Bu tür zarflar da **adverbios nominales** adını alır.

Pronominal zarflara, zamirlerde olduğu gibi **adverbios correlativos** (ilgi zarfları) da denir. zira bunlar, yine zamirler gibi, **interrogativos** (soru), **demonstrativos** (işaret) ve **relativos** (ilgi) zarfları olmak üzere üçe ayrılır.

Bunlardan soru zarfları, fiilin gösterdiği eylemi tamamlayan yer, zaman, durum, miktar gibi hallerle ilgili soru sorar; işaret zarfları bu soruların cevaplarını oluşturur; ilgi zarfları da yine yer, zaman, durum, miktar gibi halleri belirten yan cümleleri temel cümlelere bağlar.

Zarfların birbirleriyle olan bu ilişkileri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Significación (Anlam)	Interrogativo (Soru)	Demostrativo (İşaret)	Relativo (İlgi)
lugar (yer)	¿dónde? (nerede?)	aquí, ahí, allá, etc. (burada, şurada, orada, v.b.)	donde (ki orada)
tiempo (zaman)	¿cuándo? (ne zaman?)	ayer, hoy, mañana, ahora, etc. (dün, bugün, yarın, şimdi, v.b.)	cuando (ki o zaman)
modo (durum)	¿cómo? (nasıl?)	así, bien, mal, tal, etc. (böyle, iyi, kötü, öyle, v.b.)	como (ki öyle)
cantidad (miktar)	¿cuánto? (ne kadar?)	mucho, poco, tanto, etc. (çok, az, o kadar, v.b.)	cuanto (ki o kadar)
duda (şüphə)	¿cuán? (nasıl?) ¿sí? (öyle mi?)	sí (evet)	cuan (nasıl ki) sí (öyle ki)

Zarfların sınıflandırılmasını genel olarak gördükten sonra zarf çeşitlerini örnekleriyle beraber inceleyelim:

1) Adverbios de lugar

Yer zarfları

“Nerede?” ve “nereye?” sorularına cevap olarak yer gösteren zarflardır:

aquí (burada, buraya)
ahí (orada, oraya)
allí (orada, oraya)
acá (orada, oraya)
allá (orada, oraya)
acullá (ötede, orada)
cerca (yakında, yakına)
lejos (uzakta, uzağa)
ante (önünde)

* “Acullá” yer zarfı, konuşan kimseye en uzak mesafeyi ifade edip daima diğer yer zarflarıyla birlikte kullanılır: acá y acullá (orada ve ötede); aquí, allá y acullá (burada, şurada ve orada).

enfrente (önünde, karşısında)
dentro (içinde, içine)
adentro (içine)
fuera (dışında, dışarı)
afuera (dışına)
arriba (yukarı)
bajo (altında)
abajo (aşağı, altında)
delante (önünde)
detrás (arkasında)
adelante (ileride, önde, ileriye)
encima (üzerinde)
atrás (geride, geriye)
debajo (altında)
junto (beraber)

Örnek: El señor Sánchez vive **aquí**.   Juan está **fuera**.
(Bay Sanchez *burada* oturuyor.)   (Juan *dışarıda*.)

Mi tía vive **arriba**.
(Teyzem *yukarıda* oturuyor.)

2. Adverbios de tiempo

Zaman zarfları

“Ne zaman?” sorusuna cevaben zaman gösteren zarflardır:

ayer (dün)
hoy (bugün)
mañana (yarın)
anteayer (önceki gün)
ahora (şimdi)
antes (önce)
después (sonra)
entonces (ondan sonra)
luego (sonra)
tarde (geç)
temprano (erken)
pronto (hemen)
siempre (her zaman, daima)
nunca (hiçbir zaman)
jamás (asla)
ya (bile)
mientras (sırasında)
aún (daha, hâlâ)
todavía (henüz)
cuando (ki o zaman)

Örnek: Mis hermanos llegarán **mañana**.
(Kardeşlerim *yarın* gelecekler.)

Me levanto **temprano**.
(*Erken* kalkarım.)

Siempre me habla de ti.
(*Her zaman* bana senden bahseder.)

No te olvidaré **nunca**.
(Seni *hiçbir zaman* unutmayacağım.)

Los niños no han llegado **todavía**.
(Çocuklar *henüz* gelmediler.)

Jamás te lo diré.
(Bunu sana *asla* söylemeyeceğim.)

Olumsuz zaman zarfları olan “nunca” ve “jamás”, cümle “no” zarfıyla zaten olumsuzsa cümleinin sonunda, aksi takdirde cümleinin başında yer alır.

Örnek: **Nunca** la veo, } (Onu *hiç* görmüyorum.)
No la veo **nunca**.

Jamás te escribiré. } (Sana *asla* yazmayacağım.)
No te escribiré **jamás**.

3) Adverbios de modo

Hal zarfları

“Nasıl?” sorusuna cevaben eylemin ne şekilde yapıldığını gösteren zarflardır:

bien (iyi)
mal (kötü)
apenas (az daha, henüz)
así (böyle, böylece)
despacio (yavaş yavaş)
duro (sert)
alto (yüksek)
bajo (alçak)
excepto (dışında, hariç)
salvo (dışında, hariç)

-MENTE takısıyla biten zarflar: buenamente (iyi bir şekilde)
felizmente (mutlu bir şekilde) v.b.

Örnek: El profesor habla **bien**.
(Öğretmen *iyi* konuşuyor.)

El hombre andaba **despacio**.
(Adam *ağır ağır* yürüyordu.)

Desde entonces viven **felizmente**.
(O zamandan beri *mutlu bir şekilde* yaşıyorlar.)

4) Adverbios de cantidad

Nicelik zarfları

“Ne kadar?” sorusuna cevaben miktar gösteren zarflardır:

más (daha fazla)
menos (daha az)
mucho (çok)
poco (az)
bastante (yeteri kadar)
demasiado (çok fazla, fazlasıyla)
tan (o kadar)
tanto (bu kadar)
nada (hiç)
cuanto (ne kadar)
casi (hemen hemen)

Örnek: Mi padre trabaja **mucho**.
(Babam *çok* çalışıyor.)

He dormido **bastante**.
(*Yeterince* uyudum.)

No veo **nada**.
(*Hiç (birşey)* görmüyorum.)

Olumsuz “nada” zarfı da, “nunca” ve “jamás” gibi, cümlelerin zaten olumsuz veya olumlu olmasına göre başta veya sonda yer alır.

5) Adverbios de orden

Sıra zarfları

Yer ve zaman bakımından eylemin oluş sırasını gösteren zarflardır:

primeramente (ilk olarak)
sucesivamente (birbiri ardından, peşpeşe)
últimamente (son olarak, son zamanlarda)
después (sonra)

Örnek: Tengo que hablar yo **primeramente**.
(İlk olarak benim konuşmam lâzım.)

Ultimamente habló de esto.
(Son olarak bundan bahsetti.)

6) Adverbios oracionales

Cümle zarfları

İfade edilen eylemin gerçek olup olmadığını belirten ve anlamı bakımından başlı başına bir cümle oluşturan bu zarflar üç çeşittir:

a) Adverbios de afirmación (Olumlu zarflar)

Sorulan hususun olumlu olduğunu gösteren veya söylenen şeyi doğrulayan zarflardır:

sí (evet)
cierto (tabii, elbette)
ciertamente (tabii, her halde)
seguramente (tabii, şüphesiz)
verdaderamente (gerçekten)
también (dahi)

Örnek: **Ciertamente** vendrán juntos.
(Tabii beraber gelecekler.)

Seguramente no lo dirás a nadie.
(Her halde bunu hiç kimseye söylemezsin.)

También hablaremos con él.
(Onunla da konuşacağız.)

b) Adverbios de negación (Olumsuz zarflar)

Sorulan hususun olumsuz olduğunu gösteren veya söylenen şeyi reddeden zarflardır:

no (hayır)
nunca (hiçbir zaman)
jamás (asla)
tampoco (dahi değil)

Örnek: **Nunca** estuve en Santander.
(Santander'de hiç bulunmadım.)

Tampoco vino él.
(O da gelmedi.)

Jamás lo conseguirás.
(Bunu asla elde edemeyeceksin.)

“También” zarfının olumsuz karşılığı olan “tampoco” zarfı, “jamás” ve “nunca” da olduğu gibi cümlenin zaten olumsuz veya olumlu kurulmasına göre başta veya sonda yer alır.

Örnek: También vino María.
(María da geldi.)

Tampoco vino María.
No vino María tampoco.
(María da gelmedi.)

c) **Adverbios de duda** (Şüphe zarfları)

Yapılan eylemin doğruluğundan şüphe edildiğini bildiren zarflardır:

acaso (yoksa)
quizá, quizás (belki)
tal vez (belki)

Örnek: ¿Acaso lo sabes tú?
(Yoksa sen bunu biliyor musun?)

Quizá nos quedaremos en Salamanca.
(Belki Salamanca’da kalacağız.)

Tal vez nos acompañará.
(Belki bize eşlik eder.)

Adverbios acabados en -MENTE -mente takısıyla biten zarflar

Zarf çeşitlerini incelerken gördüğümüz gibi, bazı zarflar niteleme sıfatlarının (adjetivos calificativos) “femenino” şekillerine -MENTE takısının eklenmesiyle elde edilir.

Örnek: bucnamente
felizmente
últimamente
verdaderamente

Sıfatların “superlativo” dereceleri, bu sıfatlardan yapılan zarflarda da aynen görülür.

Örnek: fuerte (kuvvetli)
fuertemente (kuvvetli bir şekilde)

fortísimo (çok kuvvetli)
fortísimamente (çok kuvvetli bir şekilde)

Adverbios Compuestos

Bileşik Zarflar

Zarflar, bir veya birkaç unsurdan meydana gelmeleri bakımından **adverbios simples** ve **adverbios compuestos** (basit ve bileşik zarflar) olarak da ikiye ayrılır. Bazen bir kelimeyle ifade edilemeyen durumlar birkaç kelimelik deyimlerle ifade edilir ve bu çeşit deyimler cümle içinde zarf görevi yapar.

İspanyolcada pek çok kullanılan bileşik zarflar, cümleye renk katarak ifadeyi zenginleştiren önemli unsurlardır.

Örnek: a ciegas (körü körüne)
a hurtadillas (gizlice)
a sabiendas (bilerek)
de pronto (az sonra)
de vez en cuando (ara sıra)
en efecto (gerçekten)
en resumen (özet olarak, kısaca)
por último (son olarak)
entretanto (bu arada)
de este modo (böylece)

Siempre obedeceré a su ama **a ciegas**.
(Efendisine daima *körü körüne* itaat eder.)

Me escribe **de vez en cuando**.
(*Ara sıra* bana mektup yazar.)

En efecto se lo dije.
(*Gerçekten* bunu ona söyledim.)

Ayrıca İspanyolcada Lâtin kökenli bazı zarfların da kullanıldığı olur.
Örnek: gratis (parasız olarak)

RELACIONES ENTRE LOS ADJETIVOS Y LOS ADVERBIOS

Sıfatlarla Zarflar Arasındaki İlişkiler

Cümle içinde herhangi bir unsura atıfta bulunma özellikleri dolayısıyla sıfatlarla zarfların birbirlerine çok benzer yönleri vardır. O kadar ki aynı kelime, cümle içindeki yerine göre, bazen sıfat bazen zarf görevi yapabilir.

Örnek: un hombre **alto**
(*uzun boylu* bir adam) (sıfat)

Habló **alto**.
(*Yüksek sesle* konuştu.) (zarf)

Yerine göre hem sıfat, hem isim (zamir), hem de zarf olarak kullanılabilen bazı kelimelerin herhangi bir cümle içinde bunlardan hangisi olduğuna dair şüpheye

düşmek mümkündür. Aslında, cümle içindeki görevi veya bağlı olduğu unsurun niteliği gözönünde tutulduğu takdirde, bu kelimenin hangisi olduğunu anlamak zor değildir. Bu gibi kelimelere örnek olarak “mucho, bastante, tanto, cuanto” kelimelerinin sıfat, isim (zamir) ve zarf olarak kullanılmaları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

	<u>Adjetivo</u>	<u>Sustantivo (Pronombre)</u>	<u>Adverbio</u>
MUCHO	Gana mucho dinero. (Çok para kazanıyor.)	Aprendió mucho. (Çok şey öğrendi.)	Se lo recomendaron mucho. (Bunu ona çok tavsiye ettiler.)
BASTANTE	Tengo bastante dinero. (Yeterince param var.)	Comió bastante. (Yeterince yedi.)	Vino bastante malo. (Oldukça kötü bir halde geldi.)
TANTO	Hizo tanto sacrificio. (O kadar fedakârlık yaptı.)	No esperaba tanto de él. (Ondan bu kadarını beklemiyordu.)	Los niños no preguntan tanto. (Çocuklar bu kadar çok soru sormazlar.)
CUANTO	¡Cuánto tiempo sin verte! (Ne kadar zamandır seni görmedim!)	Bebió cuanto quiso. (İstediği kadar içti.)	¡Cuánto te amo! (Seni ne kadar seviyorum!)

Algunas Observaciones Sobre los Adverbios **Zarflar Hakkında Birkaç Not**

1) Bazı zarflar eş anlamlı görünmelerine rağmen, bunları birbirlerinden ayıran farklar mevcuttur. Örneğin, “acá” (burada) ve “allá” (orada) yer zarfları, “aquí” ve “allí” zarflarına oranla daha belirsizdir.

2) Bazı zarfların, sıfatlar gibi, karşılaştırma dereceleri mevcuttur. Zarfların “comparativo” derecesi **más ..... que** (daha, fazla), **tan ..... como** (gibi) ibareleriyle yapılır.

Örnek: más tarde que de costumbre
(alışıldandan daha geç)

tan cansado como siempre
(her zamanki gibi yorgun)

Zarfların “superlativo” dereceleri **lo más (menos)..... posible** (mümkün olduğu kadar) ibaresiyle elde edilir.

Örnek: lo más tarde posible
(mümkün olduğu kadar geç)

lo más lejos posible
(mümkün olduğu kadar uzak)

Zarfların "superlativo" dereceleri ve küçültülmüş halleri (forma diminutiva), sıfatlarda olduğu gibi, **-ísimo** ve **-ito** takılarının ve **muy** zarfının eklenmesiyle de yapılabilir.

Örnek: muchísimo (pek çok)
muy difícil (çok zor)
tempranito (erkencecik)
cerquita (yakıncacık)

3) "Más" zarfı, "fakat" anlamındaki "mas" bağlacından ayırdedilmek üzere vurgu işaretiyle yazılır.

4) "Muito" kelimesinin kısaltılmış şekli olan "muy" (çok) zarfı, kendi başına bir anlam ifade etmeyip sıfat veya zarf gibi başka kelimelerle birlikte kullanılır.

Örnek: muy inteligente (çok zeki)
muy bien (çok iyi)
muy de prisa (çok acele olarak)

5) "Tanto" ve "cuanto" (o kadar) zarfları, "mejor", "peor", "mayor" ve "menor" sıfatları dışında, tüm sıfat ve zarfların önünde son heceyi kaybederek "tan" ve "cuan" şeklinde kullanılır.

Örnek: tan agradecido (o kadar müteşekkîr)
cuan tarde (ne kadar geç)
tanto mejor (o kadar iyi)
cuanto mayor (ne kadar büyük)

EJERCICIOS ALİŞTIRMALAR : XXXI

1- Aşağıdaki cümlelerdeki boş yerleri ANTES DE, ANTE veya DELANTE DE kelimeleriyle tamamlayın:

1. .... tales argumentos se calló.
(Bu gibi gerekçeler karşısında sustu.)
2. .... esa casa hay un quiosco de periódicos.
(Şu evin önünde bir gazete bayii var.)

3. .... hablar con ese señor, hable conmigo.
(Şu beyle konuşmadan önce benimle konuşun.)
4. .... nosotros se extendía un panorama maravilloso.
(Önümüzde şahane bir manzara uzanıyordu.)
5. .... ir al teatro, reservas las entradas.
(Tiyatroya gitmeden önce biletleri ayırtırsın.)
6. No me gusta fumar .... mi padre.
(Babamın önünde sigara içmek hoşuma gitmiyor.)

2- Aşağıdaki cümlelerdeki boş yerleri MUY, MUCHO, BIEN veya BUENO kelimeleriyle tamamlayın:

1. Se expresa ....
(Meramımı iyi anlatıyor.)
2. Tengo .... hambre.
(Çok acıktım)
3. No me encuentro ....; tengo .... dolor de cabeza.
(Kendimi iyi hissetmiyorum; başım çok ağrıyor.)
4. La película fue ....
(Filim iyiydi.)
5. Eso está ....
(Bu çok iyi.)
6. Mi hermano es .... inteligente y tiene .... talento.
(Kardeşim çok akıllı ve yetenekli.)

3- Aşağıdaki cümlelerdeki boş yerleri BAJO, ABAJO veya DEBAJO kelimeleriyle tamamlayın:

1. Esta mañana ha sido 4° .... cero.
(Bu sabah sıfırın altında dört derece idi.)
2. El portero vive ....
(Kapıcı aşağıda oturuyor.)
3. No hay nada nuevo .... el sol.
(Güneşin altında hiçbir yenilik yok.)
4. Hay muchos molinos .... del río.
(Nehrin aşağısında birçok değirmen var.)
5. El gato está .... de la mesa.
(Kedi masanın altında.)
6. Puedes hacerlo .... tu responsabilidad.
(Kendi sorumluluğun altında bunu yapabilirsin.)
7. El vecino de .... toca el piano todo el día.
(Aşağıdaki komşu bütün gün piyano çalıyor.)
8. .... de los soportales de la plaza hay muchas cafeterías.
(Meydanın sütunlarının altında birçok kahvehane var.)

4- Aşağıdaki cümlelerdeki boş yerleri AUN, TODAVÍA veya YA kelimeleriyle tamamlayın:

1. ¿Llueve? - No, ... no.
(Yağmur yağıyor mu? - Hayır, artık yağmıyor.)
2. .... se ven aquellos coches de caballos por las calles de Madrid.
(O atlı arabalar hâlâ Madrid sokaklarında görülüyor.)
3. .... estamos en casa.
(Eve geldik bile.)
4. ¿Qué lástima! .... se acabaron las vacaciones.
(Ne yazık! Tatil bitti bile.)
5. ¿Te vas? - No, ... no.
(Gidiyor musun? - Hayır, daha değil.)
6. .... hemos estado en Madrid dos veces.
(Madrid'te iki kez bulunduk bile.)

5- Aşağıdaki cümlelerdeki boş yerleri LUEGO, ENTONCES veya DESPUÉS kelimeleriyle tamamlayın:

1. Estoy muy ocupado, te veré .....
(Çok meşgulüm, seni sonra görürüm.)
2. "Te espero esta noche" dijo ..... Pedro.
(Ondan sonra Pedro "Bu akşam seni bekliyorum" dedi.)
3. Juan terminó su trabajo; .... cogió su abrigo y salió.
(Juan işini bitirdi; sonra paltosunu aldı ve dışarı çıktı.)
4. Por aquel ..... se vendía la naranja muy barata.
(O zamanlar portakal çok ucuza satılıyordu.)

XXXIII

LA PREPOSICION

Edat

Şu iki kelimeyi ele alalım: "salimos" (dışarı çıkıyoruz) ve "jardín" (bahçe). Bil-
diğimiz gibi bunlardan birincisi bir fiil, ikincisi de bir isimdir ve ikisi arasında ne
dilbilgisi bakımından, ne de anlam yönünden hiçbir ilişki yoktur. Ancak "jardín"
ismi, "salir" fiili ile ifade edilen hareketin çıkış, varış, geçiş veya yönelme nokta-
sını oluşturabilir; o zaman eylemle yer ismi arasında anlam bakımından bir ilişki
doğacaktır. Bu takdirde, böyle bir ilişkiyi ifade etmek üzere bahis konusu iki keli-
meyi bazı kelimeciklerle birbirine bağlamamız ve şöyle dememiz gerekecektir:

salimos **del** jardín (bahçeden çıkıyoruz)

salimos **al** jardín (bahçeye çıkıyoruz)

salimos **por** el jardín (bahçeden -bahçenin içinden geçip-çıkıyoruz)

salimos **hacia** el jardín (bahçeye doğru çıkıyoruz)

İşte, herhangi iki kelimeyi birbirlerine bağlayarak aralarındaki ilişkiyi ifade
eden bu gibi kelimelere İspanyolcada **la preposición** (edat) denir.

Edatlar, yukarıdaki örneklerde gördüğümüz gibi, sadece fiillerle isimleri bir-
leştirmekle kalmaz, aynı zamanda iki ismi veya bir sıfatla bir ismi de birbirine
bağlayabilir.

Örnek: gato **de** Pedro (Pedro'nun kedisi)

hombre **con** sombrero (şapkalı adam)

útil **para** las mujeres (kadınlar için yararlı)

O halde edatlar, iki varlık veya bir olayla bir varlık ya da bir nitelikle bir var-
lık arasındaki ilişkileri belirten kelimelerdir.

İspanyolcada edatlar, **separables** (ayrılabilenler) ve **inseparables** (ayrılama-
yanlar) diye iki grupta toplanır. Başka kelimelerle birleşmeden tek başlarına ve
kelimelerin önünde kullanılabilen **preposiciones separables** şunlardır:

a (-ya)	hacia (-ya doğru)
ante (önce, önünde)	hasta (-ya kadar)
bajo (altında)	para (için)
con (ile)	por (için)
contra (karşı)	según (göre)
de (-nin, -den)	sin (-siz, -meden, -sizin)
desde (-den, -den beri)	sobre (üstünde, hakkında)
en (-de, içinde)	tras (arkasından)
entre (arasında)	

Örnek: Mañana vamos **a** Sevilla.
(Yarın Sevilla'ya gidiyoruz.)

Eso ocurrió **ante** mis ojos.
(Bu, gözlerimin *önünde* cereyan etti.)

Mi tía vive **con** su hija.
(Teyzem kızıyla *beraber* oturuyor.)

Eso es **bajo** mi responsabilidad.
(Bu, benim sorumluluğum *altındadır*.)

Pedro escribe artículos **contra** el gobierno.
(Pedro hükûmete *karşı* -hükûmet aleyhinde- makaleler yazıyor.)

Este queso viene **de** mi pueblo.
(Bu peynir benim köyümden geliyor.)

Desde mi ventana se ve toda la bahía.
(Penceremden bütün koy görünüyor.)

Hoy comeremos **en** el jardín.
(Bugün bahçede yemek yiyeceğiz.)

Ha sido un disgusto **entre** Jorge y Pedro.
(Jorge ile Pedro *arasında* bir tatsızlık oldu.)

El niño corrió **hacia** su padre.
(Çocuk babasına *doğru* koştu.)

Estaremos en Santander **hasta** la Navidad.
(Noel'e *kadar* Santander'de olacağız.)

Hay un recado **para** ti.
(Senin *için* bir mesaj var.)

La madre hizo muchos sacrificios **por** su hijo.
(Anne, oğlu *için* birçok fedakârlıklar yaptı.)

Mis amigos se marcharon **sin** avisarme.
(Arkadaşlarım bana haber ver*meden* gittiler.)

Hablaremos **sobre** este asunto.
(Bu mesele *hakkında* konuşacağız.)

Hizo mucho calor **tras** la lluvia.
(Yağmurun *arkasından* hava çok sıcak oldu.)

El presidente está enfermo **según** los periódicos.
(Gazetelere *göre* başkan hasta.)

Preposiciones inseparables (ayrılmaz edatlar) ise, başka kelimelerle birleşip bu kelimelerin anlamlarını değiştiren öntakılardır (prefijos - öntakılar, Bkz. S. 261).

Örnek: des-, dis- (ayrılık, karşıtlık bildirir)
hacer (yapmak) - deshacer (bozmak)
conectar (birleştirmek) - desconectar (ayırarak, çözmek)

ALGUNAS PREPOSICIONES IMPORTANTES

Önemli Bazı Edatlar

Cümle yapısında çok önemli bir yeri olan edatlardan en fazla kullanılanları gözden geçirelim:

A: Bu edat genel olarak hareket ve amaç gösterir.

Örnek: Voy **a** casa.
(Eve gidiyorum.)

Vengo **a** comer.
(Yemek yemeğe geliyorum.)

A edatı düz veya dolaylı tümleçlerle fiil arasında da bağ kurar.

Örnek: Vi **a** tu madre. Regalé un libro **a** Juan.
(Annemi gördüm.) (Juan'a bir kitap hediye ettim.)

Escribí **a** María.
(María'ya yazdım.)

Yer ve zaman ilişkilerinde de **a** edatı kullanılır.

Örnek: Le llevé **a** casa. Llegó **a** la madrugada.
(Onu eve götürdüm.) (Sabaha karşı geldi.)

DE: Bu edat, isimlerin -in (genitivo) ve -de veya -den (ablativo) hallerinde kullanılır.

a) İyelik gösteren ilişkiler:
el libro **de** Juan (Juan'ın kitabı)
el marido **de** mi hermana (kızkardeşimin kocası)

b) Madde ve miktar gösteren ilişkiler:
un vestido **de** seda (ipekten bir elbise)
un vaso **de** agua (bir su bardağı - suyun bardağı)
un trozo **de** pan (bir ekmek parçası - ekmeğin parçası)

c) Köken gösteren ilişkiler:

Salió **de** casa.

(Evden çıktı.)

Llegó **de** América.

(Amerika'dan geldi.)

d) Hal gösteren ilişkiler:

Llegó **de** repente.

(Aniden geldi.)

Llegó **de** improviso.

(Habersiz olarak geldi.)

e) Zaman gösteren ilişkiler:

Salió **de** noche.

(Geceleyin yola çıktı.)

EN: Zaman ve yer bakımından bir yerde bulunmayı gösterir.

Örnek: Estoy **en** casa.

(Evdeyim.)

Vivo **en** Madrid.

(Madrid'te oturuyorum.)

Hareket ifade eden bazı fiillerle birlikte hem **en** hem **a** edatları kullanılır.

Örnek: entrar **en** la casa }
          entrar **a** la casa } (eve girmek)

caer **en** el agua }
caer **al** agua } (suya düşmek)

En edatı bileşik zarflarda da kullanılır (Bkz. S. 231).

Örnek: en general (genel olarak, genellikle)

en resumen (özet olarak, kısaca)

Bundan başka, durum, vasıta ve değer gösteren ilişkilerde de bu edat kullanılır.

Örnek: estar **en** pie (ayakta olmak)

vender **en** comisión (komisyonla satmak)

comprar **en** diez pesetas (on pesetaya satın almak)

PARA: İsimlerin -e (dativo) haliyle kullanılan bu edat, eylemin yönünü gösterir.

Örnek: Voy **para** casa.
(Eve gidiyorum.)

Hay un recado **para** ti.
(Sana -senin için- bir mesaj var.)

Vengo **para** hablar.
(Konuşmaya geliyorum.)

Son cümleden de anlaşılacağı gibi, **para** edatı, **a** edatı gibi, amaç gösteren ilişkilerde de kullanılır.

POR: Bu edat genel olarak şu ilişkilerde kullanılır:

a) Belirsiz yer ve zaman ilişkileri:

Anda **por** el camino.
(Yolda yürüyor.)

Saldré **por** la mañana.
(Sabahleyin yola çıkacağım.)

b) Eylemin kimin veya neyin tarafından yapıldığını gösteren ilişkiler:
escrito **por** él (onun tarafından yazılmış)

c) Vasıta ve durum gösteren ilişkiler:

Se expresa **por** señas.
(Meramını işaretlerle anlatıyor.)

d) Bileşik zarflarda:
por fin (sonunda, nihayet)

e) Neden gösteren ilişkiler:

Por exceso de calor se desmayó.
(Fazla sıcaktan bayıldı.)

POR y PARA: Anlamları bakımından birbirine yakın olan **por** ve **para** edatlarının doğru kullanılmaları için şu hususlara dikkat edilmesi gerekir:

a) Eylem "birinin iyiliği için", "-den dolayı", "suretiyle", "birşeye karşılık olarak" yapılıyorsa, **POR**;

b) "Amaç" veya "yön" bildiriliyorsa, **PARA** kullanılır.

Örnek: Hizo muchos sacrificios **por** su hijo.
(Oğlu için -oğlu uğruna- birçok fedakârlıklar yaptı.)

Te castigaré **por** no haberme dicho la verdad.
(Bana gerçeği söylemediğin için seni cezalandıracağım.)

He pagado cien pesetas **por** este libro.
(Bu kitaba -bu kitap için- yüz peseta ödedim.)

Compré un libro **para** mi hermano.
(Erkek kardeşim için bir kitap satın aldım.)

Mañana saldremos **para** Barcelona.
(Yarın Barselona için -Barcelona'ya gitmek için- yola çıkacağız.)

FRASES PREPOSITIVAS

Edatlı İbareler

Aşağıdaki cümleleri birbirleriyle karşılaştıralım:

El gato está **debajo** de la mesa. }
El gato está **bajo** la mesa. } Kedi masanın *altında*.

Corría **a través de** la selva. }
Corría **por** la selva. } Ormanın *içinden* koşuyordu.

El libro está **encima de** la mesa. }
El libro está **sobre** la mesa. } Kitap masanın *üstünde*.

Bu cümlelerin anlamları aynı olduğuna göre, **debajo de**, **a través de** ve **encima de** ibareleri, "bajo", "por" ve "sobre" kelimeleriyle aynı anlamda edatlardır.

O halde "encima de" (üstünde), "debajo de" (altında), "junto a" (yanında, beraber), "delante de" (önünde), "detrás de" (arkasında), "por encima de" (üstünde) veya "por entre" (içinden, arasından) gibi, ya iki edatın ya da bir zarfla bir edatın birleşmesinden meydana gelen ve cümle içinde edat görevi yapan tâbirlere **frases prepositivas** (edatlı ibareler) denir. Görülüyor ki zarfların ve edatların çoğu aslında edatlardan meydana gelmiş ibarelerdir.

PREPOSICIONES POSPUESTAS

Bağlı Oldukları Kelimelerden Sonra Kullanılan Edatlar

Edatlar, genel olarak bağlı oldukları isimlerden önce kullanılarak bu isimle bir diğer kelime arasında ilişki kurarlar. Ancak, bazı edatların, bağlı oldukları kelimelerden sonra kullanıldıkları da olur; **arriba** (yukarı), **adentro** (içeri), **afuera** (dışarı), **adelante** (ileri), **atrás** (arkaya), **antes** (önce), **después** (sonra) edatları bu tür edatlardandır.

Örnek: Andaba carretera **arriba**.

(Yolun *yukarısına doğru* yürüyordu.)

El hombre desapareció mar **adentro**.

(Adam denizin *içinde* gözden kayboldu.)

Le conocí años **atrás**.

(Onu yıllar *önce* tanıdım.)

Le vi días **antes** de mi salida.

(Onu yola çıkışından günlerce *önce* gördüm.)

EJERCICIOS

ALİŞTIRMALAR : XXXII

1- Aşağıdaki cümlelerdeki boş yerleri gerekli edatlarla tamamlayın:

1. Yo mando todas las cartas .... avión.
(Ben bütün mektupları uçakla yollarım.)
2. El discurso ..... presidente era muy largo.
(Başkanın konuşması çok uzundu.)
3. El tren sale dentro ..... veinte minutos.
(Tren yirmi dakika içinde hareket ediyor.)
4. El visitante besó la mano .... la esposa ..... alcalde.
(Ziyaretçi, belediye başkanının karısının elini öptü.)
5. Estoy .... acuerdo .... usted.
(Sizinle aynı fikirdeyim.)
6. Te mandaré los periódicos .... correo.
(Gazeteleri sana postayla yollayacağım.)
7. Déjame .... paz.
(Beni rahat bırak.)
8. Los días .... fiesta voy ..... la misa ..... mi hermana.
(Bayram günleri kızkardeşimle beraber âyine giderim.)
9. El tren llega ..... las tres ..... la tarde.
(Tren öğleden sonra üçte varıyor.)
10. Esta tarde he perdido las llaves ..... mi coche.
Las hemos buscado ..... todas partes.
(Bugün öğleden sonra arabamın anahtarlarını kaybettim.
Onları her yerde aradık.)
11. Trabajamos ..... vivir y no vivimos ..... trabajar.
(Çalışmak için yaşamıyoruz, yaşamak için çalışıyoruz.)
12. Este animal se muere ..... hambre.
(Bu hayvan açlıktan ölüyor.)

13. Vendió la casa ..... cincuenta mil pesetas.
(Evi elli bin pesataya sattı.)
14. Se marchó ..... lágrimas ..... los ojos.
(Gözlerinde yaşlarla çıkıp gitti.)
15. Estoy temblando ..... frío.
(Soğuktan titriyorum.)
16. Este clima es muy bueno ..... la salud.
(Bu iklim sağlık için çok iyi.)
17. El coronel murió ..... la Patria.
(Albay vatani için öldü.)
18. Me gusta viajar ..... carretera.
(Karayolundan seyahat etmeyi severim.)
19. Muchas gracias ..... tu carta.
(Mektubuna çok teşekkürler.)
20. El camino pasa ..... entre los campos de trigo.
(Yol, buğday tarlalarının içinden geçiyor.)
21. ¿Tienes un libro .... el arte árabe ..... España?
(İspanya'da Arap sanatıyla ilgili bir kitabın var mı?)
22. Este señor ha viajado ..... toda América.
(Bu bey bütün Amerika'yı gezdi.)
23. Vivo en Pamplona ..... hace cuatro años.
(Dört yıldan beri Pamplona'da yaşıyorum.)
24. Pedro es cojo ..... nacimiento.
(Pedro doğuştan topal.)
25. Antonio se casó .... su prima Isabel.
(Antonio kuzini İsaabel ile evlendi.)
26. ¡Ay ..... mi!
(Ah zavallı ben!)
27. El avión pasó ..... encima ..... los tejados ..... la ciudad.
(Uçak şehrin damlarının üzerinden geçti.)
28. ¿..... qué no quieres obedecerme?
(Neden bana itaat etmek istemiyorsun?)
29. Cristóbal Colón salió ..... puerto ..... Palos el 12 ..... agosto ..... 1492.
(Kristof Kolomb 12 Ağustos 1492'de Palos limanından yola çıktı.)
30. Estoy enfadado ..... tu hermano.
(Erkek kardeşine kızgıyım.)
31. ¿Qué hay ..... nuevo?
(Ne yenilik var?)
32. La ciudad ..... Solsona se encuentra ..... 114 kilómetros ..... Lérida.
(Solsona şehri Lérida'ya 114 kilometre uzaklıkta bulunmaktadır.)
33. El presidente ha ganado una batalla política ..... sus adversarios.
(Başkan, muhaliflerine karşı siyasî bir savaş kazandı.)

34. Han salido ..... Valencia hace dos días.
(İki gün oluyor ki Valencia'ya gitmek için yola çıktılar.)

2- Aşağıdaki cümleleri yerine göre POR veya PARA edatlarıyla tamamlayın:

1. Creo que esta carta es ..... mí.
(Bu mektubun bana olduğunu sanıyorum.)
2. Te dejo este libro ..... cien pesetas.
(Bu kitabı yüz pesetaya sana bırakırım.)
3. Me marcho a Salamanca ..... tres días.
(Üç gün için Salamanca'ya gidiyorum.)
4. Dejamos este trabajo ..... mañana.
(Bu işi yarına bırakıyoruz.)
5. Nos veremos mañana ..... la mañana.
(Yarın sabah görüşürüz.)
6. Si pasas ..... Sevilla, ven a verme.
(Sevilla'dan geçersen beni görmeye gel.)
7. .... tu culpa hemos llegado tarde al teatro.
(Senin yüzünden tiyatroya geç kaldık.)
8. Fue declarado culpable ..... el tribunal.
(Mahkeme tarafından suçlu bulundu.)
9. Venimos ..... comunicarle el resultado del experimento.
(Deneyin sonucunu size bildirmeye geldik.)
10. Estos días, ... la mañana, hace mucho frío.
(Bugünlerde sabahları çok soğuk oluyor.)
11. El niño se cayó ..... la ventana.
(Çocuk pencereden düştü.)
12. .... ese viaje no necesito maletas.
(Bu yolculuk için bavula ihtiyacım yok.)
13. .... lo general, el tren de Madrid llega tarde.
(Madrid treni genellikle geç gelir.)
14. La noticia fue anunciada ..... radio y televisión.
(Haber radyo ve televizyonla duyuruldu.)
15. ¡.... Dios! ¡Ten cuidado!
(Tanrı aşkına! Dikkat et!)

3- Aşağıdaki cümleleri yerine göre DE veya DESDE edatlarıyla tamamlayın:

1. .... aquí se ve todo el valle.
(Buradan bütün vadi görünüyor.)
2. Han llegado ..... Grecia hace dos días.
(İki gün önce Yunanistan'dan geldiler.)
3. Me lo envías ..... Barcelona por correo.
(Onu bana Barselona'dan postayla yollarsın.)

4. Vive en Nueva York ..... que tenía seis años.
(Altı yaşından beri New York'ta yaşıyor.)
5. El tren correo, procedente ..... Andalucía, hará su entrada a las nueve.
(Endülü's'ten gelen posta treni saat dokuzda perona girecek.)
6. Has cambiado mucho ..... la última vez que te vi.
(Seni son gördüğümden beri çok değişmişsin.)

4- Aşağıdaki cümlelerdeki boş yerleri EN, SOBRE, POR, ENCIMA DE, ALREDEDOR DE kelimeleriyle tamamlayın.

1. Tiene guardado el dinero ..... cajón de su escritorio.
(Parayı yazıhanesinin çekmecesinde muhafaza ediyor.)
2. .... tus circunstancias yo no haría eso.
(Senin durumunda ben öyle yapmazdım.)
3. Me gusta mucho pasear ..... las calles.
(Sokaklarda dolaşmak çok hoşuma gider.)
4. El cenicero está ..... la mesa.
(Tabla masanın üstünde.)
5. .... los campanarios hay nidos de cigüeñas.
(Çan kulelerinin üstünde leylek yuvaları var.)
6. Quiere que todo el mundo gire ..... él.
(Herkes onun etrafında dönsün -pervane olsun- istiyor.)

5- Aşağıdaki cümlelerdeki boş yerleri TRAS, ATRÁS, DETRÁS DE, DESPUÉS DE kelimeleriyle tamamlayın:

1. .... la tempestad vino la lluvia.
(Fırtınanın ardından yağmur geldi.)
2. Por favor no se sienten tan .....
(Lütfen o kadar arkada oturmayın.)
3. Los alumnos fueron entrando uno ..... otro en el aula.
(Öğrenciler birbiri arkasından sınıfa giriyorlardı.)
4. No sé quién está ..... mí.
(Arkamda kimin olduğunu bilmiyorum.)
5. .... que termine el concierto iremos a tomar un café.
(Konser bittikten sonra kahve içmeye gideriz.)
6. .... este edificio hay un garaje.
(Bu binanın arkasında bir garaj var.)

6- Aşağıdaki cümleleri EN veya A edatlarıyla tamamlayın:

1. .... invierno, ... las cinco de la tarde, ya es de noche.
(Kışın öğleden sonra saat beşte akşam oluyor bile.)
2. Estamos ..... la lección 25; mañana quisiera pasar ..... la 26.
(25'inci dersteyiz; yarın 26'ncıya geçmek isterdim.)

3. Los soldados se colocaron ..... ambos lados de la calle.

(Askerler sokağın iki yanına dizildiler.)

4. Está aprendiendo ..... tocar la guitarra.

(Gitar çalmasını öğreniyor.)

5. El kilo de naranjas está ..... 14 pesetas ..... mi barrio.

(Benim mahallemde portakalın kilosu 14 pesetaya.)

6. Me gusta la carne hecha ..... fuego lento.

(Ağır ateşte pişmiş et severim.)

7- Aşağıdaki cümleleri A, PARA, HACIA, CON, SIN, CONTRA kelimeleriyle tamamlayın:

1. Vente ..... casa ..... ver la televisión.

(Televizyon seyretmeye eve gel.)

2. .... mi secretaria no puedo hacer nada.

(Sekreterim olmadan hiçbir şey yapamam.)

3. Estoy ..... Vd. en este asunto.

(Bu işte sizinle beraberim.)

4. Me ha pisado el pie ..... querer.

(İstemeyerek ayağıma bastı.)

5. ¿Estás en ..... o a favor del régimen?

(Rejimin aleyhinde misin, lehinde mi?)

6. Córrate un poco ..... la izquierda.

(Biraz sola doğru git.)

XXXIV

LA CONJUNCION

Bağlaç

Zarf ve edat gibi, cümlelerin değişmeyen unsurlarından biri olan **conjunción** (bağlaç), kendi başına kullanılmayıp iki cümlecik veya bir cümlelerin iki elemanı arasında bağ kuran kelimedir.

Örnek: María y José vinieron ayer; no salieron **porque** llovía.
(María ve José dün geldiler; dışarı çıkmadılar *çünkü* yağmur yağıyordu.)

Bu cümlelerden birincisinde y (ve) bağlacı, cümlelerin iki unsuru (María ve José) arasında bağ görevi yapmakta; ikincisinde ise **porque** (çünkü) bağlacı, birbirleriyle ilgili olan iki ayrı cümlecik (dışarı çıkmadılar - yağmur yağıyordu) arasında bağ kurmaktadır.

CLASES DE CONJUNCIONES

Bağlaç Türleri

Çok değişik kullanılış şekilleri bulunduğundan bağlaçları kesin bir sınıflandırmaya tâbi tutmak zordur. Bununla beraber, bağlaçları genel olarak iki gruba ayırabiliriz:

- a) **Conjunciones coordinantes** (sıralama bağlaçlar)
- b) **Conjunciones subordinantes** (yanlama bağlaçlar)

Conjunciones Coordinantes

Sıralama Bağlaçlar

İki bağımsız unsur, yani başlı başına bir anlamı olan iki ayrı unsur arasında bağ kuran kelimelerdir.

Bu tür bağlaçlar da anlamları bakımından üçe ayrılır:

1. **Conjunciones copulativas** (birleştirici bağlaçlar): İki olumlu (afirmativa) unsuru birleştiren **y** (ve) bağlacı ile iki olumsuz (negativa) unsuru birleştiren **ni** (ne de) bağlacı bu grubu meydana getirir.

Örnek: Comieron y salieron.
(Yemek yediler *ve* çıktılar.)

Ni come **ni** bebe.
(*Ne* yiyor *ne* içiyor.)

Y bağlacından sonra kelime **i-** veya **hi-** ile başlıyorsa, **y** bağlacı **e** olur.

Örnek: padre e hijo (baba oğul)
Fernando e Isabel (Fernando ile Isabel)

2. **Conjunciones disyuntivas** (ayırıcı bağlaçlar): İki unsurdan birinin tercih edilmesi gerektiğini gösteren **o** (veya) bağlacı bu grubun en önemli örneğini oluşturur.

Örnek: Cállate **o** márchate.
(*Ya* sus, *ya* da çık git.)

O bağlacından sonraki kelime **o-** ile başlıyorsa, **o** bağlacı **u** olur.

Örnek: siete u ocho (yedi veya sekiz)

Bu gruba giren diğer bağlaçlar şunlardır: **ya...ya** (ya...ya, hem...hem de), **ora...ora** (ya...ya), **bien....bien** (ya...ya).

3. **Conjunciones adversativas** (karşıt bağlaçlar): İki unsur veya cümlecik arasında karşıtlık gösteren bağlaçlardır. En çok kullanılanlar şunlardır: **mas** (fakat), **pero** (ama), **aunque** (-diği halde), **sino** (değil)?

Örnek: Vinieron **pero** no se quedaron.
(Geldiler *ama* kalmadılar.)

No quiero hablar contigo **sino** con tu hermana.
(Seninle *değil* kızkardeşinle konuşmak istiyorum.)

No vino **aunque** me lo hubiera prometido.
(Söz vermiş olduğu *halde* gelmedi.)

Conjunciones Subordinantes

Yanlama Bağlaçlar

Bir anlam ifade etmek için birbirlerine dayanan yan cümleleri birleştiren bağlaçlardır. Anlamlarına göre şu gruplara ayrılırlar:

1. **Generales** (Genel): *Que* (ki) bağlacı, yan cümleleri temel cümlelere bağlamakta kullanılır.

Örnek: Creo **que** vendrá.
(Saniyorum *ki* gelecek.)

Quiero **que** me llames.
(İstiyorum *ki* beni arayasın.)

2. **Causales** (Neden): Temel cümle ile bu cümledeki eylemin nedenini gösteren yan cümleyi birleştiren bağlaçlar şunlardır: **porque** (çünkü), **pues que** (zira), **puesto que** (mademki, için), **supuesto que** (mademki).

Örnek: No salgo, **porque** llueve.
(Dışarı çıkmıyorum, *çünkü* yağmur yağıyor.)

Debes estudiar, **puesto que** me lo prometiste.
(*Mademki* söz verdin, çalışmalısın.)

3. **Finales** (Son): Temel cümle ile bu cümledeki eylemin sonucunu veya amacını gösteren yan cümle arasında bağ kuran bağlaçlar şunlardır: **para que** (-mesi için, diye), **a fin de que** (-mesi için, diye), **porque** (çünkü, zira).

Örnek: Me llamó **para que** le ayudara.
(Kendisine yardım edeyim *diye* beni çağırdı.)

4. **Condicionales** (Şart): Temel cümle ile bu cümledeki eylemin şartını oluşturan yan cümle arasında bağ kuran bağlaçlar şunlardır: **si** (eğer, şayet), **como** (nasıl ki, için), **con tal que** (şartıyla).

Örnek: Te llevaré al parque **si** no llores.
(*Eğer* ağlamazsan seni parka götürürüm.)

Te esperaré **con tal que** vuelvas pronto.
(Erken dönmen *şartıyla* seni beklerim.)

5. **Consecutivas** (Sonuç): İkincisi birincisinin devamı veya sonucu olan iki cümleyi birbirine bağlayan bağlaçlar şunlardır: **luego** (ondan sonra), **conque** (demek ki), **por tanto** (o halde, bu yüzden), **por consiguiente** (sonuç olarak, bu yüzden).

Örnek: No vino, **conque** ya se marchó.
(Gelmedi, *demek ki* gitti bile.)

Ahora debo salir, **por lo tanto** no podemos cenar juntos.
(Şimdi çıkmam lâzım, *bu yüzden* beraber yemek yiyemeyiz.)

6. **Comparativas** (Kıyas): Birbiriyle kıyaslanan kavramları ifade eden iki cümleyi birbirine bağlayan bağlaçlar şunlardır: **como** (nasıl ki), **así como** (nasıl ki, hem de).

Örnek: Saldré sólo **como** no quieres acompañarme.
(Bana eşlik etmek istemediğine göre yalnız çıkacağım.)

7. **Concesivas** (Kabul veya Teslim): Yan cümle ile bu cümledeki eyleme rağmen meydana gelen bir diğer eylemi ifade eden temel cümleyi birbirine bağlayan bağlaçlar şunlardır: **aunque** (gerçi, -diği halde), **por mucho que**, **por más que** (her ne kadar, ne kadar .... olursa olsun).

Örnek: **Aunque** sabía tocar el piano, no le gustaba hacerlo en público.
(Piyano çalmasını bildiği halde -gerçi piyano çalmasını biliyordu ama kalabalık içinde bunu yapmak hoşuna gitmiyordu.)

Por más que frotes, no sacarás esa mancha.
(Ne kadar silersen sil, o lekeyi çıkaramazsın.)

Yapıları bakımından inceleyecek olursak, bağlaçlar ikiye ayrılır: *si, y, ni* gibi tek kelimeden oluşan **conjunciones simples** (basit bağlaçlar); *así que, puesto que* gibi birkaç kelimeden meydana gelen **conjunciones compuestas** (bileşik bağlaçlar).

EJERCICIOS ALIŞTIRMALAR : XXXIII

1- Aşağıdaki cümleleri PERO, SINO veya SI NO kelimeleriyle tamamlayın:

- ..... vienen ustedes a tiempo anularemos las entradas.
(Eğer vaktinde gelmezseniz biletleri iptal ederiz.)
- No me quejo de ti, ... de tu sobrino.
(Senden değil yeğeninden şikâyetçiyim.)
- No habla inglés ..... lo entiende bastante bien.
(İngilizce bilmiyor ama oldukça iyi anlıyor.)
- He vivido muchos años en París, ... no hablo francés.
(Uzun yıllar Paris'te yaşadım, ama Fransızca bilmiyorum.)
- El señor Sánchez no es profesor de alemán, ... de italiano.
(Bay Sánchez Almanca değil İtalyanca hocasıdır.)

2. Aşağıdaki cümleleri PORQUE, COMO veya PUESTO QUE bağlaçlarıyla tamamlayın:

- ..... he nacido en Tenerife, soy muy sensible al frío.
(Tenerife'de doğduğum için soğuğa karşı çok duyarlıyım.)
- Decidimos hacer el viaje por carretera, ... los trenes iban llenos.
(Yolculuğu karayolundan yapmaya karar verdik, zira trenler doluydu.)

3. Abandonó la universidad ..... quería dedicarse a hacer cine.
(Kendini sinema yapımına adanmak istediği için üniversiteyi bıraktı.)
4. Vendió el coche, ... le ocasionaba muchos gastos.
(Arabayı sattı, zira ona çok masraf çıkarıyordu.)

3- Aşağıdaki cümleleri AUNQUE veya POR MUCHO QUE bağlaçlarıyla tamamlayın:

1. .... había vivido muchos años en Roma, no tenía idea de italiano.
(Uzun yıllar Roma'da yaşamış olduğu halde İtalyanca hakkında hiçbir fikri yoktu.)
2. No le confíes nada ..... insista.
(Ne kadar ısrar ederse etsin ona güvenme.)
3. .... te esfuerces, no llegarás al tiempo.
(Ne kadar gayret edersen et, vaktinde varamıyacaksın.)
4. Están pavimentando todas las calles del pueblo, ... está costando mucho dinero.
(Çok pahalıya mâl olduğu halde köyün bütün yollarına parke döşüyorlar.)
5. No cedas ..... te lo pida de rodillas.
(Dizleri üzerinde sana yalvarsa bile razı olma.)

4. Aşağıdaki cümleleri SI veya CON TAL QUE bağlaçlarıyla tamamlayın:

1. Te dejo el tocadiscos ..... lo trates bien.
(İyi kullanman şartıyla pikabı sana bırakıyorum.)
2. No sé ..... entendió bien lo que le dije.
(Kendisine söylediğimi iyi anlayıp anlamadığını bilmiyorum.)
3. Te acompañaré hasta el banco ..... tú me acompañes luego al mercado.
(Sonra pazara kadar benimle beraber gelmen şartıyla bankaya kadar sana eşlik ederim.)
4. .... te ha tocado la lotería, ya podías prestarme el dinero que necesito.
(Eğer piyango sana vurduysa ihtiyacım olan parayı artık bana borç verebilirsin.)
5. .... no tienes otro compromiso, te invito a una comida.
(Eğer başka sözün yoksa seni yemeğe davet ediyorum.)

XXXV

LA INTERJECCION

Ünlem

Bir heyecanın etkisiyle, çok zaman âniden ve düşünmeksizin sarfedilerek sevinç, korku, keder, memnuniyet, şaşkınlık, acı gibi duyguları ifade etmeye yarayan kelime veya ibarelere İspanyolcada **la interjección** (ünlem) denir.

Ünlemler, cümlelerin herhangi bir unsuru olmayıp sadece cümlelerin yanı sıra, ya da bazen tek başına kullanılan kelime veya ibarelerdir.

CLASES DE INTERJECCIONES

Ünlem Türleri

İspanyolcada ünlemler genel olarak iki gruba ayrılır:

1. Bir anlık duyguları ifade etmekte kullanılan sesler:

¡Ah! ¡Ay! ¡Oh!	A! Ay! (Şaşkınlık, hayranlık veya üzüntü)
¡Bah!	Pöh! Hıh! (Öfke veya küçümseme)
¡Ca! ¡Quia!	Yok canım! Hadi canım sen de! (İnanmazlık)
¡Eh!	Hey! Hişt! (Uyarı)
¡Hola!	A! (Sevinç veya şaşkınlık)
¡Huy!	Uf! (Acı veya üzüntü)
¡Ojalá!	İnşallah! Keşke! (Ümit)
¡Puf!	Pöf! (Tiksinti)
¡Uf!	Of! (Yorgunluk)

2. Günlük konuşmada kullanılan herhangi bir kelimeden meydana gelen ünlemler:

¡Anda!	Hadi! Hadi bakalım!
¡Bravo!	Bravo!
¡Vamos!	Hadi bakalım!
¡Calla!	Sus!
¡Cómo!	Yok canım! Nasıl olur?!
¡Cuidado!	Dikkat!
¡Oiga!	Baksanıza! Buraya bakın!
	Dinleyin! (Telefonda: Alo!)
¡Sopla!	Hoppala!
¡Toma!	Hadi bakalım! Al sana!

¡Vaya!
¡Venga!
¡No me digas!
¡Ni hablar!

Bak şu işe!
Haydi!
Deme yahu! Yok canım!
Lâfı bile olmaz!

Örnek: Anda, no te pongas a llorar.
(Hadi bakalım, ağlamaya başlama.)

Jorge se ha casado. - ¡No me digas!
(Jorge evlendi. - Yok canım! Deme yahu!)

Vamos, tengo mucha prisa.
(Hadi, çok acelem var.)

¡Oiga! - ¡Diga!
(Buraya bakın! Baksanıza! - Buyrun! Söyleyin!)

TERCERA PARTE
Üçüncü Kısım

LEXICOLOGIA
Kelime Bilgisi

I

LEXICOLOGIA

Kelime Bilgisi

Lexicología, kelimeler arasındaki yapı benzerliklerini (analogía), kelimelerin anlamlarını (significación) ve kelimelerin menşee ve köklerini (etimología) inceler.

ANALOGIA Y SIGNIFICACION

Benzerlik ve Anlam

İspanyolcada kelimeler anlamları bakımından iki bölüme ayrılır:

A. Forma Concreta (somut şekil) denilen grup, cümlelerin öğelerini içine alır ve bunların anlamlarını inceler. Cümlelerin öğelerini de şu şekilde sınıflandırmak mümkündür:

1) **Sustancia** (Varlık): Varlıkları ifade eden kelimelerdir. Bunlar gerçekten var olan varlıkları ifade eden "sustantivos concretos" (somut isimler) ve gerçekten var olmayıp algıladığımız şeyleri ifade eden "sustantivos abstractos" (soyut isimler) olarak ikiye ayrılır.

2) **Cualidad** (Nitelik): Varlıkların devamlı veya geçici özelliklerini ifade eden kelimeler, yani sıfatlardır.

3) **Determinativa** (Belirtme): Varlıkları çeşitli yönlerden belirten veya tamamlayan kelimelerdir; tanım edatları, işaret sıfatları, sayı sıfatları v.b. bu gruba girer.

4) **Fenómenos** (Olaylar): Özneye atıfta bulunarak yapılan çeşitli eylemleri ifade eden fiillerdir.

B. Forma Genérica (cins şekli) denilen bu grupta kelimeler "sinónimas" ve "parónimas" olmak üzere ikiye ayrılır:

1) **Sinónimas**, ortak bir kavram vasıtasıyla birbirlerine bağlanan, bununla beraber herhangi bir farkla bu ortak kavramdan ayrılan ve böylece anlamları bir-

birlerine benzeyen kelimelerdir. Örneğin, “reposito”, “quietud” ve “tranquilidad” kelimeleri, “descanso” (dinlenme) anlamında genel bir kavram içinde birleşmektedirler.

Eş anlamlı kelimelerin kullanılması konuşma ve yazı diline renk ve canlılık katması bakımından çok önemlidir.

2) **Parónimas**, şekil olarak birbirlerine benzeyen, ya da köken, şekil veya ses bakımından aralarında herhangi bir benzerlik bulunan kelimelerdir. Bu tür kelimeler şu dört gruba ayrılır:

a) **Homónimas**, yerine göre değişik anlamları olan kelimelerdir.

Örnek: cabeza - baş, kafa; sarmısak başı
hoja - ağaç yaprağı; kâğıt yaprağı, sayfa; maden yaprağı

b) **Homófonas**, telâffuzları aynı olup yazılış ve anlamları farklı olan kelimelerdir.

Örnek: ojea (bakmak, göz atmak)
hojea (bir kitabın sayfalarını çevirip gözden geçirmek, sayfaları karıştırmak)

c) **Homógrafas**, yazılışları aynı olup anlamları farklı olan kelimelerdir.

Örnek: haya (“haber” fiilinin subjuntivo şekli)
haya (kayın ağacı)

d) **Antónimas**, zıt anlamlı kelimelerdir.

Örnek: bueno - malo
amor - odio

Eş anlamlı kelimeler (sinónimos) gibi, zıt anlamlı kelimeler (antónimos) da yazı ve konuşma diline renk ve canlılık getirmeleri bakımından çok önemlidir.

İspanyolcada zıt anlamlı kelimeler şu şekillerde meydana gelir:

a) Şekil olarak birbirlerinden tamamen farklı kelimeler:

sí (evet) - no (hayır)
alto (yüksek) - bajo (alçak)
noche (gece) - día (gündüz)
hablar (konuşmak) - callar (susmak)

b) in- öntakısıyla yapılan kelimeler:

digno (uygun, yakışır) - indigno (uygunsuz, yakışmaz)
culto (uygar) - inculto (uygar olmayan)
útil (yararlı) - inútil (yararsız)

c) Başka takılarla yapılan kelimeler:

hacer (yapmak) - deshacer (bozmak)
moral (ahlâkî) - amoral (gayri ahlâkî)
patriótico (vatansever) - antipatriótico (vatansever olmayan)

Los Valores de las Palabras

Kelimelerin Değerleri

Kelimeler sadece düşünceleri ifade etmekle kalmaz, aynı zamanda duyguları da aksettirir. Bu bakımdan kelimeler iki ayrı değer kazanır:

1) **Valor intelectual** (Akılcı değer): Herhangi bir şey veya olay karşısında en basit tepkiyi göstererek bu şey veya olayın varlığını anlıyorsak, ifade ettiğimiz kelime "akılcı" bir değer kazanır.

2) **Valor afectivo** (Duygusal değer): Herhangi bir şey veya olayın varlığını anladıktan başka bu varlığı algılıyorsak, ifade ettiğimiz kelime "duygusal" bir değer taşır.

İşte, kelimelerin bu ikinci, yani "duygusal" değeri, anlam değişikliklerine yol açarak şu iki tür duygusal ifadeyi meydana getirir:

a) **Sentimientos exagerados** (Abartılmış duygular): Asıl, yani "akılcı" değerleri ile değil de "duygusal" değerleri ile sarfedilen kelimeler, bazı abartılmış ifade tarzlarını oluşturur.

Örnek: Estoy muerto de cansancio.
(Yorgunluktan ölüyorum.)

No se puede respirar.
(Nefes almaya imkân yok.)

¡Qué barbaridad!
(Ne vahşet! Ne korkunç şey! Ne barbarlık!)

b) **Sentimientos cariñosos** (Sevgi ifade eden duygular): Küçültme takılarıyla (sufijos diminutivos) birlikte kullanılan kelimeler veya aslında kötü anlamı olduğu halde söyleyen şahsa göre iyi anlam kazanan bazı kelimeler (bir annenin çocuğuna söylediği sözler gibi) sevgi ifade eder.

Örnek: Catalina yerine Caty (Katalina'cık)
papá yerine papaíto (babacığım)
¡tunante! (çapkın, yaramaz; asıl anlamı: alçak, rezil)

Cambio de Sentido: Lenguaje Figurado Anlam Değişikliği: Mecazî Anlam

Kelimeler genel olarak "gerçek" bir kavramın ifadesinde, yani "asıl" anlamlarında kullanılır; ancak, herhangi bir kelime, belirttiği fikirle hiç ilgisi bulunmayan bir kavramı ifade ettiği zaman "mecazî" anlamda (sentido figurado) kullanılmış olur. Örneğin, "águila" (kartal) bir kuş adı olduğu halde, bir kimseden bahsederken "Es un águila" denildiği takdirde o kimsenin çok zeki olduğu anlamı ortaya çıkar; burada "águila" kelimesi "mecazî anlamda" kullanılmıştır.

Mecazî anlamın bir diğer şekli de, bir kelimenin kaba veya sert anlamını yumuşatmak amacıyla başka bir kelimenin kullanılması demek olan **eufemismo** (hüsnütâbir) dir. Örneğin, "morir" (ölmek) yerine "cerrar los ojos" (gözlerini yummak) veya "acabar" (sonu gelmek, son bulmak) kelimelerini kullanmak hüsnütâbirdir.

II

ETIMOLOGIA

Etimoloji

"Etimología" kelimesi, Yunancada "gerçek" anlamına gelen "etimos" ve "analiz" anlamındaki "logos" kelimelerinden gelir. "Lexicología"nın, yani kelime bilgisinin önemli bir kolunu oluşturan **etimología** (etimoloji), kelimelerin aslını inceleyerek bunların var oluşlarının nedenini açıklar. Bu bakımdan **etimología**, bir önceki bahiste gördüğümüz "significación" konusunu, yani kelimelerin anlam ve değerlerini tamamlar; zira bir kelimenin kökeni çok zaman o kelimenin anlamını etkiler.

DERIVACION

Türeme

Derivación, bir kelimenin çeşitli takılar almak suretiyle türemesi, başka bir deyişle, bir kelimeye herhangi bir takı ekleyerek bir başka kelime elde edilmesi demektir. Bu bakımdan kelimeler iki ana unsura sahiptir: **raíz** (kök) ve **afijo** (takı).

a) **Raíz** (Kök): Bir kelimenin esası olan "kök", aynı sınıftan olan kelimelerdeki ortak unsurdur. Örneğin, "vivir" (yaşamak), "vivo" (canlı) ve "vivienda" (yaşanılan yer: konut) kelimeleri aynı kökten gelmektedir; zira bu kelimelerin hepsinde ortak unsur, "vivir" fiilinden gelen "viv" köküdür.

Kelimenin köküne baştan veya sondan herhangi bir takı eklenirse bu kök **tema** adını alır. Örneğin, kökü "hac" olan "hacer" (yapmak) kelimesine "des" takısı eklenerek "deshacer" (bozmak) kelimesi türetildiği zaman, "hac" kökü bu kelimenin "tema"sı olmuştur.

Kökler daima en basit şekillerde görülür, bu bakımdan çok zaman tek hecelidir.

b) **Afijo** (Takı): Kelimenin köküne eklenerek anlamı değiştiren ve bu suretle kelime türetmeye yarayan takılara **afijos** denir. İspanyolcada çoğu Lâtince ve Yunancadan gelen takılar, kökün önüne ekleniyorsa **prefijos** (öntakılar), arkasına ekleniyorsa **sufijos** (sontakılar) adlarını alır.

Örnek: imposible (imkânsız) (im-posible)
 enterrar (toprağa gömmek) (en-terrar)
 zapatero (ayakkabıcı) (zapato-ero)
 panecillo (küçük ekmek) (pan-ecillo)

Yukarıda da belirtildiği gibi **derivación**, bir kelimenin köküne herhangi bir takı eklemek suretiyle başka bir kelime türetilmesidir. Örneğin, “zapatero” kelimesi, “zapato” (ayakkabı) kelimesinin kökü olan “zapat-” ve “-ero” sonakısının birleşmesiyle türemiştir.

Türemiş kelimeler, birinci veya ikinci derece türemiş olabilir; şöyle ki, herhangi bir kelimeye sonakı eklenerek türetilen kelime birinci derece, zaten türemiş olan bir kelimeye tekrar sonakı eklemek suretiyle türetilen kelime ise ikinci derece türemiş kelimedir. Örneğin, “caballero” (binici), “caballo” (at) kelimesinden birinci derecede türemiş bir kelimedir; “caballería” (binicilik) ise zaten türemiş bir kelime olan “caballero”dan geldiği cihetle ikinci derecede türemiş bir kelimedir. Başka bir örnek: pan (ekmek), panadero (ekmekçi), panadería (ekmek dükkânı, ekmekçi).

Significación de los Principales Prefijos En Önemli Öntakıların Anlamları

Aşağıdaki tablolarda en çok kullanılan Lâtin ve Yunan kökenli öntakılar örnekleriyle birlikte gösterilmiştir:

PREFIJOS DE ORIGEN LATINO Lâtin Kökenli Öntakılar

Prefijo (Öntakı)	Significación (Anlamı)	Ejemplos (Örnekler)
ab	ayırma	abdicar (ayrılmak, bırakmak, feragat etmek)
ad	birleşme, yakınlık	adherir (yapışmak, birleşmek, bağlı olmak)
ante	öncelik, önde olma	antesala (antre)
bi, bis	iki kez	bisabuelo (dedenin babası) bimestral (iki aylık, iki ayda bir olan)
circum, circu	çevre, etraf	circunferencia (çevre)
des, dis	ayrılık, karşıtlık	disgustar (hoşa gitmemek)
cum, con, co	beraberlik	contener (içinde bulundurmak, içermek)
ex	dış, dışarı doğru	exportar (ihraç etmek)

extra	dışında	extracción (çekme, çekip alma)
in, im	karşıtlık	increíble (inanılmaz) imposible (imkânsız)
inter	arasında	intermedio (ara, fâsıla)
ob	karşı	obstar (karşı olmak)
per	üzerinden, içinden	pernoctar (geceyi bir yerde geçirmek)
pre	önceden	predecir (önceden söylemek, kehanette bulunmak)
pro	önünde	progenitor (atalar)
re	tekrar	rehacer (yeniden yapmak)
retro	izleme, geriden gelme	retroceder (çekilmek)
sub, subs, su	aşağı, altında	submarino (denizaltı) substraer (çıkarmak, çekmek) susurrar (mırıldanmak, fısıldamak)
super	üstünde, ötesinde	superior (üstün)
trans	öteki tarafa	transformar (şekil değiştirmek)
ultra	daha öteye	ultratumba (mezar ötesi)
vice	yerine	vicerecutor (rektör yardımcısı)

PREFIJOS DE ORIGEN GRIEGO

Yunan Kökenli Öntakılar

Prefijo (Öntakı)	Significación (Anlamı)	Ejemplos (Örnekler)
a, an	ret, karşıtlık	ateo (ateist) analfabeto (okuma yazma bilmeyen)
anfi	etraf, çevre	anfiteatro (anfiteatr)
anti	karşı	antítesis (karşı tez)
apo	değişme, yükselme	apogeo (zirve)
archi	üstünlük	archiduque (arşidük)

Prefijo (Öntaki)	Significación (Anlamı)	Ejemplos (Örnekler)
cata	üzerine	catalejos (teleksop)
dia	üzerinden	diáfano (şeffaf)
dis	daha kötü	disconforme (aykırı, uyumsuz)
epi	üzerinde	epígrafe (başlık)
eu	iyi	eufonía (tatlı ses, hoş telâffuz)
hiper	üzerinde, ötesinde	hipérbole (abartma)
meta	değişiklik	metafísica (metafizik)
poli	çok	pólipo (ahtapot)
pro	önce	prólogo (önsöz)
sin	beraber, bitişik	síntesis (sentez)

Derivación Nominal İsimsel Türeme

Herhangi bir kelimeye sontaki eklemek suretiyle isim veya sıfat türetmeye **derivación nominal** (isimsel türeme) denir.

A. Sustantivos derivados Türemiş isimler

İsim, sıfat veya fiillerden türemiş isimler şu gruplar altında toplanabilir:

1) Şahıs gösteren türemiş isimler

En çok kullanılan sontakılar şunlardır: **-tor, -dor, -sor, -iz.**

Örnek: cantar (şarkı söylemek) - cantor (şarkıcı)
cazar (avlanmak) - cazador (avcı)
defender (savunmak) - defensor (savunucu)
aprender (öğrenmek) - aprendiz (çırak)

2) Mevki veya uğraş gösteren türemiş isimler

En çok kullanılan sontakılar şunlardır: **-ante, -ario, -dor, -ero, -ista.**

Örnek: comedia (komedi) - comediante (komedyen)
biblioteca (kütüphane) - bibliotecario (kütüphaneci)
cobrar (tahsil etmek) - cobrador (tahsildar)
cocina (mutfak) - cocinero (ahçı)
telégrafo (telgraf) - telegrafista (telgrafçı)

3) Soyut kavramları ifade eden türemiş isimler

En çok kullanılan sontakılar şunlardır: **-ancia, -encia, -dad, -ez, -eza, -ia, -or, -ura, -aje, -ión, -anza.**

Örnek: repugnar (tiksinmek) - repugnancia (tiksinti)
heredar (tevarüs etmek) - herencia (miras)
serio (ciddi) - seriedad (ciddiyet)
idiota (budala) - idiotez (budalalık)
bajo (alçak, kısa) - bajeza (kısalık, bodurluk)
cortés (nazik) - cortesía (nezaket)
verde (yeşil) - verdor (yeşillik)
dulce (tatlı) - dulzura (tatlılık)
embalar (sarmak) - embalaje (ambalaj)
tender (germek) - tensión (gerilim)
enseñar (öğretmek) - enseñanza (öğretme, eğitim)

4) Eylemlerin sonuçlarını bildiren türemiş isimler

En çok kullanılan sontakılar şunlardır: **-ido, -miento, -ura.**

Örnek: resoplar (horuldamak) - resoplido (horultu, homurtu)
mantener (tutmak, muhafaza etmek) - mantenimiento (muhafaza, bakım)
morder (ısırmak) - mordedura (ısıklık)

5) Büyültme takılarıyla türemiş isimler

(Sufijos Aumentativos, Bkz. S. 38)

Örnek: silla (iskemle) - sillón (koltuk)
libro (kitap) - librote (büyük kitap)
perro (köpek) - perrazo (iri köpek)

6) Küçültme takılarıyla türemiş isimler

(Sufijos Diminutivos, Bkz. S. 38)

Örnek: casa (ev) - casita (küçük ev, kulübe)
pan (ekmek) - panecillo (küçük ekmek)
mujer (kadın) - mujercita (küçük kadın)
jardín (bahçe) - jardincillo (küçük bahçe)

7) Küçümseme ifade eden türemiş isimler (Bkz. S. 39)

Örnek: poeta (şair) - poetastro (şair bozuntusu)
calle (sokak) - callejón (dar sokak)
cabeza (kafa) - cabezón (dik kafalı kimse)
mujer (kadın) - mujerzuela (kötü kadın)

8) Ata isimlerinden türemiş isimler (Bkz. S. 28)

Örnek: Martín - Martínez
Ramiro - Ramírez
Fernando - Fernández

9) Köken gösteren türemiş isimler (Bkz. S. 29)

Örnek: Madrid - madrileño (Madridli)
Inglaterra - inglés (İngiliz)
París - parisense (Parisli)
Marruecos - marroquí (Faslı)

B. Adjetivos Derivados

Türemiş Sıfatlar

İsim, sıfat veya fiillerden türemiş sıfatların en önemlileri şunlardır:

1) Yukarıda dokuzuncu maddedeki isimler gibi, köken gösteren türemiş sıfatlar.

2) Türediği kelimenin gösterdiği özelliğe sahip olduğunu ifade eden türemiş sıfatlar. En çok kullanılan son takılar şunlardır: **-ado, -dero, -iento, -izo, -oso, -udo.**

Örnek: color (renk) - colorado (renkli)
hacer (yapmak) - hacedero (yapılabilir, gerçekleşebilir)
hambre (açlık) - hambriento (aç)
enfermo (hasta) - enfermizo (hastalıklı)
gracia (zarafet) - gracioso (zarif, hoş)
barba (sakal) - barbudo (sakallı)

3) Büyüklük, küçüklük veya küçümseme ifade eden türemiş sıfatlar.

Örnek: cabeza (kafa) - cabezón (koca kafalı)
rico (zengin) - ricacho (pek zengin, para babası)
malo (kötü) - malucho (çok kötü, rezil)
tonto (aptal) - tontito (küçük budala)
pobre (zavallı) - pobrecito (zavalcılık)

4) Diğer takılarla türemiş sıfatlar. Bu grubu meydana getiren **-ario** ve **-al** takıları "ilişki, bir şeye ait olma" anlamında, **-ble** takısı da "bir şeye eğilimli olma, kapasite" anlamındadır.

Örnek: penitencia (pişmanlık) - penitenciarío (pişmanlıkla ilgili)
crimen (suç) - criminal (suçla ilgili)
deseo (arzu) - deseable (arzu edilir)

Derivación Verbal

Fiilisel Türeme

İsimsel türemelerde olduğu gibi fiilisel türemelerde de bir isim, bir sıfat veya bazen bir zarfa mastar takıları (bilhassa **-ar** takısı) eklemek suretiyle yeni fiiller türetilir.

1) İsimden türeyen fiiller

Örnek: aceite (yağ) - aceitar (yağlamak)
alquiler (kira) - alquilar (kiralamak)
azúcar (şeker) - azucarar (şeker koymak)

2) Sıfattan türeyen fiiller

Örnek: lleno (dolu) - llenar (doldurmak)
mejor (daha iyi) - mejorar (iyileştirmek)
blanco (beyaz) - blanquear (beyazlatmak)

3) Zarftan türeyen fiiller

Örnek: adelante (ileri) - adelantar (ilerletmek)
atrás (geriye) - atrasar (geriletmek)
acerca (yakın) - acercar (yaklaştırmak)

Fiil türemeleri bazen kökle mastar takısının doğrudan doğruya birleştirilmesiyle değil de araya **-e-**, **-iz-** ve **-ec-** takılarının konulmasıyla yapılır. Bu çeşit fiil türemelerinde en çok kullanılan mastar takısı birinci grup fiillere ait **-ar** takısıdır.

Örnek: chalaneo (simsarlık) - chalanear (simsarlık etmek)
español (İspanyol) - españolizar (İspanyollaştırmak)

-ecer takısıyla türetilen ve ikinci fiil grubuna giren fiiller ise, başlamakta olan eylemleri ifade eden "incoactivo" fiillerdir (Bkz. S. 87).

Örnek: oscuro (karanlık) - oscurecer (kararmak)

COMPOSICION

Bileştirme

Yeni kelimeler yaratma ve bu suretle dili zenginleştirmenin bir diğer yolu olan **composición** (bileştirme), yeni bir kavram ifade etmek üzere iki kelimenin birleştirilmesidir. Örneğin, "sur" (güney) ve "este" (doğu) kelimelerinin bir araya getirilmesiyle meydana çıkan "sureste" (güneydoğu) kelimesi, güney ve doğuya aynı uzaklıkta bir yeri ifade eden bileşik bir kelimedir.

Parasintesis

İki ayrı kelimenin bir de öntakı (prefijo) veya sontakı (sufijo) ile birleşmesi suretiyle yeni bir kelime elde edilmesine **parasintesis** denir. Bu şekilde meydana gelen kelimelerin çoğu isim olmakla beraber bu yoldan bileştirilmiş diğer kelime türleri de mevcuttur.

Parasintesis yaparken çeşitli unsurlar kullanılabilir. Şöyle ki:

a) isim + sıfat + sontakı

Örnek: ropavejero (eskici) (ropa - viejo - ero)

b) fiil + isim + sontakı

Örnek: picapedrero (taşçı, taş yontan) (picar - piedra - ero)

c) öntakı + herhangi bir kelime

Örnek: reconocer (tanımak, kabul etmek) (re - conocer)

d) öntakı + herhangi bir kelime + sontakı

Örnek: amarar (denize konmak) (a - mar - ar)

OTROS MEDIOS DE ENRIQUECIMIENTO DEL LEXICO

Dili Zenginleştirmenin Diğer Yolları

a) **Extranjerismo**: Başka dillere ait kelimelerin İspanyolcaya girerek kullanılmasıdır. Yabancı kökenli kelimelerin kullanılması, alındıkları dillere göre adlandırılır: Fransızcadan gelen kelimelere **galicismos**, İngilizceden gelenlere **anglicismos**, İtalyancadan gelenlere **italianismos**, Almancadan gelenlere **germanismos** ve Güney Amerika ülkelerinden gelenlere de **americanismos** v.b. denir.

İspanyolcada "garage" (garaj), "chófer" (şoför), "cognac" (konyak) v.b. gibi birçok yabancı kökenli kelime bulunmakla beraber, yabancı kelimelerin gereksiz yere kullanıldığı da olur. Örneğin, "hacer" yerine "confeccionar", "vestíbulo" yerine "hall" veya "aficionado" yerine "amateur" kelimelerini kullanmak yersiz bir **extranjerismo**'dur.

b) **Neologismo**: Dili zenginleştirmek amacı veya gereksinimi ile yeni kelimeler yaratılmasıdır.

Yeni kelimeler yaratılmasının nedenleri bilimin ilerlemesi sonucu bilim dilinin genişlemesi ve modern yaşamın gereği olarak yeni yeni maddelerin ortaya çıkmasıdır. “Radar”, “hidroterapia” veya “astronaute” gibi kelimeler **neologismo**'ya örnek gösterilebilir.

c) **Onomatopeya** (Yansıma): Sesleri taklit etmek suretiyle veya seslerin yansımasıyla kelimeler meydana getirmektir.

Ornek: cuchichear (fısıldamak)
chisporrotear (kıvılcımlar saçmak)
susurrar (fısıldamak, hışırdamak)
roncar (horlamak)

CUARTA PARTE
Dördüncü Kısım

SINTAXIS
Sentaks - Söz Dizimi

I

SINTAXIS

Sentaks - Söz Dizimi

Kitabın giriş kısmında, dilbilgisinin ayrıldığı konulardan ilki olan Morfoloji'nin (Morfología), dili meydana getiren kelime türlerini incelediği, ikincisi olan Sentaks'ın da (Syntaxis) bu kelimelerin cümle içindeki yer ve görevlerini ele aldığı belirtilmişti.

Kelimeleri meydana getiren harf, hece, sesli harf grupları ve vurgudan sonra ikinci kısımda isim, sıfat, fiil v.b. gibi kelime sınıflarını, üçüncü kısımda çeşitli kelimelerin yapı, anlam ve kökenlerini gördük. Şimdi de bu kelimelerin cümle içindeki yerlerini, görevlerini ve birbirleriyle olan ilişkilerini inceleyelim.

ELEMENTOS DE LA ORACION

Cümlelerin Öğeleri

Düşündüğümüz, algıladığımız veya olmasını istediğimiz eylemlerin konuşma veya yazı dili vasıtasıyla ifade edilmesi sonucunda ortaya çıkan "cümle"nin (la oración) temel unsurları, fiilin gösterdiği işi yapan "özne" (el sujeto) ile öznenin yaptığı işi gösteren "yüklem" (el predicado) dur.

A. El Sujeto

Özne

Yüklemin belirttiği işi yapan veya yüklemin gösterdiği özelliğe sahip olan özne, sadece isimlerden değil diğer kelimelerden veya ibarelerden de meydana gelebilir. Aşağıdaki tabloda değişik özne çeşitleri örneklerle gösterilmiştir:

Oraciones (Cümleler)

Sujeto (Özne)	Predicado (Yüklem)	El sujeto es (Öznenin cinsi)
La noche (Gece)	fue tempestuosa. fırtınalıydı.)	Un sustantivo (İsim)
Los pequeños (Küçükler)	duermen. uyuyorlar.)	Un adjetivo (Sıfat)
Nadie (Hiç kimse)	le conoce. onu tanımıyor.)	Un pronombre (Zamir)
Estudiar (Çalışmak)	es tu deber. senin görevindir.)	Un infinitivo (Mastar)
Mañana (Yarın)	es jueves. Perşembe.)	Un adverbio (Zarf)
El hijo del vecino (Komşunun oğlu)	se marchó. gitti.)	Una frase (İbare)
Que nadie lo sepa (Bunu kimsenin bilmemesi)	me conviene. işime geliyor.)	Una oración (Cümle)

Öznenin daima yüklemün önünde yer alması gerekmez; özellikle yüklemün önemli olduğu hallerde özne yüklemden sonra kullanılır.

Örnek: Se acabó la broma.
(Şaka bitti.)

Faltan tres.
(Üç tane eksik.)

Me gusta el teatro.
(Tiyatroyu severim.)

B. El Predicado Yüklem

Öznenin yaptığı bir eylemi gösteren veya öznenin sahip olduğu bir özelliği belirten yüklem iki çeşittir:

1) **Predicado verbal** (Fiil-yüklem): "El niño duerme" (Çocuk uyuyor) veya "El reloj marcha" (Saat işliyor) cümlelerindeki yüklem (duerme, marcha) öznenin yaptığı eylemleri gösteren fiillerdir. Özneye atıfta bulunarak meydana ge-

len bir olayı veya bir hareketi ifade eden bu çeşit yüklemelere **predicado verbal** (fiil-yüklem) denir.

2) **Predicado nominal** (İsim-yüklem): “El árbol es verde” (Ağaç yeşildir) veya “La noche es hermosa” (Gece güzeldir) cümlelerindeki yüklem (verde, hermosa), öznelere yaptığı bir hareketi veya olayı ifade etmekte olmayıp, öznelere bir özelliğini belirtmektedir. Herhangi bir kelime vasıtasıyla ve SER veya ESTAR ek-fiillerinin yardımıyla öznenin bir özelliğini ortaya koyan bu çeşit yüklemelere **predicado nominal** (isim-yüklem) denir. Özne ile belirtilen özellik arasında bağ kuran “ser” ve “estar” fiilleri de **cópula** (bağ) adını alır.

Predicado nominal sadece bir sıfat değil bazen bir isim veya öznenin herhangi bir özelliğini belirten başka bir kelime de olabilir. Aşağıdaki tabloda değişik isim-yüklem çeşitleri örneklerle gösterilmiştir:

Oraciones (Cümleler)

Sujeto (Özne)	Cópula (Bağ)	Predicado (Yüklem)	El predicado es (Yüklemin cinsi)
María (María)	es	guapa. (güzeldir.)	Adjetivo (Sıfat)
Mi tío (Amcam)	es	albañil. (duvarcıdır.)	Sustantivo (İsim)
Mi hija (Kızım)	es	aquella. (oradadır.)	Pronombre (Zamir)
Empezar (Başlamak)	es	terminar. (bitirmektir.)	Infinitivo (Mastar)
Mi marido (Kocam)	está	aquí. (burada.)	Adverbio (Zarf)
Mi padre (Babam)	es	de Madrid. (Madrid'tendir.)	Frase de sentido adjetivo: madrileño (Sıfat değerinde bir ibare: Madridli)
Aquellos (Onlar)	son	los libros de mi hermano. (kardeşimin kitaplarıdır.)	Frase de sentido sustantivo (İsim değerinde bir ibare.)

Özne ile yüklemin cins ve sayı bakımından birbirlerine uyması gerekir. Yani özne “femenino” ve “singular” ise yüklem de öyle, veya özne “masculino” ve “plural” ise yüklem de öyledir.

Örnek: Mi libro es rojo.
(Benim kitabım kırmızıdır.)

Las cortinas son rojas.
(Perdeler kırmızıdır.)

El niño corre.
(Çocuk koşuyor.)

Los perros corren.
(Köpekler koşuyorlar.)

Not: Özne ile yüklem arasındaki uygunluk konusu, "Concordancias y Discordancias" (Uyum ve Uyumsuzluklar) bahsinde etraflıca incelenecektir (Bkz. S. 297).

Omisión de los Elementos Oracionales Cümle Öğelerinin Kullanılmadığı Haller

Fiillerin, zaman takılarının yanı sıra taşıdıkları şahıs takıları dolayısıyla, hem yapılan eylemi, hem de bu eylemin kimin tarafından yapıldığını, yani özneyi bun-
yelerinde topladıklarını biliyoruz. İşte bu yüzden, fiillerin birinci ve ikinci şahıs
çekimlerinde genellikle özne kullanılmaz.

Örnek: Escribo una carta.
(Mektup yazıyorum.)

¿Has dormido bien?
(İyi uyudun mu?)

Corríamos hacia el mar.
(Denize doğru koşuyorduk.)

¿Porqué no coméis nada?
(Neden hiçbir şey yemiyorsunuz?)

Yukarıdaki cümlelerin hiçbirinde özne ayrıca belirtilmemiştir, zira (Türkçede ol-
duğu gibi) fiiller özneyi zaten belli etmektedir. Ancak eylemin kimin tarafından yapıldığı
veya yapılacağı özellikle belirtilmek isteniyorsa, özne kullanmak gerekir.

Örnek: Mientras yo toco al piano, tú cantas.
(Ben piyano çalarken sen de şarkı söylersin.)

Kimden bahsedildiği daha önceki konuşmalardan belliyse, üçüncü şahıs bir fi-
lin yanında da özneyi belirtmeye gerek kalmaz. Örneğin, "Temía reprimenda de
mi padre" (Babamın azarlamasından korkuyordum veya korkuyordu) cümlesinde

"temía fiilinin kime atıfta bulunduğu belli değildir, dolayısıyla öznenin belirtilmesi gerekir; ama "Juan no entró en la casa; temía la reprimenda de mi padre" (Juan eve girmedi; babamın azarlamasından korkuyordu) cümlelerinden ikincisinde özne kullanmaya gerek yoktur, zira birinci cümle dolayısıyla kimden bahsedildiği bellidir. Buna karşılık örneğin "Disputaron marido y mujer; ella empezó a gritar" (Karı koca tartıştı; kadın bağırmaya başladı) dediğimiz zaman ikinci cümlede öznenin belirtilmesi gereklidir; aksi halde bahis konusu iki kişiden hangisine atıfta bulunduğumuz anlaşılamaz.

Cümlelerin diğer ögesi olan yüklem kullanılmadığı hallerde gelince, yüklem isim-yüklem (predicado nominal) olduğu cümlelerde, özne ile sahip olduğu özellik bazan bağ (cópula) kullanılmasına gerek bırakmaz.

Örnek: ¡Hermosa noche!
(Ne güzel bir gece!)

¡Qué locura la mía!
(Benimki de ne delilik!)

Yüklemin fiil-yüklem (predicado verbal) olduğu cümlelerde de (bilhassa ünlem cümlelerinde) çok defa fiilin ve hattâ bazen hem fiilin hem de öznenin kullanılmasına gerek kalmaz; zira özne veya kullanılan diğer kelimeler eylemin ne olduğunu belli eder.

Örnek: ¡Adelante!
(İleri!)

¡Juan, aquí!
(Juan, buraya gel!)

Mañana a las dos.
(Yarın saat ikide -buluşuruz, görüşürüz-)

LOS COMPLEMENTOS

Tümleçler

Kısaca tanımlayacak olursak **el complemento** (tümleç), herhangi bir kelimeyi tamamlayan bir diğer kelimedir. Şöyle ki, "la noche de fiesta" (bayram gecesi) dediğimiz zaman "fiesta" ismi, bir edat vasıtasıyla "noche" ismini tamamlayan ve böylece bu geceyi diğer gecelerden ayıran bir tümleçtir.

Cümlelerin temel unsurlarının özne ile yüklem olduğunu ve bu unsurlar mevcutsa cümlelerin dilbilgisi yönünden hiçbir eksikliği bulunmadığını biliyoruz. Ancak, örneğin "La hija ha dado" (Kız verdi) cümlesinde de bir özne ile bir yüklem bulunmasına ve dilbilgisi yönünden cümlelerin eksiksiz olmasına rağmen, bu cümle bize hiçbir şey ifade etmez; zira cümlelerin temel unsurları olan özne ile yüklem

belirsiz olup genel kavramları anlatmaktadır. "Kız" kimdir? "Verdi" demekle ne kastedilmektedir? Neyi, kime vermiştir? Bu cümleyi bir de şu şekilde söyleyelim: "La hija del portero de mi casa ha dado una limosna al mendigo de la esquina" (Bizim evin kapıcısının kızı, köşedeki dilenciye sadaka verdi). Bu cümlemin özne-siyle yüklemi, bir önceki cümlemininkilerle aynıdır; bu kez özne de yüklem de tam olarak belirlidirler.

Görülüyor ki bir cümlede sadece temel unsurların bulunması yetmemekte, bu unsurları açıklayan, belirleyen veya tamamlayan daha başka unsurlara da gerek duyulmaktadır. İşte, cümlemin öğelerini tamamlayan kelimelere İspanyolcada **los complementos** (tümleçler) denir.

Clases de Complementos

Tümleç Çeşitleri

Yukarıdaki cümlemin tümleçlerini gözden geçirecek olursak, cümlede üç çeşit tümleç bulunduğunu görürüz:

1. Özneyi (la hija) tamamlayan tümleç: el portero
2. Yüklemi (ha dado) tamamlayan tümleç: una limosna, el mendigo
3. Tümleçleri (el portero, el mendigo) tamamlayan tümleçler: mi casa, la esquina

O halde, tümleçler şu üç gruba ayrılır:

1. Complementos del Sujeto (Öznenin Tümleçleri)
2. Complementos del Predicado (Yüklemin Tümleçleri)
3. Complementos de los Complementos (Tümleçlerin Tümleçleri)

1. Complementos del Sujeto

Öznenin Tümleçleri: Nesne

Daha önce de belirtildiği üzere, cümlemin öznesi isimlerden veya isim gibi kullanılan diğer kelimelerden yapıldığına göre, tümleçler de öznenin niteliğine göre değişir. En çok kullanılan özne şekilleri olarak isim, zamir ve mastar öznelerrinin tümleçlerini görelim:

a) Complementos del Sujeto Sustantivo

İsim Öznesinin Tümleçleri

Cümlemin öznesi bir isimden yapılmışsa, bu öznenin tümleçleri şu üç şekilde olabilir:

- i) Herhangi bir sıfat, isim öznesini tamamlayarak cümlede tümleç görevi yapar.

Örnek: **Su** padre es moreno.

(*Onun* babası esmerdir.)

(Complemento: adjetivo determinativo)

El libro **azul** está sobre la mesa.

(*Mavi* kitap masanın üstünde.)

(Complemento: adjetivo calificativo)

ii) İsim tamlamalarında, bir isim bir diğer ismi edata gerek kalmadan tamamladığı zaman o ismin tümleci olur.

Örnek: el rey **poeta** (*şair* kral)

iii) Edat yardımıyla yapılan isim tamlamalarında, ikinci isim birinciye tamamlayarak tümleşir olur.

Örnek: la hija **del vecino** (*komşunun* kızı)

la caja **de madera** (*tahtadan* kutu)

una habitación **sin ventana** (*penceresiz* bir oda)

un paseo **por la selva** (*ormanda* bir gezinti)

b) Complementos del Sujeto Pronombre

Zamir Öznesinin Tümleçleri

Cümlede özne görevi yapan bir zamir, ya bir isim veya bir edat yardımıyla kullanılan herhangi bir kelimeyle tamamlanabilir.

Örnek: **Todos** ellos se marcharon.

(Onların *hepsi* gittiler.)

Algunos de ellos se quedaron.

(Onlardan *bazıları* kaldılar.)

c) Complementos del Sujeto Infinitivo

Mastar Öznenin Tümleçleri

Mastar öznelerle en çok kullanılan tümleçler edatlı kelime veya ibarelerdir.

Örnek: Salir **de aquella selva** era imposible.

(*O ormandan* çıkmak imkâsızdı.)

Pasear **por este camino** es peligroso.

(*Bu yolda* dolaşmak tehlikelidir.)

2. Complementos del Predicado

Yüklemin Tümleçleri

Bir cümlemin yüklemi, daha önce de belirtildiği gibi, ya fiil-yüklem (predicado verbal) ya da yardımcı fiille yapılan isim-yüklem (predicado nominal) olur. Ayrıca isim-yüklem, bir isimden veya bir sıfattan meydana gelebilir.

Yüklemin niteliğine göre aldığı tümleçler şöyledir:

a) Complementos del Predicado Nominal Sustantivo

İsim-Yüklemin Tümleçleri

İsimden meydana gelen bir yüklem, tıpkı özne olan isim gibi, bir tanım edatı, bir sıfat veya bir isim tamlamasıyla tamamlanabilir.

Örnek: Mi hermano es **un buen** estudiante **de medicina**.

(Kardeşim, *iyi bir tıp öğrencisidir*.)

Bu cümlede “un” tanım edatı, “buen” sıfatı ve “de medicina” isim tamlaması, cümlenin isim-yüklemi olan “es estudiante”nin tümleçleridir.

b) Complementos del Predicado Nominal Adjetivo

Sıfat-Yüklemin Tümleçleri

Sıfattan meydana gelen yüklem şu tümleçleri alabilir:

i) Zarf tümleci: Yüklemdeki sıfatın gösterdiği özelliği herhangi bir zarf tamamlayabilir.

Örnek: La casa es **muy** grande.

(Ev *çok* büyük.)

Bu cümlede “muy” zarfı, sıfat-yüklem olan “es grande”yi tamamlayan bir zarf-tümleçtir.

ii) Edatlı isim tümleci: Yüklemdeki sıfat, edatla birlikte kullanılan bir isimle tamamlanabilir.

Örnek: Estoy dispuesto **para el viaje**.

(*Yolculuğa* hazırım.)

Bu cümlede “para” edatıyla birlikte kullanılan “el viaje” ismi, cümlenin sıfat-yüklemi olan “estoy dispuesto”yu tamamlayan bir isim-tümleçtir.

iii) **Que** bağlacıyla sıfat-yüklemin tekrar edilmesi: Yüklemdeki sıfatın anlamını güçlendirmek amacıyla, aynı sıfat “que” bağlacıyla tekrarlanabilir veya bu sıfattan gelen bir isim “de” edatıyla sıfat-yükleme eklenebilir.

Örnek: Es fuerte **que fuerte**.

(*Güçlü mü güçlü.*)

Es malo **de toda maldad**.

(*Kötünün de kötüsü.*)

Birinci cümlede, sıfat-yüklem olan “es fuerte”nin sıfatı, “que” bağlacıyla tekrarlanmakta ve böylece “que fuerte” ibaresi sıfat-yükleme tümleç olmaktadır.

İkinci cümlede de, sıfat-yüklem olan “es malo”nun sıfatından türeyen “maldad” ismi, “de” edatıyla sıfata eklenerek sıfatın anlamını güçlendirmekte ve sıfat-yüklemin tümleci olmaktadır.

c) **Complementos del Predicado Verbal**
Fiil-Yüklem Tümleçleri

Fiil, cümlenin en fazla değişen unsuru olduğu cihetle, fiil-yüklem tümleçleri de en fazla çeşitlilik gösteren tümleçlerdir.

Fiil-yüklem tümleçleri üçe ayrılır: **Complementos directos** (düz tümleçler), **complementos indirectos** (dolaylı tümleçler) ve **complementos circunstanciales** (hal tümleçleri). Bu tümleçler de isim, zamir, mastar, ortaç veya yan cümle şeklinde olabilir.

Örnek: **Voy al parque.**

(*Parka gidiyorum.*)

(Complemento: Sustantivo)

Me marcho con él.

(*Onunla beraber gidiyorum.*)

(Complemento: Pronombre)

Vine a descansar.

(*Dinlenmeye geldim.*)

(Complemento: Infinitivo)

Fiil-yüklem tümleçlerini ileride "Los Casos" (İsmin Halleri) bahsinde etraflica inceleyeceğimizden (Bkz. S. 286), burada bu tümleçleri kısaca gözden geçirelim.

Complemento Directo

Düz Tümleç

Öznenin yaptığı eylemden doğrudan doğruya etkilenen kelimeler düz tümleçtir.

Örnek: Antonio alquiló **un piso**.

(*Antonio bir kat kiraladı.*)

Bu cümlede, özne olan "Antonio"nun yaptığı eylemden (alquiló) doğrudan doğruya etkilenen "un piso" kelimesi, yükleme düz tümleç görevi yapmaktadır.

Düz tümleçler, genel olarak, edatsız kullanılır, yani doğrudan doğruya yükleme bağlanır.

Örnek: Leo **un libro**.

(*Kitap okuyorum.*)

Escribo una carta.

(*Mektup yazıyorum.*)

Comió una manzana.

(*Bir elma yedi.*)

Ancak, aşağıdaki hallerde, düz tümleçler a edatı ile birlikte kullanılır:

a) Cins veya özel insan isimleri ile birlikte:

Vi a María.
(María'yı gördüm.)

Saludé al profesor.
(Öğretmeni selâmladım.)

b) Şahısları ifade eden bazı zamirlerle birlikte:

No veo a nadie.
(Hiç kimseyi görmüyorum.)

c) Hayvan isimleriyle birlikte:

Don Quijote montó a Rocinante.
(Don Kişot-atı- Rocinante'ye bindi.)

d) Başında tanım edatı bulunmayan yer isimleriyle birlikte:

Los árabes conquistaron a Córdoba.
(Araplar Kordoba'yı fethettiler.)

Ayrıca, "perder" (kaybetmek), "querer" (sevmek, istemek), "vender" (satmak) gibi bazı fiillerin düz tümleçlerinde edat bulunursa, cümlelerin anlamı değişir.

Örnek: querer una sirvienta (bir hizmetçi istemek)
querer a una sirvienta (bir hizmetçiyi sevmek)

Geçişli ve geçişsiz (transitivo e intransitivo) fiiller arasındaki fark da düz tümleçlerden doğar. Düz tümleç alan fiiller geçişli (transitivo) fiillerdir. Bununla beraber, bazı geçişsiz fiiller de düz tümleç alarak geçişli gibi kullanılabilir (Bkz. S. 86).

Örnek: El niño duerme.
(Çocuk uyuyor.)
(Intransitivo)

El niño duerme un sueño tranquilo
(Çocuk sakın bir uyku uyuyor.)
(Transitivo)

Complemento Indirecto

Dolaylı Tümleç

Dolaylı tümleç, fiilin belirttiği eylemin kim veya ne için, yahut hangi amaçla yapıldığını gösteren tümleçtir; a ve para edatlarıyla birlikte kullanılır.

Örnek: Compré un libro para mi hermano.
(Kardeşim için bir kitap satın aldım.)

Escribí una carta a mi madre.
(Anneme mektup yazdım.)

Dolaylı tümleş bir şahıs zamiriyse, bu şahıs zamirinin edatla birlikte yüklem-den sonra kullanılması yerine, şahıs zamirlerinin "átona" şekli (me, te, se, nos, os, se) yüklemden önce veya sonra kullanılır.

Örnek: Dijo la verdad **a mí**.

YERİNE

Me dijo la verdad.

(*Bana gerçeği söyledi.*)

Compré un vestido **para mí**.

YERİNE

Me compré un vestido.

(*Kendime bir elbise satın aldım.*)

No quiere decir la verdad **a mí**.

YERİNE

No quiere **decirme** la verdad.

(*Bana gerçeği söylemek istemiyor.*)

Complemento Circunstancial

Hal Tümleci

Düz ve dolaylı tümleşlerden başka, yüklem-in ifade ettiği eylemi yer, zaman, durum, vasıta, v.b. gibi açılardan tamamlayan tümleşler hal tümleşleridir. Bu çeşit tümleşler **a, de, en, con, por, sin** gibi edatlarla veya (zaman, ölçü ve fiat bildiren tümleşlerde olduğu gibi) edatsız kullanılarak, "¿dónde?" (nerede?, nereye?), "¿cuándo?" (ne zaman?), "¿cómo?" (nasıl?), "¿cuánto?" (ne kadar?), "¿con qué?" (ne ile?), "¿con quién?" (kiminle?), "¿de qué?" (neden?), "¿por qué?" (ne için?) sorularına cevap verirler. Bu bakımdan hal tümleşlerini şöyle sınıflandırmak mümkündür:

a) Complemento de lugar (Yer tümleci):

Estoy **en mi cuarto**.

(*Odamdayım.*)

b) Complemento de tiempo (Zaman tümleci):

Vendrá **mañana**.

(*Yarın gelecek.*)

c) Complemento de modo (Durum tümleci):

Habla **en voz baja**.

(*Alçak sesle konuşuyor.*)

d) Complemento de precio y medida (Değer ve ölçü tümleci):

Vale **diez pesetas**.

(*On peseta eder.*)

e) Complemento de medio (Vasıta tümleci):

Escribe **con un lápiz rojo**.

(*Kırmızı bir kalemle yazıyor.*)

f) Complemento de compañía (Beraberlik tümleci):
Juega **con su perro**.
(Köpeğiyle oynuyor.)

g) Complemento de materia (Madde tümleci):
De **cartones** hizo una casita.
(Kartonlardan küçük bir ev yaptı.)

h) Complemento de causa (Neden tümleci):
Se calló **por delicadeza**.
(Nezaketen sustu.)

i) Complemento agente (Fail tümleci): Bu tümleş **de** ve **por** edatlarıyla birlikte kullanılarak edilgen fiillerde (pasivo) eylemin kimin tarafından veya neden yapıldığını gösteren isimlerden meydana gelir.

La cama fue hecha de madera.
(Yatak tahtadan yapılmıştı.)

Fue recibido **por el presidente**.
(Başkan tarafından kabul edildi.)

Hal tümleçleri, cümle içinde genel olarak fiilden sonra gelmekle beraber, fiilden önce de kullanılabilir.

Örnek: **De momento** no tengo hambre.
VEYA
No tengo hambre **de momento**.
(Şimdilik aç değilim.)

Özet olarak denilebilir ki, yukarıdaki örneklerden de anlaşılacağı gibi, hal tümleçleri iki sınıfa ayrılır: 1) fiilin anlamını tamamlayan veya yapılan eylemin bir özelliğini belirten zarf tümleçleri, ve 2) edatlarla birlikte kullanılan isim tümleçleri.

3. Complementos de los Complementos Tümleçlerin Tümleçleri

Cümlelerin en önemli öğelerini, yani özne ve yüklemi tamamlayıcı bir unsur olan tümleş, bazen başka bir unsurla tamamlanır. Tümleci tamamlayan ve tümleşle ifade edilen özelliğin bir başka yönünü belirten bu unsura **complemento del complemento** (tümlecin tümleci) denir. Bu çeşit tümleşler isim veya sıfatlardan meydana gelir.

Örnek: La noticia de la llegada **del presidente** fue recibida
con gritos **de alegría**.
(Başkanın geldiği haberi *sevinç* çığlıklarıyla karşılandı.)

Bu cümlelerin öznesi olan "la noticia", "de la llegada" ibaresiyle, öznenin bu tümleci de "del presidente" ibaresi ile tamamlanmaktadır. Yani bu cümlede "del presidente", "de la llegada"yı tamamlayarak tümlecin tümleci olmaktadır. Diğer taraftan, "de alegría" ibaresi de, yüklem (fue recibida) tümleci olan "con gritos"u tamamlayarak yine tümlecin tümleci olmaktadır.

Complementos Predicativos

Yüklem-Tümleçler

Yukarıda gördüğümüz üç çeşit tümleçten başka (öznenin, yüklem ve tümlecin tümleçleri), cümlelerin iki unsurunu birden tamamlayan bazı tümleçler vardır ki bunlara **complementos predicativos** (yüklem-tümleçler) denir. Örneğin, "El niño durmió tranquilo" (Çocuk sakin uyudu) cümlesindeki "tranquilo" sıfatı, hem özneyi hem de yüklemi tamamlamaktadır. "Tranquilo" kelimesi sıfat olduğu için özneye olan bağlantısı aşikârdır. Diğer taraftan aynı sıfat, yüklemle de atıfta bulunmaktadır, zira çocuk "sakin bir şekilde" uyumaktadır; yani, aynı cümleyi "El niño durmió tranquilamente" şeklinde bir zarf ile ifade etmek de mümkündür. Demek oluyor ki "tranquilo" kelimesi, sıfat yanıyla özneyi, zarf yanıyla da yüklemi tamamlamaktadır. Bu yüzden "tranquilo" sıfatı, cümlelerin iki unsuruna da atıfta bulunan bir **complemento predicativo** (yüklem-tümleç) tir.

II

LOS CASOS

İsmın Halleri

İsimlerin cümle içinde çeşitli görevleri olduğunu biliyoruz: Özne, yüklem, öznenin tümleci, yüklemın tümleci, tümlecin tümleci, yüklem-tümleç gibi. İspanyolcada bir ismin cümledeki görevi, bazen cümle içindeki yerinden, bazen de onu cümleinin başka unsurlarına bağlayan edatlardan anlaşılır. Bununla beraber ismin, hiçbir edata bağlı olmadığı ve cümle içindeki yerinin değişebildiği haller de vardır. Bu yüzden ismin -ve dolayısıyla zamirin- cümledeki rolünün ne olduğunu açıkça belirten bazı terimlere gerek duyulmaktadır. İşte **los casos** (ismin halleri), bize bu konuda yardımcı olmaktadır.

Türkçede de olduğu gibi, bazı dillerde ismin halleri, aynı kelimenin değişik şekillerinden ibarettir, ve bu şekillerin her biri o ismin cümle içindeki görevini belirler. Örneğin, Türkçede "masa" kelimesi, özne olduğu zaman bu şekilde kullanılır; ama bu isim, yapılan eylemden doğrudan doğruya etkileniyorsa "masayı" dememiz gerekir; veya yüklemdeki eylemin başlangıç noktasını gösteriyorsa "masadan" deriz. Demek oluyor ki, ismin herbir hali, cümle içindeki görevini ortaya koymaktadır; bu hallerin tümüne "çekimleniş" (*declinación*) denir.

İspanyolcada isimler, cümle içindeki görevlerine göre şekil değiştirmez; yukarıda da dediğimiz gibi, ya beraber kullanıldığı edatlar, ya da cümledeki yeri, ismin hangi görevi yerine getirdiğini çok defa belli eder.

İspanyolca dilbilgisinde isimler şu altı halde görülür: **nominativo** (yalın hal), **genitivo** (-in hali), **acusativo** (-i hali), **dativo** (-e hali), **vocativo** (hitap hali) ve **ablativo** (ismin çeşitli edatlarla veya edatsız kullanılan diğer halleri).

Şimdi örnek olarak "Juan" isminin tüm hallerini etraflıca gözden geçirelim:

NOMINATIVO

Yalın Hal

Bir isim, cümleinin öznesi (sujeto) veya isim-yüklemi (*predicado nominal*) ise, bu isim **nominativo** (yalın) halde demektir.

Örnek: Juan duerme.
(Juan uyuyor.)

Ese es Juan.
(Bu Juan'dır.)

Bu cümlelerden birincisinde Juan ismi özne, ikincisinde de isim-yüklem görevindedir; ve her iki cümlede de yalnız haldedir. Görülüyor ki **nominativo** bir ismin, hiçbir edatla ilişkisi yoktur.

GENITIVO -in Hali

Şu cümleyi gözden geçirelim: "La criada trajo el abrigo **de Juan**" (Hizmetçi, Juan'ın paltosunu getirdi). Bu cümlemin öznesi "la criada" isimdir, dolayısıyla yalnız haldedir; cümlemin yüklemi ise "trajo" fiilidir. O halde bu cümledeki Juan ismi yalnız halde olamaz, zira ne öznedir, ne de yüklem. Bu kez Juan **de** edatı vasıtasıyla "el abrigo" ismine bağlanmıştır. "El abrigo de Juan" (Juan'ın paltosu) denildiğinde, Juan'ın, bahis konusu paltonun sahibi olduğu belirtilmektedir; dolayısıyla Juan ile palto arasındaki ilişki "iyelik" tir. Bu durumda Juan, yani sahip olan kimse (poseedor), **genitivo** (-in halinde) dir. Bu tür ilişkiyi belirtecek yegâne edat da **de** edatıdır.

"El abrigo de Juan" yerine, örneğin "la felicidad de Juan" (Juan'ın mutluluğu) diyecek olsak, "felicidad" ile "Juan" arasında, yukarıdaki örnekteki benzer ve yine **de** edatıyla gerçekleşen bir ilişki mevcuttur. Ancak bu defa sahip olunan şey bir eşya değil soyut bir varlıktır; yani "felicidad" ile "Juan" arasındaki ilişki yukarıda olduğu gibi "iyelik" değil "ait olma, ilişkili olma" (pertenencia) dir. Bu durumda da Juan **genitivo** haldedir.

Bunlardan başka, madde isimleri de (sustantivos de materia, Bkz. S. 28) **genitivo** isimlere örnek oluşturur: mesa de madera (tahta masa), escalera de mármol (mermer merdiven), vestido de seda (ipek elbise) gibi.

Özet olarak diyebiliriz ki, iyelik, ait olma veya madde bakımından herhangi bir isimle ilişkisi olan ve bu isme **de** edatı ile bağlanan isim **genitivo** haldedir.

Genitivo halin İspanyolcaya özgü bir diğer kullanılış şekli de, bir ismin yine **de** edatıyla bir niteleme sıfatına bağlanması ve bu şekilde küçümseme veya acıma ifade etmesidir.

Örnek: el idiota de Juan
(Juan aptalı)

pobre de mí
(zavallı ben)

ACUSATIVO (Complemento Directo)

-i Hali (Düz Tümleç)

Kitabın Morfoloji kısmının Fiil bölümünde fiil çeşitleri anlatılırken (Clases de Verbos, Bkz. S. 85), "transitivo" (geçişli) denilen bazı fiillerin sadece bir özneye değil, eylemin yöneldiği bir başka unsura daha gerek gösterdiği belirtilmişti. Örneğin, "La mujer ha dado una limosna" (Kadın sadaka verdi) cümlesindeki "dar" fiili, hem veren bir kimseyi, hem de verilen bir şeyi gerektirmektedir; yani ne verildiği söylenmedikçe bu fiilin anlamı eksik kalır. İşte, geçişli fiiller için gerekli olan ve bu fiilleri tamamlayan kelimeler **acusativo** (-i halinde) dir. Aynı şekilde "Ayer ha visto mi madre a Juan" (Dün annem Juan'ı gördü) cümlesinde de "ver" fiilini tamamlayan ve öznenin "gördüğü" kimse olan Juan **acusativo** halededir.

Görüldüğü gibi, yukarıdaki örneklerden ikincisinde, **acusativo** haldeki Juan "ver" fiiline **a** edatıyla bağlandığı halde, birinci örnekteki "limosna" kelimesini "dar" fiiline bağlayan herhangi bir edat mevcut değildir. İkinci cümlede **a** edatını gerektiren neden, edat kullanılmadığı takdirde bahis konusu iki kişiden (mi madre, Juan) hangisinin özne hangisinin nesne olduğunun anlaşılamamasıdır. Yani "Ayer ha visto mi madre Juan" diyecek olsak, kimin kimi gördüğünü bilemeyiz. Halbuki "La mujer ha dado una limosna" cümlesinde kelimelerin yerini değiştirip de "Ha dado una limosna la mujer" desek bile, özne ile nesnenin birbirlerine karıştırılmalarına imkân yoktur, zira cümlemin anlamı hangisinin özne hangisinin nesne olduğunu ortaya koymaktadır. Bu yüzden edat kullanılmasına gerek kalmaz.

Çok zaman **acusativo** şahıs isimleriyle beraber **a** edatı kullanıldığı halde, ismin *belirsiz* bir anlamı olduğu hallerde yine edat kullanmaya lüzum yoktur.

Örnek: Busco criado.
(Hizmetçi arıyorum.)

Necesito un buen empleado.
(İyi bir memura ihtiyacım var.)

Cümlede hangi ismin **acusativo** olduğunu anlamak için "neyi?" veya "kimi?" sorularına cevap aramak gerekir. Örneğin, "Mi padre ha comprado un libro" (Babam bir kitap satın aldı) cümlesi için "Babam neyi aldı?" diye soracak olur-

sak, bu sorunun cevabını oluşturan “kitap” kelimesi **acusativo**’dur. Aynı şekilde “Mi padre espera a Juan” (Babam Juan’ı bekliyor) cümlesi için “Babam kimi bekliyor?” diye sorarsak, bu sorunun cevabı olan “Juan” yine **acusativo**’dur.

DATIVO (Complemento Indirecto)

-e Hali (Dolaylı Tümleç)

“Mi padre ha regalado un reloj a Juan” (Babam Juan’a bir saat hediye etti) cümlesindeki Juan ismi, öncekilerden tamamen farklı bir şekilde karşımıza çıkıyor. “Regalar” fiilinin “acusativo” nesnesi bu sefer “reloj” isimdir. Ancak “regalar” eylemi “reloj” kelimesinde son bulmamaktadır, zira bu fiil sadece “hediye edilen bir şeyi” değil, aynı zamanda “hediye verilen bir kimseyi” de gerektirmektedir. İşte, fiili **dolaylı** yoldan tamamlayan bu unsur (Complemento Indirecto, Bkz. S. 282), yani yukarıdaki örnekteki Juan ismi, **dativo** (-e halinde) bir isimdir.

Şimdi de şu iki cümleyi karşılaştıralım:

Mi padre ha traído un libro a Juan.

(Babam Juan’a bir kitap getirdi.)

Mi padre ha traído un libro para Juan.

(Babam Juan için bir kitap getirdi.)

Bu cümlelerden ikincisinde, bu kez **para** edatıyla birlikte görülen “Juan” ismi, tıpkı birinci cümlede olduğu gibi, “traer” fiiline dolaylı tümleç görevi yapmaktadır. Her iki cümlede de eylem, dolaylı olarak “Juan” isminde tamamlanmaktadır; demek ki her iki halde de bu isim **dativo**’dur. Ancak, bu iki cümle arasında ufak bir anlam farkı mevcuttur: birinci cümledeki “a Juan”, “traer” fiilinin doğal bir sonucudur; ikinci cümledeki “para Juan” ise kitabın özellikle Juan için, yani “Juan’ın okuması için” getirildiğini belirtmektedir. O halde, bir şeyin “ne veya kimin için” ya da “hangi amaçla” yapıldığını gösteren isimler **dativo** haldedir: He comprado un vestido para mi madre (Annem için veya anneme bir elbise satın aldım); El alumno se prepara para el concurso (Öğrenci yarışma için veya yarışmaya hazırlanıyor) gibi.

VOCATIVO

Hitap Hali

“Juan, ven aquí” (Juan, buraya gel) cümlesindeki Juan ismi, ilk bakışta sanıldığı gibi cümlelerin öznesi değildir. Bu cümlede özne, fiilin ikinci tekil şahıs şeklinden de anlaşılacağı gibi “tú” kelimesidir. Juan ismi özne olmadığına göre, “nominativo” halde olamaz; hiçbir edatla birlikte kullanılmadığı için “genitivo”, “acusativo” veya “dativo” da değildir. Bu cümledeki Juan ismi, yani konuşan kimsenin hitap ettiği kimsenin adı, **vocativo** (hitap halinde) dir. O halde, konuşan kimsenin hitap ettiği şahıs isimleri veya şahıslştırılmış eşya isimleri **vocativo** haldedir.

Vocativo isimler, genel olarak tanım edatı olmadığı gibi, cümlelerin hiçbir unsuru tamamlamadığı ve hiçbir kelimeyle dilbilgisi yönünden ilişkisi olmadığı cihetle edatsız kullanılır. Yazı dilinde de daima bir virgülle cümleden ayrılır.

ABLATIVO (Complemento Circunstancial)

İsmi, Çeşitli Edatlarla Birlikte veya Edatsız Kullanılan Diğer Halleri (Hal Tümlüğü)

Aşağıdaki cümleleri gözden geçirelim:

1. Mi padre se marchó **con Juan**.
(Babam *Juan*'la beraber gitti.)
2. Mis hermanos hablan **de Juan** (o **sobre Juan**).
(Kardeşlerim *Juan*'dan bahsediyorlar, veya *Juan* hakkında konuşuyorlar.)
3. María se sacrificó **por Juan**.
(*María Juan* uğruna kendini feda etti.)
4. Mi madre me ha mandado un paquete **por Juan**.
(Annem bana *Juan*'la bir paket yolladı.)
5. El establecimiento no marcha **sin Juan**.
(Kuruluş *Juan*'sız yürümüyor.)
6. El perro corre **tras Juan**.
(Köpek *Juan*'ın arkasından koşuyor.)
7. Los alumnos se adelantaron **hacia Juan**.
(Öğrenciler *Juan*'a doğru ilerlediler.)
8. El presidente truena **contra Juan**.
(Başkan *Juan*'ın aleyhinde bağırıp çağırıyor.)

Yukarıdaki cümlelerin her birinde "Juan" ismi ayrı ayrı fiilleri tamamlamaktadır. Ancak, Juan ile bu çeşit çeşit fiiller arasındaki ilişki de her defasında farklıdır. Şöyleki, birinci cümlede Juan, cümlelerin öznesi olan "mi padre" ye eşlik etmektedir; yani **con** edatı, beraberlik bildiren bir ilişki kurmaktadır. İkinci cümlede Juan, konuşan kimselere konu oluşturan şahıstır; yani **de** ve **sobre** edatları, bahis konusu meseleyi ortaya koyan birer ilişki unsurudur. Üçüncü cümlede Juan, **por** edatıyla birlikte kullanılarak yapılan eylemin nedenini meydana getirmektedir. Dördüncü cümlede ise aynı edatla birlikte görülen Juan, yapılan eyleme bir vasıta teşkil etmektedir. Beşinci cümledeki **sin** edatı ayrılık veya var olmama anlamını belirtmektedir; bu edatla birlikte kullanılan Juan ile yapılan eylem arasında da böyle bir ilişki vardır. Altıncı ve yedinci cümlelerdeki **tras** ve **hacia** edatlarıyla "Juan" ismi arasında yön bildiren bir ilişki mevcuttur. Sekizinci cümledeki **contra** edatı ise yapılan eylemle Juan ismi arasında karşıtlık belirtmektedir.

Bu cümlelerin her birinde "Juan" ismi **ablative** haldedir. Demek ki yer, zaman, durum, vasıta, neden v.b. gibi özellikleri belirterek yapılan eylemi tamamlayan isimler **ablative** haldedirler.

Ablative isimlerin ne kadar değişik durumları belirttiğini gördük. Yer, zaman ve durum özellikleri bakımından **ablative** isimler tıpkı zarflara (adverbios) ben-

zerler. Şöyle ki, “Pedro ha venido hoy” (Pedro bugün geldi) ve “Pedro ha venido esta mañana” (Pedro bu sabah geldi) cümlelerinde “hoy” ve “esta mañana” kelimelerinin ikisi de eylemin zamanını belirtmektedir. Fakat bunlardan birincisi, bildiğimiz gibi, bir zarftır; ikincisi ise “esta” sıfatıyla tamamlanmış ve **ablativo** halde bir isimdir.

Ablativo isimler çok değişik durumları belirttiğinden çeşitli edatlarla birlikte kullanılırlar. Ancak, yukarıdaki örnekte de gördüğümüz gibi, edatsız kullanılmaları da mümkündür.

LOS CASOS Y LAS PREPOSICIONES

İsmin Halleri ve Edatları

Bir ismin, cümle içindeki görevi bakımından nasıl altı değişik halde kullanıldığını gördük. Ancak, yukarıda incelenen hallerin hiçbirinde “Juan” ismi şekil olarak herhangi bir değişiklik geçirmemektedir. Bazen cümle içindeki yeri, bazen delberaber olduğu edatlar bu ismin hangi halde kullanıldığını belirtmektedir. Ancak, şu hususa dikkat edilmesi gerekir: ismin **ablato** hali her edatla yapılabilir. **De**, **a** ve **para** edatları ismin birkaç hali ile birden kullanılan edatlardır. Şöyle ki, **de** edatı **genitivo** ve **ablato** için, **a** edatı **dato**, **acusato** ve **ablato** için, **para** edatı **dato** ve **ablato** için kullanılır.

LOS CASOS EN EL PRONOMBRE

Zamirlerin Halleri

Zamirlerin, ismin yerini tutan kelimeler olduğunu biliyoruz (Bkz. S. 70). Bu yüzden zamirler de cümle içinde isimlerle aynı görevi yapar; dolayısıyla ismin halleriyle ilgili kurallar aynen zamirlere de uygulanabilir. Ancak zamirler, isimlerin aksine, şekil olarak da değişikliğe uğradıklarından, zamirlerin hallerini daha dikkatle incelemek gerekir. Şöyle ki:

Yo (ben) zamiri cümlelerin öznesiyse bu zamiri aynen kullanıp, örneğin “Yo busco a Jorge” (*Ben Jorge’yi arıyorum*) diyebiliriz. Fakat “yo” zamiri özne değil de nesne olursa, “Jorge busca a yo” diyemeyiz; “Jorge **me** busca” (Jorge *beni* arıyor) demek zorundayız. “Yo” zamirinin beraberlik ifade ettiğini düşünelim “Jorge ha venido con yo” demek yanlış olur; “Jorge ha venido **conmigo**” (Jorge *benimle beraber* geldi) dememiz gerekir. “Yo” zamiri cümlede sebep unsuruysa “Jorge ha venido por yo” değil “Jorge ha venido **por mí**” (Jorge *benim için* geldi) demeliyiz. Görülüyor ki, “yo” zamiri sadece “nominativo” halde olduğu zaman bu şekliyle kullanılıyor; “acusativo” halde *me*, “ablativo” halde *conmigo* veya *mí* oluyor. Demek ki “yo” zamiri, içinde bulunduğu hale göre şekil değiştirmektedir, ve bu zamir gerçek bir çekimlenişe (*declinación*) sahiptir. Aynı şeyi diğer şahıs zamirleri için de söylevebiliriz.

Declinación de los Pronombres Personales

Sahıs Zamirlerinin Çekimlenişleri

Şahıs zamirlerinin cümle içindeki görevlerine göre girdikleri şekilleri şöyle sınıflandırmak mümkündür:

YO (ben)

	Nominativo.....	yo (ben)
	Acusativo.....	} me (beni, bana)
	Dativo.....	
Con preposición (Edatla beraber)	Genitivo.....	} mí (benim, beni, bana, benim için, benimle, bensiz v.b.)
	Acusativo.....	
	Dativo.....	
	Ablativo.....	
	Ablativo de compañía.....	conmigo
	(Beraberlik)	(benimle beraber)

TU (Sen)

	Nominativo.....	} tú (sen)
	Vocativo.....	
	Acusativo.....	} te (seni, sana)
	Dativo.....	
Con preposición (Edatla beraber)	Genitivo.....	} ti (senin, seni, sana, senin için, seninle, sensiz v.b.)
	Acusativo.....	
	Dativo.....	
	Ablativo.....	
	Ablativo de compañía.....	contigo (Beraberlik) (seninle beraber)

NOSOTROS, NOSOTRAS (biz)

	Nominativo	nosotros, nosotras (biz)
	Acusativo.....	nos (bizi, bize)
	Dativo.....	
Con preposición (Edatla beraber)	Genitivo.....	nosotros, nosotras (bizim, bizi, bize, bizim için, bizimle, bizziz v.b.)
	Acusativo.....	
	Dativo.....	
	Ablativo.....	

VOSOTROS, VOSOTRAS (Siz)

	Nominativo.....	} vosotros, vosotras (siz)
	Vocativo.....	
	Acusativo.....	} os (sizi, size)
	Dativo.....	
Con preposición (Edatla beraber)	Genitivo.....	} vosotros, vosotras (sizin, sizi, size, sizin için, sizinle, sizsiz v.b.)
	Acusativo.....	
	Dativo.....	
	Ablativo.....	

PRONOMBRES DE TERCERA PERSONA
(Üçüncü Şahıs Zamirleri)

		Singular			Plural	
		Masc.	Fem.	Neutro	Masc.	Fem.
	Nominativo	él	ella	ello (o)	ellos	ellas (onlar)
	Acusativo	lo, le	la	lo(onu)	los	las (onları)
	Dativo	le, se	le, se	- (ona)	les, se	les, se (onlara)
Con. prep. (Edatlı)	Genitivo	él	ella	ello	ellos	ellas
	Acusativo	(onun, onu, ona, onun için,			(onların, onların,	
	Dativo	onunla, onsuz, v.b.)			onlara, onlar için	
	Ablativo				onlarla, onlarsız, v.b.)	

REFLEXIVO DE TERCERA PERSONA

(Dönüşlü Üçüncü Şahıs, Bkz. S. 75)

	Acusativo.....	} se	(onu, ona)
	Dativo.....		
Con preposición (Edatla beraber)	Genitivo.....	} si	(onun, onu, ona, onun için, onunla, onsuz v.b.)
	Acusativo.....		
	Dativo.....		
	Ablativo.....		
	Ablativo de compañía.....	} consigo	(onunla beraber)
	(Beraberlik)		

Ayrıca, şahıs zamirleri şu şekilde de sınıflandırılabilir:

nosotros, nosotras	} Edatlı veya edatsız tüm haller için
vosotros, vosotras	
él, ella, ello, ellos, ellas	
yo.....	Sadece "nominativo" için
tú.....	"Nominativo" ve "vocativo" için
me, te, nos, os, se, le	"Dativo" ve "acusativo" için
les.....	Sadece "dativo" için
lo, la, los, las.....	Sadece "acusativo" için
mí, ti, sí.....	Edatlı haller için
conmigo, contigo, consigo.....	Sadece beraberlik gösteren "ablative" için

Las Formas Pronominales Atonas Şahıs Zamirlerinin Vurgusuz Şekilleri

Yukarıda gördüğümüz şekillerden en önemlileri, özel bir kullanım tarzı olan ve vurgusuz telâffuz edildiği için "formas átonas" denilen **acusativo** ve **dativo** şahıs zamirleridir. (*acusativo*: me, te, nos, os, lo, la, los, las; *dativo*: me, te, nos, os, le, se, le, se, les, se, les, se).

Dativo şahıs zamirleri arasında yer alan "se" zamininin, dönüşlü üçüncü şahıs zamiri (pronombre reflexivo de tercera persona) "se" ile karıştırılmaması gerekir. **Dativo** şahıs zamiri "se", yine "dativo" olan "le" ve "les" şahıs zamirlerinin bir başka şeklidir. Şöyle ki, örneğin "Juan ha traído un libro a Pedro" (Juan Pedro'ya bir kitap getirdi) cümlesinde "libro" kelimesi "acusativo", "Pedro" kelimesi de "dativo"dur. "Libro" kelimesi yerine "él" şahıs zamininin "acusativo" şeklini kullanırsak "Juan LO ha traído a Pedro" (Juan ONU Pedro'ya getirdi) dememiz gerekir. Aynı şekilde, "Pedro" kelimesi yerine de "él" şahıs zamininin "dativo" şeklini kullanacak olsak, bu kez "Juan LE LO ha traído" (Juan ONA ONU getirdi) denilmesi gerekir. Ancak "le lo" şahıs zamirleri arka arkaya kullanıldıkları zaman "l" harfinin tekrarı kulağa hoş gelmediği için, bu şekil yerini "SE LO"ya bırakmıştır. Bu yüzden yukarıdaki cümlelerin doğru şekli "Juan se lo ha traído"dur. Aynı durum "se lo" (les lo), "se la" (la la, les la), "se los" (le los, les los) ve "se las" (le las, les las) için de geçerlidir.

Dativo şahıs zamirlerinin bir diğer ilginç kullanımı da "dativo de interés" denilen ve bir kimsenin yapılan eylemle olan yakın ilişkisini ortaya koyan şeklidir. Örneğin, "Se me murió mi madre" ile "Se murió mi madre" (Annem öldü) cümleleri arasında yapılan eylem bakımından hiçbir fark yoktur; ancak birinci cümledeki "me" şahıs zamiri, konuşan kimsenin yapılan eylemle olan duygusal ilişkisini ifade etmektedir.

LEÍSMO, LAÍSMO Y LOÍSMO

Le, La ve Lo Şahıs Zamirlerinin Kullanılışı

"Dativo" üçüncü çoğul şahıs **les** zamininin her iki cins için de kullanılması, "acusativo" üçüncü çoğul şahıs zamirlerinden **los** zamininin "masculino" ve **las** zamininin de "femenino" için kullanılması hiçbir tereddüde yer vermediği halde, bunların tekil şekilleri olan **le**, **lo** ve **la** zamirleri konuşma dilinde çok zaman yanlış kullanılır. Bu zamirlerin Lâtince kuralların dışına çıkılarak yersiz kullanılması, İspanyolca dilbilgisinde onaltıncı yüzyıldan beri tartışma konusu olan **leísmo**, **laísmo** ve **loísmo**'yu meydana getirmiştir.

"Acusativo" şahıs zamirlerinden **le**, **lo** ve **la** (onu) arasındaki fark, birincinin "masculino" şahıslar için, ikincinin "masculino" eşyalar için, üçüncünün ise "femenino" şahıs ve eşyalar için kullanılmasıdır.

Örnek: Busqué a Juan y no LE encontré.

(Juan'ı aradım ve ONU bulamadım.)

Busqué a ese libro y no LO encontré.

(O kitabı aradım ve ONU bulamadım.)

Busqué a María y no LA encontré.
(María'yı aradım ve ONU bulamadım.)

Busqué a mi falda y no LA encontré.
(Etekliğimi aradım ve ONU bulamadım.)

Bununla beraber **le** ve **la** şahıs zamirleri çok zaman yanlış kullanılır. "Dativo" üçüncü tekil şahıs zamiri **le** (ona), her iki cins için de kullanıldığı halde konuşma dilinde **le** "masculino" için, **la** "femenino" için kullanılır olmuştur. Halbuki **la** aslında "dativo" değil "acusativo" bir şekildir (*ona* değil *onu*). Bu yüzden, örneğin "A María la he escrito una carta" (María'ya bir mektup yazdım) denildiği halde bu cümlemin doğru şekli "A María LE he escrito una carta" olmalıdır. Yani bu durumda **leísmo** (**le**'nin kullanılması) doğru, **laísmo** (**la**'nın kullanılması) yanlıştır.

Yukarıda anlatılanları bir araya toplamak üzere, hangi şahıs zamirlerinin hangi hallerde kullanılacağı aşağıda gösterilmiştir.

Singular...	Dativo.....	masculino y femenino.....	le	(ona)
	Acusativo....	<div> <div>masculino {</div> <div>personas.....</div> <div>cosas.....</div> <div>femenino {</div> <div>personas o cosas....</div> </div>	<div> <div>le</div> <div>lo</div> <div>la</div> </div>	(onu)
Plural.....	Dativo	masculino y femenino	les	(onlara),
	Acusativo....	<div> <div>masculino .....</div> <div>femenino .....</div> </div>	<div> <div>los</div> <div>las</div> </div>	(onları)

Bu zamirlerin halk dilinde YANLIŞ kullanılan şekilleri ise şöyledir:

Singular	Dativo.....	<div> <div>masculino .....</div> <div>femenino .....</div> </div>	<div> <div>le, lo</div> <div>la</div> </div>
	Acusativo....	<div> <div>masculino..... {</div> <div>personas ....</div> <div>cosas .....</div> <div>femenino (personas o cosas)</div> </div>	<div> <div>le, lo</div> <div>lo, le</div> <div>la</div> </div>
Plural	Dativo.....	<div> <div>masculino .....</div> <div>femenino .....</div> </div>	<div> <div>les</div> <div>las</div> </div>
	Acusativo	<div> <div>masculino .....</div> <div>femenino .....</div> </div>	<div> <div>les, los</div> <div>las</div> </div>

Pronombres Enclíticos

Bitişen Zamirler *

Şahıs zamirlerinin "átona" şekilleri (me, te, nos, os, se, le, la, lo, los, las), vurgusuz olmaları dolayısıyla, bir sonraki kelimeyle bitişikmiş gibi telâffuz edilir. Örneğin, "me dicen" (bana diyorlar) kelimeleri sanki "medicen" şeklinde tek kelime olarak yazılmış gibi okunur. Diğer taraftan aynı zamirler fiillerden sonra da kullanılabilir; bu takdirde sadece telâffuzda değil yazıda da fiillerle birleşip tek kelime meydana getirir. Bu zamirlere **pronombres enclíticos** (bitişen zamirler) denir.

Örnek: dicenme (bana diyorlar)
mandáronle (ona gönderdiler)
escribeme (bana yaz)

Yukarıdaki örneklerde de görüldüğü gibi, böyle bir zaminin birleştiği fiil, zamirsiz şeklindeki vurgulu heceyi aynen muhafaza ettiğinden, vurgunun yanlış heceye konulmasını önlemek amacıyla vurgulu hece vurgu işaretiyle belirtilir. Yani "dicenme" vurgusuz yazılsaydı, vurgunun normal olarak sondan ikinci hecede bulunması gerekecekti ve bu da tamamen yanlış bir telâffuz şekline yol açacaktı (*dicénme* gibi).

Fiilden önce ayrı ayrı kullanılan iki şahıs zamininin, fiilin sonuna eklendiği de olur. Bu durumda ikinci şahıs zamiri daima birinciden önce, birinci ve ikinci şahıs zamirleri de üçüncü şahıs zamirinden önce kullanılır (mandámelo: onu bana gönder, gibi). Ancak şahıs zamirlerinin se şekli bütün diğer şekillerden önce yer alır.

Örnek: tráeselas (onları ona getir)
dígaselo (ona onu söyle)

Bitişen zamirler gerek konuşma gerek yazı dillerinde pek az kullanılır. Bu zamirlerin sadece emir (imperativo), mastar (infinitivo) ve ulaç (gerundio) şekillerle birlikte kullanılması zorunludur.

Örnek: mándame (bana gönder) (imperativo)
saberlo (onu bilmek) (infinitivo)
viéndonos (bizi görerek) (gerundio)

III

CONCORDANCIAS Y DISCORDANCIAS

Uyum ve Uyumsuzluklar

Cümlelerin değişebilen kelimeleri (palabras variables), yani "masculino-femenino" ve "singular-plural" olabilen isim ve sıfatlar ile şahıs ve zamanlara göre çekimleri bulunan fiiller, cümle içinde beraber kullanıldıkları zaman, cins ve sayı bakımından birbirlerine uyarlar. Örneğin, cümlelerin öznesi tekilse yüklem de tekil, öznesi dişilse sıfat-tümlecin de dişil olması gerekir. İşte, cümlelerin öğeleri arasındaki bu beraberliğe İspanyolcada **la concordancia** (uyum) denir.

İspanyolca dilbilgisinde belirli birkaç uyum kuralı bulunmasına rağmen, bazı ifade şekilleri bu kuralların dışında kalabilir ve cümlelerin öğeleri cins ve sayı bakımından birbirlerine uymayarak **la discordancia** (uyumsuzluk) denilen kuraldışı ilişkileri meydana getirir.

Cümlelerin öğeleri arasındaki uyum ve uyumsuzlukları iki bölümde inceleyelim:

A. Bir fiille bir isim ve bir sıfatla bir isim arasındaki uyum ve uyumsuzluklar.

B. Bir fiille birkaç isim ve bir sıfatla birkaç isim arasındaki uyum ve uyumsuzluklar.

A. PRIMERA REGLA DE CONCORDANCIA

Birinci Uyum Kuralı

Bir isme bağlı olan fiil ve sıfat, cins ve sayı bakımından bu isme uyar.

Örnek: El niño duerme. (Çocuk uyuyor.)

Los niños duermen. (Çocuklar uyuyorlar.)

los vestidos blancos (beyaz giysiler)

las casas blancas (beyaz evler)

Discordancias

Uyumsuzluklar

1. Cins bakımından: Cümlede sözkonusu şahsın cinsiyetiyle bu şahsı ifade eden ismin cinsi arasında uyumsuzluk olabilir. Örneğin, "usted" (siz), "su señoría"

(zat-ı şahaneleri), "Su Majestad" (Majesteleri) gibi bazı isimler kendi başlarına bir cinse sahip olmayıp hem erkek hem kadın için kullanılır. Dolayısıyla, bu isimlere atfedilen sıfatlar sözkonusu şahsın cinsiyetine göre "masculino" veya "femenino" olurlar.

Örnek: Usted es muy estudioso.
Usted es muy estudiosa.
(Siz çok çalışkansınız.)

2. "Pueblo" (halk), "gente" (insanlar, halk), "multitud" (kalabalık) gibi kolektif isimler, çoğul kavramları ifade ettikleri cihetle, tekil olarak kullanıldıkları zaman çoğul sıfat ve fiil alabilirler.

Örnek: El pueblo resiste.
(Halk karşı koyuyor.)

3. Bazen cümlelerin öznesi tekil olduğu halde fiil çoğul şekilde kullanılır. Bunun nedeni, ya hitap edilen kimsenin durumuna katılmak istenmesi, ya da alaycı bir ifade kullanılmasıdır.

Örnek: ¿Qué tal vamos?
(Bir hastaya hitap ederken - Nasılız?)
¿Cómo nos encontramos?
(Kendimizi nasıl hissediyoruz?)
¿Qué tonterías hacemos!
(Ne aptallıklar yapıyoruz!)

Ayrıca, bir hatip veya yazar, birinci tekil şahıs yerine birinci çoğul şahıs kullanarak "estudiamos" (inceleyelim), "no dudamos" (şüphe etmiyoruz), "creemos" (inanıyoruz) v.b. dediği zaman, "plural de modestia" (tevazu çoğulu) denilen uyumsuzluk meydana gelir.

B. SEGUNDA REGLA DE CONCORDANCIA

İkinci Uyum Kuralı

1. Birden fazla özneye atfedilen fiil çoğul olur.

Örnek: Tú y yo estaremos juntos.
(Sen ve ben beraber olacağız.)

Antonio y Juan vinieron.
(Antonio ve Juan geldiler.)

2. Birden fazla isme atfedilen sıfat çoğul olur. Eğer isimlerin cinsleri farklıysa, sıfat "masculino" isme uyur.

Örnek: María y su hermana están *cansadas*.
(María ve kızkardeşi yorgunlar.)

María y su hermano están *cansados*.
(María ve erkek kardeşi yorgunlar.)

Discordancias Uyumsuzluklar

1. Cümle içinde bir araya gelen birkaç isim, bir bütün olarak kabul edilip tekil fiil alabilir.

Örnek: La llegada y salida de trenes **se anuncia** con regularidad.
(Trenlerin varış ve kalkışları muntazaman *duyuruluyor*.)

Ancak, isimlerin herbirinde tanım edatı kullanılıyorsa, fiilin uyum kuralına sadık kalarak çoğul olması gerekir.

Örnek: La llegada y la salida de trenes **se anuncian** con regularidad
(Trenlerin varış ve kalkışları muntazaman *duyuruluyorlar*.)

2. Fiilin cümle içindeki yeri uyumsuzluk yaratabilir. Şöyle ki:

a) Fiil, öznelerden sonra geliyorsa uyum kuralına göre çoğul olur; öznelerden önce kullanılıyorsa çok zaman tekildir.

Örnek: Su delicadeza y modestia **causaron** agrado.
Causó agrado su delicadeza y modestia.
(Nezaket ve alçakgönüllülüğü hayranlık yarattı.)

b) "Ni" (ne de) bağlacıyla birleştirilmiş birkaç öznenin fiili, öznelerden sonra geliyorsa çoğul, önce geliyorsa tekil veya çoğul olarak kullanılır.

Örnek: Ni las lágrimas ni las súplicas le **conmovieron**.
No le **conmovió** ni las lágrimas ni las súplicas.
No le **conmovieron** ni las lágrimas ni las súplicas.
(Ne gözyaşları ne ricalar onu etkiledi.)

c) Cümlede "o" (veya) bağlacıyla birleştirilmiş birden fazla özne varsa, fiilin tekil veya çoğul olması, öznelerden birini daha güçlendirebilir.

Örnek: La súplica o la amenaza le **conmoverá**.
(Rica veya tehdit onu etkileyecek.)

La súplica o la amenaza le **conmoverán**.
(Rica ve tehdit onu etkileyecek.)

Bu cümlelerden birincisinde (filin tekil olduğu cümlede), öznelerden biri güç kazanmakta, öbürü değerini kaybetmektedir; yani sonuçta öznelerden sadece bir tanesi (ya rica ya da tehdit) etki yaratacaktır. İkinci cümlede ise (filin çoğul olduğu cümlede), öznelerin her ikisi de aynı derecede güçlüdür; yani her ikisi de etki yaratabilecektir.

3. Cümle içinde sıfatın öznelere göre yeri uyumsuzluk yaratabilir. Sıfat öznelerden sonra geliyorsa, uyum kuralına göre çoğul olur; öznelerden önce geliyorsa, en yakın özneye uyar.

Örnek: *Demostró valor y fuerza admirables.*
Demostró admirable valor y fuerza.
(Takdire lâayık bir cesaret ve güç gösterdi.)

Bazen birden fazla isme atfedilen sıfatın tekil veya çoğul olması anlamı değıştirir.

Örnek: *Literatura y cultura española*
(İspanyol kültür ve edebiyatı)
Literatura y cultura españolas
(İspanyol kültürü ve edebiyatı)

Bunlardan birincisinde edebiyat ve kültür bir bütün olarak düşünölmekte, ikincisinde ise iki ayrı konu ortaya konulmaktadır.

IV

ORACIONES SIMPLES

Basit Cümleler

Clases de las Oraciones Cümle Çeşitleri

Cümlelerin en önemli öğelerinin özne ve yüklem (sujeto y predicado) olduğu daha önce belirtilmişti. Aynı öğeler, cümlelerin basit (simple) ve bileşik (compuesta) cümleler diye sınıflandırılmasında da etkindir.

Bir öznesi ve bir yüklemi olan cümle **oración simple** (basit cümle), birden fazla öznesi ve birden fazla yüklemi olan cümle de **oración compuesta** (bileşik cümle) dir.

Örnek: El niño duerme.
(Çocuk uyuyor.)

El niño duerme mientras la madre descansa.
(Anne dinlenirken çocuk uyuyor.)

Bu cümleden birincisinde, bir özne (el niño) ve bir yüklem (duerme) bulunmaktadır, dolayısıyla cümle basittir. İkincisinde ise iki özne (el niño, la madre) ve iki yüklem (duerme, descansa) bulunmaktadır. O halde cümle bileşiktir; yani "el niño duerme" temel cümlesiyle "mientras la madre descansa" yan cümlesinin birleşmesiyle meydana gelmiştir. Bir başka deyişle bileşik cümle, iki veya daha fazla basit cümlelerin bir araya gelmesiyle kurulan cümledir.

Clasificación de las Oraciones Simples Basit Cümlelerin Sınıflandırılması

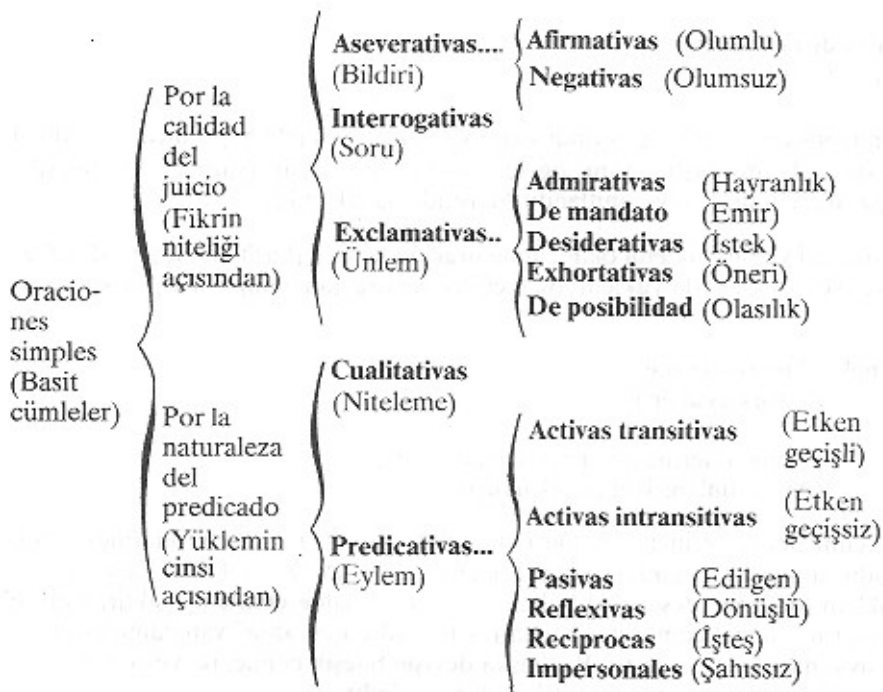
Basit cümleleri sınıflandırabilmek için iki noktadan hareket etmek gerekir: cümlelerin bildirdiği fikrin niteliği ve yüklem cinsisi.

Bildirdiği fikrin niteliği açısından basit cümleler, **aseverativas** (bildiri), **interrogativas** (soru) ve **exclamativas** (ünlem) cümleleri olabilir. Bunlardan bildiri cüm-

leri **afirmativas** (olumlu) ve **negativas** (olumsuz) diye iki gruba, ünlem cümleleri de **admirativas** (hayranlık), **de mandato** (emir), **desiderativas** (istek), **exhortativas** (öneri) ve **de posibilidad** (olasılık) diye beş gruba ayrılır.

Yüklemin cinsi açısından basit olan cümlelere gelince, bunlar da yüklem isim-yüklem (predicado nominal) veya fiil-yüklem (predicado verbal) olmasına göre iki türlüdür. Yüklemi isim-yüklem olan cümleler **oraciones cualitativas** (niteleme cümleleri), yüklemi fiil-yüklem olan cümleler de **oraciones predicativas** (eylem cümleleri)dir. Bu ikinci gruba giren cümleler de fiilin cinsine göre **oraciones activas transitivas** (etken geçişli fiilli cümleler), **oraciones activas intransitivas** (etken geçişsiz fiilli cümleler), **oraciones pasivas** (edilgen fiilli cümleler), **oraciones reflexivas** (dönüşlü fiilli cümleler), **oraciones recíprocas** (işteş fiilli cümleler) ve **oraciones impersonales** (şahıssız fiilli cümleler) olabilir.

O halde basit cümle türlerini şu şemayla gösterebiliriz:

Şimdi bunları ayrı ayrı inceleyelim:

LAS ORACIONES SIMPLES POR LA CALIDAD DEL JUICIO

Bildirdiği Fikrin Niteliği Açısından Basit Olan Cümleler

A. Oraciones Aseverativas

Bildiri Cümleleri

Olumlu (afirmativa) veya olumsuz (negativa) tek bir fikri bildiren cümlelerdir.

Örnek: Los niños juegan.
(Çocuklar oynuyorlar.)

Hoy no trabajaré.
(Bugün çalışmayacağım.)

Me alegro mucho de verte.
(Seni gördüğüme çok sevindim.)

No ha llovido en todo el día.
(Bütün gün yağmur yağmadı.)

İspanyolcada bir cümleyi olumsuz yapma kuralı, genel olarak, fiilin önüne **no** zarfının eklenmesinden ibarettir.

Örnek: Saldré mañana.
(Yarın yola çıkacağım.)

No saldré mañana.
(Yarın yola çıkmayacağım.)

Bundan başka **nada** (hiç birşey), **nadie** (hiç kimse), **nunca** (hiçbir zaman), **jamás** (asla), **ni** (ne de), **tampoco** (de değil) ve **ninguno** (hiçbiri) gibi olumsuz zarflarla da bir cümle olumsuz hale getirilebilir. Ancak bu zarflar fiilden sonra kullanılırsa, fiilin önüne yine **no** zarfının eklenmesi gereklidir.

Örnek: Nadie escucha.
No escucha nadie.
(Hiç kimse dinlemiyor.)

Nunca le he visto.
No le he visto nunca.
(Onu hiç görmedim.)

Görüldüğü gibi, olumlu bir cümlemin olumsuz hale gelmesinde cümlemin fiili veya yapısı hiçbir değişiklik geçirmiyor. Yalnız emir cümleleri bu kuralın dışında kalır. Fiillerin emir şekilleri olumsuz olunca dilek kipi (subjuntivo) kullanılır.

Örnek: Ven aquí.
(Buraya gel.)

No vengas aquí.
(Buraya gelmeyesin, yani gelme.)

B. Oraciones Interrogativas Soru Cümleleri

Hiçbir şey beyan veya reddetmeden, cümlemin öğelerinden biri hakkında soru soran cümlelerdir. Örneğin, "¿Ha salido Juan?" (Juan çıktı mı?) cümlesinde, cümlemin öznesi olan "Juan"ın, fiilin bildirdiği eylemi yapıp yapmadığı sorulmaktadır.

Yukarıdaki örnekte de görüldüğü gibi, cümlemin fiil-yüklemi hakkında soru soran bir cümle ile bu cümlemin cevabı olabilecek olumlu bir cümle arasında, ya-

zıdaki soru işaretlerinden ve konuşmadaki ses tonundan başka, şekil olarak bir fark yoktur:

¿Ha salido Juan? (Juan çıktı mı?)
Ha salido Juan. (Juan çıktı.)

Soru cümlesi, cümlelerin fiil-yüklemi değil de başka bir ögesi hakkında soru sorduğu takdirde, soru zamirleri veya soru zarflarının -gerekiyorsa edatlarla birlikte- kullanılması gerekir:

Oraciones Interrogativas (Soru Cümleleri)

¿Quién ha venido?
(Kim geldi?)

¿Qué es eso?
(Bu nedir?)

¿A quién buscas?
(Kimi arıyorsun?)

¿Qué quieres?
(Ne istiyorsun?)

¿A quién has regalado el libro?
(Kitabı kime hediye ettin?)

¿Con quién estás?
(Kiminle berabersin?)

¿De qué hablas?
(Neden bahsediyorsun?)

¿Dónde vives?
(Nerede oturuyorsun?)

¿Cuándo te casas?
(Ne zaman evleniyorsun?)

¿Cómo estás?
(Nasılsın?)

Se pregunta por:

(Hakkında soru sorulan öge:)

el sujeto
(özne)

el predicado nominal
(isim-yüklem)

un complemento directo
(düz tümleş)

" "

un complemento indirecto
(dolaylı tümleş)

" "

" "

" "

" "

" "

C. Oraciones Exclamativas Ünlem Cümleleri

Çeşitli duygu ve heyecanları dile getiren bu cümleler, şekil olarak şu gruplara ayrılırlar:

1) En basit ünlem cümleleri, tek heceli veya tek kelimeli ünlemlerdir.

Örnek: ¡ah! ¡ay! ¡oh!
¡adelante! (ileri!)
¡bravo! (bravo!)

2) İki veya daha fazla kelimeden meydana gelen ünlem cümleleri.

Örnek: ¡por Dios! (Aman Tanrım!)
¡qué pena! (ne yazık!)

3) Çeşitli duygu veya heyecanları ifade eden beyan cümleleri.

Örnek: ¡No sabía qué contestar!
(Ne cevap vereceğimi bilemedim!)

¡No podía contestar!
(Cevap veremezdim!)

Ünlem cümleleri, nitelikleri bakımından da şu şekilde sınıflandırılır:

1) **Oraciones Admirativas** (Hayranlık Cümleleri): Şaşkınlık veya hayranlık ifade eden bu cümlelerde fiil haber kipindedir; mastar da olabilir.

Örnek: ¡Es increíble su cultura!
(İnanılmaz bir kültürü var!)

¡Burlarse de mí!
(Benimle alay etmek ha!)

2) **Oraciones de Mandato** (Emir Cümleleri): Emir bildiren bu cümlelerde fiil emir kipindedir. Saygı duyulan bir kimseye hitap ediliyorsa, veya cümlede birşey yasaklanıyorsa dilek kipi kullanılır.

Örnek: ¡Calla, imbecil!
(Sus, budala!)

¡Tenga usted cuidado!
(Dikkat edin!)

¡Niñas, venid!
(Çocuklar, gelin!)

¡No lo repitas!
(Bunu bir daha tekrar etme!)

3) **Oraciones Desiderativas** (İstek Cümleleri): İstek bildiren bu cümlelerde dilek kipi kullanılır.

Örnek: ¡Viva! (Yaşasın!)
¡Aquí! (Buraya gel!)
¡Ojalá venga! (İnşallah gelir!)
(Gerçekleşmesi mümkün)
¡Ojalá viniese! (Keşke gelseydi!)
(Gerçekleşmesi mümkün değil)

4) **Oraciones Exhortativas** (Davet veya Öneri Cümleleri): Davet veya öneri şeklinde bir emir bildiren bu cümlelerde emir kipi değil dilek kipi kullanılır; zira emir kipinin sadece ikinci şahıs şekilleri mevcuttur. Ayrıca ikinci şahıslar için olumsuz emir cümlelerinde emir kipini kullanmanın mümkün olmadığını biliyoruz (¡No sal! yerine ¡No salgas! gibi). Aynı şekilde, fiillerin mastar şekilleriyle yapılan emir cümleleri emir kipinin yerini alır ve “¡Salid!” yerine “¡Salir!” (Çıkalım! veya Çıkın!) denir.

5) **Oraciones de Posibilidad** (Olasılık Cümleleri): Sanı veya olasılık bildiren bu cümlelerde şart kipi veya dilek kipinin gelecek zamanı kullanılır.

Örnek: Serán las diez.   Serán las cuatro.
(Saat on olsa gerekti.)   (Saat dört olsa gerek.)

LAS ORACIONES SIMPLES POR LA NATURALEZA DEL PREDICADO Yüklemin Cinsi Açısından Basit Olan Cümleler

A. Oraciones Cualitativas Niteleme Cümleleri

Yüklemi isim-yüklem (predicado nominal) olan, yani “ser” veya “estar” ek-fiillerinin yardımıyla cümlelerin öznesinin herhangi bir niteliğini belirten cümlelerdir.

Bu tür cümleler şu üç esas unsurdan meydana gelir: 1) **sujeto** (özne), 2) **predicado nominal** (isim-yüklem) ve bunun gerektirdiği 3) **cópula** (bağ).

Örnek: Mi vecina es simpática.
(Komşum sempatiktir.)

La noche ha sido tranquila.
(Gece sakinli.)

Estoy dispuesto para salir.
(Çıkmaya hazırım.)

Niteleme cümlelerinde genellikle **ser** ve **estar** ek-fiilleri kullanılmakla beraber, bazen **parecer** (benzetmek, görünmek), **volverse** (olmak), **seguir** (devam etmek, olmak) gibi fiiller de ek-fiil olarak görülebilir.

Örnek: Eso parece difícil.

(Bu zor görünüyor, yani, Bu zordur.)

¿Te has vuelto loco?

(Deli mi oldun? yani, Delirdin mi?)

Yo sigo dispuesto a servirte.

(Emrine âmade olmaya devam ediyorum, yani, sana hizmet etmeye hazırım.)

Ser ve **estar** fiilleri çok zaman özne ile yüklem arasında bağ kurarak ek-fiil görevi yapmakla birlikte, bazen “var olmak, vuku bulmak, yer almak” anlamlarında da kullanılır.

Örnek: Aquí es la conferencia.

(Konferans burada.)

B. Oraciones Predicativas

Eylem Cümleleri

Yüklemi fiil-yüklem olan, yani öznenin yaptığı bir eylemi veya bir olayı bildiren bu tür cümleler, fiilin cinsine göre sınıflara ayrılırlar:

1. Oraciones Predicativas Activas

Etken Cümleler

Bir hareket veya olay bildiren fiillere “verbos activos” (etken fiiller) denildiğini biliyoruz. Bu çeşit fiiller cümle içinde bir başka unsura atıfta bulunabilir; yani fiil, eylemin sonuçlandığı bir düz tümleş (complemento directo) olabilir. Bunun aksine, fiil hiçbir tümleşe ihtiyaç göstermeyebilir de. İşte, fiili düz tümleş alan etken cümleler **oraciones activas transitivas** (etken geçişli fiilli cümleler), fiili düz tümleş almayan etken cümleler de **oraciones activas intransitivas** (etken geçişsiz fiilli cümleler) dir. Bu sonuncu tip cümlelerde, eylemi yapan özneye “agente” (fail) denir.

Etken geçişli cümleleri meydana getiren esas unsurlar şunlardır: (a) **sujeto agente** (fail özne), (b) **verbo activo transitivo** (etken geçişli fiil), (c) **complemento directo-acusativo** (-i halinde düz tümleş); bunlara ek olarak, (d) **complemento indirecto-dativo** (-e halinde dolaylı tümleş) ve (e) **complemento predicativo** (yüklem olan tümleş) de bulunabilir.

Örnek: Pedro ha traído a clase sus libros.

(Pedro kitaplarını sınıfa getirdi.)

Daremos la noticia a los amigos.

(Dostlara haberi verelim.)

La hemos visto en el teatro.

(Onu tiyatrodan gördük.)

Etken geçişsiz cümlelere gelince, bunların yukarıdakilerden farkı, düz tümleş almanmalarıdır. Dolayısıyla, bu çeşit cümleleri meydana getiren iki temel unsur, (a) **sujeto agente** ve (b) **verbo activo intransitivo**'dur. Ayrıca dolaylı tümleşler de bulunabilir.

Örnek: Hoy no comen en casa los niños.
(Çocuklar bugün evde yemiyorlar.)

En el río lavaban las mujeres del pueblo.
(Köyün kadınları nehirde -çamaşır- yıkıyorlardı.)

Mi hermana no bailó en toda la noche.
(Kızkardeşim bütün gece dans etmedi.)

2. Oraciones Predicativas Pasivas

Edilgen Cümleler

Yükleminin çatısı edilgen olan, yani öznenin eylemden etkilendiği cümleler **oraciones pasivas** (edilgen cümleler) dir (Bkz. S. 209).

Örneğin, "Juan escribió una carta" (Juan bir mektup yazdı) cümlesinde, yapılan eylem özneye başlayıp nesneye tamamlanmaktadır. Bu, etken (activa) bir cümledir. Aynı cümleyi nesneden hareket etmek suretiyle söylemek de mümkündür. Bu takdirde "La carta fue escrita por Juan" (Mektup Juan tarafından yazıldı) dememiz gerekir. Bu da edilgen (pasiva) bir cümledir. Bir önceki cümlede nesne olan "carta" kelimesi, bu cümlede özne olmuştur; yani fiilin bildirdiği eylemden etkilenen unsurdur. Bu özneye **sujeto paciente** (etkilenen özne) denir. Buna karşılık bir önceki cümlede özne olan "Juan" kelimesi bu cümlede "por" edatıyla birlikte "ablativo" haldedir. Buna da **ablativo agente** ("ablativo" fail) denir. O halde etken bir cümle ile edilgen bir cümlelerin unsurları aynıdır, sadece yerleri farklıdır. Bunu şu şekilde gösterebiliriz:

Oración activa: Sujeto + voz activa verbal + objeto
(Etken cümle: Özne + etken fiil çatısı + nesne)

Oración pasiva: Objeto + voz pasiva verbal + sujeto
(Edilgen cümle: Nesne + edilgen fiil çatısı + özne)

Dikkat edilirse edilgen cümle, etken cümlelerin tersyüz edilmiş şeklinden başka bir şey değildir.

Özne ile nesneyi oluşturan isimlerin hallerine gelince:

Oración activa: Nominativo + verbo + acusativo
(Etken cümle: Yalın hal + fiil + -i hali)

Oración pasiva: Nominativo + verbo + ablativo
(Edilgen cümle: Yalın hal + fiil + "ablativo" hal)

Yukarıdaki "Juan escribió una carta" cümlesi geçişli (transitivo) bir etken cümledir. Bu cümlelerin edilgen şeklinde de aynı üç unsur, yani nesne, fiil ve özne bulunmaktadır. Bu çeşit edilgen cümlelere **oraciones de pasiva primeras** (birinci derece edilgen cümleler) denir. Bir de eylemden kimin veya neyin etkilendiği belirtilmeyen, yani faili olmayan edilgen cümleler vardır. Örneğin, "la carta fue expedida a tiempo" (Mektup zamanında gönderilmişti) cümlesinde mektubun kimin tarafından gönderildiği belirtilmemektedir. Bu çeşit edilgen cümlelere de **oraciones de pasiva segundas** (ikinci derece edilgen cümleler) denir.

Örnek: La carta fue escrita por mi marido.
(Mektup kocam tarafından yazılmıştı.) (primera)

Está restringida la entrada al banco.
(Bankaya giriş kontrol altında.) (segunda)

O halde, birinci derece edilgen cümleleri meydana getiren temel unsurlar şunlardır: (a) sujeto paciente, (b) verbo en voz pasiva, (c) ablativo agente con la preposición "por". İkinci derece edilgen cümlelerde (a) ve (b) unsurları aynen mevcuttur, (c) unsuru yoktur. Her iki tür edilgen cümlede de "complemento predicativo" (yüklem olan tümlec, Bkz. S. 285) bulunabilir.

Örnek: Mi padre ha sido nombrado **alcalde**.
(Babam belediye başkanı olarak atandı.)

La Pasiva Reflexiva o Refleja

Dönüşlü Edilgen

İspanyolcada edilgen çatının sadece "ser" ek-fiili ve fiilin ortağ şekliyle değil, öznenin eşya ismi olduğu hallerde, dönüşlü şahıs zamiri **se** ve fiilin etken şekliyle de yapıldığını biliyoruz (Bkz. S.212). Bu çeşit edilgen çatıya **la pasiva refleja** (dönüşlü edilgen) denir. Böylece "La carta **fue recibida** oportunamente" yerine "La carta **se recibió** oportunamente" (Mektup tam zamanında alındı) veya "Hoy **han sido cerradas** las tiendas" yerine "Hoy **se han cerrado** las tiendas" (Bugün dükkanlar kapandı) denilebilir.

Dönüşlü edilgen cümleler de, "ablativo agente" bulunup bulunmamasına göre birinci veya ikinci derece edilgen olabilir.

Örnek: La proposición se rechazó por todo el mundo.
(Öneri herkes tarafından reddedildi.) (primera)

Desde mi ventana se ve el río.
(Penceremden nehir görünüyor.) (segunda)

Günlük hayatta sıklıkla rastlanılan "se alquilan coches" (araba kiralanır, kiralık arabalar), "se venden sellos" (pul satılır) gibi cümleler de ikinci derece edilgen cümlelere örnek teşkil eder.

3. Oraciones Predicativas Reflexivas Dönüşlü Cümleler

"Oraciones Predicativas" (Eylem Cümleleri) bahsinde şimdiye kadar, öznesi "agente" olan etken cümlelerle öznesi "paciente" olan edilgen cümleleri gördük. Bir de öznesi hem "agente" hem "paciente" olan **oraciones reflexivas** (dönüşlü cümleler) vardır. Bu cümlelerde eylem, çıktığı noktaya geri döner. Örneğin, "Yo me lavo" (Yıkıyorum) cümlesinde özne olan "yo", aynı zamanda eylemin tamamlandığı unsurdur. Bununla beraber bazı dönüşlü cümlelerde özne, nesne değil dolaylı tümleçtir; yani eylem öznenin başlar ve dolaylı olarak özneye döner. "Yo me lavo las manos" (Ellerimi yıkıyorum) cümlesi böyle bir dönüşlü cümledir.

Dönüşlü cümlelere örnek verirken, konunun iyice anlaşılabilmesi için, hem etken, hem geçişli, hem de dönüşlü bir fiil olan "lavarse" fiiliyle başladık. Ancak, kitabın Morfoloji kısmında da gördüğümüz gibi (Bkz. S. 86) iki türlü dönüşlü fiil daha mevcuttur: bunlardan biri gerçekten dönüşlü olan, yani daima dönüşlü olarak kullanılan fiillerdir (quejarse-şikâyet etmek, morirse-ölmek gibi); diğeri ise, "Dativo" bahsinde de gördüğümüz gibi (Bkz.S.294),öznenin yapılan eylemle olan özel veya duygusal ilişkisini ortaya koyan dönüşlü fiillerdir. Örneğin, "Voy a casa" (Eve gidiyorum) cümlesinde sadece "gitme" eylemi belirtilmektedir. Halbuki "Me voy a casa" denildiğinde, kendi arzumla ve isteyerek gittiğim anlamı çıkar. Veya "Pedro se rompió una pierna" (Pedro bacağını kırdı) dediğimiz zaman Pedro'nun bir kaza geçirdiği ve kendisi istemediği halde bacağının kırıldığı anlaşılır. Bazen de, aslında dönüşlü olmayan fiillerin dönüşlü şekilleri, eylemin başlamakta olduğunu göstermek üzere kullanılır. Örneğin, "dormirse" uyumaya başlamak, uykuya yatmak anlamındadır.

Dönüşlü cümleleri meydana getiren unsurlar, (a) **sujeto agente y paciente**, (b) **verbo reflexivo**; ayrıca gerekirse (c) **complemento directo** ve (d) **complemento predicativo** veya diğer tümleçlerdir.

Örnek: **Se me escapó Juan.**
(Juan benden kaçtı.)

Nos hemos ido a España a pasar la Navidad.
(Noel'i geçirmek üzere İspanya'ya gittik.)

¿Te tiñes el pelo?
(Saçını boyuyor musun?)

Todos nos quedamos atónitos.
(Hepimiz şaşırıp kaldık.)

4. Oraciones Predicativas Recíprocas İşteşlik Cümleleri

İşteşlik fiillerinin (verbos recíprocos), iki veya daha fazla öznenin aynı eylem karşılıklı yaptıklarını bildiren fiiller olduğunu biliyoruz (Bkz. S. 87). O halde yük-

lemi işteşlik fiili olan cümleler de **oraciones recíprocas** (işteşlik cümleleri) dir. İşteşlik fiilleri şekil olarak dönüşlü fiillerle aynı olmakla beraber, bu fiiller çok zaman "mutuamente" (karşılıklı olarak), "ambos" (her ikisi de) veya "uno a otro" (birbirine) gibi deyimlerle birlikte kullanılırlar.

Örnek: Los compañeros se escriben mutuamente.

(Arkadaşlar karşılıklı olarak birbirlerine mektup yazıyorlar.)

Ambos nos miramos con sorpresa.

(İkimiz de hayretle birbirimize baktık.)

İşteşlik cümlelerini meydana getiren unsurlar şunlardır: (a) **sujeto plural**, (b) **verbo recíproco**, ayrıca gerekirse (c) **complemento directo** ve (d) **complemento predicativo**.

Örnek: Los novios se quieren.

(Nişanlılar birbirlerini seviyorlar.) (a, b)

Ambos se escriben cartas muy largas.

(Her ikisi de birbirlerine çok uzun mektuplar yazıyorlar.) (a, b, c)

Nos miramos asombrados.

(Hayretle birbirimize baktık.) (a, b, d)

5. Oraciones Predicativas Impersonales

Şahıssız Cümleler

Bu grup, çok çeşitli cümleleri bir araya toplar; ancak bunların her birinde ortak bir özellik mevcuttur: öznenin belirsiz olması. Bu özellik, fiilin cinsinden olabildiği gibi, konuşan kimsenin öznenin kim olduğunu bilmemesinden veya özneyi belirtmek istememesinden de olabilir.

Dört çeşit şahıssız cümle vardır:

- a) Oraciones impersonales naturales
(Doğal şahıssız cümleler)
- b) Oraciones impersonales gramaticales
(Dilbilgisi açısından şahıssız cümleler)
- c) Oraciones impersonales eventuales
(Arızî şahıssız cümleler)
- d) Oraciones impersonales pasivas
(Edilgen şahıssız cümleler)

Şimdi bunları ayrı ayrı inceleyelim:

a) Oraciones impersonales naturales

Doğal şahıssız cümleler

“Llover” (yağmur yağmak), “tronar” (gök gürlemek), “relampaguear” (şimşek çakmak), “nevar” (kar yağmak), “anohecer” (hava kararmak, gece olmak), “amanecer” (şafak sökmek) gibi doğal olayları ifade eden tek şahıslı fiillerin (verbo unipersonales), hiçbir özneye atıfta bulunmaksızın, sadece üçüncü tekil şahıs şeklinde kullanıldıklarını biliyoruz (Bkz. S. 221). Bu fiillerle yapılan basit cümlelere de **oraciones impersonales naturales** (doğal şahıssız cümleler) denir.

Aslında bu tür cümlelerde görünmeyen bir özne mevcuttur; “sujeto interno” (iç özne) denilen bu özne, fiilin kökünde gizlidir. Şöyle ki, “llover” eyleminin öznesi “lluvia” (yağmur) veya “tronar” eyleminin öznesi “trueno” (gök gürültüsü) dür.

O halde, doğal şahıssız cümleleri meydana getiren unsurlar şunlardır: (a) **sujeto interno**, (b) **verbo unipersonal** ve gerekirse (c) **complemento**.

Örnek: Ha estado nevando todo el día.

(Bütün gün kar yağdı.)

Llueve a cántaros.

(Bardaklardan boşanırcasına yağmur yağıyor.)

¡Ya amanecer por fin!

(Nihayet şafak söküyor!)

Tek şahıslı fiillerin, doğa olaylarından başka mecazî anlamda kullanıldıkları da olur. Bu takdirde cümle şahıssız olmaktan çıkar.

Örnek: En el despacho tronaba la voz del director.

(Ofiste müdürün sesi gürliyordu.)

b) Oraciones impersonales gramaticales

Dilbilgisi açısından şahıssız cümleler

“Haber”, “hacer” ve “ser” fiilleri, dilbilgisi kuralları gereği, bazen özneye ihtiyaç göstermezler. Örneğin, “Hay noticias” (Haberler var), “Hace una semana...” (Bir hafta oluyor ki...) ve “Es sábado” (Günlerden Cumartesi) gibi cümleler, dilbilgisi yönünden özneye ihtiyaç göstermeyen **oraciones impersonales gramaticales** (dilbilgisi açısından şahıssız cümleler) dir.

Bunlardan, “haber” fiilinin şahıssız şekli olan “hay” kelimesinin bulunduğu birinci örnekte, “noticias” kelimesi özne değil “acusativo” halde bir düz tümleçtir. İkinci örnekteki “semana” ismi de aynı şekilde “hacer” fiilinin düz tümlecidir. Üçüncü örnekte ise özne aslında var olduğu halde dilbilgisi yönünden gerekli ol-

madığı için belirtilmemiştir. Yani "Es sábado" yerine "Hoy es sábado" (Bugün günlerden Cumartesi) denilirse, cümle şahıssız olmaktan çıkar, zira "hoy" kelimesi bu cümlelerin öznesidir.

c) Oraciones impersonales eventuales

Arızî şahıssız cümleler

Bazen bir olayı ifade ederken, yapılan eylemin öznesini ya zorunlu olarak ya da bile bile belirtmeyiz. Bunun nedeni öznenin kim olduğunu bilmeyişimiz veya söylemek istemeyişimiz, yahut da öznenin kimliğinin önemsiz olmasıdır. Fiili üçüncü çoğul şahıs olan bu cümlelere **oraciones impersonales eventuales** (arızî şahıssız cümleler) denir.

Örneğin, "Llaman a la puerta" (Kapı çalınıyor) cümlesindeki fiilin üçüncü çoğul şahıs "llaman" şekli, kapının birkaç kişi tarafından çalındığı anlamına gelmez. Çoğul şahıs şekliyle, öznenin kim olduğunun bilinmediği anlaşılmaktadır.

Ote yandan, "Me han dicho" (Bana dediler ki) ibaresindeki üçüncü çoğul şahıs fiil de öznenin belirsizliğini ortaya koymaktadır. Ancak bu defa özne kasten belirtilmemektedir; yani konuşan kimse öznenin kim olduğunu bildiği halde bunu belirtmeyi gereksiz görmektedir; onca önemli olan, söyleyen kimse değil söylenen şeydir.

Bu tür cümleleri meydana getiren unsurlar şunlardır: (a) **sujeto indeterminado**, (b) **verbo en tercera persona del plural**; ayrıca fiil geçişli ise, (c) **complemento directo** ve gerekirse (d) **complemento predicativo**.

Örnek: Te buscan.

(Seni arıyorlar.)

Me llaman Pedro el Loco.

(Bana Deli Pedro derler.)

En España beben a todas horas.

(İspanya'da her saat içki içerler.)

d) Oraciones impersonales pasivas

Edilgen şahıssız cümleler

Öznesi, bilinmediğinden ya da kasten belirsiz bırakılan arızî şahıssız cümleler, ikinci derece edilgen cümle şeklinde de (Bkz. S. 309) ifade edilebilir. Bu tür cümleler **oraciones impersonales pasivas** (edilgen şahıssız cümleler) adını alır.

Örnek: El coche ha sido robado.

(Araba çalındı.)

Se cuentan horrores de su crueldad.
(Onun zalimliği hakkında korkunç şeyler anlatılıyor.)

Bu cümleler arızî şahıssız cümle olsaydı şöyle denilecekti:

Han robado el coche.
(Arabayı çaldılar.)

Cuentan horrores de su crueldad.
(Zalimliği hakkında korkunç şeyler anlatıyorlar.)

V

ORACIONES COMPUESTAS Bileşik Cümleler

Coordinación y Subordinación Sıralama ve Yanlama

İki veya daha fazla basit cümlelerin bir araya gelmesiyle kurulan cümleye **oración compuesta** (bileşik cümle) denildiği daha önce belirtilmişti. Ancak, basit cümlelerin birleşmesi iki türlü olabilir. Örneğin, “Yo saldría a dar un paseo* pero hace demasiado calor” (Gezintiye çıkardım ama hava fazlasıyla sıcak) cümlesini inceleyecek olursak, bu cümleyi meydana getiren iki basit cümlelerin (“yo saldría a dar un paseo” ve “hace demasiado calor”), dilbilgisi yönünden tamamen bağımsız olduklarını ve her birinin ayrı ve tam bir fikri ifade ettiğini görürüz. Ancak, bu iki cümle arasında “pero” bağlacı ile gerçekleşen bir ilişki mevcuttur. Aslında bağımsız olan iki basit cümlelerin herhangi bir kelime vasıtasıyla bu şekilde birleşmesine **coordinación** (sıralama) denir.

Bir de şu cümleyi gözden geçirelim: “Juan quiere que venga Andrés” (Juan Andrés’in gelmesini istiyor). Bu cümleyi meydana getiren “Juan quiere” ve “que venga Andrés” cümleleri arasında o derece yakın bir ilişki vardır ki, aslında ikinci cümle birincinin ayrılmaz bir parçasıdır. Yüklemleri “quiere” olan birinci cümle bir fikri ifade etmektedir; ancak bu fikir, ikinci cümlelerin eklenmesi sayesinde bir bütün olabilmektedir. Aynı şekilde, yüklemleri “venga” olan ikinci cümle de, birinci olmadan başlı başına bir anlam ifade etmez. Bu cümlelerden birincisi **oración principal** (temel cümle), ikincisi de **oración subordinada** (yan cümle) dir; ve bu çeşit birleşmeye, yani birbirini tamamlamaya **subordinación** (yanlama) denir.

Basit cümlelerin bu iki türlü birleşme şekilleri, onların şu üç sınıfa ayrılmasına neden olur:

1. Oraciones Yuxtapuestas (Yanyana Cümleler)
2. Oraciones Coordinadas (Sıralama Cümleler)
3. Oraciones Subordinadas (Yanlama Cümleler)

---

* dar un paseo: yürüyüşe çıkmak, yürüyüş yapmak, gezinmek.

ORACIONES YUXTAPUESTAS

Yanyana Cümleler

En kolay bileşik cümle şekli olan bu cümlelerde, iki veya daha fazla basit cümle noktalı virgül vasıtasıyla bir araya getirilmiştir.

Örnek: Estoy dispuesto; saldré en seguida.
(Hazırım; hemen çıkacağım.)

Estoy cansado; me acostaré.
(Yorgunum; yatacağım.)

ORACIONES COORDINADAS

Sıralama Cümleler

Yukarıda da açıklandığı gibi, başlı başına bir anlam ifade eden ve bağımsız olan basit cümlelerin, “bağlaçlar” vasıtasıyla birleşerek meydana getirdikleri cümleler **oraciones coordinadas** (sıralama cümleler) dir. Bu çeşit cümlelerde birleştirme unsuru olan bağlaçlara da “coordinante” (sıralayıcı) denir.

Sıralama cümleler, bir araya gelen basit cümleler arasındaki ilişkinin niteliğine göre, yani basit cümleleri birleştiren bağlaçların cinsine göre, şu şekilde sınıflandırılır:

1. Oraciones coordinadas copulativas
(Bağlı sıralama cümleler)
2. Oraciones coordinadas distributivas
(Bölüştürücü sıralama cümleler)
3. Oraciones coordinadas disyuntivas
(Ayrılcı sıralama cümleler)
4. Oraciones coordinadas adversativas
(Karşıt sıralama cümleler)
5. Oraciones coordinadas causales
(Sebeplere sıralama cümleleri)
6. Oraciones coordinadas consecutivas
(Sonuç sıralama cümleleri)

Oraciones Coordinadas Copulativas

Bağlı Sıralama Cümleler

İki basit cümlelerin **y** (ve) bağlacı vasıtasıyla birleşip meydana getirdiği cümleye **oración coordinada copulativa** (bağlı sıralama cümle) denir. “**Y**” bağlacı, basit cümleler olumlu (afirmativa) olduğu takdirde kullanılır; cümleler olumsuz (negativa) ise, **ni** (ne...ne, ne de) bağlacı kullanılır ve bu bağlaç her basit cümlemin başında tekrarlanır.

Örnek: Juan come poco y Pedro bebe mucho.
(Juan az yiyor ve Pedro çok içiyor.)

Ni Juan come ni Pedro bebe.
(Ne Juan yiyor, ne de Pedro içiyor.)

Sıralama cümleyi meydana getiren basit cümleler ortak bir unsura sahipse, bu unsur veya özellik her cümlede tekrarlanmaz, sadece bir kez söylenir. Bu takdirde **y** bağlacı, cümleleri değil kelimeleri birleştiriyormuş gibi görünür. Örneğin, “El padre, la madre y los niños salieron” (baba, anne ve çocuklar çıktılar) cümlesi, aslında üç basit cümlelerin sıralanmasından meydana gelmiştir. Yani: “el padre salió, la madre salió y los niños salieron.” Cümlelerin bu şekilde söylenmesi çok uzun ve monoton olacağından, her üç özne için ortak unsur olan “salir”, sadece cümlelerin sonunda bir kez söylenmektedir. Böylece **y** bağlacı, cümleleri değil isimleri birleştirmektedir. Durum bunun tersi de olabilir. Örneğin, “Los árboles florecen, fructifican y dan sombra” (Ağaçlar çiçek açar, meyve verir ve gölge yapar) cümlesinde, bu defa ortak unsur olan özne (árboles) bir kez söylenmekte, **y** bağlacı da yüklemeler arasında bağ kurmaktadır.

Oraciones Coordinadas Distributivas

Bölüştürücü Sıralama Cümleler

Çeşitli özneler, yüklemeler, eylemler, yerler, zamanlar v.b. nin birbiri arkasına sıralandığı bu tür cümlelerde, cümleyi meydana getiren basit cümleler bağlaçlarla birleşmeyip sadece birbirleri ardından söylenir ve basit cümleler arasındaki ilişki, birbirleriyle ilgili kelimelerin kullanılması veya aynı kelimenin tekrar edilmesiyle gerçekleşir. Şöyle ki, “Estos bailan, aquellos hablan” (Bunlar dans ediyorlar, ötekiler konuşuyorlar) veya “Unos leían, otros escribían” (Bazıları okuyorlar, diğerleri de yazı yazıyorlardı) cümlelerinde, “estos...aquellos” ve “unos...otros” kelimeleri, basit cümleler arasındaki ilişki unsurudur. Öte yandan, “Ya en la paz, ya en la guerra, su vida es una lucha” (Gerek barışta, gerek savaşta, yaşamı bir savaşımdır) veya “Bien por mí mismo, bien por mi familia, hice este sacrificio” (Hem kendim, hem de ailem için bu fedakârlığı yaptım) cümlelerindeki basit cümleler, “ya” ve “bien” kelimelerinin tekrarlanmasıyla birleşmektedir. İşte bu tür cümlelere **oraciones coordinadas distributivas** (bölüştürücü sıralama cümleler) denir.

Oraciones Coordinadas Disyuntivas

Ayırıcı Sıralama Cümleler

“O” (veya, yoksa) bağlacıyla birleşen basit cümlelerin meydana getirdiği bu çeşit sıralama cümlelerde, basit cümlelerden biri diğerlerini hükümsüz kılar. Örneğin, “Tú o yo hablaremos con Pedro” (Sen veya ben Pedro’yla konuşacağız; ya sen ya ben Pedro’yla konuşacağız) cümlesinde “Sen konuşursan ben konuşmayacağım, veya ben konuşursam sen konuşmayacaksın” demek istenmektedir. Ya da “Estudia tu lección o no saldrás” (Dersini çalış, yoksa dışarı çıkamazsın) cümlesinde konuşan kimse, iki eylemden birinin seçimini karşısındakine bırakmaktadır.

“Copulativa” cümlelerde olduğu gibi, **disyuntiva** cümlelerde de, ortak unsur her basit cümlede tekrarlanmaz; bu takdirde “o” bağlacı basit cümleleri değil kelimeleri birleştiriyormuş gibi olur. Örneğin, “El chico tenía nueve o diez años” (Çocuk dokuz veya on yaşlarındaydı) cümlesi aslında “El chico tenía nueve años” ve “El chico tenía diez años” basit cümlelerinin birleşmesinden meydana gelmiştir. Ancak bu cümlelerdeki ortak iki unsurun (el chico, tenía) tekrar edilmesine gerek yoktur. Bununla birlikte, **disyuntiva** cümlelerdeki “o” bağlacının her basit cümlede tekrarlandığı da olur.

Örnek: O tú o yo estamos equivocados.
(Ya sen ya da ben yanlışyoruz.)

Oraciones Coordinadas Adversativas

Karşıt Sıralama Cümleler

Mas, pero (ama), **aunque** (-diği halde, -mekle beraber), **no obstante** (rağmen), **fuera de, excepto, salvo, menos** (dışında, hariç, maada) ve **sino** (değil, hariç) bağlaçlarıyla birleşen basit cümlelerin meydana getirdiği karşıt sıralama cümlelerinde, basit cümlelerden biri diğerine zıt bir fikri ifade eder.

Örnek: Tengo dinero, pero no lo compraré.
(Param var ama onu satın almayacağım.)

Nació en el siglo XV, aunque se ignora el año.
(Yılı bilinmemekle beraber, XV. yüzyılda doğdu.)

Aquí hay todos los libros necesarios, fuera de (excepto, salvo, menos)
(Fizik dışında tüm gerekli kitaplar burada var.) la física.

Todos reían, sino Pedro.
(Pedro’dan başka herkes gülüyordu.)

No lo hice yo, sino mi madre.
(Bunu ben değil annem yaptı.)

Yukarıdaki örneklerden son ikisinde de görüldüğü gibi, “sino” ile yapılan **adversativa** cümlelerde, ortak unsurlar ikinci basit cümlede tekrarlanmaz. Yani, örneğin son cümle aslında “No lo hice yo, sino mi madre lo hizo” şeklindedir. Fakat “hacer” eylemi her iki basit cümlelerin ortak unsuru olduğundan tekrarlanmasına gerek yoktur.

Oraciones Coordinadas Causales

SebeP Sıralama Cümleleri

Bu çeşit sıralama cümleleri meydana getiren basit cümlelerden ikincisi, birincinin nedenini oluşturur. Bu cümlelerde birleştirme unsuru olarak kullanılan bağlaçlar şunlardır: **que, porque, pues** (çünkü, zira), **puesto que** (-diği için, -diğine göre, mademki.)

Örnek: Hoy os invito, porque tengo dinero.
(Bugün sizi davet ediyorum, çünkü param var.)

No le esperábamos puesto que no avisó.
(Haber vermediği için onu beklemiyorduk.)

Oraciones Coordinadas Consecutivas

Sonuç Sıralama Cümleleri

Bu çeşit sıralama cümlelerdeki basit cümlelerden ikincisi birincinin sonucunu oluşturur. Bu cümlelerde kullanılan bağlaçlar şunlardır: **así, así que, por tanto** (onun için, böylece), **por consiguiente** (o halde, sonuç olarak), **conque** (demek ki), v.b.

Örnek: Tengo mucho quehacer, así que no me esperes hoy.
(Çok işim var, onun için bugün beni bekleme.)

No te invitaron, por consiguiente no debes asistir.
(Seni davet etmediler, o halde gitmemelisin.)

No sabes nada, conque no estudiaste.
(Hiç birşey bilmiyorsun, demek ki çalışmadın.)

VI

ORACIONES SUBORDINADAS

Yanlama Cümleler

Tıpkı bir basit cümle gibi, öznesi, yüklemi ve gerektiğinde tümleçleri bulunan, ancak kendi başına bir anlam ifade etmeyip, yanlama (subordinante) bağlaçlar, ilgi zamirleri veya ilgi zarfları vasıtasıyla temel cümleye bağlanarak bu cümlelerin anlamını tamamlayan cümlelere **oraciones subordinadas** (yanlama veya yan cümleler) denir (Subordinación, Bkz. S. 315).

Nasıl basit bir cümle içinde bir isim, bir sıfat veya bir zarf bulunabilirse, bileşik cümle içindeki yan cümleler de temel cümleye bağlı olarak isim, sıfat veya zarf görevi yapar. Bir yan cümlelerin nasıl isim, sıfat veya zarf yerine geçtiğini önce örneklerle görelim:

A. Tienes que trabajar para el triunfo.

(Başarı için çalışmalısın.)

Bu basit cümlede dolaylı tümleç olan "el triunfo" ismi, bir yan cümle ile de ifade edilebilir; zira "para el triunfo" (başarı için) demek "para que triunfes" (ki başarasan) demektir. Yan cümle ile ifade edilen ismi temel cümleye bağladığımız zaman yukarıdaki basit cümle bileşik cümle halini alır:

Tienes que trabajar *para que triunfes*.

(Çalışmalısın ki başarasan. = Başarmak için çalışmalısın.)

Gördüğümüz gibi, bu cümledeki yan cümle, "ne?" sorusuna cevap veren bir İSİM değerindedir.

B. Leo un artículo muy interesante.

(Çok ilginç bir makale okuyorum.)

Bu basit cümledeki "interesante" sıfatı, cümlelerin düz tümleci olan "un artículo" yu tamamlamaktadır. Aynı sıfatı bir yan cümle ile ifade etmek de mümkündür; zira "un artículo muy interesante" (çok ilginç bir makale) demek, "el artículo es muy interesante" (makale çok ilginçtir) demektir. Yan cümle ile ifade edilen sıfatı "que" bağlacıyla temel cümleye bağladığımız zaman, yukarıdaki basit cümle bileşik cümle haline gelir:

Leo un artículo *que es muy interesante*.

(Bir makale okuyorum ki çok ilginçtir. = Çok ilginç bir makale okuyorum.)

Görülüyor ki, bu cümledeki yan cümle, "artículo" ismini tamamlayan bir SIFAT değerindedir.

C. Mi madre llegó después de tu salida.

(Senin çıkışından sonra annem geldi.)

Bu basit cümlede zaman bildiren bir hal tümleci olan "después de tu salida", bir yan cümle ile de ifade edilebilir; zira "después de tu salida" (senin çıkışından sonra) demek, "después de que tú saliste" (sen çıktıktan sonra) demektir. Yan cümle ile ifade edilen ve tıpkı bir zaman zarfı gibi zaman bildiren hal tümleci, temel cümleyle birleştirilince, yukarıdaki basit cümle bileşik bir cümleye dönüşür:

Mi madre llegó después de que tú saliste.

(Annem geldi ki sen çıkmıştın. = Sen çıktıktan sonra annem geldi.)

Görülüyor ki, bu cümledeki yan cümle, temel cümledeki eylemin "ne zaman?" yapıldığını gösteren bir ZARF değerindedir.

Cümle içindeki bu görevlerine göre, yan cümleler şu üç sınıfa ayrılırlar:

1. Oraciones subordinadas sustantivas
(İsim yan cümleleri)
2. Oraciones subordinadas adjetivas
(Sıfat yan cümleleri)
3. Oraciones subordinadas adverbiales
(Zarf yan cümleleri)

Şimdi bunları teker teker inceleyelim:

ORACIONES SUBORDINADAS SUSTANTIVAS

İsim Yan Cümleleri

İsim yan cümleleri, yani bileşik cümle içinde "isim yerine geçen" yan cümleler, ismin basit cümlede yerine getirdiği görevleri aynen bileşik cümlede yerine getirir; yani:

- a) Özne olur;
- b) Fiilin tümleci (directo, indirecto, circunstancial) olur;
- c) Bir ismin tümleci olur;
- d) Bir sıfatın tümleci olur.

O halde, isim olan yan cümleler, cümle içinde yerine getirdikleri görevler bakımından, şu sınıflara ayrılırlar:

a) Oraciones subjetivas (Özne olan yan cümleler)	b) Oraciones objetivas (Düz tümleç olan yan cümleler)
c) Oraciones finales (Dolaylı tümleç olan yan cümleler)	d) Oraciones circunstanciales (Hal tümleci olan yan cümleler)
e) Oraciones atributivas (Bir isim veya sıfatın tümleci olan yan cümleler)	

Oraciones Subjetivas

Özne Olan Yan Cümleler

İsim değeriindeki yan cümle, "que" bağlacı vasıtasıyla temel cümleye bağlanarak "ne?" sorusuna cevap veren bir isim-öznesi haline gelir.

Örnek: Es necesario **que lo digas**.

(Bunu söylemen gereklidir.)

("Neyin gerekli olduğu"na cevap veren bu yan cümle,

"es necesario" yüklemine isim-öznesidir.)

No importa **que lo hagas**.

(Bunu yapman önemli değil.)

("Neyin önemli olmadığı"nı ifade eden bu yan cümle,

"no importa" yüklemine isim-öznesidir.)

Ancak, cümle bir soru niteliğindeyse, yani bilinmeyen bir hususu belirtiyorsa, bağlaç kullanılmaz.

Örnek: **Cómo lo hizo** no importa a nadie.

(Bunu nasıl yaptığı hiç kimseyi ilgilendirmez.)

("Neyin kimseyi ilgilendirmedığı"ni gösteren bu yan cümle, "no importa" yüklemine isim-öznesidir.)

Bileşik cümlelerin isim-öznesi olan yan cümlelerin, tıpkı isimler gibi, tanım edatı aldıkları da olur.

Örnek: **El por qué se marchó**, se ignora.

(Neden gittiği bilinmiyor.)

Oraciones Objetivas

Düz Tümleç Olan Yan Cümleler

Temel cümledeki yüklem düz tümleci (complemento directo) olan, yani "neyi?" sorusuna cevap veren -i halinde (acusativo) bir ismin yerini tutan bu yan cümleler, "que" bağlacıyla temel cümleye bağlanırlar.

Düz tümleç olan yan cümleler, "estilo directo" (esas söz) cümlelerinin "estilo indirecto" (dolaylı söz) cümleleri şekline çevrilmesinde kullanılır. Esas söz cümlelerinde konuşan kimse, bir başkasının sözlerini ayırtarak tekrar eder. Dolaylı söz cümlelerinde ise konuşan kimse, bir başkasının sözlerine atıfta bulunur. Şöyle ki:

El hombre dijo: "Me llamo Juan."

(Adam dedi ki: "Benim adım Juan.")

Bu cümle esas söz cümlesidir, zira söylenen bir söz konuşan kimse tarafından aynen nakledilmektedir.

El hombre dijo **que se llamaba Juan.**
(Adam, adının Juan olduğunu söyledi.)

Bu cümle ise dolaylı söz cümlesidir, zira söylenen bir söz dolaylı olarak nakledilmektedir. İşte, dolaylı söz cümlelerindeki yan cümleler, temel cümlelerin yüklemine düz tümleş oluşturur, yani "neyi?" sorusuna cevap veren, "acusativo" bir isim değerindedir.

Yukarıdaki örneklerde de gördüğümüz gibi, esas söz cümlesinde söylenen söz, yazıda virgül veya üstüste iki nokta ile "decir" cümlesinden ayrılır ve tırnak işaretleri arasında yazılır. Dolaylı söz cümlesinde ise temel cümle ile yan cümle arasında "que" bağlacı vardır. Bununla beraber bazen, ve özellikle soru cümlelerinde, bağlaç bulunmaz; yüklem hakkında bir soru bahis konusu ise "si" (eğer) zarfı kullanılır.

Örnek: Me preguntó **quién era aquel hombre.**
(Bana o adamın kim olduğunu sordu.)

Me preguntó **si le conocía.**
(Bana, onu tanıyıp tanımadığımı sordu.)

Objetiva cümlelerde temel cümle ile yan cümlelerin yüklemeleri arasında zaman bakımından bir ilişki mevcuttur. Şöyle ki, yan cümle gerçek (real) bir eylemi ifade ediyorsa yüklemi haber kipinde (indicativo) olur; bu takdirde temel cümlelerin yüklemi "verbos de entendimiento" (kavrama fiilleri) denilen şu fiillerden biridir: **pensar** (düşünmek, sanmak), **creer** (inanmak, sanmak), **recordar** (hatırlamak), **decir** (söylemek, demek), **responder** (cevap vermek), **saber** (bilmek), **temer** (korkmak) v.b. Temel cümle ile yan cümle arasındaki zaman ilişkisi şöyledir:

Oración Principal
(Temel Cümle)

Presente
(Şimdiki zaman)

Pretérito
(Geçmiş zaman)

Futuro
(Gelecek zaman)

Oración Subordinada
(Yan Cümle)

Cualquier tiempo de indicativo
(Haber Kipinin herhangi bir zamanı)

Pretérito Imperfecto de Indicativo - Contemporaneidad
(Haber Kipi Şimdiki Zamanın Hikâyesi - Eylemler aynı zamanda yapılmışsa)

Pretérito Pluscuamperfecto de Indicativo - Anterioridad
(Haber Kipi -mişli Geçmiş Zaman-Eylem daha önce yapılmışsa)

Potencial - Posterioridad
(Şart Kipi - Eylem daha sonra yapılmışsa)

Cualquier tiempo
(Herhangi bir zaman)

Örnekler: Presente en la principal

(Temel cümlede şimdiki zaman)

Juan me *dice*
(Juan bana diyor)

que Jorge *viene* hoy.
ki Jorge bugün geliyor.)

que Jorge *vino* ayer.
ki Jorge dün geldi.)

que Jorge *ha venido* ayer.
ki Jorge dün geldi.)

que Jorge *vendrá* mañana.
ki Jorge yarın gelecek.)

Pretérito en la principal

(Temel cümlede geçmiş zaman)

Juan me *dijo*
(Juan bana dedi)

que Jorge *venía*.
ki Jorge geliyordu.)

(Contemporaneidad)

Juan me *ha dicho*
(Juan bana dedi)

que Jorge *había venido*.
ki Jorge gelmişti.)

(Anterioridad)

Juan me *había dicho*
(Juan bana demişti)

que Jorge *vendría*.
ki Jorge gelecekti.)

(Posterioridad)

Futuro en la principal

(Temel cümlede gelecek zaman)

Juan me *dirá*
(Juan bana diyecek)

que Jorge *vino*.
ki Jorge geldi.)

que Jorge *ha venido*.
ki Jorge geldi.)

que Jorge *vendrá*.
ki Jorge gelecek.)

Yan cümle, olması şüpheli ya da muhtemel bir eylemi ifade ediyorsa, fiili daima dilek kipindedir (subjuntivo). Bu takdirde temel cümlemin yüklemi, kavrama fiillerinden başka "verbos de voluntad" (istek fiilleri) denilen şu fiillerden biridir: **querer** (istemek), **desear** (arzu etmek), **ordenar**, **mandar** (emretmek, buyurmak).

pedir (istemek, talep etmek), **prohibir** (yasaklamak), **permitir** (izin vermek), **rogar**, **suplicar** (rica etmek), v.b. Temel cümle ile yan cümle arasındaki zaman ilişkisi de şöyledir:

Oración Principal (Temel Cümle)

Presente o Pretérito Perfecto .....
(Şimdiki veya Yakın Geçmiş Zaman)

Pretérito (Geçmiş zaman) .....

Futuro (Gelecek zaman) .....

Oración Subordinada (Yan Cümle)

Presente o Pretérito Perfecto
(Şimdiki veya Yakın Geçmiş Zaman)

Pretérito Imperfecto
(Şimdiki Zamanın Hikâyesi)

Pretérito Pluscuamperfecto
(-miş'li Geçmişin hikâyesi)

Presente o Pretérito Perfecto
(Şimdiki veya Yakın Geçmiş Zaman)

Örnekler: Presente en la principal

(Temel cümlede şimdiki zaman)

Juan *quiere* que venga Jorge.
(Juan Jorge'nin gelmesini istiyor.)

Juan *no cree* que haya venido Jorge.
(Juan Jorge'nin gelmiş olduğunu sanmıyor.)

Pretérito en la principal

(Temel cümlede geçmiş zaman)

Juan *quiso*
(Juan istedi)

Juan *había querido*
(Juan istemişti)

Juan *quería*
(Juan istiyordu)

que *viniese* Jorge.
ki Jorge gelseydi.)

que *hubiese venido* Jorge.
ki Jorge gelmiş olsaydı.)

Futuro en la principal

(Temel cümlede gelecek zaman)

Juan *querrá* que venga Jorge.
(Juan Jorge'nin gelmesini isteyecek.)

Juan *no creerá* que haya venido Jorge.
(Juan Jorge'nin gelmiş olduğuna inanmayacak.)

Oraciones Finales

Dolaylı Tümleç Olan Yan Cümleler

Temel cümledeki yüklemın dolaylı tümleci (complemento indirecto) olan bu çeşit yan cümleler, temel cümledeki eylemin amacını gösteren "dativo" halde bir isim değerindedir; **a** veya **para** edatları ve **que** bağlacıyla temel cümleye bağlanır. Ayrıca **a fin de que** (amacıyla, diye) ibaresi ve "para que" nin karşılığı olan **por-que** bağlacının kullanıldığı da olur. Bu çeşit yan cümlelerde fiil daima dilek kipindedir; zira belirtilen amaç bir tür "istek" ifade eder.

Örnek. Me llama **para que le ayude.**

(Kendisine yardım etmem için, kendisine yardım edeyim diye, beni çağırıyor.)

Fui **a que me pagasen.**

(Paramı ödemeleri için, paramı ödesinler diye, gittim.)

Le darán permiso **para que salga esta noche.**

(Bu gece yola çıkması için ona izin verecekler.)

Se le ha expedido un pasaporte, **a fin de que no encuentre dificultades.**

(Zorluklarla karşılaşmaması için kendisine bir pasaport verildi.)

Oraciones Circunstanciales

Hal Tümleci Olan Yan Cümleler

Temel cümledeki yüklemın hal tümleci (complemento circunstancial) olan, yani temel cümlemin yüklemını yer, zaman, durum, vasıta, sebep, v.b. açılardan tamamlayan bu çeşit yan cümleler, gerekli edatlar ve **que** bağlacı ile temel cümleye bağlanırlar. Yan cümlemin fiili, eylemin niteliğine göre haber veya dilek kipindedir.

Örnek: Yo estaría contenta **con que me acompañases.**

(Bana eşlik etseydin memnun olurdum.)

Salió **sin que nadie le vease.**

(Kendisini hiç kimse görmeden çıktı.)

Se habló **de que el Presidente estaba enfermo.**

(Başkanın hasta olduğundan bahsedildi.)

Yan cümle, temel cümledeki eylemin nedenini oluşturuyorsa, "que" bağlacından önce **por** edatının kullanılması gerekir; ancak bu iki kelime birleşerek **porque** (zira) bağlacını meydana getirir. Sebep bildiren yan cümlelerde bundan başka **co-**

mo, de que, ya que (nasıl ki) bağlaçları da kullanılır. Bu çeşit yan cümlelerin, aynı bağlaçlarla kurulan Sebep Sıralama Cümleleriyle (Oraciones Coordinadas Causales, Bkz. S. 319) karıştırılmamasına dikkat edilmelidir. Sebep bildiren yan cümlelerde fiil, dilek kipindedir; sebep bildiren sıralama cümlelerde ise değildir.

Örnek: Me quedo en casa, **porque llueve.**

(Evde kalıyorum, çünkü yağmur yağıyor.) (Coordinada)

No me quedo en casa **porque llueva**, sino porque tengo invitados.

(Yağmur yağdığı için değil, misafirlerim olduğu için evde kalıyorum.)

(Subordinada)

Oraciones Atributivas

Bir İsim veya Sıfatın Tümlenci Olan Yan Cümleler

İsmın görevlerinden birinin de, bazen herhangi bir edat vasıtasıyla, bir başka ismi veya bir sıfatı tamamlamak olduğunu biliyoruz (la casa *de Juan*, enfadado *con Antonio* gibi). İsim olan yan cümleler de aynı şekilde temel cümledeki bir isim veya sıfatı tamamlayabilir.

1. İsim olan yan cümle başka bir ismi tamamlıyorsa, aralarında kullanılacak edat çok zaman **de** edatıdır.

Örnek: La probabilidad **de que no lleguen a tiempo**, me da miedo.

(Vaktinde gelmemeleri ihtimali bana korku veriyor.)

Yan cümle başka bir ismi tamamlarken **de** edatından başka bir edat kullanılsa, “que” kelimesi bağlaç olmaktan çıkıp ilgi zamiri olur.

Örnek: La sencillez **con que se expresaba** me hizo llorar.

(İfadesindeki samimiyet beni ağlattı.)

“La sencillez” ismini tamamlayan bu yan cümledeki “que” kelimesi, bağlaç değil “con la cual” (ki onunla) anlamında bir ilgi zamiridir.

2. İsim olan yan cümle bir sıfatı tamamlıyorsa, aralarında herhangi bir edat ve “que” bağlacı kullanılır.

Örnek: Estábamos todos conformes **en que el delito era grave.**

(Suçun ağır olduğu hususunda hepimiz hemfikirдик.)

VII

ORACIONES SUBORDINADAS ADJETIVAS

Sıfat Yan Cümleleri

Sıfatlar, isimlerin herhangi bir özelliğini açıklayarak bu isimleri nasıl tamamlarsa, sıfat olan yan cümleler de, temel cümle içindeki bir ismi tamamlayarak tıpkı bir sıfat görevinde bulunur. Örnek olarak şu cümleyi gözden geçirelim:

El libro **que te entrego** es de Antonio **quien vive arriba**.
(Sana verdiğim kitap, üst katta oturan Antonio'nundur.)

Yukarıdaki bileşik cümlelerin temel cümlesi "El libro es de Antonio"dur. Bu temel cümleye bağlı iki yan cümleden birincisi "libro" ismini açıklayan ("hangi kitap?" sorusuna cevap veren) "que te entrego", ikincisi de "Antonio" ismini tamamlayan (Antonio'nun "kim?" olduğunu belirten) "quien vive arriba" cümleleridir. Bu yan cümlelerin her biri, cümle içinde birer *sıfat* değerindedir.

Sıfat yan cümlelerini, tamamladıkları isimlere bağlayan ilgi zamirleri (pronombres relativos), hem yan cümle ile tamamlanan isim arasında bağlaç görevi yapar, hem de ilgi zamiri olarak, tamamlanan ismi tekrarlar; bu bakımdan sıfat yan cümlelerine "oraciones relativas" (ilgi cümleleri) de denir.

Oraciones Explicativas y Especificativas

Niteleme ve Belirtme Cümleleri

Sıfatların niteleme ve belirtme sıfatları olmak üzere ikiye ayrıldıklarını biliyoruz (Bkz. S.43). Sıfat olan yan cümleler de temel cümledeki herhangi bir ismi nitelemeleri veya belirtmelerine göre **explicativas** (niteleme) ve **especificativas** (belirtme) diye ikiye ayrılır. Örnek olarak şu iki cümleyi ele alalım:

Los niños **que advirtieron el peligro** huyeron.
Los niños, **que advirtieron el peligro**, huyeron.
(Tehlikeyi farkedен çocuklar kaçtılar.)

Bu iki cümle, aynı kelimelerden meydana gelmekle beraber aynı anlamda değildir. Birinci cümlede, çocukların içinden tehlikeyi farkedен "birkaç tanesi"nin kaçtığı ifade edilmektedir. Yani yan cümle, kaçан çocukların hangileri olduğunu belirtmekte olan bir **oración especificativa**'dır. İkinci cümlede ise çocukların hepsinin, tehlikeyi farkedince kaçtıkları anlatılmaktadır. Yani yan cümle, çocukların bir özelliğini ortaya koymaktadır ve bu yüzden **oración explicativa**'dır.

Aşağıdaki cümleler arasında da aynı fark mevcuttur:

Llegaron los hombres **que estaban cansados**.

(*Yorgun olan adamlar* -yani, adamların içinden, yorgun olanlar- geldiler.)

Llegaron los hombres, **que estaban cansados**.

(*Yorulmuş olan adamlar* -adamlar ki hepsi yorulmuşlardı- geldiler.)

Los niños **que habían traído a sus padres** eran muchos.

(*Ailelerini getiren çocuklar* çoktu; çocuklar içinde, ailelerini getirmiş olanlar çoktu.)

Los niños, **que habían traído a sus padres**, eran muchos.

(*Ailelerini de getirmiş olan* birçok çocuk vardı; birçok çocuk vardı ki hepsi ailelerini de getirmişlerdi.)

Görüldüğü gibi, niteleme yan cümleleri telâffuzda bir duraklama, yazıda da virgüllerle temel cümleden ayrılmaktadır. Bu husus çok önemlidir, zira niteleme ve belirtme cümleleri çok zaman bu şekilde birbirlerinden ayırdedilebilirler.

Formas de la Oración Adjetiva

Sıfat Yan Cümlesinin Çeşitleri

Gerek niteleme gerek belirtme yan cümleleri, temel cümlede herhangi bir isme bağlanabilir ve bu isim temel cümle içinde, özne, düz tümleş, dolaylı tümleş v.b. olabilir. Örneğin, "El libro *que te traje el otro día* lo compré en la tienda *que sabes*" (Geçen gün sana getirdiğim kitabı bildiğin dükkândan satın aldım) cümlesinde, "que te traje el otro día" yan cümlesi, temel cümlede düz tümleşci olan "libro" ismini, "que sabes" yan cümlesi de, temel cümlede hal tümleşci olan "tienda" ismini tamamlamaktadır.

Öte yandan, yan cümleyi temel cümledeki isme bağlayan **que, cual, quien, cuyo** ilgi zamirleri, bağlı oldukları ismin yerini aldıkları cihetle, yan cümle içinde tıpkı bir isim gibi çeşitli görevlerde bulunabilir ve bu yüzden yerine göre gerekli edatlarla birlikte kullanılır. Aşağıdaki tabloda, çeşitli sıfat yan cümlelerinden örnekler ve cümlelerdeki ilgi zamirlerinin yan cümle içindeki görevleri gösterilmiştir:

Oración Adjetiva (Sıfat Yan Cümlesi)	El relativo es en ella (İlgili zamirinin yan cümle içindeki görevi)
1. Aquí está la chica que te busca , (<i>Seni arayan</i> kız burada.)	Sujeto (Özne)
2. Los libros que compré son caros. (<i>Satın aldığım</i> kitaplar pahalı.)	Complemento directo (Düz tümleş)
3. Esa es la casa a que me refiero . (<i>Bahsettiğim</i> ev, bu.)	Complemento indirecto con preposición "a" (<i>"a"</i> edatlı dolaylı tümleş)

4. La mujer para quien te pedi el dinero se ha marchado. (<i>Kendisi için senden para istediğim kadın gitti.</i>)	Complemento indirecto con preposición "para" ("para" edatlı dolaylı tümlec)
5. El hombre con quien hablabas es mi padre. (<i>Konuşmakta olduğun adam babamdır.</i>)	Complemento circunstancial con preposición "con" ("con" edatlı hal tümlec)
6. La mujer por quien preguntas vive aquí. (<i>Sorduğun kadın burada oturuyor.</i>)	Complemento circunstancial con preposición "por" ("por" edatlı hal tümlec)
7. Llegará el día en que podamos hablar . (<i>Konuşabileceğimiz gün gelecek.</i>)	Complemento circunstancial con preposición "en" ("en" edatlı hal tümlec)
8. Necesito los lentes sin los cuales no veo nada . (<i>Onlarsız hiç birşey görmediğim gözlüklere ihtiyacım var.</i>)	Complemento circunstancial con preposición "sin" ("sin" edatlı hal tümlec)
9. No he leído el libro de que hablas . (<i>Bahsettiğin kitabı okumadım.</i>)	Complemento circunstancial con preposición "de" ("de" edatlı hal tümlec)

Concordancia en las Oraciones Adjetivas

Sıfat Yan Cümlelerinde Uyum

Sıfat yan cümlesindeki ilgi zamiri cümlelerin öznesiyse, sayı ve cins bakımından, fiil, ilgi zamirine değil, ilgi zamirinin bağli olduğu isme uyar. Örneğin, "Tú, que me escuchas, sabes que digo la verdad" (Beni dinleyen sen, doğruyu söylediğimi biliyorsun) cümlesinde, "escuchas" fiili, "que" ilgi zamirine değil, onun bağli olduğu "tú" kelimesine uymaktadır. Öznenin birden fazla olduğu hallerde fiil, birinci şahsı ikinciye ve ikinci şahsı üçüncüye tercih ederek çoğul olur.

Örnek: Tú y yo, que **somos** felices, haremos este sacrificio.

(Sen ve ben, ki mutluyuz, bu fedakârlığı yapacağız.)

Tú y él, que **sois** inteligentes, lo haréis bien.

(Sen ve o, ki akıllısiniz, bunu iyi yapacaksınız.)

Construcción de las Oraciones Adjetivas

Sıfat Yan Cümlelerinde Yapı

Sıfat yan cümleleri, temel cümle içinde bağli olduğu ismin hemen arkasından gelir; ilgi zamiri de, gerekli edatla birlikte veya edatsız, yan cümlelerin en başında yer alır.

Örnek: La chica **a quien te refieres** vive en Barcelona.

(*Bahsettiğin kız Barselona'da oturuyor.*)

VIII

ORACIONES SUBORDINADAS ADVERBIALES Zarf Yan Cümleleri

Bir zarfın basit cümlede yerine getirdiği görevi, bileşik cümle içinde zarf yan cümlesi aynen yerine getirir; yani temel cümledeki yüklemdeki eylemin "nasıl?" yapıldığını açıklar.

Hal tümleci olan "isim yan cümleleri" ne çok benzeyen (Bkz. S. 326) ve tam bir sınıflandırmaya tâbi tutulmaları zor olan zarf yan cümleleri, genel olarak şu türle-re ayrılabilir:

1. Oraciones circunstanciales (Hal cümleleri): Yer, zaman ve durum (lugar, tiempo y modo) gösteren yan cümleler.
2. Oraciones cuantitativas (Miktar cümleleri): Miktar ve karşılaştırma (cantidad y comparación) gösteren yan cümleler.
3. Oraciones causativas (Sebecp cümleleri): Sebecp (causa) gösteren yan cümleler.

Oraciones Circunstanciales Hal Cümleleri

Temel cümledeki eylemin nerede, ne zaman veya ne şekilde yapıldığı, tek kelimelik zarflarla ifade edilemeyecek kadar karmaşık olduğu zaman, bu hususlar zarf yerine geçen yan cümlelerle anlatılır.

a) YER gösteren yan cümleler, **donde** zarfı vasıtasıyla temel cümledeki bir başka yer zarfına, yer gösteren bir isme veya bir zamire bağlanır.

Örnek: Aquí es **donde vivo**.

(Yaşadığım yer burasıdır.)

(Yan cümle "aquí" zarfına bağlıdır.)

La casa **donde vivimos** es nuestra.

(Oturduğumuz ev bizimdir.)

(Yan cümle, yer gösteren "casa" ismine bağlıdır.)

Bazen yan cümle, tamamladığı ismin yerini alır.

Örnek: Vamos a **donde quieras**.

(Nereye istersen gidelim.)

Bu cümledeki zarf yan cümlesi başka bir isme bağlı olmadan tek başına yer göstermektedir.

Cümlelerin yüklemi ile gösterilen yer arasında bir hareket bahis konusu ise, yan cümleyi temel cümleye bağlayan "donde" zarfı, bu hareketi ifade edecek herhangi bir edatla birlikte kullanılır.

Örnek: Voy **adonde me parece.**

(Canımın istediği yere gidiyorum.)

("Adonde" yön gösterir.)

Vive en un pueblo **de donde es natural.**

(Yerlisi olduğu bir köyde yaşıyor.)

("De donde" köken gösterir.)

Desconozco el jardín **por donde he cruzado.**

(İçinden geçtiğim bahçeyi tanımıyorum.)

("Por donde" transit geçilen yeri bildirir.)

Desconozco el pueblo **hacia donde caminamos.**

(Gittiğimiz köyü tanımıyorum.)

("Hacia donde" yön gösterir.)

Subimos **hasta donde era difícil sostenerse.**

(Durulması zor olan yere kadar çıktık.)

("Hasta donde" yapılan eylemin en son sınırını gösterir.)

b) ZAMAN gösteren yan cümle, temel cümle ile yan cümlede bildirilen eylemlerin *aynı anda veya birbirlerini izleyerek* yapılmalarına göre, çeşitli zarflarla temel cümleye bağlanır. Şöyle ki, **cuando, cuanto, mientras que** gibi zarflar aynı anda yapılan eylemleri, **apenas, en cuanto, luego que, tan pronto como, no bien** gibi zarflar birbirlerini hemen izleyen eylemleri, **después que, desde que** gibi zarflar arka arkaya yapılan eylemleri, **siempre que, en cuanto que** gibi zarflar da tekrar edilen eylemleri ifade eder.

Örnek: **Cuando viniste,** dormía.

(Geldiğin zaman uyuyordum.)

(Aynı anda yapılan eylemler.)

Apenas saliste, llegó mi madre.

(Henüz çıkmıştın ki annem geldi.)

(Birbirlerini hemen izleyen eylemler.)

Llegué yo, **después de que** saliste tú.

(Sen çıktıktan sonra ben geldim.)

(Arka arkaya yapılan eylemler.)

El niño llora **siempre que** tiene hambre.

(Çocuk, ne zaman acıksa ağlıyor.)

(Tekrar edilen eylem.)

c) DURUM gösteren yan cümle, **como** (nasıl, gibi) zarfı vasıtasıyla bir isim, bir zarf veya bir zarf ibaresine bağlanır.

Örnek: Desconozco la manera **como debo actuar**.
(Nasıl davranmam gerektiğini bilmiyorum.)

Buradaki yan cümle, "como" zarfı vasıtasıyla temel cümledeki "la manera" ismine bağlanmakta ve yüklemi tamamlayan bir zarf görevi yapmaktadır.

"Como" zarfı bazen "si" (eğer) şart bağlacıyla birleşerek hem durum hem de şart bildirir. Bu gibi yan cümlelerde fiil dilek kipindedir.

Örnek: Me cuida bien **como si fuera mi propio hijo**.
(Bana, kendi oğlummuş gibi iyi bakıyor.)

"Nasıl bakıyor?" sorusuna cevap oluşturarak durum bildiren bu yan cümle, ayrıca "kendi oğlum olsaydı" anlamında şart ifade ettiği için, dilek kipinde kullanılmaktadır.

Oraciones Cuantitativas

Miktar Cümleleri

İspanyol Kraliyet Akademisinin **comparativas** (karşılaştırma) ve **consecutivas** (sonuç) adları altında iki grupta topladığı miktar cümleleri, iki eylem arasında bir tür değerlendirme yapan cümlelerdir.

1. **Comparativas** (Karşılaştırma): Temel cümle ile yan cümledeki özelliklerin miktar bakımından karşılaştırdığı bu cümlelerde, sıfat derecelerinde olduğu gibi (Bkz. S. 47), şu dereceler ortaya çıkar:

Igualdad: Cualidad (Nitelik) - (Eşitlik)	así .... como tal .... como tanto .... como tanto .... cuanto	} ne kadar .... o kadar
--	--	-------------------------

Superioridad: más .... que (de) (Üstünlük) adj. comparativo .... que (de)	} ne kadar .... o kadar çok
---	-----------------------------

Inferioridad: menos... que (de) (Aşağılık) adj. comparativo... que (de)	} ne kadar .... o kadar az
---	----------------------------

Örnek: Le encontré **tal como me habían dicho**.
(Onu, *aynen bana söylemiş oldukları gibi* buldum.)
(Igualdad)

Antonio es **más listo que inteligente**.
(Antonio *akıllı olmaktan çok zekidir*.)
(Superioridad)

Esta es la **peor noticia que he recibido**.
(Bu, *aldığım en kötü* haber.)
(Inferioridad)

Bu çeşit cümlelerde yan cümle, henüz gerçekleşmemiş, gerçekleşmesi şüpheli ya da muhtemel bir eylemi belirtiyorsa dilek kipi kullanılır.

Örnek: Te daré **cuantos libros necesites**.
(Ne kadar kitaba ihtiyacın varsa, o kadarını vereceğim.)

2. **Consecutiva** (Sonuç): Temel cümleye **tan, tanto, tal, de tal modo, de manera, así, de forma** gibi zarflar ve "que" ilgi zamiri ile bağlanan bu çeşit yan cümleler, temel cümledeki bir özelliğin veya eylemin sonucunu oluşturur.

Örnek: El error es **tan grande que no se puede omitir**.
(Hatâ o kadar büyük ki göz yumulamaz.)

Hacía **tanto frío que nos volvimos a casa**.
(Hava o kadar soğuktu ki eve döndük.)

De tal modo llovía **que hubimos de volver**.
(Öylesine yağmur yağıyordu ki dönmek zorunda kaldık.)

Oraciones Causativas

SebeP Cümleleri

Daha önce bahis konusu olan sebeP yan cümleleri (Oraciones Sustantivas Circunstanciales, Bkz. S. 326) dışında kalan ve **condicionales** (şart) ve **concesivas** (teslim, kabul) diye iki grup altında toplanan bu cümlelerde, bir tür neden-sonuç ilişkisi mevcuttur.

1. **Condicionales** (Şart): Bu cümlelerde, temel cümledeki eylemin gerçekleşmesi yan cümledeki eylemin gerçekleşmesine bağlıdır; yani yan cümle, temel cümledeki eylemin gerçekleşmesi için "şart" oluşturur. Şart yan cümleleri temel cümleye **si** (eğer) bağlacıyla bağlanır.

Örnek: Te visitaré **si el niño duerme**.
(Eğer çocuk uyursa seni ziyaret ederim.)

İspanyol Kraliyet Akademisi, şart yan cümlelerini nitelikleri bakımından üç sınıfa ayırmaktadır:

- a) Gereklik bildiren şart yan cümlesi (fiili haber kipindedir).
- b) Gerçekleşmesi imkânsız olan şart yan cümlesi (fiili dilek kipinin yakın geçmiş veya -miş'li geçmiş zamanlarındadır.)
- c) Gerçekleşmesi mümkün olan şart yan cümlesi (fiili dilek kipinin gelecek zamanındadır.)

Ancak bu sınıflandırma bugün için pek geçerli sayılamaz, zira İspanyolcada dilek kipinin gelecek zamanları artık kullanılmaz olmuştur. Bu bakımdan bazı dilbilgisi uzmanları, İspanyolcanın Lâtinceyle olan ilişkisini gözönünde tutarak, şart yan cümlelerini şu iki grupta toplamaktadırlar:

- a) Haber kipi ile ifade edilen şart (buna Gerçek Şart - *Condición Real* de denir.)
- b) Dilek kipi ile ifade edilen şart (buna Gerçek Olmayan Şart - *Condición Irreal* de denir.)

Örnek: **Si llegas a tiempo**, iremos al cine.
(Eğer vaktinde gelirsен sinemaya gideriz.)
(Condición real)

Si llegases a tiempo, iríamos al cine.
(Eğer vaktinde gelseydin sinemaya giderdik.)
(Condición irreal)

Şart cümlelerinde "si" zarfından başka, **como**, **siempre que**, **con tal que** gibi bağlaçların kullanıldığı da olur.

Örnek: **Como no vengas**, me marchó.
(Gelmezsen giderim.)

Siempre que tú también estés conforme, acepto la propuesta.
(Sen de uygun bulduğun takdirde teklifi kabul ediyorum.)

Con tal que no te vayas, invitaré a Juan.
(Gitmemen şartıyla Juan'ı davet edeceğim.)

2. **Concesivas** (Kabul): Bu tür yan cümle, temel cümledeki eylemin gerçekleşmesini zorlaştıran veya ona engel olan bir eylemi ifade eder. Bu cümlelerde en çok kullanılan zarflar şunlardır: **aunque**, **así**, **si bien**, **a pesar de que**, **por más que**, **aún cuando**.

Örnek: **Aunque me lo prohibas**, saldré.
(Bana yasaklasan bile dışarı çıkacağım.)

Vive bien, a pesar de que no tiene un céntimo.
(Tek kuruşu bile olmadığı halde iyi yaşıyor.)

Por más que lloró, no logró ablandarle.
(Ne kadar ağladıysa da onu yumuşatamadı.)

Şart cümlelerinde “real” ve “irreal” olarak gördüğümüz fark, bu cümlelerde de mevcuttur. Şöyle ki, fiili haber kipinde olan yan cümle temel cümledeki eyleme gerçek (real) bir engel oluşturur; fiili dilek kipinde olan yan cümle ise, temel cümledeki eylem için gerçek olmayan veya muhtemel (irreal o posible) bir engel durumundadır.

Concesiva real (Gerçek kabul)

Aunque no *tengo* hambre, comeré.
(Karnım acıkmadığı halde yemek yiyeceğim.)

Aunque mañana *estaré* aquí, no podré verte.
(Yarın burada olacağım halde seni göremeyeceğim.)

Aunque *tenía* muchos amigos, ninguno le quería.
(Birçok dostu olduğu halde hiçbiri onu sevmiyordu.)

Concesiva irreal (Gerçek olmayan kabul)

Aunque no *tenga* hambre, comeré.
(Karnım açılmamış olsa da yemek yiyeceğim.)

Aunque mañana *estuviese* aquí, no podría verte.
(Yarın burada olsaydım bile seni göremezdim.)

Aunque *hubiera tenido* muchos amigos, ninguno le hubiera querido.
(Birçok dostu olmuş olsaydı bile hiçbiri onu sevmezdi.)

IX

LA CONSTRUCCION DE LA FRASE

Cümle Yapısı

Cümle, yan cümle veya ibare gibi gruplaşmaları meydana getiren kelimelerin, ifadeye berraklık sağlamak bakımından, belirli bir sıralama izlemeleri gerekir. Bu sözdizimi kuralına **sintaxis regular** (normal sözdizimi) denir. Ancak, türlü nedenlerle sözdizimi kuralı bazen uygulanamaz. Kuraldışı kalan sözdizimine de **sintaxis figurada** (mecazî sözdizimi) denir.

Sintaxis Regular

Normal Sözdizimi

Bundan önceki bölümlerde verilen çeşitli cümle örneklerinden de anlaşılacağı gibi, İspanyolcada kelimelerin, cümle içinde şu esasa göre dizilmeleri gerekir:

a) Tümleçleriyle birlikte özne, cümlenin en başında yer alır. Tümleçler bağlı oldukları özneyi niteliyorlarsa özneden sonra, özneyi belirtiyorlarsa özneden önce kullanılırlar (casa grande; mi casa, gibi).

b) Fiil, cümlede ikinci sırayı alır. (Örnek: El hombre lee).

c) Fiilin arkasından fiil tümleçleri, yani düz, dolaylı ve hal tümleçleri (directo, indirecto, circunstancial) gelir. (Örnek: El hombre lee un periódico.).

d) Zarflar, tamamladıkları kelimedenden sonra (veya olumsuz anlamdaysa önce) kullanılır. (Örnek: El hombre lee aquí un periódico. El hombre nunca lee el periódico.)

Cümle dizisine gelince, temel cümlenin önce, yan cümlelerin temel cümleden sonra veya tamamladıkları unsurun arkasından kullanılmaları gerekir.

Örnek: El niño lloró después de que la madre salió.

El vecino que vive arriba se marchará hoy.

Sintaxis Figurada

Mecazî Sözdizimi

Anlamı güçlendirmek veya ifadeye canlılık kazandırmak üzere, özellikle konuşma dilinde, yukarıdaki sözdizimi kurallarına uyulmaz. Örneğin, cümlede bizi

en çok ilgilendiren veya bilhassa belirtmek istediğimiz kelime veya cümleleri çok zaman başa alırız. Ancak, edatlar, bağlaçlar, bazı zarf ve tanım edatları, yani iki unsur arasında ilişki kuran kelimeler, hiçbir zaman yer değiştirmez.

Örnek: Los visitantes salieron sin esperar mi llegada.
(Misafirler benim gelmemi beklemeden çıkmışlar.)

(Bu cümle normal sözdizimi kuralına uygundur;
yani, özne + yüklem + tümleç)

Salieron los visitantes sin esperar mi llegada.
(Bu cümlede, misafirlerin çıkmış olmaları hususu bilhassa belirtilmek istenmiş ve yüklem başa getirilmiştir.)

Sin esperar · mi llegada, los visitantes salieron.
(Bu cümlede ise, misafirlerin beklememiş olmaları hususuna dikkat çekilmek istenmiş ve tümleç başa getirilmiştir.)

Sözdizimi kurallarına aykırı cümle yapısına **hipérbaton** da denir. İspanyolca sözdizimindeki diğer aykırılıklar şunlardır:

a) **Pleonasmo**: İfadeyi canlandırmak amacıyla, cümlelerin anlamı için gerekli olmayan kelimeleri de kullanmak.

Örnek: vivir la vida (hayatı yaşamak)
bajar abajo (aşağı inmek)
salir fuera (dışarı çıkmak)

b) **Elipsis**: Pleonasmo'nun tam tersi olup, bazı kelimeleri cümleden çıkarmaktır. Bu kelimeler dilbilgisi bakımından, cümlelerin anlamı için gerekli olsalar bile, ifade edilen fikrin berraklığı bakımından gerekli değildirler. Cümleye canlılık kazandıran **elipsis**, en çok kullanılan aykırılıklardan biridir.

Örnek: Gracias.
(Teşekkürler. = Teşekkür ederim.)

Buenos días.
(İyi günler. = İyi günler olsun.)

c) **Silepsis**: Dilbilgisi bakımından yanlış olduğu halde, bazı kelimeler arasında bir uyumsuzluk (discordancia) yaratılmasıdır (Bkz. S. 297).

Örnek: Su Majestad sea servido.
(Majestelerinin emirlerine âmadeyim.)

Dilbilgisi kurallarına göre, "majestad" kelimesi dişil bir isim olmakla beraber her iki cins için de kullanılır. Yukarıdaki cümlede "majestad" ve "servido" kelimeleri, cins bakımından birbirlerine uymamaktadırlar.

d) **Traslación:** Bir fiil zamanının, başka bir zaman yerine kullanılmasıdır. Bu aykırılığın en çok görüldüğü şekil, şimdiki zaman çekiminin gelecek zamanın yerini almasıdır.

Örnek: Voy (Gidiyorum. - Gideceğim anlamında.)

Gelecek zaman çekiminin şimdiki zaman çekimi yerine kullanıldığı da olur.

Örnek: Serán las diez.

(Saat on olacak. - Saat on olsa gerek anlamında.)

Vicios de Dicción

Yanlış veya Kötü İfade Şekilleri

Yukarıdaki aykırılıkların dışında, bir de ifadeye hiçbir güzellik kazandırmadan yapılan yanlışlıklar veya değişiklikler vardır. Bunların en çok kullanılanları şunlardır:

a) **Barbarismo:** "Yabancı" anlamdaki "bárbaro" kelimesinden gelen **barbarismo**, dili iyi tanımamanın sonucu olarak, kelimeleri yanlış kullanmak demektir. Anlam bakımından kelimeleri yanlış kullanmanın yanı sıra, kelimeleri yanlış yazmak, vurguları yanlış heceye koymak veya karşılıkları bulunduğu halde yabancı kelimeleri kullanmak (Extranjerismo, Bkz. S. 268) da **barbarismo**'ya girer.

Örnekler: <i>Yanlış</i>	<i>Doğru</i>
deciamos	decíamos (söylüyorduk)
alguien de ustedes	alguno de ustedes (sizlerden biri)
espontáneo	espontáneo (kendiliğinden olan)
explendor	esplendor (parlaklık, şaşaa)
ajena	ajena (yabancı, el)
a propósito	de propósito (bilerek, kasten)
los blocs	los bloques (bloklar)
hablar despacio	hablar en voz baja (alçak sesle konuşmak)
enseguida	en seguida (hemen)
color marrón	castaño (kahverengi)
recital	recitación (ezberden okuma)
influnciar	influir (etkilemek)
compuestar	componer (birleştirmek, kurmak)
destroyers	destructores (muhripler)
rango	categoría (kategori)
la semana entrante	la semana próxima (gelecek hafta)

b) **Solecismo:** Dilbilgisindeki uyum kuralına ve diğer bazı kurallara aykırı olarak, kelimelerin yersiz veya sırasız kullanılmalarıdır. **Solecismo**, anlamı zorlaştırdığı gibi cümlelerin âhengini de bozar.

Örnek: Yanlış

me se escapó
visitar al museo

Doğru

se me escapó (benden kaçtı)
visitar el museo (müzei ziyaret etmek)

c) **Cacofonia:** "Kötü ses" anlamına gelen **cacofonía**, aynı harf veya hecelerin, kulağa hoş gelmeyecek şekilde arka arkaya sıralanmasıdır.

d) **Anfibología:** Değişik anlamları olan bir kelimeyi cümle içinde yanlış yerde kullanmak suretiyle, ifade edilen fikrin yanlış anlaşılmasına neden olmaktır.

Örnek: Paseando, vi a Carlos.

(Dolaşırken Carlos'u gördüm.)

Vi a Carlos paseando.

(Carlos'u dolaşırken gördüm.)

e) **Monotonía:** Lisana yabancılik nedeniyle bir kelimenin sık sık tekrarlanmasıdır. Aynı anlama gelen değişik kelimeleri kullanıp ifadeyi renklendirmek ve zenginleştirmek yerine bir kelimeyi her fırsatta kullanmak ifadeye monotonluk verir.

QUINTA PARTE

Beşinci Kısım

ORTOGRAFIA

Yazım Kuralları

ORTOGRAFIA

Yazım Kuralları

Yunanca “doğru” anlamındaki “orthos” ve “yazı” anlamındaki “graphia” kelimelerinden gelen **ortografia**, harflerin, vurgu işaretinin ve diğer yazım işaretlerinin nasıl kullanılması gerektiğini gösterir.

İspanyolca, yazım kuralları bakımından, tarih boyunca üç devreye ayrılır:

1. Onaltıncı yüzyıla kadar süregelen “fonetik” yazım devrinde kelimeler seslere göre yazılıyordu. Telâffuz edilmeyen sesler yazılmadığından, örneğin “haber” kelimesi “aber” şeklinde yazılırdı.

2. İspanyol Kraliyet Akademisinin 1715’te kuruluşuna kadar gelen “etimolojik” devirde kelimeler, Yunanca veya Lâtince asıllarına benzer şekillerde yazılıyordu. Bu yüzden aynı kelimenin başka kimseler tarafından değişik şekillerde yazıldığı görülüyordu.

3. Akademinin yaptığı reformlarla başlayan “akademik” devirde yazım, dilbilgisinin önemli bir kolu olarak kabul edilmiştir.

Letras Mayúsculas

Büyük Harfler

Tamamı büyük harflerle yazılan kelimeler sadece başlıklarda, kitap v.b. kapaklarında kullanılır. Büyük harfle başlayan kelimeler ise şunlardır:

- a) Paragraf başında veya noktadan sonra cümle büyük harfle başlar.
- b) Özel isimler büyük harfle yazılır.
- c) “La Academia de Arte”, “La Universidad de Madrid” gibi kuruluşların isimleri büyük harflerle yazılır.
- d) Tanrı, İsa ve Meryem’den bahsederken şahıs zamirleri büyük harfle yazılır: El, Ella.
- e) “S.M.” (Su Majestad) gibi kısaltılmış unvanlar, ayrıca “el Ministro de Hacienda” (Maliye Bakanı), “el Director de Bellas Artes” (Güzel Sanatlar Müdürü) gibi görev isimleri büyük harflerle yazılır.

Ortografia de Algunas Fonemas

Bazı Seslerin Yazımı

Modern yazımın ana ilkesi, kelimelerin asıllarına uygun yazım kurallarına göre yazılmalarıdır. Ancak, İspanyolca yazım kuralları bazen bu ilkedan ayrılır. Örneğin, yazıyı kolaylaştırmak amacıyla, ph sesi f, ch sesi c veya w, th sesi t şekline girmiştir.

Örnek: foto (fotoğraf)
filosofia (felsefe)
tesoro (hazine)
coro (koro)

Bazı kelimeler ise asıllarındakinden değişik şekillerde yazılır.

Örnek: abogado (avukat) (Lâtince *advocatus*)
barrer (silip süpürmek) (Lâtince *varrere*)

Başına ex- öntakısı alan bazı kelimelerde, bu öntakı es- olmuştur.

Örnek: esforzar (zorlamak)

Sesli harfle başlayan bazı kelimeler, asıllarına aykırı olarak "h" ile yazılır.

Örnek: huevo (yumurta)
hueso (kemik)

B ve V

İspanyolcada "b" sesinin karşılığı B ve V harfleridir. "B" ile yazılan kelimeler şunlardır:

a) **-bir** ile biten fiiller.

Örnek: escribir (yazmak)
recibir (almak)
subir (çıkmaq)

İstisnalar: hervir (kaynamak)
servir (hizmet etmek)
vivir (yaşamak)

b) **-aber** ile biten fiiller.

Örnek: caber (sığmaq)
saber (bilmek)
haber (malik olmak)

İstisna: precaver (önlemek, uyarmak)

c) **-buir** ile biten fiiller.

Örnek: atribuir (atfetmek)
imbuir (ikna etmek, fikir vermek)

d) Birinci çekim fiillerin Pretérito Imperfecto de Indicativo çekimleri.

Örnek: cantaba, estábamos

e) “Ir” fiilinin aynı zaman çekimi: iba, ibas, etc.

f) **bi-, bis-, biz-** öntaklarıyla başlayan kelimeler.

Örnek: bimestral (iki aylık)
bisabuelo (büyükbabanın babası)

g) “Bien” veya bunun Lâtince şekli olan “bene” ile yapılan bileşik kelimeler.

Örnek: bienestar (refah)
benefactor (hayır sahibi, velinimet)

h) **bibl-, bu-, bur-, bus-** ile başlayan kelimeler.

Örnek: biblioteca (kütüphane)
burla (alay)
busto (büst)

i) **-bundo** ile biten sıfatlar ve **-bilidad** ile biten isimler.

Örnek: vagabundo (serseri, boş gezen)
debilidad (zaaf)

İstisnalar: movilidad (hareket)
civilidad (uygarlık, nezaket)

j) Sessiz harften önceki hecelerin veya bazı kelimelerin sonunda.

Örnek: absurdo (akılsızca, saçma)
baobab (baobab ağacı)

Ayrıca kelime içinde “m” harfinden sonra V değil B kullanılır (cambio gibi).

“V” ile yazılan kelimeler şunlardır:

a) Fiillerin **-uve** ile biten geçmiş zaman çekimleri ve bundan türeyen diğer çekimler.

Örnek: tuve, tuviera

İstisna: hube

b) **vice-** öntakısı ile başlayan kelimeler

Örnek: vicerrector (rektör yardımcısı)

c) Vurgulu (tónica) **-avo, -ava, -evo, -eva, -ivo, -iva** ve **-eve** ile biten sıfatlar.

Örnek: octavo (sekizinci)

nuevo (yeni)

nocivo (zararlı)

leve (hafif)

C ve Z

İspanyolcadaki "z" sesi (İngilizcedeki *th* gibi pelték ses), C ve Z harfleriyle yazılır. İnce sesliler olan **e** ve **i** seslilerinden önce C, kalın sesliler olan **a, o** ve **u** seslilerinden veya herhangi bir sessiz harften önce, ya da kelimenin sonunda Z harfi kullanılır.

Örnek: cesto (sepet)

cien (yüz)

zanahoria (havuç)

zona (bölge)

zumo (meyve v.b. suyu)

juzgar (hüküm vermek)

capaz (gücü yeter, muktedir)

İstisnai olarak, yabancı kökenli kelimelerde ve özel isimlerde **e** ve **i** seslilerinden önce Z harfinin kullanıldığı olur.

Örnek: zigzag (zikzak)

Zelanda (Zelanda)

C, K ve Q

"K" sesi vermek üzere bu harfler şu şekillerde kullanılır:

a) **a, o** ve **u** seslilerinden önce C harfi kullanılır.

Örnek: cabra (keçi)

cola (kuyruk)

cura (rahip)

b) Bazı yabancı kökenli kelimelerin sonunda C harfi vardır.

Örnek: coñac (konyak)

frac (frak)

c) K harfi yabancı kökenli kelimelerde kullanılır.

Örnek: kilo (kilo)
kiosco (gazete v.b. satılan büfe)
níkel (nikel)

Bu gibi kelimelerde K'nın yerini Q'nun aldığı da olur (níquel gibi).

d) Q harfi, U ile beraber olmak üzere, e ve i seslilerinden önce "k" sesi verir.

Örnek: queso (peynir)
quitar (bırakmak, terketmek)

D ve Z

D harfi kelimenin sonuna geldiği zaman "z" gibi peltek telâffuz edilir.

Örnek: Madrid
bondad

Telâffuz benzerliği yüzünden birbirlerine karıştırılmamaları için, bu gibi kelimelerin çoğul şekillerini gözönünde tutmak gerekir. Çoğul olduğu zaman "d" sesi devam ediyorsa kelimenin tekil şekli D ile, çoğul olduğu zaman "ce" sesi devam ediyorsa kelimenin tekil şekli Z ile yazılıyor demektir.

Örnek: felicidad, felicidades
tapiz, tapices

Not: Z ile biten kelimelerin çoğul şekillerinde "z" harfi, arkasından "e" seslisi geldiği için "c" olur. Örnek: pezpeces, luz-luces, vez-veces).

G ve J

G harfi, a, o ve u seslileri ve sessiz harfler önünde Türkçedeki "g" sesini verir; e ve i seslilerinden önce de aynı "g" sesini vermesi için U ile beraber yazılır.

Örnek: gato (kedi)	graso (yağ)
gota (damla)	guerra (savaş)
guapa (güzel)	guitarra (gitar)

Türkçedeki "h" sesinin karşılığı İspanyolcada G ve J harfleridir. a, o ve u seslilerinden önce ve kelimelerin sonunda daima J harfi kullanılır.

Örnek: jamón (jambon)
joroba (kambur)
juego (oyun)
reloj (saat)

e ve i seslilerinden önce her iki harf de kullanılabildiği cihetle, bunları şu şekilde ayırmak gerekir:

J ile yazılan kelimeler:

a) Fiillerin, birinci tekil şahıs şekli **-je** ile biten Pretérito Indefinido de Indicativo çekimleri ve bunlardan türeyen diğer çekimler.

Örnek: dije, dijiste, condujera

b) Mastar şekli **-jea** ile biten fiiller.

Örnek: canjea (mübadile etmek, değiştirmek)

c) **-aje, -eje, -uje, -jería** ile biten isimler.

Örnek: garaje (garaj)
esqueje (toprağı sürme)
granjería (kâr, kazanç).

İstisnalar: cónyuge (eş, karı veya koca)
ange (zirve)
ambages (dolambaçlı söz)
companage (soğuk yemek)

G ile yazılan kelimeler:

a) **-ger, -gir, -igerar** ile biten fiiller.

Örnek: coger (yakalamak)
rugir (kükremek)
aligerar (hafifletmek)

İstisnalar: tejer (örmek, dokumak)
crujir (çatırdamak)
brujir (camı işlemek)
grujir (camın kenarlarını düzeltmek)

b) **geo-, legi- ve gest-** ile başlayan kelimeler.

Örnek: geografía (coğrafya)
legislar (yasamak)
gesticular (yüz hareketleri yapmak)

İstisnalar: lejitos (oldukça uzak) ("lejos" dan türeme)
lejísimos (çok uzak) ("lejos" dan türeme)

c) -gio, -logía, -geno, -génico, -génito, -genio, -gero, -gésimo ve -gesimal ile biten kelimeler.

Örnek: regio (kral ile ilgili)
oxígeno (oksijen)
sexagesimal (altmış rakamı ile ilgili)

H harfi

Telâffuz edilmediği halde bu harf şu kelimelerde kullanılır:

a) Kökenlerinde "h" bulunan kelimeler.

Örnek: hombre (Lâtince *hominem*)
hoy (Lâtince *hodie*)

Lâtince asıllarında "f" ile başlayan kelimeler İspanyolcada H ile başlar.

Örnek: harina (un) (Lâtince *farina*)
hambre (açlık) (Lâtince *faminem*)

b) hidro-, hiper-, hipo-, higo- gibi Yunan asıllı öntakılarda H harfi kullanılır.

Örnek: hidrógeno (hidrojen)

c) ia, ie ve ue ikili sesli harf gruplaşmaları-(diptongos) ile başlayan kelimelerin başına H gelir.

Örnek: huevo (yumurta)
hiedra (sarmaşık)

d) "Haber" ve "hacer" fiillerinin tüm şekillerine H harfi vardır.

e) H harfi ile başlayan kelimelerden yapılan bileşik ve türemiş kelimelerde bu harf okunmadığı halde muhafaza edilir.

Örnek: deshonor (şerefsizlik)
deshacer (bozmak)

Ayrıca H harfi, C ile birleşerek CH sesini meydana getirir.

I ve Y

Telâffuzları aynı olan bu harflerden Y, hem sesli hem sessiz harf olarak kullanılır.

Sesli harf yerine geçen Y, bağlaç olarak kullanılır (María y José; pan y vino gibi). Ayrıca bazı kelimelerin sonuna gelir; bu durumda Y'den önce mutlaka bir sesli harf vardır.

Örnek: ley (yasa)
muy (çok)
hay (var)

Sessiz harf yerine geçen Y ise bazı kelimelerin başında veya, iki yanında sesli harfler olduğu zaman, ortasında kullanılır.

Örnek: yeso (alçı)
huye (kaçıyor)

M ve N

Bu harfler, sadece yabancı kökenli kelimelerde, kelimenin sonuna gelir.

Örnek: álbum (albüm)
ultimátum (ültimeatom)

S ve X

X harfi, Lâtince asıllarında "x" bulunan veya ex- öntakısı ile yapılan kelimelerde kullanılır.

Örnek: explicar (açıklamak)
examen (sınav)

"Espontáneo", "esplendor" gibi bazı kelimelerin ex- öntakısıyla hiçbir ilgileri bulunmadığı ve Lâtince asıllarında da "x" harfi olmadığı halde çok zaman yanlış olarak X ile yazılır (Barbarismo, Bkz. S. 339).

Ortografía de la Palabra: Acentuación

Kelimelerde Yazım: Vurgu

Telâffuzda vurgunun nasıl kullanıldığı "Vurgu" bahsinde incelenmişti (Bkz. S. 19).

Yazımda sağdan sola doğru küçük eğri bir çizgi (´) ile belirtilen vurgu, kelimelerde vurgulu seslerin üstüne konur.

İspanyolcada vurgu işaretiyle yazılan kelimeler şunlardır:

a) o seslisi ve n veya s sessizleri ile bitip son heceleri vurgulu olan kelimeler (palabras agudas).

Örnek: mamá (anne)
razón (neden)
jamás (asla)

b) n ve s dışında diğer sessiz harflerle bitip sondan ikinci heceleri vurgulu olan kelimeler (palabras llanas).

Örnek: carácter (karakter)
dátil (hurma)

c) Sondan üçüncü heceleri vurgulu olan tüm kelimeler (palabras esdrújulas).

Örnek: música (müzik)
relámpago (şimşek)

d) "Solo" (yalnız) sıfatı, "solamente" (yalnızca) anlamında zarf olarak kullanıldığı zaman **sólo** olur.

e) "O" (veya) bağlacı, iki rakam arasında kullanıldığı zaman, sıfırla karıştırılmamak üzere vurgu alır.

Örnek: 3 ó 4

f) Birinci ve üçüncü tekil şahıs zamirleri (tú, él) ile işaret ve soru zamirleri (ése, ésta, cuánto, quién, dónde, cuándo, etc.) vurgu ile yazılır.

g) Bileşik kelimelerde, kelimenin aslında vurgulu yazılmadığı halde vurgulu telâffuz edilen heceleri vurgu alır.

Örnek: contestándome (bana cevap vererek) ("contestando" vurgusuzdur)

Yukarıdaki kelimelerin dışında kalan kelimeler vurgusuz yazılır; yani:

a) **n** ve **s** dışında diğer sessiz harflerle bitip son heceleri vurgulu olan kelimeler.

Örnek: papel (kâğıt)
bondad (iyilik)

b) Sesli harflerle veya **n** ve **s** sessizleriyle bitip sondan ikinci heceleri vurgulu olan kelimeler.

Örnek: casa (ev)
niños (çocuklar)
dicen (diyorlar)

c) "A" edatı ve "e" (ve), "o", "u" (veya) bağlaçları vurgusuzdur. (Yalnız "o" bağlacı iki rakam arasında kullanıldığı zaman vurgulu yazılır.)

d) Büyük harfler vurgusuz yazılır.

Acentuación de los Monosílabos

Tek Heceli Kelimelerde Vurgu

Tek heceli kelimeler, iki ayrı anlam taşıyorsa, bunlardan biri vurgulu yazılır. Şöyle ki:

el (tanım edatı)	él (o)
mi (benim)	mí (beni, bana, v.b.)
tu (senin)	tú (sen)
mas (fakat)	más (daha fazla)
si (eğer)	sí (evet)
de (edat)	dé ("dar" fiili: ver)
se (onu, ona, v.b.)	sé ("saber" fiili: biliyorum)
te (seni, sana, v.b.)	té (çay)

Örnek: *El libro pertenece a él.*
(Kitap ona aittir.)

Mi amigo me lo regaló a mí.
(Arkadaşım onu bana hediye etti.)

Sé que se le murió el padre.
(Babasının öldüğünü biliyorum.)

Tú también tienes que decir tu opinión.
(Sen de fikrini söylemelisin.)

Te invito a tomar té.
(Seni çaya davet ediyorum.)

Ortografía de la Sílabla

Hecelerde Yazım

Hecelerle ilgili yazım kuralı, satır sonuna sığmayan kelimelerin nasıl bölünmeleri gerektiğini gösterir. Kelimenin doğru olarak bölünebilmesi için, **silabeo** (heceleme, Bkz. S. 14) kurallarına uymaktan başka, yazımın gerektirdiği bazı kuralları da gözönünde tutmak şarttır.

a) Yanyana iki sesli harfi, ayrı heceler meydana getirirler bile, bölmek doğru değildir (prove-er, perí-odo gibi).

b) Kelime, bir tek sesli harf kalacak şekilde bölünemez (tore-o, decí-a gibi).

c) İçinde bir sessiz harf ve onu izleyen "h" harfi bulunan kelimeler, bu iki harfi ayırarak şekilde bölünür (des-hacer, Al-hambra gibi).

d) Bileşik kelimeler veya öntakılarla türetilen kelimeler, kelimeyi meydana getiren unsurlardan bölünür (hispano-americano, pre-eminente gibi). Bununla beraber, böyle kelimelerin normal heceleme kurallarına göre bölündüğü de olur (pree-minente gibi).

Signos de Puntuación Noktalama İşaretleri

Yazıdaki duraklamaları ve ses tonu değişikliklerini belirtmek üzere kullanılan ve yazıyı doğru okuyup anlamamıza yardım eden bir takım işaretlere İspanyolca'da **signos de puntuación** (noktalama işaretleri) denir. Bu işaretler, **signos de relación** (ilgi işaretleri) ve **signos de entonación** (ses tonu işaretleri) olmak üzere iki türdür.

1. **Signos de Relación** (İlgi İşaretleri): Bir cümle içindeki çeşitli cümlecikler veya unsurlar arasındaki ilişkileri ifade etmekte kullanılan ilgi işaretleri şunlardır:

la coma (,) virgül
el punto y coma (;) noktalı virgül
los dos puntos (:) iki nokta üstüste
el punto final (.) nokta
las comillas (" ") turnak işaretleri
los paréntesis ( ) parantez
el guión o raya (-) tire
el asterisco (*) yıldız işareti

2. **Signos de Entonación** (Ses Tonu İşaretleri): Ses tonundaki değişiklikler vasıtasıyla, okunan yazının daha iyi anlaşılmasını sağlayan bu işaretler şunlardır:

el acento (´) vurgu
la diéresis (¨) ü'deki gibi iki nokta
la interrogación (?) soru işareti
la admiración (!) ünlem işareti
los puntos suspensivos (...) üç nokta yanyana

Yukarıdaki işaretlerden "diéresis", U harfinin telâffuz edilmediği *gue* ve *gui* hecelerinde, U'nun telâffuz edilmesi istendiği hallerde kullanılan iki noktadır.

Örnek: cigüeña (leylek)
lingüística (dilbilim)

Şiir dilinde, hece sayısını ayarlamak amacıyla, U sesi zaten telâffuz edildiği halde, bazı kelimeler "diéresis" ile yazılır ve bu suretle kelime bir hece fazla kazanmış olur.

Örnek: ruido (gürültü)

Bu kelime aslında rui-do şeklinde iki heceli olduğu halde, burada rü-i-do diye üç heceli olmaktadır.

Öte yandan, İspanyolcada bir cümle soru veya ünlem cümlesi haline sokulduğu zaman, şekil olarak bazı hallerde hiçbir değişiklik geçirmedeği için, cümlelerin

soru veya ünlem cümlesi olduğunun baştan anlaşılabilmesi ve ses tonunda ona göre bir değişiklik yapılabilmesi amacıyla, soru veya ünlem işaretleri, ters olarak cümlelerin başına da konur.

Örnek: Vamos al cine. (Sinemaya gidelim.)

¿Vamos al cine? (Sinemaya gidelim mi?)

¿Cuánto esperamos? (Ne kadar bekledik?)

¡Cuánto esperamos! (Ne kadar bekledik!)

Las Abreviaturas

Kısaltmalar

Zaman ve yer kazanmak amacıyla kullanılan kısaltmalar, belirli bir kurala bağlı olmayıp daha çok iş mektupları, kataloglar veya sözlüklerde kullanılır. İspanyolca'da en çok kullanılan kısaltmalar şunlardır:

Afmo.	affectísimo	(En derin saygılarımla)
Attº.	atento	(Saygılarımla)
B.L.M.	besa la mano	(Ellerinizden öper)
Cía.	compañía	(Şirketi)
D.	don	(Bay)
D.ª	doña	(Bayan)
Dr.	doctor	(Doktor)
etc.	etcetera	(vesaire)
Excia.	Excelencia	(Ekselâns)
Excmo.	Excelentísimo	(Sayın, Ekselâns)
Gral.	General	(General)
Ilmo.	Ilustrísimo	(Sayın, Muhterem)
M.I.S.	muy ilustre señor	(Pek muhterem efendim)
Mtro.	Maestro	(Üstat)
Pág.	página	(Sayfa)
P.S.	post scriptum	(Hâmiş)
Ptas.	pesetas	(Peseta)
Q.B.S.M.	que besa su mano	(Ellerinizden öper)
Q.D.G.	que dios guarde	(Tanrı sizi korusun)
Q.E.P.D.	que en paz descanse	(Huzur içinde yatsın)
Q.E.S.M.	que estrecha su mano	(Ellerinizden sıkar)
S.A.	Su Alteza	(Altesleri)
S.A.	Sociedad Anónima	(Anonim Şirket)
S.E.	Su Excelencia	(Ekselânsları)
S.M.	Su Majestad	(Majesteleri)
S.L.	Sociedad Limitada	(Limited Şirket)
Sr.	señor	(Bay)
Sra.	señora	(Bayan)
Srta.	señorita	(Bayan, küçük hanım (bekâr))

EJERCICIOS **ALIŞTIRMALAR : XXXIV**

1- Aşağıdaki cümleleri tamamlayın ve Türkçeye çevirin:

que - qué

1. ¿De ..... habla el profesor?
2. ¡..... alegría más grande!
3. ¿Por ..... no trabajas hoy?
4. No comprendo de ..... estás hablando.
5. ¡..... venga la secretaria!
6. ¿..... es esto?

porque - porqué

1. El contable no trabaja ..... está enfermo.
2. ¿..... tienes tanto miedo?
3. ¿..... no habéis escrito la carta?
4. Este alumno habla poco español ..... no estudia.

como - cómo

1. ¿..... se llama Vd.?
2. No comprendo ..... has terminado el trabajo tan pronto.
3. Este vino no es tan fuerte ..... el de ayer.
4. María trabaja ..... secretaria.

solo - sólo

1. Cuando estoy ..... aprovecho el tiempo.
2. Hay personas que ..... tienen amor al dinero.
3. Quiero quedarme ....., aunque ..... sea durante algunos días.
4. Aquel ..... de violín me gustó mucho.
5. Todo esto es obra de un ..... hombre.
6. .... faltan quince días para los exámenes.

donde - dónde

1. ¿..... vives? No sé ..... vives.
2. ¿En ..... lo podemos hallar?
3. La ciudad ..... vivía ha sido destruida por un terremoto.
4. Mañana te esperaré ..... te he esperado hoy.

este, ese, aquel - éste, ése, aquél

1. .... señor es el propietario de .... coche.
2. Por .... vez te perdono.

3. ¿Cuál de ..... coches te gusta más?
4. Son mejores ..... naranjas que .....
5. Me está preocupando el asunto .....
6. El coro se componía de niños y niñas: ..... vestidos de blanco, ..., de azul.

quien - quién

1. ¿..... llega?
2. ¿A ..... temes?
3. ¿..... lo hubiera sabido!
4. ¿..... vienen de excursión?
5. ¿No conoces al hombre a ..... estás hablando?
6. Dime con ..... andas y te diré ..... eres. (Refrán)

mi - mí

1. La muñeca es para ..... hermanita y el caballo para .....
2. En ..... jardín hay muchas flores.
3. Ya no piensas en ..... como antes.
4. El ..... es una nota musical.

tu - tú

1. Yo no haría eso en .... lugar.
2. Me pareció que ..... hablabas en serio y que ..... amigo lo hacía en broma.
3. Comprendo ..... situación, pero ..... tienes la culpa de todo.
4. Entre ..... y yo no hay secretos.

te - té

1. .... invito a tomar un ..... en mi casa.
2. El café y el ..... son dos bebidas muy agradables.
3. No ..... he visto.
4. Quien bien ..... quiere ..... hará llorar.

se - sé

1. No ..... exactamente si ..... ha marchado.
2. Tampoco ..... adónde ..... va.
3. Siempre ..... desea lo que no ..... tiene.
4. No ..... lo que ..... dice sobre este asunto.

el - él

1. Trabajo con ..... todo ..... día en la oficina.
2. Me fastidia ..... trabajo rutinario.
3. Siempre hablamos sobre ..... mismo tema.
4. Ni ..... ni yo sabemos lo que está pasando.

si - sí

1. ¿Viste a Teresa? - ..... la vi ayer.
2. Mañana iré al cine, ... no llueve.
3. Nunca está contento de ..... mismo.
4. Me compraría un coche ..... tuviese dinero.
5. El ..... de ese piano está desafinado.

de - dé

1. Es probable que mi tío te ..... veinte pesetas.
2. Ayer hemos llegado ..... París.
3. Espero que Vd. me ..... mañana lo que me debe.
4. .... Vd. limosna al pobre ..... la esquina.
5. Quiero que me ..... una explicación.

mas - más

1. No iré ..... a esas reuniones, porque me aburro.
2. Nadie lo sabe .... que nosotros dos.
3. Estaban enfadados, ... ya han hecho las paces.
4. No lo conseguirás por ..... que te empeñes.

cual - cuál

1. Esa pluma con la ..... escribes es de oro.
2. ¿..... de los dos te gusta más?
3. Esta es la muchacha de la ..... te hablé.
4. Cada ..... sabe dónde le aprieta el zapato.

cuanto - cuánto

1. ¿..... cobras mensualmente?
2. ¿..... dinero!
3. ¿..... vale ese coche? - No sé ..... vale.
4. Tienes que solucionar ..... antes este asunto.
5. Perdió en la ruleta ..... poseía.

2- Aşağıdaki kelimelerin parantez içinde belirtilen şekillerini yazın:

el régimen (plural)

cruzar (primera persona singular del pretérito indefinido)

cazar (tercera persona singular del presente de subjuntivo)

pegar (primera persona singular del pretérito indefinido)

el carácter (plural)

distinguir (primera persona plural del presente de subjuntivo)
alcanzar (primera persona singular del presente de subjuntivo)
el pez (plural)
coger (primera persona plural del presente de subjuntivo)
averiguar (primera persona singular del presente de subjuntivo)
castigar (primera persona singular del pretérito indefinido)
el cañón (plural)
la perdiz (plural)
la cruz (plural)
la nación (plural)

3- Aşağıdaki cümlelerde gereken yerlere vurgu işaretleri koyun ve cümleleri Türkçeye çevirin:

1. ¡Que nos dejen en paz!
2. ¿Como esta su familia?
3. No de importancia a el.
4. ¿A cuanto asciende mi deuda?
5. ¿Para cuando estaras lista?
6. ¡Que se yo!
7. ¿Con quien has estado esta tarde?
8. Tu reflexiona y me daras tu respuesta mas tarde.
9. El que mucho corre, pronto para.
10. Este que me muestras me gusta mas.
11. Prefiero aquel a este.
12. Esta solo la mayor parte del dia.

SINOPSIS DE LA GRAMATICA ESPAÑOLA

**İspanyolca
Dilbilgisinin Özeti**

SINOPSIS DE LA GRAMATICA ESPAÑOLA

İspanyolca Dilbilgisinin Özeti

1. ALFABETO

Alfabe

Letra Harf	Nombre Adı	Letra Harf	Nombre Adı	Letra Harf	Nombre Adı
A a	a	J j	jota	R r	erre
B b	be	K k	ka	S s	ese
C c	ce	L l	cle	T t	te
CH ch	che	LL ll	elle	U u	u
D d	de	M m	eme	V v	uve
E e	e	N n	ene	W w	uve doble
F f	efe	Ñ ñ	eñe	X x	equis
G g	ge	O o	o	Y y	i griega
H h	hache	P p	pe	Z z	zeda o zeta
I i	i latina	Q q	cu		

2. FONEMAS

Sesler

Fonema Ses	Letra Harf	Fonema Ses	Letra Harf	Fonema Ses	Letra Harf
a	A	j	J, G ²	p	P
b	B, V	k	C ¹ , QU ² , K	r	R
ch	CH	l	L	rr	R, RR ³
d	D	ll	LL	s	S, X ⁴
e	E	m	M	t	T
f	F	n	N	u	U
g	G ¹ , GU ²	ñ	Ñ	y	Y
i	I, Y	o	O	z	Z, C ²

1 A, O, U ve sessizler önünde

2 E, I önünde

3 Sessizler arasında

4 Sessizler önünde

3. SUSTANTIVO O NOMBRE

İsim

Formación del Plural

Çoğullaştırma

Nombres terminados en İsimlerin sonları	Forman el plural en Çoğul şekilleri
Vocal no acentuada (casa, libro) (Vurgusuz sesli) — E acentuada (café, pie) (Vurgulu — E)	— S (casas, libros; cafés, pies)
Consonante (mujer, razón) ¹ (Sessiz harf) Vocal acentuada (jabalí) ² (Vurgulu sesli harf)	— ES (mujeres, razones; jabalíes)
— S : palabras graves o esdrújulas (crisis, éxtasis) (— S : Sondan ikinci veya üçüncü heceleri vurgulu kelimeler)	Invariable (Değişmez) (crisis, éxtasis)

1 Sessiz harfle biten yabancı kökenli isimlerin bazıları — ES alır (choferes), bazıları — S alır (clubs), bazıları değişmez (déficit). — Z ile biten isimlerin çoğul şekillerinde bu harf — C olur (pez, peces).

2 Başlıca istisnalar: papá, mamá, sofá, esquí, dominó.

Formación del Femenino
Dişil Şekil

Nombres terminados en İsimlerin sonları	Forman el femenino en Dişil şekilleri
<p>— O (hermano, gato) Consonante (señor, doctor) Sessiz harf</p>	<p>— A (hermana, gata; señora, doctora)</p>
<p>— E (presidente, elefante) ..... (confidente, cantante) .....</p>	<p>— A (presidenta, elefanta) Invariable (confidente, cantante) Değişmez</p>
<p>— A (pianista, artista)</p>	<p>Invariable (pianista, artista) Değişmez</p>
<p>Casos especiales Özel şekiller</p> <p>1. conde, barón ..... 2. profeta, poeta ..... 3. rey, gallo, jabalí ..... 4. emperador, actor ..... 5. padre, hombre, toro, etc .....</p>	<p>— ESA (condesa, baronesa) — ISA (profetisa, poetisa) — INA (reina, gallina, jabalina) — TRIZ (emperatriz, actriz) Palabra diferente (madre, mujer, vaca, etc.) Başka kelime</p>

4. ADJETIVO CALIFICATIVO

Niteleme Sıfatı

Formación del Plural

Çoğullaştırma

Las mismas reglas expuestas para el sustantivo.
İsimler için gösterilen kuralların aynı.

Formación del Femenino

Dişil Şekil

Adjetivos terminados en Sıfatların sonları	Forman el femenino en Dişil şekilleri
<ul style="list-style-type: none"> — O (caro, hermoso) — ETE (regordete) — OTE (grandote) — IN -diminutivo- (pequeñín) — ON (solterón) — AN (holgazán) — OR (reidor)* <p>Consonante - adjetivos gentilicios- Sessiz harf - milliyet gösterenler- (andaluz, catalán)</p>	<ul style="list-style-type: none"> — A (cara, hermosa; regordeta; grandota; pequeñina; solterona; holgazana; reidora; andaluza, catalana)
<p>Cualquier otra terminación Herhangi başka bir şekilde bitenler</p> <p>(libre, belga, azul, familiar)</p>	<p>Invariable Değişmez</p> <p>(libre, belga, azul, familiar)</p>

* İstisnalar: exterior, interior, superior, inferior, ulterior, mayor, menor, mejor, peor.

Gradación
Sıfat Dereceleri

Grados	{	Positivo	<i>alto</i>
		Comparativo	{ de igualdad ..... <i>tan alto como.....</i>
			{ de superioridad ..... <i>más alto que.....</i>
			{ de inferioridad ..... <i>menos alto que.....</i>
	{	Superlativo	{ absoluto ..... <i>altísimo, muy alto</i>
			{ relativo { de superioridad ... <i>el más alto (de)</i>
			{ de inferioridad .. <i>el menos alto (de)</i>

Adjetivos Numerales
Sayı Sıfatları

(Bkz. S. 58)

5. PRONOMBRE
Zamir
Pronombre Personal
Şahıs Zamiri

Forma de	PRIMERA PERSONA		SEGUNDA PERSONA		SEGUNDA PERSONA	
	Singular	Plural	Singular	Plural	Singular	Reflexiva Plural
Sujeto (Nominativo)	YO	NOSOTROS NOSOTRAS	TÚ	VOSOTROS VOSOTRAS	USTED	USTEDES
Complemento directo sin preposición (Acusativo)	me	nos	te	os	le lo la	los las
Complemento indirecto sin preposición (Dativo)	me	nos	te	os	le	les
Complemento directo, indirecto o circunstancial con preposición	mí	nosotros nosotras	ti	vosotros vosotras	usted	ustedes
Complemento circunstancial de compañía	conmigo	con nosotros, nosotras	contigo	con vosotros, vosotras	con usted	con ustedes

Forma de	TERCERA PERSONA		TERCERA PERSONA		TERCERA PERSONA	
	Singular	Plural	Singular	Plural	Singular	Reflexiva Sing. y Plural
Sujeto (Nominativo)	EL	ELLOS	ELLA	ELLAS	ELLO	—
Complemento directo sin preposición (Acusativo)	le (pers.) lo (cosa)	los	la	las	lo	se
Complemento indirecto sin preposición (Dativo)	le	les	le	les	le	se
Complemento directo, indirecto, circunstancial con preposición	él	ellos	ella	ellas	ello	sí
Complemento circunstancial de compañía	con él	con ellos	con ella	con ellas	con ello	consigo

Pronombre Posesivo İyelik Zamiri

POSEEDORES	OBJETOS POSEIDOS			
	Uno		Varios	
	Masc. y neutro	Femenino	Masculino	Femenino
Uno .. { 1 ^a persona 2 ^a persona 3 ^a persona	mío (mi) tuyo (tu) suyo (su)	mía (mi) tuya (tu) suya (su)	míos (mis) tuyos (tus) suyos (sus)	mías (mis) tuyas (tus) suyas (sus)
Varios { 1 ^a persona 2 ^a persona 3 ^a persona	nuestro vuestro suyo (su)	nuestra vuestra suya (su)	nuestros vuestros suyos (sus)	nuestras vuestras suyas (sus)

Parantez içindekiler, isimlerin önünde sıfat görevi yapan şekiller, yani **adjetivos posesivos** (iyelik sıfatları) dır.

Pronombre Demostrativo İşaret Zamiri

		Masculino	Femenino	Neutro
Cerca de mí	{ Singular	éste	ésta	esto
	{ Plural.....	éstos	éstas	—
Cerca de ti	{ Singular.....	ése	ésa	eso
	{ Plural.....	esos	esas	—
Lejos de los dos	{ Singular.....	aquél	aquella	aquello
	{ Plural.....	aquéllos	aquellas	—

“Neutro” şekiller dışında, yukarıdaki şekillerin hepsi sıfat olarak da kullanılabilir, yani **adjetivos demostrativos** (işaret sıfatı) olur; bu takdirde vurgusuz yazılır.

Pronombre Relativo İlgi Zamiri

Con función (Görevi)	Singular			Plural	
	Masculino	Femenino	Neutro	Masculino	Femenino
Sustantiva	(el) que (el) cual quien	(la) que (la) cual quien	(lo) que (lo) cual —	(los) que (los) cuales quienes	(las) que (las) cuales quienes
Adjetiva	cuyo	cuya	—	cuyos	cuyas
Adjetiva o sustantiva	cuanto	cuanta	cuanto	cuantos	cuantas

Pronombre Interrogativo Soru Zamiri

Con función (Görevi)	Singular			Plural	
	Masculino	Femenino	Neutro	Masculino	Femenino
Sustantiva	¿quién? — —	¿quién? — —	— ¿qué? ¿cuánto?	¿quiénes? — —	¿quiénes? — —
Adjetiva	¿qué?	¿qué?	—	¿qué?	¿qué?
Adjetiva o sustantiva	¿cuánto? ¿cuál?	¿cuánta? ¿cuál?	— —	¿cuántos? ¿cuáles?	¿cuántas? ¿cuáles?

Aynı şekiller ünlem cümlelerinde kullanılabilir; ¿qué chica más guapa! (Ne güzel kız!); ¿cuánta gente! (Ne kalabalık!); ¿quién lo creyera! (Buna kim inanırdı ki!).

Pronombre Indefinido

Belgisiz Zamirler

1. Con función adjetiva (adjetivos indefinidos)

Sıfat görevinde (belgisiz sıfatlar)

alguno, ninguno, todo, mucho, poco, cualquier(a), cierto, bastante, demasiado, varios, cierto, otro

2. Con función sustantiva (pronombres indefinidos)

İsim görevinde (belgisiz zamirler)

alguien, nadie, algo, nada, quienquiera, uno, se, cuál, tal, quién (en construcciones correlativas)
(karşılıklı zamir kuruluşlarında)

6. ARTICULO

Tanım Edatı

	Singular			Plural	
	Masculino	Femenino	Neutro	Masculino	Femenino
Determinado	el	la (el)	lo	los	las
Indeterminado	un	una (un)	—	unos	unas

Parantez içindeki şekiller, vurgulu "a" sesiyle başlayan "femenino" isimler önünde kullanılır (alma, agua, hacha, águila).

7. VERBO

Fiil

Conjugación de los Verbos Regulares

Kurallı Fiillerin Çekimi

Primera conjugación (verbos en -AR)

Birinci çekim (-AR ile biten fiiller)

(Bkz. S. 184)

Segunda conjugación (verbos en -ER)

İkinci çekim (-ER ile biten fiiller)

(Bkz. S. 186)

Tercera conjugación (verbos en -IR)

Üçüncü çekim (-IR ile biten fiiller)

(Bkz. S. 188)

Voz Pasiva

Edilgen Çatı

(Bkz. S. 209)

8. ADVERBIO : Zarf

Carácter	Significación	Pronominales					Nominales
		Interrogativos	Indefinidos	Demostrativos	Relativos	Relativos indefinidos	
Calificativos	—	—	—	—	—	—	bien, mal, mejor, peor, alto, bajo, conforme, duro, bucnamente, etc. (terminados en - mente)
Determinativos	Lugar	¿dónde?	en alguna parte	aquí ahí allí	donde	dondequiera	encima, debajo, delante, detrás, dentro, fuera, lejos
		¿adónde?	a alguna parte	acá ahí allá acullá	(a) donde	(a) dondequiera que	arriba, abajo, adelante, atrás, adentro, afuera
	Tiempo	¿cuándo?	alguna vez, siempre, jamás, nunca	entonces, ahora, hoy, ayer, mañana	cuando	cuandoquiera que	antes, después, mientras, pronto, tarde, temprano
	Modo	¿cómo?	—	así, tal	como, cual	comoquiera que	
	Cantidad	¿cuánto?	algo, nada	tanto, así	cuanto, como	cuantoquiera que	mucho, poco, bastante, demasiado, apenas, casi, más, menos, medio.
	Oracionales	¿sí?	acaso, tal vez	sí	si	—	necesariamente, absolutamente, ciertamente, también
		¿no?	—	no	—	—	tampoco

9. PREPOSICION

Edat

Lista de las Preposiciones Simples

Basit Edatların Listesi

a	con	durante	hacia	para	sin
ante	contra	en	hasta	por	so
bajo	de	entre	incluso	salvo	sobre
cabe	desde	excepto	mediante	según	tras

“Aparte, allende, cuando” gibi bazı zarflar da edat gibi kullanılabilir.

10. CONJUNCION

Bağlaç

Clasificación de las Conjunciones

Bağlaçların Sınıflandırılması

Coordinantes

Copulativas: y (e), ni

Disyuntivas: o (u), ya... ya, bien... bien, ora...ora

Adversativas: pero, sino, mas

Subordinantes

Generales: que

Causales: porque, pues que, puesto que, supuesto que

Finales: para que, a fin de que, porque

Condicionales: si, como, con tal que

Consecutivas: luego, conque, por tanto, por consiguiente

Comparativas: como, así como

Concesivas: aunque, por mucho que, por más que

LECTURA

Okuma

I.

Un bando prodigiosamente grande de palomas vino a posarse sobre el tejado de la casa. Esta quedó blanco como si una copiosa nevada hubiese caído sobre él. Las palomas todas, sin faltar una, eran blancas. En la pared enjalbegada de la casa, encima del amplio corredor con rejas de madera se abría un ventanillo que daba acceso al palomar. Las palomas ni por un instante soñaron con acercarse a él; ninguna intentó siquiera ponerse sobre la tabla que, a guisa de recibimiento, tenían delante. El día era demasiado espléndido para meterse en casa; un día tibio y claro de primavera en Castilla.

Por el ventanillo del palomar, con toda precaución y cuidado, asomó el rostro un hombre; un rostro atezado, varonil, de bigote gris. Giró sus ojos recelosos, inspeccionó minuciosamente los contornos y se retiró en seguida; volvió a asomarse y otra vez se retiró, como si espíase la llegada de un ladrón.

El ladrón llegó, en efecto. Dió un brinco y se plantó sobre la baranda del corredor; ascendió luego fácilmente por el grueso sarmiento de la parra que se enlazaba retorciéndose a las columnas de madera que sostenían el tejadillo, encaramóse sobre éste y echando una mirada recelosa en torno y otra de ávido anhelo a la ventana del palomar, sacó la lengua y se relamió repetidas veces con repugnante ausencia de sentido moral. Luego, no sin cierto estremecimiento nervioso que corrió por todo su cuerpo, se preparó a dar el gran salto....

Armando Palacio Valdés,
"Tristán o el Pesimismo"

I.

İnanılmayacak kadar büyük bir güvercin sürüsü gelip evin damına kondu. Ev, üzerine lâpa lâpa kar yağmış gibi bembeyaz kesilmişti. Güvercinlerin istisnasız hepsi beyazdı. Evin beyaz badanalı duvarında, tahta parmaklıklı geniş galerinin üzerinde, güvercinliğe açılan küçük bir pencere vardı. Güvercinler bir an bile buraya yaklaşmayı düşünmediler; bir tanesi bile, önlerindeki giriş tahtasına konmaya kalkışmadı. Hava, yuvaya kapanmak için fazlasıyla güzeldi; Kastilya'da ılık ve berrak bir ilkbahar günüydü.

Güvercinliğin küçük penceresinde, pürdikkat kesilmiş bir adamın yüzü göründü; esmer, erkek güzeli, gri bıyıklı bir yüzdü bu. Şüphe dolu gözlerini sağa sola çevirdi, etrafı dikkatle inceledi, sonra hemen çekildi; tekrar göründü ve yine geri çekildi, bir hırsızın gelmesini kollarmış gibi.

Gerçekten de hırsız gelmişti. Bir sıçrayışta galerinin parmaklığına atladı; sonra, saçığı tutan tahta direklere sarılmış kalın asma dalından kolayca tırmanıp saçığın üstüne çıktı; şüpheyi etrafına bir göz atıp hırslı bir iştahla güvercinliğin penceresine bakarak dilini dışarı çıkardı, ahlâk duygusundan iğrenç derecede yoksun bir tavırla defalarca yalandı. Sonra, bütün vücudunu saran asabî bir ürpertiyle, büyük sıçrayışa hazırlandı...

Armando Palacio Valdés,
"Tristán o el Posimismo"

II.

Empecé esta carta en España y quiero terminarla en Londres, después de haber pasado por París. Somos el movimiento continuo. Pasamos ocho días en un rincón de Asturias, la tierra hermosa por excelencia, a orillitas del mar; yo no sé qué decirte de los bosques de pinos que a veces llegan hasta el agua misma, ni de los otros de castaños, ni de lo que parecen los montes al amanecer en su triple mole verde y azul y violeta, ni de lo que son los campos de maíz todos empenachados de blanco a la luz de la luna, ni de los huertos bajo los manzanos, ni de las playas anchas tapizadas de arena rubia, erizadas de peñas tan negras, vestidas, al bajar la marea, con la maravillosa policromía de las algas.

Yo no había visto el mar nunca; aún más que verle, me gusta oírle, y, sobre todo, recibir en cara y respirar a plenos pulmones ese aire fresco y húmedo que huele a no sé qué y que deja en los labios sabor a sal; me he puesto negra como un arenque a fuerza de dejarme tostar por el sol, mojar por el agua y secar por la brisa; bañarse en el mar es el placer más grande que cabe este bajo mundo; una vez en el agua, traída y llevada por aquel empuje todopoderoso, mecida, cantada, sola en la inmensidad, con el cielo que parece bajar sobre el agua y que deslumbra, con algunas voces que suenan lejanas aunque esté muy cerca el que hable o grite, siente una que se pierde, que ya no tiene cuerpo, que ha dejado de ser para formar parte de aquel todo sonoro, luminoso, cambiante; que la carne huyó, y que del alma no queda más que una centellita, acaso una burbuja brillando al sol en lo más alto de una ola...

Gregorio Martínez Sierra,
"Tú Eres La Paz"

II.

Bu mektuba İspanya'da başladım, Paris'ten geçtikten sonra Londra'da bitirmek istiyorum. Devamlı bir hareket halindeyiz. Fevkalâde güzel bir ülke olan Asturya'nın bir köşesinde, deniz kenarında sekiz gün geçirdik; ne bazen tâ suya kadar varan çam ormanları, ne kestane ormanları, ne yeşil, mavi ve eflâtundan oluşan üç renkli bir kütle halindeki tepelerin şafak sökerken nasıl görüldüğü, ne ay ışığında beyazlara bürünen mısır tarlalarının nasıl olduğu, ne elma ağaçlarının altındaki meyve bahçeleri, ne de sarı kumlarla örtülü, deniz alçaldığı zaman hari-kulâde rengârenk yosunlarla örtünen simsiyah kayalarla dolu geniş plajlar hakkında sana neler söyleyeceğimi bilemiyorum.

Denizi hiç görmemiştim ben; onu görmekten ziyade duymak, ve hepsinden çok, bilmem ki ne kokan ve dudaklarda tuz tadı bırakan o temiz ve nemli havayı yüzümde hissedip ciğerlerime çekmek hoşuma gidiyor; güneşte yanmaktan, suyla ıslanıp rüzgârda kurumaktan ringa balığı gibi kapkara oldum; denizde yüzmek, bu rezil dünyadaki zevklerin en büyüğü; bir kez suya girip de o kudretli itişle gidip gelerek, sallanarak, titreyerek, suyun üstüne iner gibi görünen ve göz kamaştıran gökyüzünün altında, konuşan ya da bağıran kimse çok yakında bile olsa uzaklardan akseden seslerle sonsuzlukta yapayalnız kalınca, insan kendini kaybettiğini, artık bedeni olmadığını, o çok sesli, ışıklı, değişken şeyin bir parçası olmak üzere yok olduğunu, vücudunun kaçıp gittiğini, ruhundan da küçücük bir kıvılcımdan, hattâ bir dalganın doruğunda güneş altında parıldayan bir su kabarcığından başka birşey kalmadığını hissediyor.

III.

Sonrió delicadamente, y añadió luego con expresión más honda:

— Cuando perdí la luz de mis ojos corporales, pensé que Dios me desamparaba y que jamás hallaría en el mundo consolación. Pero vine pronto a disfrutar de grande quietud y silencio; me familiaricé con estas tinieblas y comencé a ver con los ojos del alma y comprendí cosas que no entendería en muchos años de meditaciones... Imaginé, al cabo, que el sol había muerto y que yo vivía en una noche serena propicia al sueño y al descanso. ¿Por qué envidiar -me dije- esa luz engañadora que nos impide ver claro en nosotros mismos? Aquel que cierra los ojos y busca sombra y soledad para gozar de sí, ¿no se regala con altísimo placer?

Cuál no sería mi sorpresa al escuchar al ciego! Sólo un hombre tan cabal, de naturaleza tan rica y profunda, podía bastarse a si mismo, sin pedirle nada a las dichas exteriores y conservar tan vivo el ingenio, tan lozano el humor, tan delicado el gusto, tan ágil la fantasía, dentro de las tinieblas de sus ojos...

— Andamos distraídos -siguió diciendo- en los negocios mundanos, ajenos y triviales, sin parar mientes en los eficaces y propios; nos posee la vanidad de saber un poquito de lo que sucede afuera, sin entender cosa alguna de las muchas cosas que dentro de nosotros acaecen. Ciegos somos cuando no acertamos a ver tales prodigios, y la mayor parte de los hombres tenemos ante las retinas del espíritu telas y cataratas. La luz, las formas, los colores y demás regalos y juguetes de los ojos, suelen divertirnos y apartarnos de la serena contemplación del alma...

Ricardo León

"El Amor De Los Amores"

III.

Tatlı tatlı gülümsedi, sonra daha da candan bir ifadeyle ekledi:

—Bedenî gözlerimin ışığını kaybedince, Tanrının beni terkettiğini ve artık yer-yüzünde hiç teselli bulamayacağımı düşündüm. Ama kısa sürede bu büyük sükûnet ve sessizlikten zevk almayı başardım; kendimi karanlığa alıstırdım ve ruhun gözleriyle görmeye başlayıp, yıllarca düşünsem anlayamayacağım şeyleri kavradım... Sonunda, güneşin öldüğünü, benim de uykuya ve dinlenmeye elverişli sakin bir gecede yaşadığımı tasavvur ettim. Kendimizi apaçık görmemizi engelleyen bu aldatıcı ışığı kıskanmak niye? —diye kendi kendime sordum. Gözlerini kapatan ve kendi varlığının tadına varmak için karanlığı ve yalnızlığı arayan insan, en büyük zevki kendi kendine armağan etmiş olmaz mı?

Amayı dinlerken ne kadar şaşırmıştım! Ancak mükemmel, doğuştan zengin ve bilgili bir insan, dış dünyanın mutluluklarından hiçbir şey istemeden kendi kendine yetebilir, gözlerinin karanlığı içinde zihnini bu kadar hareketli, ruhunu bu kadar canlı, zevkini bu kadar ince, hayal gücünü bu kadar cevval tutabilirdi....

— Etkili ve gerçek şeyleri düşünmeden —diye devam etti— bize yabancı ve önemsiz dünya işlerine dalar gideriz; içimizde olup bitenlerden hiçbir şey anlamadan, dışarıda olanlardan birazcık haberdar olma hevesine kapılırız. Asıl içimizdeki mucizeleri görmeyi başaramadığımız zaman kör oluruz ve çoğumuzda ruh retinasını zar ve katarakt örtmüştür. Işık, şekiller, renkler ve gözün diğer zevk ve oyuncakları bizi oyalar ve ruhun sükûn verici tefekküründen uzaklaştırır...

IV.

Y como el sacerdote enmudeciera, ella se cubrió el rostro con las manos.

— ¡Ya no me anima usted! -gimió-, ¡ya me abandona!

Sin dejarse llevar de toda su compasión, quiso el cura alentarla:

— No te abandono, mujer. Te animo a ser valiente, a ver claro, a elegir el camino más corto para llegar al cielo, a desconfiar de la dicha que buscas en la tierra. ¡Pobre criatura! ¡Debo prevenirte a ti que sueñas demasiado!

— Pues soñar, ¿no es vivir...con el espíritu?

— Sí: cuando no se abandonan los deberes de la implacable realidad... En fin, no te apures; yo llamaré a tu primo. Mediremos su voluntad, sus intenciones...

— Pero diciéndole que no me caso con él -repetía la moza.

— Yo no intento, hija mía, que tú te sacrifiques. Haz lo que quieras... Dispuesto está Rogelio a casarse contigo...;Piénsalo bien!

— He jurado ayudar antes de nada a mi familia...

— Yo te libro de ese juramento.

— ¡Es que me da mucha lástima de todos! -dijo Mariflor en un arranque de ardorosa piedad. No soy egoísta. Quisiera tener mucho dinero para darlo a manos llenas a mis parientes, a los extraños, a todos los que sufren, a todos los que viven muriéndose de pobreza... Pero casarme con "ese hombre" sólo porque es rico... un hombre a quien no conozco, a quien no quiero...;Mire usted, señor cura: si él tampoco me conoce; si él tampoco puede quererme! ¿Por qué ha de casarse con una pobrecilla como yo? En cambio tiene el deber de amparar a la abuela, que es de su sangre, que es su abuela también... Hablándole al corazón, por fuerza ha de compadecerse de ella lo mismo que nosotros... ¿No es verdad?... ¡Sí; llámele usted; llámele en seguida! Yo le diré todo esto... Cuando me escuche, cuando nos mire, si es cristiano, si nos tiene ley, nos dará su apoyo, salvará nuestra hacienda... Y no será preciso que yo venda mi corazón por un puñado de dinero...

Concha Espina,
"La Esfinge Maragata"

IV.

Rahip susmaya devam edince, (Mariflor) elleriyle yüzünü örttü.

— Artık bana cesaret vermiyorsunuz! -diye sızlandı. Artık beni terkettiniz!

Rahip, merhametine yenilmeden onu teselli etmeye çalıştı:

— Seni terketmiyorum, kızım. Seni cesur olmaya, herşeyi apaçık görmeye, gökyüzüne ulaşmak için en kısa yolu seçmeye, yeryüzünde aradığın mutluluğa güvenmemeye çağırıyorum. Zavallı yavrucak! Fazlasıyla hayallere kapılan seni uyarmak zorundayım!

— Ama hayal etmek yaşamak... ruhla yaşamak değil midir?

— Evet: amansız gerçeğin görevleri terkedilmediği sürece... Neyse, telâşlanma; ben kuzenini çağırırım. Arzusunu, niyetlerini öğreniriz...

— Ama onunla evlenmeyeceğimi de söyleriz -diye tekrarlıyordu genç kız.

— Ben senin kendini feda etmeni istemiyorum, kızım. Ne istersen onu yap... Rogelio seninle evlenmeye hazır... Bunu iyi düşün!

— Herşeyden önce aileme yardım edeceğime dair yemin ettim...

— Ben seni bu yeminden kurtarıyorum.

Mariflor ateşli bir dindarlıkla,

— Hepsine öyle acıyorum ki! dedi. Bencil değilim ben. Aileme, yabancılara, acı çeken herkese, yoksulluktan ölmekte olanların hepsine avuç dolusu verebilmek için çok param olsun isterdim... Ama sırf zengin diye "o adamla" evlenmek... tanımadığım, sevmediğim bir adam... Bakın, bay rahip: o da beni tanımıyor ki; onun da beni sevmesi mümkün değil! Neden benim gibi bir zavallıyla evlenmek zorunda olsun? Buna karşılık, kendi kanından olan büyükanneyi korumak onun da görevi, onun da büyükannesi o... Onunla açık konuşulursa, bizim gibi o da (büyükanneye) acımak zorunda kalacaktır... Öyle değil mi?... Evet, çağırın onu; hemen çağırın! Bunların hepsini ona söyleyeceğim... Beni dinlediği zaman, bize baktığı zaman, eğer Hristi-yansa, eğer bize bağlıysa, bizden yardımını esirgemeyecek ve yuvamızı kurtaracaktır... Benim de bir avuç para için kalbimi satmama gerek kalmayacak...

V.

Con un movimiento lánguido y elegante recoge el cigarro que dejó en el platillo, se lo lleva a la boca, aspira su aroma voluptuosamente, y después, cerrando los labios, devuelve el humo en un hilito largo, azulado y sutil. El humo va ascendiendo y en espirales grises se desvanece en el oro de una franja de sol.

— Pero lo que esa muchacha ha hecho por inconsciente, tú lo debes hacer conscientemente. Hazme caso, Luisito, ven conmigo; vámonos* los dos. A Burdeos, a París, al fin del mundo. Por fortuna, nosotros somos de aquellos que dondequiera que vayamos encontraremos la felicidad.

— ¡Cualquiera sabe dónde está la felicidad!

— En todas partes. No hay más que salir a su encuentro. Ella llegará.

— ¿Y si no llega?

— Siempre llega. Lo que ocurre es que llega y la dejamos pasar: unas veces porque no la vemos; otras, la más, porque estamos embebidos en otra cosa que nos parece más interesante. Y ésta es la grande equivocación: creer que hay algo más interesante que la felicidad.

— Para eso habría que saber antes qué es la felicidad.

— El sueño que cada uno persigue. Para unos, el poder; para otros, la gloria; para otros, el dinero.

— ¿Y para ti?

— Para mí, el amor.

— ¿Estás segura?

— Absolutamente segura. Para mí no hay más felicidad que ésta: amar, amar, amar. Todo el tiempo que no se dedica a amar es tiempo perdido.

— Pues tú me parece que lo has perdido todo. Que yo sepa, no has encontrado todavía tu ideal de amor.

— ¡Oh, el ideal! El ideal es el premio gordo de la lotería. No hay más que uno en cada sorteo....

Pedro Mata,
"Corazones Sin Rumbo"

* vámonos: "ir" fiilinin Presente de Indicativo birinci çoğul şahıs şekli "vamos" ile birinci çoğul şahıs "nos" zamirinin birleşmesinden meydana gelir. "Vámonos" şekli, "s" sesinin tekrarı dolayısıyla kulağa hoş gelmediğinden, birinci "s" düşer.

V.

Ağır ve zarif bir hareketle, tablaya bıraktığı sigarayı alıp ağzına götürür, kokusunu zevkle içine çeker, sonra dudaklarını kapayarak uzun, mavimsi ve ince bir çizgi halinde dumanı çıkarır. Duman yükselir ve altın rengi bir güneş huzmesinin içinde gri helezonlar halinde kaybolur.

— Ama o kızın bilmeden yaptığını sen bilerek yapmalısın. Sözümü dinle, Luis'ciğim, gel benimle; ikimiz beraber gidelim. Bordo'ya, Paris'e, dünyanın öbür ucuna. Bereket versin ki biz, nereye gidersek gidelim mutluluğu bulan insanlardanız.

— Mutluluğun nerede olduğunu bilen olsa!

— Mutluluk her yerdedir. Aramaya çıkmak yeter. Gelir o.

— Ya gelmezse?

— Mutlaka gelir. Ne var ki, gelir de biz onu kaçıırız: hazen görmediğimizden, bazen ve çok kere de bize daha ilginç görünen başka bir şeye daldığımızdan. İşte bu en büyük hatâ: mutluluktan daha ilginç birşey olabileceğini sanmak.

— Bunun için önce mutluluğun ne olduğunu bilmek gerek.

— Her insanın peşinde olduğu bir rüya. Bazıları için kudret; bazıları için şan şeref; bazıları için de para.

— Ya senin için?

— Benim için, aşk.

— Emin misin?

— Kesinlikle eminim. Benim için bundan başka mutluluk yoktur: sevmek, sevmek, sevmek. Sevmeye hasredilmeyen zaman boşa gitmiş demektir.

— O halde, bana öyle geliyor ki sen herşeyi kaybettin. Bildiğim kadarıyla henüz aşkta idealini bulmuş değilsin.

— Ah, ideal! İdeal, piyango'nun büyük ikramiyesidir. Her çekilişte bir taneden fazlası bulunmaz...

VI.

¿Cuánto tiempo había pasado? ¿Iban a quedarse allí para siempre? Y embotado su pensamiento por la fatiga y el vértigo de la desorientación, creían que la noche no iba a terminar nunca, que se apagaría la antorcha y la barca se convertiría en negro ataúd, sobre el cual flotarían eternamente sus cadáveres.

Rafael, que iba de espaldas a la proa, vio una luz a su izquierda. La dejaban atrás, se alejaban de ella; tal vez estaba allí la casa tan penosamente buscada.

— Puede que sea -afirmó Cupido-. Sin duda hemos pasado cerca sin verla, y vamos abajo, hacia el mar.... Y aunque no sea la casa azul, ¿qué? Lo importante es que allí hay alguien, ya vale más eso que errar en la oscuridad. Dame los remos, Rafael. Si no es la casa de doña Pepita, al menos sabremos dónde estamos.

Viró la barca, y por entre el dédalo de árboles sumergidos fue poco a poco deslizándose hacia la luz. Chocaron con varios obstáculos, cercas tal vez de huertos, tapias arruinadas y sumergidas, y la luz iba agrandándose, era ya un gran cuadro rojizo en el que se agitaban negras siluetas. Marcábase sobre las aguas una mancha dorada e inquieta.

La luz de la barca comenzó a trazar en la oscuridad el contorno de una casa ancha y de techo bajo que parecía flotar sobre las aguas. Era el piso superior de un edificio invadido por la inundación. El piso bajo estaba sumergido; faltaba poco para que el agua llegase a las habitaciones superiores. Los balcones y ventanas podían servir de embarcaderos en aquel lago inmenso.

— Me parece que hemos acertado -dijo el barbero.

Una voz sonora y ardiente, voz de mujer en la que vibraba una intensa dulzura, rasgó el silencio.

— ¡Eh, de la barca!... ¡Aquí, aquí!

Aquella voz no revelaba temor, no temblaba de emoción.

— ¡No lo dije!... -exclamó el barbero-. Ya tenemos lo que buscábamos. ¡Doña Leonor!... ¡Soy yo!

Una carcajada sonora animó con sus interminables ondas la tétrica oscuridad.

— ¡Si es Cupido!, ¡el amigo Cupido!... Le conozco en la voz. Tía, tía; no llores más, ni te asustes ni reces: aquí viene el dios del amor en una barquilla de nácar a prestarnos auxilio...

Vicente Blasco Ibáñez,
"Entre Naranjos"

VI.

Aradan en kadar zaman geçmişti? Hep orada mı kalacaklardı? Yorgunluk ve yollarını kaybetmenin verdiği baş dönmesiyle zihinleri karışmış bir halde, gecenin hiçbir zaman bitmeyeceğine, meş'alenin söneceğine, sandalın da, içinde cesetleriyle sonsuza dek yüzeceği siyah bir tabuta dönüşeceğine inanıyorlardı.

Sandalın burnuna arkası dönük oturan Rafael, o sol tarafında bir ışık gördü. Işığı arkada bırakıyorlar, ondan uzaklaşıyorlardı; o kadar zahmetle aradıkları ev belki de oradaydı. Cupido,

— Olabilir -diye doğruladı. Onu görmeden yakınından geçtiğimize şüphe yok, aşağıya gidiyoruz, denize doğru... Hem mavi ev değilse bile ne olacak? Önemli olan orada birinin olması; yolumuzu kaybetmekten iyidir. Kürekleri ver bana, Rafael. Bayan Pepita'nın evi değilse bile, hiç olmazsa nerede bulunduğumuzu öğreniriz.

Sandalı döndürdü ve batık ağaçlar labirentinin arasından güçlükle ilerleyerek yavaş yavaş ışığa doğru kaymaya başladı. Belki de meyve bahçelerinin yakınında birçok engele, yıkılmış ve suyun altında kalmış çitlere çarpıyorlardı ve ışık gittikçe büyüyordu, içinde siyah silüetlerin oynadığı büyük kırmızımtrak bir kare halini almıştı artık. Suların üstünde altın renkli titrek bir leke bırakıyordu.

Sandalın ışığı, suyun üstünde yüzer gibi görünen büyük, alçak damlı bir evin hatlarını karanlıkta meydana çıkarmaya başlamıştı. Sellerin bastığı bir binanın üst katıydı bu. Alt kat sular altındaydı; suyun yukarıdaki odalara ulaşmasına az kalmıştı. Balkonlar ve pencereler, o uçsuz bucaksız gölde iskele yerine geçebilirdi. Berber,

— Bana öyle geliyor ki başardık -dedi.

Berrak ve canlı bir ses, büyük bir tatlılıkla titreyen bir kadın ses sessizliği bozdu.

— Hey, kayıktakiler!... Buraya, bu tarafa!

Bu ses korku ifade etmiyor, heyecandan titremiyordu. Berber,

— Demedim mi!... -diye haykırdı. Aradığımızı bulduk bile. Bayan Leonor!... Benim!

Ardarda yayılan dalgalarıyla âhenkli bir kahkaha, ağır karanlığı canlandırmıştı.

— Cupido'ymuş! Dostum Cupido!... Sesinden tanıdım. Teyze, teyze; artık ağlama, korkma, dua da etme: aşk tanrısı burada, küçük sedef bir sandalın içinde bize yardıma geliyor...

VII.

Manuel miró al redondel; iban a matar al toro cerca de la barrera, a muy poca distancia de donde ellos estaban. El pobre animal, ya medio muerto, andaba despacio, seguido de tres o cuatro toreros^{1/} y del matador^{2/}, que, encorvado hacia delante, con la muleta^{3/} en una mano y la espada en la otra, marchaba tras de él. Tenía el matador un miedo horrible; se ponía enfrente del toro, tanteaba dónde le había de pinchar, y al menor movimiento de la bestia se preparaba para correr. Luego, si el toro se quedaba quieto, le daba un pinchazo; después, otro pinchazo, y el animal bajaba la cabeza y, con la lengua fuera, chorreando sangre, miraba con ojos tristes de moribundo. Tras de mucho bregar, el matador le clavó la espada más, y lo mató.

Aplaudió la gente y comenzó a tocar la música^{4/}. El lance le pareció bastante desagradable a Manuel; pero esperó con ansiedad. Salieron las mulillas y arrastraron al toro muerto.

Al poco rato cesó la música y salió otro toro. Los picadores^{5/} se quedaron cerca de las vallas, los toreros se aventuraban un poco, daban un capotazo^{6/} y echaban a correr en seguida.

No era aquello, ni mucho menos, lo que Manuel se figuraba; lo visto por él en los cromos de La Lidia. El creía que los toreros, a fuerza de arte, andarían jugando con el toro, y no había nada de aquello; encomendaban su salvación a las piernas, como todo el mundo...

Pío Baroja,
"La Busca"

1/torero: Boğa güreşçisi.

2/matador: (matar: öldürmek; matador: öldüren) Boğayı öldüren as güreşçi.

3/muleta: Boğa güreşi sonunda, matador'un boğayı öldürmeden önce kullandığı kırmızı kumaş parçası.

4/Boğa güreşinin her safhası, (boğanın çıkışı, torero'ların gösterileri, matador'un boğayı öldürmesi, v.b.) bandonun çaldığı müzikle başlar ve biter.

5/picador: Boğa güreşinde boğayı kargı ile kışkırtan atlı.

6/capotazo: capa darbesi. capa: Boğa güreşi boyunca, boğayı kışkırtmak için kullanılan, pelerin biçiminde yapılmış, pembe renkli kumaş.

VII.

Manuel alana baktı; boğayı bulundukları yere çok az uzaklıkta tahta perdenin yakınında öldüreceklerdi. Zavallı hayvan, yarı ölü bir halde, arkasından gelen üç ya da dört torero ve matadorla birlikte ağır ağır ilerliyor, öne doğru eğilmiş olan matador, bir elinde *muleta*, ötekinde kılıçla boğanın arkasından yürüyordu. Matador müthiş korkuyordu; boğanın önüne geçiyor, kılıcı batıracağı yeri yokluyor, hayvanın en ufak bir hareketinde koşmaya hazırlanıyordu. Sonra, eğer boğa sakin durursa, kılıçla hafifçe dürtüyordu; sonra tekrar dürtüyor ve hayvan başını öne eğiyor, dili dışarda, kan kusarak, can çekişen kederli gözlerle bakıyordu. Uzun uzun uğraştıktan sonra matador kılıcı iyice sapladı, ve onu öldürdü.

Halk alkışlıyordu, müzik çalmaya başladı. Olay Manuel'e oldukça nahoş görünmüştü; ama merakla bekledi. Katırlar çıktılar ve ölü boğayı sürükleyerek götürdüler.

Az sonra müzik sustu ve başka bir boğa çıktı. *Picador*'lar tahta perdenin yakınında bekliyorlardı, torerolar biraz cesaret gösteriyorlar, bir *capa* darbesiyle boğayı kışkırtmaya çalışıyorlar ve hemen kaçmaya başlıyorlardı.

Hiç de Manuel'in düşündüğü gibi değildi bu; La Lidia'nın resimlerinde gördüklerine benzemiyordu. Toreroların, sanat aşkıyla dolu, boğayla oyun oynar gibi güreşeceklerini sanıyordu, halbuki böyle birşey yoktu; onlar da herkes gibi selâmeti kaçmaktaydılar...

VIII.

Únicamente "el señor que no duerme" no se ha estremecido: tan sólo el orden de sus manos ha vuelto a cambiar: la diestra cubre a la otra. Nada parece molestarle: ni la rigidez de su cuello almidonado, ni el pertinaz temblequeo de mi caminar, ni la probable dureza del asiento. Con las alas, casi horizontales, de su sombrero hongo, colocado a plomo, su espíritu vertical parece dibujar una cruz. El celoso atildamiento de su indumentaria dice pulcritud: es limpio, es rígido, como una camisa de frac. Planchado no estaría mejor.

A mí mismo, tan avezado a conocer gentes, este viajero-tipo me inspira una admiración de la que participan los demás pasajeros. El caballero que está a su lado le interroga amablemente.

— Descaría tenderme un rato. ¿Le molesta a usted si coloco los pies sobre el asiento?

— De ninguna manera.

— ¿No quiere usted acostarse? Podemos acomodarnos los dos muy bien.

— Muchas gracias.

Le ofrece un periódico:

— Si desea usted leer...

— Tampoco; gracias.

— ¿Usted no duerme cuando viaja?

— Nunca.

Otro señor, que acaba de abrocharse las orejeras de su gorra debajo de la barba, le pregunta:

— ¿Tiene usted inconveniente en que apaguemos la luz?

— Ninguno.

No se habla más, y el compartimiento se anega en tinieblas. La oscuridad, sin embargo, no se completa, y en la penumbra, aunque densa, veo fulgar obstinados, implacables, los ojos "del señor que no duerme". Aquellos ojos sin misericordia resisten al sueño, al silencio, al emperezamiento del monorrítmico trenar de mi marcha; y, lo más prodigioso: resisten a la terrible adormidera de la oscuridad. Nada les aflige. Pupilas inquisitivas, pupilas policiacas, ¿cómo podéis vencer a la sombra?... Pasa una hora, pasan dos: son las cinco de la madrugada y los ojos vigilantes, semejantes "al ojo de Dios", de aquel hombre, permanecen abiertos...

Eduardo Zamacois,
"Memorias de un Vagón de Ferrocarril"

VIII.

Sadece "uyumayan adam" yerinden kıpırdamaz: yalnızca elleri bir kez daha yer değiştirmiştir: sağ el ötekinin üstündedir. Hiçbir şeyden rahatsız olmaz görünür; ne kolalı yakasının katılığı, ne benim hareketimin devamlı sarsıntısı, ne de koltuğun muhtemel sertliği. Başının üstünde düz duran melon şapkasının hemen hemen yatay kenarlarıyla, dimdik duran vücudu sanki bir haç resmi çizmektedir. Kıyafeti tam bir titizlik örneğidir: temiz, kırıksız; tıpkı bir frak gömleği gibi. Ütülense daha iyi olamaz.

Bu yolcu tipi, insanları tanımaya o kadar alışık olan bende bile, diğer yolcuların da katıldığı bir hayranlık uyandırır. Yanındaki bey nezaketle sorar.

— Biraz uzanmak istiyordum. Ayaklarımı kanepeye uzatsam sizi rahatsız eder miyim?

— Kat'iyyen.

— Siz yatmak istemez misiniz? İkimiz rahatça yerleşebiliriz.

— Çok teşekkür ederim.

Ona bir gazete uzatır:

— Eğer okumak isterseniz..

— Hayır; teşekkür ederim.

— Yolculukta uyumaz mısınız?

— Hiçbir zaman.

Kasketinin kulaklıklarını sakalının altından bağlayan bir başkası sorar:

— Işığımızı kapatsak sizce bir sakıncası var mı?

— Hiç yok.

Daha fazla konuşulmaz, ve kompartıman karanlıklara gömülür. Yine de karanlık tam değildir, ve koyu olmasına rağmen yarı karanlık içinde, "uyumayan adamın" inatçı ve yorulmaz gözleri seçilir. O gözler uykuya, sessizliğe, benim yürüyüşümün tekdüze ritmik sarsıntısının verdiği uyuşukluğa acımasızca karşı koymaktadır; ve en tuhafı, insana müthiş uyku veren karanlığa da karşı gelmektedir. Onları hiçbir şey etkilemez. Meraklı gözbebekleri, polis hafiyesininkilere benzer gözbebekleri, gölgeyi nasıl yenebiliyorsunuz?... Bir saat geçer, iki saat geçer: sabahın beşi olur, bu adamın "Tanrının gözlerine" benzeyen uyanık gözleri hâlâ açıktır...

EJERCICIOS

Alıştırmalar

EJERCICIOS

Alıştırıcılar

I.

1- Bu kelimelerin okunuşları, Türkçe yazılışıyla şöyle olacaktır (vurgulu heceler vurgu işaretiyle belirtilmiştir):

aórro	hirár
koyyár	henerál
sírkulo	gáuço
sibilisasyón	higánte
kuçára	igéra
siguénya	ihiéne
kuidadóso	hugéte
siyudadáno	hiháyo
kúmbre	yáma
kuskúrro	yovisnár
gaséta	kímiko
ganánsiya	kehído
guárdia	kiskiyyóso
gerríyya	bihilár
gíya	bibír
	saerír

2- llu-via	nú-cleo
a-cei-te	des-pre-ciar
tí-a	a-gra-de-cer
en-can-to	o-diar
des-po-bla-do	cui-da-do-so
cons-truc-ción	bai-la-ri-na
em-blan-que-ci-mien-to	día-ria-men-te/di-a-ria-men-te
ins-truc-tor	via-je-ro/vi-a-je-ro
man-te-qui-lla	a-ho-rrar
men-sual	cam-bio

3- francés	tu tío
común	día
nación	lápiz
lágrima	¿dónde?
jardín	frío
cadáver	después
jamás	autobús
mayúscula	pantalón
brújula	relámpago
carnicería	millón
más dulce	inglés

II.

1- la hermana	la duquesa
la artista	la pintora
la elefanta	la princesa
la Majestad	la autora
la gata	la madrina
la gallina	la chica
la reina	la sobrina
la profesora	la mujer
la tía	la perra
la emperatriz	la estudiante
2- el poeta	el señor
el pastor	el marqués
el caballo	el suegro
el papá	el manzano
el barón	el general
el varón	el traductor
el toro	el pintor
el hombre	el mozo
el joven	el carnero
el pianista	el amigo
3- los países	las voces
las naciones	las cárceles
los peces	los ingleses
los abrelatas	los rubíes
los lunes	los jardines
los inventores	las luces
los álbums	los profesores
los guardias-civiles	las habitaciones
los caracteres	los andaluces
los bueyes	los jóvenes
4- el ferrocarril	el mallorquín
el iraquí	el autobús
el viernes	el reloj
el régimen	el tenedor
la cruz	el almacén
el andaluz	el visitante
el francés	la traducción
las tijeras	el paraguas
el albaricoque	el pie
el bidón	

5- la broma	la estación
el problema	el conductor
el Ebro	el final
la radio	el billete
el día	el pastel
el idioma	el parque
el tema	la ciudad
la canción	el escaparate
la sal	el cumpleaños
la vejez	la fiebre

6- viejecito	puertozuelo
arbolito	piecillo
Juanita	princesita
espiacita	bueyezuelo
pececito	autorcillo

7- hombrazo	leonazo
cabezota	botellón
papelote	

8- a) Estebán Váldez Morales	b) Julia Narváez Rojo
Señor Váldez	Julia Narváez de Váldez
Don Estebán	Señora de Váldez
	Doña Julia

c) José Ignacio Váldez Narváez

III.

1- alta	vieja
cansada	sucia
blanca	mucha
negra	encantadora
azul	cómoda
fría	imposible

2- el primer día	un carácter alegre
un gran hombre	las mujeres jóvenes
el agua fría	cien kilómetros
las hojas amarillas	una calle estrecha
buen tiempo	San Juan

3- 1. Esta torre es alta.
2. Mi padre está muy cansado.

3. He comprado dos camisas blancas y dos de color amarillo.
4. Estas flores son hermosas.
5. Mis padres son ya viejos.
6. Este mantel está sucio.
7. Los catalanes son muy trabajadores.
8. Las primeras lecciones son muy fáciles.
9. ¿Cuántos hermanos tienes?
10. Tengo poca suerte.

- 4- 1. Portugal es más pequeño que España.
2. Barcelona es más verde que Madrid.
3. Andalucía es muy alegre.
4. El hierro es más duro que el cobre.
5. Pedro es mayor que mi hermano.
6. Mi coche es tan nuevo como el tuyo.
7. Esta casa vale más de un millón.
8. Pedro es el más trabajador de la clase.

5- aspérrimo	pésimo
felicísimo	sapientísimo
antiquísimo	riquísimo
pobrísimos, paupérrimo	facilísimo
libérrimo	novísimo

- 6- 1. Este hombre es riquísimo.
2. Es un poeta celeberrimo.
3. El clima de nuestro país es aspérrimo.
4. La película que vimos ayer era malísima.
5. Tu madre es amabilísima.
6. La ciudad de Cádiz es antiquísima.
7. Esta calle es larguísima.
8. Su hija es bellísima.

- 7- 1. Mi hermano mayor es ingeniero y el menor es abogado.
2. Para algunas personas el vino es peor que el agua.
3. El mayor error de Napoleón fue invadir Rusia.
4. Uso un número de zapatos menor que el de Pedro.

- 8- 1. Ese asunto no me importa lo más mínimo.
2. La máquina ha dado un resultado óptimo.
3. Hay que aprovechar hasta la máxima.
4. Este vino está óptimo.
5. En el piso superior vive un pianista célebre.
6. Su tío tiene una posición óptima en la sociedad.
7. El Tribunal Supremo es el máximo órgano de justicia.
8. La mayor oposición vino de los radicales.

IV.

1- nuestros amigos	los libros tuyos
su novia	vuestros caballos
mi mujer	su padre

2- aquellas cajas	aquel hombre
esta calle	esos jardines
estos perros	aquella casita

3- cada mes	un pájaro
cualquier día	todos los niños
poco dinero	otra mujer
algunos amigos	varios ejemplos

4- ciento ochenta y tres kilómetros
tres mil libros
cien alumnos
Calle de Rafael Calvo, veinte, piso quinto
el tercer día
el trece de agosto
el año mil novecientos cuarenta y tres
el siglo decimonoveno
el vigésimo primer aniversario
dieciocho mil ciento cincuenta pesetas
tres millones seiscientos mil habitantes
dieciséis grados bajo cero
son las tres y cuarenta y siete
Enrique Cuarto
el Papa Juan vigésimo tercero

5- treinta y ocho
ciento diecisiete
cuarenta y cuatro
doscientos quince
ochenta y nueve
cuatrocientos cuarenta y nueve
mil novecientos treinta y ocho
ochomil ochocientos ochenta y ocho
diezmil noventa
oncemil quinientos sesenta y siete
quinientos nueve
mil quinientos sesenta y siete
setecientos veintitres
mil ciento once

- 6- 1. Antonio es el primer alumno de la clase, Pedro es el segundo y mi hermano, el tercero.
2. Carlos Primero de España es conocido con el sobrenombre de "El Emperador".
3. Yo vivo en el primer piso, y mi hermana en el octavo.
4. He leído el capítulo séptimo de la novela por la séptima vez.
5. Alfonso Décimotercero fue el último rey de España.
6. En 1958 celebró Munich el octingentésimo aniversario de su fundación.

7- décimo	nonagésimo
sexagésimo	quingentésimo
undécimo	trecentésimo primero
cuadragésimo	octavo

- 8- 1. Estos caballos no son purasangres.
2. Aquellas camisas son mejores que las mías.
3. Esos niños se creen muy listos.
4. No conozco esto a este escritor.
5. Esta opinión tuya es una impertinencia.
6. Aquella chica es más atractiva que ésta.

- 9- 1. Este amigo mío sabe mucho de coches.
2. Tus opiniones no son mías.
3. Su profesión es muy interesante.
4. Ella cocina mejor que mi mujer.
5. Vuestros amigos nos fastidian.
6. Aquella amiga tuya es muy tonta.
7. Nuestras opiniones son idénticas.
8. Este primo suyo es un hombre muy rico.

V.

- 1- 1. El fútbol es muy popular en España.
2. Necesito un chófer experto.
3. A mí me gusta el dulce.
4. El Señor Martínez es un gran hombre.
5. El Doctor García es un hombre muy ocupado.
6. Tenemos un coche, pero no lo usamos.
7. Mi amigo Enrique es un Don Juan.
8. Me gusta el verde.
9. Me duele la cabeza.
10. El Madrid del siglo XIX era un pueblo grande.
11. ¿Dónde está la cocina?
12. ¿Tienes el periódico de hoy?

13. El agua está fría.
14. El arpa es un instrumento de música.
15. La Haya es la capital de Holanda.
16. Voy a tomar un café con leche.
17. ¿Hay un garaje por aquí cerca?
18. Tengo un hacha muy larga.
19. Inglaterra es una nación muy importante.
20. ¿Tienes un cigarrillo?

2- el idioma francés	la nación turca
el agua fría	la liebre blanca
el andén tercero	lo útil
la leche tibia	la mano izquierda
el arte musulmán	el color gris
el águila negra	el alta sociedad

VI.

1- 1. El estudia.	4. He visto a él.
2. Ellos están aquí.	5. Viajaré con ella.
3. Ellas están en la clase.	6. Nosotros vivimos aquí.
2- 1. Le he visto.	7. Se las mandaré.
2. Os he traído.	8. Mándaselas.
3. Les dejo mi diccionario.	9. Se lo explicaré.
4. ¿Le conoces?	10. Quiero dársela.
5. Dígamelo.	11. La madre se los compró.
6. Le esperamos.	
3- 1. Mi casa es más cómoda que la tuya.	
2. Mi padre es ingeniero, el tuyo es arquitecto.	
3. Tenemos dos libros, el suyo es más interesante.	
4. Hay dos alcobas, la mía está a la derecha.	
5. Nuestro profesor habla inglés, el vuestro habla inglés y alemán.	
6. Mi hijo es inteligente, pero el tuyo es más inteligente que el mío.	
4- 1. Aquel señor que (quien) es pintor es mi padre.	
2. El libro que compré es muy interesante.	
3. Esta mujer que (quien) tiene tres hijas es mi vecina.	
4. El amigo al cual (a quien) escribo vive en París.	
5. La casa que tiene cuatro habitaciones es mía.	
6. He visto a la mujer de cuyo hijo me hablaste.	
5- 1. ¿Quién llama a la puerta?	4. ¿Cuál es el tuyo?
2. ¿De qué me hablas?	5. ¿Qué tonterías dices?
3. ¿A quién escribes esta carta?	6. ¿Cuánto tiempo tenemos?

- 6- 1. Voy a terminar esta carta y luego la echaré en el buzón.
 2. ¿Dónde está el perro? - No lo he visto.
 3. Carlos ha estudiado el inglés y lo habla muy bien.
 4. Esta película es muy buena y la comentamos mucho.
 5. Mi padre no comprende el problema. Mañana se lo explicaré.
 6. ¿Dónde está Mérida? - No lo sé.
 7. He comprado chocolate para la niña. Dáselo después.
 8. Tengo una nueva secretaria, la verás mañana.
 9. Toma estos libros y guárdalos hasta que vuelva.
 10. Tus amigos tienen que salir. Dígaselos.
 11. No me has traído los periódicos; tendrás que mandármelos.
 12. Me harías un favor quedándote en casa.
- 7- 1. Tiene un carácter muy abierto; hace amistad con cualquiera.
 2. ¿Hay alguien en el ascó?
 3. No veo nada.
 4. No invito a nadie.
 5. Ninguno de estos libros me gusta.
 6. El nuevo barrio tiene un mercado.
 7. Quiero confesarte algo.
 8. Ninguno de nosotros dormimos.

VII.

1- leo	canto	estudio
lees	cantas	estudias
lee	canta	estudia
leemos	cantamos	estudiamos
leéis	cantáis	estudiáis
leen	cantan	estudian
como	recibo	tomo
comes	recibes	tomas
come	recibe	toma
comemos	recibimos	tomamos
coméis	recibís	tomáis
comen	reciben	toman
vendo	viajo	escribo
vendes	viajas	escribes
vende	viaja	escribe
vendemos	viajamos	escribimos
vendéis	viajáis	escribís
venden	viajan	escriben

trabajo	dibujo	ceno
trabajas	dibujas	cenas
trabaja	dibuja	cena
trabajamos	dibujamos	cenamos
trabajáis	dibujáis	cenáis
trabajan	dibujan	cenan

- 2- 1. ¿Qué desea Vd.?
 2. Mi padre no fuma.
 3. Los niños llegan a las cinco.
 4. Carmen toca muy bien el piano.
 5. ¿Cuántos idiomas hablas tú?
 6. José y Pedro estudian mucho.
 7. Nosotros recibimos muchas cartas de España.
 8. Los españoles beben más vino que cerveza.
 9. Mis padres viven en Roma.
 10. La madre lava la ropa de los niños.
 11. Los viajeros suben al tren.
 12. El sol ilumina la tierra.
 13. ¿Cuándo llega el tren de Pamplona?
 14. Mis hijos gastan mucho dinero.
 15. ¿A qué hora os marcháis vosotros?
 16. ¿Habla Vd. español?
 17. ¿Qué opina Vd.?
 18. ¿Dónde trabaja Vd.? - Trabajo en una fábrica.
- 3- 1. Leemos los periódicos.
 2. ¿Porqué no trabajáis hoy?
 3. Cantáis muy bien.
 4. Los alumnos compran unos cuadernos.
 5. ¿Fuman Vds.?
 6. Hoy comemos muy tarde.
- 4- 1. Los alemanes beben mucha cerveza.
 2. El niño escribe una carta.
 3. La madre lava la ropa.
 4. Comes mucho.
 5. ¿Cuándo llega el tren?
 6. Mi hermana vive en Francia.
- 5- 1. Hoy papá llega muy tarde.
 2. El director espera una visita.
 3. El profesor explica las dificultades.
 4. Los alumnos estudian español.
 5. Nuestro profesor habla varios idiomas.
 6. Los países europeos exportan productos industriales.

VIII.

1- me marchaba	visitaba	leía
te marchabas	visitabas	leías
se marchaba	visitaba	leía
nos marchábamos	visitábamos	leíamos
os marchabais	visitabais	leíais
se marchaban	visitaban	leían
vivía	perdía	esperaba
vivías	perdías	esperabas
vivía	perdía	esperaba
vivíamos	perdíamos	esperábamos
vivíais	perdíais	esperabais
vivían	perdían	esperaban
aprendía	hacía	llamaba
aprendías	hacías	llamabas
aprendía	hacía	llamaba
aprendíamos	hacíamos	llamábamos
aprendíais	hacíais	llamabais
aprendían	hacían	llamaban

- 2- 1. Anoche hacía mucho frío.
  2. Yo quería tomar té con limón.
  3. No lo sabía.
  4. El año pasado mi hermano trabajaba en una fábrica.
  5. Antes de la guerra nosotros vivíamos en Berlín.
  6. Esta casa pertenecía a un hombre rico.
  7. Todas las tardes se reunían en el casino del pueblo.
  8. En el verano, los alumnos estudiaban en el jardín.
  9. Mi tío tenía una finca en Valencia.
  10. Los niños jugaban en el patio.
-
- 3- 1. Mi padre trabaja ocho horas diarias.
  2. ¿Qué deseaba Vd.?
  3. Nosotros tomamos el té a las cinco.
  4. ¿Cómo se llama este niño?
  5. El niño escribía una carta a su madre.
  6. Mi madre toma el desayuno en la cama.
  7. El profesor explicaba las dificultades de la lengua española.
  8. Mi amigo preguntaba por ti.
  9. El barco de Mallorca sale por la tarde.
  10. Mi madre quería comprar medicinas para la niña enferma.
  11. Durante aquel año vivía con su tía.
  12. Como llovía, no quisimos salir.

IX.

1- me quedaré	me quejaré	mandaré
te quedarás	te quejarás	mandarás
se quedará	se quejará	mandará
nos quedaremos	nos quejaremos	mandaremos
os quedaréis	os quejaréis	mandaréis
se quedarán	se quejarán	mandarán

veré	empezaré	creeré
verás	empezarás	creerás
verá	empezará	creerá
veremos	empezaremos	creeremos
veréis	empezaréis	creeréis
verán	empezarán	creerán

ganaré	miraré	partiré
ganarás	mirarás	partirás
ganará	mirará	partirá
ganaremos	miraremos	partiremos
ganaréis	miraréis	partiréis
ganarán	mirarán	partirán

2- amaré	comeréis	llorarán
leerá	verás	me gustará
esperaremos	crecerá	andaremos
		preparará

- 3- 1. Os esperaré en el casino.
 2. Tomaremos café.
 3. La criada preparará el desayuno.
 4. Mañana hablaremos sobre este asunto.
 5. Este mes pagaré mis deudas.

- 4- 1. Te esperaremos aquí.
 2. Trabajarán todo el día.
 3. Me levantaré a las seis.
 4. Te escribiré una carta.
 5. Compraremos un diccionario.
 6. Cenarán a las nueve.
 7. Hablaréis en voz baja.
 8. Cambiaré mi coche viejo.
 9. Merendaremos en el campo.
 10. Mi madre llegará pronto.
 11. Tomaré el tren de las ocho.
 12. Comerás muy tarde.
 13. Te veré mañana.
 14. Llegarán el próximo sábado.

X.

1- abrí	terminé	nací
abriste	terminaste	naciste
abrió	terminó	nació
abrimos	terminamos	nacimos
abristeis	terminasteis	nacisteis
abrieron	terminaron	nacieron
vi	llegué	dejé
viste	llegaste	dejaste
vio	llegó	dejó
vimos	llegamos	dejamos
visteis	llegasteis	dejasteis
vieron	llegaron	dejaron
salí	saludé	regalé
saliste	saludaste	regalaste
salíó	saludó	regaló
salimos	saludamos	regalamos
salisteis	saludasteis	regalasteis
salieron	saludaron	regalaron

- 2- 1. Ayer llovió todo el día.
 2. Este año los alumnos trabajaron mucho.
 3. El otro día encontré a tu hermana en el teatro.
 4. La segunda guerra mundial terminó en 1945.
 5. Juan regresó a casa después del concierto.
 6. Ayer te esperamos todo el día.
 7. El cazador mató dos jabalíes.
 8. Anoche el tren de Madrid llegó muy tarde.
 9. Anteayer un accidente causó la muerte de tres personas.
 10. Al salir de la clínica, el médico se lavó las manos.
- 3- 1. Ayer pasé un día agradable.
 2. Cuando llegaste tú a Madrid, tenías dieciocho años.
 3. En aquel momento comprendimos la verdad.
 4. Recibieron muchos regalos aquella Navidad.
 5. Cervantes publicó la primera parte del Don Quijote en 1605.
 6. Nos dieron una paga extraordinaria para Navidad.
 7. En dos horas terminaremos el trabajo.
 8. Los alumnos llenaban los formularios.
 9. Al llegar a la oficina, hablarás con tu jefe.
 10. ¿Ayer hablaste con tu jefe?

4-

Todas las tardes se reunían en el casino del pueblo el cura, el juez y el administrador de correos. Jugaban una partida de dominó. Aquella tarde el cura llegó alterado; todos los demás le preguntaron qué pasaba. El cura contó que habían robado un cepillo de limosnas de la iglesia. Sus amigos quedaron muy afectados por el suceso.

XI.

1- he matado	he contado, etc.	he corrido, etc.
has matado	he salido, etc.	he separado, etc.
ha matado	he guardado, etc.	he movido, etc.
hemos matado	he recibido, etc.	
habéis matado		
han matado		

- 2- 1. Hoy hemos comido muy tarde.
 2. Esta mañana los niños se han levantado temprano.
 3. El reloj de la catedral ha dado las doce.
 4. Hoy el profesor ha llegado muy tarde.
 5. Mi padre se ha comprado un sombrero.
 6. ¿Quién ha cerrado la puerta?
 7. Esta tarde he perdido las llaves de mi coche.
 8. ¿Porqué no habéis aceptado mi propuesta?
 9. El profesor ha preguntado por ti.
 10. ¿Has recibido mi carta?
 11. ¿A qué hora han salido Vds.?
 12. ¿Dónde has aprendido el español?
- 3- 1. Habéis llegado muy tarde.
 2. He bebido mucho vino español.
 3. Mi hermana se ha levantado a las ocho.
 4. Has comido mucho.
 5. Me he lavado las manos.
 6. ¿Ha vendido Vd. la casa?
 7. Hemos trabajado muy poco.
 8. El tren de Madrid ha llegado muy tarde.
- 4- 1. Ayer, el Primer Ministro presidió el Consejo de Ministros.
 2. Esta mañana ha ocurrido algo grave.
 3. Ayer vi a tu padre; andaba buscando el periódico de anteayer.
 4. El lunes, el Papa recibió al príncipe de Monaco.
 5. El príncipe heredero se casará pronto.
 6. Las deudas públicas ascendieron a 32 mil millones.
 7. ¿Cómo llovió!
 8. El Ebro nace en la provincia de Santander.
 9. Mi hermano menor nació en 1945.
 10. ¿Sabías que mi madre está enferma?
 11. La morena es un pez de mar que vive en los fondos rocosos.
 12. Has cometido un error.
 13. Anoche el sereno cogió a un ladrón.
 14. El domingo próximo se celebrará una corrida de toros en Huelva.
 15. Ya hemos tomado una decisión.

16. ¿Qué me decía Vd.?
17. Hemos encontrado la película muy aburrida.
18. El ladrón vió al policía y echó a correr.
19. El tiempo ha cambiado desde ayer.
20. El tiempo borra todo.

- 5- 1. Hoy llovió todo el día.
2. Este año mi hermano trabajó mucho.
3. ¿Habéis comido?
4. La guerra terminó en 1945.
5. Esta mañana hemos recibido un telegrama.
6. Mi padre escribió un libro.

XII.

1- había amado	había estudiado, etc.
habías amado	había dado, etc.
había amado	había gastado, etc.
habíamos amado	había perdido, etc.
habíais amado	había preparado, etc.
habían amado	había defendido, etc.
	había entendido, etc.
	había buscado, etc.
	había vencido, etc.
-
- 2- 1. El chico se había arrepentido.
  2. Los niños habían comido temprano.
  3. El profesor había explicado la lección.
  4. Cuando se acabó la película, Juan se había marchado.
  5. En este castillo había pasado gran parte de mi niñez.
  6. Cuando sonó el teléfono, mi madre ya se había levantado.
-
- 3- 1. El otro día he encontrado a nuestro antiguo vecino.
  2. Cuando salimos, el viento soplaba muy fuerte.
  3. Cuando me desperté y miré por la ventana, hacía un día muy hermoso.
  4. Quería ir a pescar cuando llegó una visita inesperada.
  5. Cuando Juan regresó a casa no sabía que su mujer estaba enferma.
  6. Cuando el cazador mató ocho perdices, volvió a su casa.
  7. Cuando las vacaciones terminaron, regresamos a casa.
  8. Todavía no he leído este artículo.
  9. Cervantes nació en 1547.
  10. Ha nevado toda la noche.
  11. ¿Porqué no me has explicado este asunto?
  12. Te había hablado de que yo llegaba hoy.

XIII.

- 1- hube servido
- hubiste servido
- hubo servido
- hubimos servido
- hubisteis servido
- hubieron servido

- hube dormido, etc.
- hube acabado, etc.
- hube limpiado, etc.
- hube mandado, etc.
- hube seguido, etc.
- hube preguntado, etc.
- hube respondido, etc.
- hube cogido, etc.
- hube llenado, etc.

- 2- 1. Apenas hubo amanecido, los viajeros salieron.
- 2. Luego que hubimos comido, tomamos el café.
- 3. Los alumnos empezaron a gritar tan pronto como hubo salido el profesor.
- 4. Apenas hube entrado, empezó a llover.
- 5. No bien te hubiste acostado, los invitados llegaron.
- 6. Apenas hube apagado las luces, alguien llamó a la puerta.

XIV.

- 1- habré pagado
- habrás pagado
- habrá pagado
- habremos pagado
- habréis pagado
- habrán pagado

- habré discutido, etc.
- habré comprendido, etc.
- habré llevado, etc.
- habré quitado, etc.
- me habré casado, etc.
- habré comprado, etc.
- me habré despertado, etc.
- habré conquistado, etc.
- habré cenado, etc.

- 2- 1. Cuando me marche a España, habré aprendido el español.
- 2. Te habrás equivocado.
- 3. Cuando regreses, tu madre habrá vendido la casa.
- 4. Mañana habré hablado con tu jefe.
- 5. Habrá llegado el tren de Valencia.
- 6. Cuando reciban mi carta, habré salido.

- 3- 1. Ayer el presidente recibió al príncipe de Inglaterra.
- 2. El Guadalquivir nace en nuestra provincia.
- 3. He cometido un error.
- 4. Este año los alumnos no trabajaron nada.
- 5. Quería ir al cine pero llegó una visita inesperada.
- 6. Mañana tomaremos el tren de las ocho.
- 7. ¿Has recibido mi carta?
- 8. Cuando salimos había nevado.

9. Se habrán marchado de vacaciones porque la casa parece cerrada.
10. El año pasado vivía con su tía.
11. Por tu culpa hemos llegado tarde al teatro.
12. El ladrón se escapó por la escalera de servicio.
13. El niño empezó a llorar tan pronto como hubo llegado su mamá.
14. Este año celebramos el tercer aniversario de nuestra boda.
15. No me gustan las gafas de sol.
16. Por aquella época escribía sus memorias.
17. El domingo a estas horas paseábamos por el parque.
18. Nevó toda la mañana y luego salió el sol.

XV.

1- ame	venga	prometa	
ames	vengas	prometas	
ame	venga	prometa	
amemos	vengamos	prometamos	
améis	vengáis	prometáis	
amen	vengan	prometan	
ayude	pase	corra	
ayudes	pases	corras	
ayude	pase	corra	
ayudemos	pasemos	corramos	
ayudéis	paséis	corráis	
ayuden	pasen	corran	
lea	mande	espere	deje
leas	mandes	esperes	dejes
lea	mande	espere	deje
leamos	mandemos	esperemos	dejemos
leáis	mandéis	esperéis	dejéis
lean	manden	esperen	dejen

- 2- 1. Nos aconseja que estudiemos mucho.
2. Es necesario que compres ese libro.
3. Espero que recibáis noticias muy pronto.
4. No creo que mi madre acepte esta propuesta.
5. ¡Que venga el camarero!
6. No dudo que ganes primer premio.
7. Temo que nos quedemos sin dinero.
8. Espero que te mejores.
9. Es preciso que esperéis.
10. Te aconsejo que tomes el tren de las ocho.

- 3- 1. Es necesario que estudies.
 2. La madre prohíbe que su hija fume.
 3. No es necesario que insistamos más.
4. Es preciso que espere.
 5. Te permito que vengas a las doce.
- 4- 1. Mi padre me permite que trabaje.
 2. Es necesario que comprendan bien el asunto.
 3. Mi madre me prohibió que llegase tarde.
 4. El profesor nos aconseja que trabajemos mucho.
 5. Resérveme una mesa.
- 5- 1. Nehirde yıkanmanızı tavsiye etmeyiz.
 2. Arkadaşlarımın aleyhinde konuşmana izin vermeyeceğim.
 3. Perşembeden önce döneceklerini umuyorum.
 4. Bu öneriyi kabul etmen mantıksal değil.
 5. Ne olursa olsun, sana yardım edeceğiz.

XVI.

1- encontre o encontrara encontres o encontraras encontre o encontrara encontrásemos o encontráramos encontraseis o encontrarais encontrasen o encontraran	invítase o invitara invítases o invítaras invítase o invitara invitásemos o invitáramos invítaseis o invítarais invitasen o invitaran
saliese o saliera salieses o salieras saliese o saliera saliésemos o saliéramos salieseis o salierais saliesen o salieran	abandonase o abandonara abandonases o abandonaras abandonase o abandonara abandonásemos o abandonáramos abandonaseis o abandonarais abandonasen o abandonaran
oyese u oyera oyeses u oyeras oyese u oyera oyésemos u oyéramos oyeseis u oyeráis oyesen u oyeran	viviese o viviera vivieses o vivieras viviese o viviera viviésemos o viviéramos vivieseis o vivieráis viviesen o vivieran
comiese o comiera comieses o comieras comiese o comiera comiésemos o comiéramos comieseis o comierais comiesen o comieran	regresase o regresara regresases o regresaras regresase o regresara regresásemos o regresáramos regresaseis o regresarais regresasen o regresaran

escuchase o escuchara
 escuchases o escucharas
 escuchase o escuchara
 escuchásemos o escucháramos
 escuchaseis o escucharais
 escuchasen o escucharan

arreglase o arreglara
 arreglases o arreglaras
 arreglase o arreglara
 arreglásemos o arregláramos
 arreglaseis o arreglarais
 arreglasen o arreglaran

- 2- 1. Mi madre quería que yo estudiara latín.
 2. Me gustaría que conocieras a mi hermana.
 3. Temía que mi padre llegase tarde.
 4. Nos aconsejó que estudiáramos mucho.
 5. Me pidió que le reservara una mesa.
 6. César ordenó que las tropas atravesaran el río.
 7. ¿Quién lo creyera!
 8. Descartaría que Vd. conociera a mi profesor.
 9. Pensaba que me escribiera.
 10. Temí que los niños no llegaran a tiempo para la comida.
 11. Temía que la situación cambiase.
 12. No me permitieron que fumara en la sala.
 13. Le rogué que me subiera el sueldo.
 14. Había pensado que os viniereis a casa a tomar una copa.
 15. Preferiría que no comiera tanto.
 16. Dudaba que el doctor llegase a tiempo.
 17. Compré el coche para que los niños disfrutasen del campo.
 18. No creo que ganase lo suficiente.
 19. Le habíamos dicho que escribiera a sus tíos.
 20. Transcurrió la jornada sin que ocurriese ningún incidente.
- 3- 1. María quería que yo le indicara un buen peluquero.
 2. María se marchará, así que Vd. termine el trabajo.
 3. No dudo que ganes el concurso.
 4. Deseaba que Vd. hablara con mi profesor.
 5. No creía que me llamase por teléfono.
 6. Temía que nos quedáramos sin dinero.

XVII.

conquistare
 conquistas
 conquistare
 conquistáremos
 conquistareis
 conquistaren

llevaré
 llevarés
 llevaré
 lleváremos
 llevaréis
 llevarén

decidiere
 decidieres
 decidiere
 decidiéremos
 decidieréis
 decidieren

mostrare	luchare	permitiere
mostrares	luchares	permitieres
mostrare	luchare	permitiere
mostráremos	lucháremos	permitiéremos
mostrareis	luchareis	permitiereis
mostraren	lucharen	permitieren

contare	castigare	vendiere
contares	castigares	vendieres
contare	castigare	vendiere
contáremos	castigáremos	vendiéremos
contareis	castigareis	vendiereis
contaren	castigaren	vendieren

discutiere
 discutieres
 discutiere
 discutiéremos
 discutiereis
 discutieren

XVIII.

1- haya bajado	haya participado, etc.
haya bajado	haya limpiado, etc.
haya bajado	haya querido, etc.
hayamos bajado	haya sospechado, etc.
hayáis bajado	haya obedecido, etc.
hayan bajado	haya lanzado, etc.
	me haya equivocado, etc.
	haya cambiado, etc.
	haya perdido, etc.
- 2- 1. Dudo que mi padre haya terminado el trabajo.
 2. Temo que hayamos llegado tarde.
 3. Es posible que haya nevado en la sierra.
 4. Me alegro de que hayas recibido noticias tan pronto.
 5. No creo que mi hermano haya ganado el primer premio.
 6. Siento que Vd. no haya leído los periódicos de hoy.
 7. No creo que mi amigo haya venido.
 8. Es muy raro que tu amigo no haya contestado.
 9. Espero que hayáis terminado la comida.
 10. Espero que Vds. hayan recibido mis cartas.
- 3- 1. Espero que hayáis comprendido la lección.
 2. Dudo que mis hermanos hayan regresado a casa.
 3. Temo que hayamos perdido el tren.

4. No creo que el niño haya comido tanto.
  5. No es posible que Pedro te haya ayudado.
  6. Dudo que hayas ganado el primer premio.
- 4- 1. Cuando hayas recibido esta carta, ya estaré en América.
 2. El otro día me operaron del estómago.
 3. El otro día por poco me mataba.
 4. Te había hablado de este asunto.
 5. Esta mañana he dado dinero al niño para que comprara un juguete.
 6. Lo mejor es que Vd. hable con el jefe.
 7. No creía que tu amigo haya venido.
 8. Vd. escribirá lo que yo le dicte.
- 5- 1. Es conveniente que estúdiés.
 2. Es necesario que trabajemos.
 3. Era imposible que mandáramos el paquete.
 4. Me mandó que escribiera una carta.
 5. Me aconsejó que comiera una manzana.
 6. No te permito que leas este libro.
 7. Le recomendé que tomara el tren de las ocho.
 8. No fue necesario que insistiéramos más.

XIX.

1- hubiera o hubiese avisado	hubiera o hubiese dado, etc.
hubieras o hubieses avisado	
hubiera o hubiese avisado	hubiera o hubiese desunido, etc.
hubiéramos o hubiésemos avisado	
hubierais o hubieseis avisado	hubiera o hubiese entrado, etc.
hubieran o hubiesen avisado	
hubiera o hubiese comprimido, etc.	hubiera o hubiese referido, etc.
hubiera o hubiese confesado, etc.	hubiera o hubiese prometido, etc.
hubiera o hubiese declarado, etc.	hubiera o hubiese instalado, etc.
- 2- 1. No sabía que tu hermana hubiera (hubiese) visitado a mi padre.
 2. El niño negaba que hubiera (hubiese) comido el pastel.
 3. No creía que Isabel hubiera (hubiese) dicho tal cosa.
 4. Esperábamos que hubierais (hubieseis) dicho la verdad.
 5. No me di cuenta de que hubiera (hubiese) cometido algunas injusticias.
 6. María no sabía que se hubiera (hubiese) casado con un hombre tan rico.
 7. No creía que Juan hubiera (hubiese) abandonado a su mujer.
 8. No sabía que mis amigos se hubieran (hubiesen) reunido en la sala.

- 3- 1. Es fundamental que cada uno de vosotros comprendáis bien la lección.
2. Mi padre me mandó que estudiara latín.
3. Temíamos que llegásemos demasiado tarde.
4. Nos aconsejó que estudiáramos todos los días.
5. César ordenó que las tropas atravesaran el río.
6. Espero que el autobús no haya llegado todavía.
7. No es necesario que compres este libro.
8. No es fácil que mi padre regrese antes del martes.
9. No me extraña que hayas recibido noticias tan pronto.
10. ¿Es posible que me prestes dinero sin interés alguno?

XX.

1- hubiere ocultado	hubiere preparado, etc.
hubieres ocultado	me hubiere fatigado, etc.
hubiere ocultado	hubiere engañado, etc.
hubiéremos ocultado	hubiere despachado, etc.
hubiereis ocultado	hubiere cortado, etc.
hubieren ocultado	hubiere progresado, etc.
	hubiere perseguido, etc.
	hubiere logrado, etc.
	hubiere utilizado, etc.

XXI.

- 1- anunciaron (ilân ettiler): Pret. Indef. de Indicativo
 Infinitivo: anunciar
- hemos alquilado (kiraladık): Pret. Perf. de Indicativo
 Infinitivo: alquilar
- perdone (bağışlayın): Presente de Subjuntivo
 Infinitivo: perdonar
- hubieran llegado (varmış olsaydılar): Pret. Plusc. de Subjuntivo
 Infinitivo: llegar
- habíais conocido (tanımiştınız): Pret. Plusc. de Indicativo
 Infinitivo: conocer
- fumabas (sigara içiyordun): Pret. Imperfecto de Indicativo
 Infinitivo: fumar
- insiste (ısrar ediyor): Presente de Indicativo
 Infinitivo: insistir
- vivirá (yaşayacak): Futuro Imperfecto de Indicativo
 Infinitivo: vivir
- subían (çıkiyorlardı): Pret. Imperfecto de Indicativo
 Infinitivo: subir
- habrá dormido (uyumuş olacak): Futuro Perfecto de Indicativo
 Infinitivo: dormir

volviésemos (dönseydik): Pret. Imperfecto de Subjuntivo
Infinitivo: volver

hayas terminado (bitirmiş olsan): Pret. Perfecto de Subjuntivo
Infinitivo: terminar

- 2- 1. ¡Venga usted en seguida! Le llaman por teléfono.
2. Antes de que ellos lleguen, avísame.
3. ¿Quieres que te lleve a la ópera?
4. Todos temíamos que la situación cambiase.
5. No me permitieron que fumase en la sala.
6. Había pensado que María me escribiese.
7. Durante aquel año vivía con su tía.
8. No le dejes que tome los papeles.
9. Nos aconsejó que estudiésemos mucho.
10. Negó que me hubiera llamado por teléfono.
11. Estoy convencido de que Carlos triunfará.
12. Mientras yo viva, no olvidaré este incidente.
13. Mi madre prohibió que comiéremos este pastel.
14. Hasta que arregles este asunto no te dirigiré la palabra.
15. Quizá creas que te engaño.
16. Temía que el doctor no llegase a tiempo.
- 3- 1. Deseo que triunfes.
2. No es necesario que hables con el profesor.
3. Te espero mientras que hables con el profesor.
4. Es obligatorio que escriban sus nombres y apellidos.
5. He comprado el coche para que los niños disfrutaran.
- 4- 1. Temo que tarden mucho.
2. No creo que ayer Pedro nos haya visto en el cine.
3. Quiero que escribas a tu padre.
4. No creí que llegasen los niños.
5. No creo que Juan haya terminado su trabajo.
6. Mi marido no sabía que la vecina nos hubiera invitado a cenar.

XXII.

1- 1. ¡Come un poco, niño!	2- 1. Que no trabajéis.
2. ¡No beba Vd. tanta agua fría!	2. Que no te levantes.
3. ¡Niños, cantad en voz alta!	3. Que no me des el libro.
4. ¡Ten un poco de paciencia!	4. Que no bebáis leche.
5. ¡No trabajad tanto!	5. Que no escribas.
6. ¡Llame Vd. al médico!	6. Que no me llaméis.

XXIII.

1- me despertaría	gastaría, gastarías, etc.
te despertaría	tiraría, tirarías, etc.
se despertaría	probaría, probarías, etc.
nos despertaríamos	insultaría, insultarías, etc.
os despertaríais	
se despertarían	
-
2- habría formado	habría echado, etc.
habrías formado	habría dado, etc.
habría formado	
habríamos formado	habría llenado, etc.
habríais formado	
habrían formado	habría convertido, etc.
-
- 3- 1. Juan dijo que ya se habría marchado para la Semana Santa.
 2. Me habría gustado conocer a tu tío.
 3. Si tuviera tiempo prepararía la mesa.
 4. Si hubieras llegado más temprano, habrías salido con mi hermana.
 5. Serían las dos cuando llamaron a la puerta.
 6. Nos dijeron que enviarían una tarjeta postal.
-
- 4- 1. María prometió que nos pagaría en cuanto cobrase.
 2. ¿Qué harías sin mí?
 3. Me casaría si tuviera dinero.
 4. Me fastidiaría que llegaseis tarde.
 5. Habrían pasado dos horas cuando sonó la sirena de alarma.
 6. Te quedaría muy agradecido por esta información.

XXIV.

1- escuchando	esperando
habiendo escuchado	habiendo esperado
saliendo	amando
habiendo salido	habiendo amado
confesando	haciendo
habiendo confesado	habiendo hecho
agradeciendo	queriendo
habiendo agradecido	habiendo querido
eligiendo	escribiendo
habiendo elegido	habiendo escrito

- 2- 1. La madre está lavando la ropa.
 2. Los niños están comiendo.
 3. La secretaria está escribiendo una carta.
 4. Me voy corriendo.
 5. Estoy traduciendo un texto difícil.
 6. La criada está preparando el desayuno.
 7. El barco está saliendo del puerto.
 8. Está lloviendo.
- 3- 1. Por llegar tarde se quedó sin entradas.
 2. Trabajando, ganaremos mucho.
 3. Al volver de Barcelona hablaremos.
 4. Hablando con ella no solucionas nada, es mejor dejarlo.
 5. Dicen que está preparando una conferencia.
 6. Sigue nevando.
 7. Está retirado de la vida social.
 8. Ultimamente la prensa está criticando mucho al gobierno.
 9. Era un asunto muy discutido en aquellos días.
 10. Hay corriente, porque las ventanas están abiertas.
 11. Hoy, paseando, vi a tu madre.
 12. ¿Te gustan las patatas fritas?

4- hecho	visto
conocido	abierto
caído	muerto
cubierto	roto
dicho	puesto
querido	imprimido, impreso
escrito	freído, frito
vuelto	

XXV.

- 1- 1. Mi compañero de oficina es italiano.
 2. ¿Qué hora es? Son las dos y media.
 3. ¿Qué día es mañana? Mañana es lunes.
 4. Muchos de mis amigos son estudiantes de esta facultad.
 5. Estoy muy contento de verte.
 6. Estas flores son para ti.
 7. ¿Me está Vd. escuchando?
 8. ¿Quién es? Es el cobrador de la luz.
 9. Las enfermedades infecciosas fueron corrientes en la Edad Media.
 10. No puedo ayudarte porque estoy muy cansado.
 11. Los países latinos son, en su mayoría, católicos.
 12. Estoy muy orgulloso de ti.
 13. El salón está lleno de invitados.

14. La reunión era animadísima, todo el mundo hablaba en voz alta.
15. La carrera ciclista será el próximo domingo.
16. No es recomendable tomar esas medidas.
17. Hoy es domingo; las tiendas están cerradas.
18. Estoy a su disposición.
19. ¿Cómo está usted?
20. ¿Cuántos sois? Somos cinco.
21. El clima de Mallorca es muy suave.
22. Ayer estaba en casa todo el día.
23. Ayer estuvimos en Zaragoza; hoy estamos aquí; mañana estaremos ya muy lejos.
24. Si José no está en el café, estará paseando por el parque.
25. Después de estar un mes en la clínica estoy aún muy débil.
26. La corrida de hoy ha sido muy buena.
27. Esta mañana no quería salir de casa porque estaba lloviendo.
28. La muchacha era muy elegante con su traje de noche.

- 2- 1. Estamos muy cansados
  2. Los alumnos están estudiando.
  3. El señor García es español.
  4. Es muy tarde.
  5. ¿Cómo están tus padres?
  6. Madrid es la capital de España.
  7. Eres muy joven.
  8. El agua está muy caliente.
  9. Somos cinco hermanos.
  10. Hoy es el 15 de mayo.
  11. En aquellos tiempos mi madre estaba en el hospital.
  12. Anteayer estuvimos en Barcelona.
  13. Estoy contigo en este asunto.
  14. La visita de mi padre ha sido muy corta.
  15. El cuarto donde están las máquinas es muy oscuro.
  16. La película de esta mañana ha sido muy buena.
  17. Estoy muy agradecido.
  18. Los andaluces son muy alegres.
  19. Hoy estás muy alegre.
  20. Yo soy de Burgos.
- 3- 1. No es cierto que le haya abandonado.
  2. Ayer tu respuesta fue totalmente inesperada.
  3. Estoy seguro de que lo haya dicho.
  4. Seremos siete para la cena.
  5. Es en Madrid donde se reunirá el congreso.
  6. Hay un nuevo tipo de dentífrico en el mercado; es muy bueno.
  7. No creo que estén de nuestra parte.
  8. ¡Qué cambiado está! Creo que no le reconocería.
  9. La carta le fue devuelta sin abrir.
  10. Si me hicieras ese favor, yo te estaría sumamente agradecido.

XXVI.

1- entiendo	entienda
entiendes	entiendas
entiende	entienda
entendemos	entendamos
entendéis	entendáis
entienden	entiendan
confieso	confiese
confiesas	confieses
confiesa	confiese
confesamos	confesemos
confesáis	confeséis
confiesan	confiesen
empiezo	empiece
empiezas	empieces
empieza	empiece
empezamos	empecemos
empezáis	empecéis
empiezan	empiecen
miento	mienta
mientes	mientas
miente	mienta
mentimos	mentamos
mentís	mentáis
mienten	mientan
cierro	cierre
cierras	cierres
cierra	cierre
cerramos	cerremos
cerráis	cerréis
cierran	cierren
pienso	piense
piensas	pienses
piensa	piense
pensamos	pensemos
pensáis	penséis
piensan	piensen
consuelo	consuele
consuelas	consueles
consuela	consuele
consolamos	consolemos
consoláis	consoléis
consuelan	consuelen

pego
pegas
pega
pegamos
pegáis
pegan

encuentro
encuentras
encuentra
encontramos
encontráis
encuentran

pruebo
pruebas
prueba
probamos
probáis
prueban

ruego
ruegas
ruega
rogamos
rogáis
ruegan

vuelvo
vuelves
vuelve
volvemos
volvís
vuelven

2- elegí
elegiste
eligió
elegimos
elegisteis
eligieron

pedí
pediste
pidió
pedimos
pedisteis
pidieron

pegue
pegues
pegue
peguemos
peguéis
peguen

encuentre
encuentres
encuentre
encontremos
encontréis
encuentren

pruebe
pruebes
pruebe
probemos
probéis
prueben

ruegue
ruegues
ruegue
roguemos
roguéis
rueguen

vuelva
vuelvas
vuelva
volvamos
volváis
vuelvan

eligiera o eligiese
eligieras o eligieses
eligiera o eligiese
eligieramos o eligiésemos
eligierais o eligieseis
eligieran o eligiesen

pidiera o pidiese
pidieras o pidieses
pidiera o pidiese
pidiéramos o pidiésemos
pidierais o pidieseis
pidieran o pidiesen

reí
reiste
rió
reimos
reisteis
rieron

riera o riese
rieras o rieses
riera o riese
riéramos o riésemos
rierais o rieseis
rieran o riesen

serví
serviste
sirvió
servimos
servisteis
sirvieron

sirviera o sirviese
sirvieras o sirvieses
sirviera o sirviese
sirviéramos o sirviésemos
sirvierais o sirvieseis
sirvieran o sirviesen

repetí
repetiste
repetió
repetimos
repetisteis
repetieron

repitiera o repitiese
repitieras o repitieses
repitiera o repitiese
repitiéramos o repitiésemos
repitierais o repitieseis
repitieran o repitiesen

seguí
seguiste
siguió
seguimos
seguisteis
siguieron

siguiera o siguiese
siguieras o siguieses
siguiera o siguiese
siguiéramos o siguiésemos
siguierais o siguieseis
siguieran o siguiesen

3- conozca
conozcas
conozca
conozcamos
conozcáis
conozcan

conduzca
conduzcas
conduzca
conduzcamos
conduzcáis
conduzcan

salga
salgas
salga
salgamos
salgáis
salgan

venga
vengas
venga
vengamos
vengáis
vengan

ponga
pongas
ponga
pongamos
pongáis
pongan

haga
hagas
haga
hagamos
hagáis
hagan

traiga
traigas
traiga
traigamos
traigáis
traigan

huya
huyas
huya
huyamos
huyáis
huyan

concluya
concluyas
concluya
concluyamos
concluyáis
concluyan

destruya
destruyas
destruya
destruyamos
destruyáis
destruyan

- 4- 1. No piense Vd. más en este asunto.
2. El festival empieza esta tarde.
3. ¿Porqué no duermen los niños?
4. No conozco a este señor.
5. Lo siento mucho.
6. Los niños meriendan todos los días.
7. En Galicia llueve mucho.
8. ¿Qué prefiere Vd.?
9. Mi padre construye una casa en el campo.
10. ¡Traduzca Vd. esta frase!
11. El profesor corrige los trabajos de los alumnos.
12. Hoy no puedo salir de casa.
13. Esta estufa no calienta mucho.
14. No cierra la puerta.
15. Confieso que tienes razón.
16. No entiendo lo que dices.
17. Creo que el niño mienta.
18. Tus palabras me consuelan un poco.
19. Mi sueldo ascendió a 1,500 dólares.
20. Hoy no llovió mucho.
21. En los Alpes nieva mucho.
22. Siéntese Vd. al lado del Presidente.
23. No aprobamos tu conducta.
24. Quiero que me lo cuentes todo.
25. Le recomiendo a Vd. que no piense más en este asunto.
26. ¿A qué hora se acuesta Vd.?
27. No creo que hiele esta noche.
28. Dudo que valga la pena molestarse por eso.
29. Deseo que no envejezcas nunca.
30. Devolvió el vaso para que lo friegue otra vez.

XXVII.

- 1- 1. Voy a casa.
2. Este traje te va muy bien.
3. Los negocios van muy mal.
4. Te doy mi palabra de honor.
5. Los niños no caben en esta habitación tan pequeña.
6. La criada no dice la verdad.
7. ¡Vaya Vd. en seguida!
8. El reloj ha dado las doce.
9. Hace mucho frío.
10. El año pasado nos veíamos muy a menudo.
11. Mañana no podremos salir de la casa.
12. Mañana mi padre saldrá a las seis.
13. ¡Juan, ven aquí en seguida!
14. ¡Ten cuidado!
15. Los niños fueron al circo con el abuelo.

2- saldré	vendrán
harás	dirás
cabrás	obtendrás
tendréis	valdrá
iré	caeremos
habrá	sabrás
pondrán	huirá

3- fui	puse
fue	vino
hicisteis	dijisteis
tuvimos	cayó
estuviste	supo
hubo	tradijo
cupo	

4- huir	dormir
pedir	andar
mentir	dar
contar	traducir
morir	decir
advertir	oír
derretir	

5- hace	propone
muere	quiere
duerme	dice
salgo	disminuye
empiezo	ve

XXVIII.

1. Mi hermana tiene veinte años.
2. En este café hay mucha gente.
3. Hoy hemos trabajado mucho.
4. ¿Cuántos años tienes?
5. Hay que tener mucha paciencia.
6. Madrid tiene tres millones de habitantes.
7. Tienes que esperar un poco.
8. ¿Tenéis mucho sueño?
9. En Alemania hay muchos bosques.
10. No tiene Vd. derecho a hablar así.
11. Cuando murió mi abuelo, tenía noventa años.
12. El año tiene 365 días.
13. ¿Has visto esta película?
14. No, no la he visto todavía, pero tengo que verla.

- 2- 1. Mi hermano se marchó hace dos semanas.
  2. Hoy hace mucho sol.
  3. Hace tres horas que estoy estudiando.
  4. Ayer hizo mucho calor.
  5. La herida me hace mucho daño.
  6. Tienes que hacer reparar tu reloj.
-
- 3- 1. La Divina Comedia fue escrita por Dante.
La Divina Comedia se escribió por Dante.
  2. La ciudad de Barcelona fue fundada por Amílcar Barca.
La ciudad de Barcelona se fundó por Amílcar Barca.
  3. El Escorial fue construido por Felipe II.
El Escorial se construyó por Felipe II.
  4. Méjico fue conquistado por Hernán Cortés en 1521.
Se conquistó Méjico por Hernán Cortés en 1521.
  5. En el pueblo la llegada del ministro está esperada con impaciencia.
En el pueblo se espera con impaciencia la llegada del ministro.
  6. El proyecto fue estudiado por el ingeniero.
El proyecto se estudió por el ingeniero.
  7. Una gran cantidad de árboles fue destruida por el fuego.
Una gran cantidad de árboles se destruyó por el fuego.
  8. El pacto fue firmado por los ministros de asuntos exteriores.
El pacto se firmó por los ministros de asuntos exteriores.
-
- 4- 1. El fuego ha destruido esta casa.
  2. La policía ha capturado el fugitivo.
  3. Unos vecinos adoptaron al niño.
  4. El Parlamento aún no había aprobado la ley.
  5. Construyeron este edificio en sólo cinco meses.
-
- 5- 1. Los planos se han estudiado cuidadosamente.
  2. La novela se había escrito en sólo tres meses.
  3. La manifestación se disolvió en media hora.
  4. El libro se leyó con mucho interés.
  5. Esta torre se construyó en cinco años.
  6. El ministro se recibirá por el rey.

XXIX.

- 1- 1. ¿Cómo te llamas? - Me llamo Juan.
2. Los niños se levantan a las siete.
3. ¡No te vayas!
4. Niños, tenéis que lavaros.
5. ¿Te quedas en casa? - No, me marchó también.
6. Creo que os equivocáis.

7. En este viaje nos cansamos mucho.
8. No te enfades conmigo.
9. Voy a afeitarme.
10. Lo mejor en este caso es callarse.
11. Nos vamos de excursión.
12. Tienes que acostumbrarte a las costumbres de este país.
13. Tu amigo se halla en una situación muy difícil.
14. Nos quedamos en casa.

XXX.

Formas no personales

Simples

Infinitivo: amanecer
Gerundio: amaneciendo
Participio: amanecido

Compuestas

haber amanecido
habiendo amanecido

Modo indicativo

Tiempos simples

Presente: amanece
Pretérito Imperfecto: amanecía
Pretérito Indefinido: amaneció
Futuro Imperfecto: amanecerá

Tiempos compuestos

Pretérito Perfecto: ha amanecido
Pretérito Anterior: hubo amanecido
Pretérito Pluscuamperfecto: había amanecido
Futuro Perfecto: habrá amanecido

Modo subjuntivo

Tiempos simples

Presente: amanezca
Pretérito Imperfecto: amaneciera o amaneciese
Futuro Imperfecto: amaneciere

Tiempos compuestos

Pretérito Perfecto: haya amanecido
Pretérito Pluscuamperfecto: hubiera o hubiese amanecido
Futuro Perfecto: hubiere amanecido

Modo condicional o potencial

Potencial simple: amanecería
Potencial compuesto: habría amanecido

XXXI.

- 1- 1. Ante tales argumentos se calló.
2. Delante de esa casa hay un quiosco de periódicos.
3. Antes de hablar con ese señor, hable conmigo.
4. Ante nosotros se extendía un panorama maravilloso.
5. Antes de ir al teatro, reservas las entradas.
6. No me gusta fumar delante de mi padre.
- 2- 1. Se expresa bien.
2. Tengo mucha hambre.
3. No me encuentro bien; tengo mucho dolor de cabeza.
4. La película fue buena.
5. Eso está muy bien.
6. Mi hermano es muy inteligente y tiene mucho talento.
- 3- 1. Esta mañana ha sido 4º bajo cero.
2. El portero vive abajo.
3. No hay nada nuevo bajo el sol.
4. Hay muchos molinos abajo del río.
5. El gato está debajo de la mesa.
6. Puedes hacerlo bajo tu responsabilidad.
7. El vecino de abajo toca el piano todo el día.
8. Debajo de los soportales de la plaza hay muchas cafeterías.
- 4- 1. ¿Llueve? - No, ya no.
2. Aún se ven aquellos coches de caballos por las calles de Madrid.
3. Ya estamos en casa.
4. ¡Qué lástima! Ya se acabaron las vacaciones.
5. ¿Te vas? - No, todavía no.
6. Ya hemos estado en Madrid dos veces.
- 5- 1. Estoy muy ocupado, te veré luego.
2. "Te espero esta noche" dijo entonces Pedro.
3. Juan terminó su trabajo; después cogió su abrigo y salió.
4. Por aquel entonces se vendía la naranja muy barata.

XXXII.

- 1- 1. Yo mando todas las cartas por avión.
2. El discurso del presidente era muy largo.
3. El tren sale dentro de veinte minutos.
4. El visitante besó la mano de la esposa del alcalde.
5. Estoy de acuerdo con usted.
6. Te mandaré los periódicos por correo.
7. Déjame en paz.

8. Los días de fiesta voy a la misa con mi hermana.
  9. El tren llega a las tres de la tarde.
  10. Esta tarde he perdido las llaves de mi coche. Las hemos buscado por todas partes.
  11. Trabajamos para vivir y no vivimos para trabajar.
  12. Este animal se muere de hambre.
  13. Vendió la casa por cincuenta mil pesetas.
  14. Se marchó con lágrimas en los ojos.
  15. Estoy temblando de frío.
  16. Este clima es muy bueno para la salud.
  17. El coronel murió por la Patria.
  18. Me gusta viajar por carretera.
  19. Muchas gracias por tu carta.
  20. El camino pasa por entre los campos de trigo.
  21. ¿Tienes un libro sobre el arte árabe en España?
  22. Este señor ha viajado por toda América.
  23. Vivo en Pamplona desde hace cuatro años.
  24. Pedro es cojo de nacimiento.
  25. Antonio se casó con su prima Isabel.
  26. ¡Ay de mí!
  27. El avión pasó por encima de los tejados de la ciudad.
  28. ¿Porqué no quieres obedecerme?
  29. Cristóbal Colón salió del puerto de Palos el 12 de agosto de 1492.
  30. Estoy enfadado con tu hermano.
  31. ¿Qué hay de nuevo?
  32. La ciudad de Solsona se encuentra a 114 kilómetros de Lérida.
  33. El Presidente ha ganado una batalla política contra sus adversarios.
  34. Han salido hacia Valencia hace dos días.
- 2- 1. Creo que esta carta es para mí.
2. Te dejo este libro por cien pesetas.
  3. Me marcho a Salamanca para tres días.
  4. Dejamos este trabajo para mañana.
  5. Nos veremos mañana por la mañana.
  6. Si pasas por Sevilla, ven a verme.
  7. Por tu culpa hemos llegado tarde al teatro.
  8. Fue declarado culpable por el tribunal.
  9. Venimos para comunicarle el resultado del experimento.
  10. Estos días, por la mañana, hace mucho frío.
  11. El niño se cayó por la ventana.
  12. Para ese viaje no necesito maletas.
  13. Por lo general, el tren de Madrid llega tarde.
  14. La noticia fue anunciada por radio y televisión.
  15. ¡Por Dios! ¡Ten cuidado!
- 3- 1. Desde aquí se ve todo el valle.
2. Han llegado de Grecia hace dos días.
  3. Me lo envías desde Barcelona por correo.

4. Vive en Nueva York desde que tenía seis años.
5. El tren correo, procedente de Andalucía, hará su entrada a las nueve.
6. Has cambiado mucho desde la última vez que te vi.

- 4- 1. Tiene guardado el dinero en el cajón de su escritorio.
2. En tus circunstancias yo no haría eso.
3. Me gusta mucho pasear por las calles.
4. El cenicero está sobre la mesa.
5. Encima de los campanarios hay nidos de cigüeñas.
6. Quiere que todo el mundo gire alrededor de él.
- 5- 1. Tras la tempestad vino la lluvia.
2. Por favor no se sienten tan atrás.
3. Los alumnos fueron entrando uno tras otro en el aula.
4. No sé quién está detrás de mí.
5. Después de que termine el concierto iremos a tomar un café.
6. Detrás de este edificio hay un garaje.
- 6- 1. En invierno, a las cinco de la tarde, ya es de noche.
2. Estamos en la lección 25; mañana quisiera pasar a la 26.
3. Los soldados se colocaron en ambos lados de la calle.
4. Está aprendiendo a tocar la guitarra.
5. El kilo de naranjas está a 14 pesetas en mi barrio.
6. Me gusta la carne hecha a fuego lento.
- 7- 1. Vente a casa para ver la televisión.
2. Sin mi secretaria no puedo hacer nada.
3. Estoy con Vd. en este asunto.
4. Me ha pisado el pie sin querer.
5. ¿Estás en contra o a favor del régimen?
6. Córrate un poco hacia la izquierda.

XXXIII.

- 1- 1. Si no vienen ustedes a tiempo anularemos las entradas.
2. No me quejo de ti, sino de tu sobrino.
3. No habla inglés pero lo entiende bastante bien.
4. He vivido muchos años en París, pero no hablo francés.
5. El señor Sánchez no es profesor de alemán sino de italiano.
- 2- 1. Como he nacido en Tenerife, soy muy sensible al frío.
2. Decidimos hacer el viaje por carretera, porque los trenes iban llenos.
3. Abandonó la universidad puesto que quería dedicarse a hacer cine.
4. Vendió el coche, porque le ocasionaba muchos gastos.

- 3- 1. Aunque había vivido muchos años en Roma, no tenía idea de italiano.
 2. No le confíes nada por mucho que insista.
 3. Por mucho que te esfuerces, no llegarás a tiempo.
 4. Están pavimentando todas las calles del pueblo, aunque está costando mucho dinero.
 5. No cedas aunque te lo pida de rodillas.
- 4- 1. Te dejo el tocadiscos con tal que lo trates bien.
 2. No sé si entendió bien lo que le dije.
 3. Te acompañaré hasta el banco con tal que tú me acompañes luego al mercado.
 4. Si te ha tocado la lotería, ya podías prestarme el dinero que necesito.
 5. Si no tienes otro compromiso, te invito a una comida.

XXXIV.

- 1- 1. ¿De qué habla el profesor?
 Öğretmen neden bahsediyor?
 2. ¿Qué alegría más grande!
 Ne büyük mutluluk!
 3. ¿Porqué no trabajas hoy?
 Bugün neden çalışmıyorsun?
 4. No comprendo de qué estás hablando.
 Neden bahsettiğini anlamıyorum.
 5. ¿Que venga la secretaria!
 Sekreter gelsin!
 6. ¿Qué es esto?
 Bu nedir?
1. El contable no trabaja porque está enfermo.
 Muhasebeci çalışmıyor çünkü hasta.
 2. ¿Porqué tienes tanto miedo?
 Neden bu kadar korkuyorsun?
 3. ¿Porqué no habéis escrito la carta?
 Mektubu neden yazmadınız?
 4. Este alumno habla poco español porque no estudia.
 Bu öğrenci az İspanyolca biliyor çünkü çalışmıyor.
1. ¿Cómo se llama Vd.?
 Adınız ne?
 2. No comprendo cómo has terminado el trabajo tan pronto.
 İş bu kadar çabuk nasıl bitirdiğini anlamıyorum.

3. Este vino no es tan fuerte como el de ayer.
Bu şarap dünkü kadar sert değil.
4. María trabaja como secretaria.
María sekreter olarak alışıyor.

1. Cuando estoy solo aprovecho el tiempo.
Yalnız olduğum zaman vakitten yararlanırım.
2. Hay personas que sólo tienen amor al dinero.
Sadece parayı seven insanlar vardır.
3. Quiero quedarme solo, aunque sólo sea durante algunos días.
Sadece birkaç dakika için de olsa, yalnız kalmak istiyorum.
4. Aquel solo de violín me gustó mucho.
O keman solo ok hoşuma gitti.
5. Todo esto es obra de un solo hombre.
Bunun hepsi bir tek kişinin eseri.
6. Sólo faltan quince días para los exámenes.
Sınavlara sadece onbeş gün kaldı.

1. ¿Dónde vives? No sé dónde vives.
Nerede oturuyorsun? Nerede oturduęunu bilmiyorum.
2. ¿En dónde lo podemos hallar?
Onu nerede bulabiliriz?
3. La ciudad donde vivía ha sido destruida por un terremoto.
Yaşadığı kent bir zelzeleyle yıkıldı.
4. Mañana te esperaré donde te he esperado hoy.
Yarın seni bugün bekledięim yerde bekleyeceğim.

1. Este señor es el propietario de aquel coche.
Bu bey o arabanın sahibi.
2. Por esta vez te perdono.
Bu seferlik seni affediyorum.
3. ¿Cuál de estos coches te gusta más?
Bu arabalardan hangisi daha ok hoşuna gitti?
4. Son mejores esas naranjas que aquéllas.
řu portakallar oradakilerden daha iyi.
5. Me está preocupando el asunto éste.
Bu iř beni endiřelendiriyor.
6. El coro se componía de niños y niñas: éstos vestidos de blanco, aquéllas, de azul.
Koro erkek ve kız ocuklardan oluřuyordu: bunlar beyazlar giymiřlerdi, onlar, maviler.

1. ¿Quién llega?
Kim geliyor?
2. ¿A quién temes?
Kimden korkuyorsun?
3. ¿Quién lo hubiera sabido!
Bunu kim bilebilirdi ki!
4. ¿Quiénes vienen de excursión?
Kimler geziden geliyorlar?
5. ¿No conoces al hombre a quien estás hablando?
Konuştuğun adamı tanımıyor musun?
6. Dime con quién andas y te diré quién eres. (Refrán)
Kiminle düşüp kalktığını söyle, senin kim olduğunu söyleyeyim. (Atasözü)

1. La muñeca es para mi hermanita y el caballo para mí.
Bebek küçük kızkardeşim için, at da benim için.
2. En mi jardín hay muchas flores.
Bahçemde çok çiçek var.
3. Ya no piensas en mí como antes.
Artık beni eskiden olduğu gibi düşünmüyorsun.
4. El mi es una nota musical.
Mi, bir müzik notasıdır.

1. Yo no haría eso en tu lugar.
Ben senin yerinde olsam bunu yapmazdım.
2. Me pareció que tú hablabas en serio y que tu amigo lo hacía en broma.
Bana öyle geldi ki sen ciddi konuşuyordun, arkadaşın ise şaka yapıyordu.
3. Comprendo tu situación, pero tú tienes la culpa de todo.
Durumunu anlıyorum, fakat hepsi senin kabahatin.
4. Entre tú y yo no hay secretos.
Seninle benim aramızda sır yok.

1. Te invito a tomar un té en mi casa.
Seni evimde çay içmeğe davet ediyorum.
2. El café y el té son dos bebidas muy agradables.
Kahve ve çay çok hoş iki meşrubattır.
3. No te he visto.
Seni görmedim.
4. Quien bien te quiere te hará llorar.
Seni seven (seni) ağlatır.

1. No sé exactamente si se ha marchado.
Gidip gitmediğini tam olarak bilmiyorum.
2. Tampoco sé adónde va.
Nereye gittiğini de bilmiyorum.
3. Siempre se desea lo que no se tiene.
Daima sahip olunmayan şey arzu edilir.
4. No sé lo que se dice sobre este asunto.
Bu mesele hakkında ne söylendiğini bilmiyorum.

1. Trabajo con él todo el día en la oficina.
Bütün gün ofiste onunla beraber çalışıyorum.
2. Me fastidia el trabajo rutinario.
Rutin iş beni sıkar.
3. Siempre hablamos sobre el mismo tema.
Hep aynı konudan bahsediyoruz.
4. Ni él ni yo sabemos lo que está pasando.
Ne olup bittiğini ne o ne ben biliyoruz.

1. ¿Viste a Teresa?- Sí, la vi ayer.
Teresa'yı gördün mü? - Evet, onu dün gördüm.
2. Mañana iré al cine, si no llueve.
Yağmur yağmazsa yarın sinemaya gideceğim.
3. Nunca está contento de si mismo.
Kendi kendisinden hiç memnun olmaz.
4. Me compraría un coche si tuviese dinero.
Param olsaydı kendime bir araba satın alırdım.
5. El si de ese piano está desafinado.
Şu piyanonun si sesi akortsuz.

1. Es probable que mi tío te dé veinte pesetas.
Amcamın sana yirmi peseta vermesi mümkün.
2. Ayer hemos llegado de París.
Dün Paris'ten geldik.
3. Espero que Vd. me dé mañana lo que me debe.
Yarın bana olan borcunuzu ödeyeceğinizi umarım.
4. Dé Vd. limosna al pobre de la esquina.
Köşedeki fakire sadaka verin.
5. Quiero que me dé una explicación.
Bana bir açıklama yapmanızı istiyorum.

1. No iré más a esas reuniones, porque me aburro.
O toplantılara artık gitmiyeceğim, zira sıkılıyorum.
2. Nadie lo sabe más que nosotros dos.
Bizim ikimizden başka hiç kimse bunu bilmiyor.
3. Estaban enfadados, mas ya han hecho las paces.
Kavgalıydılar ama artık barıştılar.
4. No lo conseguirás por más que te empeñes.
Ne kadar gayret edersen et onu elde edemeyeceksin.

1. Esa pluma con la cual escribes es de oro.
Yazı yazdığın o kalem altından.
2. ¿Cuál de los dos te gusta más?
İkisinden hangisi daha fazla hoşuna gitti?
3. Esta es la muchacha de la cual te hablé.
Sana bahsettiğim kız bu.
4. Cada cual sabe dónde le aprieta el zapato.
Herkes kendi ayakkabısının neresinin sıkıldığını bilir.

1. ¿Cuánto cobras mensualmente?
Ayda ne kadar alıyorsun?
2. ¡Cuánto dinero!
Ne çok para!
3. ¿Cuánto vale ese coche? No sé cuánto vale.
Şu arabanın fiatı ne kadar? Ne kadar olduğunu bilmiyorum.
4. Tienes que solucionar cuanto antes este asunto.
Bu meseleyi mümkün olduğu kadar erken çözümlemelisin.
5. Perdió en la ruleta cuanto poseía.
Elinde avucunda ne varsa rulette kaybetti.

2- los regímenes	cojamos
crucé	averigüe
cace	castigüe
pegué	los cañones
los caracteres	las perdices
distingamos	las cruces
alcance	las naciones
los peces	

- 3- 1. ¡Que nos dejen en paz!
Bizi rahat bıraksınlar!
2. ¿Cómo está su familia?
Aileniz nasıl?
3. No dé importancia a él.
Ona önem vermeyin.
4. ¿A cuánto asciende mi deuda?
Borcum ne kadara yükseliyor?
5. ¿Para cuándo estarás lista?
Ne zamana hazır olursun?
6. ¡Qué sé yo!
Ben ne bileyim!
7. ¿Con quién has estado esta tarde?
Bu öğleden sonra kiminle beraberdin?
8. Tú reflexiona y me darás tu respuesta más tarde.
Sen düşün taşın, cevabını daha sonra bana verirsin.
9. El que mucho corre, pronto para.
Çok koşan çabuk yorulur.
10. Este que me muestras me gusta más.
Bu gösterdiğin daha çok hoşuma gitti.
11. Prefiero aquél a éste.
Onu buna tercih ederim.
12. Está solo la mayor parte del día.
Günün büyük bir kısmı yalnız.
-

INDICE DE MATERIAS

Konu
Endeksi

INDICE DE MATERIAS

Konu Dizini

- a, preposición - 65, 156, 238, 282, 288, 326
  - casos en que se emplea - 291
  - a + infinitivo - 156
- ablativo - 290
  - agente - 308, 309
  - caso - 290
  - circunstancial - 290
  - complemento - 290
- abreviaturas - 354
- acento - 19
  - ortográfico - 20, 350, 353
  - palabras sin - 21, 351
- acentuación - 19, 350
  - de los monosílabos - 22, 352
- aconsejar, conjugación - 158
- acusativo - 294, 322
  - caso - 288
  - complemento directo - 86, 281, 288, 307, 322
- adjetivo - 43
  - apócope - 46, 60
  - calificativo - 43, 51, 364
  - colocación - 45, 57, 58, 60
  - demonstrativo - 55, 57, 367
  - derivado - 266
  - determinativo - 44, 51, 55
  - epíteto - 44
  - formación del femenino - 44, 364
  - formación del plural - 44, 364
  - gradación del - 47, 365
  - indefinido - 55, 57, 369
  - numeral - 55, 58, 365
    - cardinales-58
    - distributivos-60
    - multiplicativos-60
    - ordinales-58
    - partitivos-60
  - posesivo - 55, 367
  - relación con el adverbio - 231
  - sin superlativo - 51
  - sustantivación - 46
  - sustantivado - 265
- adjetivos y adverbios - 231
- adquirir, conjugación-193
- adverbio - 223, 290, 370
  - acabados en -mente- 230
  - calificativo - 224
  - clasificación - 43, 224
  - compuesto - 231
  - correlativo - 76, 224
  - de afirmación - 229
  - de cantidad - 228
  - de duda - 230
  - de lugar - 225
  - de modo - 227
  - demonstrativo - 224
  - de negación - 229
  - de orden - 228
  - determinativo - 224
  - de tiempo - 226
  - forma diminutiva - 233
  - gradación del - 232
  - interrogativo - 224
  - nominal - 224
  - notas - 232
  - oracional - 229
  - pronominal - 224
  - relación con el adjetivo - 231
  - relativo - 224
  - simple - 231
- adversativa, conjunción - 248
- afijo - 261
  - prefijo - 261, 268

prefijos de origen griego - 263
 prefijos de origen latino - 262
 sufijo - 261, 268
 agente - 86, 284, 307
     ablativo agente - 308, 309
 agradecer, conjugación - 196
 aguda, palabra - 19, 38, 350
 alfabeto - 6, 361
 amar, conjugación - 102, 184
 ambiguos, sustantivos - 34
 ambos - 60
 americanismo - 268
 anfibología - 340
 anglicismo - 268
 antecedente - 77
 antónimas - 258
 anunciar, conjugación - 160
 apellidos, plural de - 37
 apócope en los adjetivos - 46, 60
 aprender, conjugación - 110
 artículo - 21, 30, 55, 64, 369
     determinado - 64, 369
     formas contractas - 65
     género y número del - 66
     indeterminado o indefinido - 65, 369
     neutro - 66
     no uso del - 66
     uso del - 66
 asistir, conjugación - 136
 asterisco - 353
 átona, sílaba - 20
 átonos, pronombres personales - 72, 86, 87, 283, 294, 296
 atribuir, conjugación - 198
 aumentativo, sufijo - 38
 auxiliares, verbos - 88, 171, 208, 209
 avisar, conjugación pasiva perifrástica - 210

b - 8, 344
 barbarismo - 339
 beber, conjugación - 102
 c - 9, 11, 346
 caber, conjugación - 201
 cacofonía - 340
 cada - 45, 60
 calificativo, adjetivo - 43, 51, 364
 cambio de sentido - 260
 característica verbal - 89
 casos - 286
     en el pronombre - 291
     y preposiciones - 291
 causal, conjunción - 249
 colectivo, sustantivo - 29
 colocación del adjetivo - 45
 coma - 353
 comenzar, conjugación - 192
 comer, conjugación - 119
 cometer, conjugación - 142
 comillas - 353
 comparativa, conjunción - 249
 comparativo, grado,
     en los adjetivos - 47, 365
     en los adverbios - 232
     especiales - 48, 51
 complemento - 277, 312
     agente - 284
     circunstancial - 281, 283, 290, 326
     clases de - 278
     de causa - 284
     de compañía - 284
     de complemento - 284
     de lugar - 283
     de materia - 284
     de medio - 283
     de modo - 283
     de precio y medida - 283
     de tiempo - 283
     del predicado - 279
     del predicado adjetivo - 280

- del predicado sustantivo - 280
- del predicado verbal - 281
- del sujeto - 278
- del sujeto infinitivo - 279
- del sujeto pronombre - 279
- del sujeto sustantivo - 278
- directo - 86, 281, 288, 307, 310, 311, 322
- indirecto - 281, 282, 289, 307, 313, 326
- predicativo - 285, 307, 309, 310, 311, 313
- composición - 268
- concesiva, conjunción - 250
- concesiva irreal - 336
- real - 336
- concluir, conjugación - 198
- concordancia - 297
  - de los adjetivos - 44, 297, 298
  - de los artículos - 66
  - de los pronombres relativos - 78
  - del participio - 167
  - concordancias y discordancias - 297
  - en las oraciones adjetivas - 330
  - primera regla de la - 297
  - segunda regla de la - 298
- condición irreal - 335
- real - 335
- condicional, conjunción - 249
- condicional (V. modo potencial)
- conducir, conjugación - 196
- confesar, conjugación - 145
- conjugación - 90
  - pasiva - 210
  - perifrástica - 208
  - primera - 89, 184
  - segunda - 89, 186
  - tercera - 89, 188
  - tres conjugaciones regulares - 184
  - verbos reflexivos - 218
  - verbos unipersonales - 222
- conjunción - 22, 247, 316, 371
- adversativa - 248
- causal - 249
- clases de - 247
- comparativa - 249
- compuesta - 250
- concesiva - 250
- condicional - 249
- consecutiva - 249
- coordinante - 247, 371
- copulativa - 248
- disyuntiva - 248
- final - 249
- general - 249
- simple - 250
- subordinante - 247, 248, 371
- conocer, conjugación - 115, 196
- consecutiva, conjunción - 249
- conseguir, conjugación - 122
- consonante - 8
- construcción de la frase - 337
- contar, conjugación - 110
- continuar, conjugación - 126
- contracción del artículo - 65
- coordinación - 315
- coordinante - 316
- cópula - 275, 306
- copulativa, conjunción - 248
- correlativo, pronombre - 76, 224
- crecer, conjugación - 99, 160
- creciente, diptongo - 17
- creer, conjugación - 138
- cuyo - 78, 79
- ch, letra y sonido - 12
- d - 9, 347
- dar, conjugación - 201
- dativo - 289, 294, 326
  - caso - 289
  - complemento indirecto - 289
  - de interés - 294
- de - 238, 284, 287, 291, 327
- débil,

diptongo - 17
 vocal - 17
 decir - 131
     conjugación - 138, 202
 declinación - 286, 291
     de los pronombres personales - 291
 decreciente, diptongo - 17
 deducir, conjugación - 142
 dejar, conjugación - 99
 demostrativo
     adjetivo - 57, 367
     adverbio - 224
     pronombre - 31, 77, 79, 367
 derivación - 261
     nominal - 264
     verbal - 267
 desinencia - 88
     de infinitivo - 89
     personal - 89
     temporal - 89
 determinativo
     adjetivo - 44, 51, 55
     artículo - 64, 369
 dibujar, conjugación - 138
 dicción, vicios de - 339
 diéresis - 10, 353
 diminutivo, sufijo - 38
 diptongo - 16, 349
     creciente - 16
     débil - 16
     decreciente - 16
 discordancias - 297, 338
 disyuntiva, conjunción - 248
 división ortográfica en sílabas - 352
 donde - 331
 dos puntos - 353
 dudar, conjugación - 135
 dudosos, sustantivos - 34
 e, vocal - 8
 e, conjunción - 351

el, la, lo, los, las (V. artículo)
 elegir, conjugación - 159
 elementos
     de la forma verbal - 88
     de la oración - 273, 301
     omisión de los elementos de la oración - 276
 en - 165, 239
 elipsis - 338
 epíteto, adjetivo - 44
 érimo - 50
 escribir, conjugación - 126
 esdrújula, palabra - 19, 351
 estar, conjugación - 88, 175
     estar + gerundio - 175
     estar y ser - 88, 178, 275, 307
     verbo copulativo - 275
 estilo directo - 322
     indirecto - 322
 etimología - 261
 eufemismo - 260
 extranjerismo - 268, 339
 f - 13
 femenino (V. género)
 final, conjunción - 249
 fonemas - 344, 361
 fonética - 6
 forma diminutiva en los adverbios - 233
 formas verbales no personales - 163
 frases prepositivas - 241
 fuerte, vocal - 17
 futuros de indicativo - 92
     futuro imperfecto - 102
     futuro perfecto - 121
 futuros de subjuntivo - 92
     futuro imperfecto - 135
     futuro perfecto - 145
 g - 9, 11, 347
 galicismo - 268

- ganar, conjugación - 141
- genérico, sustantivo - 28
- género, accidente gramatical - 30
  - ambiguo - 34
  - de los adjetivos - 44, 364
  - de los artículos - 66
  - dudosos - 34
  - de los nombres - 30
  - de los nombres compuestos - 34
  - de los nombres de cosas - 33
  - de los nombres de personas y animales - 31
  - de los pronombres personales - 71
  - de los pronombres posesivos - 76
  - de los pronombres relativos - 77
- genitivo, caso - 287
- germanismo - 268
- gerundio - 164, 209
  - simple - 164
  - compuesto - 165
- gradación
  - de los adjetivos - 47, 365
  - de los adverbios - 232
  - de los sustantivos - 38
- grado comparativo - 47, 365
  - de igualdad - 47
  - de inferioridad - 47
  - de superioridad - 47
  - en las oraciones subordinadas - 333
    - positivo - 47
    - superlativo - 49
- grave, palabra - 19
- gramática - 6
- guión - 353
- h - 8, 9, 347, 349
- haber - 88, 171, 213
  - conjugación - 109, 114, 118, 121, 137, 141, 145, 160, 171
  - haber de + infinitivo - 208, 213
  - haber que + infinitivo - 208
  - haber + participio - 167
  - haber y tener - 213
  - impersonal - 173, 213
- hablar, conjugación - 93
- hacer - 214
  - conjugación - 159, 202
  - impersonal - 215
  - + infinitivo - 215
- hiato - 17
- hiperbatón - 338
- homófonas - 258
- homógrafas - 258
- homónimas - 258
- hiperbatón - 338
- hora - 179
- i - 349
- igualdad, grado de - 47, 48
- imperativo (V. modo imperativo)
- imperfecto - 92, 98
- incoactivo, verbo - 87
- indefinido
  - adjetivo - 57, 369
  - artículo - 65, 369
  - pronombre - 31, 80, 369
- indeterminado, artículo - 65, 369
- indicativo (V. modo indicativo)
  - sus tiempos - 92
- inferioridad, grado de - 47, 49
- infinitivo - 68, 149, 150, 151, 156, 163, 208
  - forma compuesta - 163, 208
  - pasivo - 164
- insistir, conjugación - 161
- interjección - 252
- interrogación - 353
- interrogativo
  - adverbio - 224
  - pronombre - 31, 77, 79, 368
- ir, conjugación - 202, 204
  - ir + a - 208

- irregularidades
  - en el futuro - 203
  - en el imperativo - 156, 204
  - en el presente de indicativo
    - y subjuntivo - 201
  - en los pretéritos - 202
  - especiales - 201
- ísimo, ísima - 50
- italianismo - 268
- j - 10, 347
- k - 8, 346
- l - 13
- leer, conjugación - 122
- leísmo, laísmo, loísmo - 294
- lenguaje figurado - 260
- letras
  - consonantes - 8
  - mayúsculas, su uso - 343
- lexicología - 6, 257
- libre, sílaba - 14
- lo, artículo - 31, 46
  - pronombre (V. pronombre personal)
- ll, letra y sonido - 11
- llana, palabra - 19, 38, 350
- llover, conjugación - 222
- m - 350
- masculino (V. género)
- mayúsculas, su uso - 343
- meter, conjugación - 93, 186
- modo verbal - 90
  - imperativo - 91, 92, 156, 303
  - indicativo - 91, 92, 93
  - potencial o condicional - 91, 92, 153, 158
    - compuesto - 160
    - simple - 158
- subjuntivo - 91, 92, 125, 324
  - su uso - 147, 157, 325, 326, 327, 334, 336
- monosílabas - 21, 352
- monotonía - 340
- morfología - 6
- n - 350
- nacer, conjugación - 196
- negativa - 303
- neolatinas, lenguas - 3
- neologismo - 269
- neutro - 31, 46, 57
- nombre (V. sustantivo)
- nombres de un solo número - 37
- nombres empleados en plural - 37
- nombres propios - 27, 39, 66
- nominativo, caso - 286
- numeral
  - adjetivo - 58, 365
  - pronombre - 81
- número, accidente gramatical - 30, 34
  - de las palabras compuestas - 36
  - de los adjetivos - 44, 364
  - de los artículos - 66
  - de los nombres - 34, 362
  - nombres empleados en plural - 37
  - nombres empleados en un solo número - 37
  - de los pronombres relativos - 77
  - del verbo - 89
- ñ - 12
- o, conjunción - 21, 318, 351
- objeto (V. complemento directo)
- obligación, tiempos de - 208
- oir, conjugación - 146, 197
- ojalá - 149
- oler, conjugación - 193
- onomatopeya - 269

oración

- activa - 307
- activa transitiva - 302, 307
- activa intransitiva - 302, 307
- adjetiva - 328
- admirativa - 302, 305
- adverbial - 331
- adversativa - 318
- afirmativa - 302, 317
- aseverativa - 301, 302
- atributiva - 327
- causal - 319
- causativa - 334
- circunstancial - 326, 331
- clases de - 301
- comparativa - 333
- compuesta - 301, 315
- concesiva - 335
- condicional - 334
- consecutiva - 319, 334
- coordinada - 316
- copulativa - 317
- cualitativa - 302, 306
- cuantitativa - 333
- de lugar - 331
- de mandato - 302, 305
- de modo - 333
- de pasiva primera - 309
- de pasiva refleja - 212, 309
- de pasiva segunda - 309
- de posibilidad - 302, 306
- de tiempo - 332
- desiderativa - 302, 305
- distributiva - 317
- disyuntiva - 318
- elementos de la - 273, 301
- especificativa - 328
- exclamativa - 301, 304
- exhortativa - 302, 306
- explicativa - 328
- final - 326
- impersonal - 302, 311
- impersonal eventual - 313
- impersonal gramatical - 312
- impersonal natural - 312
- impersonal pasiva - 313
- interrogativa - 301, 303

- negativa - 302, 317
- objetiva - 322
- omisión de los elementos de la - 276
- pasiva - 302, 308
- pasiva refleja - 212, 309
- predicativa - 302, 307
- predicativa activa - 307
- predicativa pasiva - 308
- principal - 315
- recíproca - 302, 310
- reflexiva - 302, 310
- relativa - 328
- simple - 301
- simple por la calidad del juicio - 302
- simple por la naturaleza del predicado - 306
- subjettiva - 322
- subordinada - 315, 320
- subordinada adjettiva - 328
- subordinada adverbial - 331
- subordinada sustantiva - 321
- sustantiva - 321
- sustantiva circunstancial - 326
- yuxtapuesta - 316

orden de palabras - 337

ortografía - 6, 343

- de algunas fonemas - 344
- de la palabra - 350
- de la sílaba - 352
- de los monosílabos - 352

p - 13

palabras

- agudas - 20, 38, 350
- con acento - 20, 22, 350
- derivadas - 28, 29, 30, 261
- esdrújulas - 20, 351
- graves - 20
- llanas - 20, 38, 350
- ortografía de - 350
- primitivas - 29
- sin acento - 21, 351

tónicas - 20, 22, 350
 valores de las - 259
 para - 239, 240, 282, 289, 291, 326
 parasíntesis - 268
 paréntesis - 353
 parónimas - 258
 participio - 90, 166, 209
   activo - 166
   de futuro - 168
   de presente - 166
   de pretérito - 109, 166
   irregular - 167, 168
   pasado - 109, 166
   pasivo - 109, 166
   regular - 166
   verbos con dos participios - 167
 partir, conjugación - 94, 188
 pasar, conjugación - 119
 pasiva - 90, 164, 167, 209, 284
   perifrástica - 209
   primera - 309
   refleja o reflexiva - 212, 309
   segunda - 309
 perfecto - 92
 peinarse, conjugación - 218
 personas de los verbos - 90
 personal, pronombre (V. pronombre)
 pleonismo - 338
 plural (V. número)
   de apellidos - 37
   de modestia - 298
   de nombres compuestos - 36
   nombres empleados en plural - 37
 pluralia tantum - 37
 poder, conjugación - 193
 poner, conjugación - 197
 por - 240, 284, 326
 por y para - 240
 posesivo
   adjetivo - 55, 367
   pronombre - 21, 75, 367

potencial (V. modo potencial)
 predicado - 273, 274, 301
   nominal - 275, 302, 306
   verbal - 274, 302, 307
 predicado, complemento - 285
 prefijos - 261, 268
   de origen griego - 263
   de origen latino - 262
 preparar, conjugación - 122
 preposición - 22, 236, 283, 290, 291, 371
   a - 65, 156, 238, 282, 288, 326
   de - 65, 238, 287, 327
   en - 165, 239
   inseparables - 236, 238
   para - 239, 289, 326
   por - 240, 326
   pospuesta - 241
   separables - 236
 prepositivas, frases - 241
 presente
   actual - 94
   de indicativo - 93, 175
   de mandato - 95
   de subjuntivo - 122, 125
   futuro - 95
   habitual - 94
   histórico - 94
   psicológico - 111
 pretéritos de indicativo - 92
   anterior - 118
   imperfecto - 98
   indefinido - 105, 111
   perfecto - 109, 111
   pluscuamperfecto - 114
 pretéritos de subjuntivo - 92
   imperfecto - 130
   perfecto - 137
   pluscuamperfecto - 141
 pretéritos fuertes - 202
 prometer, conjugación - 146
 pronombre - 70
   clases de - 70
   correlativo - 76, 224

- demostrativo - 31, 77, 79, 367
- enclíticos - 296
- indefinido - 31, 80, 369
- interrogativo - 31, 77, 79, 368
- neutro - 71
- numeral - 81
- personal - 21, 71, 366
  - colocación del - 72
  - declinación del - 72, 291
  - formas átonas del - 72, 86, 87, 283, 294, 296
  - formas tónicas del - 72
  - uso del - 72, 90
- posesivo - 21, 75, 367
- reflexivo - 75, 293, 294
- relativo - 22, 77, 328, 368
  - concordancia del - 78
- punto final - 353
- punto y coma - 353
- puntos suspensivos - 353
- puntuación, signos de - 353
- q - 9, 346
- que, conjunción - 125, 323
  - relativo (V. pronombre)
- r - 11
- raíz - 88, 261
- raya - 353
- recibir, conjugación - 110
- reflexivo, pronombre - 75, 293, 294
- relativo,
  - adverbio - 224
  - pronombre - 22, 77, 328, 368
- rr, sonido - 12
- s - 350
- saber, conjugación - 202
- salir, conjugación - 99, 197
- san(to) - 46
- se (dativo) - 294
- seguir, conjugación - 195
- sendos - 60
- sentido figurado - 260
- ser, conjugación - 173, 202
  - ser y estar - 88, 171, 178, 275, 307
- servir, conjugación - 102
- seseo - 10
- si - 22
- sí - 22, 72
- signo
  - de admiración - 353
  - de entonación - 353
  - de interrogación - 353
  - de relación - 353
- signos de puntuación - 353
- silaba - 13
  - abierta - 13
  - átona - 19
  - cerrada - 13
  - libre - 14
  - ortografía de la - 352
  - tónica - 19
  - trabada - 14
- silabeo - 13, 352
- silepsis - 338
- simple, conjunción - 250
- singular (V. número)
- sinónimas - 257
- sintaxis - 6, 273
  - figurada - 337
  - regular - 337
- solecismo - 339
- solo, acentuación - 21, 351
- sonidos - 8
- subjuntivo (V. modo subjuntivo)
  - sus tiempos - 92
  - su uso - 303, 305, 306, 327
- subordinación - 315
- subordinante - 320
- sufijo - 261, 268
  - de adjetivos - 266
  - aumentativos - 38

- diminutivos - 38
  - de sustantivos - 264
  - de verbos - 267
- sujeto - 273, 301, 306
  - agente - 307, 308, 310
  - indeterminado - 313
  - interno - 312
  - paciente - 308, 310
  - plural - 311
- superioridad, grado de - 47, 48
- superlativo, grado - 49
  - absoluto - 49
  - adjetivos sin - 51
  - en los adjetivos - 49
  - en los adverbios - 233
  - especiales - 51
  - relativo - 50
- sustantivación del adjetivo - 46
- sustantivo - 27, 362
  - abstracto - 27
  - abstracto de cualidad - 29
  - abstracto de fenómeno - 29
  - ambiguo - 34
  - clases de - 27
  - colectivo - 29
  - común - 27
  - concreto - 27
  - de materia - 28
  - derivado - 29, 264
  - dudoso - 34
  - formación del femenino - 30, 363
  - genérico - 28
  - gentilicio - 29
  - gradación del - 38
  - individual - 28
  - nominal - 30
  - patronímico - 28
  - formación del plural - 35, 362
  - primitivo - 29
  - propio - 27, 39, 66
  - verbal - 30
  - (V. oraciones sustantivas)
- t - 13
- tañer, conjugacion - 196
- tema - 261
- tener, conjugación - 127
  - tener de + infinitivo - 208
  - tener que + infinitivo - 208, 214
  - tener y haber - 214
- teñir, conjugacion - 119
- terminar, conjugacion - 115
- tiempos
  - compuestos - 92
  - de obligación - 208
  - simples - 92
  - verbales - 91
  - correlación de - 148
- tomar, conjugación - 130
- tónica,
  - palabra - 20, 22, 350
  - pronombre personal - 72
  - sílaba - 20
- trabada, sílaba - 14
- traer, conjugación - 135, 197
- traslación - 339
- triptongo - 18
- un, una, unos, unas (V. artículo)
- uno, pronombre indefinido - 80, 369
- usted, ustedes - 74
- v - 10, 344
- valer, conjugación - 197
- valores de las palabras - 259
- vasco, vascuence - 4
- vender, conjugación - 106
- venir, conjugación - 115, 131, 197
- ver, conjugación - 126, 202
- verbo - 85, 369
  - activo - 307, 308
  - auxiliar - 88, 171, 208, 209
  - clases de - 85
  - con dos participios - 167
  - con participios irregulares - 168
  - defectivo - 88, 221
  - defectivos unipersonales - 221
  - de entendimiento - 323

- de voluntad - 324
  - derivado - 267
  - desinencia - 88
  - forma compuesta del - 88, 167, 171
  - formas no personales del - 163
  - forma simple del - 88
  - frecuentativo - 87
  - impersonal - 87, 312
  - incoactivo - 87
  - intransitivo - 86, 282
  - irregular - 88, 156, 191, 201
  - número del - 89
  - personas del - 90
  - pronominal - 86
  - raíz del - 88
  - recíproco - 87, 311
  - reflexivo - 86, 218, 310
  - regular - 88, 184
  - transitivo - 86, 282, 288, 307, 308
  - unipersonal - 87, 221, 312
  - vicios de dicción - 339
  - visitar, conjugación - 105
  - vivir, conjugación - 106
  - vocales débiles - 17
  - fuertes - 17
  - vocativo, caso - 289
  - volver, conjugación - 130
  - voz, accidente del verbo - 90
    - activa - 90
    - pasiva - 90, 173, 209
    - pasiva perifrástica - 209
    - pasiva reflexiva - 212, 309
    - pasiva refleja - 212, 309
  - x - 9, 350
  - y - 10, 349
  - y, conjunción - 11, 22, 248, 317
  - yeísmo - 11
  - yuxtaposición - 316
  - z - 10, 346, 347
-

KAYNAKÇA

1. Curso Breve de Español para Extranjeros, Grado Elemental; Francisco de B. Moll, Palma de Mallorca, Editorial Moll, 1966.
2. Curso Breve de Español para Extranjeros, Grado Medio; Francisco de B. Moll, Palma de Mallorca, Editorial Moll, 1966.
3. Curso Breve de Español para Extranjeros, Grado Superior; Francisco de B. Moll, Palma de Mallorca, Editorial Moll, 1967.
4. Lengua Española; Profesor de Agra Cadarso, Madrid, 1966.
5. Manual de Gramática Española; Rafael Seco, Aguilar, Madrid, 1969.
6. Everyday Spanish; L.D. Collier, London, 1963.
7. Diccionario de Dudas de la Lengua Española; Manuel Seco, Aguilar, Madrid, 1970.
8. Curso Intensivo de Español, Ejercicios Prácticos; R. Fente, J. Fernández, J. Siles, Madrid, 1967.
9. Español Vivo, Ejercicios Prácticos de Lengua Española; Günther Haensch, Mariano Puy Costa, München, 1966.

ÖNSÖZ

Lâtin kaynaklı dillerin en önemlilerinden biri olan İspanyolca, İspanya'dan başka Amerika kıtasında Brezilya dışında tüm güney ve orta Amerika ülkelerinde, Meksika'da ve A.B.D.'nin bir bölümünde, İspanya'nın Afrika'daki eski sömürgelerinde ve Kanarya Adaları'nda, Uzak Doğu'da Filipinler'de konuşulmaktadır. Böylece İspanyolca, XV. ve XVI. yüzyıllarda İspanya'dan göçedip Anadolu, Suriye ve Filistin'e yerleşen Sefarditler de dahil olmak üzere, dünyada 200 milyondan fazla insanın ana dilidir. Çok zengin bir kelime hazinesine ve pek çok ülkede konuşulması nedeniyle geniş bir edebiyata sahip olan bu dil, dünya edebiyatına da sayısız klâsikler kazandırmıştır.

Dünyada en fazla konuşulan dillerden biri olarak Birleşmiş Milletler'in resmi dilleri arasına da giren İspanyolcaya yazık ki ülkemizde son yıllara kadar gereken önem verilmemiştir. Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesinde büyük bir gecikmeyle kurulmuş olan İspanyol Dili ve Edebiyatı bölümü ile daha bilinçli bir şekilde yürütülmesi beklenen İspanyolca öğretimine yararlı olması umuyla hazırladığım bu kitap, İspanyolca bilen ya da öğrenmekte olup dilbilgisini derinleştirmek isteyenler için bir "başvuru kitabı" olabileceği gibi, öğrenime yeni başlayanlara hitap edebilecek bir "ders kitabı" olma niteliğini de taşımaktadır.

Bu nedenle, birinci kısımda İspanyol alfabesi ve bu alfabedeki seslerin Türkçe karşılıkları, hece ve sesli harf grupları, İspanyolca telâffuz özellikleri ve bunun önemli bir unsuru olan "vurgu" ile başlamakta olan kitapta, ikinci ve üçüncü kısımlarda İspanyol dilini oluşturan kelime sınıfları ve bunların aldıkları şekiller ile yapı, anlam ve kökenleri incelendikten sonra, dördüncü kısımda kelimelerin cümle içindeki görevleri ve cümle kuruluşları, beşinci kısımda ise İspanyolca yazı dili ele alınmaktadır.

Bu beş kısım içinde ayrıntılı ve mümkün olduğunca kolay anlaşılır bir biçimde anlatılan konuların her biri alıştırmalarla da pekiştirilmiş ve eserin bir ders kitabı olarak kullanılması sağlanmaya çalışılmıştır. Kitabın sonunda daha önceki beş kısmın özetini meydana getiren tablolar, eserden bir başvuru kitabı olarak da yararlanılması ve herhangi bir konunun derli toplu ve tek bir sayfada gösterilmesi

amacıyla hazırlanmıştır. İspanyol edebiyatından seçilmiş parçalardan oluşan Okuma bölümü de bir çeşit alıştırma niteliğindedir. Ayrıca kitapta bahsi geçen tüm konular alfabetik bir endekste bir araya getirilerek, öğrencinin ya da İspanyolca dilbilgisinde herhangi bir konuda bilgi edinmek isteyen kişinin aradığını kolayca bulması sağlanmıştır.

İspanyol dili üzerine ilk defa Türkçe olarak hazırlanmış olan ve hem ülkemizde son yıllarda giderek artan İspanyolca öğrenme arzusuna cevap verebileceğine, hem de İspanya ile ülkemiz arasındaki kültürel ilişkilere katkıda bulunacağına inandığım bu kitabı, yaşamını kültüre adanmış bir kişi olarak çalışmalarında beni daima desteklemiş olan babam Cevad Memduh Altar'a armağan ediyorum.

İnci Kut
Aydılık, Ocak 1986

İnci kut yoğun metadla ispanyolca
inkilap kitap-ev:

INDICE

İçindekiler

	Sayfa
Önsöz	III
I. La Lengua Española Entre las Lenguas Neolatinas Neo-Latin Diller Arasında İspanyolcanın Yeri	3
II. ¿Qué es Gramática? Dilbilgisi Nedir?	6
III. El Alfabeto Español İspanyol Alfabesi	7
IV. La Sílabas Hece	14
Silabeo	
Heceleme	14
V. Diptongos y Triptongos İkili ve Üçlü Sesli Harf Grupları	17
Diptongo	
İkili Sesli Gruplaşması	17
Triptongo	
Üçlü Sesli Gruplaşması	19
VI. El Acento Vurgu	20
Acentuación de los Monosílabos Tek Heceli Kelimelerde Vurgu	22

SEGUNDA PARTE - MORFOLOGIA

İkinci Kısım - Morfoloji

I. El Sustantivo İsim	27
Clases de Sustantivos İsim Çeşitleri	27
El Género İsimlerin Cinsleri	30
El Neutro Cinssiz Kelimeler	31
El Género en Nombre de Personas y Animales Şahıs ve Hayvan İsimlerinin Cinsleri	31

	<u>Sayfa</u>
El Género de los Nombres de Cosas	
<i>Diğer İsimlerin Cinsleri</i>	33
Género de los Nombres Compuestos	
<i>Bileşik İsimlerin Cinsleri</i>	34
El Número	
<i>İsimlerin Sayıları</i>	34
Plural de los Nombres Compuestos	
<i>Bileşik İsimlerin Çoğul Şekilleri</i>	36
Nombres Empleados en un Solo Número	
<i>Hep Tekil Olan İsimler</i>	37
Nombres Empleados en Plural	
<i>Çoğul Kullanılan İsimler</i>	37
La Gradación de los Sustantivos	
<i>İsimlerin Dereceleri</i>	38
Nombres Propios	
<i>Özel Şahıs Adları</i>	39
II. El Adjetivo	
<i>Sıfat</i>	43
Colocación del Adjetivo	
<i>Sıfatın Yeri</i>	45
Sustantivación del Adjetivo	
<i>Sıfatın İsim Olarak Kullanılması</i>	46
Apócope del Adjetivo	
<i>Sıfatın Kısaltılması</i>	46
La Gradación de los Adjetivos	
<i>Sıfatların Dereceleri</i>	47
Grado Comparativo	
<i>Karşılaştırma Derecesi</i>	47
Grado Superlativo	
<i>En Üstünlük Derecesi</i>	49
Comparativos y Superlativos Especiales	
<i>Özel Bazı Karşılaştırma ve En Üstünlük Dereceleri</i>	51
Adjetivos Sin Superlativo	
<i>En Üstünlük Derecesi Olmayan Sıfatlar</i>	51
III. Adjetivos Determinativos	
<i>Belirtme Sıfatları</i>	55
Adjetivos Posesivos	
<i>İyelik Sıfatları</i>	55
Adjetivos Demostrativos	
<i>İşaret Sıfatları</i>	57
Adjetivos Indefinidos	
<i>Belgisiz Sıfatlar</i>	57

	<i>Sayfa</i>
Adjetivos Numerales	
<i>Sayı Sıfatları</i>	58
IV. El Artículo	
<i>Tanım Edatı</i>	64
Formas Contractas de los Artículos	
<i>Tanım Edatlarının Kısaltılmış Şekilleri</i>	65
Género y Número de los Artículos	
<i>Tanım Edatlarında Cins ve Sayı</i>	66
No Uso del Artículo	
<i>Tanım Edatının Kullanılmadığı Yerler</i>	66
Algunas Observaciones Sobre el Uso de los Artículos	
<i>Tanım Edatlarının Kullanılışı Hakkında Birkaç Not</i>	66
V. El Pronombre	
<i>Zamir</i>	70
Clases de Pronombres	
<i>Zamir Türleri</i>	70
Pronombres Personales	
<i>Şahıs Zamirleri</i>	71
Usos del Pronombre Personal	
<i>Şahıs Zamirinin Kullanılışı</i>	72
El Pronombre Reflexivo	
<i>Dönüşlü Şahıs Zamiri</i>	75
Pronombres Posesivos	
<i>İyelik Zamirleri</i>	75
Pronombres Correlativos	
<i>Mütekabil Zamirler</i>	76
Pronombres Relativos	
<i>İlgi Zamirleri</i>	77
Concordancia de los Pronombres Relativos	
<i>İlgi Zamirlerinde Uyum</i>	78
Pronombres Interrogativos	
<i>Soru Zamirleri</i>	79
Pronombres Demostrativos	
<i>İşaret Zamirleri</i>	79
Pronombres Indefinidos	
<i>Belgisiz Zamirler</i>	80
Pronombres Numerales	
<i>Sayı Zamirleri</i>	81
VI. El Verbo	
<i>Fiil</i>	85
Clases de Verbos	
<i>Fiil Çeşitleri</i>	85
Auxiliares	
<i>Yardımcı Fiiller</i>	88

	<i>Sayfa</i>
Formas Simples y Formas Compuestas	
<i>Basit ve Bileşik Fiil Şekilleri</i>	88
Elementos de la Forma Verbal	
<i>Fiili Meydana Getiren Unsurlar</i>	88
Números de los Verbos	
<i>Fiillerde Sayı</i>	89
Personas de los Verbos	
<i>Fiillerde Şahıs</i>	90
Conjugación	
<i>Fiil Çekimi</i>	90
Voces Verbales	
<i>Fiillerde Çatı</i>	90
Modos Verbales	
<i>Fiil Kipleri</i>	90
· Tiempos Verbales	
<i>Fiil Zamanları</i>	91
VII. Indicativo	
<i>Haber Kipi</i>	93
Presente	
<i>Şimdiki veya Geniş Zaman</i>	93
VIII. Pretérito Imperfecto	
<i>Şimdiki Zamanın Hikâyesi</i>	98
IX. Futuro Imperfecto	
<i>Gelecek Zaman</i>	102
X. Pretérito Indefinido	
<i>-di'li Geçmiş Zaman</i>	105
XI. Pretérito Perfecto	
<i>Yakın Geçmiş Zaman</i>	109
XII. Pretérito Pluscuamperfecto	
<i>-miş'li Geçmişin Hikâyesi</i>	114
XIII. Pretérito Anterior	
<i>-miş'li Geçmişin Hikâyesi</i>	118
XIV. Futuro Perfecto	
<i>Gelecekte Geçmiş Zaman</i>	121
XV. Subjuntivo	
<i>Dilek Kipi</i>	125
Presente	
<i>Şimdiki Zaman</i>	125
XVI. Pretérito Imperfecto	
<i>Geçmiş Zaman</i>	130
XVII. Futuro Imperfecto	
<i>Gelecek Zaman</i>	135

	<i>Sayfa</i>
XVIII. Pretérito Perfecto <i>Yakın Geçmiş Zaman</i>	137
XIX. Pretérito Pluscuamperfecto <i>-miş'li Geçmişin Hikâyesi</i>	141
XX. Futuro Perfecto <i>Gelecekte Geçmiş Zaman</i>	145
XXI. El Uso del Modo Subjuntivo <i>Dilek Kipinin Kullanılışı</i>	147
XXII. Imperativo <i>Emir Kipi</i>	156
XXIII. Potencial o Condicional <i>Şart Kipi</i>	158
Potencial Simple <i>Basit Şart</i>	158
Potencial Compuesto <i>Bileşik Şart</i>	160
XXIV. Las Formas No Personales del Verbo <i>Fülin Şahıssız Şekilleri: Fiilimsiler</i>	163
Infinitivo <i>Mastar</i>	163
Gerundio <i>Ulaç</i>	164
Participio <i>Ortaç veya Sıfat-Fiil</i>	166
Participio Activo o de Presente <i>-en Yapılı Ortaç</i>	166
Participio Pasivo o de Pretérito <i>-miş Yapılı Ortaç</i>	166
Verbos Con Dos Participios <i>Çift Ortaçlı Fiiller</i>	167
Verbos Con Participios Irregulares <i>Kuralsız Ortaçlı Fiiller</i>	168
XXV. Verbos Auxiliares <i>Yardımcı Fiiller</i>	171
Haber	171
Ser	173
Estar	175
Diferencias Entre "Ser" y "Estar" <i>"Ser" ve "Estar" Arasındaki Fark</i>	178
La Hora <i>Saat</i>	179

	<i>Sayfa</i>
XXVI. Las Tres Conjugaciones Regulares	
<i>Kurallı Çekimler</i>	184
Modelo de un Verbo de la Primera Conjugación	
<i>Birinci Çekim Fiillere Örnek</i>	184
Modelo de un Verbo de la Segunda Conjugación	
<i>İkinci Çekim Fiillere Örnek</i>	186
Modelo de un Verbo de la Tercera Conjugación	
<i>Üçüncü Çekim Fiillere Örnek</i>	188
XXVII. Verbos Irregulares	
<i>Kuralsız Fiiller</i>	191
XXVIII. Irregularidades Especiales	
<i>Özel Kuralsız Fiiller</i>	201
<i>İr (gütmek)</i>	204
XXIX. Conjugación Perifrástica	
<i>Dolaylı Çekimler</i>	208
Pasiva Perifrástica	
<i>Dolaylı Edilgen Çekim</i>	209
Pasiva Reflexiva	
<i>Dönüşlü Edilgen Çekim</i>	212
Algunas Observaciones	
<i>Birkaç Not</i>	213
XXX. Conjugación de los Verbos Reflexivos	
<i>Dönüşlü Fiillerin Çekimleri</i>	218
XXXI. Verbos Defectivos	
<i>Eksik Fiiller</i>	221
Verbos Defectivos Unipersonales	
<i>Tek Şahıslı Eksik Fiiller</i>	221
XXXII. El Adverbio	
<i>Zarf</i>	223
Clasificación de los Adverbios	
<i>Zarfların Sınıflandırması</i>	224
Adverbios Acabados en -mente	
<i>-mente Takısıyla Biten Zarflar</i>	230
Adverbios Compuestos	
<i>Bileşik Zarflar</i>	231
Relaciones Entre los Adjetivos y los Adverbios	
<i>Sıfatlarla Zarflar Arasındaki İlişkiler</i>	231
Algunas Observaciones Sobre los Adverbios	
<i>Zarflar Hakkında Birkaç Not</i>	232
XXXIII. La Preposición	
<i>Edat</i>	236
Algunas Preposiciones Importantes	
<i>Önemli Bazı Edatlar</i>	238

	<u>Sayfa</u>
Frases Prepositivas	
<i>Edatlı İbareler</i>	241
Preposiciones Pospuestas	
<i>Bağlı Oldukları Kelimelerden Sonra Kullanılan Edatlar</i>	241
XXXIV. La Conjunción	
<i>Bağlaç</i>	247
Clases de Conjunciones	
<i>Bağlaç Türleri</i>	247
Conjunciones Coordinantes	
<i>Sıralama Bağlaçlar</i>	247
Conjunciones Subordinantes	
<i>Yanlama Bağlaçlar</i>	248
XXXV. La Interjección	
<i>Ünlem</i>	252
Clases de Interjecciones	
<i>Ünlem Türleri</i>	252

TERCERA PARTE - LEXICOLOGIA

Üçüncü Kısım - Kelime Bilgisi

I. Lexicología	
<i>Kelime Bilgisi</i>	257
Analogía y Significación	
<i>Benzerlik ve Anlam</i>	257
Los Valores de las Palabras	
<i>Kelimelerin Değerleri</i>	259
Cambio de Sentido: Lenguaje Figurado	
<i>Anlam Değişikliği: Mecazî Anlam</i>	260
II. Etimología	
<i>Etimoloji</i>	261
Derivación	
<i>Türeme</i>	261
Significación de los Principales Prefijos	
<i>En Önemli Öntakıların Anlamları</i>	262
Derivación Nominal	
<i>İsim Türemesi</i>	264
Derivación Verbal	
<i>Fül Türemesi</i>	267
Composición	
<i>Bileştirme</i>	268
Parasíntesis	268
Otros Medios de Enriquecimiento del Léxico	
<i>Dili Zenginleştirmenin Diğer Yolları</i>	268

CUARTA PARTE - SINTAXIS

Dördüncü Kısım - Sentaks - Söz Dizimi

Sayfa

I. Sintaxis	
<i>Sentaks - Söz Dizimi</i>	273
Elementos de la Oración	
<i>Cümlelerin Öğeleri</i>	273
Omisión de los Elementos Oracionales	
<i>Cümlelerin Öğelerinin Kullanılmadığı Haller</i>	276
Los Complementos	
<i>Tümleçler</i>	277
Clases de Complementos	
<i>Tümleç Çeşitleri</i>	278
Complemento Directo	
<i>Düz Tümleç</i>	281
Complemento Indirecto	
<i>Dolaylı Tümleç</i>	282
Complemento Circunstancial	
<i>Hal Tümleci</i>	283
Complementos Predicativos	
<i>Yüklem-Tümleçler</i>	285
II. Los Casos	
<i>İsmi Halleri</i>	286
Nominativo	
<i>Yalın Hal</i>	286
Genitivo	
<i>-in Hali</i>	287
Acusativo (Complemento Directo)	
<i>-i Hali (Düz Tümleç)</i>	288
Dativo (Complemento Indirecto)	
<i>-e Hali (Dolaylı Tümleç)</i>	289
Vocativo	
<i>Hitap Hali</i>	289
Ablativo (Complemento Circunstancial)	
<i>İsmi, Çeşitli Edatlarla Birlikte veya Edatsız</i>	
<i>Kullanılan Diğer Halleri (Hal Tümleci)</i>	290
Los Casos y las Preposiciones	
<i>İsmi Halleri ve Edatlar</i>	291
Los Casos en el Pronombre	
<i>Zamirlerin Halleri</i>	291
Declinación de los Pronombres Personales	
<i>Şahıs Zamirlerinin Çekimlenişleri</i>	291
Las Formas Pronominales Atonas	
<i>Şahıs Zamirlerinin Vurgusuz Şekilleri</i>	294

<i>fa</i>		<i>Sayfa</i>
	Leísmo, Laísmo y Loísmo	
	<i>Le, La ve Lo Şahıs Zamirlerinin Kullanılışı</i>	294
3	Pronombres Enclíticos	
	<i>Bitişen Zamirler</i>	296
3	III. Concordancias y Discordancias	
	<i>Uyum ve Uyumsuzluklar</i>	297
6	IV. Oraciones Simples	
	<i>Basit Cümleler</i>	301
7	Clases de las Oraciones	
	<i>Cümle Çeşitleri</i>	301
8	Clasificación de las Oraciones Simples	
	<i>Basit Cümlelerin Sınıflandırılması</i>	301
1	Las Oraciones Simples por la Calidad del Juicio	
	<i>Bildirdiği Fikrin Niteliği Açısından Basit</i>	
2	<i>Olan Cümleler</i>	302
3	Las Oraciones Simples por la Naturaleza	
	del Predicado	
	<i>Yüklemin Cinsi Açısından Basit</i>	
5	<i>Olan Cümleler</i>	306
5	La Pasiva Refleja	
	<i>Dönüştürücü Edilgen</i>	309
5	V. Oraciones Compuestas	
	<i>Bileşik Cümleler</i>	315
7	Coordinación y Subordinación	
	<i>Sıralama ve Yanlama</i>	315
3	Oraciones Yuxtapuestas	
	<i>Yanyana Cümleler</i>	316
3	Oraciones Coordinadas	
	<i>Sıralama Cümleler</i>	316
	Oraciones Coordinadas Copulativas	
	<i>Bağlı Sıralama Cümleler</i>	317
	Oraciones Coordinadas Distributivas	
	<i>Bölüştürücü Sıralama Cümleler</i>	317
	Oraciones Coordinadas Disyuntivas	
	<i>Ayrııcı Sıralama Cümleler</i>	318
	Oraciones Coordinadas Adversativas	
	<i>Karşıt Sıralama Cümleler</i>	318
	Oraciones Coordinadas Causales	
	<i>Sebepl Sıralama Cümleleri</i>	319
	Oraciones Coordinadas Consecutivas	
	<i>Sonuç Sıralama Cümleleri</i>	319

	<u>Sayfa</u>
VI. Oraciones Subordinadas	
<i>Yanlama Cümleler</i>	320
Oraciones Subordinadas Sustantivas	
<i>İsim Yan Cümleleri</i>	321
Oraciones Subjetivas	
<i>Özne Olan Yan Cümleler</i>	322
Oraciones Objetivas	
<i>Düz Tümleş Olan Yan Cümleler</i>	322
Oraciones Finales	
<i>Dolaylı Tümleş Olan Yan Cümleler</i>	326
Oraciones Circunstanciales	
<i>Hal Tümleci Olan Yan Cümleler</i>	326
Oraciones Atributivas	
<i>Bir İsmi veya Sıfatın Tümleci Olan Yan Cümleler</i>	327
VII. Oraciones Subordinadas Adjetivas	
<i>Sıfat Yan Cümleleri</i>	328
Oraciones Explicativas y Especificativas	
<i>Niteleme ve Belirtme Cümleleri</i>	328
Formas de la Oración Adjetiva	
<i>Sıfat Yan Cümlesinin Çeşitleri</i>	329
Concordancia en las Oraciones Adjetivas	
<i>Sıfat Yan Cümlelerinde Uyum</i>	330
Construcción de las Oraciones Adjetivas	
<i>Sıfat Yan Cümlelerinin Yapısı</i>	330
VIII. Oraciones Subordinadas Adverbiales	
<i>Zarf Yan Cümleleri</i>	331
Oraciones Circunstanciales	
<i>Hal Cümleleri</i>	331
Oraciones Cuantitativas	
<i>Miktar Cümleleri</i>	333
Oraciones Causativas	
<i>Sebeup Cümleleri</i>	334
IX. La Construcción de la Frase	
<i>Cümle Yapısı</i>	337
Sintaxis Regular	
<i>Normal Söz Dizimi</i>	337
Sintaxis Figurada	
<i>Mecazî Söz Dizimi</i>	337
Vicios de Dicción	
<i>Yanlış veya Kötü İfade Şekilleri</i>	339

QUINTA PARTE - ORTOGRAFIA

Sayfa

Beşinci Kısım - Yazım Kuralları

Ortografia

Yazım Kuralları	343
Letras Mayúsculas	
Büyük Harfler	343
Ortografia de Algunas Fonemas	
Bazı Seslerin Yazımı	344
Ortografia de la Palabra: Acentuación	
Kelimelerde Yazım: Vurgu	350
Acentuación de los Monosílabos	
Tek Heceli Kelimelerde Vurgu	352
Ortografia de la Sílabla	
Hecelerde Yazım	352
Signos de Puntuación	
Noktalama İşaretleri	353
Las Abreviaturas	
Kısaltmalar	354

SINOPSIS DE LA GRAMATICA ESPAÑOLA

İspanyolca Dilbilgisinin Özeti

1. Alfabeto	
Alfabe	361
2. Fonemas	
Sesler	361
3. Sustantivo o Nombre	
İsim	362
Formación del Plural	
Çoğullaştırma	362
Formación del Femenino	
Dişil Şekil	363
4. Adjetivo Calificativo	
Niteleme Sıfatı	364
Formación del Plural	
Çoğullaştırma	364
Formación del Femenino	
Dişil Şekil	364
Gradación	
Sıfat Dereceleri	365
Adjetivos Numerales	
Sayı Sıfatları	365
5. Pronombre	
Zamir	366

	<u>Sayfa</u>
Pronombre Personal	
Şahıs Zamiri	366
Pronombre Posesivo	
İyelik Zamiri	367
Pronombre Demostrativo	
İşaret Zamiri	367
Pronombre Relativo	
İlgi Zamiri	368
Pronombre Interrogativo	
Soru Zamiri	368
Pronombre Indefinido	
Belgisiz Zamir	369
6. Artículo	
Tanım Edatı	369
7. Verbo	
Fiil	369
Conjugación de los Verbos Regulares	
Kurallı Fiillerin Çekimi	369
Voz Pasiva	
Edilgen Çatı	369
8. Adverbio	
Zarf	370
9. Preposición	
Edat	371
10. Conjunción	
Bağlaç	371
Lectura	
Okuma	373
Ejercicios	
Alıştırmalar	391
Índice de Materias	
Konu Dizini	435
Kaynakça	447

İNCİ KUT, ilk ve ortaöğrenimini Ankara Koleji'nde tamamladıktan sonra, 1965 yılında Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü bitirdi. Görevli olarak üç yıl bulunduğu Madrid'de başlayan İspanyolca öğreniminde, Madrid Üniversitesi'nin İspanyol Dili Yeterlilik Diplomasını aldıktan sonra, dört yıl kaldığı Polonya'da da Varşova Üniversitesi İspanyol Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü bitirerek bu bölümün 1976 yılında verdiği ilk 5 mezunundan biri oldu.

1970 yılında İspanya dönüşü hazırlayıp 1987'de yayımladığı “İspanyol Dili ve Grameri” adlı bu eserinden sonra, “Yoğun Metotla İspanyolca” ve eşiyle birlikte hazırladıkları “İspanyolca-Türkçe / Türkçe-İspanyolca Küçük Sözlük”, “İspanyolca-Türkçe Büyük Sözlük” ve “İspanyolca Fiil Çekimleri” adlı eserleri yayımlandı. İspanyol diline ve kültürüne yaptığı bu hizmetlerinden dolayı 1995 yılında kendisine İspanya Krallığı'nın “La-
zo de Dama” rütbesindeki sivil liyakat nişanı verildi.

ISBN 975-10-1096-9

9 789751 010964

9600073462